Bigu a tipan: I mahusay a baheta para ta panahun tam

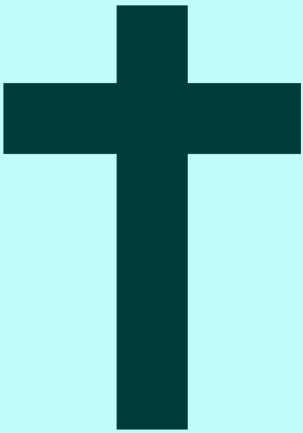

New Testament in Agta, Casiguran Dumagat

Bigu a tipan: I mahusay a baheta para ta panahun tam

New Testament in Agta, Casiguran Dumagat

copyright © 1979 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Casiguran Dumagat Agta (Agta, Casiguran Dumagat)

Translation by: Wycliffe Bible Translators

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 1979, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.
This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.
You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

- You must give Attribution to the work.
- You do not sell this work for a profit.
- You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Agta, Casiguran Dumagat

© 1979, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.
This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.
You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

- You include the above copyright and source information.
- You do not sell this work for a profit.
- You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2015-03-17

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 1 Oct 2024 from source files dated 29 Jan 2022
b43dfa9a-c520-5c01-b2d7-a8bd603586eb

Contents

Mateo 1
Marcos 58
Lukas 94
Juan 158
Tu Gimet 205
Taga Roma 261
1 Korinto 286
2 Korinto 310
Galasia 325
Taga Epeso 334
Taga Pilipos 342
Taga Kolosas 348
1 Tesalonika 354
2 Tesalonika 360
1 Timoteo 363
2 Timoteo 371
Tito 376
Pilimon 379
Hebreo 381
Santiago 400
1 Pedro 407
2 Pedro 414
1 Juan 418
2 Juan 425
3 Juan 426
Hudas 427
Pahayag 429

I Mahusay a Baheta tungkul ni Jesu Cristo a nisulat ni Mateo

Tu Lista Du Apo-apo Ni Jesus

1 Saye i listaa du apo-apo ni Jesu Cristo a gébwat ta lahi ni Dabid, a lahi be
ni Abraham.
2 Ti Abraham i ama ni Isak; ti Isak i ama ni Hakob, a siya man dén i ama de
Huda a pépétwadi.
3 Ti Huda i ama ni Pares sakay ni Sara (ti Tamar i ina de). Ti Pares i ama ni
Esrom, éy ti Esrom éy ama ni Aram.
4 Ti Aram i ama ni Aminadab; ti Aminadab i ama ni Nason; ti Nason i ama
ni Salmon;
5 Ti Salmon i ama ni Boos (ti Rakab i ina na). Ti Boos i ama ni Obed (ti Rut
i ina na). Ti Obed i ama ni Hese,
6 at ti Hese i ama ni Hari Dabid.
Sakay ti Dabid i ama ni Solomon (tu ina na éy tu dati a asawa ni Urias).
7 Ti Solomon i ama ni Roboam; ti Roboam i ama ni Abias, at ti Abias i ama
ni Asa.
8 Nadid, ti Asa i ama ni Hosapat; éy ti Hosapat i ama ni Horam, a siya i ama
ni Osias.
9 Ti Osias éy siya i ama ni Hotam, a ama man dén siya ni Akas; at ti Akas i
ama ni Esekias.
10 Ti Esekias i ama ni Manases; ti Manases i ama ni Amos, a siya i ama ni
Hoseas.
11 Ti Hoseas i ama de Hekonias a pépétwadi. Nadid, saya tu panahun a
nipéngiagton du Judeo ta Babilonia.
12 Nadid, to kéagton de ta Babilonia, éy naging anak ni Hekonias ti Salatiel.
Sakay ti Salatiel i ama ni Sorobabel.
13 Ti Sorobabel i ama ni Abiud, a siya i ama man dén ni Eliakim; at ti
Eliakim i ama ni Asor.
14 Ti Asor i ama ni Sadok; ti Sadok i ama ni Akim; ti Akim i ama ni Eliud.
15 Ti Eliud i ama ni Eleasar; ti Eleasar i ama ni Matan, a siya i ama ni Hakob.
16 Sakay ti Hakob i ama ni Hose a asawa ni Maria. Ey siya i ina ni Jesus a
ngéngahinan de a Cristo.
17 Samakatuwid, éy sapulu éy ta épat a salin a lahi sapul ni Abraham a
hanggan ni Dabid. Sakay sapulu be éy ta épat a salin sapul ni Dabid a hanggan
ta panahun a niagton side ta Babilonia. Sakay sapulu be éy ta épat a salin
sapul to kéagton de ta Babilonia a hanggan ni Cristo.

To Nipéngienak Ni Jesus

18 Nadid, kona se i pinéngienaka ni Jesu Cristo. Ti Maria a ina na, sakay
ti Hose, éy nagkasundu dén side a magasawa. Pero bagu side nagagum, éy
méngilog dén ti Maria. (Saya i gimet na Banal a Espiritu.)
19 Ey ti Hose a maging asawa na, pékabaheta na a méngilog dén siya, éy talaga
na siya a hiwalayan, pero lihim san, monda éwan masanike ti Maria ta harap
na banuwan. Mahusay tu ugali ni Hose.

20 Nadid, pégisip-isip na pabi ta éya, éy nipatagenép diya i esa a anghel, a
kinagi na kan diya, a “Hose, diyan ka méganteng. Tulosén mo san a asawan ti
Maria, dahilan i ilog naa éy gimet ina na Banal a Espiritu.
21 Magenak siya ta lélake. Ey ta pégenak na,” kagi na, “éy ngahinan mo siya
ni Jesus, da siya ngani i méngiligtasa du sakup na a tolay ta kasalanan de.”
22 Nadid, nanyari ya de Maria, a monda matupad tu nipekagi na Pangi-
noon to purupeta to araw. I kinagi naa, éy
23 “Mangilog i esa a madiket, a tulos magenak siya ta lélake; Sakay ngahinan
de siya a Manwel.” (I kahulugen na éya, éy “Kaguman tam i Diyos.”)
24 Nadid, kélukag ni Hose, éy sinunud na tu utus diya no anghel, a
pinakasalan na ti Maria.
25 Pero éwan na siya inadenean a hanggan éwan linumwas tu anak. Ey to
kéenak na, éy nginahinan na ta Jesus.

2

Kébisita Du Matalinung

1 Nadid, nienak ti Jesus ta Betlehem ta Hudea to panahun ni Hari Herod.
Ey to nikeenak na dén, éy dinumemét ta Jerusalem i sénganya a Matalinung a
lélake, a gébwat side ta sikatan.
2 Nagpakipakelagip side a kinagi de, a “Ahe tu nienak a hari kan na Judeo?
Da neta me ta sikatan a linumitaw tu biton a tanda no nikeenak na. Kanya
inumange kame se a sumamba kame diya.”
3 Nadid ti Hari Herod, pékabaheta na ta éya, éy naligalig siya, éy kona be du
tolay ta Jerusalem.
4 Kanya pinapisan na du mataas a padi sakay du maistu ta rilihiyon, a ni-
pakelagip na dide éng ahe kan ienak tu tiniyak dén na Diyos a tagapagligtas.
5 Ey kinagi de diya, a “Ienak kan siya ta Betlehem ta Hudea; tukoy me ya,
da saye tu nisulat du purupeta:
6 ‘Sikam a taga Betlehem, lalo a tanyag i banuwan moya kesira du iba a
banuwan ta Hudea, da ienak sina i esa a lélake a mataas, a siya i mamahala
du étanan a sakup ko a tolay a Israel.’ ”
7 Nadid, pékabati ni Hari Herod ta éya, éy nipauwet na ta lihim du Matalin-
ung, a monda ipakelagip na dide éng nikésiya linumitaw to biton dide.
8 Sakay tulos pinéglakad na side ta Betlehem, a pinagbilinan na side a kinagi
na, a “Ikad moy dén ahayukén moy tu anak. Ey péketa moy diya,” kagi na, “éy
ikagi moy diyakén, a monda makaangeék be sa a sumamba diya.”
9 Nadid, pékabati de to bilin no hari, éy néglakad dén side. Ey tu biton a neta
de a linumitaw to éya éy neta de man dén. Tulos inunonod de a hanggan
hinumintu to némo no édsean no anak.
10 Ey mésahat du Matalinung to péketa de to biton.
11 Ey késdép de to bile, éy neta de de Maria a patena, éy linumuhud side a
sinumamba to anak. Sakay inukad de tu kébil de, a inatdinan de tu anak ta
kaluub--gintu, sakay kamangyan, sakay pulurida i niatéd dia.
12 Ey nadid, to késoli du Matalinung ta banwan de, éy dinumiman side ta
iba dén a dilan, da pinégkagian dén side na Diyos to tagenép de a diyan side
magsoli ni Herod.

Kéginan De a Tamo Ta Egipto

13 Nadid, to kéhektat dén du Matalinung, éy nipatagenép ni Hose i esa a
anghel a gébwat ta Panginoon. Kinagi na kan diya, a "Umikat ka dén, Hose,
a kébilén mo agad di patenaa ta Egipto. Sakay diyan kam sa huméhektat
hanggan éwan ko kagin diko, da ahayukén ni Herod i anaka a bunon na."
14 Nadid, pékabati ni Hose ta éya, éy inumikat siya agad, éy to kélép be san a
éya éy ginuminan dén side a mététena, a inumange side ta Egipto.
15 Ey édsa sa side a négiyan a hanggan to nikate ni Hari Herod.
Nanyari ya a monda matupad tu nipekagi na Panginoon to purupeta to
araw, a "Utusan ko tu anak ko, a paluwasén ta Egipto."

Ipabunu Ni Herod Du Anak a Lélake

16 Nadid ti Herod, pékapospos na a linoko siya du Matalinung, éy méiyamut
siya a tahod. Kanya nipabunu na du étanan a anak a lélake ta Betlehem, sakay
ta palebut na Betlehem. Nipabunu na du étanan a anak a mabulol, a hanggan
du te idad ta éduwa a taon. Da éduwa dén a taon i nakalipasa sapul to nipaketa
de to biton a tanda. I isipa ni Herod éy ipabunu na maka ti Jesus a anak.
17 Kona sa éy natupad ngani dén tu kinagi ni Purupeta Heremias to araw,
a
18 "Mabati ta banuwan na Rama i mégsésangitén a mégsésangitén. Du apo ni
Rakel a bébe, éy pégsangitan de du anak de. Sala de a wile-wilen side,
da pate dén du anak de."

Késoli De a Gébwat Ta Egipto

19 Nadid, to nikate ni Herod, éy nipatagenép tu anghel ni Hose, a kinagi na
kan, a
20 "Hose, umégkat ka dén, a sumoli kam dén a mététena ta banuwan na
Israel, da minate dén tu hari a gustu na a ipabuno tu anak moy."
21 Nadid, pékabati ni Hose ta éya, éy inumégkat dén siya, a tulos nagsoli dén
side a mététena ta Israel.
22 Pero pékabaheta ni Hose a ti Arkelao i hari dén ta Hudea, a siya i kapalit no
ama na a Herod, éy méganteng siya a umange sa. Ey huway siya a pinégkagian
na Diyos to tagenép na, kanya inumange side ta Galilea.
23 Ey mégiyan sa side ta banuwan na Nasaret. Ey dahil ta éya, éy natupad
tu nihula du purupeta to araw, a kinagi de a taga Nasaret kan tu tiniyak na
Diyos a maghari ta mundua.

3

Tu Pégtoldu Ni Juan a Mégbinyag

1 Nadid, ta panahun a éya, éy dinumemét ti Juan a Mégbinyag ta ilang a lugar
ta Hudea, a nagsapul sa siya a mégtoldu.
2 "Magsisi kam a ibutan moy du kasalanan moy," kagi na, "da adene dén a
maghari i Diyos."
3 Ti Juan i pinégkagiana ni Purupeta Isayas to nipégkagi na to araw, a
"Te magpahayag ta ilang a lugar, a i kagi naa du tolay éy dapat maghanda
side ta kédemét na Panginoon, a husayén de be i péglakaden na."
4 Nadid, tu badu ni Juan, éy ginamet ta buk na hayup. Sakay tu sinturon na
éy katat. I kékanén naa éy pésah sakay pitukan.
5 Ey inumange diya du tolay a taga Jerusalem, sakay du taga Hudea, sakay
dudu mégiyan ta magdibilew ta Hordan.

6 Ey nipagtapat de i étanan a kasalanan de, a tulos bininyagen side ni Juan
ta dinuma na Hordan.
7 Pero péketa ni Juan ta meadu a Pariseo sakay Saduseo a inumange diya
a ipabinyag, éy kinagi na dide, a “Sikam éy magkadukés kam a tolay. Anya
i kailangan moya ta éye? Akala moy wade a makaginan kam ta parusa na
Diyos?
8 Baguén moy pa,” kagi na, “i ugali moya, a patunayan moy a nagsisi kam
dén a talaga.
9 Diyan kam umasa a agawén kam na Diyos da apo kam ni Abraham, da
éwan ya tu kabuluhan ta Diyos. Da maski di bituae,” kagi na, “éy maari na
Diyos a gemtén a maging apo ni Abraham.
10 “Tandaan moy,” kagi ni Juan, “mara i parusa na Diyos, éy wasay. Ey
mehanda dén nadid tu wasay a pagpukan du kayo. Eng mara, sikam éy kayo
kam. Ey du étanan a kayo a éwan magbunga ta mahusay a bunga, éy pukanén,
sakay ibut ta apoy.
11 Sakén éy binyagen ta kam ta dinom a monda matukuyan kam a pinag-
sisian moy dén i kasalanan moy. Pero te ménegipo diyakén a dumemét. Eng
iparehoék moy diya, éy éwanék tu pasa, da mataas siya diyakén. Siya éy
binyagen na kam ta Banal a Espiritu, sakay ta apoy.
12 Mara,” kagi ni Juan, “i pamuhubaan naa ta tolay, éy bilao. Mara te kébil
siya a bilao, monda tapan na tu béges na. Ey tu mahusay a béges, éy iedton
na ta bile na, éy tu lupés, éy itutod na ta apoy a éwan maadép.”

Binyagen Ti Jesus

13 Nadid, dinumemét ti Jesus a gébwat ta Galilea, a inumange siya ni Juan
a ipabinyag.
14 Ey sésawayén siya ni Juan, a kinagi na, a “Mésanikeék a sakén i mag-
binyaga diko. Sakén i kailangana a binyagen mo!”
15 Pero, “Ewan,” kagi ni Jesus. “Saye i dapat a gemtén ta a monda matupad
i kaluuben na Diyos.” Ey nadid, to pégkagi ni Jesus ta éya, éy pinumayag ti
Juan.
16 Ey to nipangbinyag na dén ni Jesus, éy inumahawas siya to dinom. Ey
minapilak i langet, a tulos neta na i Espiritu na Diyos a dinumibi a koman i
dagalan, éy inumapon diya.
17 Ey négkagi nadid i boses ta langet, a “Sé' ina i anak ko a mahal, éy
mésayaék diya.”

4

Tu Péngtokso Ni Satanas Ni Jesus

1 Nadid, tu Banal a Espiritu, éy niange na ti Jesus ta ilang a lugar, a monda
tokson siya ni Satanas.
2 Ey nagkulasiyon sa ti Jesus ta épatapulu a aldew. Ey mégalép siya.
3 Ey inumange diya ti Satanas, a kinagi na, a “Eng anak ka na Diyos a talaga,
éy gamitén mo i kapangyarian mua a paging tinapayén mo di bitoae.”
4 Ey mégidel ti Jesus, a kinagi na, a “I kagia ta kasulatan na Diyos, éy éwan
san kanén i ikabuhay mia, éng'wan salita be na Diyos i ikabuhaya na tolay.”
5 Nadid, niange siya ni Satanas ta paluku no Templo ta Jerusalem.
6 “Eng siko i anak na Diyos,” kagi na, “éy tumépduk ka dén. Ewan ka
maanya, da i kagia ta kasulatan na Diyos, éy utusan kan na Diyos du anghel

na a mangalaga diko. Sakay agawén de ka kan," kagi ni Satanas, "monda
éwan ka mebagsak ta bito."
7 Ey mégidel man dén ti Jesus, a kinagi na, a "I kagi a iba ta kasulatan, éy
'Ewan maari a puhubaan na tolay i Diyos, éng aguman na.' "
8 Nadid, huway a niange siya ni Satanas ta melélangkaw a buked, a nipatan-
aw na diya i étanan a banubanuwan ta mundua, sakay tu kayamanan de.
9 Sakay kinagi na ni Jesus, a "Iatéd ko diko i étanan a éya, éng dumapa ka san
a sumamba diyakén."
10 Pero kinagi ni Jesus, a "Umadeyo ka dén, Satanas. Da utus be na
kasulatan na Diyos, éy 'Panginoon mo a Diyos, éy siya san i sambaan mua;
éy siya be san i péniwalaan mua.' "
11 Nadid, gininanan siya ni Satanas. Ey dinumemét sa du anghel diya, a
inaguman de siya.

Mégsapul Ti Jesus a Mégtoldu

12 Nadid, pékabaheta ni Jesus a nipihesu dén ti Juan, éy nagsoli siya ta
Galilea.
13 Ewan dén siya négiyan ta Nasaret, éng'wan ta Kapernaum dén. I éya a
banuwan éy édse ta digdig na diget, ta pag-itan na Sabulon éy ta Neptali.
14 Nanyari ya a monda matupad tu nihula ni Purupeta Isayas:
15 "Du taga Sabulon sakay du taga Neptali, éy side du édse ta adene na diget,
to dibilew na Hordan. Sakay du éwan Judeo a mégiyan ta Galilea.
16 Side i mégiyan ta kedikléman. Pero meta de i ngéngahinan de a Demlag. Side
a mégiyan ta kedikléman a méganteng side ta kamatayan. Ipaliwanag dide na
Demlag, da mégiyan dide i Panginoon."
17 Sapul ta éya a oras, éy négtétolduén ti Jesus, a kinagi na, a "Magsisi kam a
ibutan moy du kasalanan moy, da adene dén a maghari i Diyos."

Péngakit Ni Jesus Du Epat a Méngikan

18 To péglakad ni Jesus ta digdig na diget na Galilea, éy neta na i éduwa a
lélake a ménggila. Patwadi side ti Simon, éy ti Andres. (Tu palayaw ni Simon
éy ti Pedro.)
19 Kinagi na dide, a "Kumuyoyog kam diyakén a maging alagad ko. Sapul
nadid, éy éwan kam dén mangalap ta ikan," kagi na, "éng'wan i alapén moya
éy tolay a para diyakén."
20 Ey pékabati du éduwa ta éya, éy basta gininanan de tu gila de, a kinumuyog
side ni Jesus.
21 Tulos side a néglakad, éy neta de de Santiago éy ti Juan, a patwadi, a anak
side ni Sebedeo. Kaguman de tama de to abeng, a mégayoma side to rambat
de. Ey dinulawan side ni Jesus,
22 éy agad de gininanan tu abeng, sakay tama de, a kinumuyog be side ni
Jesus.

Mégpahusay Ti Jesus

23 Nadid, méglebut ti Jesus ta étanan a Galilea, a mégtoldu siya du tolay du
kapilya de, sakay mégpahayag siya ta Mahusay a Baheta tungkul ta péghari na
Diyos. Sakay pinahusay na be du tolay ta étanan a sakisaket de.
24 Tulos tanyag siya ta étanan a Siria. Kanya niange de diya i étanan a te
saket, sakay du te hirap, sakay du hinayup, sakay du mégkaramre, sakay du
pile. Ey pinahusay na side a étanan.

25 Ey tinétagubet siya na meaadu a tolay a gébwat ta Galilea, sakay ta
Dekapolis, sakay ta Jerusalem, sakay ta Hudea; sakay tolay be a gébwat ta
dibilewa na Hordan.

5

Tu Pégtoldu Ni Jesus To Buked

1 Nadid, péketa ni Jesus du meaadu a tolay, éy nanohobuk siya to buked.
Sakay inumeknud sa siya a magtoldu; éy inumadene diya dudu alagad na.
2 Saye i péngtoldu naa dide:

Du Masuwerte

3 "Masuwerte du mababa, a Diyos san i asaan dia, da masakup side na
kaharian na.
4 Masuwerte du mélungkut, da pakasayaén side na Diyos.
5 Masuwerte du magkabait, da atdinan side na Diyos to nipangako na.
6 Masuwerte du pumilit a gumamet ta kaluuben na Diyos, da iatéd dide na
Diyos i gustu de.
7 Masuwerte du mekagbi, da kagbian be side na Diyos.
8 Masuwerte du méniwala ta Diyos ta matapat, da meta de i Diyos.
9 Masuwerte du mégpayo du méglébug, da side i bilang tunay a anak na Diyos.
10 Masuwerte du lélokon na tolay dahil to péniwala de ta Diyos, da masakup
side na kaharian na Diyos.
11 "Masuwerte kam dahil ta péngahew dikam du tolay," kagi ni Jesus, "sakay
ta péngloko de dikam, sakay ta péngupos de dikam a mebuli. O, bagay lélokon
de kam da sikam i sakup ko, éy masuwerte kam.
12 Bagay kona sa, éy dapat masaya kam, da dikél i gantimpala moy ta
langet. Da tandaan moy, kona be sa i péngloko de du purupeta a neditol
dikam."

Asen Ey Ta Simbu

13 "Sikam a alagad ko, mara sikam i asen ta mundua," kagi ni Jesus,
"da sikam i magpahusay du tolay ta mundua. Pero éng maibut tu asen, a
tumablal dén tu sida, éy pakodyan moy a mamasoli to asen na? Ewan dén
nadid tu pasa. Kanya ibut san dén a tulos yudakén na tolay.
14 "Sikam i demlag a magpaliwanag ta tolay ta mundua," kagi ni Jesus.
"Ewan meliso i banuwan a édse ta buked.
15 Mara, éwan tu mégtab ta simbu a taklében na ta pégtakalan. Eng'wan,
iedton na ta lamesa, monda matanglawan du édse ta bile.
16 Nadid, kona be sa i mahusay a gimet moy; diyan moy iliso. Ipeta moy du
tolay i mahusay a ugali moy, monda purién de Tama moy ta langet.

Tungkul Ta Utus Ni Moises

17 "Diyan moy isipén a inumangeék se a monda paibut ko tu utus ni Moises,
sakay tu pégtoldu du purupeta," kagi ni Jesus. "Ewan! Ewanék se kanya
inumange éy paibut ko, éng'wan para ipaliwanag ko ya, sakay ganapén ko.
18 Da tandaan moy ye: éwan maibut i maski isesa a utus ta libru na Diyos,
hanggan éwan maibut i langet éy ta mundua.
19 Kanya i sindu manglabag ta maski isesa a utus a éye, a itoldu na i kona
sa ta tolay, éy siya i mababaa ta kaharian na Diyos. Pero tu manugsug ta utus
a éye, a itoldu na i kona sa ta tolay, éy siya i mataasa ta kaharian na Diyos.

20 Da tandaan moy ye: i pégsunud moya ta Diyos, éng koman san i pégsunud
du maistu ta rilihiyon sakay du Pariseyo, éy éwan kam makasdép ta kaharian
na Diyos."

Tu Pégtoldu Na Tungkul Ta Kéiyamut

21 "Tukoy moy dén i dati a utus," kagi ni Jesus, "a 'Diyan ka mémuno, sakay
sindu makabuno éy hukumén na huwes.'
22 Pero nadid i kagin kua dikam, éy tu maiyamut ta kapareho na, éy
hukumén siya. Tu mangdusta ta kapareho na, éy bistaan siya. Sakay tu
mégkagi ta kapareho na a 'Luku-luku ka,' éy meange ta apoy ta impiyerno.
23 "Kanya éng mégatang ka ta Diyos, sakay maala-ala mo a te kasalahan ka
to kaguman mo,
24 éy ginanan mo pa tu iatang mo ta harap no Templo, sakay ange ka pa
mékipagkasundu diya. Ey nadid, magsoli ka a tulos magatang ka ta Diyos.
25 "Eng te méngiabla diko ta huwes," kagi ni Jesus, "éy mékipéguhon ka diya
hanggan éwan kam pabi humarap ta huwes. Dahilan éng dumemét i oras
na asuntu moy, éy iatéd na ka ta huwes, a tulos iatéd de ka ta pulis, a tulos
mepihesu ka dén.
26 Eng kona sa, éy éwan ka makaluwas hanggan éwan mo mabayaden i
étanan a kasalanan mo."

I Pégtoldu a Tungkul Ta Péngibébi

27 "Tukoy moy dén tu dati a utus," kagi ni Jesus, "a diyan ka kan méngibébi.
28 Pero nadid i kagin kua dikam, éy maski lumameng i lélake to bébe, a éwan
tama i isip naa diya, éy te kasalanan siya, da méngibébi dén siya diya ta isip
na.
29 Kanya nadid," kagi na, "éng na mata mo i mangatéd diko ta ipagkasala
mo, éy lékwabén mo sakay ibut mo! Da maigi pa éy maibutan ka ta esa a
kasangkapan na bégi mua kesira ta buu ka a ibut ta impiyerno.
30 Eng na kamét mo be sana i mangatéd diko ta ipagkasala mo, éy kétulén
mo sakay ibut mo! Maigi pa, éy maibutan ka ta esa a kasangkapan na bégi
mua kesira ta buu ka a ibut ta impiyerno."

Tu Pégtoldu Tungkul Ta Péghiwalay Na Pasawa

31 "I kagi be ya no utus a iba, éy bagay hiwalayan kan na lélake tu asawa na,
éy dapat a atdinan siya ta katibayan ta péghiwalay.
32 Pero sakén," kagi ni Jesus, "i kagin kua dikam, éy bagay hiwalayan no
lélake tu asawa na a éwan be néngilélake, sakay paasawa siya a huway, i lélake
a éya éy te kasalanan, da nisonson na tu asawa na a méngilélake. Sakay éng te
mangasawa to bébe a hiniwalayan éy méngibébi be."

Tu Pégtoldu Tungkul Ta Pénumpa

33 "Nabati moy be dén tu dati a utus, a diyan ka kan sumésida to
pinanumpaan mo a pangako, éng 'wan tupadén mo tu sinumpaan mo ta
Panginoon.
34 Pero iba i kagin kua dikam," kagi ni Jesus, "éy diyan kam sumésumpa éng
mangako kam. Diyan moy kékagin a sistigu moy i langet, da saya i édsean na
Diyos.
35 Sakay diyan moy kékagin a sistigu mo i luta, da Diyos i tagapamahala ta
éya. Sakay diyan moy be kékagin a sistigu mo i Jerusalem, da saya i banuwan
na Mataas a Hari.

36 Sakay diyan mo isumpa a ‘Ikate ko,’ da besa a siko i mamahala ta buhay
mua.
37 Maigi pa, i kagi mo san dén éy ‘O,’ o dikaya ‘Ewan’. Da éng méngisumpa ka
éy gébwat ya ni Satanas.”

Tungkul Ta Kéganti Ta Kalbug Mo

38 “Tukoy moy dén tu dati a utus,” kagi ni Jesus, “a ‘Tu mangbuhék ta mata
mua, éy buhékén mo kan be, sakay tu manuntuk ta ngipén mua, éy suntukén
mo kan be ta ngipén naa.’
39 Pero nadid éy iba i utus kua dikam: a diyan kam lumaban ta mangloko
dikam. Eng te mangsapuk diko ta padingel mua, éy iadene mo pa i lipat.
40 Eng te méngiabla diko a monda maalap na i badu mua, éy iatéd mo be
diya tu diyaket mo.
41 Mara, éng ipépilit diko no sundalu a ipakébil tu karga na ta esa a
kilumetru, éy hustuén mo dén a éduwa a kilumetru.
42 Mangatéd ka ta mékeged diko, sakay diyan mo péngawanan tu mékedem
diko.”

Mahalén Moy Tu Kalbug Moy

43 “Tukoy moy dén tu dati a utus, a ‘Mahalén mo kan tu kadimoy mo, sakay
kaiyamutan mo tu kalbug mo.’
44 Pero iba i utus kua dikam,” kagi ni Jesus. “I utus kua, éy mahalén moy be
tu kalbug moy, sakay ipanalangin moy du mangloko dikam.
45 Eng pakunan moy sa, éy umaheg kam dén Nama moy a Diyos. Da
entan moy, éwan patanglawén na Diyos tu bilag du mahusay san a tolay, éng
'wan pati du medukés a tolay. Ey kona be sa tu uden, paudinan na be du
makasalanan a tolay.
46 Mara du mahal dikam, éng side san i mahalén moya, éy anya pa i
gantimpala a uhayén moy? Maski du méngdédaya a tolay, éy kona sa i ugali
de.
47 Sakay éng du kakaguman moy san i bébatién moya, éy anya i mégimet
moya kesira du iba a tolay? Maski du éwan mékidiyos a tolay, éy kona sa i
ugali de.
48 Kanya sikam éy dapat mahusay kam, a kona Nama moy ta langet.”

6

Tu Pégtoldu Tungkul Ta Péglimos

1 “Mangilag kam a diyan moy san gemtén i mahusay ta harap na tolay a
monda purién de kam. Eng kona sa i gemtén moya,” kagi ni Jesus, “éy éwan
kam tu maalap a gantimpala moy a gébwat Nama moy a Diyos.
2 “Kanya éng maglimos ka, éy diyan mo dén ipeta ta tolay a iba. Saya i ugalia
du palalo a tolay bagay manglimos side ta kapilya sakay ta karsada. Gustu
de a meta na tolay tu péglimos de, monda purién de side. Ey tandaan moy ye:
purién side na tolay a talaga, pero sé' san ya i gantimpala de. Ewan side tu
gantimpala a gébwat ta Diyos.
3 Kanya sikam,” kagi ni Jesus, “éng manglimos kam, éy diyan moy dén ikagi
ta maski ti ésiya,
4 monda melihim i péglimos moya. Ey gantian kam Nama moy ta langet to
ginimet moy a lihim, da meta na.”

Tu Pégtoldu Tungkul Ta Panalangin

5 “Bagay manalangin kam,” kagi ni Jesus, “éy diyan kam uméaheg du palalo. Mégwari-wari side a mékidiyos, a manalangin side ta harap du tolay ta kapilya sakay ta karsada, monda mabati du tolay i panalangin de. Ey purién side na tolay a talaga. Pero sé' san ya i gantimpala a maalap de.
6 Kanya sikam, éng manalangin kam, éy somdép kam ta lubuk na bile moy, sakay iseradu moy tu pintuan. Sakay manalangin ka sa a isesa Nama mo, éy siya éy gantian na ka a talaga, da meta na i étanan a gimet mo a lihim.
7 “Eng manalangin kam, éy diyan moy pakadun tu kagi moy, a kona ta panalangin du éwan mékidiyos a tolay. Side, i akala dia, éy baten side na Diyos dahil ta kaatakdug na panalangin de.
8 Diyan kam uméaheg dide, da tukoy dén Nama moy a Diyos i kailangan moy bagu moy ikagi diya.
9 Nadid, kona se i panalangin moya:
‘Améng a Diyos ta langet, Purién maka dén na tolay i ngahen mua.
10 Siko maka
dén i maghari ta mundua. Sundin maka dén na tolay ta mundua i kaluuben mo a kona ta langet.
11 Atdinan mo kame ta kanén me nadid a aldew;
12 Sakay patawadén mo kame ta kasalanan me; éy sikame éy patawadén me be du te kasalanan dikame.
13 Sakay diyan mo kame iharap ta mahigpit a mamuhuba dikame, éng'wan iadeyo mo kame ta medukés.’
14 Dahilan,” kagi ni Jesus, “éng patawadén moy i te kasalanan dikam, éy patawadén kam be Nama moy ta langet.
15 Pero éng éwan moy patawadén du te kasalanan dikam, éy éwan kam be patawadén Nama moy.”

Tu Pégtoldu Tungkul Ta Pégkulasiyon

16 “Bagay magkulasiyon kam, éy diyan kam malungkut tu mudet, a kona du palalo a tolay,” kagi ni Jesus. “Side, éy éwan side mégayus, sakay légian de tu mata de, monda meta du tolay a mégkulasiyon side. Ey purién side na tolay a talaga. Pero sé' san ya i gantimpala a maalap de.
17 Kanya sikam, bagay magkulasiyon kam, éy magayus kam san, sakay magidemos kam,
18 monda éwan mapospusan na tolay a mégkulasiyon kam. Basta Tama moy san i nakapospusa ta gimet moy; éy gantian na kam, da meta na i étanan a gimet moy a lihim.”

Tu Kayamanan Ta Langet

19 “Diyan kam magimbak ta kayamanan moy ta munduae,” kagi ni Jesus. “Da kutamén ya a talaga, sakay pikasén, sakay takawén.
20 Maigi pa, éy gemtén moy i kaluuben na Diyos. Saya i mégeimbak moya ta kayamanan moy ta langet. Ey éwan ya mebut, da éwan sa tu kutam, sakay pikas, sakay éwan sa tu mégtako.
21 Dahilan éng ahe i édsean na kayamanan na tolay, éy siya be san ya i alélahanén naa.
22 “Na mata mua,” kagi ni Jesus, “éy saya i pinakang-simbu na bégi mua. Kanya éng medemlag i mata mua, éy mademlagen be i étanan a bégi mo.
23 Pero éng mediklém i mata mua, éy mediklém be i étanan a bégi mo. Samakatuwid, éng éwan mo tukoy i tama, éy mediklém i isip mua.”

Diyos O Kayamanan

24 “Ewan maari,” kagi ni Jesus, “tu isesa a utusan a makasunud ta éduwa
a amo na. Dahilan, éng éduwa i amo naa, éy mahal na san tu esa, sakay
kaiyamutan na tu esa. Maniwala siya to amo na a esa, sakay lukoén na tu esa.
Ey nadid, kona sa dikam--éwan kam maari a méniwala ta Diyos, éng kuhata
san i gustu moya.
25 “Kanya i pégtoldu kua dikam,” kagi na, “éy diyan kam métageg ta buhay
moy, éng anya i kanén moy éy ta badu moy. Da tandaan moy, éng nilalang
kam na Diyos, éy bakit isipén moy a éwan na kam atdinan ta kanén moy éy ta
badu moy?
26 Entan moy di manuka. Ewan side méghasik; éwan side mégladey; éwan
side tu budega. Pero atdinan side Nama moy ta kanén de. Ey sikam, éwan
kam beman higit a mahalaga ta manok?
27 Ataay,” kagi ni Jesus, “éng dumemét i oras a ikate mo, maari ka beman a
magpaatakdug ta buhay mo ta maski esa a oras, éng mabalisa ka?
28 “Bakit métageg kam ta badu moy? Isipén moy éng kodya i kébékyaga na
bulaklak. Ewan side mégtarabaho, éwan side mégimet ta badu.
29 Pero i mégebadu dia, éy memahal pa to badu no mayaman a hari to araw,
a ti Hari Solomon.
30 Ey nadid,” kagi ni Jesus, “éng bihisan na Diyos i bulaklak ta kona sa,
maski sandali san i buhay de, éy anya, éwan na kam pabaduan? Bakit kétihék
i péniwala moya diya?
31 Kanya diyan kam mabalisa éng ahe i paketan moya ta kanén moy sakay
ta inumén moy, sakay ta badu moy.
32 Saya i ugalia du iba a tolay a éwan mékidiyos. Pero Tama moy ta langet,
éy tukoy na dén i kailangan moya.
33 Kanya sikam, éy pilitén moy a maghari i Diyos dikam, sakay gemtén moy
san i kaluuben na, éy iatéd na dikam i étanan a kailangan moy.
34 Sakay diyan kam métageg ta dumemét dikam ta esa a aldew. Bagu moy
isipén éng dumemét dén. Tama dén tu péngisip moy ta kabuhayan moy nadid
a aldew.”

7

Tu Pégpintas Ta Iba

1 “Diyan kam mégpintas ta kapareho moy, monda éwan kam pintasan na
Diyos,” kagi ni Jesus.
2 “Da pintasan kam na Diyos ayun ta pégpintas moy to kapareho moy. Tu
gemtén moy ta iba, éy siya be ya i gemténa dikam na Diyos.
3 Mara, bakit pépintasan mo tu kaguman mo a te buhék tu mata, éy siko éwan
mo mapansing tu adigi ta mata mua?
4 Kodya i pégkagi mua to kaguman mo, a ‘Kadon, ibutan ko i buhék mua,’
pero te adigi ka san tu mata?
5 Mégkukunwari ka bale a éwan ka tu kasalanan! Ibutan mo pa tu adigi ta
mata mua, monda maketa ka ta mahusay a maibutan tu buhék to mata no
kaguman mo.
6 “Mara,” kagi ni Jesus, “diyan moy iatéd ta aso i mahalaga a bagay, da
péngigewat mo, éy basta kagitén na ka a talaga. Ey kona be sa i kagi na Diyos,
éng ipahayag mo ta medukés a tolay, éy basta habuhabukan na ka san, da
éwan na be tukoy i kabuluhan na éya diya.”

Tungkul Ta Panalangin

7 “Eng mékeged kam ta Diyos, éy atdinan na kam. Eng mégahayok kam, éy
paketan na kam. Eng tumuktuk kam ta pintuan na Diyos, éy bukasan na
kam.
8 Dahilan maski ti ésiya i magagida ta Diyos, éy atdinan na. Sakay tu
mégahayok, éy paketan na. Sakay tu mégtuktuk, éy bukasan siya.
9 Anya,” kagi ni Jesus, “éng magaged du anak moy ta tinapay, éy anya i iatéd
moya, bito?
10 O éng magaged dikam ta ikan, éy anya i iatéd moya, ulag?
11 Nadid, entan moy; maski makasalanan kam a tolay, éy atdinan moy
du anak moy ta mahusay. Ey Tama moy ta langet, éwan na beman iatéd i
mahusay ta mékeged diya?
12 “Gustu moy a aguman kam na tolay, tama? Pero i utus kua dikam, éy
sikam i mangaguma dide. Saya i kahulugina no kautusan ni Moises, sakay
tu pégtoldu du purupeta.
13 “Somdép kam ta mepiit a pintuan ta langet. Da melawa i pintuan
ta impiyerno, a éwan mehirap a dimanén a tamo ta éya. Kanya meadu i
umangea ta éya.
14 Pero tu pintuan ta langet, éy mepiit, sakay mehirap i dimanén a tamo ta
éya. Kanya kétihék san i maketaa ta éya.”

Tu Bunga Na Kayo

15 “Mangilag kam du mebuli a purupeta,” kagi ni Jesus. “Umange side
dikam a koman side i mebait, pero metapang side, a lokon de kam a talaga.
16 Kanya subukan moy du mégtoldu ta kagi na Diyos, monda mapospusan
moy éng mebuli side, bagay meta moy tu ugali de. Mara entan moy, mapitas
beman i mahusay a bunga ta medukés a kayo? Ewan,
17 da i bunga na medukés a kayo, éy medukés be. Ey kona be sa i tolay, éng
medukés siya, éy medukés be i ugali na.
18 Ewan makapagbunga tu mahusay a kayo ta medukés a bunga,” kagi ni
Jesus. “Sakay éwan makapagbunga tu medukés a kayo ta mahusay a bunga.
19 Ey tu bawat kayo a éwan mégbunga ta mahusay, éy pukanén sakay ibut ta
apoy.
20 Kona sa, éy mapospusan moy be du mebuli a purupeta, bagay meta moy
tu bunga de.
21 “Te meadu a méngdulaw diyakén a Panginoon. Pero éwan side a étanan
i makasdép ta kaharian na Diyos. Basta du sumésunud Nama ko ta langet i
makasdépa.
22 Kédemét na aldew na péghukum, éy meadu i mégkagi diyakén, a ‘Pangi-
noon, tanggapén mo kame, da nagtoldu kame ta ngahen mua, sakay pinaibut
me du dimonyo, sakay ginimet me i makataka-taka dahil ta péniwala me
diko.’
23 Pero i sengbet kua dide, éy ‘Ewan, éwan ta kam minatenggi. Umadeyo
kam dén, sikam a mégimet ta medukés.’ ”

Tu Eduwa a Mégbile

24 “Maski ti ésiya i mégbati ta kagi kua, éng sundin na, éy ikahalimbawa na
éy tu lélake a matalinung a nagpataknég ta bile na to bito.
25 Maski naguden ta mebakség, sakay binumihéng, sakay binagyo, éy éwan
natumba, da te taknég to bito.

26 Pero," kagi ni Jesus, "du makabati ta kagi kua, sakay éwan na sundin, éy
ikahalimbawa na éy tu lélake a luku-luku a nagbile san to baybay.
27 Ey naguden ta mebakség, sakay binumihéng, tulos binagyo, éy basta
minatumba, a tulos minawasak a tahod."
28 Nadid, kétapos dén ni Jesus a mégtoldu ta éya, éy mégpégtaka a tahod du
tolay to pégtoldu na,
29 da éwan siya mégtoldu a kona du maistu na rilihiyon de, éng'wan neta de
a te kapangyarian siya ta pégtoldu na.

8

Pinahusay Na Tu Te Ketong

1 Nadid, namulnok ti Jesus to buked, éy tinagubet siya na meadu a tolay.
2 Ey inumadene diya i lélake a te saket a ketong. Linumuhud siya ta harap
ni Jesus, a kinagi na, a "Panginoon, éng maari, éy pahusayénék pad."
3 Ey ti Jesus, éy kembilan na siya, a kinagi na, a "Maari, maghusay ka dén."
Ey to pégkagi na ta éya, éy bigla a naibut tu ladu na.
4 Ey kinagi ni Jesus, a "Diyan mo kékagin i éye ta maski ti ésiya, éng'wan
umange ka pa pumeta ta padi, a mahusay ka dén. Sakay atdinan mo tu
padi," kagi ni Jesus, "ta péngiatang na diko, a kona to niutus ni Moises. Saya i
pagpatunay mua ta tolay a mahusay ka dén."

Tu Sundalu a Umasa Ni Jesus

5 Nadid, késdép ni Jesus ta Kapernaum, éy inumadene diya i esa a kapitan
na sundalu a taga Roma, a mékiohon diya.
6 Kinagi na diya, a "Panginoon, tu utusan ko éy te karamre, a te datay san
dén ta bile, a masiyadu a méghirap."
7 Ey kagi ni Jesus, a "Umangeék sina a pahusayén ko siya."
8 Pero kinagi no kapitan, a "Mésanikeék diko a umange ka ta bile me, da
mataas ka diyakén. Basta kagi mo san dén, Panginoon, éy maghusay tu
utusan ko.
9 Maski sakén," kagi no kapitan, "éy te mégutus be diyakén a heneral; sakay
sakén, mégutusék be du sundalu ko, éy sundin de san. Ey kona be sa du
katulung ko. Kanya éng magutus ka san, Panginoon, éy maghusay siya a
talaga."
10 Nadid, pékabati ni Jesus ta éya, éy nagtaka siya, a kinagi na du umunonod
diya, a "Sapul to éya, éy éwan ko pabi neta i maski isesa a Judeo a méniwala
diyakén a kona ta kapitanae.
11 Tandaan moy ye," kagi ni Jesus, "meadu i éwan Judeo a magébwat ta
sikatan sakay ta sahéman, a dumulug side ta kaharian ta langet. Ey négdipon
side de Abraham, sakay ti Isak, sakay ti Hakob.
12 Pero meadu dikam a Judeo, i ibut ta kedikléman ta luwas na kaharian.
Ey édsa side a mégsésangitén a mégéadiyoyén ta hirap de."
13 Ey nadid, kinagi ni Jesus to kapitan, a "Ikad mo dén. Manyari ina ayun
to péniwala mo." Ey tu utusan no kapitan, naghusay dén to oras a éya.

Meadu a Pinahusay Ti Jesus

14 Nadid, késdép ni Jesus to bile ni Pedro, éy neta na tu manugeng na, a te
katidug siya, a mahigpit a mepalang.
15 Tulos kembilan ni Jesus tu kamét na, éy minaibut tu palang na, a tulos
inumégkat a nagasikaso diya.

16 To kélép a éya, éy niange du tolay ni Jesus i meadu a hinayup a tolay.
Ey esa san a kagi na, éy pinaibut na dide du medukés a espiritu. Sakay
pinahusay na be du étanan a méladu.
17 Ey saya i nipangtupada to hula ni Purupeta Isayas to araw, a “Alapén ni
Cristo i étanan a saket tam, sakay ibutan na i étanan a hirap tam.”
18 Nadid, péketa ni Jesus ta meaadu a tolay a dumédulug diya, éy inutusan
na du kakaguman na a maghanda a umahabes ta dibilew.
19 Péghanda de pabi, éy inadenean siya no esa a maistu ta rilihiyon, a kinagi
na, a “Maistu, kumuyugék diko maski ahe i angayan mo.”
20 Ey kinagi diya ni Jesus, a “Isipén mo pa, da entan mo, maski aso, éy te
pégiyanan. Sakay du manok éy te lobun a pégiyanan de. Pero sakén a lélake a
gébwat ta langet, éy éwanék tu katidugen.”
21 Sakay kinagi be diya no alagad na a esa, a “Panginoon, kumuyogék diko;
pero pabayanék pad pa, monda angen ko pa ielbéng tama ko.”
22 “Ewan,” kagi ni Jesus. “Kumuyog ka dén nadid. Pabayan mo du éwan
méniwala ta Diyos a méngielbéng to ama mo.”

Pinahintu Ni Jesus Tu Unos

23 Nadid, sinumakay ti Jesus to abeng, a kaguman na du alagad na.
24 Mamaya-maya, inabut side ta ditaw na mesibét a unos, a hanggan da
talaga side a matabwan. Ey tidug san ti Jesus.
25 Kanya linukag siya du alagad na, a kinagi de, a “Panginoon, tulungan
mo kame! Omléd kitam dén!”
26 Ey ti Jesus, kéégkat na, éy kinagi na dide, a “Bakit méganteng kam? Kétihék
bale pabi i péniwala moya diyakén.” Tulos sinaway na tu pahés sakay tu diget,
a agad tinumahimik dén.
27 Ey nagtaka du alagad, a kinagi de, a “Anya wade i lélakeae? Maski pahés
éy ta diget, éy méniwala side diya!”

Pinahusay Na Tu Eduwa a Hinayup

28 Nadid, kédemét de Jesus ta banuwan na tolay a Gadareno ta dibilew,
éy sinambat side na éduwa a lélake a hinayup, a gébwat side to kapusanto.
Metapang side, kanya éwan tu mangahas a dumédiman ta éya.
29 Agad side a dinumulaw, a “Anya i pékialam mua dikame, siko a Anak na
Diyos? Inumange ka se a pahirapan mo kame? Maski éwan me pabi oras a
maghirap?”
30 Nadid, te meadu sa a babuy to tapat de, a alagaan du tolay.
31 Ey du dimonyo a édse to éduwa a lélake, éy pinékiohon de ni Jesus, a “Eng
ibutan mo kame, éy pasdépén mo kame pad ta bégi di babuy yae.”
32 “Nay, ikad moy dén sa,” kagi ni Jesus. Kanya inumibut side to éduwa, a
tulos sinomdép side du babuy. Ey bigla a minagpaginan du babuy a bulnok,
a sinumegbu to diget, a tulos de a minalimés.
33 Nadid, du mégbantay du babuy, éy ginuminan side. Ey kédemét de to
banuwan de, éy nibaheta de i étanan a nanyari; pati tu nanyari to éduwa a
hinayup.
34 Kanya inumange sa du étanan a tolay ta banuwan, monda meta de ti
Jesus. Ey péketa de diya, éy nipékiohon de diya a humektat siya to lugar de.

9

Pinahusay Ni Jesus Tu Lumpu

1 Nadid, sinumakay de Jesus to abeng de, a inumahabes man dén side, a
tulos nagsoli side to banuwan de.
2 Ey du tolay sa, kembil de diya i esa a lumpu. Siya éy te katidug san to
kama na. Ey ti Jesus, péketa na a méniwala side diya, éy kinagi na to lumpu, a
"Patibayén mo i isip mua, Anéng. Pinatawad ka dén ta kasalanan mo."
3 Nadid, du maistu sa ta rilihiyon, pékabati de to kinagi ni Jesus, éy mégisip
side a, "Anya i lélake a éye; isip na Diyos siya?"
4 Pero ti Jesus, tukoy na dén i isip dia, a kinagi na dide, a "Bakit mégisip kam
ta kona sina a medukés?
5 Tama," kagi na, "maari i maski ti ésiya a mégwari-wari a magpatawad ta
kasalanan na tolay. Pero ti ésiya i maaria a makapagpalakad ta lumpu a
tolay?
6 Nadid," kagi na, "sakén i lélake a gébwat ta langet; éy patunayan ko dikam a
te kapangyarianék a magpatawad ta kasalanan, a péglakadén ko i lumpuae."
Nadid, kinagi ni Jesus to lumpu, a "Nay, umégkat ka dén, a alapén mo dén i
kama mua, a ikad mo dén ta bile moy."
7 Nadid, pékabati no lumpu ta éya, éy inumégkat ngani dén, sakay nagsoli ta
bile na.
8 Ey du tolay sa, péketa de ta éya, éy méganteng side, a pinuri de i Diyos da
nangatéd ta tolay ta kona sa a kapangyarian.

Kumuyog Ti Mateo

9 Nadid, to kéhektat ni Jesus ta éya, éy neta na i esa a lélake a ti Mateo i
ngahen na. Te eknud siya to pégsingihan ta buwes. Ey kinagi ni Jesus diya,
a "Kumuyog ka diyakén a maging alagad ko." Ey tinumaknég ti Mateo, a
inumunonod diya.
10 Nadid, to péngan ni Jesus to bile ni Mateo, éy inumange be sa a nékidipon
dide i meadu a makasalanan a tolay, sakay du mégpabuwes. (Side i méngdaya
ta tolay.) Ey édsa be sa du alagad ni Jesus.
11 Ey du Pariseyo, péketa de, éy kinagi de du alagad ni Jesus, a "Bakit
mékidipon tu maistu moy du makasalanan a tolay?"
12 Ey ti Jesus, pékabati na dide, éy kinagi na, a "Bakit? Du mahusay éy éwan
side tu kailangan ta magamot, éng'wan du te saket.
13 Ikad moy dén," kagi na, "sakay isipén moy i kahulugen na éye; da kagi
na Diyos, a bakén a regalo moy i gustu naa, éng'wan tu kagbi moy ta tolay.
Da sakén, éy éwanék se inumange a monda tumulung du mahusay a tolay.
Eng'wan, du makasalanan i tulungan kua."

Tungkul Ta Pégkulasiyon

14 Nadid, du alagad ni Juan a Mégbinyag, éy inumange side ni Jesus, a
kinagi de diya, a "Sikame, éy medalas kame a mégkulasiyon. Ey kona be sa
du Pariseyo. Pero du alagad mo, éy bakit éwan side mégkulasiyon?"
15 Ey kinagi ni Jesus dide, a "Ataay, maari beman a mégsisi i tolay éng
kaguman de pabi i ikasal? Bagay éwan dén sa tu kadimoy de a ikasal, éy saya
i oras de a magsisi a magkulasiyon.
16 "Ewan tu nagtagpi ta bigu a resato to dati dén a badu," kagi ni Jesus. "Da
éng kona sa, éy péknetén no bigu tu dati, éy lalo dén a melawa tu ébut no badu.
17 Ewan be tu méngiasék ta bigu a alak ta dati a pégaskanan. Bagay kona sa
i ginamet, éy pomtak tu pégaskanan, da dati, a tulos mebulak tu alak. Sakay

mawasak be dén tu pégaskanan. Maigi pa éy iasék i bigu a alak ta bigu be a pégaskanan. Eng kona sa éy pareho side a male.”

Tu Anak a Minate, Sakay Tu

Bébe a Minangkébil Ni Jesus

18 Nadid, to pégkagi pabi ni Jesus du Pariseyo, éy dinumemét sa i esa a
mataas a Judeo. Linumuhud siya ta harapa ni Jesus, a kinagi na, a “Minate
dén tu anak ko. Kita pad dén a itupu pad i kamét mua diya, monda mabuhay
siya.”
19 Ey kinumuyog ti Jesus diya. Pati du alagad na.
20-21 To péglakad de, éy kaununod na i esa a bébe a labindalawa dén a taon a
mégdédigién. Kinagi na dén to isip na, a “Eng makbilan ko san i damit naa, éy
maghusayék dén.” Kanya inumadene siya to adég ni Jesus, sakay kembilan
na tu ontok san no badu na.
22 Ey sinumuleg ti Jesus, éy péketa na diya, éy kinagi na, a “Anéng, diyan ka
méganteng. Pinahusay ka dén na péniwala mo diyakén.” Ey to éya be san, éy
naghusay tu bébe.
23 Nadid, kédemét de to bile no mataas a Judeo, éy neta de du mégtogtog ta
mosiko, sakay du meadu a tolay a mepehéng.
24 Ey kinagi ni Jesus dide, a “Lumwas kam dén! Ewan minate i anaka;
natidug san.” Ey pinégngihitan de ti Jesus.
25 Pero nadid, to kéluwas du tolay, éy sinomdép ti Jesus, éy kembilan na tu
kamét no anak, éy inumégkat.
26 Ey kinumalat ta étanan a banuwan ta éya i nanyaria.
27 Nadid, kéhektat ni Jesus ta éya, éy tinagubet siya na éduwa a lélake a buhék.
Mégdulaw side a kinagi de, a “Apo ni Dabid, kagbian mo kame!”
28 Ey késdép ni Jesus to bile, éy inumadene diya du buhék. Ey kinagi ni Jesus
dide, a “Méniwala kam a magimet ko ye?” “O, Panginoon,” kagi de.
29 Ey nadid, kembilan na i mata dia, a kinagi na, a “Manyari dikam ayun ta
péniwala moy.”
30 Ey naketa dén side. Ey pinagbilinan side ni Jesus ta mahigpit, a “Diyan
moy ye iyébaheta ta maski ti ésiya.”
31 Pero kéhektat de, éy nibébaheta de ta étanan i tungkul ni Jesus.

Pinahusay Ni Jesus Tu Bulol

32 Nadid, to kéhektat du buhék a pinahusay na, éy niange de ni Jesus i esa a
bulol a hinayup.
33 Ey to pémaibut na to dimonyo, éy négkagi dén tu bulol. Ey nagtaka du
tolay, a kinagi de, a “Sapul to éya, éy éwan tu mineta a kona se ta Israelae.”
34 Pero du Pariseyo, kinagi de, a “Ti Satanas a mayor du dimonyo i
nangatéda diya ta kapangyarian na a mégpaibut du dimonyo.”
35 Nadid, linebut ni Jesus i étanan a banubanuwan ta éya, a nagtoldu siya
du kapilya. Nipahayag na i Mahusay a Baheta tungkul ta péghari na Diyos,
sakay pinahusay na du tolay ta étanan a sakisaket de.
36 Ey péketa na du meaadu a tolay, éy kinagbian na side, da mehirap i buhay
de, a éwan tu méngtulung dide. Koman side i tupa a éwan tu mégpastor dide.
37 Kanya kinagi na du alagad na, a “Meadu i gapasén, pero kulang i
magapas.
38 Ipanalangin moy to te koo ta kapahayan, a paange na i meadu a magapas
ta kapahayan na.”

10

Du Labindalawa a Apostol

1 Nadid, pinauwet ni Jesus du labindalawa a alagad na, sakay inatdinan
na side ta kapangyarian de a magpaibut ta medukés a espiritu, sakay
magpahusay ta étanan a te saket.
2 Saye i ngahina du labindalawa a apostol: purumeru ti Simon a
pinalayawan de a Pedro, sakay ti Andres a wadi na. Sakay ti Santiago éy ti
Juan, a anak side ni Sebedeo.
3 Sakay ti Pelip éy ti Bartolome; ti Tomas éy ti Mateo (siya tu mégpabuwes).
Ti Santiago a anak ni Alpeo, éy ti Tadeo;
4 pati ti Simon a taga Kanan, éy ti Hudas Iskarote, a néngitokyon ni Jesus.

Tu Utus Ni Jesus Du Apostol

5 Pinéglakad ni Jesus diden ya, a pinagbilinan na side, a "Diyan kam
uméange ta banuwan du éwan Judeo, maski ta banuwan na Samaritano.
6 Eng'wan, itoldu moy san du kapareho tam a Judeo, a lahi ni Israel. Mara
side ya du nebut a tupa ni Israel.
7 Ipahayag moy dide," kagi na, "a adene dén a maghari i Diyos.
8 Sakay pahusayén moy du te saket, sakay buhayén moy du pate.
Pahusayén moy du te ketong, sakay paibutén moy du dimonyo. Ey tandaan
moy, da inatdinan kam na Diyos ta éwan tu bayad, éy kona kam be sa a
mangatéd kam be ta éwan tu bayad.
9 "Ta péglakad moy," kagi ni Jesus, "éy diyan kam mégkébil ta kuhata,
10 sakay diyan kam be mégkébil ta suput, sakay ta pégbaraduan moy. Diyan
mo be kébilén i reserba a sinelas, maski sahukod. Da dapat aguman kam du
tolduan moy.
11 "Maski ahe a banuwan i demtan moy," kagi na, "éy ahayukén moy i
mahusay a tolay a tulusan moy, sakay tumulos kam sa a hanggan éwan kam
maglakad.
12 Késdép moy ta tulusan moy a bile, éy batién moy du édsa sa, a kagi moy,
a 'Demtan kam maka na kapayapaan.'
13 Nadid, éng mahusay du tolay ta éya a bile, a tanggapén de kam, éy
kagbian side na Diyos a talaga. Pero éng éwan side mahusay, éy bawen moy
tu nipangbati moy dide.
14 Eng du tolay ta banuwan, éy éwan de kam tanggapén, éy humektat kam
sa, a ihalimbawa moy dide a ipagpag moy ta tikéd moya tu alikabuk.
15 Kédemét na aldew na péghukum," kagi ni Jesus, "éy lalo a mehirap i mabati
du tolay ta éya a banuwan kesira to nabati du taga Sodoma, sakay du taga
Gomora to araw."

Tu Hirap a Dumemét

16 "Tandaan moy," kagi ni Jesus, "péglakadén ta kam du medukés a tolay.
Mara, koman kam i tupa a méglakad ta lubuk du metapang a aso. Mangilag
kam dide, pero dapat mebait kam be dide.
17 Mangilag kam, da te tolay a méngitokyon dikam ta gubiyerno. Sakay
balbalén de kam ta kapilya de.
18 Dahil diyakén, éy iharap de kam ta gubernador sakay hari. Saya i oras
moy a pégpatunay moy diyakén dide, sakay pati du éwan Judeo éy patunayan
moy.

19 Bagay bistaan de kam,” kagi na, “éy diyan kam métageg éng anya i
katuwiran moya dide. Da kédemét na oras, éy iatéd san dikam i katuwiran
moya dide.
20 Da éwan sikam i mégkagia, éng'wan i Espiritu Nama moy i magpakagia
dikam ta katuwiran moy.
21 “Kédemét na éya a hirap, éy itokyon na tolay du top de a ipabuno. Ey kona
be sa i gemténa na lélake to anak de. Sakay du anak éy labanan de dema de,
a ipabuno de be side.
22 Sakay kaiyamutan kam na étanan, da méniwala kam diyakén. Pero tu
maniwala diyakén a matapat a hanggan éwan siya mate, éy siya i meligtasa.
23 Bagay lélokon de kam to banuwan a édsean moy,” kagi ni Jesus, “éy
guminan kam ta banuwan a esa. Tandaan moy, éwan moy pabi maabut i
étanan a banuwan na Israel, éy dumeméték dén. Ey sakén i lélake a gébwat
ta langet.
24 “Ewan mataas tu alagad to maistu na; éwan be mataas tu utusan to amo
na.
25 Kanya sikam a alagad ko, éy gemtén de dikam tu kona to gégemtén de
diyakén a amo moy. Eng ngahinanék de a Satanas, éy lalo dén a medukés i
pégpintas de dikam.”

I Dapat a Antingan Moy

26 “Kanya diyan kam méganteng ta tolay,” kagi ni Jesus. “Da maski anya i
gemtén de nadid ta lihim éy lumitaw ta esa a panahun. Maski anya i nipamen
de nadid, éy mehayag ta esa a panahun.
27 Tu kinagi ko dikam nadid ta lihim, éy ihuway moy a ipahayag ta étanan.
28 Diyan moy antingan du mamuno ta bégi moy, da éwan be side makabuno
ta kaliduwa moy. I dapat moy a antingan éy Diyos, da siya i magpakatea ta
tolay. Sakay siya i méngibuta ta kaliduwa ta impiyerno.
29 “Mara,” kagi ni Jesus, “makabugtong kam ta éduwa a dignés ta esa san a
sentimos. Ey maski mura side, éy éwan side mate éng éwan kaluuben Nama
mo.
30 Ey sikam, mahigit pa sa i péngalaga na dikam. Maski na buk moya, éy
nabilang na a étanan.
31 Kanya, diyan kam méganteng: mahalaga kam diya kesira du meadu a
dignés.
32 “Maski ti ésiya i méngipagtapat du tolay, a méniwala siya diyakén, éy
ipagtapat ko be Nama ko ta langet.
33 Pero maski ti ésiya i tumanggia diyakén ta harap na tolay, éy itanggi ko
be Nama ko ta langet.”

Ewan Magpayapa Ti Jesus Ta Tolay

34 “Diyan moy isipén a kanyaék se inumange éy magpayapa ta mundua.
Da éwanék se inumange a magpayapa ta mundua, éng'wan dahil diyakén, éy
maglaban i tolay ta mundua.
35 Dahil diyakén, éy maglébug du patena; sakay maglébug du magmanu-
geng.
36 Sakay tu kalbug na tolay éy du mététena na.
37 “Tu magmahal ta ama na éy ta ina na ta higit pa diyakén, éy éwan siya
maari a ipasakup diyakén. Sakay tu magmahal ta anak na ta higit pa diyakén,
éy éwan be siya maari a ipasakup diyakén.

38 Sakay éwan maari a ipasakup diyakén i tolay, éng éwan siya kumuyog
diyakén a pabayan na i buhay na, maski bunon siya.
39 Dahilan, tu maghangad a meligtas i buhay na, éy mebut a talaga. Pero
tu mégpabaya ta buhay na alang-alang diyakén, éy siya i mabuhaya a éwan tu
katapusan."

I Gantimpala

40 "Maski ti ésiya i tumanggapa dikam," kagi ni Jesus, "éy bilang tinang-
gapék na be. Sakay tu tumanggap diyakén, éy bilang tinanggap na be tu
nagpaange se diyakén.
41 Sakay tu tumanggap ta purupeta da utusan siya na Diyos, éy atdinan siya
na Diyos ta kabahagi na gantimpala na éya a purupeta. Sakay tu tumanggap
to mahusay a tolay a mékidiyos, dahil to pékidiyos na, éy atdinan siya na Diyos
ta kabahagi na gantimpala na éya a tolay.
42 Sakay maski ti ésiya i mangatéda ta maski esa a baso a dinom ta esa diden
ye a mababa, da siya i alagad ko, éy atdinan be siya na Diyos ta gantimpala
na."

11

Du Alagad Ni Juan

1 Nadid, kétapos ni Jesus a nagbilin du labindalawa a alagad na, éy hinu-
mektat sa siya, da umange siya a magtoldu du banubanuwan ta palebut ta
éya.
2 Ey ti Juan a Mégbinyag, to édse na ta pihesu, éy nabaheta na tu gégemtén ni
Cristo. Kanya pinéglakad ni Juan du alagad na,
3 a ange de pakelagip diya éng siya ngani dén i nipangakua na Diyos a
umange se a tagapagligtas de, o maguhay pa side ta esa?
4 Ey to pégpakelagip de ni Jesus ta éya, éy kinagi na dide, a "Magsoli kam ni
Juan, a ikagi moy diya i mineta moy ta éye,
5 a naketa dén du buhék, nakapaglakad du lumpu, naghusay dén du te
ketong, nakabati dén du tuléng, sakay nabuhay dén du pate. Sakay ikagi moy
be ni Juan, a tinétolduan ko du pobre ta Mahusay a Baheta.
6 Sakay kagi moy be diya a masuwerte du tolay a éwan mégidel diyakén."
7 Nadid, to kéhektat dén du alagad ni Juan, éy négkagi ti Jesus du tolay sa ta
tungkul ni Juan. "To kéluwas moy ni Juan ta ilang a lugar," kagi na, "éy bakit
inumange kam diya? Gustu moy wade meta i lélake a mehina a koman san i
lamon a sésébyugén na pahés?
8 O siguru gustu moy meta i lélake a te badu ta kamahalan? Pero éwan, da
du te badu ta kamahalan éy mégiyan side ta bile na hari.
9 I gustu moy ngani sa a meta moy éy purupeta! O, tama ya. Ey maigi ngani
ti Juan du iba a purupeta.
10 Da ti Juan i nihulaa to kasulatan, to pégkagi na, a

'Tandaan moy. Siya i pinakangbégi ko. Pégdetulén ko siya diko, monda
paghandaén na du tolay ta demtan mo.'

11 Tandaan moy," kagi ni Jesus, "du étanan a tolay ta mundua, éy éwan tu
mataas ni Juan a Mégbinyag. Pero i mababaa a tolay ta kaharian na Diyos,
éy mataas side diya.

12 Sapul to pégtoldu ni Juan a Mégbinyag, a hanggan nadid, éy pumépilit du
tolay a ipasakup ta kaharian na Diyos. Ey du metapang, éy pilitén de a
somdép.
13 Dahilan, du étanan a purupeta, sakay tu utus ni Moises, éy nagpahayag side
tungkul ta péghari na Diyos, a hanggan to panahun ni Juan.
14 Ey nadid, éng gustu moy a maniwala, éy siya ngani dén ina ti Elias a kagi
de a dumemét. Da nihula de a magsoli siya.
15 Eng makabati kam, éy baten moy ya.
16 "Pakodyan ko a méngihalimbawa di tolaya nadid?" kagi ni Jesus. "Mara,
kapareho side na anak a te eknud ta plasa, a mégpépintasén side ta kaéyag de.
17 Mara kagi de dide, a 'Tinogtogen me kam, pero éwan kam nagsayaw. Ey
to pégsanget me, éy éwan kam nalungkut dikame.'
18 Ey kona be sa di tolaya," kagi ni Jesus, "da ugali ni Juan, éy nagkulasiyon,
a éwan méginom ta alak, éy pinintasan de a hinayup.
19 Pero sakén, éy mahusayék a méngan éy ta méginom, éy pintasanék de be,
a kagi de a medémoték a méngan éy ta méginom. Sakay pintasanék de be a
mékiagumék du mégpabuwes sakay du makasalanan. Pero pabayan moy ya.
Tukoy moy éng tama i gimet ko bagay meta moy tu bunga ko, éng mahusay."

Du Banuwan a Ewan Méniwala

20 Nadid, pinagsisian ni Jesus du banubanuwan, da ginimet na dén dide i
meadu a makataka-taka, pero éwan side nagsisi to kasalanan de.
21 "Kakakagbi kam," kagi na, "sikam a taga Korasin! Kakakagbi kam,
sikam a taga Betsayda! Da ginimet ko dén ta harap moy i meadu a makataka-
taka, éy éwan kam nagsisi. Pero du tolay ta Tiro sakay ta Sidon to araw, éng
neta de maka to araw tu mineta moy, éy talaga nagsisi side. Nagbadu maka
dén side ta kostal, sakay mégiknud ta abu, monda magpatunay side a nagsisi
side a talaga.
22 Kanya ta péghukum na Diyos, éy masiyadu a mehirap i sapitén moy kesira
ta sinapit du taga Tiro éy ta Sidon.
23 Sakay sikam a taga Kapernaum," kagi ni Jesus, "i pégpalalo moya éy
makaabut kam ta langet, pero i abutén moy sana éy impiyerno! Pero éng
mineta maka du taga Sodoma to araw i mineta moya a makataka-taka, éy
éwan side nibagsak na Diyos, da talaga a nagsisi side.
24 Kanya tandaan moy, ta péghukum na Diyos, éy masiyadu a mehirap i
sapitén moy kesira ta sinapit na Sodoma!"

Umadene Kam Diyakén a Umimang

25 Nadid, nanalangin ti Jesus, a kinagi na, a "Mégpasalamaték diko, Améng.
Siko i Panginoon ta langet éy ta mundua. Salamat, Améng, da éwan mo
nipékipospos tu kaluuben mo du matalinung a mataas a tolay; éng 'wan i
néngipaliwanagen mua éy du mababa.
26 O ngani, Améng, da kona sa i gustu mua."
27 Nadid, kinagi na du alagad na, a "Tama ko a Diyos, éy inatdinanék na ta
étanan. Ey éwan tu makatukoy diyakén, éng éwan Tama ko san. Ey éwan be tu
nakatukoy Nama ko, éng éwan sakén san a anak na, sakay du nagpahayagen
ko tungkul diya.
28 "Umadene kam diyakén, sikam a étanan a pagel dahil ta medégi a kébil
moy, sakay paimangén ta kam.

29 Sundin moy san i utus kua, sakay magadal kam diyakén. Da sakén éy
mebaiték a mababa, éy paimangén ko i buhay moya.
30 Ey melagin i utus kua, sakay éwan medégi i pakébil kua dikam."

12

Tu Pégpasuway De Tungkul Ta Pangilin

1 To esa a aldew a pangilin, éy dinumiman de Jesus to kapahayan. Ey
nagalép du alagad na; kanya nagkétoh side ta tégesa a ohay, a kékéselén de.
2 Ey péketa dide du Pariseyo, éy kinagi de, a "Entan mo i gimet di alagad
mua! Bawal ina éng pangilin, da tarabaho ina!"
3 "Ewan," kagi ni Jesus. "Bakit, éwan moy wade nabasa tu ginimet ni Dabid
to araw, to pégalép de sakay du kaguman na?
4 Basta sinomdép siya to bile na Diyos. Ey tu te déton sa a tinapay a para ta
Diyos, éy kinan na; sakay pinakan na be du kaguman na. Ey bawal kan ya ta
utus," kagi ni Jesus, "da du padi san i maari kana a méngan ta éya.
5 Bakit, éwan moy wade be nabasa tu utus ni Moises, a mégtarabaho du padi
ta tuwing pangilin, da gemtén de i tungkulin de ta lubuk no Templo. Ey maski
bawal kan ya, éy éwan side tu kasalanan.
6 Ey sakén éy laloék a mahigpit kesira to Templo.
7 "Ewan moy maka pinintasan du éwan tu kasalanan éng tukoy moy maka
dén i kahulugen na kagi a éye na Diyos, a 'Bakén a regalo moy i gustu kua, éng
'wan kagbi moy ta tolay.'
8 Da sakén i lélake a gébwat ta langet," kagi ni Jesus. "Ey sakén i mégkagia éng
anya i tama a gimet ta aldew a pangilin."

Tu Lélake a Pile Tu Kamét

9 Nadid, hinumektat sa ti Jesus, a inumange to kapilya de a esa.
10 Ey te lélake sa a pile tu kamét. Ey te tolay be sa a iba, a gustu de a iabla
ti Jesus a manglabag ta utus. Kanya pinuhubaan de siya a kinagi de, a "Anya
wade, labag ta utus éng magamot ta tolay ta pangilin, o éwan?"
11 Ey kinagi ni Jesus dide, a "Eng mara sikam, éng melokbung tu tupa moy
ta ébut, éy anya, éwan moy beman iahawas bagay pangilin!
12 Ey higit pa a mahalaga i tolay kesira ta tupa. Kanya éwan bawal ta utus
tam éng aguman tam i te hirap ta pangilin."
13 Nadid, kinagi ni Jesus to pile tu kamét, a "Iolnat mo i kamét mua." Ey to
péngiolnat na, éy naghusay dén a kapareho no kamét na a esa.
14 Ey linumwas sa du Pariseyo, a néguhon side éng kodya i pamuno dia ni
Jesus.

Tu Dati a Hula Tungkul Ni Jesus

15 Nadid, pékatukoy ni Jesus ta hangad de, éy hinumektat sa siya. Ey meadu
i tinumagubet diya. Ey pinahusay na du étanan a te ladu,
16 a pinagbilinan na side a diyan de iyébaheta i tungkul diya.
17 Saya i pangtupada to nihula ni Purupeta Isayas to araw, a
18 "Siya ya i utusan ko a pinili ko," kagi na Diyos. "Siya i mahal ko a késayaan
ko. Iatéd ko diya i Espiritu ko, sakay ipahayag na i katutuhanan ta
tolay.
19 Ewan siya makipaglébug, éwan siya mepehéng, éwan siya mégdulaw ta
karsada ta banuwan;

20 éwan na paghirapén du mehina a tolay, éwan na édépén i simbu a
mégkulidépdép. Pumilit siya a hanggan éwan manalo i katutuhanan;
21 Siya i asaan na étanan a tolay."

Nagpatunay Ti Jesus a Ewan Gébwat I Kapangyarian Na Ni Satanas

22 Nadid, niange de ni Jesus i esa a lélake a buhék sakay bulol pa siya, da
hinayup. Ey pinahusay na; tulos nakapégkagi dén sakay naketa dén.
23 Ey nagtaka du étanan a tolay, a kinagi de a "Sé' wade ye i apoa ni Dabid a
nihula de?"
24 Pero du Pariseyo, pékabati de ta éya, éy kinagi de, a "Kanya makapégpaibut
siya du dimonyo éy inatdinan siya ni Satanas ta kapangyarian na. Ti Satanas
a mayor du dimonyo."
25 Pero tukoy ni Jesus i isip de, a kinagi na dide, a "Eng mara, maski ahe a
banuwan, éng néglébug side, éy bumagsak a talaga. Sakay maski ahe a bile,
éng néglébug side, éy éwan male i buhay de.
26 Ey nadid sakén, bakit kagi moy a inatdinanék kan ni Satanas ta ka-
pangyarian na a magpaibut du katulung na a dimonyo? Lélbugén beman ni
Satanas i sarili na? Eng kona sa," kagi ni Jesus, "éy bumagsak siya a talaga.
27 Bakit kagi moy a gébwat ni Satanas i kapangyarian ko a mangpaibut ta
dimonyo? Ey anya du tolay moy? Eng ibutan de i dimonyo, éwan beman
gébwat ta Diyos i kapangyarian de? Kanya side i mégpatunaya a kakabulyan
tu péngupos moy diyakén!
28 Pero éng Espiritu na Diyos i nangatéda diyakén ta kapangyarian ko a
magpaibut du dimonyo, éy saya i katunayana a dumemét dén dikam i péghari
na Diyos ta tolay.
29 "Da éwan tu makapagpaibut du kasakupan ni Satanas, éng'wan na pa
matalo ti Satanas. Pero éng natalo na dén siya, éy maari na dén a alapén i
kasakupan na.
30 "Tu éwan kampi diyakén," kagi ni Jesus, "éy kontara diyakén. Ey tu éwan
tumulung diyakén a méngidulug ta tolay, éy nangangahulugen éy paadeyoén
na du tolay diyakén.
31-32 Kanya tandaan moy, pagpasensiyaan i tolay ta maski anya a
kasalanan de, sakay ta péngupos de ta tolay. Maski ta péngupos de diyakén
a nagébwat ta langet, éy pagpasensiyaan side na Diyos. Pero tu mangupos
ta Banal a Espiritu, éy saya i éwana pagpasensiyaan na Diyos, maski nadid, a
hanggan nikésiya."

Tu Halimbawa To Kayo

33 "Tu mahusay a kayo, éy mégbunga ta mahusay a bunga. Ey tu medukés
a kayo," kagi na, "éy mégbunga ta medukés a bunga. Da matenggi mo tu kayo
bagay meta mo i bunga naa.
34 Ey kona be sa dikam, sikam a magkadukés a tolay! Pakodya moy a
mégkagi ta mahusay, bagay medukés kam? Da i kagi moya, éy siya be san
i édse ta isip moya.
35 Dahilan i mahusay a tolay, éy gemtén de i mahusay. Ey du medukés a
tolay, éy gemtén de i medukés.
36 "Ey tandaan moy," kagi ni Jesus, "kédemét na péghukum, éy panagutan na
tolay i bawat kinagi de a medukés.
37 Makay parusaan kam dahil to kinagi moy, o makay meligtas kam."

Ti Jesus Ey Kapareho Ni Honas

38 Nadid, du maistu ta rilihiyon, sakay du Pariseyo, éy inumange side ni
Jesus, a kinagi de diya, a “Maistu, ipeta mo dikame i tanda a makataka-taka.”
39 “Diden ye a lahi a Judeo éy magkadukés,” kagi ni Jesus. “Pinabayan moy
dén i Diyos. Piliténék moy a ipeta ko dikam i tanda, pero éwanék tu ipeta
dikam a tanda, éng'wan tu nanyari san ni Purupeta Honas to araw.
40 Eng kodya ti Honas a ételo a aldew to tiyan no dikél a ikan, éy konaék be
sa, sakén a lélake a gébwat ta langet, a ételoék be a aldew ta disalad na luta.
41 “Kédemét na péghukum na Diyos,” kagi ni Jesus, “éy tumaknég du taga
Ninibe a iabla de kam a lahi a Judeo, da nagsisi side to pégtoldu ni Honas dide.
Ey nadid éy te mataas ni Honas ta éye a mégtoldu dikam, éy éwan kam mégsisi.
42 Pati tu hari a bébe a taga Kabagatan to araw, éy tumaknég be siya ta
péghukum a mangiabla dikam. Da siya éy inumange se a gébwat ta adeyo,
monda baten na i memahal a pégtoldu ni Solomon. Ey nadid te mataas ni
Solomon ta éye a mégtoldu dikam, éy éwan moy bébaten.”

Halimbawa a Tungkul Ta Ewan

Méniwala Ta Diyos Ta Hustu

43 “Bagay umibut tu medukés a espiritu ta bégi na tolay,” kagi ni Jesus, “éy
méglebut ta ilang a lugar a mégahayok ta imangan na. Nadid, éng éwan tu
meeta,
44 éy kagi na, a ‘Magsoliék to kinagébwatan ko a négiyanan ko.’ Ey kédemét
na éy dinemtan na a éwan tu lasén, sakay melinis a mahusay dén.
45 Kanya inakit na i pitu a iba a espiritu a medukés pa diya, éy sinomdép
side a négiyan sa side. Kanya lalo a medukés to neditol i kalagayan na éya a
tolay. Ey nadid, éy kona be sa i manyaria dikam a medukés a lahi a éye!”

I Tunay a Top Ni Jesus

46 Nadid, to pégtoldu pabi ni Jesus, éy dinumemét sa dena na sakay du
tétotop na. Méguhay side ta luwas, a gustu de mékiohon diya.
47 Te négkagi diya, a “Kéye ta luwas dena mo éy du tétotop mo, a gustu de ka
a uhunén.”
48 Pero kinagi ni Jesus, a “Ti ésiya i ina kua sakay ta tétotop kua?”
49 Ey nitoldu na du alagad na, a kinagi na, a “Side ye di ina kua, sakay top
ko,
50 dahilan, du mangtupad ta utus Nama ko ta langet, éy side di ina kua éy
ta tétotop ko.”

13

Tu Halimbawa Tungkul To Mégsabug

1 Nadid, to éya a mismo a aldew, éy linumwas ti Jesus to bile, a inumange
siya a mégiknud to digdig no diget.
2 Ey meaadu i dinumuluga diya, a hanggan da sinumakay ti Jesus to abeng,
a négiknud sa a mégtoldu du tolay. Ey side éy te taknég san to baybay.
3 Ey tinolduan na side ta halimbawa a kona se:
“Eng mara,” kagi na, “éy te esa kan a lélake a mégsabug to binhi na.
4 Ey to pégsabug na éy te sénganya wade a butil a minepégsek to dilan. Ey
kinan na manok.
5 Ey te sénganya wade be a nepégsek to bito-bito. Ey agad kan side a nagtubu,
da melapis i luta ta éya.
6 Pero minalanés side, da mepasi i bilag, éy éwan kan masiyadu i gimot de.

7 Ey te sénganya wade be a nepégsek to kalamonan, éy nailongan na lamon.
8 Ey tu iba a binhi, éy nesabug kan dén ta mahusay a luta. Ey nagohay side.
Te tégsésandaan, te tégénném a pulu, te tégételo a pulu a butil i bawat ohay.
9 Ey nadid," kagi ni Jesus, "éng makabati kam, éy baten moy ya."

I Layunin Na Halimbawa

10 Nadid du alagad ni Jesus, nipakelagip de diya éng bakit purus a halim-
bawa i gamitén naa, bagay mégtoldu siya du tolay.
11 Ey kinagi ni Jesus dide, a "Ipeta san dikam na Diyos i kahulugen na lihim
tungkul ta péghari na ta tolay. Pero du iba a tolay, éy éwan.
12 Dahilan side a mégéisipén ta itoldu kua, éy dagdagen na Diyos i isip de,
monda mapospusan de ta mahusay. Pero du metamad a mégisip ta itoldu
kua, éy bawasan na Diyos tu isip de a hanggan éwan side tu mapospusan.
13 Kanya halimbawa i gemtén ko, bagay mégtolduék dide; da maski metaék
de, a mégbati side diyakén, éy éwan de mapospusan.
14 Natupad ngani dén dide tu nihula ni Isayas, to pégkagi na ta kagi na Diyos,
a
'Mégbati kam a mégbati, éy éwan moy be mapospusan; lumameng kam a
lumameng, éy éwan kam be maketa ta katutuhanan.
15 Da mehina i isipa di tolay a éye; Mehirap a makabati i talinga dia,
nikihép de i mata dia. Dahilan, sala de a meta, sala de a makabati, sala
de a mapospusan. Da sala de a magsoli diyakén,' kagi na Diyos, 'monda
pahusayén ko side.'
16 Pero sikam a alagad ko," kagi ni Jesus, "éy masuwerte kam, da maketa kam,
sakay makabati kam ta katutuhanan.
17 Tandaan moy, meadu i purupeta sakay mahusay a tolay a gustu de meta i
meeta moya, pero éwan de neta. Sakay gustu de a mabati i mébati moya, pero
éwan de nabate."

Ipaliwanag Na I Halimbawa Tungkul To Pégsabug

18 "Baten moy i kahulugen na halimbawa tungkul ta mégsabug," kagi na.
19 "Mara du mégbati ta kagi a tungkul ta péghari na Diyos, sakay éwan de
napospusan, éy kapareho side no binhi a nepégsek to dilan. Ey dumemét ti
Satanas, a inagew na ta isip de tu kagi a nabati de.
20 Ey tu nepégsek to bito-bito, mara saya i makabatia ta kagi na Diyos, a
masaya side a tanggapén de agad.
21 Pero éwan side makatagal, da kapareho side no binhi a éwan nakagimot.
Méniwala side ta sandali, pero kédemét na paghirap de, dahil ta péniwala de,
éy ginanan de tu tinanggap de.
22 Ey tu nepégsek to kalamonan, mara saya i makabatia ta kagi na Diyos,
pero éwan magbunga tu kagi na Diyos ta isip dia, da kapareho side no binhi
a nailongan. Mara i nakailonga dide éy tu pégisip de ta kabuhayan de sakay
ta kayamanan de.
23 Ey tu binhi a nesabug ta mahusay a luta," kagi ni Jesus, "mara saya i
makabatia ta kagi na Diyos, a mapospusan de. Ey magbunga i kagi na Diyos
ta isip de ta tégsésandaan, éy ta tégénném a pulu, éy ta tégételo a pulu."

Tu Halimbawa Tungkul Ta Lamon To Kapahayan

24 Nadid, kinagi na dide i esa man dén a halimbawa: "I pégharia na Diyos,"
kagi na, "éy kapareho no lélake a naghasik ta mahusay a binhi to uma na.

25 Ey to esa kan a kélép, a tidug san side, éy dinumemét tu kalbug na, a tulos
na nihasik to kapahayan i medukés a lamon. Sakay minéglakad.
26 Nadid, to pégtubu no pahay, a nagohay dén, éy minagtubu be kan tu
lamon a magkadukés.
27 Ey du utusan no lélake, éy inange de kan a kinagi de diya, a 'Ewan beman
mahusay a binhi tu nihasik mo to uma mo? Bakit melamon nadid?'
28 Ey kinagi kan no lélake, a 'Saya i gimita no esa a kalbug tam.' 'Ey anya,'
kagi de kan, 'gustu mo bagutén me diden ya?'
29 'Diyan moy,' kagi na kan. 'Makay pati pahay éy mabagut moy.
30 Basta pabayan moy dén a mégtubu a kapareho na pahay, a hanggan ta
pégladéy. Ey ta pégladéy,' kagi na, 'éy utusan ko san du magladéy, a bagutén
de pa du lamon, sakay bédbéden de a monda ipatutod ko. Sakay tu pahay éy
ipalunpun de ta kamalig ko.' "

Tu Halimbawa No Bukél Na Mustasa

31 Nadid, kinagi na dide i esa man dén a halimbawa: "I péghari na Diyos,"
kagi na, "éy kapareho na éye: Te esa kan wade a lélake a nagmula ta isesa a
bukél na mustasa to uma na.
32 Kakétihékan ya ta maski anya a bukél, pero éng magtubu dén éy kadikélan
ya ta étanan a kayo, a hanggan makapaglobun du manok ta tingi-tingi na."
33 Nadid, kinagi na dide i esa man dén a halimbawa: "I péghari na Diyos,"
kagi na, "éy kapareho no pégpaalsa a ihalu no bébe to étélo a takal a arina, éy
umalsa tu étanan a linamas."
34 Nadid, i étanan a kinagi ni Jesus a éya du tolay, éy purus a halimbawa.
Ewan tu kinagi dide a éwan halimbawa.
35 Saya i pangtupada to nihula no purupeta to araw, a
"Halimbawa kan i gamitén ni Cristo, bagay magtoldu siya dide. Ipaliwanag
na dide i bagay a éwan tu nakapospos sapul to nipanglalang ta
mundua."

Ipaliwanag Na I Halimbawa

Tungkul To Lamon To Kapahayan

36 Nadid, gininanan ni Jesus du tolay, a sinomdép to bile. Ey nipakelagip
diya du alagad na éng anya i kahulugina no halimbawa tungkul to lamon to
kapahayan.
37 Ey kinagi ni Jesus dide, a "Tu méghasik ta mahusay a binhi éy sakén a
lélake a gébwat ta langet.
38 Tu uma éy na mundua. I mahusay a binhi éy du tolay a pégharian na
Diyos, sakay du magkadukés a lamon éy du tolay a pégharian ni Satanas.
39 Ey tu kalbug de a naghasik to lamon, éy ti Satanas ngani dén. I panahun
a pégladéy éy saya i katapusan na mundua. Sakay du anghel i magladéya.
40 Eng kodya i pémuhuna to lamon a tutudén, éy kona be sa i pamuhuna na
anghel du tolay ta katapusan na mundua.
41 Ey sakén i lélake a gébwat ta langet. Ey utusan ko du anghel ko a angen
de puhunén du étanan a tolay ta kaharian ko a nangatéd ta pagkasala, sakay
puhunén de be du étanan a mégimet ta medukés.
42 Sakay tulos ibatikal de ta dikél a apoy. Ey édsa sa side a mégsésangitén a
mégéadiyoyén ta hirap de.
43 Ey nadid magdemlag a koman i bilag du mahusay a tolay, ta kaharian
Nama de. Nadid," kagi ni Jesus, "éng makabati kam, éy baten moy ya."

Iba a Halimbawa

44 "I péghari na Diyos," kagi na, "éy koman i kayamanan a te liso to
uma. Mineta ya no esa a tolay, éy tinapohan na a huway, a mépagés siya a
tahod. Nadid, minéglakad siya a nibugtong na i étanan a ari-arian na, sakay
binugtong na i uma a éya.
45 "Kona be sa, i péghari na Diyos éy koman i esa a lélake a mégnigosiyo ta
memahal a perlas.
46 Nadid, naketa dén siya ta esa a perlas a mahalaga, éy minéglakad sakay
nibugtong na i étanan a ari-arian na, sakay binugtong na tu perlas.
47 "Kona be sa," kagi ni Jesus, "i péghari na Diyos éy kapareho be na esa
a dikél a rambat a nibatikal to diget, sakay nakaalap ta meadu a sari-sari a
ikan.
48 Ey nadid, da minaputat dén éy hinela de to baybay, sakay négiknud sa du
tolay a monda bukod-bukudén de du ikan. Du mahusay a ikan, éy niasék de
to pégdétonan de, pero du medukés éy nibut de dén.
49 Nadid," kagi na, "kona be sa i manyaria ta katapusan na mundua!
Dumemét du anghel a ibukod de du medukés to mahusay.
50 Sakay ibatikal de du medukés ta dikél a apoy. Ey édsa sa side a
mégsésangitén a mégéadiyoyén ta hirap de.
51 "Ey anya, napospusan moy dén i étanan a éya," kagi ni Jesus du alagad na.
Ey "O," kagi de.
52 "Kanya ngani i bawat makapospos ta kagi na Diyos," kagi ni Jesus, "éng
ipasakup be siya ta péghari na Diyos diya, éy koman siya tu lélake a makaalap
to bodega na ta bigu sakay ta dati be."

Ewan De Tinanggap Ti Jesus Ta Nasaret

53 Nadid, to nipégkagi dén ni Jesus diden ya a halimbawa, éy hinumektat sa
siya,
54 a nagsoli to sarili na a banuwan. Ey kédemét na sa, éy nagtoldu siya
du tolay to kapilya de. Ey nagtaka du nakabati diya. I kinagi dia, éy "Ahe
i nangalapana na éya a lélake ta karunungan naa? Kodya i pékagimet naa ta
makataka-taka?
55 Ewan beman saye tu anak no karpentero tam?" kagi de. "Ti ésiya pa ina,
éng éwan anak san ni Maria? I top na a lélake éy de Santiago, ti Hose, ti Simon,
sakay ti Hudas.
56 Sakay du tétotop na a bébe, éy mégiyan pabi se side," kagi de. "Bakit
mégpataas siya?"
57 Kona sa tu kinagi du tolay to banwan ni Jesus. Kanya éwan side naniwala
diya ta éya.
Ey kinagi ni Jesus tungkul ta éya, a "I purupeta éy iyégalang ta maski ahe.
Pero ta sarili na a banuwan, sakay sarili na a bile, éy éwan siya iyégalang."
58 Ey nadid, éwan minagimet ti Jesus ta éya ta meadu a makataka-taka, da
éwan side méniwala diya.

14

Tu Kamatayan Ni Juan a Mégbinyag

1 Nadid, to panahun a éya, éy nabaheta ni Mayor a Herod i tungkul ni Jesus.
2 To pékabaheta na, éy kinagi na du utusan na, a "Siya ti Juan a Mégbinyag a
nabuhay a huway. Kanya makagimet siya ta makataka-taka."

3-4 Kanya binuno ti Juan, éy pinintasan na ti Mayor a Herod, a kinékagi na
ni Herod, a "Ewan maari a mékiagum ka ni Herodias, da asawa ina ni wadi
mo." (Ti Herodias éy asawa ni Pelip a wadi ni Herod). Kanya nipadikép ni
Herod ti Juan, a nipihesu.
5 Gustu na be ipabunu ti Juan, pero méganteng siya du Judeo, da kagi de a
purupeta ti Juan.
6 Nadid, kédemét no kapanganakan ni Herod, éy nagsayaw to harap du
bisita na tu anak ni Herodias a madiket. Ey ti Mayor a Herod, éy mésahat
siya to madiket.
7 Kanya nipangako na a iatéd na diya i maski anya a agidén na.
8 Ey nadid, tu nibilin diya nena na, éy kinagi no madiket a, "Gustu ko éy
iatéd mo diyakén nadid i penggan a te déton sa tu ulo ni Juan a Mégbinyag!"
9 Nadid masiyadu a nagsisi ti Herod, pero éwan siya nakaidel, dahil to
nipangako na ta harap du bisita na. Kanya niutus na du sundalu a iatéd de
to madiket.
10 Ey nipaputol na ti Juan to pihesuan.
11 Ey niedton de tu ulo na to penggan, sakay niatéd de be to madiket. Sakay
nitulos na dén nena na.
12 Ey du alagad ni Juan, éy inumange sa side a nangalap to bangkay na, a
tulos de nielbéng. Ey to péngielbéng de, éy inange de nibaheta ni Jesus.

Tu Pémakan Na Ta Lima a Libu

13 To pékabati ni Jesus ta éya, éy sinumakay siya to abeng a inumange siya
to esa a lugar a éwan tu tolay. Pero du tolay, pékabaheta de a hinumektat dén
siya, éy tinumagubet side, a namaybay side a linumekaw.
14 Ey to képundu ni Jesus to baybay, éy neta na i meaadu a tolay, éy kinagbian
na side. Sakay pinahusay na du te saket dide.
15 Nadid, to giapon dén, éy kinagi du alagad ni Jesus, a "Maistu, apon dén,
sakay édse kitam ta ilang a lugare. Péglakadén mo dén di tolayae du bariyo-
bariyo ta éye, monda makabugtong side ta kanén de."
16 "Diyan moy side péglakadén," kagi ni Jesus, "sikam i mangatéda dide ta
kanén de."
17 "Ey pakodyan tam," kagi de, "lima san a momon i bilon tama a tinapay,
sakay éduwa a pindang?"
18 "Dah, iatéd moy se," kagi na.
19 Nadid, pinaeknud na du tolay to kalamonan, sakay inalap na tu lima
a tinapay, sakay tu éduwa a pindang. Ey tinumangad siya ta langet a
nagpasalamat ta Diyos. Sakay pinuseng-puseng na tu tinapay, a niutus na
du alagad na a nihayin de du tolay.
20 Ey minéngan side a étanan a minabsog side. Ey hinempésan du alagad tu
sobha, éy naputat pa tu sapulu éy ta éduwa a gatang!
21 Ey lima a libu a lélake i minéngana ta éya; bukod san du bébe éy ta anak.

Méglakad Ti Jesus Ta Dibo Na Diget

22 Nadid, pinasakay ni Jesus du alagad na to abeng, a pinégdetol na side ta
dibilew. Ey siya, éy pinasoli na du tolay ta bile de.
23 Ey to kéhektat de, éy nanohobuk ti Jesus to buked, a monda manalangin.
Ey kédemét no kélép, éy édsa sa siya a isesa.
24 Du alagad, éy kéya dén side ta ditaw, a sésalpukén side na tagmék, da
songsong tu abeng.

25 Nadid, to tamo a amulaldew, éy tinumagubet dide ti Jesus, a méglakad ta
dibo na diget.
26 Ey du alagad, péketa de diya a méglakad ta dibo na digita, éy inumanteng
side a tahod, a kinumélanget side, a kinagi de a “Bélet.”
27 Pero kinagi dide ni Jesus, a “Diyan kam méganteng, a sakén ye.”
28 Nadid, kinagi ni Pedro, “Eng siko ngani ina, Panginoon, éy paangenék
pad sina ta dibo na digita.”
29 Ey “Kadon,” kagi ni Jesus. Kanya inumogsad ti Pedro to abeng, a
méglakad ta dibo na digita a inumadene ni Jesus.
30 Pero to pékapansing na to pahés, éy inumanteng siya, a nagsapul a
inomléd. “Agawénék mo, Panginoon,” kagi na.
31 Nadid, agad siya ginewat ni Jesus. Sakay kinagi na, a “Bakit mégalanganin
ka, Pedro? Kétihék bale san i péniwala mo diyakén.”
32 Ey nadid, késakay de to abeng, éy hinumintu tu pahés.
33 Ey du alagad, sinumamba side diya, a kinagi de, a “Tunay ka ngani a
anak na Diyos!”
34 Nadid, to kéahabes de, éy pinumundu side ta Genesaret.
35 Ey du tolay ta éya, pékatenggi de ni Jesus, éy nibaheta de agad du étanan a
bariyo ta éya, monda niange de diya i étanan a te ladu.
36 Ey nékiohon side diya éng maari, éy kébilan du te ladu i ontok san na badu
na. Ey du étanan a nangkébil to badu na, éy naghusay.

15

Tu Pégtoldu Du Ninunu

1 Nadid éy te inumange ni Jesus a Pariseyo, sakay maistu na rilihiyon, a
gébwat side ta Jerusalem. Kinagi de diya, a
2 “Bakit du alagad mo, éy lélabagén de tu pégtoldu a nipamana dikitam du
ninunu tam? Da éng méngan side, éy éwan de ugisan i kamét de a kona ta ugali
na rilihiyon tam.”
3 “Ey sikam,” kagi ni Jesus, “bakit lélabagén moy i utus na Diyos a monda
sugsugén moy tu ugali na rilihiyon moy?
4 Da kagi na utus na Diyos, éy ‘Igalang mo tama mo éy tena mo, sakay tu
mégkagi ta medukés ta ama na éy ta ina na, éy dapat ipabuno siya.’
5 Pero sikam, éy iyétoldu moy a maski te hirap tu ama no lélake, éy ta ina na,
éy éwan siya tu kailangan a tumulung dide, da iatéd na ta Diyos i metulung
na maka dide a kuhata.
6 Kanya pébayan moy tu utus na Diyos, alang-alang ta mana moy a pégtoldu.
7 Sikam a mégkukunwari a éwan kam tu kasalanan!” kagi ni Jesus. “Tama
bale i nihulaa ni Isayas tungkul dikam:
8 ‘Diden ya a tolay,’ kagi na Diyos, ‘éy igalangék de ta labi dia; pero ta isip
dia éy éwan.
9 Ewan tu pasa tu pégsamba de diyakén, da kagi de éy gébwat ta Diyos tu
pégtoldu de, pero éwan.’ ”

Anya I Mégpadukésa Ta Tolay

10 Nadid, pinaadene ni Jesus du tolay diya, sakay kinagi na dide, a “Mégbati
kam a isipén moy i kagin kuae:
11 Ewan tu isubu na tolay i makapagpadukésa diya ta mata na Diyos; éng
'wan tu bumébéswal ta labi na tolay, éy saya i magpadukésa diya.”

12 Nadid, kétapos na éya, éy inumadene du alagad ni Jesus, a kinagi de diya,
a “Napospusan mo a mégdamdam du Pariseyo to kinagi mo?”
13-14 “Pabayan moy side,” kagi ni Jesus. “Bagutén Nama ko i bawat halaman
a éwan na nimula. Palagi side a mégakay ta tolay, pero buhék be side. Bagay
buhék i magakay ta buhék be, éy pareho side a matépduk ta ébut.”
15 Ey kinagi ni Pedro, a “Ipaliwanag mo dikame i kahulugina no nihalim-
bawa mo.”
16 “Ataay,” kagi ni Jesus, “éwan moy bale be napospusan?
17 Ewan moy tukoy i isubu moy éy tumulos san ta tiyan, sakay iyétay moy?
18 Pero tu bumébéswal ta labi, éy kagi ya a gébwat ta isip na tolay. Saya i
magpadukésa ta tolay, da méngatéd dide ta kasalanan de.
19 Dahilan, ta isip na tolay i kégébwatan na medukés. Da mégisip side ta
pémuno, péngibébi, péngilélake, pégtako, mégbuli-buli, sakay péngupos.
20 Diden ya i magpadukésa ta tolay. Pero tu méngan a éwan maguges ta
kamét, éwan ya kasalanan.”

Tu Péniwala No Bébe a Ewan Judeo

21 Nadid, hinumektat sa ti Jesus a inumange ta dumanég a se na Tiro sakay
ta Sidon.
22 Te bébe sa a taga Kananea a inumadene ni Jesus a kinékagi na ta
medegsén, a “Panginoon, Apo ni Dabid! Kagbianék mo! Tu anak ko a bébe,
éy binang-aw na dimonyo, sakay masiyadu siya a méghirap.”
23 Pero ti Jesus, éy éwan sinumengbet diya. Sakay kinagi diya du alagad na,
a “Péglakadén mo dén siya! Mepehéng siya a umunonod dikitam.”
24 Ey kinagi ni Jesus, éy “Du Judeo san i niutusa diyakén Nama ko; du tupa
ni Israel a netawtaw.”
25 Pero nadid, inumadene tu bébe a linumuhud ta harap ni Jesus, a kinagi
na, a “Tulunganék pad, Panginoon.”
26 “Ewan maari a alapén ko tu kanén na anak,” kagi ni Jesus, “a monda
ipakan ko du aso.”
27 “Tahod ngani, Panginoon,” kagi no bébe, “pero du aso éy méngan be side
ta mumo a métépduk to lamesa no amo de.”
28 Kanya nadid, éy kinagi ni Jesus diya, a “Dikél i péniwala mo! Pumayagék
ta nipékiohon mua.” Ey to éya be san a oras éy naghusay tu anak na.

Pinahusay Ni Jesus I Meadu

29 Nadid, hinumektat sa ti Jesus a inumange siya ta diget na Galilea. Ey
sinumangkay siya to buked ta éya, a négiknud sa siya.
30 Ey dinumemét diya i meaadu a tolay, a te kébil side ta pile, sakay buhék,
sakay lumpu, sakay bulol, sakay meadu pa a iba. Niedton de du te ladu ta
harapa ni Jesus, éy pinahusay na side.
31 Ey dudu tolay sa, éy nagtaka side to péketa de a mégkagi dén du bulol,
sakay méképéglakad dén du lumpu, sakay méketa dén du buhék. Ey nagpuri
side ta Diyos.

Tu Pémakan Na Ta Epat a Libu

32 Nadid, dinulawan ni Jesus du alagad na, a kinagi na dide, a “Kagbian ko
di tolay a éye. Etélo dén a aldew a kaguman ko side éy éwan dén side tu makan.
Sala ko side a péglakadén a mégalép; makay kapuyén side ta dilana.”
33 Ey kinagi du alagad na, a “Ahe i pangalapan tama ta ipakan tam dide ta
ilanga a lugare?”

34 “Ey sénganya,” kagi na, “i bilon moya sina a tinapay?” “Pitu a momon,”
kagi de, “sakay sénganya a kékétihék a ikan.”
35 Nadid, pinaeknud na dudu tolay to luta.
36 Sakay inalap na tu pitu a tinapay sakay du ikan. Nadid, to pégpasalamat
na ta Diyos, éy pinuseng-puseng na ya, sakay niatéd na du alagad na, a tulos
nihayin de du tolay.
37 Ey minéngan side a étanan a minabsog side. Nadid, hinempésan du alagad
tu sobha, éy naputat pa tu pitu a gatang.
38 Epat a libu a lélake i minéngana ta éya; bukod pa du bébe éy ta anak.
39 Nadid, pinéglakad ni Jesus dudu tolay, sakay sinumakay siya to abeng, a
naglakad ta Magadan.

16

Pilitén De Ti Jesus Ta Tanda

1 Nadid, inumange ni Jesus i sénganya a Pariseyo, sakay du Saduseyo.
Puhubaan de siya a pilitén de a ipeta na dide i tanda a makataka-taka ta
langet.
2 Ey kinagi ni Jesus dide, a “Mépospusan moy i tanda na panahun, da éng
apon dén éy kagi moy a mahusay i panahun ta gabia, da medemlag i langet.
3 Ey ta gagabi éy kékagin moy a maguden, da mediklém i langet. Nabasa
moy bale i tanda ta langet, pero éwan moy tukoy du tanda a mégpatunay
diyakén!
4 Diden ye a lahi a Judeo éy magkadukés,” kagi ni Jesus. “Pinabayan moy
dén i Diyos. Piliténék moy a ipéta ko dikam i tanda, pero éwanék tu ipeta
dikam a tanda, éng'wan tu nanyari san ni Purupeta Honas to araw.” Nadid,
to pégkagi ni Jesus ta éya dide, éy gininanan na side.

Tu Pégpaalsa Du Pariseyo

5 Nadid, kédemét de ta dibilew, éy naleksapan bale du alagad a nagkébil ta
bilon de a tinapay.
6 Ey kinagi ni Jesus dide, a “Mangilag kam ta pégpaalsa du Pariseyo sakay
du Saduseyo.”
7 Ey du alagad, pékabati de ta éya, éy mégpéguhon side éng anya i kahulugen
na éya. “Kodya éwan kitam tu kébil a tinapay,” kagi de. “Kanya na wade kinagi
i éya.”
8 Ey tukoy ni Jesus tu uhon de, kanya kinagi na dide, a “Bakit péguhunan
moy a éwan kam tu bilon a tinapay? Masiyadu a kétihék tu péniwala moy!
9 Ewan moy beman tukoy a éwan tinapay i pégkagian kua? Bakit, éwan moy
natandaan tu pémuseng-puseng ko to lima a tinapay a para ta lima a libu?
Sénganya a gatang i sobha a nihempés moy?
10 Sakay tu pitu a tinapay para ta épat a libu, éy sénganya a gatang i sobha a
nihempés moy?
11 Bakit, éwan moy napospusan a bakén a tinapay i pégkagian kua? Eng'wan,
i pégkagian kua a talaga éy mangilag kam ta pégpaalsa du Pariseyo, sakay du
Saduseyo.”
12 Nadid, to pégkagi ni Jesus ta éya, éy napospusan de dén a bakén a tinapay
i pangilagen dia, éng'wan tu pégtoldu du Pariseyo sakay du Saduseyo.

Tu Kinagi Ni Pedro Tungkul Ni Jesus

13 Nadid, to kédemét de Jesus ta Sesarea-Pilipo, éy kinagi na du alagad na, a
"Ti ésiyaék kan ayun ta kagi na tolay? Ti ésiya kan i lélake a gébwat ta langet?"
14 Ey kinagi du alagad na, a "I kagi kana na iba éy ti Juan ka kan a Mégbinyag.
Kagi man dén na iba a ti Elias ka kan. Ey te iba be a mégkagi a ti Heremias ka,
o purupeta ka kan a esa."
15 "Ey sikam," kagi ni Jesus, "anya i isip moya? Ti ésiyaék?"
16 Ey kinagi ni Simon Pedro, a "Siko i Cristo a tiniyak na Diyos a tagapaglig-
tas ta mundua! Siko i anak na tunay a Diyos."
17 "Masuwerte ka, Simon," kagi ni Jesus, "da éwan tolay i néngipaliwanag ta
éya diko, éng'wan Tama ko ta langet.
18 Ey tandaan mo, i pégngahen kua diko éy Pedro (kahulugen ni Pedro ta
kagi na Judeo éy bito). Ey ta dibo na bitoae, éy pataknégén ko i simbaan ko,
du sakup ko a tolay; éy éwan side madaig na kapangyarian ni Satanas.
19 Iatéd ko diko a siko i tagapamahala du pégharian na Diyos a tolay. Tu
ipagbawal mo ta mundua éy ipagbawal be ta langet, sakay tu pakultaden mo
ta mundua, éy pakultaden be ya ta langet."
20 Nadid, to pégkagi na ta éya ni Pedro, éy nibilin na du alagad na ta
mahigpit a diyan de kékagin ta maski ti ésiya a siya i Cristo a tiniyak na Diyos
a tagapagligtas.

Hinulaan Ni Jesus Tu Ikate Na

21 Nadid, sapul ta éya a oras, éy nipagtapat dén ni Jesus du alagad na a
kailangan a umange siya ta Jerusalem, a magtiis sa ta meadu, a pahirapan
siya du te tungkulin a Judeo. "Ipabunoék de," kagi na. "Sakay ta ikatélo a
aldew éy mabuhayék."
22 Ey ti Pedro, pékabati na ta éya, éy nikabukod na ti Jesus, a pinégkagian na
siya, a "Panginoon," kagi na, "diyan ka mégkagi ta kona sa. Ewan ka mate ta
kona sa."
23 Pero hinumarap ti Jesus diya a kinagi na, a "Umadeyo ka dén, Satanas!
Sésawayénék mo. Ewan ka mégisip ta kaluuben na Diyos, éng'wan ta kaluuben
na tolay."
24 Nadid, kinagi ni Jesus du alagad na, a "Eng ti ésiya i te gustu a ipasakup
diyakén, éy kailangan éy pabayan na pa i sarili na, sakay kumuyoyog
diyakén, a maski bunon siya na tolay.
25 Dahilan tu maghangad a meligtas tu buhay na, éy mebut a talaga. Pero
tu mégpabaya ta buhay na alang-alang diyakén, éy siya i mabuhaya a éwan tu
katapusan.
26 Anya i pékinabanga na esa a tolay éng siya i mayamana ta étanan, éng éwan
na makamtan i buhay a éwan tu katapusan? Anya beman i bayada na tolay
a mate a monda magsoli tu buhay na?
27 Da sakén i lélake a gébwat ta langet. Ey magsoliék se a talaga a kébil ko i
kapangyarian Nama ko, sakay kaguman ko du anghel ko. Ey kédemét ko, éy
gantian ko du étanan a tolay ayun to ginimet de.
28 Ey tandaan moy ye," kagi na. "Te sénganya se dikam a éwan mate hanggan
éwanék de meta a magsoli se a maghari. Sakén a lélake a gébwat ta langet."

17

Nabagu Tu Idsura Ni Jesus

1 Nadid, kélipas na énném a aldew, éy kinuyog ni Jesus de Pedro, sakay de
Santiago a patwade (ti Juan i wadi na). Nanohobuk side to melangkaw a
buked.
2 Ey to édsa de sa, éy neta de a nabagu tu idsura ni Jesus. I mata naa éy
nagdemlag a koman i bilag, sakay linumatak i badu naa a medemlag be dén.
3 Ey du étélo a alagad, éy neta de nadid ti Moises sakay ti Elias, a kauhon ni
Jesus.
4 Ey ti Pedro, kinagi na ni Jesus, a "Panginoon, maigi pa éy édse kitam san
dén. Eng gustu mo, éy pagbile me kam ta étélo a kékétihék a bile; esa diko, esa
ni Moises, sakay esa ni Elias."
5 Nadid, mégkagi pabi ti Pedro, éy tinaklében side no medemlag a kunném.
Ey kinagi no boses to kunném, a "Sé' ina i mahal kua a anak, a kasahatan ko a
tahod. Baten moy siya."
6 Ey du étélo a alagad, pékabati de ta éya, éy inumanteng side a tulos side
minedapa.
7 Pero inadenean side ni Jesus a kembilan na side, a kinagi na, a "Tu-
maknég kam dén, a diyan kam méganteng."
8 Ey to kéadngas de, éy éwan side tu mineta, éng'wan basta ti Jesus.
9 Nadid, namulnok side to buked, éy kinagi ni Jesus dide, a "Diyan moy
kékagin ta maski ti ésiya i mineta moya, hanggan éwanék mabuhay a huway,
sakén a lélake a gébwat ta langet."
10 Ey kinagi du alagad diya, a "Bakit du maistu ta rilihiyon, éy kékagin de a
meditol kan se ti Elias a umange, bagu tu tagapagligtas ta mundua?"
11 "Tahod ngani," kagi ni Jesus, "umange pa se ti Elias a talaga, a monda
paghandaén na i étanan.
12 Pero tandaan moy, inumange dén se ti Elias, pero éwan siya natenggi na
tolay. Basta linoko de siya ayun to gustu de. Kona be sa sakén, pahirapanék
de be. Sakén a lélake a gébwat ta langet."
13 Nadid, to pégkagi dén ni Jesus ta éya, éy napospusan dén du alagad a ti
Juan bale a Mégbinyag i pinégkagian naa.

Pinahusay Na Tu Anak a Hinayup

14 Nadid, désoli de to meadu a tolay, éy inumadene diya i esa a lélake, a
linumuhud ta harapa ni Jesus, a kinagi na, a
15 "Panginoon, kagbian mo tu anak ko. Basta manghimatay siya, a
masiyadu i hirap naa éng sumingga, da medalas siya a metumba ta apoy,
o dikaya ta dinom.
16 Ey niange ko dén siya du alagad mo," kagi na, "pero éwan de napahusay."
17 Ey kinagi ni Jesus, a "Medukés a lahi di tolaya ta éye, da éwan kam
méniwala! Pakodyan ko se a magtiis dikam? Nay, iange moy se tu anak."
18 Nadid, to péngkébil de to anak diya, éy pinégkagian ni Jesus tu dimonyo,
éy inumibut dén siya to anak, sakay tu anak éy naghusay agad.
19 Kétapos na éya, éy nipakelagip du alagad ni Jesus ta lihim, éng bakit éwan
de napaibut tu dimonyo.
20 Ey kinagi ni Jesus, éy "Da kétihék pabi i péniwala moya. Da tandaan moy,
tu péniwala moy ta Diyos, maski koman san i kadikél na bukél na mustasa, éy
makagimet kam ta maski anya. Maski kagi moy ta bukida inaeh, a 'Umadeyo
ka,' éy umadeyo ina a talaga.
21 Pero i kona sa a dimonyo, éy éwan moy mapaibut éng 'wan kam pa
manalangin, sakay magkulasiyon."

22 Nadid, kédulug du alagad ta Galilea, éy kinagi ni Jesus dide, a “Sakén a
lélake a gébwat ta langet, éy itokyonék de,
23 sakay bunonék de. Pero mabuhayék a huway ta ikatélo a aldew.” Ey du
alagad, pékabati de ta éya, éy mélungkut side.

Péngatéd Ta Buwes Para Ta Templo

24 Nadid, kédemét de ta Kapernaum, éy du mégsingeh ta buwes para ta
Templo, éy kinagi de ni Pedro, a “Anya, méngatéd tu maistu moy ta buwes
para ta Templo?”
25 Ey “O,” kagi ni Pedro, “méngatéd siya.” Nadid, kédemét ni Pedro to bile,
éy kinagi agad ni Jesus diya, a “Anya i isip mua, Simon? Ta munduae, éy ti
ésiya i méngatéda ta buwes ta hari, du sarili na a top, o du éwan na kaguman?”
26 “Du éwan na kaguman,” kagi ni Pedro. Ey kinagi ni Jesus, a “Nadid, éng
kona sa, du top na hari, éy éwan side tu kailangan a mangatéd. Ey sikitam, da
top kitam na Diyos, éy éwan kitam be tu kailangan a mangatéd ta para ta bile
na a Templo.
27 Pero maski kona sa,” kagi ni Jesus, “éy maigi pa éy mangatéd kitam,
monda éwan side mégingél dikitam. Kanya umange ka nadid ta diget, Pedro,
a manogbek. Ey tu purumeru a ikan a maalap mo, éy patuyabén mo tu labi
na, éy meta mo sa i plata. Alapén mo a tulos ibayad mo ta buwes tam.”

18

Ti Esiya I Mataasa?

1 Ta éya a oras, éy kinagi du alagad ni Jesus, a “Ti ésiya i mataasa ta kaharian
na Diyos ta langet?”
2 Ey ti Jesus, dinulawan na tu esa a anak, sakay pinataknég na ta harap dia.
3 “Tandaan moy ye,” kagi na. “Eng éwan kam magbagu, a magpababa a
kona ta anakae, éy éwan kam makasdép ta kaharian na Diyos.
4 Da maski ti ésiya i magpakababa a kona ta anakae, éy siya i mataasa ta
kaharian na Diyos.
5 Sakay maski ti ésiya i tumanggap ta esa a kona se a anak, dahil ta péniwala
na diyakén, éy bilang sakén dén i tinanggap naa.”

Maghirap Du Nangatéd Ta Pagkasala

6 “Maigi pa ta esa a tolay, éy kalukalan ta bito i leg naa, sakay ietbung
ta ditaw, kesira ta makapangatéd siya ta ipagkasala na mababa a tolay a
méniwala diyakén.
7 Mehirap a talaga i kalagayan na tolay ta mundua, dahilan éy te méngatéd
dide ta ipagkasala de. Ewan maibut maski nikésiya i tolay a méngatéd ta
kasalanan. Pero makaanteng i kesapitan na kona sa a tolay!
8 “Eng na kamét mua, o dikaya na tikéd mua i mangatéd diko ta ipagkasala
mo,” kagi ni Jesus, “éy kétulén mo sakay ibut mo! Maigi pa éy umange ka ta
langet a putéd, kesira ta éduwa i kamét mo éy ibut ka pa ta apoy a éwan tu
kéédép.
9 Sakay éng na mata mua i mangatéd diko ta ipagkasala mo, éy lugitén mo
sakay ibut mo! Maigi pa éy umange ka ta langet a buhék, kesira ta éduwa i
mata mua éy ibut ka ta apoy ta impiyerno.”

Tu Halimbawa No Minebut a Tupa

10 “Mangilag kam,” kagi ni Jesus, “a diyan moy apién i maski ti ésiya a anak.
Da tandaan moy, du anghel a mégalaga dide éy palagi side a kaharap Nama
ko.”
11 (Da inumange se i lélake a gébwat ta langet a monda iligtas na du tolay a
mebut.)
12 “Anya i isip moya a gemtén na esa a tolay a te alila ta sandaan a tupa
éng mebut i esa dide? Ginanan na a talaga du siyam a pulu éy ta siyam to
pégpastoran na dide, a monda ahayukén na tu nebut.
13 Ey nadid, pag mineta na ya éy masahat siya diya a talaga, kesira du
nabuhay na a tupa a éwan minebut.
14 Nadid, kona man sa, éy éwan kaluuben Nama moy ta langet a mapa-
hamak i maski esa diden ye a mababa a tolay.”

Eng Te Kasalanan I Esa a Top Mo Ta Péniwala

15 “Eng magkasala diko i esa a top mo, éy gombék ka diya sakay méguhon
kam a éduwa ta éwan tu makabati dikam. Eng méniwala siya diko, éy
magsuyuan kam a huway a kona to dati.
16 Nadid, éng éwan siya méniwala diko, éy mangalap ka ta manga éduwa a
kaguman mo, a monda sistiguan de éng anya i péguhunan moya.
17 Nadid, éng éwan be siya méniwala dide, éy kagin moy ya du kakaguman
moy ta simbaan. Sakay éng éwan pa siya méniwala du kakaguman moy ta
simbaan, éy ibilang moy siya a medukés, a adeyo dén ta Diyos.
18 “Tandaan moy ye: tu ipagbawal moy ta mundua éy ipagbawal be ta
langet, sakay tu pakultaden moy ta mundua, éy pakultaden be ya ta langet.
19 “Ey tandaan moy ye, éng te éduwa dikam ta éye ta munduae a magkaisa
a manalangin, éy talaga a pagkaluuben kam Nama ko ta langet.
20 Dahilan maski ta ahe, éng te éduwa o dikaya étélo a magkapisan dahil ta
péniwala de diyakén, éy édsaék be sa dide.”

Tu Halimbawa Tungkul To

Utusan a Ewan Mégpatawad

21 Nadid, inumadene ti Pedro ni Jesus, a kinagi na, a “Panginoon, sénganya
a beses a patawadén ko tu kaguman ko a sosoli a magkasala diyakén? Maski
pitu a beses, patawadén ko pa?”
22 “Maski higit pa ta éya i kasalanan na diko, éy patawadén mo pa,” kagi ni
Jesus. “Maski pitu a pulu a beses, éy patawadén mo pa siya.
23 Dahilan i pégharia na Diyos éy kapareho na éye: Mara te hari kan a kinagi
na a pagbayadén na du utusan na, da te utang side diya.
24 Ey tu neditol a nipauwet na, éy tu te utang a meaadu a libu-libu a pisu.
25 Anya da éwan siya tu ibayad, éy inutusan kan no amo na, a ibugtong de
siya, pati tu asawa na, sakay du anak na, sakay étanan a ari-arian na, monda
makabayad.
26 Nadid tu utusan, éy linumuhud kan siya to harap no amo na, a
nékikakagbi. ‘Pakultadenék mo ta esa a panahun,’ kagi na kan, ‘éy bayaden
ko i étanan a utang ko diko.’
27 Nadid, kinagbian kan siya no amo na; kanya pinatawad na to étanan a
utang na, sakay pinéglakad na siya.
28 “Pero nadid, kéhektat sa no utusan, éy neta na kan tu kaguman na a te
utang be diya ta sandaan san a pisu. Ey kembilan na siya agad a sinakal, a
kinagi na kan, a ‘Nay, magbayad ka dén to utang mo diyakén.’

29 Ey tu sinakal na, éy linumuhud diya a tinumawad diya. ‘Pakultadenék
mo pa,’ kagi na, ‘éy bayaden ta ka.’
30 Pero tu utusan, éy éwan kan siya pinumayag; éng'wan nipepihesu na
hanggan éwan siya makabayad.
31 “Ey du kakaguman de a utusan, péketa de ta nanyari a éya, éy mégisip-isip
kan side, a tulos inumange side to amo de a niabla de i étanan a nanyari.
32 Ey pékabaheta no amo de, éy nipauwet na kan tu utusan na. ‘Siko,
napakasiyadu ka a dukés!’ kagi na kan. ‘Isip ko pinatawad ta ka ta étanan
a utang mo, da nékikakagbi ka diyakén.
33 Kinagbian ta ka, pero siko éy éwan mo kagbian tu kaguman mo!’
34 Ey nadid, dahil ta iyamut no amo na, éy nipepihesu na kan siya hanggan
éwan na mabayaden tu utang na a étanan.
35 “Ey nadid,” kagi ni Jesus, “kona be sa i gemténa dikam Nama ko ta langet,
éng éwan moy patawadén du kaguman moy.”

Tu Pégtoldu Ni Jesus Tungkul
Ta Méghiwalay a Pasawa

19

1 Nadid, kétapos ni Jesus a mégtoldu, éy hinumektat siya ta Galilea, a tulos
na ta Hudea, ta dibilewa na Hordan.
2 Meadu a tolay i tinumagubet diya ta éya, éy pinahusay na sa side.
3 Te Pariseyo a inumadene diya ta éya, a talaga de siya a pagkamalién ta
kagi na. I kinagi dia, éy “Maari wade a hiwalayan na lélake i asawa na ta
maski anya a dahilan?”
4 Ey kinagi ni Jesus, a “Ewan moy wade pabi nabasa to kasulatan, to
pénglalang na Diyos, éy ginimet na i lélake éy ta bébe.
5 Sakay kinagi be na Diyos, éy ‘Dahilan ta éya, éy ginanan no lélake dena na
éy tama na, monda mékiagum to asawa na; éy maging isesa side.’
6 Kanya éwan dén side éduwa,” kagi ni Jesus, “éng'wan esa san dén side.
Kanya i pinagagum na Diyos, éy diyan péghiwalayén na tolay.”
7 “Nadid, éng kona sa,” kagi du Pariseyo, “éy bakit niutus ni Moises a
atdinan kan na lélake tu asawa na ta kasulatan ta péghiwalay, bagu na siya
hiwalayan?”
8 “Dahil ta kaktog na isip moya,” kagi ni Jesus, “kanya kam pinakultaden
ni Moises a hiwalayan moy i asawa moya. Pero éwan sa kona to sapul.
9 Ey tandaan moy ye, maski ti ésiya a lélake, éng humiwalay ta asawa na,
sakay éwan na be siya nipéngilélake, éng mangasawa siya ta iba, éy méngibébi
dén siya a talaga ta mata na Diyos.”
10 “Eng kona sa,” kagi du alagad, “éy maigi pa éy diyan dén mangasawa.”
11 Ey kinagi ni Jesus, a “Ewan maari a tupadén na lélake i éya, éng éwan du
pinagkaluuben san na Diyos.
12 Dahilan éy te iba-iba a lélake a éwan makaasawa: i sénganya éy dahilan ta
katétubu de a kalagayan de; kanya nagkakuna sa du iba éy dahilan ta gimet
na iba a tolay dide. Sakay te lélake be a éwan makaasawa dahil ta tarabaho
de ta Diyos. Eng maari, éy tanggapén moy dén i pégtoldu ko a éye.”

Kinagbian Ni Jesus Du Kékétihék a Anak
13 Te nagkébil du anak de ni Jesus, a monda itupu na i kamét na dide a
ipanalangin na side. Ey pinégkagian side du alagad.

14 Pero kinagi ni Jesus, a “Pabayan moy di anaka a umadene diyakén.
Diyan moy side sésawayén. Dahilan éy méghari i Diyos ta kona sina.”
15 Ey tulos nitupu na dide i kamét naa bagu siya hinumektat.

Tu Lélake a Mayaman

16 Te esa a lélake a inumange ni Jesus, a kinagi na diya, a “Maistu, anya wade
i mahusay a gemtén ko, a monda magkamiték ta buhay a éwan tu katapusan?”
17 Ey kinagi ni Jesus, a “Bakit pakelagipanék mo éng anya i mahusaya?
Isesa san i mahusaya. Eng gustu mo a magkamit ta buhay a éwan tu
katapusan, éy sundin mo i utus na Diyos.”
18 “Ahe a utus,” kagi na. Ey kagi ni Jesus, a “Diyan ka mamuno, diyan ka
méngibébi, diyan ka mégtako, diyan ka mégbuli-buli,
19 sakay igalang mo tama mo éy ta ina mo, sakay mahalén mo i kapareho
mo a kaparis ta pégmahal mo ta bégi mua.”
20 “Sinunud ko dén ina a étanan,” kagi no lélake, “anya pa i dapat ko a
gemtén?”
21 Ey kinagi ni Jesus diya, “Eng gustu mo a maging mahusay ka, éy ange mo
ibugtong tu ari-arian mo. Sakay tu kabugtungan na, éy iatéd mo du mahirap.
Eng pakunan mo sa, éy te kayamanan ka dén ta langet. Ey nadid, sumoli ka
se a kumuyoyog ka diyakén.”
22 Nadid, pékabati no lélake ta éya, éy nalungkut dén siya, a hinumektat dén,
da napakayaman siya.
23 Ey kinagi ni Jesus du alagad na, a “Mehirap a talaga a makasdép i
mayaman ta kaharian na Diyos.
24 Makasdép beman i kabayo ta ébut na digum? Mas lalo a mehirap a
makasdép i mayaman ta kaharian na Diyos.”
25 Nadid, pékabati du alagad ta éya, éy nagtaka side a tahod, a kinagi de, a
“Eng kona sa, éy ti ésiya i makaligtasa?”
26 Ey tinitigen side ni Jesus, a kinagi na, a “Tama ngani; éwan maari i tolay
a mangiligtas ta bégi na. Pero magimet na Diyos i maski anya.”
27 Nadid, kinagi ni Pedro, a “Entan mo, Panginoon. Sikame, éy gininanan
me dén i étanan, a kinumuyog kame diko. Anya i gantimpala mia?”
28 “Tandaan moy ye,” kagi ni Jesus; “sakén i lélake a gébwat ta langet. Pag
maghariék ta bigu a mundu, éy sikam a alagad ko a labindalawa, éy maghari
kam be du labindalawa a lahi na Judeo, du apo-apo ni Israel.
29 Sakay i maski ti ésiya a magtiis a guminan ta bile na éy ta tétotop na éy
ta ina na éy ta ama na, éy ta anak na éy ta luta na alang-alang diyakén, éy
atdinan siya na Diyos ta dubli-dubli a gantimpala na nadid, sakay atdinan
na be siya ta buhay a éwan tu katapusan.
30 Pero meadu du mataas nadid, éy side i mababaa; sakay du mababa
nadid, éy side i mataasa ta éya.”

20

Du Mégtarabaho Ta Luta No Lélake

1 Nadid, kinagi ni Jesus, a “I paghari na Diyos éy kapareho na éye: Mara te
lélake a linumuwas to amulaldew, a mangenta ta magtarabaho to luta na.
2 Du neditol a inalap na, éy nagkasundu side a mamisu i upa de ta
maghapun. Ey pinaange na side to luta na.

3 Mamaya-maya, éy linumwas siya a huway to alas nuwebe i bilag, éy neta
na du tolay a te taknég san to palengke.
4 Ey kinagi na dide, a ‘Magtarabaho kam be dén ta luta ko, éy upaan ta kam
ta gustu moy.’ Ey tulos side a nagtarabaho.
5 Mamaya-maya, linumwas man dén siya to alas dose i bilag, sakay to alas
tres, éy kona be sa i ginamet naa.
6 Nadid, to manga alas singku dén, éy linumwas man dén siya a huway,
éy naketa man dén siya ta éwan tu tarabaho. Ey kinagi na dide, a ‘Bakit tu
kataknég moy san se nadid a maghapun?’
7 ‘Ey éwan kame tu tarabaho,’ kagi de. ‘Ey sigi,’ kagi no lélake, ‘magtarabaho
kam dén diyakén ta luta ko yae.’
8 “Nadid, késibig de to apon, éy kinagi no lélake to porman, a ‘Nay, dulawan
mo dén du mégtarabaho, sakay atdinan mo side ta upa de. Bayaden mo pa du
ménegipo bagu du neditol.’
9 Nadid, du nagsapul a nagtarabaho to alas singku, éy upaan na side ta
mamisu.
10 Kanya du neditol, pégsingeh de éy akala de éy upaan side ta mahigit pa
du ménegipo. Pero mamisu bale be san i upa dia.
11 Ey to pénanggap de, éy naglekramo side to te koo to luta.
12 ‘Bakit,’ kagi de, ‘esa oras san du ménegipo a mégtarabaho, pero sikame, éy
nagtiis kame ta pasi no bilag to maghapun. Bakit pareho kame san tu upa?’
13 Ey kinagi no lélake dide, a ‘Anya, kadimoy, dinaya ta kam? Isip ko
nagkasundu kitam ta upa a mamisu ta maghapun?
14 Alapén moy dén i upa moya, sakay méglakad kam dén. Eng gustu ko
upaan ko du ménegipo ta kapareho na upa moya,
15 éy éwan ko beman magimet i gustu ko ta sarili ko a kuhata? Ataay,
managhili kam beman da gustu ko mangatéd ta mahusay?’
16 “Kanya,” kagi ni Jesus, “du ménegipo nadid a méniwala, éy side i mégdetol
ta esa a panahun. Sakay du neditol nadid, éy side i ménegipua ta éya.”

Hinulaan Man Dén Ni Jesus a Bunuén Siya

17 Nadid, to péglakad de Jesus ta Jerusalem, éy nibukod na du labindalawa
a alagad na, a kinagi na dide, a
18 “Entan moy, umange kitam nadid ta Jerusalem. Sakén i lélake a gébwat
ta langet. Ey ta éya éy itokyonék de du mataas a padi sakay du maistu ta
rilihiyon. Ey side i magpabunua diyakén.
19 Ey itugénék de di dayuan yae a éwan Judeo. Ey side éy tétoksonék de
sakay balbalénék de, sakay ipakoék de ta kudos. Ey ta ikatélo a aldew, éy
mabuhayék a huway.”

Tu Ina De Santiago Ey Nékiohon Ni Jesus

20 Nadid, éy inumadene ni Jesus tu asawa ni Sebedeo, a kaguman na du
anak na a éduwa. Ey linumuhud siya diya a nékiohon diya.
21 “Anya i gustu mua?” kagi ni Jesus. Ey kinagi no bébe, a “Maano, atdinan
mo i éduwa a éye a anak ko ta katungkulan de a side i bisi mo, a side i kaguman
mo éng maghari ka.”
22 “Ewan moy tukoy i pékiohon moya,” kagi ni Jesus. “Kaya moy wade a
matiis i hirapa a tiisén ko?” “O,” kagi de, “kaya me.”

23 “I hirap a tiisén ko éy matiis moy ngani be,” kagi ni Jesus, “péro éwan
sakén i bahala éng ti ésiya i bisi ko, a kaguman ko a maghari. I éya a kinagi
moy éy para du pinaghandaan Nama ko.”
24 Nadid, to pékabati ta éya du sapulu a iba a alagad, éy nagingél side du
patwadi.
25 Kanya pinaadene side ni Jesus a étanan, a kinagi na dide, a “Tukoy moy
dén du mataas a tolay, éy mégéutusén side du mababa.
26-27 Pero diyan sa kona i ugali moya. Eng'wan, éng ti ésiya dikam i gustu a
mataas, éy dapat a maging utusan siya.
28 Kona sa sakén a lélake a gébwat ta langet,” kagi ni Jesus. “Ewanék se
inumange a monda utusan ko i tolay, éng'wan sakén i utusan na tolay. Sakay
inumangeék be se a monda iatéd ko i buhay ko a monda matubus ko i meadu
a tolay.”

Ginamot Na Du Eduwa a Buhék

29 Nadid, to kéhektat de ta Heriko, éy meadu i inumunonoda ni Jesus.
30 Ey nadid éy te éduwa a buhék a te eknud to digdig no dilan. Ey pékabati de
a sumalegéd dén ti Jesus, éy dinumulaw side a kinagi de, a “Panginoon, Apo
ni Dabid, kagbian mo kame pad!”
31 Ey du tolay sa, sinaway de side a diyan side tu pehéng. Pero lalo pa side
a dinumulaw, a kinagi de, a “Panginoon, kagbian mo kame!”
32 Nadid, pékabati dide ni Jesus, éy dinulawan na side a kinagi na dide, a
“Anya i gustu moya a gemtén ko dikam?”
33 Ey kinagi de, a “Panginoon, pabulagén mo kame pad.”
34 Ey ti Jesus, éy kinagbian na side, a kembilan na i mata dia. Ey agad side
naketa, tulos kinumuyog side diya.

21

Dumemét De Jesus Ta Jerusalem

1 Nadid, dinumemét dén side ta Betpage, sakay ta Buked na Olibo, a adene
dén side ta Jerusalem. Ey pinégdetol ni Jesus i éduwa a alagad na.
2 “Ikad moy dén ta bariyua ta dibilew yae,” kagi na, “éy meta moy sa agad
i kabayo a te egut, a te anak. Ukadén moy a iange moy se diyakén.
3 Eng te magpakelagip dikam, éy kagi moy a kailangan na Panginoon, éy
iatéd na agad dikam.”
4 Nadid, éy nanyari ya a monda matupad tu nihula no purupeta to araw, a
kinagi na, a
5 “Kagi moy du tolay ta Jerusalem, a ‘Entan moy, dumemét dikam tu hari moy.
Mebait siya, sakay te sakay ta bul-o a kabayo.’ ”
6 Nadid, inumange sa du alagad a ginimet de tu utus ni Jesus.
7 Tulos nitugén de ni Jesus tu kabayo sakay tu anak na, sakay sinapinan de
side to damit de. Sakay sinumakay ti Jesus.
8 Ey meadu a tolay i naglatag ta damit de to kamino a dimanén ni Jesus.
Du iba éy nagkétol ta sanga-sanga, a nilatag de be to dimanén na. (Saya i
pénggalang dia ta hari.)
9 Nagpagdulaw du tolay a mégdetol sakay du ménegipo, a kinagi de, a
“Mabuhay i apuae ni Dabid a maghari. Basbasan maka na Diyos i lélakeae
a pinaange na se! Purien be siya ta langet!”

10 Nadid, késdép ni Jesus ta Jerusalem, éy nagulo i buu a banuwan. “Ti ésiya
wade ina?” kagi de.
11 Ey meadu a négkagi a “Ti Jesus ina, a purupeta siya a taga Nasaret, ta
Galilea.”

Somdép Ti Jesus To Templo

12 Nadid, sinomdép ti Jesus to Templo, a pinaibut na sa du mamugtong
sakay du mégpabugtong. Sakay pinégpasakéb na du lamesa du mégpalit ta
kuhata, sakay du pégeknuden du mégtinda ta palapati.
13 I kinagi naa éy “Isip ko nabasa ta libru na Diyos a i bile na Diyos éy
dulawén de a bile a panalanginan. Ey bakit nadid, dahil dikam, kanya
dulawén de a bile na mégdaya!”
14 Du buhék sakay du pile, éy inumange side ni Jesus to Templo, éy
pinahusay na side.
15 Ey du mataas a padi sakay du maistu ta rilihiyon, péketa de ta memahal
a ginimet na, éy mégingél side. Sakay mégingél be side du anak a mégpégdulaw
ta lubuk no Templo, a “Mabuhay i apua ni Dabid a maghari!”
16 “Entan mo,” kagi de ni Jesus, “éwan mo mébati i kékagin di anaka?
Mégkamali side!” “Nabati ko,” kagi ni Jesus. “Ataay, éwan moy bale pabi
nabasa i kona sa a kagi ta libru na Diyos, a ‘Tinolduan mo kan du anak a
monda purién de ka ta mahusay’?”
17 Ey nadid, to pégkagi ni Jesus ta éya, éy hinumektat siya a linumwas ta
banuwan, a inumange ta Betania. Ey minatidug sa siya.

Du Judeo Ey Koman I Kamahalan

a Kayo a Ewan Mégbunga

18 Nadid, to gagabi dén, éy nagsoli ti Jesus ta banuwan. Habang méglakad
siya éy mégalép dén.
19 Ey péketa na to kayo a igos to digdig no dilan, éy inadenean na. Pero
éwan siya tu mineta a bunga na. Kanya kinagi na to kayo, a “Ewan ka dén
magbunga a hanggan, maski nikésiya!” Ey agad nalanés tu don na.
20 Péketa du alagad ta éya, éy nagtaka side. “Bakit nalanés agad i kayo a éye,”
kagi de.
21 Ey kinagi ni Jesus dide, a “Tandaan moy, éng méniwala kam, a éwan kam
mégalanganin, éy magimet moy be i ginamet ko a éye ta kayoae. Ey éwan san
ina. Maski kagi moy ta buked a éye, a ‘Umibut ka sina a bumatikal ka ta diget
ya,’ éy manyari ya a talaga.
22 Sakay maski anya i agidén moya ta panalangin, éy maalap moy, éng
méniwala kam diyakén.”

Mékipégpasuway Side Ni Jesus

23 Nadid, sinomdép dén ti Jesus to Templo. Ey to pégtoldu na sa, éy
inumadene sa diya du mataas a padi sakay du matétanda. Kinagi de diya,
a “Anya i katungkulan mua a magimet ta kona sina a gimet mo? Ti ésiya i
néngatéda diko ta katungkulan mua a ina?”
24 Ey kinagi ni Jesus, a “Pakelagipan ta kam be. Nadid, éng sengbeténék
moy, éy kagin ko be dikam éng anya i katungkulan ko a mégimet ta éye a gimet
ko.
25 Ahe gébwat na katungkulana ni Juan a kanya nagbinyag siya--Diyos
wade, o ta tolay?”

Nadid, méguhon-uhon side, éng anya i sengbet dia ni Jesus. “Eng kagin tam
a gébwat ta Diyos tu katungkulan ni Juan,” kagi de, “éy pégkagian na kitam a
talaga éng bakit éwan kitam naniwala ni Juan.
26 Pero éng kagin tam a tolay san i nagutusa ni Juan, éy makay paginglan
kitam di tolay a éye, da isip de a purupeta ti Juan a gébwat ta Diyos tu
katungkulan na.”
27 Kanya kinagi de ni Jesus, a “Ewan me tukoy.” Ey “Maari,” kagi ni
Jesus, “da éwanék moy sinengbet, éy éwan ta kam be sengbitén éng anya i
katungkulan ko a mégimet ta ginimet ko.”

Du Judeo Ey Koman I Anak a
Masuwayin Nama Na a Diyos

28 “Anya i isip moya ta éye?” kagi ni Jesus. “Eng mara, te lélake a te anak ta
éduwa a lélake be. Inutusan na tu panganay a pinagtarabaho to luta na.”
29 Ey kinagi no anak, a “Mégtamadék, Améng.” Pero mamaya-maya éy
nagbagu tu isip na, a tulos nagtarabaho.
30 Nadid, inutusan be no lélake tu anak na a esa. Ey inumo siya nama na,
pero éwan be siya tinumulos.
31 “Nadid,” kagi ni Jesus, “ti ésiya diden ya a éduwa i sinumunuda to
kaluuben nama na?” “Ey tu panganay,” kagi du tolay. “Tama,” kagi ni Jesus.
“Ey tandaan moy ye. Du medukés a tolay, maski du pampam a bébe, éy
meditol side a masakup ta paghari na Diyos, kesira dikam a Judeo.
32 Da inumange dikam ti Juan, a nagtoldu dikam ta tama a ugali, éy éwan
kam diya naniwala. Pero pinaniwalaan siya du medukés a tolay, sakay
du pampam. Ey maski neta moy dén ya, éy éwan kam pabi nagsisi sakay
naniwala diya.”

Nihalimbawa Na Tu Ginamet
Du Judeo Du Purupeta

33 “Baten moy i esa pa a halimbawa,” kagi ni Jesus. “Eng mara, te esa a
lakay a nagmula ta ubas to uma na. Sakay kinudal na. Sakay nagkotkot
siya ta pégégikan na ta ubas. Sakay nagbile siya ta pégbantayan na. Sakay
nientarega na tu uma na du kahati na, sakay inumange siya ta iba a lugar.
34 “Nadid, kédemét na panahun na pégpitas ta ubas, éy pinaange sa no lakay
du utusan na, a monda alapén de tu kabahagi na to bunga no ubas.
35 Pero du kahati na, péketa de du utusan no amo de, éy binalbal de tu esa,
sakay binunu de tu esa, sakay binatibatikal de tu esa.
36 Ey tu lakay, éy pinaange na man dén sa du iba a utusan, a meadu pa
kesira du négdetol. Pero kona be sa i ginimita du kahati na dide.
37 Tu katapusan a pégutus na, éy tu anak na dén a lélake. ‘Igalang de tu anak
ko a talaga,’ kagi na.
38 “Pero du kahati na, péketa de to anak na, éy kinagi de a ‘Siya i magmanaa;
bunon tam dén, monda koo tam dén i lutaae a mana na.’
39 Kanya kembilan de siya a niluwas de to uma, sakay binunu de!
40 “Nadid,” kagi ni Jesus, “anya i isip moya to lakay a te uma? Ta késoli na,
éy anya wade i gemtén na du kahati na?”
41 Ey kinagi du mégbati ni Jesus, a “Bunuén na a talaga diden ya a medukés
a tolay, sakay ientarega na tu uma na ta iba a kahati na, du mangatéd diya ta
kabahagi na éng panahun dén na pégpitas ta ubas.”

42 “Ey nadid,” kagi ni Jesus, “éwan moy bale pabi nabasa i éya a kagi ta kasulatan?
‘Tu bito kan a inidelan du mégbile, da isip de a éwan tu pasa, éy siya bale i
mahalagaa a bito a panuluk na bile. Saya i ginimet na Diyos, a saya i
pagtakaan tama!’
43 Kanya nadid,” kagi ni Jesus du tolay sa, “éy besa dén sikam a Judeo i
paghariana na Diyos, éng'wan iba a banuwan a sumunud diya ta mahusay.
44 Maski ti ésiya i mebagsaka ta éya a bito, éy mate siya. Sakay i bagsakana na
éya a bito éy mahémsit.”
45 Nadid, du mataas a padi sakay du Pariseyo, pékabati de du halimbawa ni
Jesus, éy naisip de a side du tauhan a medukés i pinégkagian naa.
46 Kanya talaga de a dekpén ti Jesus; pero inumanteng side du tolay, da
tukoy dén du tolay a purupeta siya.

Du Judeo Ey Koman I Kinombida
a Mégidel a Dumulug

22

1 Nadid, huway ti Jesus a négkagi dide ta halimbawa. Kinagi na, a
2 “I pagharia na Diyos éy kapareho na éye: Eng mara te hari a naghanda ta
anyaya; mara éy kasal ya na anak na a lélake.
3 Ey inutusan na du utusan na a angen de uwitén du kinombida na. Pero
pénguwet de dide, éy mégidel side a dumulug.
4 Kanya tu hari, éy nagutus siya du utusan na a iba, a pinagbilinan na side,
a ‘Kagi moy du kinombida ko a hinanda ko dén i pagkasalan. Kagi moy dide
a binunu ko dén du baka ko, sakay du pinatabi ko a bul-o. Sakay kagi moy
dide a nahanda dén i étanan, a paangen moy se side ta pégkasalanae.’
5 “Pero éwan naniwala du kinombida. Basta inumange san side ta gustu
de. Tu esa éy inumange san to uma na; tu esa man éy inumange to pégtindaan
na.
6 Sakay du iba éy dinuklos de du utusan no hari, a linoko de side, sakay
binuno de side.
7 “Nadid tu hari, éy mégingél siya a tahod. Ey pinaange na sa du sundalu
na, sakay pinabunu na diden ya a tolay, sakay nipatutod na tu banuwan de.
8 Nadid, kinagi na du utusan na, a ‘Nakahanda dén i pagkasalan, pero éwan
dén se maari a umange du kinombida ko.
9 Kanya nadid, éy umange kam dén du kamino a meadu a tolay, sakay
akitén moy du étanan a meta moy a makipagkasal ta éye.’
10 Nadid, inumange dén du utusan du kamino, sakay pinadulug de i étanan
a meta de, pati du medukés, sakay du mahusay. Kanya naputat ta kombidadu
tu bile a pégkasalan.
11 “Nadid, késdép no hari a monda entan na du tolay sa, éy mineta na sa i
esa a éwan tu badu a pékipagkasal.
12 ‘Kadimoy,’ kagi na, ‘bakit sinomdép ka se a éwan tu badu a pékipagkasal?’
Ey éwan nakasengbet tu tolay.
13 Kanya nadid, kinagi no hari du utusan na, a ‘Gapusén moy i kamét naa
sakay na tikéd naa, sakay ibut moy siya ta kedikléman ta luwas. Ey ta éya, éy
mégsésangitén siya a mégéadiyoyén ta hirap na.’
14 Ey tandaan moy,” kagi ni Jesus, “meadu i inakit na Diyos ta kaharian na,
pero kétihék san i napili.”

Tungkul Ta Pégbayad Ta Buwes

15 Nadid, néguhunan du Pariseyo éng pakodyan de a pagkamalién ti Jesus ta
kagi na.
16 Kanya pinaange de diya du alagad de, a kaguman be i sénganya a alagad
ni Herod. "Maistu," kagi de, "tukoy me a matapat ka, a iyétoldu mo ta
mahusay i gustu na Diyos a gemtén na tolay. Sakay éwan mo ugali a manuyu
ta mataas a tolay, da éwan ka kumampi ta mataas a tolay.
17 Nadid," kagi de, "anya i isip mua? Labag wada ta utus tam éng bumuwes
kitam ta hari ta Roma, o éwan?".
18 Nadid, tukoy dén ni Jesus a pépuhubaan de san siya. Kanya kinagi na
dide, a "Sikam a mégkukunwari a éwan tu kasalanan! Bakit gustu moy a
magkamaliék?
19 Dah, ipeta moy diyakén i kuhata moy a pagbuwes." To pégkagi na ta éya,
éy niatéd de diya i esa a plata.
20 "Ké' ni ésiya i éye a letrato?" kagi ni Jesus, "sakay ké' ni ésiya a ngahen i
nakasulatae?"
21 "Ey tu hari ta Roma," kagi de. "Tama," kagi ni Jesus. "Nadid, tu koo na
hari ta Roma, éy iatéd moy diya. Pero tu para ta Diyos, éy iatéd moy ta Diyos."
22 Nadid, du Judeo sa, pékabati de ta éya a mahusay a sengbet ni Jesus, éy
nagtaka side. Ey hinumektat sa side diya.

Tungkul Ta Huway a Kébuhay

23 Nadid, ta éya a mismo a aldew, éy inumange ni Jesus i sénganya a
Saduseyo. (I Saduseyo, éy éwan side méniwala a mabuhay i tolay a huway.)
24 "Maistu," kagi de, "nitoldu ni Moises i kona se: Eng mate kan tu lélake
a éwan pabi tu anak, éy tu wadi na éy dapat asawan na tu kayong na a bilo,
monda magenak siya, para te anak tu aka na a minate.
25 Nadid, Maistu," kagi de, "éy te pitu a pépétwadi a lélake to éya dikame. Ey
nangasawa tu panganay. Ey minate siya a éwan pabi tu anak. Kanya inasawa
be no wadi na tu kayong na a bilo.
26 Ey kona be sa i nanyaria to ikaduwa, hanggan to ikatélo, a hanggan to
ikapitu.
27 Kéte de a étanan, éy minate be tu bébe.
28 "Ey nadid, Maistu," kagi du Saduseyo, "saye i gustu mia a mapospusan:
Nitoldu mo a te buhay kan i tolay a huway. Eng talaga a kona sa, éy ti ésiya
dide a pitu i maging asawa na ta kébuhay du tolay a huway, da inasawa de
siya a étanan?"
29 Ey kinagi ni Jesus dide, a "Mali kam a tahod, da éwan moy tukoy i
kasulatan na Diyos, sakay éwan moy tukoy i kapangyarian na Diyos.
30 Dahilan ta kébuhay na tolay a huway éy éwan dén maari a mangasawa
side, da kapareho dén side du anghel ta langet.
31 Ey sikam a Saduseyo," kagi ni Jesus, "éy bakit isip moy a éwan mabuhay i
tolay a huway? Ewan moy wade pabi nabasa tu kasulatan na Diyos? Kinagi
sa na Diyos, a
32 'Sakén i Diyos a péniwalaan ni Abraham, sakay ni Isak, sakay ni Hakob.'
Kahulugina na éya, éy méniwala side nadid ta Diyos, maski minate side to
araw, da buhay dén side nadid ta langet."
33 Nadid du tolay sa, pékabati de ta éya a nitoldu ni Jesus, éy nagtaka side
diya.

Tu Mahalaga a Utus

34 Nadid du Pariseyo, pékabaheta de a natalo ni Jesus du Saduseyo, éy
nagmiting side.
35 I esa dide, a maistu ta rilihiyon, éy pinakelagipan na ti Jesus, a monda
pagkamalién na maka siya.
36 "Maistu," kagi na, "ahe i mahalagaa a utus ta kasulatan na Diyos?"
37 Ey kinagi ni Jesus, a "Mahalén mo i Panginoon mo a Diyos ta mahigpit, a
isipén mo siya a palagi.
38 Saya i mahalagaa a utus.
39 Sakay tu ikaduwa a kapareho na éy kagi na a 'Mahalén mo tu kapareho
mo a kona ta pégmahal mo ta bégi mo.'
40 Diden ya a éduwa a utus," kagi ni Jesus, "éng sundin moy side, éy natupad
moy dén du étanan a utus ni Moises, sakay du étanan a pégtoldu du purupeta."
41 Nadid, to pégmiting pabi du Pariseyo, éy kinagi ni Jesus dide, a
42 "Anya i isip moya tungkul ta tiniyak na Diyos a tagapagligtas? Ti ésiya i
ninuno naa?" "Ti Hari Dabid," kagi de.
43 "Eng kona sa," kagi ni Jesus, "éy bakit dinulaw siya ni Dabid a amo na?
Ey tu nagpakagi ni Dabid ta éya éy tu Banal a Espiritu. Da kinagi ni Dabid, a
44 'Kinagi na Diyos to amo ko, a "Mégiknud ka ta tagirilan kuae a hanggan
mapasuku ko diko du kalaban mo." '
45 Nadid ti Dabid, éy dinulaw na a amo na tu tagapagligtas. Eng kona sa, éy
bakit kékagi moy a ninuno siya ni Dabid?"
46 To pégkagi ni Jesus ta éya, éy éwan tu nakasengbet dia. Ey éwan dén tu
nangahas a nagpakelagip diya a huway.

23

Kagi Ni Jesus a Medukés Du Maistu Ta Rilihiyon

1 Nadid, kinagi ni Jesus du tolay sa, sakay du alagad na, a
2 "Du maistu ta rilihiyon sakay du Pariseyo, éy tukoy tam a side i tagapag-
paliwanag ta kautusan ni Moises.
3 Kanya dapat sundin moy i pégtoldu de," kagi na, "pero diyan moy ahigén
i gimet dia, da éwan de gégemtén i iyétoldu de.
4 Dagdagen de i mehirap a utus ta rilihiyon de, a pilitén de du tolay a
manugsug; pero éwan de side tulungan.
5 Sakay gemtén de i mahusay ta harap na tolay, monda purién de side.
Kanya niegut de tu kasulatan na Diyos ta bégi dia, sakay mégbihis side ta
memahal!
6 Gustu de be a mégiknud ta pégiknuden na mataas a tolay ta anyayaan,
sakay ta kapilya.
7 Sakay gustu de a saloduan side du tolay ta plasa na banuwan. Sakay gustu
de a dulawén side a maistu.
8 "Pero sikam," kagi ni Jesus, "éy diyan kam pédulaw a maistu, da isesa i
Maistu moy. Sakay sikam a étanan éy minégtop kam.
9 Sakay diyan moy dédulawén a améng i maski ti ésiya a tolay ta mundua, da
isesa i Ama moy, éy siya tu Ama moy ta langet.
10 Sakay diyan kam be pédulaw a amo, da isesa i Amo moy, tu pinili na Diyos
a maghari.
11 Sakay i mataas dikam éy siya i dapat utusan moy.

12 Dahilan du pumilit a magmataas, éy pakasaniken side na Diyos. Pero du
magpababa, éy pataasén side na Diyos."

Pinintasan Ni Jesus Du Maistu Ta Rilihiyon

13 "Kagbi kam, sikam a maistu ta rilihiyon, sakay sikam a Pariseyo. Mégwari-wari kam a éwan kam tu kasalanan!" kagi ni Jesus. "Harangan moy
du tolay monda éwan side mapagharian na Diyos. Idel moy dén a pasakup ta
péghari na Diyos, sakay harangan moy be du iba a gustu a pasakup!
15 "Kagbi kam, sikam a maistu ta rilihiyon, sakay sikam a Pariseyo. Mégwari-wari kam a éwan kam tu kasalanan! Lélakadén moy i digita, sakay
abutén moy i maski adeyo a lugar, a monda makaakit kam ta maski isesa a
tolay a pasakup ta rilihiyon moy. Sakay éng maakit moy dén i tolay, éy lalo a
mahigpit i parusa na ta impiyerno, da pasakup dén dikam.
16 "Kagbi kam, sikam a mégakay ta tolay, pero buhék kam be!" kagi ni Jesus.
"I pégtoldu moya, éng isumpa na tolay ta Templo, éy éwan kan tu kailangan a
mangtupad to pangako na. Pero éng isumpa na ta gintu ta Templo, éy kagi
moy a dapat tupadén na i sumpa na.
17 Mali kam! Sikam a buhék a luku-luku! Ahe i lalo a mahalaga, tu gintu o
tu Templo a mégpabanal to gintu?
18 Sakay kagi moy be, a éng isumpa na tolay to pégatangan, éy éwan kan siya
tu kailangan a mangtupad to pangako na. Pero éng isumpa na to te déton sa
a regalo, éy kagi moy a dapat tupadén na tu sumpa na.
19 Buhék kam a mégkamali! Ahe i lalo a mahalaga, tu regalo, o tu pégatangan
a mégpabanal to regalo?
20 Kanya ngani, éng isumpa na tolay to pégatangan, éy bilang isumpa na be
dén i étanan a te déton sa.
21 Sakay tu isumpa ta Templo, éy bilang isumpa na be dén ta Diyos a
mégiyan sa.
22 Sakay tu isumpa ta langet, éy bilang isumpa na be dén ta Diyos, sakay
pati ta pégiyanan na Diyos.
23 "Kagbi kam, sikam a maistu ta rilihiyon, sakay sikam a Pariseyo," kagi
ni Jesus. "Mégwari-wari kam a éwan kam tu kasalanan! Iatéd moy ta Diyos
i ikasapulu na kabuhayan moy, a hanggan ta atong moy a éwan tu halaga.
Pero kinaleksapan moy i lalo a mahalaga a utus, ta pégimet ta mahusay, sakay
ta péngagbi ta tolay, sakay ta matapat a ugali. Mangatéd kam ta Diyos. Pero
gemtén moy be i mahalaga a utus.
24 "Sikam a mégakay ta tolay, pero buhék kam be! Sundin moy i éwan
mahalaga a utus, pero du mahalaga a utus na Diyos, éy pébayan moy!
25 "Kagbi kam, sikam a maistu ta rilihiyon, sakay sikam a Pariseyo," kagi
ni Jesus. "Mégwari-wari kam a éwan kam tu kasalanan! Ugisan moy du tasa
moy sakay du penggan moy, pero i ihayin moy sa éy medukés, da inalap moy
to péngdaya moy, sakay to kedémot moy.
26 Buhék kam a Pariseyo! Pahusayén moy pa i ihayin moya ta penggan moy,
monda melinis be du penggan.
27 "Kagbi kam, sikam a maistu ta rilihiyon, sakay sikam a Pariseyo. Mégkukunwari kam a éwan kam tu kasalanan! Kapareho kam na melatak a
pantiyung, a kamahalan i luwas na, pero i disalad na éy putat ta buyok sakay
tulang na pate.

28 Ey kona be sa dikam! Ta péketa dikam na tolay, éy memahal kam, pero i
katutuhanana éy putat kam ta kakabulyan sakay kasalanan.”

Hinulaan Ni Jesus Tu Parusa De

29 “Kagbi kam, sikam a maistu ta rilihiyon, sakay sikam a Pariseyo,” kagi
ni Jesus. “Mégkukunwari kam a éwan kam tu kasalanan! Ginimet moy du
pantiyung du purupeta to araw, sakay pinahusay moy du pantiyung du
mahusay a tolay.
30 I kékagin moya, éy ‘Eng sikame maka i buhaya to panahun pa du apo tam
éy éwan me ipabuno du purupeta.’
31 Aminén moy bale a sikam i apoa du nagpabuno du purupeta!
32 Sigi! Tapusén moy i sinapulan du apo moy!
33 Sikam a magkadukés a tolay! Pakodyan moy a makaiwas ta hukum ta
impiyerno?
34 Kanya ngani éy paangen ko dikam i magtoldu ta kagi na Diyos, sakay du
makapospos ta Diyos. Pero bunuén moy i sénganya dide. Sakay du agum éy
ipako moy ta kudos. Du iba éy yabatén moy ta kapilya moy. Sakay du iba éy
lélokon moy side maski ahe angayan de.
35 Ey dahil ta éya, i étanan a parusa a para du nagbuno ta tolay éy meange
dikam. Sapul to nipamuno to éwan tu kasalanan a ti Abel, a hanggan to
nipamuno ni Sakarias, a anak ni Barakias. Binuno moy ti Sakarias to sélat
no lamesa a pégatangan sakay to Templo.
36 O, dumemét ina a talaga. I parusa dahil ta étanan a éya, éy meange du
tolay ta éye.”

Tu Pégmahal Ni Jesus Ta Jerusalem

37 “Ayhay, sikam a taga Jerusalem. Kagbi kam,” kagi ni Jesus. “Palagi kam
a mémuno du purupeta! Palagi moy a batibatikalén du paangen dikam na
Diyos! Ayhay, meadu a beses éy gustu ko maka a mégalaga dikam ta kapareho
na manok éng léképan na du anak na, pero idel moy!
38 Kanya nadid éy pabayan ta kam dén.
39 Ey tandaan moy,” kagi ni Jesus, “éwanék moy dén meta a huway, a
hanggan éwan dumemét i oras a kagin moy, a ‘Basbasan maka na Diyos tu
lélake a pinaange na se.’ ”

24

Tungkul Ta Dumemét a Hirap

1 Nadid, kéhektat de Jesus to Templo, éy nitoldu diya du alagad na tu
Templo, a memahal.
2 “O,” kagi ni Jesus, “pero i Templo a ina a te itan moy, éy tandaan moy ye:
dumemét i oras a éwan sina tu mabuhay a bito a te tupo ta kapareho na a bito
ta dingding naa. Matibatibag side a étanan!”
3 Nadid, inumeknud ti Jesus ta buked na Olibo; éy du alagad na, éy
nipakelagip de diya ta lihim, a “Nikésiya i deméta na éya a kinagi mo,
Panginoon? Anya wade i tandaa na huway a késoli mo se, sakay ta katapusan
na mundua?”
4 “Mangilag kam,” kagi ni Jesus, “monda éwan de kam pagkamalién.
5 Dahilan éy meadu a umange se a mégkagi a side i Cristo a tiniyak na Diyos
a tagapagligtas ta mundua. Ey meadu side a pagkamalién a tolay.

6 Makabaheta kam ta meadu a gera, pero ta pékabaheta moy, éy diyan kam métageg. Dumemét a talaga i meadu a gera, pero éwan ya tanda na katapusan.
7 Dahilan éy maglaban-laban du banubanuwan. Sakay dumemét i meadu
a alép, sakay te lindul ta iba-iba a lugar.
8 I étanan a éya éy sapul pabi na hirap a dumemét.
9 "Kédemét na panahun a éya," kagi ni Jesus, "éy itokyon de kam, monda
pahirapan de kam sakay bunuén. Sakay kaiyamutan kam na étanan a tolay,
da méniwala kam diyakén.
10 Kédemét na éya éy umibut i meadu ta péniwala de diyakén. Sakay
maiyamut side ta kakaguman de, a itokyon de be du kakaguman de.
11 Dumemét be i meadu a kakabulyan a purupeta a kagin de a gébwat side
ta Diyos, a tulos de a pagkamalién i meadu.
12 Lumalo a lumalo i medukés a ugali ta mundua, a hanggan éwan mahalén
na tolay i kapareho na.
13 Pero du matapat a méniwala diyakén a hanggan ta katapusan, éy meligtas
side.
14 Sakay ipahayag de ta buu a mundu i Mahusay a Baheta tungkul ta
péghari na Diyos, monda mapospusan na étanan a banuwan. Ey nadid éy
dumemét i katapusan."

Tu Kontara Ta Diyos a Mangsida

15 "Nadid," kagi ni Jesus, "dumemét i oras a meta moy ta Templo tu kontara
ta Diyos a mangsida, a kona to kinagi ni Purupeta Danyel. (Sikam a magbasa
ta éye, éy isipén moy ye.) Péketa moy ta éya, éy
16 du édse ta Hudea, éy dapat guminan side ta buked.
17 Sakay du édse ta luwas no bile de, éy diyan dén side sumésdép a mangalap
ta kasangkapan de.
18 Sakay du édse ta uma éy diyan dén umuli a mangalap ta badu de.
19 Kakakagbi du mabuktet sakay du te mabulol ta panahun a éya!
20 Ipanalangin moy a éwan metaun i kéginan moy ta taglamig, o dikaya ta
aldew na pangilin.
21 Dahilan ta panahun a éya," kagi ni Jesus, "éy du étanan a tolay éy
magdanas side ta dikél a kahirapan. Ewan pabi nakekenaman na tolay i
kona sa a hirap sapul to péglalang ta mundua a hanggan nadid. Pero éwan
tu kéhuway i kona sa a panahun.
22 Pero paseplutén san na Diyos i éya a panahun, da éng éwan na paseplutén
éy éwan tu mabuhay a tolay. Kanya paseplutén na, éy alang-alang du pinili na
a tolay a sakup na.
23 "Nadid," kagi ni Jesus du alagad na, "éng te mégkagi dikam, a 'Kéye dén se
tu tiniyak na Diyos a tagapagligtas,' o te mégkagi a 'Kéye na dén sina,' éy diyan
kam méniwala.
24 Da te lumitaw ngani a kakabulyan a tolay, a kagi de a side i tiniyak na
Diyos a tagapagligtas, sakay kagi du iba, a purupeta side a gébwat ta Diyos.
Sakay ipeta de be i makataka-taka a tanda, monda lukoén de, éng maari, du
méniwala be ta Diyos.
25 Ey tandaan moy ina, da kinagi ko dén ya dikam bagu dumemét.
26 "Kanya éng kagin dikam na tolay, a 'Edsa ta éya a ilang tu tiniyak na Diyos
a tagapagligtas,' éy diyan kam sa uméange. Sakay éng te mégkagi a 'Edse dén
siya ta lubuk na bileae,' éy diyan kam be méniwala.

27 Dahilan," kagi ni Jesus, "i demét ko a se éy koman i kilat a bigla a
mademlagen i kabuuana na langet. Sakén i lélake a gebwat ta langet.
28 Eng ahe i édseana na pate, éy sé' man dén ya i dulugéna du wakwak."

I Kédemét Na Lélake a Gébwat Ta Langet

29 "Nadid, kétapos na kahirapan a éya," kagi ni Jesus, "éy dumiklém i bilag
sakay ta bulan, sakay matékneg du biton a gébwat ta langet, da mayégyég side.
30 Ey nadid, éy pumeta ta langet i tanda na kédemét ko, sakén a lélake a
gébwat ta langet. Tulos magsanget i étanan a tolay ta mundua. Nadid, metaék
de ta kuném a dumibi ta lutaa a maghari, a kébil ko i kapangyarian ko.
31 Nadid, magténog ta medegsén i tambuli, a tulos ko paangen du anghel
ko ta maski ahe ta mundua, sakay ta langet, a monda tipunén de du étanan a
sakup ko a tolay."

Tu Pégtoldu a Gébwat Ta Kayo a Igos

32 "Isipén moy i kahulugina na halimbawaae na kayo a igos," kagi ni Jesus.
"Bagay mégogbus i tingi-tingi na, éy tukoy moy a adene dén i késinag.
33 Nadid, kona be sa, bagay meta moy i étanan a éya a nihula ko, éy tukoy
moy dén a adene dén i kédemét ko--a mégsapul dén.
34 Tandaan moy, manyari pa i étanan a éya bagu mate i étanan a tolay a
buhay nadid.
35 Maibut i langet éy ta luta, pero i kagi ko éy éwan maibut."

Ewan Tu Makapospos Ta Oras a Eya

36 "Pero éwan tu nakapospos ta oras na kédemét na éya," kagi ni Jesus.
"Maski du anghel ta langet, maski sakén a anak na Diyos--basta Tama ko san
i nakapospusa ta éya.
37-38 Sakén i lélake a gébwat ta langet. I kédemét ko éy kapareho na kédemét
no bihéng to panahun ni Noe. I tolay to éya éy basta méngan side sakay
méginom side, sakay mégasawa side, hanggan to oras a késakay de Noe to
barko.
39 Sakay dinumemét tu bihéng a éwan de tukoy. Ey basta meanod side a
étanan. Ey nadid, kona be sa i manyaria ta kédemét ko, sakén a gébwat ta
langet.
40 Ta panahun a éya," kagi na, "éy te éduwa a lélake a mégtarabaho ta uma;
maalap tu esa, éy tu esa éy mawahak.
41 Sakay te éduwa a bébe a mégkaguman side a mégiling, éy maalap tu esa, éy
tu esa éy mawahak.
42 Kanya sikam, éy bantayan moy, da éwan moy tukoy éng nikésiya i deméta
na Panginoon moy.
43 Ey tandaan moy ye," kagi ni Jesus, "éng mara tu lélake, éng napospusan
na maka i kédeméta a kélép no nagtako to bile na, éy binantayan na maka,
monda éwan maka nakasdép tu nagtako.
44 Kanya sikam, éy dapat nakahanda kam a palagi, da éwan moy be tukoy i
oras a kédemét ko; sakén a lélake a gébwat ta langet."

Tu Matapat a Utusan

45 "Ti ésiya wade i matapat a utusan a matalinung?" kagi ni Jesus. "Mara
siya tu pinamahalaa no amo na du iba a utusan na, a siya i bahala a
manggastos dide.

46 Masuwerte i éya a utusan, éng demtan siya no amo na a mégtarabaho ta
kona sa.
47 Ey ientarega diya no amo na i étanan a ari-arian na.
48 Pero éng medukés i éya a utusan, a maisipan na a male pabi bagu magsoli
tu amo na,
49 sakay tulos na a lukoén du kaguman na a utusan, sakay méngan sakay
mékipéginom du méglalasing,
50 éy demtan siya no amo na ta oras a éwan na tukoy.
51 Ey parusaan na siya ta mahigpit, sakay iagum na siya ta édsean du
mégpalalo a mégkagi a éwan side tu kasalanan. Saya i lugara a mégsésangitén i
tolay, a mégéadiyoyén side ta hirap de."

25

Tu Halimbawa Tungkul Ta Sapulu a Madiket

1 "Saya i kaparehua na késdép ta kaharian na Diyos," kagi ni Jesus. "Mara
te sapulu a madiket a linumuwas a sambatén de tu lélake a kasalén. Bawat
esa dide éy te kébil a simbu.
2 Tu lima dide éy éwan side nakahanda, da éwan side nagisip. Sakay tu lima
éy matalinung.
3-4 Du matalinung, éy nagkébil side ta simbu, sakay nagpataan side ta
langis. Ey du éwan nakahanda, éy te simbu be side, pero éwan side nagpataan
ta langis de.
5 Nale i kédeméta no kasalén. Kanya nagtongka du madiket, a nakatidug
side a étanan.
6 "Nadid, to hatinggabi dén, éy te nagdulaw, a 'Dumemét dén tu kasalén!
Nay! Ange moy dén sambatén!'
7 Agad inumikat du sapulu a madiket, sakay hinusay de du simbu de.
8 Ey du éwan nakahanda, éy kinagi de du matalinung, a 'Atdinan moy kame
ta kétihék a langis. Mégédép-édép dén di simbu miae.'
9 'Makay éwan ye hustu dikitam a étanan,' kagi du matalinung. 'Maigi pa éy
umange kam ta tindaan a mamugtong ta para koo moy.'
10 Kanya minaglakad du lima a madiket a éwan nakahanda. Ey habang
mamugtong side éy dinumemét dén tu kasalén. Ey du lima a nakahanda éy
kaguman na a sinomdép to pégkasalan, sakay sineraduan de tu pintuan.
11 "Mamaya-maya, éy dinumemét dén du lima a madiket a éwan naka-
handa. 'Panginoon,' kagi de, 'bukasan mo kame.'
12 Pero i sengbet sana dide no kasalén, éy 'Ewan, da éwan ta kam tukoy.'
13 Kanya bantayan moy," kagi ni Jesus, "da éwan moy tukoy i oras a kédemét
ko."

Tu Halimbawa Tungkul Du Utusan
a Pégentaregaan Ta Kuhata

14 "I paghari na Diyos éy kapareho na éye," kagi ni Jesus. "Eng mara, te
lélake a méglakad, a dinulawan na pa du utusan na, a pégentaregaan na side ta
ari-arian na.
15 Inatdinan na ta kuhata i bawat esa dide, hanggan ta kaya de a pag-
nigosiyo. Inatdinan na i esa ta lima a libu a pisu; i esa man éy éduwa a libu;
sakay tu esa pa éy sanlibu. Ey nadid, hinumektat siya.
16 "Nadid, tu tinumanggap ta lima a libu a pisu, éy nagtinda-tinda siya, éy
nakatubu siya ta lima pa a libu.

17 Ey kona be sa tu tinumanggap ta éduwa a libu, éy nakatubu be ta éduwa
pa a libu.
18 Pero tu tinumanggap ta sanlibu, éy nagkotkot siya ta lutaa sakay niliso
na tu kuhata no amo na.
19 “Nale a panahun, éy sinumoli tu amo du étélo a utusan, éy pinagbayad
na side.
20 Kéadene no tinumanggap ta lima a libu, éy kinagi na, a ‘Amo, saye tu lima
a libu a pisu a niatéd mo diyakén. Sakay sé' be ye i lima a libu a tubu no tinda
ko.’
21 Ey kinagi no amo na, a ‘Mahusay tu ginamet mo. Mahusay ka a utusan
a matapat. Nadid, da nagtapat ka ta kétihék a éye a halaga, éy pamahalaén ta
ka ta dikél a halaga. Somdép ka se, a mékihati ka ta kasayaan kua.’
22 “Nadid, inumadene be tu tinumanggap ta éduwa a libu a pisu, a kinagi
na, a ‘Amo, saye tu nientarega mo diyakén a éduwa a libu. Sakay sé' be ye i
éduwa a libu a tubu no tinda ko.’
23 Ey kinagi no amo na, a ‘Mahusay tu ginamet mo. Mahusay ka a utusan
a matapat. Nadid, da nagtapat ka ta kétihék a éye a halaga, éy pamahalaén ta
ka ta dikél a halaga. Somdép ka se, a mékihati ka ta kasayaan kua.’
24 “Nadid, inumadene be tu tinumanggap ta sanlibu a monda man-
gatuwiran. ‘Amo,’ kagi na, ‘tukoy ko a meingél ka a lélake, a alapén mo tu
éwan mo koo.
25 Nagantengék diko, kanya nikotkot ko ta luta tu kuhata mo. Sé' dén ye tu
kuhata mo a sanlibu; isoli ko dén diko.’
26 ‘Medukés ka a utusan!’ kagi no amo na. ‘Akala mo bale dén a alapén ko
tu éwan ko koo?
27 Eng kona sa, éy bakit éwan mo san nihulug ta bangko, monda te naalapék
maka nadid a tubu na?’
28 Nadid, kinagi na du iba sa, a ‘Nay, alapén moy diya i sanlibu a pisu, sakay
iatéd moy to te sapulu a libu.
29 Dahilan, tu tolay a pégkatiwalaan ko to nientarega ko diya, éy dagdagen ko
pa siya. Pero tu éwan ko pégkatiwalaan, éy alapén ko be tu kétihék a nientarega
ko diya.
30 Ey nadid, i utusan kuae a éwan tu pasa, éy ibut moy dén ta kedikléman ta
luwas. Saya i pégsangitana du tolay a mégéadiyoyén ta hirap de.’ ”

Tu Péghukum

31 “Nadid,” kagi ni Jesus, “kédemét ko se a maghari, éy kaguman ko du
étanan a anghel, sakay maghariék, da sakén i lélake a gébwat ta langet.
32 Ta panahun a éya, éy matipun ta harapan kua i étanan a tolay. Ey
pabukudén ko du mahusay a kona ta gimet na mégalila ta tupa éy ta kambing.
33 Du tupa éy iedton na ta dumanég ta kawanan na; du kambing éy
dumanég ta kawihe na.
34 Nadid, ta péghari ko,” kagi ni Jesus, “éy kagin ko du édse ta dumanég ta
kawanan ko, a ‘Kamon se, sikam a kinagbian Nama ko. Somdép kam dén a
mégiyan kam ta kaharian a nihanda dikam sapul pa to pénglalang ta mundua.
35 Da sakén,’ kagi ko, ‘to pégalép ko éy pinakanék moy. Pati to pégeplék ko éy
pinenomék moy; sakay maski éwanék moy natenggi, éy pinatulosék moy.
36 To éwanék tu badu, éy pinabaduanék moy; to kéladu ko, éy dinalawék
moy; sakay to képihesu ko éy dinalawék moy be.’

37 “Nadid, éng mégkagiék ta éya, éy sumengbet du mahusay a tolay, a kagi
de a, ‘Panginoon, nikésiya i nipagalép mua a pinamakan me diko? Sakay ta
ahe ka nageplék a pinenom me ka?
38 Nikésiya i nipamatulos mia diko sakay pinabaduan me ka?
39 Sakay nikésiya me ka mineta a minaladu, sakay nikésiya me ka mineta ta
pihesuan, a dinalaw me ka?’
40 “Nadid, pégkagi du mahusay ta éya, éy kagin ko dide, a ‘Tandaan moy, to
pénggimet moy ta éya a tulung du top ko a mahirap, éy bilang sakén dén ya i
tinulungan moya.’
41 “Ey nadid, éy kagi ko man dén du dumanég ta kawihe kua, a ‘Umadeyo
kam diyakén, sikam a nisumpa na Diyos! Sikam éy meange kam ta apoy a
éwan maadép, a handa dén a para ni Satanas sakay du utusan na.
42 Da sakén,’ kagi ko, ‘to pégalép ko éy éwanék moy pinakan. To pégeplék ko
éy éwanék moy pinenom.
43 To kébisita ko dikam, éy éwanék moy pinatulos, da éwanék moy natenggi.
Sakay to éwanék tu badu, éy éwanék moy pinabaduan. Sakay to kéladu ko
sakay to képihesu ko éy éwanék moy dinalaw.’
44 “Nadid, éng mégkagiék ta éya dide, éy kagin de, a ‘Panginoon, nikésiya
i nipaketa mia diko a nagalép, sakay nageplék, sakay naladu, sakay ta
pihesuan, sakay ta éwan tu badu, a éwan me ka tinulungan? Nikésiya i éwan
mia diko nipamatulos?’ ”
45 “Ey pégkagi de ta éya diyakén, éy kagin ko dide, a ‘Tandaan moy, to niidel
moy a tumulung du mahirap, éy bilang sakén dén ya i inidelan moya.’
46 Nadid, diden ya a tolay,” kagi ni Jesus, “éy itugén side ta pégparusaan a
éwan tu katapusan. Pero du mahusay, éy atdinan side to buhay a éwan tu
katapusan.”

26

Bantaén De a Bunon Ti Jesus

1 Nadid, kétapos ni Jesus a mégtoldu ta éya, éy kinagi na du alagad na, a
2 “Tukoy moy dén a éduwa a aldew san dén éy Piyesta dén na Ala-ala. Ey
sakén a gébwat ta langet, éy itokyonék de, a ipakoék de ta kudos.”
3 Nadid, du mataas a padi, sakay du matétanda, éy nagmiting side to bile no
mataas a padi, a ti Kaipas.
4 Naguhunan de a ipadikép ti Jesus ta lihim, sakay ipabunu de.
5 “Pero éwan nadid a piyesta,” kagi de, “makay maligalig di tolaya.”

Tu Nangbulak Ta Pabango Ni Jesus

6 Nadid, édsa ti Jesus ta Betania, to bile ni Simon a te ketong to araw.
7 Ale na a méngan sa, éy inumadene diya i esa a bébe a te kébil a boti a putat
ta memahal a pabango; sakay nibulak na ta uloa ni Jesus.
8 Ey du alagad, péketa de ta éya, éy nagingél side. “Bakit,” kagi de, “kakenga
dén ina!
9 Nibugtong mo maka ina ta mahal, sakay niatéd mo du mahirap i kabug-
tungan naa.”
10 Tukoy dén ni Jesus tu kinagi de, kanya kinagi na, a “Bakit péginglan moy
i bébea? Mahusay i gimet na diyakén.
11 Palagi a kaguman moy du mahirap,” kagi na, “pero sakén éy éwanék male
a kaguman moy. Makatulung kam dide ta maski nikésiya, pero sakén éy éwan.

12 Mahusay da binulakan na i bégi kua ta pabangoae. Iduwel na dén ya
diyakén, da ielbéngék dén.
13 Tandaan moy, maski ta ahe i pagtolduan dia ta Mahusay a Baheta, éy
ipaala-ala de be i ginimita na éye a bébe diyakén."

Sinundu Ni Hudas Du Kalaban Ni Jesus

14 Nadid, tu esa du labindalawa, a ngéngahinan de a Hudas Iskarote, éy
nékipéguhon siya du mataas a padi,
15 a kinagi na dide, a "Sénganya i iatéd moya diyakén éng itokyon ko dikam
ti Jesus?" Ey nagkasundu side a inatdinan de siya ta étélo a pulu a kuhata a
plata.
16 Ey sapul ta éya, éy mégisip dén ti Hudas ta oras a péngitokyon na ni Jesus
dide.

Tu Péngapon De Jesus To Piyesta

17 Nadid, kédemét na oras no piyesta a péngan de ta melapis a tinapay, éy
kinagi du alagad ni Jesus, a "Ahe i paghandaan me ta péngapon tam nadid a
Piyesta na Ala-ala?"
18 Ey kinagi ni Jesus dide, a "Umuli kam ta banuwan, a kagi moy to lélake ta
éya, a 'Dumemét dén i takda a oras no Maistu me.' Kagi moy diya a méngapon
kitam ta bile na nadid a Piyesta na Ala-ala."
19 Nadid, sinunud du alagad tu nibilin ni Jesus, sakay nihanda de tu
péngapon de para ta Piyesta na Ala-ala.
20 Nadid, to kélép a éya, éy néngan sa de Jesus, a kaguman na du labindalawa
a alagad na.
21 Hanggan méngan side, éy kinagi ni Jesus, a "Tandaan moy, esa dikam i
méngitokyon diyakén."
22 Ey du alagad, pékabati de ta éya, éy nalungkut side, a kinagi na bawat esa
dide, a "Sakén wade, Panginoon."
23 "Tu kasabay ko a néngisawsaw ta tinapay ta sabawae," kagi na, "éy siya i
méngitokyona diyakén.
24 Kailangan a mateék ayun to nisulat du purupeta to araw, pero kagbi tu
méngitokyon diyakén! Maigi pa éy éwan dén nienak."
25 Nadid, kinagi ni Hudas, a "Maistu, sakén wade?" "Siko ngani dén," kagi
ni Jesus.
26 Nadid, to péngan de, éy inalap ni Jesus tu kanén de a tinapay, éy to
pégpasalamat na ta Diyos, éy pinuseng-puseng na a nitagtag na du alagad na.
"Kanén moy dén ye," kagi na, "a saye i bégi kua."
27 Nadid, inalap na tu tasa a te lasén a alak. Ey to pégpasalamat na dén, éy
nigewat na dide, a kinagi na, a "Inumén moy dén ye, sikam a étanan.
28 Da saye i digi kua, a saye i tanda na pangako na Diyos. Ey mebulak alang-
alang ta meadu a tolay. Saye i pégpatawad ta kasalanan na tolay.
29 Ey tandaan moy," kagi ni Jesus, "éwanék dén uminom ta alak, éng éwan
magpisan kitam a uminom ta bigu a alak ta kaharian Nama ko."
30 Nadid, to pégkanta de ta kanta ta Diyos, éy naglakad dén side ta buked na
Olibo.

Hinulaan Ni Jesus a Tanggian Siya Ni Pedro

31 Nadid, kinagi ni Jesus du alagad na, a "Nadid a kélép éy ginananék moy a
étanan, da nisulat du purupeta to araw, a 'Ta ipagpabuno na Diyos to Pastor,
éy matibuhahak du tupa.'

32 Pero kébuhay ko a huway," kagi ni Jesus, "éy mégditulék dikam ta Galilea."
33 Nadid, kinagi ni Pedro, a "Sakén, Panginoon, éy éwan ta ka ginanan,
maski ginanan ka du iba."
34 "Ewan, Pedro," kagi ni Jesus, "da tandaan mo, nadid a kélép, bagu
magtarakot tu tandang, éy itanggiék mo ta pentélo a éwanék mo kaguman."
35 Ey "Ewan," kagi ni Pedro, "maski mateék a kaguman mo éy éwan ta ka
itanggi!" Ey kona be sa i kinagia du étanan a alagad.

Nanalangin Ti Jesus Ta Getsemani

36 Nadid, kinuyog ni Jesus du alagad na ta Getsemani. Ey kinagi na dide, a
"Mégiknud kam pa se, a manalanginék ta dumanég a sae."
37 Ey kinuyog na ti Pedro sakay du éduwa a anak ni Sebedeo. Ey nalungkut
ti Jesus a métageg.
38 Ey kinagi na dide, a "Métagegék tu isip, a komanék i mate. Maguhay kam
se a mékipagpuyat kam diyakén."
39 Nadid, kéadeyo na ta kétihék, éy dinumapa a ménalangin. "Améng," kagi
na, "éng maari éy iadeyo mo diyakén i paghirap ko. Pero éwan na kaluuben
kua i masunud, éng'wan na kaluuben mo i masunud."
40 Nadid, désoli na éy dinemtan na a tidug du étélo a alagad. Ey kinagi
na ni Pedro, a "Talaga bale a éwan kam makapagpuyat a maski esa a oras
a kaguman ko?
41 Magpuyat kam sakay manalangin kam, monda éwan kam madaig na
mangpuhuba dikam. Méniwala kam diyakén ta isip moya, pero i bégi moya
éy mehina."
42 Nadid, huway siya a inumadeyo dide a ménalangin. "Améng," kagi na,
"éng éwan maibut i paghirap kua, éy manyari maka dén i kaluuben mo."
43 Nadid, désoli na a huway, éy dinemtan na man dén side a tidug, da
mégtongka side a tahod.
44 Kanya pinabayan na side to ikatélo, a soli na a ménalangin, a ménalangin
siya ta kona to kinagi na to ditol.
45 Nadid, nagsoli man dén siya du alagad a kinagi na dide, a "Tidug kam
bale pabi? Entan moy, dumemét dén i oras a péngitokyon de diyakén du
makasalanan a tolay.
46 Nay, umikat kam dén a kitam dén. Dumemét dén i méngitokyon diyakén."

To Péngdikép De Ni Jesus

47 Mégkagi pabi ti Jesus éy dinumemét dén ti Hudas, tu esa du labindalawa.
Te kaguman siya a meadu a tolay a gébwat side du mataas a padi sakay du
matétanda. Sakay te kébil side a sondang éy ta gahoti.
48 Bagu pa side dinumemét ta éya, éy kinagi dén ni Hudas dide, a atdinan
na side ta tanda, monda matukoy de ti Jesus. "Tu ahoben ko," kagi na, "éy
siya i dekpén moya."
49 Kanya nadid, éy inumadene ti Hudas ni Jesus, a binati na siya, a tulos na
inahoben.
50 Ey kinagi ni Jesus diya, a "Bakit, Kadimoy, magenya ka se?" Ey to pégkagi
na ta éya, éy dinikép de siya.
51 Nadid, tu kaguman ni Jesus a esa, éy binagut na tu sondang na, a tinegpas
na tu utusan no mataas a padi, a minahipas i talinga naa.
52 Pero kinagi ni Jesus diya, a "Ikaluban mo i sondang mua! I lumaban ta
sondang, éy sondang be i katayan naa.

53 Ewan moy beman tukoy, a mékiohonék san Nama ko, éy paangen na se
agad i mahigit pa ta labindalawa a batalyon na anghel?
54 Pero éng kona sa éy éwan matupad i kasulatan na Diyos tungkul ta hirap
ko."
55 Nadid, kinagi ni Jesus du tolay sa a nanikép diya, a "Bakit te armas kam a
sondang éy ta kayo a panikép diyakén? Ataay, tulisanék beman a metapang?
Aldew-aldew éy mégtolduék ta Templo. Bakit éwanék moy sa dinikép?
56 Pero manyari ye a monda matupad tu nihula du purupeta ta kasulatan
na Diyos." Ey to pégkagi ni Jesus ta éya, éy gininanan siya du alagad na.

Nitugén De Ti Jesus Du Te Tungkulin a Judeo

57 Nadid, du nangdikép ni Jesus, éy nitugén de siya to bile ni Kaipas, a
mataas a padi. Mégmiting sa nadid du maistu ta rilihiyon sakay du matétanda.
58 Tinumagubet dide ti Pedro, pero adeyo san. Kédemét ni Pedro to bile
no mataas a padi, éy sinomdép siya to karsada no bile, sakay négeknud sa a
kaguman du guwardia, monda meta na éng anya i manyaria.
59 Nadid, du mataas a padi sakay du te tungkulin a Judeo, éy mégahayok
pabi side ta magsistigu ta kakabulyan a kontara ni Jesus, monda te
katuwiran side a ipabuno siya.
60 Pero éwan side tu meeta, maski meadu a kaharap a mégkagi ta kakab-
ulyan tungkul diya. I katapusana, éy te éduwa a hinumarap,
61 a kinagi de, a "Kagi na ina a lélake a maari na kan a hukatén i Templo na
Diyos, sakay huwayén na kan a pataknégén ta étélo san a aldew."
62 Nadid, tinumaknég tu mataas a padi, a kinagi na ni Jesus, a "Ewan ka
beman tu isengbet di mégpehaya diko?"
63 Pero éwan négkagi ti Jesus. Kanya kinagi no mataas a padi, a "Ta ngahen
na tunay a Diyos, i utus kua diko éy isumpa mo dikame éng siko a talaga
i anaka na Diyos. Ikagi mo dén éng siko i Cristo a tiniyak na Diyos a
tagapagligtas ta tolay ta mundua."
64 Ey kinagi ni Jesus, a "O, kona to kinagi mo. Ey tandaan moy ye, sapul
nadid éy metaék moy a mégiknud a magdatig kame ta Diyos, a kagumanék na
a maghari. Sakén i lélake a gébwat ta langet. Sakay metaék moy a dumemét a
te sakay ta kuném ta langet."
65 Nadid, to pékabati no padi ta éya, éy pinéknet na tu badu na a sarili, a
kinagi na, a "Méglapastangan siya ta Diyos! Mégwari-wari siya a anak na Diyos!
Bakit kailangan tam pa a mégbati du magsistigu diya ta kasalanan na? Da
nabati tam dén nadid i pégkagi na a kontara ta Diyos!
66 Anya i isip moya?" kagi na. "Ey dapat mate siya," kagi de.
67 Nadid, linoktaben de tu mata ni Jesus, sakay sinésuntuk de. Sinapuk siya
du iba, a kinagi de, a
68 "Nay, Cristo, tukuyan mo éng ti ésiya i nanuntuka diko!"

Nitanggi Ni Pedro Ti Jesus

69 Nadid ti Pedro, éy te eknud pabi to karsada no bile. Ey inadenean siya
no esa a bataan, a kinagi na diya, a "Siko bale i kagumana ni Jesus a taga
Galilea!"
70 Pero nitanggi ni Pedro ta harapan du étanan sa. "Ewan ko tukoy tu kagi
mo," kagi na.
71 Nadid, kéange ni Pedro to kudal to karsada, éy neta siya no esa pa a
bataan, a tulos kinagi na du édsa sa, a "Siya ina i kagumana ni Jesus a taga
Nasaret."

72 Pero nitanggi ni Pedro a huway, a nisumpa na, a “Ewan ko natenggi i éya
a lélake.”
73 Mamaya-maya, éy inumadene ni Pedro du édsa sa, a kinagi de, a
“Kaguman na ka ngani a esa. Napospusan me ta pégkagi mua!”
74 “Bakén a sakén,” kagi ni Pedro, “isumpa ko! Parusaanék na Diyos éng
magbuli-buliék! Ewan ko tukoy i éya a lélake!” Ey nadid, bigla a nagtarakot tu
tandang.
75 Ey naala-ala nadid ni Pedro tu kinagi ni Jesus diya, a “Bagu magtarakot i
tandang, éy itanggiék mo ta pentélo.” Ey to pékaala-ala na ta éya, éy linumuwas
siya sakay nagsanget ta mahigpit.

27

Nitugén De Ti Jesus Ni Pilato

1 Nadid, to gagabi dén, du mataas a padi sakay du matétanda éy néguhunan
de éng pakodyan de a ipabuno ti Jesus.
2 Ey nipagapus de siya sakay nitugén de ni Gubernador Pilato.

To Nikate Ni Hudas

3 Nadid, ti Hudas a néngitokyon diya, pékabati na a bunon de ti Jesus, éy
nagsisi siya, sakay nisoli na du padi tu kuhata a étélo a pulu a plata.
4 “Nagkasalaék,” kagi na, “da nitokyon ko i lélake a éwan tu kasalanan.” “Ey
anya i pékialam mia diko?” kagi du padi. “Bahala ka sina!”
5 Nadid, nibatikal ni Hudas tu kuhata to lubuk no Templo; sakay hinumek-
tat sa siya a tulos na a nagusot.
6 Ey du padi, éy inalap de tu kuhata, a kinagi de, a “Pagenyaan tam i
kuhatae? Labag ta utus a iedton tam ta pégabuluyan ta Templo, da kabayaden
ye na buhay na tolay.”
7 Ey nagkasundu side a ibugtong de to luta no mégimet ta binga, monda
gemtén de a péglébngan na dayuan.
8 Kanya i luta a éya éy dédulawén de a “Luta na Dige” a hanggan nadid.
9 Nadid, to nipamugtong de ta éya, éy natupad dén tu nihula ni Purupeta
Heremias to araw. I nisulat naa, éy “Inalap de tu kuhata a étélo a pulu a plata
(da sé' san ya i nihalaga de ta buhay ni Cristo),
10 sakay nibugtong de to luta no mégimet ta binga, a kona to niutus diyakén
na Panginoon.”

Péngbista Ni Pilato Ni Jesus

11 Nadid, niharap de ti Jesus to gubernador. Ey kinagi na diya, a “Siko wade
beman i haria na Judeo?” “O,” kagi ni Jesus, “kona to kinagi mo.”
12 Nadid, to péngpehay diya du mataas a padi sakay du matétanda, éy éwan
siya sinumengbet.
13 Kanya kinagi ni Pilato diya, a “Bakit éwan ka sumengbet? Ewan mo
mébati i iyépehay dia diko?”
14 Pero éwan sinumengbet ti Jesus, maski esa a kagi. Kanya nagtaka a tahod
tu gubernador.

Gustu De a Bunon Ti Jesus

15 Nadid, tuwing piyesta, éy ugali na gubernador a magpaluwas ta isesa a
pihesu, maski ti ésiya i gustu du tolay.
16 Ey ta éya a panahun éy te esa sa a tanyag a pihesu a ngéngahinan de a ti
Barabas.

17 Kanya nadid, to kédulug du tolay sa, éy kinagi ni Pilato dide, a “Ti ésiya i
gustu moya a paluwasén ko, ti Barabas o ti Jesus a ngéngahinan moy a Cristo?”
18 Tukoy dén ni Pilato a nitugén de ti Jesus diya da ménaghili side diya.
19 Sakay pati, to pégeknud ni Pilato to hukuman, éy kinagi diya no utusan,
a “Nipekagi diyakén no asawa mo, a diyan ka kan mékialam ta lélake a ina a
éwan tu kasalanan, da nagtagenép kan siya ta medukés to kélép se tungkul
diya.”
20 Nadid, du mataas a padi sakay du matétanda, éy pinégkagian de dén du
tolay, a i agidén dia ni Pilato éy ti Barabas i paluwasén na, sakay ti Jesus i
pabuno dia.
21 Kanya to pégpakelagip dide no gubernador éng ti ésiya i gustu dia a
paluwasén na, éy ti Barabas i nisengbet dia.
22 “Eng kona sa,” kagi ni Pilato, “éy anya i gemtén kua ni Jesus a ngéngahinan
moy a Cristo?” “Ipako mo siya ta kudos,” kagi de.
23 “Bakit,” kagi ni Pilato, “anya i kasalanan na?” Pero lalo de san a nidulaw,
a “Ipako mo siya ta kudos!”
24 Nadid, pékaisip ni Pilato a éwan siya tu mégimet, sakay adene be dén du
tolay a magligalig, éy nagpaalap siya ta dinom sakay inugisan na i kamét naa
ta harap du tolay. (Saya i nihalimbawa naa dide a éwan siya tu kasalanan.)
“Ewanék tu kapanagutan ta ikatea na éye a lélake,” kagi na “Sikam i bahala.”
25 Ey kinagi du tolay, a “Panagutan me i ikate na; sikame sakay du anak
me!”
26 Ey nadid, pinaluwas ni Pilato ti Barabas, sakay nipabalbal na ti Jesus, a
tulos niatéd na dide monda ipako de ta kudos.

Lélokon De Ti Jesus

27 Nadid du sundalu, éy niange de ti Jesus ta lubuk no bile no gubernador,
sakay dinumulug sa diya du étanan a sundalu.
28 Sakay inibutan de tu badu na, sakay sinolotan de siya ta badu a medideg,
da saya i kolor na damit na hari.
29 Sakay nagkawekaw side ta lanot a meset, a nisoklop de to ulo na, a
kurona na kan. Ey pinakbilan de siya ta kayo a baston na kan. Ey tinokso
de siya a linumuhud side diya, a kinagi de, a “Mabuhay i hariae na Judeo!”
30 a tulos de siya a linéloktaben, sakay pinépakol-pakol de siya.
31 Ey kétapos de a nangloko diya, éy inibutan de tu badu na a medideg,
sakay pinabaduan de man dén to sarili na a damit. Sakay pinaluwas de siya
a ipako ta kudos.

Nipako De Siya To Kudos

32 Nadid, to péglakad de, éy mineta de tu lélake a ti Simon i ngahen na, a taga
Sirene. Ey pinilit de siya a minangbékle to kudos ni Jesus.
33 Ey kédemét de to lugar a ngéngahinan de a Golgota (a i kahulugen na éy
Bungu),
34 éy inatdinan de ti Jesus ta alak a te halu a gamot a meapsot, pero to
pékakenam na éy éwan na ininom.
35 Nadid, to péngipako de dén to kudos, éy nagpalabunutan side a hinati-hati
de tu damit na.
36 Sakay négiknud sa side a bantayan de.
37 Sakay niekpét de tu sulat to kudos ta uluan naa, a ikagi no sulat tu niabla
de diya. I kagi naa éy “SIYA YE TI JESUS, A HARI NA JUDEO.”

38 Ey nipako de be sa i éduwa a tulisan a kasabay ni Jesus, a nitolnék de side
ta magtembang a tagirilan ni Jesus.
39 Nadid, du sumésalegéd sa, éy dinédusta de ti Jesus,
40 a kinagi de, a "Siko bale i manghukata ta Templo, sakay ipataknég mo a
huway ta étélo san a aldew! Bakit éwan mo iligtas i bégi mua? Eng siko i anak
na Diyos éy umogsad ka dén ta kudusa!"
41 Sakay du te tungkulin a Judeo, éy dinédusta de be siya, a kinagi de, a
42 "Entan moy, niligtas na kan du iba. Pero i bégi naa éy éwan na meligtas.
Hari kan siya na Israel. Nadid, éng umogsad san siya ta kudusa, éy maniwala
kitam diya!
43 Umasa siya ta Diyos," kagi de, "a kagi na a anak na kan siya. Nadid, éng
gustu siya na Diyos, éy bakit éwan na siya iligtas?"
44 Sakay pati du éduwa a tulisan a kasabay na a nipako, éy dinédusta de be
siya.

Pate Dén Ti Jesus

45 Nadid, sapul to tanghali, éy nagdiklém a hanggan to alas tres.
46 Ey to manga alas tres dén, éy kinagi ni Jesus ta medegsén, a "Eli, Eli, lema
sabaktani?" a i kahulugen na, éy "Diyos ko! Diyos ko! Bakit pinabayanék
mo?"
47 Ey du sénganya a te taknég sa, éy nabati de siya, a akala de éy dédulawan
na ti Purupeta Eliyas.
48 Ey agad minaginan i esa dide a nangalap ta damit, sakay nibisa na to
tuba, sakay niedton na ta ontok no kayo, a nipasépsép na ni Jesus.
49 Pero kinagi du iba sa, a "Diyan ka pa! Entan tam pa éng dumemét ti
Eliyas a méngiligtas diya."
50 Ey nadid, dinumulaw ti Jesus a huway, a tulos na dén a nahéngsétan.
51 Nadid, tu kortina a dikél ta lubuk no Templo, éy bigla a minapéknet sapul
ta ontok a hanggan ta sidung. Sakay naglindul, sakay pinomtak du dadéngli.
52 Nabukasan be i meadu a lébéng, a tulos nabuhay i meadu a tolay a
minaniwala ta Diyos.
53 Linumuwas side to lébéng de, sakay to kébuhay dén ni Jesus, éy sinomdép
side ta Jerusalem, éy meadu i minaketaa dide.
54 Nadid, tu kapitan sakay du sundalu a kaguman na a nagbantay ni Jesus,
pékabati de to lindul, sakay ta étanan a nanyari, éy néganteng side a tahod, a
kinagi de, a "Tunay bale ye a anak na Diyos!"
55 Edsa be sa i meadu a bébe a mégtan-aw. Sapul pa ta Galilea éy kinumuy-
oyog dén side ni Jesus, a side i katulung naa.
56 Kabilang dide éy ti Maria Magdalena, sakay ti Maria a ina ni Santiago
sakay ti Hose, sakay tu asawa ni Sebedeo.

To Péngielbéng Ni Jesus

57 Nadid, to giapon dén, éy dinumemét sa i esa a mayaman a lakay a taga
Arimatea. I ngahen na éy ti Hose. Ey alagad be siya ni Jesus.
58 Inumange siya ni Pilato a inaged na tu bangkay ni Jesus. Ey niutus ni
Pilato a iatéd de diya.
59 Ey inalap ni Hose tu bangkay, sakay sinaputan na to bigu a manta,
60 sakay nielbéng na to sarili na a péglébngan, a éwan pabi nale a nipaébut
to pader. Ey nadid, nigulung de tu dikél a bito a nitakléb de to pintuan no
lébéng, sakay néglakad.

61 Ey ti Maria Magdalena sakay tu esa pa a Maria, éy édsa sa side a te eknud
to tapat no lébéng.

Du Mégbantay To Lébéng

62 Nadid, to gagabi dén a sabadu, du mataas a padi sakay du Pariseyo, éy
inumange side ni Pilato.
63 "Gubernador," kagi de, "natandaan me tu kinagi na éya a mebuli a lélake
to kébuhay na pabi, a mabuhay kan siya a huway makalipas i ételo a aldew.
64 Kanya maari éy ipabantay mo pad i lébéng naa, a hanggan ta ikatélo a
aldew. Makay umange sa du alagad na a takawén de tu bangkay na, sakay
kagin de du tolay a nabuhay dén a huway. Eng magkona sa side, éy mas
mahigpit i ménegipo a kakabulyan kesira to neditol."
65 Pékabati ni Pilato ta éya, éy kinagi na dide, a "Maari, mangalap kam ta
sundalu, sakay pabantay moy dide ta mahusay."
66 Kanya nadid, inumange side to lébéng, sakay dinétonan de ta tanda tu
takléb na a bito, sakay pinabantay de tu lébéng, monda masiguru de a éwan
tu mékialam to bangkay ni Jesus.

28

Nabuhay Ti Jesus

1 Nadid, kélipas no pangilin, a simba dén a amulaldew, éy inumange ti
Maria Magdalena to lébéng, sakay tu esa a Maria.
2 Ey kédemét de sa, éy bigla a linumindul ta mesibét, a tulos dinumibi i esa
a anghel a gébwat ta langet. Siya éy nigulung na tu bito a takléb no lébéng,
sakay inumeknud sa siya.
3 Tu idsura na éy koman i kilat a makadile, sakay tu badu na éy melélatak a
tahod.
4 Ey du sundalu a mégbantay sa, namégpég side ta anteng de to anghel, a
tulos natumba side a koman side i pate.
5 Nadid, kinagi no anghel to éduwa a bébe, a "Diyan kam méganteng. Tukoy
ko a ahayukén moy ti Jesus, siya a nipako de.
6 Pero éwan se siya," kagi na, "da nabuhay dén a kona to kinagi na. Kamon
se, entan moy i lébéng naa.
7 Sakay méglakad kam dén a kagin moy du alagad na a nabuhay dén a
huway, a mégdetol dén siya dide ta Galilea. Meta moy siya ta éya. Tandaan
moy i kinagi kua dikam."
8 Nadid, pékabati du bébe ta éya a kagi no anghel, éy agad side hinumektat to
lébéng. Sakay naginan side a nibaheta de du alagad i nanyaria. Ey méganteng
side a mésahat.
9 To péginan de, éy sinambat side ni Jesus, a binati na side. Ey inumadene
side a kinébkében de i tikéd naa, sakay sinumamba side diya.
10 Ey kinagi ni Jesus dide, a "Diyan kam méganteng. Angen moy kagin du
top ko a umange side ta Galilea, éy metaék de sa."

Tu Baheta Du Nagbantay To Lébéng

11 Nadid, péglakad pabi du bébe, éy inumange ta banuwan du sundalu a
nagbantay to lébéng, sakay nibaheta de du padi i nanyaria.
12 Ey néguhon side du matétanda. Sakay inatdinan de du nagbantay ta
kuhata,

13 a kinagi de dide, a “Basta ibaheta moy du tolay a inumange sa du alagad
na, a tinako de tu bangkay na to kétidug moy.
14 Diyan kam méganteng,” kagi de. “Eng mabaheta ni Gubernador a natidug
kam kan, éy sikame i bahala a mégkagi diya, monda éwan na kam parusaan.”
15 Kanya du nagbantay, éy tinanggap de tu kuhata, sakay ginamet de tu
nibilin de dide. Ey hanggan nadid éy saya i péniwalaa du Judeo.

Pinumeta Ti Jesus Du Alagad Na

16 Nadid, du sapulu éy ta esa a alagad, éy inumange side ta Galilea, a
hanggan to buked a nibilin dide ni Jesus.
17 Ey to péketa de sa diya, éy sinumamba side diya; pero i sénganya dide éy
nagalanganin side.
18 Ey kinagi ni Jesus dide, a “Niatéd diyakén Nama ko i étanan a kapang-
yarian ta langet éy ta mundua.
19 Kanya umange kam ta maski ahe ta mundua, a gemtén moy a maging
alagad ko i tolay ta étanan a banubanuwan. Binyagen moy side ta ngahen
Nama tam, sakay sakén a anak na, sakay ta Banal a Espiritu.
20 Itoldu moy dide i étanan a niutus ko dikam. Ey tandaan moy, sakén i
kaguman moy a palagi, hanggan ta katapusan na mundua.”

I Mahusay a Baheta tungkul ni Jesu Cristo a nisulat ni Marcos

1 Saye i Mahusay a Baheta a tungkul ni Jesu Cristo, a anak na Diyos.
2 To pégtoldu ni Juan a Mégbinyag, éy saya i sapul na éya a baheta a
kinumalat. Ti Juan i nangtupada to dati a kagi na Diyos to anak na, a nisulat
ni Isayas. “Tandaan moy,” kagi na Diyos to anak na, “te lélake a pégdetulén ko
diko, monda paghandaén na du tolay ta demtan mo.”
3 Ti Juan i pinégkagiana ni Purupeta Isayas to nipégkagi na, a “Te magpa-
hayag ta ilang a lugar, a i kagi naa du tolay éy dapat maghanda side ta
kédemét na Panginoon, a husayén de be i péglakaden na.”
4 Nadid, dinumemét ti Juan ta ilang a lugar, a mégtoldu siya du tolay a dapat
magsisi side ta kasalanan de, a tulos ipabinyag side, monda pagpasensiyaan
side na Diyos ta kasalanan de.
5 Ey du étanan a tolay ta Hudea sakay ta Jerusalem, éy inumange side ni
Juan. Ey nipagtapat de i étanan a kasalanan de, a tulos bininyagen side ni
Juan ta dinuma na Hordan.
6 Nadid, i badua ni Juan, éy ginamet ta buk na hayup. Sakay tu sinturon na
éy katat. I kékanén na éy pésah sakay pitukan.
7 To pégtoldu na du tolay, éy kinagi na, a “Te lélake a ménegipo diyakén a
dumemét. Eng iparehoék moy diya,” kagi na, “éy éwanék tu pasa, da mataas
siya diyakén.
8 Sakén éy binyagen ta kam ta dinom. Pero siya éy binyagen na kam ta
Banal a Espiritu.”

Bininyagen Ni Juan Ti Jesus

9 Nadid, to panahun a éya, éy dinumemét ti Jesus a gébwat ta Nasaret,
Galilea; éy bininyagen siya ni Juan ta dinom ta Hordan.
10 Ey to kéahawas ni Jesus to dinom, éy neta na a minapilak i langet, a tulos
dinumibi diya i Espiritu na Diyos a koman i dagalan.
11 Ey tulos négkagi nadid i boses ta langet, a “Siko i anak ko a mahal, éy
mésayaék diko.”
12 Nadid, tu Espiritu, éy niange na ti Jesus ta ilang a lugar.
13 Ey édsa sa siya ta épat a pulu a aldew, a tétokson siya ni Satanas ta éya. Ey
te hayup be sa a mealiyas. Ey inaguman siya du anghel ta éya.

Inakit Ni Jesus Du Alagad Na

14 Nadid, to péngipihesu de ni Juan, éy nagsoli ti Jesus ta Galilea. Ey
nagpahayag siya ta Mahusay a Baheta na Diyos ta éya.
15 “Oras dén na Diyos a maghari,” kagi na. “Magsisi kam dén, a ibutan moy
du kasalanan moy, sakay maniwala kam ta Mahusay a Baheta.”
16 Nadid, to péglakad ni Jesus to digdig na diget na Galilea, éy neta na de
Simon a patwadi ti Andres, a ménggila side.
17 Ey kinagi na dide, a “Kumuyoyog kam diyakén a maging alagad ko. Sapul
nadid, éy éwan kam dén mangalap ta ikan, éng éwan i alapén moya éy tolay a
para diyakén.”

18 Ey pékabati du éduwa ta éya, éy basta gininanan de tu gila de, a kinumuyog
side ni Jesus.
19 Ey to pémaybay de man dén ta kétihék, éy neta de de Santiago éy ti Juan a
patwadi, a anak side ni Sebedeo. Te eknud side to abeng de, a mégayoma side
to rambat de.
20 Ey dinulawan side ni Jesus; éy agad gininanan de tama de to abeng,
sakay du iba sa a mégtarabaho, a kinumuyog be side ni Jesus.

Tu Lélake a Hinayup

21 Nadid, inumange side ta Kapernaum. Ey to aldew a pangilin, éy
inumange ti Jesus to kapilya de ta éya. Ey nagtoldu siya du tolay sa.
22 Ey du tolay, éy mégpégtaka side a tahod to pégtoldu na, da éwan siya
mégtoldu a kona du maistu ta rilihiyon de, éng'wan neta de a te kapangyarian
siya ta pégtoldu na.
23 Nadid, sinomdép to kapilya i esa a lélake a hinayup. Dinumulaw siya a
négkagi, a
24 "Jesus, siko a taga Nasaret, anya i pékialam mua dikame? Bunuén mo
kame wade a manga hayup? Natenggi ta ka a siko i tiniyak na Diyos a
tagapagligtas!"
25 Ey ti Jesus, éy sinaway na tu hayup, a kinagi na, a "Tama dén! Umibut ka
dén ta ina a lélake!"
26 Nadid tu medukés a hayup, pékabati na ta éya, éy pinagkaramre na tu
lélake. Ey nagkélanget siya, a tulos inumibut dén to lélake.
27 Ey du tolay sa, éy mégpégtaka side, a kinagi de, a "Anya wade i lélakeae?
Iba i pégtoldu naa. Utus na san, éy sumunud du medukés a hayup diya!"
28 Ey dahil ta éya, éy nabaheta agad du étanan a tolay ta éya a lugar i tungkul
ni Jesus.
29 Nadid, hinumektat ti Jesus to kapilya, a inumange siya to bile de Simon
a patwadi, a kaguman na be ti Santiago sakay ti Juan.
30 Ey tu manugeng ni Simon éy te katidug sa siya, a mepalang siya to ladu
na. Ey kinagi de ni Jesus a méladu siya.
31 Ey kembilan ni Jesus tu kamét na a pinaégkat, éy naibut tu palang na, a
tulos nagasikaso siya dide.
32 Nadid, to kélép a éya, a giapon dén, éy niange de ni Jesus i étanan a te ladu,
sakay du hinayup.
33 Ey du étanan a tolay ta éya a banuwan, éy dinumulug side ta harap na éya
a bile.
34 Ey pinahusay ni Jesus i meadu a te ladu, sakay pinaibut na i meadu a
dimonyo. Ey sinaway na du dimonyo a mégkagi, da tukoy de siya, a siya i
gébwata ta Diyos.
35 Nadid, to gagabi pabi a tahod, a mediklém pabi, éy inumikat ti Jesus a
linumwas to bile. Ey inumadeyo siya dudu bile sa, a monda manalangin.
36 Pero de Simon éy tinumagubet side diya, a inahayok de siya.
37 Ey péketa de diya éy kinagi de, a "Maistu, éahayukén ka man dén du tolay
a étanan."
38 Pero kinagi ni Jesus dide, a "Kitam dén. Umange kitam du iba a bariyo.
Kanyaék se inumange éy magpahayagék be du tolay ta iba-iba a bariyo."
39 Kanya naglebut ti Jesus ta étanan a Galilea, a nagtoldu siya du tolay du
kapilya de, sakay pinaibut na i meadu a dimonyo.

Ginamot Ni Jesus Tu Te Saket a Ketong

40 Nadid, te esa a lélake a te saket a ketong a inumadene ni Jesus. Linu-
muhud siya diya a mékiohon. “Eng maari,” kagi na, “éy pahusayénék pad.”
41 Ey ti Jesus, éy kinagbian na siya, éy kembilan na, a kinagi na, a “Maari,
maghusay ka dén.”
42 Ey to pégkagi na ta éya, éy bigla a naibut tu ladu na, a mahusay dén siya.
43 Ey pinéglakad siya ni Jesus, a kinagi na diya ta mahigpit,
44 a “Diyan mo kékagin i éye ta maski ti ésiya; éng'wan umange ka pa pumeta
ta padi, a mahusay ka dén. Da mahusay ka dén,” kagi na, “éy atdinan mo tu
padi ta péngiatang na diko, a kona to niutus ni Moises. Saya i pagpatunay mua
ta tolay a mahusay ka dén.”
45 Pero tu lélake, to péglakad na dén, éy basta binébahetaan na i bawat meta
na ta nanyaria diya, hanggan éwan nabaheta na étanan a tolay ta éya a lugar.
Kanya ti Jesus éy éwan dén siya maari a pumeta ta tolay maski ta ahe a
banuwan. Basta tumétulos siya ta adeyo ta banuwan. Pero maski adeyo siya,
éy palagi a duméduluq diya i meadu a tolay.

2

Pinahusay Ni Jesus Tu Lumpu

1 To esa man dén a aldew, éy nagsoli ti Jesus ta Kapernaum. Ey nabaheta
du tolay a kaya man dén siya to bile na.
2 Ey dinumulug i meaadu a tolay to bile, a hanggan da mepiit side. Maski
ta harap no bile, éy mepiit. Ey mégtoldu ti Jesus dide.
3 Nadid, te épat a tolay a dinumemét sa, a te kébil side a lélake a lumpu.
4 Pero éwan side makaadene ni Jesus, dahil ta meaadu a tolay. Kanya
binutbut de to atép to némo ni Jesus, sakay nitostos de tu ayod a édsean no
lumpu.
5 Ey ti Jesus, péketa na a méniwala side diya, éy kinagi na to lumpu, a “Anéng,
pinatawad ka dén ta kasalanan mo.”
6 Nadid, du maistu sa ta rilihiyon, pékabati de to kinagi ni Jesus, éy mégisip
side, a
7 “Bakit mégkagi siya ta kona sa? Isip na wade a Diyos siya! Diyos san i
makapagpatawad ta kasalanan na tolay.”
8 Ey ti Jesus, éy tukoy na dén i édse ta isip dia. Ey kinagi na dide, a “Bakit
mégisip kam ta kona sina?
9 Tama,” kagi na, “a maari i maski ti ésiya a mégwari-wari a mégpatawad ta
kasalanan na lumpuae. Pero ti ésiya i maari a makapagpalakad ta lumpu a
tolay?
10 Nadid,” kagi na, “éy sakén i lélake a gébwat ta langet. Ey patunayan ko
dikam a te kapangyarianék a magpatawad ta kasalanan, a péglakadén ko i
lumpuae.” Nadid, kinagi ni Jesus to lumpu, a
11 “Nay, umégkat ka dén, a alapén mo dén i ayod mua, a ikad mo dén ta bile
moy.”
12 Nadid, pékabati no lumpu ta éya, éy inumégkat dén siya, a inalap na tu
ayod na, sakay linumuwas siya to bile. Ey du tolay sa, péketa de ta éya, éy
mégtaka side a tahod, sakay pinuri de i Diyos. Sakay kinagi de a “Nadid kitam
san naketa ta kona sa!”

Ti Lebi a Mégpabuwes

13 Nadid, nagsoli man dén ti Jesus ta sabeng ta Galilea. Ey dinumulug diya
i meadu a tolay, éy nagtoldu siya dide.
14 Ey to péglakad na, éy neta na i esa a lélake a mégpabuwes, a te eknud to
pégsingihan ta buwes. Ti Lebi i ngahen naa, a anak ni Alpeyo. Ey kinagi ni
Jesus diya, a "Kumuyog ka diyakén a maging alagad ko." Ey tinumaknég ti
Lebi, a inumunonod siya ni Jesus.
15 Nadid, to péngan ni Jesus to bile ni Lebi, éy nékidipon be sa i meadu a
medukés a tolay sakay du mégpabuwes. (Side i méngdaya ta tolay.) Dahilan éy
te meadu a kuméku yoyog ni Jesus.
16 Ey du maistu sa ta rilihiyon na Pariseyo, péketa de a mékidipon ti Jesus du
medukés a tolay, éy kinagi de du alagad ni Jesus, a "Bakit mékidipon siya du
makasalanan a tolay?"
17 Ey ti Jesus, pékabati na dide, éy kinagi na dide, a "Bakit? Du mahusay
éy éwan side tu kailangan ta magamot, éng'wan du te saket. Ey sakén éy
éwanék se inumange a monda tumulung du mahusay a tolay. Eng'wan, du
makasalanan i tulungan kua."

Tungkul Ta Pégkulasiyon

18 Nadid, du Pariseyo sakay tu alagad ni Juan, éy ugali de a mégkulasiyon,
ayun to rilihiyon de. Kanya te iba a tolay a nagpakelagip ni Jesus éng bakit
éwan be mégkulasiyon du alagad na. "Eng mégkulasiyon du alagad du Pariseyo,
sakay du alagad ni Juan a mégbinyag," kagi de, "éy bakit éwan mégkulasiyon du
alagad mo?"
19 Ey kinagi ni Jesus dide, a "Ataay, maari beman a mégkulasiyon i tolay éng
kaguman de pabi i ikasal? Ewan! Eng kaguman de pabi siya, éy éwan pabi
side mégkulasiyon, da mésaya side.
20 Bagay éwan dén sa tu kadimoy de a ikasal, éy saya i oras de a magku-
lasiyon.
21 "Ewan tu nagtagpi ta bigu a resato to dati dén a badu," kagi ni Jesus. "Da
éng kona sa, éy péknetén no bigu tu dati, éy lalo dén a melawa tu ébut no badu.
22 Ewan be tu méngiasék ta bigu a alak ta dati a pégaskanan. Bagay kona sa i
ginamet, éy pomtak tu pégaskanan, da dati, a tulos mebut tu alak. Sakay pati
tu pégaskanan, éy sayang be dén. Maigi pa éy iasék i bigu a alak ta bigu be a
pégaskanan."

Tungkul Ta Pangilin a Aldew

23 Nadid, to esa a aldew a pangilin, éy dinumiman de Jesus to kapahayan.
Ey to péglakad de, éy nagkétoh du alagad na ta tégesa a ohay, a kékéselén de.
24 Ey du Pariseyo, éy kinagi de ni Jesus, a "Entan mo du alagad mo! Bakit
gemtén de i bawal ta pangilin? Bilang tarabaho ina!"
25 "Ewan," kagi ni Jesus. "Bakit, éwan moy wade nabasa tu ginimet ni Dabid
to araw, to pégalép de sakay du kaguman na?
26 Basta sinomdép siya to bile na Diyos. Ey tu te déton sa a tinapay a para
ta Diyos, éy kinan na; sakay pinakan na be du kaguman na. Ey bawal kan ya
ta utus, da du padi san i maari kana a méngan ta éya. Nanyari ya to panahun
ni Abiyatar, to panahun a padi siya a mataas.
27 Tandaan moy," kagi ni Jesus, "lalo a importante i tolay kesira ta pangilin
a aldew. Kanya san ginimet na Diyos i pangilin éy monda makaimang i tolay
ta tarabaho de.

28 Ey sakén a lélake a gébwat ta langet, éy sakén i mégkagia éng anya i tama a
gimet ta aldew a pangilin.”

3

Tu Lélake a Pile Tu Kamét

1-2 Nadid, éy inumange ti Jesus to kapilya de a esa. Ey te lélake sa a pile
tu kamét. Ey du Judeo sa, éy sinubukan de siya, éng gamutén na tu lélake ta
pangilin, monda maka éy iabla de siya a manglabag ta utus.
3 Ey ti Jesus, éy kinagi na to pile tu kamét, a “Kadon se.”
4 Ey kinagi na du mégsubuk diya, a “Anya, bawal beman ta utus tam éng
aguman tam i te hirap ta pangilin? Isip ko bawal san éng pahirapan tam i
tolay?”
Ey du mégsubuk diya, éy éwan side sinumengbet diya.
5 Ey ti Jesus éy lélamengén na side, a mégingél siya dide. Ey mélungkut be siya
dide, da mekétog side tu isip. Ey kinagi na nadid to pile tu kamét, a “Iolnat
mo i kamét mua.” Ey to péngiolnat na éy naghusay dén.
6 Ey du Pariseyo sa a nagsubuk diya, éy linumwas sa side; sakay néguhunan
de éng kodya i pamunu dia ni Jesus. Ey kaguman de be du tolay ni Herod.

Du Meadu a Tolay Ta Sabeng Ta Galilea

7 Nadid, pékatukoy ni Jesus ta hangad dia, éy hinumektat sa siya a inu-
mange ta sabeng. Ey kaguman na du alagad na. Ey meadu i tinumagubet
diya, a gébwat side ta Galilea, sakay ta Hudea,
8 sakay ta Jersualem, sakay ta Idumea, sakay ta dumanég a sa na Hordan,
sakay ta Tiro, sakay ta Sidon. Kanya dinumulug diya diden ya a tolay, éy
dahilan éy nabaheta de i ginimet naa.
9-10 Ginamot na i meaadu a tolay a te sakisaket. Kanya du te ladu, éy
puméepilit side a umadene diya, monda makakbil side diya. Kanya ti Jesus
éy nipedahik na tu abeng a sinakayan na. Dinumitaw siya ta kétihék, monda
éwan siya séséldítén na tolay.
11 Sakay du hinayup a tolay, bagay meta de ti Jesus éy basta minatumba
side ta harap na, a dinumulaw side, a i kinagi dia, éy “Siko i anaka na Diyos.”
12 Ey ti Jesus éy pinégkagian na side ta mahigpit, a diyan de iyébaheta i
tungkul diya.

Pinili Ni Jesus Du Alagad

Na a Labindalawa
13 Nadid, pénohobuk ni Jesus to esa a buked, éy pinauwet na du tolay a gustu
na a maging alagad na. Ey kédemét de diya,
14 éy pinili na i labindalawa, a side i kaguman na. I pégdulaw naa dide éy
apostol. Side i utusan na a uméange ta iba-iba a lugar, a magpahayag ta Diyos.
15 Ey inatdinan na side ta kapangyarian de a magpaibut ta dimonyo.
16 Du labindalawa a apostol a pinili na éy ti Simon, a pinalayawan na a
Pedro;
17 sakay ti Santiago éy ti Juan, a anak side ni Sebedeo. (Pinalayawan side
ni Jesus, a Boanerges, a i kahulugen na éy koman i kéduh.)
18 Du iba a apostol éy ti Andres, sakay ti Pelip, sakay ti Bartolome, sakay
ti Mateo, sakay ti Tomas, sakay ti Santiago a anak ni Alpeo, sakay ti Tadeo,
sakay ti Simon a taga Kanan,
19 sakay ti Hudas Iskarote, a néngitokyon ni Jesus.

Nagpatunay Ti Jesus a Ewan Gébwat
I Kapangyarian Na Ni Satanas

20 Nadid, nagsoli ti Jesus to bile na. Ey dinumulug man dén diya i meaadu
a tolay. Ewan side maari a méngan, dahil ta kakadu na tolay.
21 Ey du tétotop ni Jesus, pékabati de a te meaadu a dumédulug diya, éy
inumange side diya a uwitén, da isip de éng luku-luku dén siya.
22 Pero du maistu ta rilihiyon ta éya, a gébwat ta Jerusalem, éy kinagi de,
a "Kanya makapégpaibut siya du dimonyo éy inatdinan siya ni Satanas ta
kapangyarian na. Ti Satanas a mayor du dimonyo."
23 Kanya kinagi ni Jesus dide i halimbawa. "Pakodyan a lébugén ni Satanas
i sarili na?" kagi na.
24 "Eng mara, maski ahe a banuwan, éng néglébug side éy masida side a
talaga.
25 Sakay maski ahe a bile, éng néglébug side, éy éwan male i buhay dia.
26 Ey nadid sakén, bakit kagi moy a inatdinanék kan ni Satanas ta kapang-
yarian na a magpaibut du katulung na a dimonyo? Eng lébugén ni Satanas i
sarili na, éy bumagsak siya a talaga. Ewan male i buhay na.
27 "Ewan tu makapagpaibut du kasakupan ni Satanas, éng 'wan na pa
matalo ti Satanas. Pero éng matalo na dén siya, éy maari na dén a alapén i
kasakupan na.
28 "Tandaan moy," kagi ni Jesus, "pagpasensiyaan na Diyos i tolay ta maski
anya a kasalanan de, sakay ta péngupos de ta tolay.
29 Pero tu mangupos ta Banal a Espiritu, éy saya i éwana pagpasensiyaan,
maski nadid, a hanggan nikésiya. I kona sa éy te kasalanan a pirmi, a éwan
maibut."
30 Kinagi ni Jesus i éya da nangupos side diya, a te medukés kan siya a
espiritu.

I Tunay a Top Ni Jesus
31 Nadid, éy dinumemét sa tu ina ni Jesus, sakay du tétotop na. Naguhay
side ta luwas no bile, a nipauwet de siya.
32 Ey du meadu a tolay a te eknud ta palebut ni Jesus to lubuk, éy kinagi di
diya, a "Kéye dén ta luwas dena mo, éy du tétotop mo, a nipauwet de ka."
33 Ey kinagi ni Jesus, a "Ti ésiya i ina kua sakay ta tétotop kua?"
34 Ey kélameng ni Jesus du tolay ta palebut na, éy kinagi na, a "Side ye di ina
kua, sakay top ko!
35 I maski ti ésiya a mangtupad ta utus Nama ko, éy side ya di ina kua éy ta
tétotop ko."

4

Tu Halimbawa Tungkul to Mégsabug
1 Nadid, inumange man dén ti Jesus to digdig no diget. Ey meaadu i dinu-
muluga diya, a hanggan da sinumakay ti Jesus to abeng, sakay dinumitaw ta
kétihék, sakay inumeknud sa siya a mégtoldu du tolay. Ey side éy édse side to
baybay, a mégbati.
2 Ey tinolduan na side ta meadu a halimbawa.
3 "Baten moy," kagi na. "Te esa kan a lélake a mégsabug to binhi na.
4 Ey to pégsabug na éy te sénganya wade a butil a minepégsek to dilan. Ey
kinan na manok.

5 Ey te sénganya wade be a nepégsek to bito-bito. Ey agad kan side nagtubu,
da melapis i luta ta éya.
6 Pero minalanés side, da mepasi i bilag, éy éwan kan masiyadu i gimot de.
7 Ey te sénganya wade be a nepégsek to kalamonan, éy éwan kan be nag-
bunga, da nailongan na lamon.
8 Ey tu iba a binhi, éy nesabug kan dén ta mahusay a luta. Ey tinumubu i
éya, a nagohay ta tégtételo a pulu a butil, sakay ta tégénem a pulu, sakay ta
tégsésandaan a butil i bawat ohay.
9 Ey nadid," kagi ni Jesus, "éng makabati kam, éy baten moy ya."

I Layunin Na Halimbawa

10 Nadid, to kéhektat dén du meadu a tolay, éy du alagad na éy nipakelagip
de ni Jesus ayun to nihalimbawa na du tolay.
11 Ey kinagi ni Jesus dide, a "Ipeta san dikam na Diyos i kahulugen na lihim
tungkul ta péghari na ta tolay. Pero du tolay a éwan sakup na kaharian na
Diyos, éy halimbawa san i kékagin kua dide,
12 monda maski metaék de, sakay mégbati side diyakén, éy éwan de mapos-
pusan. Da sala de a magsoli ta Diyos, a monda pagpasensiyaan na side."

Ipaliwanag Na I Halimbawa

Tungkul To Pégsabug

13 "Bakit," kagi ni Jesus, "éwan moy beman mépospusan i kahulugen na éya
a halimbawa? Eng kona sa, éy kodya i pékapospos moya du iba a halimbawa?
14 Mara, tu nisabug no lélake éy éwan binhi, éng'wan kagi na Diyos.
15 I sénganya a tolay éy koman side tu binhi a minepégsek to dilan, to
pégsabug no lélake ta kagi na Diyos. Eng makabati side, éy dinumemét agad ti
Satanas dide, a inagaw na tu kagi a nabati de.
16 I iba a tolay éy koman side tu binhi a nepégsek to bito-bito. Side, éng
mabati de i kagi na Diyos, éy masaya side, a tanggapén de agad.
17 Pero éwan side makatagal, da kapareho side no binhi a éwan nakagimot.
Méniwala side ta sandali. Pero kédemét na paghirap de dahil ta péniwala de,
éy basta ginanan de tu tinanggap de.
18 I iba a tolay éy koman side tu binhi a nepégsek to kalamonan. Makabati
side ta kagi na Diyos;
19 pero éwan magbunga tu kagi na Diyos ta isip dia, da kapareho side no
binhi a nailongan. Mara i nangilonga dide éy tu pégisip de ta kabuhayan de
sakay ta kayamanan de, sakay ta pénggustu dia ta sari-sari. Kanya éwan side
mégbunga.
20 Pero i iba a tolay, éy koman side tu binhi a minesabug ta mahusay a luta.
Eng makabati side ta kagi na Diyos, éy tanggapén de. Ey magbunga side ta
tégétélo a pulu, sakay ta tégénem a pulu, sakay ta tégsésandaan."

Tu Halimbawa to Simbu

21 "Anya wade," kagi ni Jesus, "taben na tolay i simbu, a monda tulos
taklében de ta pégtakalan? O isahok de beman ta kama? Ewan, da iedton de
ta lamesa.
22 Ey maski anya a meliso nadid, éy mademlagen ta esa a panahun. Sakay
maski anya i ilihim na tolay nadid, éy mehayag ta esa a panahun.
23 Nadid," kagi ni Jesus, "éng makabati kam, éy baten moy ya.

24 “Nadid,” kagi na, “isipén moy tu kagi ko dikam. Da pintasan kam na
Diyos ayun ta pégpintas moy ta kapareho moy. Sakay lalo a mahigpit i
pégpintas na Diyos dikam.
25 Dahilan side a mégéisipén ta itoldu kua, éy dagdagen na Diyos i isip dia,
monda mapospusan de ta mahusay. Pero du metamad a mégisip ta itoldu
kua, éy bawasan na Diyos tu isip de a hanggan éwan side tu mapospusan.”

Tu Halimbawa No Lélake a Naghasik

26 Nadid, kinagi ni Jesus, a “I péghari na Diyos éy kapareho no lélake a
naghasik ta binhi to luta na.
27 Ey tidug siya ta kélép-kélép; umikat siya ta aldew-aldew. Ey tulos san a
tumétubu tu nihasik na. Pero éwan mépospusan no lélake éng anya i mégpatubua
to nihasik na.
28 Basta luta san i mégpatubua. Tulos a nagtagatod. Tulos a nagbuktet.
Tulos a mégwasawas.
29 Ey bagay nalutu dén tu pahay, éy tulos mégladey dén tu lélake, da oras dén
a mégladey.”

Tu Halimbawa No Bukél Na Mustasa

30 “Nadid,” kagi ni Jesus, “anya wade i kapareho na péghari na Diyos? Anya
wade i halimbawaa na éya?
31 I kaparehua na éya éy tu isesa a bukél na mustasa a nimula no lélake to
luta. Kakétihékan ya ta maski anya a bukél ta mundua. Pero éng imula mo,
32 éy kadikélan ya ta étanan a kayo, a huméhabéng ta meadu, a hanggan
makapaglobun du manok ta lédum naa.”
33 Kona sa i pégtoldu ni Jesus du tolay, a gamitén na i meadu a halimbawa,
ayun ta kaya de a mapospusan.
34 Ewan siya tu kinagi dide a éwan halimbawa. Pero éng bukod de Jesus, a
du alagad na san i kaguman naa, éy nipaliwanag na dide i étanan a kahulugen
no kinagi na du tolay.

Pinahintu Ni Jesus Tu Unos

35 Nadid, giapon dén na éya a aldew, éy kinagi ni Jesus du alagad na, a
“Umahabes kitam dén ta dibilew.”
36 Ey sinumakay dén side to abeng a te sakay dén ti Jesus, sakay gininanan
de dén du tolay. Ey te iba be sa a abeng, a inumunonod dide.
37 Mamaya-maya, éy inabut side na mesibét a unos, a tulos sésalpukén na
tagmék tu abeng, a hanggan da talaga a matabwan dén tu abeng.
38 Ey ti Jesus éy tidug pabi siya to dipos, a te punganan siya. Ey linukag siya
du alagad na, a kinagi de, a “Maistu, diyan mo kame pébayan! Omléd kitam
dén!”
39 Ey ti Jesus éy inumégkat siya, a tulos sinaway na tu pahés, sakay kinagi
na to pahés, a “Tama dén, tumahimik ka dén.” Ey hinumintu dén tu pahés,
sakay tinumahimik dén tu diget.
40 Ey kinagi na du alagad na, a “Bakit inumanteng kam? Ewan kam wade
pabi méniwala diyakén?”
41 Ey nagtaka du alagad, a kinagi de, a “Anya wade i lélakeae? Maski pahés
éy ta diget, éy méniwala side diya!”

5

Ginamot Ni Jesus Tu Lélake a Hinayup

1 Nadid, dinumemét de Jesus ta banuwan na tolay a Gadareno ta dibilew.
2 Ey to kéahawas de to abeng, éy sinambat side no esa a lélake a hinayup, a gébwat to kapusanto.
3 Siya éy nale a négiyan to kapusanto. Ey éwan dén tu maari a méngiegut diya. Maski kadena éy éwan maari,
4 da ginapus de dén siya ta meadu a beses ta kadena sakay bangkiling. Pero tu kadena éy binabégsot na, sakay tu bangkiling éy tinétéltég na san. Ey éwan tu tolay a makagipos diya.
5 Aldo éy ta kélép éy basta méglélebutén siya to lébélbéng sakay du bukibuked, a mégkékélesén siya, sakay tinétalinguan na i bégi naa ta bito.

6 Nadid, pékatan-aw na ni Jesus, éy naginan siya a linumuhud diya,
7 sakay dinumulaw ta mebagszég, a kinagi na, a "Anya i pékialam mua diyakén, Jesus? Siko i anak na mataas a Diyos! Diyanék pad péparusaan!"
8 Kinagi na dén i éya, da inutusan dén ni Jesus tu medukés a espiritu a umibut dén to lélake.
9 Ey kinagi ni Jesus diya, a "Ti ésiya i ngahen mua?" "Ti keaduan," kagi na, "i ngahen kua; da meadu kame."
10 Ey dinumaying siya ni Jesus, a "Diyan pad iyébut didi hayupa ta adeyo."

11 Nadid, te meadu sa a babuy a mégkan ta disat no buked ta éya.
12 Ey du dimonyo a édse to lélake, éy pinékiohon de ni Jesus, a "Iagton mo kame san ta bégi didi babuy yae, a pasdépén mo kame dide."
13 Ey pinumayag dén ti Jesus. Kanya du dimonyo éy inumibut side to lélake, a tulos sinomdép side du babuy. Ey bigla a minagpaginan du babuy a bulnok, a sinumegbu side a étanan to diget, a tulos de a minalimés. Manga éduwa side a libu a babuy.

14 Nadid, du mégbantay du babuy, éy ginuminan dén side. Ey nibébaheta de du étanan to banuwan de. Ey du tolay, éy inumange side ni Jesus, monda meta de éng anya i nanyaria.
15 Ey kédemét de ni Jesus, éy neta de tu lélake a hinayup, a te eknud dén siya, a mahusay dén. Sakay te badu dén siya. Ey inumanteng du tolay.
16 Ey du tolay a minaketa ta éya a nanyari, éy nibaheta de du iba i tungkul to lélake, sakay du babuy.
17 Ey nipékiohon de ni Jesus a humektat siya to lugar de.

18 Nadid, pékasakay ni Jesus to abeng de, éy tu lélake a ginamot na, éy nékiohon siya ni Jesus éng maari siya a kumuyog.
19 Pero sinaway ni Jesus. "Sumoli ka san nadid ta bile moy," kagi na, "sakay ikagi mo dide i ginimet na Diyos diko, éng kodya i nipangagbi naa diko."
20 Kanya tu lélake, éy nagsoli siya, a inumange siya ta Dekapolis, sakay nibaheta na du tolay éng anya i ginimita ni Jesus diya. Ey mégtaka du étanan a nakabati.

Tu Anak a Minate, Sakay Tu Bébe a Minangkébil Ni Jesus

21 Nadid, to kéahabes de Jesus to kinagébwatan de, éy sinambat man dén siya na meadu a tolay to édse na pabi ta sabeng.
22 Ey inumadene diya i esa a Judeo, a ti Hayro i ngahen naa. Siya tu tagapamahala to kapilya ta éya. Ey péketa na ni Jesus éy dinumapa siya ta harap na,

23 a dinumaying diya. “Adene a mate tu anak ko,” kagi na. “Umange ka
pad a itupu mo i kamét mua diya, monda maghusay siya, monda éwan siya
mate.”
24 Ey kinumuyog ti Jesus diya. Ey te meaadu be a tolay a kinumuyog be, a
hanggan da mepiit side ta palebut ni Jesus.
25 To péglakad de éy kaunonod ni Jesus i esa a bébe a te saket. Labindalawa
dén a taon siya a mégdédigién.
26 Nagpagamot siya ta meadu a doktor, a hanggan da ginasta na dén tu
kuhata na a étanan. Pero éwan siya nagamot, éng'wan lumélalo san tu saket
na.
27-28 To pékabaheta na ni Jesus, éy kinagi na to isip na, a “Eng makbilan ko
san i damit naa, éy maghusayék dén.” Kanya inumadene siya to adég ni Jesus,
29 sakay kembilan na tu badu na, éy basta naghusay siya agad. Ey nabati
na a nagamot dén i bégi naa.
30 Pero ti Jesus, agad na naramdaman a te nagkébil diya, a tulos nagamot.
Kanya sinumuleg siya, sakay kinagi na du tolay, a “Ti ésiya i minangkébila ta
badu kuae?”
31 Ey du alagad na, éy kinagi de diya, a “Bakit, Maistu, ipakelagip mo ya?
Meséldit-séldit kitam didi tolayae! Meadu i méngkébil diko!”
32 Ey linameng ni Jesus du tolay, éng ti ésiya i nangkébil diya.
33 Ey tu bébe, pékabati na a naghusay dén siya, éy inumanteng siya a
tahod. Tulos tinumokém siya to tikéd ni Jesus, sakay kinagi na diya i buu
a katutuhanan.
34 “Anéng,” kagi ni Jesus, “diyan ka méganteng. Pinahusay ka dén na
péniwala mo diyakén. Ikad mo dén. Mahusay ka dén.”
35 Nadid, mégkagi pabi ti Jesus to bébe, éy te dinumemét a gébwat to bile no
mataas a Judeo, a kinagi de diya, a “Minate dén tu anak mo. Diyan mo dén
abalaén i maistua.”
36 Pero ti Jesus, pékabati na to kinagi de to mataas a Judeo, éy kinagi na diya,
a “Diyan ka méganteng. Umasa ka san diyakén”
37 Ey sinaway ni Jesus du iba a kumuyog dide. Basta ti Pedro san i kaguman
na, sakay de Santiago a patwadi, sakay tu mataas a Judeo.
38 Nadid, kédemét de to bile no mataas a Judeo, éy neta ni Jesus a méligalig
du tolay sa, a mégpégsanget side.
39 Ey sinomdép siya, a kinagi na dide, a “Bakit méligalig kam a
mégpégsanget? Ewan minate i anaka. Natidug san siya.”
40 Ey du tolay sa, éy pinégngihitan de san ti Jesus. Ey ti Jesus, éy pinaluwas
na side to bile. Basta i kaguman na sana to lubuk éy tu ina no anak, sakay tu
ama na, sakay tu alagad na a étélo. Sakay sinomdép side to kuwarto no anak,
41 sakay kembilan ni Jesus tu kamét na, sakay kinagi na diya, a “Anéng,
umégkat ka dén.”
42 Ey tu anak, éy inumégkat siya agad, sakay tulos siya a méglakad. I idad na
sana éy sapulu éy ta éduwa a taon. Ey du tolay sa, éy mégpégtaka side a tahod.
43 Ey nibilin dide ni Jesus ta mahigpit, a diyan de iyébaheta ta maski ti ésiya
i nanyaria. Sakay inutusan na be side a mégpakan to anak.

6

Ewan De Tinanggap Ti Jesus Ta Nasaret

1 Nadid, hinumektat sa ti Jesus, a nagsoli siya to sarili na a banuwan. Ey
kinumuyog du alagad na.
2 Ey to pangilin a aldew, éy nagtoldu siya du tolay to kapilya sa. Ey du
meadu a nakabati diya, éy nagtaka side. “Ahe i nangalapana na éya a lélake
ta éya a pégtoldu na?” kagi de. “Ahe i gébwat na karunungan naa? Kodya i
pékagimet naa ta makataka-taka?
3 Ewan beman saye tu anak no karpintero tam?” kagi de. “Ti ésiya pa ina,”
kagi de, “éng éwan anak san ni Maria? Sakay i top na éy de Santiago, ti Jose,
ti Hudas, sakay ti Simon. Sakay du tétotop na a bébe, éy mégiyan pabi se side
dikitam.” Kanya éwan side naniwala diya ta Nasaret.
4 Ey kinagi ni Jesus dide, a “I purupeta éy iyégalang ta maski ahe. Pero ta
sarili na a banuwan, sakay ta sarili na a bile, éy éwan siya iyégalang.”
5 Ey nadid, éy éwan minagimet ti Jesus ta éya ta makataka-taka a gimet, da
éwan side méniwala diya. Basta nitupu na i kamét na ta séngaséngan ya a tolay
a te ladu, a pinahusay na side.
6 Ey mégtaka siya, da éwan side naniwala diya.

Tu Utus Ni Jesus Du Alagad Na

Nadid, linebut ni Jesus du bariyo-bariyo ta éya, a nagtoldu siya du tolay.
7 Ey nipauwet na du alagad na a labindalawa, sakay pinéglakad na side ta
tégdéduwa, a monda mégtoldu side. Sakay inatdinan na side ta kapangyarian
a monda maari side a mégpaibut du medukés a espiritu.
8 Pinagbilinan na side, a “Diyan kam mégkébil ta bilon moy,” kagi na.
“Maski suput, maski kuhata,” kagi na, “éy diyan moy kébilén.
9 Basta sahukod i kébilén moya, sakay magsinelas kam. Sakay diyan moy
kébilén i pégpalitan moy a badu.
10 Sakay ta késdép moy ta tulusan moy a bile,” kagi na, “éy tumulos kam sa
a hanggan éwan kam maglakad.
11 Eng du tolay ta esa a banuwan, éy éwan de kam tanggapén, o éng sala
de a bébaten tu ipahayag moy, éy basta humektat kam sa, a ihalimbawa moy
dide a ipagpag moy ta tikéd moya tu alikabuk. Saya i tanda moya dide a te
kasalanan side.”
12 Nadid, to pégkagi ni Jesus ta éya du alagad na, éy hinumektat side, a
nagtoldu side du tolay a dapat de a ibutan tu ugali de a makasalanan.
13 Sakay pinaibut de i meadu a dimonyo; sakay i meadu a tolay a te ladu,
éy nikulo de dide i langis, éy naghusay side.

Tu Kamatayan Ni Juan a Mégbinyag

14 Nadid, ti Hari Herod éy nabaheta na i nanyaria, da tanyag dén ti Jesus.
Te sénganya a tolay a kagi de a siya éy ti Juan a Mégbinyag, a minabuhay dén.
Kanya makagimet kan siya ta makataka-taka, kagi de.
15 I iba éy akala de éy ti Elias siya. Sakay kagi du iba éy purupeta kan siya,
a kona du purupeta na Diyos to araw.
16 Pero ti Hari Herod, pékabaheta na ta gégemtén ni Jesus, éy kinagi na, a
“Talaga a siya dén ya ti Juan, a pinaputol ko. Minabuhay man dén siya!”
17-18 Kanya binuno ti Juan, éy pinintasan na ti Herod, a kinékagi na ni
Herod, a “Ewan maari a mékiagum ka ni Herodias, da asawa ina ni wadi mo.”
(Ti Herodias éy asawa ni Pelip a wadi ni Herod. Pero inagew siya ni Herod.)
Kanya nipadikép ni Herod ti Juan, a nipihesu.

19 Sakay ti Herodias a bébe, éy méiyamut siya ni Juan. Gustu na siya a
ipabuno, pero éwan na kaya,
20 da sinaway siya ni Hari Herod. Ti Herod éy méganteng siya ni Juan, da
tukoy na a mahusay siya a lélake, a éutusan na Diyos. Sakay pati, éng mébati
na ti Juan a mégkagi, éy mégtaka siya. Kanya gustu na be a mabati.
21 Nadid, dinumemét dén tu pagkékataon ni Herodias. Kédemét no kapan-
ganakan ni Herod, éy naganyaya siya, éy édsa be sa du te tungkulin a tolay ta
banuwan.
22 Ey tu anak ni Herodias a madiket, éy nagsayaw siya to harap du lélake.
Ey mésahat de Herod to pégsayaw na. Kanya kinagi ni Hari Herod diya a iatéd
na diya i maski anya a gustu na.
23 Nipangako na diya, a kinagi na, a "Kagi mo san éng anya i gustu mua, éy
iatéd ko dén diko. Maski hanggan ta kalahati na kayamanan ko," kagi na.
24 Ey tu madiket, pékabati na ta éya, éy inumange siya nagpakelagip to ina
na éng anya maka i agidén naa. "Agidén mo tu ulo ni Juan a Mégbinyag," kagi
nena na.
25 Ey tu madiket, nagsoli siya agad to hari, a kinagi na, a "I gustu kua, éy
iatéd mo diyakén nadid i penggan a te déton sa tu ulo ni Juan a Mégbinyag!"
26 Nadid, pékabati no hari ta éya, éy masiyadu dén siya a nagsisi. Pero éwan
siya makaidel, dahil to nipangako na ta harap du bisita na.
27 Kanya inutusan na agad tu sundalu a umange mangalap to ulo ni Juan.
Ey tu sundalu, éy inange na pinutulan ti Juan.
28 Sakay niedton na tu ulo na to penggan, sakay niatéd na to madiket. Sakay
siya éy nitulos na dén nena na.
29 Ey du alagad ni Juan, pékabaheta de, éy inumange sa side mangalap to
bangkay na, a tulos de nielbéng to pantiyung.

Tu Pémakan Ni Jesus Ta Lima a Libu

30 Nadid, du apostol, éy sinumoli side ni Jesus, a kinagi de diya i ginamet
de, sakay tu nitoldu de du tolay.
31 Ey te meaadu nadid a tolay a uméange ni Jesus a aldew-aldew, a
hanggan éwan be maari de Jesus a méngan. Kanya kinagi ni Jesus du alagad
na, a "Kitam dén mabukod ta adeyo, monda éwan kitam maabala, monda
makaimang kam."
32 Tulos sinumakay side to abeng a inumange side to esa a lugar a éwan tu
tolay.
33 Pero du meadu a tolay, pékatan-aw de dide a hinumektat, éy tinumagubet
side, da tukoy de a de Jesus side. Ey naginan side a namaybay a linumekaw,
éy neditol side a dinumemét to punduan de Jesus.
34 Ey nadid, to képundu ni Jesus to baybay, éy neta na i meadu a tolay. Ey
kinagbian na side, da koman side i tupa a éwan tu pastor a mégalaga dide.
Tulos nagtoldu siya dide.
35 Nadid, to giapon dén, éy kinagi du alagad diya, a "Maistu, apon dén,
sakay édse kitam ta ilang a lugarae.
36 Péglakadén mo dén di tolayae du bariyo-bariyo ta palebut ta éye, monda
makabugtong side ta kanén de."
37 "Ewan," kagi ni Jesus. "Sikam éy pékanén moy side." "Ey pakodyan me?"
kagi de. "Pamugtungén mo kame beman ta éduwa a datos a kuhata a tinapay
a ipakan tam dide?"

38 “Ey sénganya,” kagi na, “i bilon moya sina a tinapay? Angen moy entan.”
Ey péketa du alagad, éy kinagi de, a “Te lima kitam a momon a tinapay, sakay
éduwa a pindang.”
39-40 Nadid, pinaeknud ni Jesus du tolay to kalamonan ta éya, ta puktu-
puktu a téglélimapulu éy ta tégsésandaan.
41 Sakay inalap na tu lima a tinapay, sakay tu éduwa a pindang. Ey
tinumangad siya ta langet a nagpasalamat ta Diyos. Sakay pinuseng-puseng
na tu tinapay, a niutus na du alagad na a ihayin de du tolay. Ey kona be sa tu
pindang.
42 Ey néngan side a étanan, a minabsog side.
43 Ey hinempésan du alagad tu sobha, éy naputat pa tu sapulu éy ta éduwa
a gatang!
44 Ey du minéngan ta éya a tinapay éy lima a libu a lélake.

Méglakad Ti Jesus Ta Dibo Na Diget

45 Nadid, pinasakay ni Jesus du alagad na to abeng, a pinégdetol na side ta
dibilew ta Betsayda. Ey siya, éy pinasoli na du tolay ta bile de.
46 Ey to kéhektat de, éy nanohobuk ti Jesus to buked, a monda manalangin.
47 Kédemét no kélép, éy édsa du alagad ta ditaw, éy édse ti Jesus to luta.
48 Ey neta na a mehirap i pégaud dia, da sinongsong side no pahés. Nadid, to
tamo a amulaldew, éy tinumagubet ti Jesus dide, a méglakad ta dibo na diget.
Talaga a lampasan na side,
49 éy neta de siya a méglakad ta dibo no diget, tulos kinomhad side, da akala
de éng bélet,
50 éy méganteng side a étanan diya.
Pero kinagi ni Jesus dide, a “Diyan kam méganteng. Sakén ye.”
51 Ey sinumakay siya to abeng, a tulos hinumintu dén tu pahés. Ey mégtaka
du alagad,
52 da maski tu ginamet ni Jesus a tinapay, éy éwan de pabi napospusan éng
ti ésiya siya. Ewan side méatutu.
53 Nadid, to kéahabes de, éy pinumundu side ta Genesaret.
54 Ey to kéahawas de, éy du tolay sa, éy natenggi de a de Jesus side.
55 Ey naginan side agad du bawat bariyo ta éya, sakay niange de diya dudu
kabébayan de a te ladu. Hinamaka de side to nakabahetaan de ni Jesus a
lugar.
56 Kanya ti Jesus, maski ahe i demtan naa a banuwan, éy du tolay sa, éy
pakatidugén de du kakaguman de a te ladu to dimanan na. Ey nékiohon side
diya, éng maari, éy kébilan du te ladu i ontok san no badu na. Ey du étanan a
nangkébil to badu na, éy naghusay side.

7

Tu Pégtoldu Du Ninunu

1 Nadid, du Pariseyo sakay i sénganya du maistu ta rilihiyon a gébwat ta
Jerusalem, éy dinumulug side ni Jesus.
2 Ey neta de du alagad ni Jesus, a éwan de inugisan i kamét dia bagu méngan,
ayun ta rilihiyon na Pariseyo.
3 Da ugali a dati na Judeo, éy maguges side bagu méngan, ayun ta ugali a
nipamana dide du ninunu de.

4 Sakay utus be no rilihiyon de, éy éwan de maari a kanén i bébugtungén dia,
éng éwan de pa wahasikan ta dinom. Ey te meadu pabi side a sunudén a ugali
a iba, éng kodya i péguges ta iba a kasangkapan de.
5 Kanya du Pariseyo, éy kinagi de ni Jesus, a "Bakit du alagad mo, éy éwan
de sésundin tu pégtoldu a nipamana dikitam du ninunu tam? Da éng méngan
side, éy éwan de ugisan i kamét dia a kona ta ugali na rilihiyon tama?"
6 "Sikam a mégkukunwari a éwan kam tu kasalanan!" kagi ni Jesus. "Tama
bale i nihulaa ni Isayas tungkul dikam: 'Diden ya a tolay,' kagi na Diyos, 'éy
igalangék de ta labi dia; pero ta isip dia éy éwan.
7 Ewan tu pasa tu pégsamba de diyakén, da kagi de éy gébwat ta Diyos tu
pégtoldu de, pero éwan.'
8 "Bakit," kagi ni Jesus, "éy sugsugén moy tu ugali du ninunu moy, pero i
utus na Diyos éy pébayan moy.
9 Bihasa kam," kagi na, "a méngibut ta utus na Diyos, a monda ahigén moy
tu ugali du ninunu moy.
10 Da utus na Diyos a esa, éy 'Igalang mo tama mo éy tena mo, sakay tu
mégkagi ta medukés ta ama na éy ta ina na, éy dapat ipabuno siya.'
11-12 Pero sikam," kagi ni Jesus, "éy iyétoldu moy a maski te hirap tu ama no
lélake, éy ta ina na, éy éwan siya tu kailangan a tumulung dide, da iatéd na ta
Diyos i metulung na maka dide a kuhata.
13 Kanya pébayan moy tu utus na Diyos alang-alang ta mana moy a pégtoldu.
Ey te meadu kam be a iba a ugali a medukés."

I Bagay a Mégpadukés Ta Tolay

14 Nadid, pinaadene man dén ni Jesus du tolay diya, sakay kinagi na dide,
a "Baten moy i kagin kuae, a isipén moy ye:
15 Ewan tu isubu na tolay i makapagpadukésa diya ta mata na Diyos; éng
'wan tu bumébéswal ta labi na tolay, éy saya i magpadukésa diya.
16 Eng makabati kam, éy baten moy ya!"
17 Nadid, to kéhektat ni Jesus du tolay, a sinomdép to bile éy nipakelagip
diya du alagad na i kahulugen no nihalimbawa na du tolay.
18 "Ewan moy be napospusan?" kagi ni Jesus. "Ewan moy tukoy tu isubu
na tolay, éy éwan ya mégpadukés diya,
19 da éwan uméange ta isip na, éng'wan tumulos ta tiyan na san, tulos iyétay
na." (Saya i nipabatia ni Jesus a maari a méngan ta maski anya a kalase a
kanén.)
20 "Pero tu bumébéswal ta labi na tolay," kagi na, "éy saya i magpadukésa ta
tolay.
21 Dahilan, ta isip na tolay, éy saya i kégébwatan na mégpadukés dide. Da
mégisip side ta medukés, péngibébi, pégtako, pémuno,
22 péngilélake, pénaghili, sakay méngloko side ta tolay, sakay bastos side,
méngupos side, mégpalalo side, sakay iba a gimet de a medukés.
23 Gébwat diden ya ta isip na tolay," kagi ni Jesus. "Saya i mégpadukésa ta
tolay."

Tu Péniwala No Bébe a Ewan Judeo

24 Nadid, hinumektat ti Jesus ta éya, a inumange ta Tiro sakay ta Sidon. Ta
éya éy sinomdép siya to esa a bile ta lihim, monda éwan mapospusan na tolay
i tinulusan naa. Pero éwan siya makaiwas du tolay.

25 Te bébe sa a te anak a hinayup no medukés a espiritu. Siya, pékabaheta
na ni Jesus, éy inumange siya diya agad, sakay dinumapa siya to tikéd na.
26 Nadid, i éya a bébe éy éwan Judeo, da taga Siria siya. Dinumaying siya ni
Jesus, a ibutan na tu dimonyo to anak na.
27 Pero kinagi ni Jesus, a "Dapat pékanén ko pa du anak. Ewan maari a
alapén ko tu kanén na anak," kagi na, "a monda ipakan ko du aso."
28 Nadid tu bébe, tukoy na a i kahulugina no kinagi ni Jesus, éy dapat
tulungan na pa du Judeo, bagu du éwan Judeo. Kanya kinagi na, a "Tahod
ngani, Panginoon. Pero maski du aso éy méngan be side ta mumo a métépduk
to lamesa no amo de."
29 "Tama tu kagi mo," kagi ni Jesus. "Ikad mo dén sumoli ta bile moy. Naibut
dén tu dimonyo to anak mo."
30 Pékabati no bébe ta éya, éy hinumektat dén siya. Ey kédemét na to bile,
éy dinemtan na tu anak na a te katidug san to kama, a naibut ngani dén tu
dimonyo diya.

Ginamot Ni Jesus Tu Tuléng

31 Nadid, hinumektat de Jesus ta Tiro. Ey tinumulos side ta Sidon, a
hanggan ta sabeng ta Galilea sakay ta Dekapolis.
32 Ta éya, éy te tolay a niange de diya i esa a lélake a tuléng, a utal pa, a
nékiohon side ni Jesus, a itupu na i kamét na diya, monda maghusay.
33 Ey nikabukod siya ni Jesus ta adeyo du tolay sa, sakay sinoldut na to
toldu na tu talinga na, sakay pinugetan na be ta laway na tu dila na.
34 Sakay tinumangad ti Jesus ta langet, a inumangés ta dikél, sakay kinagi
na to lélake, a "Mabukasan i talinga mua."
35 To pégkagi ni Jesus ta éya, éy basta makabati dén tu lélake, sakay makakagi
dén siya ta mahusay.
36 Ey kinagi ni Jesus dide a étanan, a diyan de iyébaheta ta maski ti ésiya i
nanyaria. Pero maski nibilin na dide i kona sa, éy lalo de san a nibaheta.
37 Ey du nakabati, éy nagtaka side a tahod. "Memahal i gimet na éya a
lélake," kagi de. "Maski du tuléng éy pékabaten na side, sakay du bulol éy
pégkagién na side ta mahusay."

8

Tu Pémakan Ni Jesus Ta Epat a Libu

1 To esa man dén a aldew, éy te meaadu man dén a tolay a dinumulug ni
Jesus. Ey éwan side tu kanén. Ey dinulawan ni Jesus du alagad na, a kinagi
na dide, a
2 "Kagbian ko di tolay a éye. Etélo dén a aldew a kaguman ko éy éwan dén
side tu makan.
3 Eng péglakadén ko side ta bile de a mégalép, éy kapuyén side a talaga ta
dilan. Ey te sénganya dide a gébwat ta adeyo."
4 Ey kinagi du alagad, a "Ahe i pangalapan tama ta ipakan tam dide ta
ilanga a lugare?"
5 "Ey sénganya i bilon moya a tinapay?" kagi ni Jesus. Ey "Pitu a momon,"
kagi de.
6 Nadid, pinaeknud ni Jesus du tolay to luta. Sakay inalap na tu pitu a
tinapay. Ey to pégpasalamat na ta Diyos, éy pinuseng-puseng na, sakay niatéd
na du alagad na, a monda ihayin de du tolay. Ey nihayin de dén dide.

7 Ey te kétihék be side a ikan. Ey nagpasalamat be ti Jesus ta Diyos a para
dide, sakay nipehayin na be dide du tolay.
8 Ey néngan side a étanan, a minabsog side. Ey hinempésan de tu sobha, éy
naputat pa tu pitu a gatang.
9 Te manga épat a libu a lélake a minéngan ta éya. Ey nadid éy pinéglakad ni
Jesus du tolay.
10 Sakay tulos sinumakay de Jesus to abeng, a inumange side ta Dalmanuta.

Pilitén De Ti Jesus Ta Tanda

11 Nadid, inumange ni Jesus i sénganya a Pariseyo, a mékipégsuway side diya.
Pilitén de siya a ipeta na dide i tanda a makataka-taka ta langet, monda
puhubaan de siya.
12 Ey naghimutuk ti Jesus tu isip, a kinagi na dide, a "Bakit piliténék di lahi
a éye a Judeo, a ipeta ko dide i tanda? Talaga a éwan tu ipeta dide a tanda."
13 Ey to pégkagi ni Jesus ta éya, éy gininanan na side. Sinumakay man dén
de Jesus to abeng de, a tamo side ta dibilew.

Tu Pégpaalsa Du Pariseyo Sakay Ni Herod

14 Nadid, kinaleksapan de a magkébil ta bilon de a tinapay. Basta isesa san
i kébil dia to abeng.
15 Ey kinagi ni Jesus du alagad na, a "Mangilag kam ta pégpaalsa du
Pariseyo, sakay ni Herod."
16 Ey du alagad, éy mégpéguhon side éng anya i kahulugen na éya. "Kodya
éwan kitam tu kébil a tinapay," kagi de. "Kanya na wade kinagi i éya."
17 Tukoy ni Jesus tu uhon de, kanya kinagi na dide, a "Bakit péguhunan moy
a éwan kam tu bilon a tinapay? Masiyadu a kétihék tu péniwala moy! Bakit
mehina pabi i isip moya?
18 Te mata kam," kagi na, "pero éwan kam wade maketa. Te talinga kam,
pero éwan kam wade makabate. Ewan moy beman tukoy a éwan tinapay i
pégkagian kua? Bakit, éwan moy natandaan
19 tu pémuseng-puseng ko to lima a tinapay a para ta lima a libu? Sénganya a
gatang i sobha a nihempés moy?" Ey "Labindalawa," kagi de.
20 "Sakay tu pitu a tinapay a para ta épat a libu," kagi na, "éy sénganya a
gatang i sobha a nihempés moy?" "Ey pitu," kagi de.
21 "Ey éwan moy bale mépospusan tu kinagi ko?" kagi na.

Naghusay Tu Lélake a Buhék

22 Nadid, kédemét de ta Betsayda, éy du tolay sa, éy niange de ni Jesus i esa
a lélake a buhék, a mékiohon side diya a kébilan na siya.
23 Ey ti Jesus, éy kinabitan na tu buhék, a linumuwas side to bariyo. Nadid,
linoktaben na tu mata no buhék, sakay nitupu na tu kamét na diya, sakay
kinagi na diya, a "Anya, maketa ka dén?"
24 Ey tu lélake, to péglameng-lameng na, éy kinagi na, a "Maketaék dén ta tolay,
pero mediklém, a koman side i kayo a méglakad."
25 Ey nadid, nitupu man dén ni Jesus i kamét naa diya. Ey nadid, péglameng
na man dén, éy naketa dén siya ta mahusay.
26 Ey pinaglakad siya ni Jesus to bile na, a nibilin na diya, a "Diyan ka
sumésoli ta bariyuae."

Tu Kinagi Ni Pedro Tungkul Ni Jesus

27 Nadid, inumange de Jesus du bariyo-bariyo ta Sesarea-Pilipo. Ey to péglakad de, éy kinagi ni Jesus du alagad na, a "Ti ésiyaék kan ayun ta kagi
na tolay?"
28 Ey kinagi du alagad, a "I kagi kana na iba éy ti Juan ka kan a Mégbinyag.
Kagi man dén na iba a ti Elias ka kan. Ey te iba be a mégkagi a purupeta ka
kan a esa."
29 "Ey sikam," kagi ni Jesus, "anya i isip moya? Ti ésiyaék?" Ey kinagi ni
Pedro, a "Siko i Cristo a tiniyak na Diyos a tagapagligtas ta mundua!"
30 Ey nibilin dide ni Jesus, a diyan de kékagin ta maski ti ésiya a siya i Cristo.

Hinulaan Ni Jesus Tu Ikate Na

31 Nadid, éy nipagtapat ni Jesus du alagad na a siya tu lélake a gébwat ta
langet; éy dapat magtiis siya ta meadu, sakay idelan siya du te tungkulin
a Judeo. "Sakay ipabunuék de," kagi na. "Sakay ta ikatélo a aldew éy
mabuhayék."
32 Nipaliwanag ya ni Jesus dide ta mahusay, monda mapospusan de. Ey ti
Pedro, pékabati na ta éya, éy nikabukod na ti Jesus, a pinégkagian na siya.
33 Pero ti Jesus, késuleg na, a neta na du alagad na, éy pinaginglan na ti
Pedro. "Umadeyo ka dén, Satanas," kagi na. "Ewan ka mégisip ta kaluuben
na Diyos, éng'wan ta kaluuben na tolay."
34 Nadid, pinauwet ni Jesus du tolay, sakay du alagad na. "Eng ti ésiya i te
gustu a ipasakup diyakén," kagi na, "éy kailangan éy pabayan na pa i sarili
na, sakay kumuyoyog diyakén, a maski bunon siya na tolay.
35 Dahilan tu maghangad a meligtas tu buhay na, éy mebut a talaga. Pero
tu mégpabaya ta buhay na alang-alang diyakén, sakay ta mahusay a baheta,
éy siya i mabuhaya a éwan tu katapusan.
36 Anya beman i pakinabanga na esa a tolay éng siya i mayamana ta étanan,
éng éwan na makamtan i buhay a éwan tu katapusan?
37 Anya beman i bayada na tolay a mate a monda magsoli tu buhay na?
38 I maski ti ésiya a mégpabaya diyakén nadid a panahun a medukés, sakay
tu mégpabaya ta pégtoldu kua," kagi ni Jesus, "éy sakén éy pabayan ko be side
ta késoli ko se a kaguman ko du anghel ko, a te kébilék ta kapangyarian Nama
ko. Da sakén i lélake a gébwat ta langet.

9

1 "Natandaan moy," kagi ni Jesus. "Te sénganya se dikam a éwan mate
hanggan éwan de meta i pégsapul na Diyos a maghari ta tolay."

Nabagu Tu Idsura Ni Jesus

2 Nadid, kélipas na éném a aldew, éy kinuyog ni Jesus de Pedro, sakay ti
Santiago sakay ti Juan; éy nanohobuk side to melangkaw a buked. Ey to édsa
de sa, éy neta de a nabagu tu idsura ni Jesus.
3 I badu naa éy linumatak a hanggan méngislap dén. Ewan tu makapag-
palatak ta damit a kona ta éya.
4 Ey du étélo a alagad, éy neta de nadid ti Elias sakay ti Moises, a kauhon ni
Jesus.
5 Ey ti Pedro, éy kinagi na ni Jesus, a "Panginoon, maigi pa éy édse kitam
san dén. Pagbile me kam ta étélo a kékétihék a bile; esa diko, esa ni Moises,
sakay esa ni Elias."

6 Talaga a éwan napospusan ni Pedro i kékagin naa, da méganteng side a tahod.
7 Nadid éy tinaklében side no kuném. Ey kinagi no boses to kuném, a “Sé' ina i mahal kua a anak. Baten moy siya.”
8 Ey kélameng du alagad, éy éwan dén side tu mineta, éng'wan ti Jesus san dén.
9 Nadid, namulnok side to buked, éy kinagi ni Jesus dide, a “Diyan moy kékagin ta maski ti ésiya i mineta moya, hanggan éwanék mabuhay a huway, sakén a lélake a gébwat ta langet.”
10 Ey sinunud de tu kinagi na, pero mégpéguhon side éng bakit kagi ni Jesus a mabuhay siya a huway.
11 Ey kinagi de ni Jesus, a “Bakit du maistu ta rilihiyon, éy kékagin de a meditol kan se ti Elias a umange, bagu tu tagapagligtas ta mundua?”
12 “Tutuhanan ya,” kagi ni Jesus, “umange pa se ti Elias a talaga, a monda paghandaén na i étanan. Ey sikam,” kagi na, “bakit wade nabasa to kasulatan, a tu lélake a gébwat ta langet, éy maghirap kan siya ta meadu, a apién siya na tolay?
13 Ey tandaan moy, inumange dén se ti Elias. Pero linoko de siya, ayun to gustu de. Ey tinupad dén ya to nabasa ta tungkul diya.” (Kinagi ni Jesus tungkul ni Juan a Mégbinyag.)

Pinahusay Na Tu Anak a Hinayup

14 Nadid, késoli de Jesus du iba a alagad a nawahak, éy neta de a te meadu sa a tolay. Ey du maistu ta rilihiyon, éy mékipégpasuway side du alagad.
15 Ey du tolay, péketa de ni Jesus, éy nagtaka side. Ey naginan side diya a binumate diya.
16 Ey kinagi ni Jesus du alagad na, a “Anya i pégpasuwayan moya?”
17 Ey kinagi no esa a lélake ta éya, a “Maistu, niange ko dén i anak ko yae diko, da te medukés a espiritu diya a mégpabulol diya.
18 Bagay atagén siya no espiritu, éy basta palugmukén na siya, tulos mégbugak i labi naa, sakay mégngilét-ngilét siya, sakay mégkaramre. Ey nékiohonék dén du alagad mo, Maistu, a ibutan de tu espiritu, éy éwan de kaya.”
19 Ey kinagi ni Jesus dide, a “Ayhay i lahi di tolayae, da éwan kam méniwala! Pakodyan ko se a magtiis dikam? Nay, iange moy se tu anak.”
20 Nadid, péngiange de to anak diya, éy neta no espiritu ti Jesus, a tulos pinagkaramre na to anak, tulos nalugmuk siya, sakay nagbileg-bileg siya, a nagbugak i labi naa.
21 Ey kinagi ni Jesus to ama na, a “Nagsénganya beman dén ye diya?” “Ey sapul to kéanak na,” kagi na.
22 “Ey tu espiritu éy medalas a patumbaén na siya ta apoy, o dikaya ta dinom, a talaga na siya a bunon. Kagbian mo kame, Maistu,” kagi no ama na, “a tulungan mo kame, éng maari.”
23 “Bakit kagi mo, ‘Eng maari,’ ” kagi ni Jesus. “Eng méniwala ka ta Diyos, éy makagimet ka ta maski anya.”
24 “Ey méniwalaék,” kagi no ama no anak. “Patibayén pad i péniwala ko, monda hustu dén!”
25 Nadid, péketa ni Jesus ta mas meadu a tolay a méginan a tamo diya, éy pinégkagian na tu medukés a espiritu. “Siko a espiritu a mégpabulol sakay

mégpatuléng, umibut ka dén ta bégi na anaka ina, sakay diyan ka dén suméso li
diya a huway!”
26 Nadid, pégkagi ni Jesus ta éya, éy nagkéles tu espiritu, sakay
pinagkaramre na tu anak ta mahigpit, sakay inumibut siya diya. Ey tu
anak, éy koman dén i bangkay i idsura naa, a akala du tolay a minate dén.
27 Pero kembilan ni Jesus tu kamét na a inégkat, éy tinumaknég siya.
28 Ey to késdép de Jesus to bile, éy kinagi diya du alagad na, a “Bakit éwan
kame maari a magpaibut to espiritu ta anak yae?”
29 Ey kagi ni Jesus, a “I kona sa a hayup éy éwan moy mapaibut éng éwan
kam pa manalangin.”
30 Nadid, hinumektat sa side, a inumange side ta lihim ta Galilea, da sala
ni Jesus a mépospusan du tolay éng ahe i angayan naa,
31 da tétolduan na du alagad na san. I kinagi naa dide, éy “Sakén a lélake a
gébwat ta langet, éy itokyonék de, sakay bunonék de. Pero ta ikatélo a aldew
éy mabuhayék a huway.”
32 Ey du alagad, pékabati de ta éya, éy éwan de napospusan i kahulugen naa.
Ey mésanike side a mégpakelagip diya ta kahulugen naa.

Ti Esiya I Mataasa?

33 Nadid, to édse de to bile ta Kapernaum, éy nipakelagip ni Jesus dide éng
anya i pégpasuwayan dia to dilan.
34 Pero mésanike side a suméseng bet, da nagpasuway side éng ti ésiya i
mataasa dide.
35 Kanya inumeknud ti Jesus, sakay kinagi na du labindalawa a alagad na,
a “Maski ti ésiya i te gustu a mataas du kaguman na, éy dapat maging mababa
siya du kaguman na. Dapat maging katulung siya du kaguman na. Saya i
ibilanga na Diyos a mataas.”
36 Nadid, to pégkagi na ta éya, éy inalap na tu esa a anak, a pinataknég na ta
harap dia. Nadid, to péngkélkél na diya éy kinagi na dide, a
37 “Maski ti ésiya i tumanggap ta esa a kona se a anak, dahil ta péniwala na
diyakén, éy bilang sakén dén i tinanggap naa. Sakay tu tumanggap diyakén,
éy bilang tinanggap na be tu nagpaange se diyakén.”
38 Nadid, ti Juan, éy kinagi na ni Jesus, a “Maistu, neta me i esa a lélake a
nagpaibut du dimonyo a gégamitén na i ngahen mua, éy sinaway me siya, da
éwan sakup na gurupu tam.”
39 “Ewan,” kagi ni Jesus. “Diyan moy sésawayén i kona sa a tolay. Dahilan i
maski ti ésiya a gemtén i memahal a gimet ta pamag-itan na ngahen kua, éy
éwan siya agad mangupos diyakén.
40 Dahilan,” kagi na, “tu éwan kontara dikitam éy kampi siya dikitam.
41 Ey tandaan moy, maski ti ésiya a mangatéd dikam ta maski esa a baso
a dinom, da sakup kam ni Cristo, éy atdinan be siya na Diyos ta gantimpala
na.”

Maghirap Du Méngatéd Ta Ipagkasala

42 “Maigi pa ta esa a tolay, éy kalukalan ta bito i leg naa, sakay ietbung
ta diget, kesira ta makapangatéd siya ta ipagkasala na mababa a tolay a
méniwala diyakén.
43 Kanya,” kagi ni Jesus, “éng na kamét mua i mangatéd diko ta ipagkasala
mo, éy kétulén mo dén! Maigi pa éy umange ka ta langet a putéd, kesira ta
éduwa tu kamét éy umange ka ta apoy a éwan tu kéédép.

45 Sakay na tikéd mua, éng siya i mangatéd diko ta ipagkasala mo,” kagi na,
“éy kétulén mo dén. Maigi pa éy umange ka ta langet a putéd tu tikéd, kesira
ta éduwa tu tikéd mo éy ibut ka ta apoy.
47 Sakay éng na mata mua i mangatéd diko ta ipagkasala mo, éy lugitén mo!
Maigi pa éy umange ka ta kaharian na Diyos a buhék, kesira ta éduwa i mata
mua éy ibut ka ta apoy na impiyerno.
48 Ta éya éy éwan mate i éhés, sakay tu apoy éy éwan maadéadép.
49 “Dahilan,” kagi ni Jesus, “i étanan a tolay, éy asinan side ta apoy.
50 Mahusay i asen. Pero éng maibut tu asen, a tumablal dén tu sida,
éy pakodyan moy a mamasoli to asen na? Ey kona be sa dikam, a dapat
mahusay kam a koman i asen. Sakay négkasuyuan kam.”

Tu Pégtoldu Ni Jesus Tungkul
Ta Méghiwalay a Pasawa

10

1 Nadid, hinumektat sa de Jesus, a tinumulos side ta Hudea, ta dibilewa na
Hordan. Ey dinumulug man dén diya i meaadu a tolay. Ey tinolduan na side,
ayun to ugali na.
2 Ey te Pariseyo a inumange diya ta éya, a talaga de siya a pagkamalién ta
kagi na. I kinagi dia, éy “Maari wade a hiwalayan na lélake i asawa na?”
3 Ey kinagi ni Jesus dide, a “Anya tu nisulat ni Moises tungkul ta éya?”
4 “Pinakultaden kitam ni Moises,” kagi de, “a hiwalayan tam tu asawa tam,
éng atdinan tam side ta kasulatan ta péghiwalay.”
5 “Dahil ta kaktog na isip moya,” kagi ni Jesus, “éy nisulat ni Moises i éya.
6 Pero to pénglalang na Diyos ta mundua, éy ginimet na i lélake éy ta bébe.
7 Sakay kinagi be na Diyos, a ‘Dahilan ta éya éy ginanan no lélake dena na
éy tama na, monda mékiagum to asawa na;
8 éy maging isesa side.’ Kanya éwan dén side éduwa,” kagi ni Jesus, “éng'wan
esa san dén side.
9 Kanya i pinagagum na Diyos, éy diyan péghiwalayén na tolay.”
10 Nadid, késoli de Jesus to bile de, éy nipakelagip diya du alagad na i
tungkul ta éya.
11 Ey kinagi ni Jesus dide, a “Maski ti ésiya a lélake a humiwalay ta asawa
na, sakay mangasawa siya ta iba, éy méngibébi siya ta mata na Diyos.
12 Ey kona be sa tu bébe a humiwalay ta asawa na,” kagi na, “éng manga-
sawa siya ta iba a lélake, éy méngilélake siya ta mata na Diyos.”

Kinagbian Ni Jesus Du Kékétihék a Anak

13 Nadid, te nagkébil du anak de ni Jesus, a monda kébilan na side a
ipanalangin na side. Pero pinégkagian side du alagad.
14 Ey péketa ni Jesus ta éya, éy mégingél siya, sakay kinagi na du alagad na,
a “Pabayan moy di anaka a umadene diyakén. Diyan moy side sésawayén,
dahilan éy méghari i Diyos ta kona sina.
15 Tandaan moy, éng éwan kam umasa ta Diyos a kapareho na kéasa na anak
to ina na, éy éwan kam makasdép ta kaharian na.”
16 Ey to pégkagi ni Jesus ta éya, éy inalap na du anak a kinélkél; sakay nitupu
na i kamét naa dide, a nipanalangin na side.

Tu Lélake a Mayaman

17 Nadid, to kéhektat sa de Jesus, éy te lélake a méginan a sambat diya. Ey
kéabut na ni Jesus, éy linumuhud siya diya a kinagi na diya, a “Mahusay ka
a maistu; kagin pad éng anya wade i gemtén kua a monda makaalapék ta
buhay a éwan tu katapusan.”
18 “Bakit dédulawénék mo a mahusayék?” kagi ni Jesus. “Ewan tu mahusay
éng éwan Diyos.
19 Tukoy mo dén i kautusan na Diyos: diyan ka mamuno, diyan ka
méngibébi, diyan ka mégtako, diyan ka mégbuli-buli, diyan ka méngdaya, sakay
igalang mo tama mo éy ta ina mo. Basta sundin mo san diden ya a utus.”
20 “Maistu,” kagi na, “sinunud ko dén ina side a étanan sapul to kéanak ko.”
21 Nadid ti Jesus, éy te itan na tu lélake, a mahal na siya. “Te esa pa a
bagay a kulang diko,” kagi na. “Angen mo ibugtong tu ari-arian mo. Sakay
tu kabugtungan na éy iatéd mo du mahirap. Eng pakunan mo sa, éy te
kayamanan ka dén ta langet. Ey nadid éy sumoli ka se a kumuyoyog ka
diyakén.”
22 Nadid, pékabati no lélake ta éya, éy nalungkut dén siya. Ey hinumektat
san dén siya, da napakayaman siya.
23 Ey kinagi ni Jesus du alagad na, a “Mehirap a talaga a makasdép du
mayaman ta kaharian na Diyos.”
24 Ey mégtaka du alagad na ta éya a kinagi na. Ey kinagi ni Jesus, a “Tahod
ngani. Maniwala kam a mehirap a talaga a somdép ta kaharian na Diyos.
25 Makasdép beman i kabayo ta ébut na digum? Mas lalo a mehirap a
makasdép i mayaman ta kaharian na Diyos.”
26 Nadid, lalo a nagtaka du alagad ta éya, a kinagi de, a “Eng kona sa, éy ti
ésiya i makaligtasa?”
27 Ey te itan side ni Jesus, a kinagi na, a “Tama ngani; éwan maari i tolay a
mangiligtas ta bégi na. Pero magimet na Diyos i maski anya.”
28 Nadid, kinagi ni Pedro, a “Entan mo, Panginoon. Sikame, éy gininanan
me dén i étanan, a kinumuyog kame diko.”
29 “O,” kagi ni Jesus. “Sakay tandaan moy: i maski ti ésiya a magtiis a
guminan ta bile na éy ta tétotop na éy ta ina na éy ta ama na, éy ta anak na
éy ta luta na alang-alang diyakén, sakay ta Mahusay a Baheta,
30 éy atdinan siya na Diyos ta dubli-dubli a gantimpala na nadid a
panahun. Da atdinan na Diyos i kona sa ta meaadu pa a bili-bile, sakay
tétotop na, sakay éena na, sakay éanak na, sakay luta na. Pero demtan de be i
kahirapan. Ey ta panahun a dumemét, éy makamtan na be i buhay a éwan tu
katapusan.
31 Pero meadu du mataas nadid,” kagi ni Jesus, “éy side i mababaa ta éya.
Sakay du mababa nadid, éy side du mataas ta éya.”

Hinulaan Man Dén Ni Jesus a Bunon Siya

32 Nadid, méglakad side a tamo ta Jerusalem, éy neditol ti Jesus du alagad
na to dilan. Ey méganteng side. Ey méganteng be du tolay a umunonod dide,
da te meadu a kontara ni Jesus ta Jerusalem. Ey nadid éy nibukod na du
labindalawa a alagad na, sakay kinagi na dide i manyaria diya.
33 “Entan moy,” kagi na. “Kédemét tam ta Jerusalem, éy itokyonék de du
mataas a padi ta éya, sakay du maistu ta rilihiyon. Ey side i magpabuno
diyakén, sakén a lélake a gébwat ta langet.

34 Itugénék de di dayuan yae a éwan Judeo. Ey side éy tétoksonék de sakay
loktabenék de, sakay balbalénék de, sakay bunonék de. Ey kélipas na étélo a
aldew, éy mabuhayék a huway."

Tu Pékiohon De Santiago a Patwade

35 Nadid ti Santiago sakay ti Juan, a anak ni Zebedeo, éy nékiohon side ni
Jesus. "Maistu," kagi de, "éng maari, éy te kagin kame diko."
36 "Ey anya i gustu moya?" kagi ni Jesus.
37 "Ey atdinan mo kame pad," kagi de, "ta katungkulan me a sikame i bisi
mo, a sikame i kaguman mo éng maghari ka."
38 "Ewan moy tukoy i pékiohon moya," kagi ni Jesus. "Kaya moy wade be
a matiis i hirap a tétiisén ko? Mabinyagenék ta hirap. Kaya moy wade be a
mabinyagen ta éya?"
39 Ey "O," kagi de, "kaya me."
"I hirap a tiisén ko éy matiis moy ngani be," kagi na, "sakay mabinyagen
kam be ta pangbinyagen diyakén.
40 Pero éwan sakén i bahala éng ti ésiya i bisi ko, a kaguman ko a maghari. I
éya a kinagi moy éy para du pinaghandaan Nama ko."
41 Nadid, pékabati ta éya du sapulu a iba a alagad, éy nagingél side de
Santiago.
42 Kanya pinaadene side ni Jesus a étanan, a kinagi na, a "Tukoy moy dén a
du tagapamahala du tolay éy mégéutusén side du mababa.
43-44 Pero diyan sa kona i ugali moya. Eng'wan, éng ti ésiya dikam i gustu a
mataas, éy dapat a maging utusan siya.
45 Kona sa sakén a lélake a gébwat ta langet. Ewanék se inumange a monda
utusan ko i tolay, éng'wan sakén i utusan na tolay. Sakay inumangeék be se a
monda iatéd ko i buhay ko a monda matubus ko i meadu a tolay."

Ti Bartimeo a Buhék

46 Nadid, éy inumange de Jesus ta Heriko. Ey to kéhektat na ta éya, a
kaguman na du alagad na, sakay du meadu a iba a tolay, éy te esa a lélake
a buhék a te eknud to digdig no dilan, a mékilimos. Ti Bartimeo i ngahen naa,
a anak ni Timeo.
47 Ey siya, pékabaheta na a sumalegéd dén ti Jesus a taga Nasaret, éy
dinumulaw siya a kinagi na, a "Jesus, Apo ni Dabid, kagbianék pad!"
48 Ey du tolay sa, éy sinaway de siya a diyan siya tu pehéng. Pero lalo pa
siya a dinumulaw. "Apo ni Dabid," kagi na, "kagbianék mo!"
49 Nadid, pékabati ni Jesus diya, éy hinumintu siya, a kinagi na, a "Iange
moy se siya." Kanya dinulawan de tu buhék, a "Nay," kagi de, "diyan ka
méganteng. Umégkat ka dén; péuwet na ka."
50 Ey tu buhék éy linumuksu siya a tinumaknég, sakay inibutan na tu ulés
na, sakay inumange siya ni Jesus.
51 Ey kinagi ni Jesus diya, a "Anya i gustu mua a gemtén ko diko?" "Maistu,"
kagi na, "Gustu ko maketaék."
52 Ey "O," kagi ni Jesus, "ikad mo dén. Dahil ta péniwala mua, éy mahusay ka
dén." Ey to pégkagi ni Jesus ta éya, éy naketa siya agad. Ey tulos inumunonod
siya ni Jesus to dilan.

11

Dumemét Ti Jesus Ta Jerusalem

1 Nadid, dinumemét dén side ta Betpage sakay ta Betania, sakay ta buked
na Olibo, a adene dén side ta Jerusalem. Ey pinégdetol ni Jesus i éduwa a
alagad na.
2 "Ikad moy dén ta bariyua ta dibilew yae," kagi na, "ey meta moy sa agad i
bul-o a kabayo a éwan pabi tinolduan, a te egut. Ukadén moy a iange moy se.
3 Eng te magpakelagip dikam éng bakit ukadén moy, éy kagi moy a
kailangan na Panginoon; sakay kagi moy a isoli tam agad."
4 Nadid, inumange sa du alagad a éduwa, éy neta de i bul-o a kabayo a te
egut dén to pintuan no bile. Ey to péngukad de,
5 éy nipakelagip dide du tolay sa éng bakit éukadén de.
6 Ey kinagi de dide tu nibilin ni Jesus. Ey pinakultaden de side.
7 Ey nitugén de tu kabayo ni Jesus, sakay sinapinan de siya to damit de,
sakay tulos sinumakay ti Jesus.
8 Ey meadu a tolay i naglatag ta damit de to kamino a dimanén ni Jesus. Du
iba a tolay éy nagkétol side ta meadu a mehabéng a sanga-sanga, a nilatag de
be to dimanén na. (Saya i pénggalang dia ta hari.)
9 Ey du tolay a mégdetol diya, sakay du ménegipo, éy nagpagdulaw side, a
kinagi de, a "Mabuhay! Basbasén maka na Diyos i lélakeae a pinaange na se!
10 Basbasén maka na Diyos i kaharian napo tam a Dabid a dumemét!
Purién be i Diyos ta langet!"
11 Nadid, késdép ni Jesus ta Jerusalem, éy tinumulos siya to Templo. Ey to
péngenta na ta éya, éy linumuwas siya a sinumoli ta Betania, da apon dén. Ey
kaguman na du alagad na.

Du Judeo Ey Koman I Kamahalan

a Kayo a Ewan Mégbunga

12 Nadid, to gagabi, éy nagsoli de Jesus ta Jerusalem a gébwat ta Betania. Ey
mégalép ti Jesus.
13 Ey pékatan-aw na to kayo a igos a mehabéng tu don, éy inumadene siya
diya, monda meta na éng te bunga dén. Pero péketa na, éy don san dén i édsea
diya, da éwan pabi panahun a mégbunga.
14 Kanya kinagi na to kayo, a "Ewan dén tu méngan ta bunga a gébwat diko,
a hanggan!" Ey nabati du alagad na tu kinagi na.

Ti Jesus To Templo

15 Nadid, kédemét de ta Jerusalem éy sinomdép ti Jesus to Templo. Ey
pinaibut na sa du mamugtong sakay du mégpabugtong. Sakay pinégpasakéb
na du lamesa du mégpalit ta kuhata, sakay du pégeknuden du mégtinda ta
palapati.
16 Sakay sinaway na du te kébil a dumiman to Templo.
17 Sakay tinolduan na du tolay, a kinagi na, a "Isip ko nabasa ta libru na
Diyos a i bile na Diyos éy dulawén de a bile a panalanginan a para du étanan
a tolay ta mundua. Ey bakit nadid, dahil dikam, kanya dulawén de a bile na
mégdaya!"
18 Ey du mataas a padi sakay du maistu ta rilihiyon, éy nabati de tu
kinagi na. Kanya nagahayok side ta pagkékataon de a magpabuno ni Jesus.
Méganteng side diya, da mégtaka du tolay ta pégtoldu naa.
19 Ey ta éya a giapon éy hinumektat de Jesus ta banuwan.
20 Nadid, to kagagabian na, a méglakad de Jesus to dilan, éy natan-aw de tu
kayo a igos, éy nalanés dén a hanggan to gimot na.

21 Ey naala-ala ni Pedro tu kinagi ni Jesus to kayo. Ey kinagi na diya, a
"Entan mo, Maistu; tu kayo a igos a nisumpa mo, éy minalanés dén!"
22 "Tandaan moy," kagi ni Jesus du alagad na, "éng méniwala kam ta Diyos,
23 éy maari moy a utusan i buked yae a umibut sina a bumatikal ta diget.
Eng éwan kam mégalanganin, sakay maniwala kam a manyari tu utus moy, éy
manyari a talaga.
24 Kanya maski anya i ipanalangin moya, éy maniwala kam a alapén moy,
éy alapén moy a talaga i maski anya a agidén moy.
25 Pero éng ménalangin kam, éng te tolay a te kasalanan dikam, éy pagpasen-
siyaan moy pa, monda Tama moy ta langet, éy pagpasensiyaan na kam be ta
kasalanan moy.
26 Eng éwan moy patawadén i iba a tolay, éy éwan kam be patawadén Nama
moy ta kasalanan moy."

Te Mékipégpasuway Ni Jesus

27 Nadid, sinomdép man dén de Jesus ta Jerusalem. Ey to péglakad ni Jesus
to Templo, éy inumadene diya du te tungkulin a Judeo.
28 Ey kinagi de diya, a "Anya i katungkulan mua a mégimet ta kona sina a
gimet mo? Ti ésiya i nangatéda diko ta katungkulan mua a ina?"
29 Ey kinagi ni Jesus, a "Pakelagipan ta kam be. Eng sengbiténék moy, éy
kagin ko be dikam éng anya i katungkulan ko a mégimet ta éye a gimet ko.
30 Ahe gébwat na katungkulana ni Juan a kanya nagbinyag siya--Diyos
wade, o ta tolay?"
31 Nadid, du te tungkulin, éy méguhon-uhon side, éng anya i sengbet dia ni
Jesus. "Eng kagin tam a gébwat ta Diyos i katungkulan ni Juan," kagi de, "éy
pégkagian na kitam a talaga éng bakit éwan kitam naniwala ni Juan.
32 Pero éng kagin tam a tolay san i nagutusa ni Juan, éy makay magingél
dikitam didi tolay a éye." Négkagi du te tungkulin ta kona sa da méganteng side
du tolay, da kagi du tolay a purupeta ti Juan a gébwat ta Diyos i katungkulan
naa.
33 Kanya kinagi de ni Jesus, a "Ewan me tukoy." Ey "Maari," kagi ni
Jesus, "da éwanék moy sinengbet, éy éwan ta kam be sengbitén éng anya i
katungkulan ko a mégimet ta ginimet kua."

Nihalimbawa Na Tu Ginamet

Du Judeo Du Purupeta

12

1 Nadid, négkagi ti Jesus du tolay ta halimbawa a kagi. "Eng mara," kagi
na, "éy te esa a lakay a nagmula ta ubas to uma na. Sakay kinudal na.
Sakay nagkotkot siya ta ébut a pégégikan na ta ubas. Sakay nagbile siya
ta pégbantayan na. Sakay nientarega na tu uma na du kahati na, sakay
inumange siya ta iba a lugar.
2 "Nadid, kédemét na panahun na pégpitas ta ubas, éy pinaange sa no lakay
tu utusan na, a monda alapén na tu kabahagi na to bunga no ubas.
3 Ey du kahati na, péketa de to utusan no amo de, éy binalbal de siya, sakay
pinéglakad de siya a éwan tu kébil.
4 Kanya tu lakay, éy pinaange na sa tu utusan na a esa. Pero du kahati na,
éy linoko de be siya, a tinalengwan de tu ulo na.

5 Ey pinaange man dén no lakay i esa pa a utusan na. Pero binunu de siya.
Ey kona be sa tu ginimet de du iba a utusan no amo de a lakay. I sénganya éy
binalbal de, sakay i iba éy binunu de.
6 "Nadid, te minabuhay pabi tu lakay a isesa san dén a utusan; éy siya éy tu
anak na a mahal na. Kanya i katapusana, éy pinaange na tu anak na to uma
na. 'Talaga a igalang de tu anak ko,' kagi na.
7 "Pero du kahati na, péketa de to anak na, éy kinagi de a 'Siya i magmanaa;
bunon tam dén, monda koo tam dén i lutaae a mana na.'
8 Tulos dinikép de siya sakay binunu de. Sakay nibut de tu bangkay na to
digdig no uma.
9 "Ey nadid," kagi ni Jesus, "anya i isip moya to lakay a te uma? Umange
sa siya a talaga a bunon na diden ya a tolay, sakay ientarega na tu uma na ta
iba a tolay!
10 Ey nadid," kagi ni Jesus, "anya i kahulugina na éya a halimbawa? Bakit,
éwan moy bale pabi nabasa i éye a kagi ta kasulatan?
'Tu bito kan a inidelan du mégbile, da isip de a éwan tu pasa, éy siya bale i
mahalagaa a bito a panuluk na bile.
11 Saya i ginimet na Diyos, a saya i pagtakaan tama!' "
12 Nadid, du te tungkulin a Judeo, pékabati de ta éya, éy naisip de a side du
kahati a pinégkagian ni Jesus to halimbawa. Kanya gustu de a dekpén ti Jesus.
Pero inumanteng side du tolay. Kanya pinabayan de san siya, a hinumektat
side ta éya.

Tungkul Ta Pégbayad Ta Buwes

13 Nadid, du te tungkulin a Judeo, éy pinaange de ni Jesus i sénganya a
Pariseyo, sakay i sénganya a alagad ni Herod, monda puhubaan de siya, éng
pagkamalién de maka siya ta kagi na.
14 "Maistu," kagi de, "tukoy me a matapat ka, a iyétoldu mo ta mahusay i
gustu na Diyos a gemtén na tolay. Sakay éwan mo ugali a manuyu ta mataas
a tolay, da éwan ka kumampi ta mataas a tolay. Nadid," kagi de, "anya i isip
mua? Labag wade ta utus tam éng bumuwes kitam ta hari ta Roma, o éwan?"
15 Nadid, tukoy dén ni Jesus a pépuhubaan de san siya. Kanya kinagi na dide,
a "Bakit gustu moy a magkamaliék? Dah, atdinanék moy ta esa a kuhata moy
a pagbuwes."
16 Nadid, to péngipeta de diya ta esa a plata, éy kinagi na dide, a "Ké' ni ésiya i
éye a letrato, sakay ké' ni ésiya a ngahen i nakasulatae?" "Ey tu hari ta Roma,"
kagi de.
17 "Ey tama," kagi ni Jesus. "Ey nadid, tu koo na hari ta Roma, éy iatéd
moy diya. Pero tu para ta Diyos, éy iatéd moy ta Diyos." Nadid, du Judeo
sa, pékabati de ta éya a mahusay a sengbet ni Jesus, éy nagtaka side diya.

Tungkul Ta Huway a Kébuhay

18 Nadid, éy inumange ni Jesus i sénganya a Saduseyo. (I Saduseyo, éy éwan
side méniwala a mabuhay i tolay a huway.)
19 "Maistu," kagi de, "nisulat ni Moises i kona se: Eng mate kan tu lélake a
te asawa, éy éwan pabi side tu anak, éy tu wadi na, éy dapat asawan na kan
tu kayong na a bilo, monda magenak siya, para te anak tu aka na a minate.
20 Nadid, Maistu," kagi de, "éy te pitu a pépétwadi a lélake to éya. Ey
nangasawa tu panganay. Ey minate siya a éwan pabi tu anak.

21 Kanya inasawa be no wadi na tu kayong na a bilo. Ey minate be siya a éwan pabi tu anak. Ey kona be sa tu ikatélo.
22 Ey kona be sa a hanggan to ikapitu. Ey minate side a étanan a éwan pabi
tu anak. Ey i katapusana éy minate be tu bébe.
23 "Ey nadid, Maistu," kagi du Saduseyo, "saye i gustu mia a mapospusan:
Nitoldu mo a te buhay kan i tolay a huway. Eng talaga a kona sa, éy ti ésiya
dide a pitu i maging asawa na ta kébuhay du tolay a huway, da inasawa de
siya a étanan?"
24 Ey kinagi ni Jesus dide, a "Mali kam a tahod, da éwan moy tukoy i
kasulatan na Diyos, sakay éwan moy tukoy i kapangyarian na Diyos.
25 Dahilan ta kébuhay na tolay a huway, éy éwan dén maari a mangasawa
side, da kapareho dén side du anghel ta langet.
26 Ey sikam a Saduseyo," kagi ni Jesus, "éy bakit isip moy a éwan mabuhay
i tolay a huway? Ewan moy wade pabi nabasa tu kasulatan ni Moises, to
kéharap na to kayo a mégdingat? Kinagi na Diyos ni Moises, a 'Sakén i Diyos a
péniwalaan ni Abraham, sakay ni Isak, sakay ni Hakob.'
27 Kahulugina na éya, éy méniwala side nadid ta Diyos, maski minate side to
araw, da buhay dén side nadid ta langet. Kanya mali kam!" kagi ni Jesus.

Tu Mahalaga a Utus

28 Nadid, i esa a maistu ta rilihiyon, éy neta na a mékipégpasuway side ni
Jesus. Sakay neta na a mahusay tu sengbet ni Jesus dide. Kanya kinagi na
diya, a "Maistu, ahe i mahalagaa a utus ta kasulatan na Diyos?"
29 Ey kinagi ni Jesus, a "Saye i mahalaga a utus: 'Tandaan moy, sikam a
Israel; i Panginoon tam a Diyos, éy siya san i Panginoon ta étanan.
30 Dapat mahalén mo i Panginoon mo a Diyos ta mahigpit, a isipén mo siya
a palagi.' Saya i mahalagaa a utus.
31 Sakay tu ikaduwa a utus a kapareho na éy kagi na, a 'Mahalén mo tu
kapareho mo a kona ta pégmahal mo ta bégi mo.' Ewan tu iba a utus a mas
mahalaga diden ya a éduwa," kagi ni Jesus.
32 Nadid, tu maistu ta rilihiyon, éy kinagi na ni Jesus, a "Tama ngani,
Maistu, tu kagi mo, a i Panginoon tam a Diyos, éy siya san i Panginoon ta
étanan, da éwan tu iba a Diyos.
33 Sakay tama be tu kinagi mo, Maistu, a dapat mahalén na tolay i Diyos
ta mahigpit, a isipén na siya a palagi. Sakay tama be tu kinagi mo, a dapat
mahalén tam tu kapareho tam a kona ta pégmahal tam ta bégi tam. Diden ya
a éduwa a utus," kagi no maistu, "éy mas mahalaga a sundin tam ya kesira ta
pégatang tam ta hayup a para ta Diyos, sakay ta iba a péngatéd tam ta Diyos."
34 Nadid, neta ni Jesus a mahusay i sengbita no maistu ta rilihiyon. Ey
kinagi na diya, a "Adene ka bale dén a ipasakup ta Diyos."

Ey kétapus na éya, éy éwan tu nangahas a nagpakelagip ni Jesus a huway.

Tu Pégpakelagip Ni Jesus

Tungkul Ta Tagapagligtas

35 Nadid, to pégtoldu ni Jesus to Templo, éy te nipakelagip siya du tolay.
"Du maistu ta rilihiyon," kagi na, "éy bakit kagi de a tu tiniyak na Diyos a
tagapagligtas éy ninuno siya ni Hari Dabid?
36 Pero dinulaw siya ni Dabid a amo na! Ey tu nagpakagi ni Dabid ta éya
éy tu Banal a Espiritu. Da kinagi ni Dabid, a 'Kinagi na Diyos to amo ko,

a “Mégiknud ka ta tagirilan kuae a hanggan mapasuku ko diko du kalaban mo.” ’
37 Nadid ti Dabid, éy dinulaw na a amo na tu tagapagligtas. Eng kona sa, éy
bakit kagi du maistu moy a ninuno siya ni Dabid?”
Nadid du tolay, éy gustu de a bébaten ti Jesus.
38 Ey to pégtoldu na, éy kinagi na dide, a “Mangilag kam du maistu ta
rilihiyon. Gustu de a mégbihis ta memahal a badu, monda meta du tolay a
mataas side. Sakay gustu de a saloduan side du tolay ta plasa na banuwan.
39 Sakay gustu de be a umeknud ta pégiknuden na mataas a tolay ta
anyayaan, sakay ta kapilya.
40 Sakay ugali de be a ménalangin ta atakdug, monda isip du tolay a banal
side. Pero éng te bébe a bilo, éy agiwén de san tu luta na. Kanya parusaan
side na Diyos ta lalo a mahigpit!”

Tu Niatéd No Bilo Ta Diyos

41 Nadid, to édsa ni Jesus to Templo, éy inumeknud siya to tapat no kahon
a pégabuluyan. Ey te itan na du tolay a nitékneg de i kuhata to kahon. Neta na
i meadu a mayaman a tolay a nitékneg de sa i meadu a kuhata.
42 Ey nadid, éy neta na be i esa a bilo a bébe a pobri, éy nitékneg na sa i éduwa
san a sentimos.
43 Ey kinagi ni Jesus du alagad na, a “Entan moy i bilo yae. Tu nitékneg na
sina to kahon a para ta Diyos, éy bilang mahigit pa to niabuluy du étanan a
iba a tolay.
44 Dahilan du iba, éy niabuluy de ta Diyos tu sobha de san. Pero siya,
maski pobri siya, éy niatéd na dén i étanan a kuhata na. Ewan siya tu buhay
a pamugtong ta kabuhayan na.”

13

Tungkul Ta Hirap a Dumemét

1 Nadid, kéhektat de Jesus to Templo, éy kinagi diya no alagad na a
esa, a “Entan mo, Maistu, memahal a tahod i pader na Templuae. Sakay
kamahalan i bile naa!”
2 Ey “O,” kagi ni Jesus. “Pero i Templo a ina a te itan moy, éy dumemét i oras
a éwan sina tu mabuhay a bito a te tupo ta kapareho na a bito ta dingding naa.
Matibatibag side a étanan!”
3 Nadid, te eknud de Jesus ta buked na Olibo to tapat no Templo. Ey de
Pedro, sakay ti Santiago sakay ti Juan sakay ti Andres, éy négkagi side ni Jesus
ta lihim.
4 “Maistu,” kagi de, “nikésiya i deméta na éya a kinagi mo? Anya wade i
tandaa a monda mapospusan me a dumemét dén i éya a hirap?”
5 “Mangilag kam,” kagi ni Jesus, “monda éwan kam pagkamalién na tolay.
6 Da te meadu a talaga a umange se a mégkagi a side i Cristo a tiniyak na
Diyos a tagapagligtas ta mundua. Ey pagkamalién de i meadu a tolay.
7 Eng makabaheta kam ta meadu a gera, éy diyan kam métageg. Dumemét
a talaga i meadu a gera, pero éwan ya tanda na katapusan.
8 Dahilan éy maglaban-laban du banubanuwan. Sakay te meadu a lindul
ta iba-iba a lugar, sakay dumemét i meadu a alép. I étanan a éya éy sapul pabi
na hirap a dumemét.
9 “Pero sikam, éy mangilag kam. Da kédemét na éya a panahun éy itokyon
de kam, sakay méngidimanda side dikam, sakay balbalén de kam ta kapilya

de. Sakay tumaknég kam ta harap na gubernador sakay hari, da méniwala kam diyakén. Saya i oras moy a pégpatunay moy diyakén dide.
10 Dapat mepahayag ta étanan a tolay ta mundua i Mahusay a Baheta.
11 Eng dekpén de kam, sakay bistaan de kam," kagi ni Jesus, "éy diyan kam métageg éng anya i katuwiran moya dide. Eng dumemét i éya a oras, éy basta kagi moy san i iatéd na Diyos a katuwiran moy. Da éwan sikam i mégkagia, éng 'wan i Banal a Espiritu i magpakagia dikam ta katuwiran moy.
12 "Ta éya a panahun," kagi ni Jesus, "éy itokyon na tolay du top de a ipabuno. Ey kona be sa i gemténa du lélake ta anak de. Sakay du anak éy labanan de be dema de, a ipabuno de be side.
13 Sakay kaiyamutan kam na étanan, da méniwala kam diyakén. Pero du maniwala diyakén a matapat a hanggan ta katapusan, éy meligtas side."

Tu Kontara Ta Diyos a Mangsida

14 "Nadid," kagi ni Jesus, "dumemét i oras a meta moy ta Templo tu kontara ta Diyos a mangsida. (Sikam a magbasa ta éye, éy isipén moy ye.) Péketa moy ta éya, du édse ta Hudea, éy dapat guminan side ta buked.
15 Sakay du édse ta luwas no bile de, éy diyan dén side suméśdép a mangalap ta kasangkapan de.
16 Sakay du édse ta uma éy diyan dén umuli a mangalap ta badu de.
17 Kakakagbi du mabuktet sakay du te mabulol ta panahun a éya!
18 Ipanalangin moy a éwan metaun i éya a kahirapan ta taglamig.
19 Dahilan ta panahun a éya," kagi ni Jesus, "éy magdanas i étanan a tolay ta dikél a kahirapan. Ewan pabi nakekenaman na tolay i kona sa a hirap sapul to péglalang na Diyos ta mundua, a hanggan nadid. Pero éwan tu kéhuway i kona sa a panahun.
20 Ey paseplutén san na Panginoon i éya a panahun, da éng éwan na paseplutén éy éwan tu mabuhay a tolay. Kanya paseplutén na, éy alang-alang du pinili na a tolay a sakup na.
21 "Nadid," kagi ni Jesus, "éng te mégkagi dikam, a 'Kéye dén se tu tiniyak na Diyos a tagapagligtas,' o te mégkagi, a 'Kéye na dén sina,' éy diyan kam méniwala.
22 Da te lumitaw ngani a kakabulyan a tolay, a kagi de a side i tiniyak na Diyos a tagapagligtas, sakay kagi du iba, a purupeta side a gébwat ta Diyos. Sakay ipeta de be i makataka-taka a tanda, monda lukoén de, éng maari, du méniwala ta Diyos.
23 Mangilag kam, da kinagi ko dén ya dikam bagu dumemét."

I Kédemét Na Lélake a Gébwat Ta Langet

24 "Nadid, ta éya a panahun, kétapus na éya a kahirapan," kagi ni Jesus, "éy dumiklém i bilag sakay ta bulan,
25 sakay matékneg i biton a gébwat ta langet, da mayégyég side.
26 Nadid, sakén a lélake a gébwat ta langet, éy metaék de ta kuném a dumibi ta lutaa a maghari, a kébil ko i kapangyarian ko.
27 Tulos paangen ko du anghel ko ta maski ahe ta mundua, a hanggan ta langet, monda tipunén de du étanan a sakup ko a tolay."

Tu Pégtoldu a Gébwat Ta Kayo a Igos

28 "Isipén moy i kahulugina na halimbawaae na kayo a igos," kagi ni Jesus. "Bagay mégogbus i tingi-tingi na, éy tukoy moy a adene dén i késinag.

29 Nadid, kona be sa, bagay meta moy i étanan a éya a nihula ko, éy tukoy
moy dén a adene dén i kédemét ko--a mégsapul dén.
30 Tandaan moy, manyari pa i étanan a éya bagu mate i étanan a tolay a
buhay nadid.
31 Maibut i langet éy ta lutaa, pero i kagi ko éy éwan maibut."

Ewan Tu Makapospos Ta Oras a Eya

32 "Pero éwan tu nakapospos ta oras na kédemét na éya. Maski du anghel
ta langet, maski sakén a anak na Diyos--basta Tama ko san i nakapospusa ta
éya.
33 Kanya sikam, éy bantayan moy, da éwan moy tukoy éng nikésiya i deméta
na éya.
34 "I kédemét ko, éy kona se," kagi ni Jesus. "Eng mara, te lélake a méglakad
ta adeyo. Ey ta péglakad na, éy atdinan na pa i bawat esa a tauhan na ta
tungkulin de a tarabaho de. Sakay ibilin na to mégbantay a dapat magbantay
siya ta mahigpit.
35 Kanya sikam," kagi ni Jesus du alagad na, "éy bantayan moy, da éwan
moy tukoy éng nikésiya i demét kua--éng giapon, éng kélép, éng amulaldew, o
éng gagabi.
36-37 Mangilag kam, makay bigla i demét kua, a makay demtan ta kam a
tidug. Saye i bilin kua du étanan a tolay: bantayan moy!"

14

Bantaén De a Bunon Ti Jesus

1 Nadid, éduwa a aldew bagu Piyesta na Ala-ala, sakay piyesta a péngan de
ta melapis a tinapay. Ey du mataas a padi, sakay du maistu ta rilihiyon éy
néguhunan de a ipadikép ti Jesus ta lihim, sakay ipabunu de.
2 "Pero éwan nadid a piyesta," kagi de; "makay maligalig du tolay."

Tu Nangbulak Ta Pabango Ni Jesus

3 Nadid, édsa ti Jesus ta Betania, to bile ni Simon a te ketong to araw. Ale na
a méngan sa, éy inumange sa i esa a bébe a te kébil a boti a putat ta pabango a
memahal. Siya éy binukasan na tu boti, sakay nibulak na to ulo ni Jesus.
4 Ey du sénganya a tolay sa, péketa de ta éya, éy nagingél side. "Bakit," kagi
de, "sayang dén i pabangua!
5 Nibugtong mo maka ina ta mahigit pa ta étélo a datos a kuhata, sakay
niatéd mo du mahirap i kabugtungan naa." Kona sa i pégpintas dia to bébe.
6 Pero kinagi ni Jesus dide, a "Pabayan moy siya. Bakit péginglan moy siya?
Mahusay i gimet na diyakén.
7 Palagi a kaguman moy du mahirap," kagi ni Jesus, "maski nikésiya éy
makatulung kam dide. pero sakén éy éwan, da éwanék male a kaguman moy.
8 Gemtén na dén i kaya na a para diyakén. Nibulak na dén ya diyakén da
iduwel na diyakén, da ielbéngék dén.
9 Ey tandaan moy, maski ta ahe i pégtolduan dia ta Mahusay a Baheta, éy
ipaala-ala de be i ginimita na éye a bébe diyakén."

Nékipagkasundu Ni Hudas Du Kalaban Ni Jesus

10 Nadid ti Hudas Iskarote, a esa du labindalawa a alagad, éy inumange
siya du mataas a padi, a monda itokyon na ti Jesus dide.

11 Ey du padi, pékabati de to kagi na, éy mésahat side. Ey kinagi de diya a
atdinan de siya ta kuhata. Ey sapul ta éya, éy mégisip dén ti Hudas ta oras a
péngitokyon na ni Jesus dide.

Tu Péngapon De Jesus To Piyesta

12 Nadid, kédemét na oras no piyesta a péngan de ta melapis a tinapay, éy
saya i oras de a mégbuno ta tupa. Ey du alagad ni Jesus, éy kinagi de diya, a
"Ahe i paghandaan me ta péngapon tam nadid a Piyesta na Ala-ala?"
13 Ey inutusan na i éduwa a alagad na, a kinagi na dide, a "Umuli kam ta
banuwan. Ey ta éya éy kasambat moy i esa a lélake a te kébil a dinom. Basta
kumuyog kam diya
14 ta bile de. Sakay kagi moy to te bile ta éya, a 'Tu Maistu me éy gustu na a
mapospusan éng ahe i kuwarto a péngaponan me ta Piyesta na Ala-ala.'
15 Eng kagin moy diya i éya," kagi ni Jesus, "éy ipeta na dikam tu kuwarto
ta ontok a nakahanda dén. Ey saya i paghandaan moya ta pangapon tam."
16 Nadid, to pégkagi dén ni Jesus ta éya, éy inumuli dén tu éduwa ta banuwan.
Ey nanyari tu étanan a kinagi ni Jesus dide. Ey naghanda sa side ta péngapon
de a para ta Piyesta na Ala-ala.
17 Nadid, to kélép a éya, éy dinumemét sa ti Jesus, a kaguman na du alagad
na a labindalawa.
18 Ey to péngan de, éy kinagi ni Jesus, a "Tandaan moy, esa dikam i
méngitokyon diyakén. I esa dikam a mékidipon ta éye nadid."
19 Ey du alagad, pékabati de ta éya, éy nalungkut side, a kinagi na bawat esa
dide, a "Besa a sakén!"
20 Ey kinagi ni Jesus, a "Ewan tu iba, éng'wan i esa dikam a labindalawa.
Tu kasabay ko a néngisawsaw ta tinapay ta sabawae," kagi na, "éy siya i
méngitokyona diyakén.
21 Kailangan a mateék ayun to nisulat du purupeta to araw, pero kagbi tu
méngitokyon diyakén! Maigi pa éy éwan dén nienak."

Tu Katapusan a Péngapon

22 Nadid, to péngan de, éy inalap ni Jesus tu kanén de a tinapay, éy to
pégpasalamat na ta Diyos, éy pinuseng-puseng na a nitagtag na du alagad na.
"Kanén moy dén ye," kagi na, "a saye i bégi kua."
23 Nadid, inalap na tu tasa a te lasén a alak. Ey to pégpasalamat na dén, éy
nigewat na dide, éy ininom de a étanan.
24 Ey kinagi na dide, a "Saye i dige kua, a saye i tanda na pangako na Diyos.
Ey mebulak alang-alang ta meadu a tolay.
25 Ey tandaan moy, éwanék dén uminom ta alak, éng éwanék uminom ta bigu
a alak ta kaharian na Diyos."
26 Nadid, to pégkanta de ta kanta ta Diyos, éy naglakad dén side ta buked na
Olibo.

Hinulaan Ni Jesus a Tanggian

Siya Ni Pedro

27 Nadid, kinagi ni Jesus du alagad na, a "Talaga a ginananék moy a étanan,
da nisulat du purupeta to araw, a 'Ta ipagpabuno na Diyos to Pastor, éy
matibuhahak du tupa.'
28 Pero ta kébuhay ko a huway," kagi ni Jesus, "éy meditulék dikam ta
Galilea."

29 Nadid, kinagi ni Pedro, a “Sakén, éy éwan ta ka ginanan, maski ginanan
ka du iba.”
30 “Ewan, Pedro,” kagi ni Jesus, “da tandaan mo, nadid a kélép, bagu
magtarakot i tandang ta pénduwa, éy itanggiék mo ta péntélo a éwanék mo
kaguman.”
31 “Ewan,” kagi ni Pedro, “maski mateék a kaguman mo éy éwan ta ka
itanggi!” Ey kona be sa i kinagia du étanan a alagad.

Nanalangin Ti Jesus Ta Getsemani

32 Nadid, éy inumange de Jesus ta Getsemani. Ey kinagi ni Jesus du alagad
na, a “Mégiknud kam pa se, a umangeék sinae a manalangin.”
33 I kaguman na sana éy de Pedro san, sakay ti Santiago sakay ti Juan. Ey
métegeg ti Jesus.
34 Ey kinagi na dide, a “Métagigék tu isip, a komanék i mate. Maguhay kam
se a mékipagpuyat kam.”
35 Nadid, kéadeyo na ta kétihék, éy dinumapa siya a nanalangin a éng maari
éy malipas san diya i hirap na a dumemét.
36 “Améng,” kagi na, “maari ka a magimet ta maski anya. Iadeyo mo pad
diyakén i paghirap ko. Pero éwan na kaluuben kua i masunuda, éng'wan na
kaluuben mo i masunud.”
37 Nadid, késoli na éy dinemtan na a tidug du étélo a alagad. Ey kinagi na ni
Pedro, a “Simon, tidug kam bale! Ewan kam beman makapagpuyat a maski
esa a oras a kaguman ko?
38 Magpuyat kam sakay manalangin kam, monda éwan kam madaig na
mangpuhuba dikam. Méniwala kam diyakén ta isip moya, pero i bégi moya
éy mehina.”
39 Nadid, huway siya a inumadeyo dide a manalangin a huway ta pareho
san a kagi.
40 Sakay sinumoli siya dide a huway, a dinemtan na man dén side a tidug,
da mégtongka side a tahod. Ey éwan side tu kagi diya, da mésanike side.
41 Huway man dén siya a manalangin, éy késoli na dide ta pentélo, éy kinagi
na dide, a “Tidug kam bale pabi! Tama dén. Dumemét dén i oras a péngitokyon
de diyakén du makasalanan a tolay.
42 Nay, umikat kam dén a kitam dén. Dumemét dén tu méngitokyon
diyakén.”

To Péngdikép De Ni Jesus

43 Nadid, to pégkagi pabi ni Jesus, éy dinumemét dén ti Hudas, tu esa du
labindalawa. Te kaguman siya a meadu a tolay a gébwat side du te tungkulin
a Judeo. Ey te kébil side a sondang éy ta gahoti.
44 Bagu pa side dinumemét ta éya, éy kinagi dén ni Hudas dide a atdinan na
side ta tanda, monda matukoy de ti Jesus. “Tu ahoben ko,” kagi na, “éy siya i
dekpén moya, a iange moy du amo moy.”
45 Kanya nadid, éy inumadene ti Hudas ni Jesus, a binati na siya, a tulos na
inahoben.
46 Ey du kaguman ni Hudas, éy tulos dinikép de ti Jesus.
47 Ey tu kaguman ni Jesus a esa, éy binagut na tu sondang na, a tinegpas na
tu utusan no mataas a padi, a minahipas i talinga naa.
48 Nadid, kinagi ni Jesus du tolay sa a nanikép diya, a “Bakit te armas kam a
sondang éy ta kayo a panikép diyakén? Ataay, tulisan ék beman a metapang?

49 Aldew-aldew éy mégtolduék ta Templo. Bakit éwanék moy sa dinikép?
Pero sigi kam dén, monda matupad tu nihula du purupeta ta kasulatan na
Diyos."
50 Ey to pégkagi ni Jesus ta éya, éy gininanan siya du alagad na.
51 Nadid, to péngiange de ni Jesus ta banuwan, éy te esa a lélake a nangtonod-
tonod dide, a te alikébkéb san a damit. Ey neta de siya, a talaga de siya a
dekpén.
52 Pero to péngkébil de diya, éy pinabayan na tu damit na, a ginuminan dén
a uba.

Ti Jesus Ta Harap Du
Te Tungkulin a Judeo

53 Nadid, éy nitugén de ti Jesus to bile no mataas a padi. Ey napisan dén sa
du étanan a te tungkulin a Judeo.
54 Ey tinumagubet dide ti Pedro ta éya. Ey tulos sinomdép be siya to
karsada no bile. Sakay inumeknud sa siya a kaguman na du guwardia, a
nékipagdengdeng siya to apoy de.
55 Nadid, du mataas a padi sakay du te tungkulin a Judeo, éy mégahayok
pabi side ta magsistigu ta kakabulyan a kontara ni Jesus, monda te
katuwiran side a ipabuno siya. Pero éwan side tu meeta,
56 da maski meadu a kaharap a mégkagi ta kakabulyan tungkul diya, éy
éwan paripareho i abla dia.
57 Tinumaknég i sénganya dide, a kinagi de, a
58 "Nabati me i ina a lélake a négkagi a maari na kan a hukatén i Templo na
Diyos a ginimet na tolay, sakay huwayén na kan a pataknégén ta étélo san a
aldew; sakay éwan kan tulungan na tolay."
59 Pero pati tu abla de éy éwan paripareho.
60 Nadid, tinumaknég tu mataas a padi, a kinagi na ni Jesus, a "Ewan ka
beman tu isengbet di mégpehaya diko?"
61 Pero te ginék san ti Jesus, a éwan siya sinumengbet diya. Ey kinagi diya
no mataas a padi a huway, a "Anya, kagi mo dén éng siko a talaga i anak na
Diyos. Ikagi mo éng siko i Cristo a tiniyak na Diyos a tagapagligtas ta tolay ta
mundua."
62 Ey "O," kagi ni Jesus, "sakén ngani dén ya. Ey sikam éy metaék moy a
mégiknud a magdatig kame ta Diyos, a kagumanék na a maghari. Sakén i
lélake a gébwat ta langet. Sakay metaék moy a dumemét a édseék ta kuném
ta langet."
63-64 Nadid, pékabati no padi ta éya, éy pinéknet na tu badu na a sarili, a
kinagi na, a "Méglapastangan siya ta Diyos! Mégwari-wari siya a anak na Diyos!
Bakit kailangan tam pa a mégbati du magsistigu diya ta kasalanan na? Da
nabati tam dén nadid i pégkagi na a kontara ta Diyos! Anya i isip moya?" kagi
na. Ey du mégbati to kagi no padi, éy kagi de a étanan a dapat mate siya.
65 Nadid, i sénganya dide, éy linoktaben de tu mata ni Jesus. Sakay
tinaklében de tu mata na to damit, sakay sinésuntuk de siya, a kinagi de diya,
a "Nay, tukuyan mo éng ti ésiya i nanuntuka diko!" Sakay du guwardia ta éya,
éy sinésapuk de siya.

Nitanggi Ni Pedro Ti Jesus

66 Nadid, édse pabi ti Pedro to karsada no bile. Ey tu esa a bataan no padi,

67 péketa na ni Pedro a mégdengdeng, éy te itan na siya, sakay kinagi na, a
"Siko bale i kagumana ni Jesus a taga Nasaret!"
68 Pero nitanggi ni Pedro. "Ewan ko tukoy tu kagi mo," kagi na. Ey
minabukod dén ti Pedro to kudal to karsada, tulos nagtarakot i tandang.
69 Mamaya-maya éy neta man dén siya no bataan, tulos kinagi na du édsa
sa, a "Siya ngani i kaguman na a esa."
70 Pero nitanggi man dén ni Pedro.

Mamaya-maya man dén, éy du tolay sa éy kinagi de ni Pedro, a "Diyan ka
sumuway. Siko i kaguman na a esa, da taga Galilea ka be."
71 "Bakén a sakén," kagi ni Pedro, "isumpa ko! Parusaanék na Diyos éng
mégbuli-buliék! Ewan ko tukoy i éya a lélake a kékagin moy!"
72 Nadid, to pégkagi ni Pedro ta éya, éy bigla a nagtarakot tu tandang ta
penduwa. Ey naala-ala ni Pedro tu kinagi ni Jesus diya, a "Bagu magtarakot
tu tandang ta penduwa, éy itanggiék mo ta pentélo." Ey to pékaala-ala na ta
éya, éy tulos minagsanget siya ta mahigpit.

15

Ti Jesus Ta Harap Ni Pilato

1 Nadid, to gagabi dén, éy nagmiting du te tungkulin a Judeo, sakay
néguhunan de éng pakodyan de ti Jesus. Ey nipagapus de siya sakay niange
de ni Gubernador Pilato.
2 Ey kinagi ni Pilato diya, a "Siko bale i haria na Judeo?" Ey "O," kagi ni
Jesus, "kona to kinagi mo."
3 Ey nadid, da pinehayan siya du mataas a padi ta meadu a kasalanan,
4 éy kinagi ni Pilato diya, a "Meadu i iyépehay dia diko! Anya i katuwiran
mua?"
5 Pero éwan sinumengbet ti Jesus. Ey nagtaka ti Pilato.

Gustu De a Bunon Ti Jesus

6 Nadid, tuwing piyesta, éy ugali ni Pilato a magpaluwas ta isesa a pihesu,
maski ti ésiya i gustu du tolay.
7 Ey nadid éy édsa dén to pégpihesuan i esa a lélake a nakabuno, a ti Barabas i
ngahen naa. Siya éy kaguman na du iba a tolay to péngligalig de ta banuwan.
8 Nadid, dinumulug du tolay ni Pilato, a mékiohon side diya a dapat
paluwasén na i esa a pihesu.
9 Ey kinagi ni Pilato, a "Gustu moy a paluwasén ko dikam tu hari na Judeo?"
10 Tukoy dén ni Pilato a du padi éy nitugén de ti Jesus diya da ménaghili side
diya.
11 Nadid, du mataas a padi, éy pinégkagian de dén du tolay, a i pékiohon dia ni
Pilato éy paluwasén na ti Barabas kesira ni Jesus. Ey to pékiohon de ni Pilato
ta éya,
12 Ey kinagi na dide, a "Eng kona sa, éy anya i gemtén kua to lélake a
ngéngahinan moy a hari na Judeo?"
13 "Ipako mo siya ta kudos," kagi de.
14 "Ey bakit," kagi ni Pilato; "anya i kasalanan naa?" Pero du tolay, éy lalo
de san a nidulaw, a "Ipako mo siya ta kudos!"
15 Nadid ti Pilato, éy gustu na a mékisuyu siya du tolay. Kanya pinaluwas na
ti Barabas dide. Sakay nipabalbal na ti Jesus, a tulos niatéd na du sundalu,
monda ipako de ta kudos.

Lélokon De Ti Jesus

16 Nadid du sundalu, éy niange de ti Jesus ta lubuk no bile no gubernador,
sakay pinadulug de sa du étanan a sundalu.
17 Sakay sinolotan de ti Jesus ta badu a medideg, da saya i kolor na damit
na hari. Sakay nagkawekaw side ta lanot a meset, a nisoklop de to ulo na, a
kurona na kan.
18 Sakay sinumalodu side diya, a kinagi de, a "Mabuhay i hari na Judeo!"
19 Sakay pinépakol-pakol de siya, sakay linéloktaben de siya, sakay linu-
muhud side diya.
20 Ey nadid, kétapus de a nangloko diya, éy inibutan de tu badu na a me-
dideg, sakay pinabaduan de man dén to sarili na a damit. Sakay pinaluwas
de siya a ipako ta kudos.

Nipako De Siya Ta Kudos

21 Nadid, to péglakad de, éy nasambat de i esa a lélake a somdép ta banuwan;
éy pinilit siya du sundalu a minangbékle to kudos ni Jesus. I ngahen no lélake
éy ti Simon a taga Sirene. Siya tu ama ni Alehandro sakay ti Rupus.
22 Ey niange de ti Jesus to lugar a ngéngahinan de a Golgota (a i kahulugen
na éy Bungu).
23 Ta éya éy inatdinan de ti Jesus ta alak a te halu a gamot. Pero inidelan
na.
24 Ey nipako de siya to kudos. Sakay nagpalabunutan side a hinati-hati de
tu damit na, éng ti ésiya i makaalapa ta bawat piraso.
25 To péngipako de diya, éy alas nuwebe dén na gagabi.
26 Sakay te sulat to kudos a te kagi to abla de diya. I kagi naa éy "TU HARI
NA JUDEO."
27 Ey nipako de be sa i éduwa a tulisan a kasabay ni Jesus, a nitolnék de side
ta magtembang a tagirilan ni Jesus.
29 Nadid, du sumésalegéd sa, éy dinédusta de ti Jesus, a kinagi de, a "Hala!
Siko bale i manghukata ta Templo, sakay ipataknég mo a huway ta étélo san
a aldew! Bakit éwan mo iligtas nadid i bégi mua.
30 Nay, umogsad ka dén ta kudusa!"
31 Ey kona be sa du mataas a padi, éy pinintasan de be siya, a kinagi de, a
"Entan moy, niligtas na kan du iba. Pero i bégi naa éy éwan na meligtas.
32 Eng Cristo siya, a hari na Judeo, éy bakit éwan siya umogsad ta kudusa,
monda meta tam a maniwala kitam diya?" Sakay pati du éduwa a kasabay na
a nipako, éy dinédusta de be siya.

Tu Kamatayan Ni Jesus

33 Nadid, kédemét na tanghali, éy nagdiklém a hanggan to alas tres.
34 Ey to alas tres dén, ey kinagi ni Jesus ta medegsén, a "Eloi, Eloi, lema
sabaktani," a i kahulugen naa, éy "Diyos ko! Diyos ko! Bakit pinabayanék
mo?"
35 Ey du sénganya a te taknég sa, éy akala de a dédulawan na ti Purupeta
Eliyas.
36 Ey minaginan i esa dide a nangalap ta damit, sakay nibisa na to tuba,
sakay niedton na ta ontok no kayo, sakay nipasépsép na ni Jesus. Sakay
kinagi na, a "Entan tam pa éng dumemét ti Eliyas a méngiogsad diya ta
kudusa."
37 Nadid, éy dinumulaw ti Jesus, a tulos nabégsot i angés naa.

38 Ey nadid, tu kortina a dikél ta lubuk no Templo, éy bigla a minapéknet
sapul ta ontok a hanggan ta sidung.
39 Sakay tu kapitan du sundalu, éy te taknég san siya ta harap no kudos. Ey
péketa na éng kodya a minate ti Jesus, éy kinagi na, a "Tunay bale ye a anak
na Diyos!"
40 Nadid, éy édsa be sa i sénganya a bébe a mégtan-aw. Kabilang dide éy ti
Maria Magdalena, sakay ti Maria a ina no kétihék a Santiago, sakay ni Hose,
sakay ni Salome.
41 Side du kakaguman ni Jesus to édse na pabi ta Galilea, a side i katulung
naa. Sakay te meadu be a iba a bébe ta éya, a kinumuyog ni Jesus ta Jerusalem.

Tu Péngielbéng Ni Jesus

42 Nadid, i éya a aldew éy disperas. Ta gabia éy pangilin na Judeo. Ey to
giapon,
43 éy dinumemét sa ti Hose a taga Arimatea. Siya éy sakup du konsiyal na
Judeo, a iyégalang siya du tolay. Sakay inumasa be siya ta kédemét na Diyos a
maghari. Ey nadid éy éwan siya mésanike a umange ni Pilato a mékiohon diya
éng makaalap siya to bangkay ni Jesus.
44 Ey pékabati ni Pilato ta éya, éy isip na a makay buhay pabi ti Jesus.
Kanya pinauwet na tu kapitan du sundalu, a nipakelagip na diya éng talaga
a minate dén ti Jesus.
45 Ey to pékabaheta na to kapitan a minate ngani dén, éy pinakultaden na ti
Hose a umange mangalap to bangkay na.
46 Ey namugtong pa ti Hose to manta a damit a pagsapot. Sakay pineogsad
na dén tu bangkay to kudos, sakay sinaputan na to manta, sakay nielbéng na
siya to kuweba a ginimet de to pader. Sakay nigulung de tu bito a nitakléb de
to pintuan no lébéng.
47 Ey ti Maria Magdalena sakay ti Maria a ina ni Hose, éy neta de tu
néngielbéngan dia.

16

To Kébuhay Ni Jesus

1 Nadid, kélipas no pangilin, ti Maria Magdalena, sakay ti Maria a ina de
Santiago, sakay ti Salome, éy namugtong side ta don a mesépot, a monda
ipahid de to bangkay ni Jesus.
2 Ey nadid, to simba dén a amulaldew, éy inumange side to lébéng.
3 Habang méglakad side éy péguhunan de, a "Ti ésiya wade i maakit tama a
méngigulung to bito a takléb no pintuan?" kagi de,
4 "da medégi." Ey kédemét de sa, éy neta de a negulung dén tu bito.
5 Tulos sinomdép side to lébéng. Ey neta de sa i esa a lélake a te eknud sa, a
melélatak i badu naa. Ey méganteng side.
6 "Diyan kam méganteng," kagi no lélake. "Tukoy ko a ahayukén moy ti Jesus
a taga Nasaret, siya a nipako de. Pero éwan se siya, da nabuhay dén! Entan
moy i lébéng naa, a éwan se siya.
7 Nadid," kagi na, "éy ange moy pégkagian du alagad na, sakay ti Pedro be,
a nabuhay dén siya, a magdetol siya dikam ta Galilea. Ey meta moy siya ta
éya, a kona to kinagi na dikam."

8 Ey du bébe, pékabati de ta éya, éy ginuminan side a linumuwas to lébéng,
da méganteng side a tahod. Ey éwan side négkagi ta maski ti ésiya to mineta de,
dahil to anteng de.

Pinumeta Ti Jesus Du Alagad Na

9 Nadid, to kébuhay ni Jesus to simba a gagabi, éy pinumeta pa siya ni Maria
Magdalena. Siya tu bébe a inibutan ni Jesus ta pitu a dimonyo.
10 Sakay siya, éy inumange négkagi ta éya du iba a alagad ni Jesus. Dinemtan
na side a mégsanget.
11 Ey pékabati de to kagi no bébe, a neta na ti Jesus a buhay dén, éy éwan side
naniwala diya.
12 Ey kétapos na éya, éy pinumeta man dén ti Jesus ta éduwa a alagad na a
iba to péglakad de to dilan. Ey iba dén i idsura naa.
13 Ey side, éy nagsoli side a négkagi du iba. Pero éwan be side naniwala dide.
14 Katapusana, éy pinumeta ti Jesus du sapulu éy ta esa a alagad na to
péngan de. Ey pinégkagian na side, da éwan side naniwala diya, sakay éwan
side naniwala du nagbaheta dide a buhay dén siya.
15 Sakay kinagi na dide, a "Umange kam ta maski ahe ta mundua, sakay
magpahayag kam ta Mahusay a Baheta ta étanan a tolay.
16 I maski ti ésiya a maniwala, a tulos ipabinyag, éy meligtas side. Sakay du
éwan maniwala, éy hukumén side na Diyos.
17 "Ey saye du tanda a édse du méniwala diyakén," kagi ni Jesus; "makapag-
paibut side du dimonyo ta pamag-itan na ngahen kua. Sakay mégkagi side ta
iba-iba a kagi a éwan mapospusan na tolay.
18 Sakay éng kébilan de i ulag, o éng inumén de i lasun, éy éwan side maanya.
Sakay éng itupu de tu kamét de du te ladu, éy maghusay side."
19 Nadid, to pégkagi ni Jesus dide, éy inumontok siya ta langet, a kaguman
na dén sa i Diyos a méghari.
20 Ey du alagad éy inumange dén side ta iba-iba a banubanuwan, a
nagpahayag ta kagi na Diyos. Ey inaguman side na Panginoon. Nagpatunay
siya du tolay a katutuhanan tu nipahayag de, da inatdinan na side ta tanda
a makapangyarian.

I Mahusay a Baheta tungkul ni Jesu Cristo a nisulat ni Lukas

1 Mahal ko a Teopilo: Meadu dén i tolay a néngisulat tungkul to ginimet ni
Jesus, to pégiyan na dikitam ta mundua.
2 I nisulat dia éy tu nibaheta du kakaguman ni Jesus dikitam. Side du
minaketa to ginamet ni Jesus, a tulos néngipahayag side ta éya a Mahusay a
Baheta.
3 Kanya nadid, Apo Teopilo, éy inisip ko a mahusay éng isulat ko nadid diko
i tama a baheta tungkul ta éya, da sakén éy inadal ko i éya sapul to sapul na.
4 Kanya isulat ko nadid i éye diko, monda mapospusan mo ta mahusay i
buu a katutuhanan tungkul to nabaheta mo dén a ginimet ni Jesus.

Nihula No Anghel a Ienak Ti Juan

5 Nadid, to panahun ni Hari Herod ta Israel, éy te esa a padi, a ti Sakarias i
ngahen naa. Sakup siya du padi a ngéngahinan de a Abias. Tu asawa na éy ti
Elisabet, a lahi be siya du padi, da apo be siya ni Padi Aron to araw.
6 Mahusay a ugali ta mata na Diyos diden ya a pasawa, a sésundin de ta
mahusay i utus na Diyos.
7 Pero éwan side tu anak, da baug dén ti Elisabet, sakay matanda dén side a
pasawa.
8 Nadid, to esa a aldew, éy te nanyari ni Sakarias. Ta éya a aldew, éy édse
dén siya ta Templo, a ginamet na i tarabaho na padi, da kalewas siya no
kagurupu na a tagapanalangin ta éya.
9 Ey nadid, ayun ta ugali du padi, éy nagpalabunutan side éng ti ésiya dide
i somdépa ta Templo a mégsuub ta Diyos. Ey ta éya a aldew, éy ti Sakarias i
nakabunuta. Kanya siya dén i sinomdépa.
10 Ey du iba a tolay, éy nawahak side ta luwas, a nanalangin side ale ni
Sakarias a mégsuub ta lubuk.
11 Nadid, mégsuub pabi ti Sakarias, éy pinumeta diya i esa a anghel a gébwat
ta Diyos, a te taknég siya ta giled no lamesa a pégsuuben.
12 To péketa ni Sakarias to anghel, éy inumanteng siya.
13 Pero kinagi diya no anghel, a "Diyan ka méganteng, Sakarias. Nabati dén
na Diyos tu panalangin mo diya. Mangilog a talaga tu asawa mo, a magenak
siya ta lélake. Ey ta kéenak na, Sakarias," kagi na, "éy ngahinan mo siya ni
Juan.
14 Siya i kasahatan moya, sakay te meadu be a iba a tolay a masaya diya!
15 Siya i maging memahal a lélake ta mata na Diyos," kagi no anghel. "Ey
kailangan éwan siya maginom ta maski anya a kélasing. Ey sapul ta kéenak na,
éy édse diya i Banal a Espiritu.
16 Siya éy pasolen na i meadu a Judeo ta Panginoon de a Diyos.
17 Utusan siya na Diyos, Sakarias," kagi na, "a te kapangyarian siya a
kapareho ni Purupeta Elias to araw. Pagkasunduén na du patena, sakay
pagbaguén na i isip du masuwayin, monda umaheg side du tolay a mahusay.
Mégdetol siya ni Cristo, a paghandaén na du tolay ta demtan na."
18 "Pakodyan ko a mapospusan éng katutuhanan i éya a kinagi mo," kagi ni
Sakarias, "da lakayék dén, sakay bakés be dén tu asawa ko?"

19 “Ti Gabrielék,” kagi no anghel. “Kagumanék na Diyos, a siya i nag-
paangea se diyakén a mégkagi diko ta éya a mahusay a kagi.
20 Pero siko, Sakarias, da éwan ka méniwala diyakén, a matupad a talaga i
éya a kinagi ko, éy maging bulol ka dén nadid, a hanggan ta kédemét na éya a
nipangako ko diko, a magenak tu asawa mo.”
21 Nadid, habang édse ti Sakarias to lubuk no Templo, éy mégéuhayén du
tolay ta luwas, éng bakit minale siya.
22 Mamaya-maya, kéluwas na, éy éwan siya makakagi. Basta lingguwahe
san i kagi naa dide. Kanya tukoy du tolay a te nipeta i Diyos diya to lubuk.
23 Nadid, kétapos no panahun ni Sakarias a mégtarabaho to Templo, éy
nagsoli dén siya to bile de.
24 Ey ta éya éy nangilog dén ti Elisabet a asawa na. Lima a bulan a éwan siya
linumwas to bile.
25 “Kinagbianék dén na Diyos,” kagi na, “a inibutan na dén tu sanike ko, da
mabuktiték dén.”

Nihula No Anghel a Ienak Ti Jesus

26 Nadid, to ikaéném dén a bulan no buktet ni Elisabet, éy i Diyos éy
pinaange na ti Anghel Gabriel ta Bariyo Nasaret ta Galilea.
27 Pinaange na siya ta esa a madiket ta éya a i ngahen naa éy ti Maria. I éya
a madiket, éy éwan pabi inadenean na lélake. Pero sinakad dén no lélake, a ti
Hose i ngahen na, a apo siya ni Hari Dabid.
28 Ey tu anghel, éy inumange siya ni Maria, a kinagi na diya, a “Maria, édse
diko i Diyos, a kagbian na ka.”
29 Ey ti Maria, pékabati na to kagi no anghel, éy métageg siya, a mégéisipén
siya éng anya wade i kahulugina na éya a kinagi na.
30 Ey kinagi no anghel diya, a “Diyan ka méganteng, Maria, da mahal ka na
Diyos.
31 Gemtén na Diyos a mangilog ka, a tulos magenak ka ta lélake. Ey ta kéenak
na, Maria,” kagi na, “éy ngahinan mo siya ni Jesus.
32 Siya éy maging mataas, a dulawén de siya a anak na mataas a Diyos. Ey i
Panginoon Diyos,” kagi no anghel, “éy gemtén na a maging hari siya, a kona
to apo na a Hari Dabid to araw.
33 Sakay maghari siya du Judeo a éwan tu hanggan. Ey éwan tu katapusan i
péghari naa!”
34 “Ey pakodya ye,” kagi ni Maria, “da éwanék pabi tu asawa?”
35 “Umange diko i Banal a Espiritu,” kagi no anghel, “sakay umédse diko i
kapangyarian na Diyos. Kanya tu ienak mo, éy dulawén de a banal a anak
na Diyos.
36 Ey entan mo ti dada mo a Elisabet, Maria. Kagi de a baug kan siya. Pero
nadid, maski bakés dén siya, éy mabuktet dén siya.
37 Da makagimet i Diyos ta maski anya.”
38 “Ey maari,” kagi ni Maria, “da utusanék na Panginoon, éy tanggapén ko
i kaluuben na diyakén.” Nadid, pégkagi ni Maria ta éya, éy gininanan siya no
anghel.

Bumisita Ti Maria To Dada Na

39 Nadid, ta éya a panahun, éy inumange ti Maria to esa a banuwan ta
buked ta Hudea,

40 a bumisita siya to dada na a Elisabet. Ey kédemét na to bile de, éy
sinomdép siya a binati na tu dada na.
41 Ey ti Elisabet, pékabati na to boses ni Maria, éy bigla a linuminés tu anak
na ta tiyan na, éy tulos inumasék i Banal a Espiritu ni Elisabet.
42 Tulos kinagi na ni Maria ta medegsén, a "Masuwerte ka, Anéng, ta maski
ti ésiya a bébe, da tu anak mo, éy siya i mahaléna na Diyos!
43 Salamat ta Diyos," kagi ni Elisabet, "da bumisita dén diyakén tu ina na
Panginoon ko!
44 Da entan mo, Maria," kagi na, "to pékabati ko diko, éy linuminés tu anak
ko ta tiyan kua, dahil ta kasahatan naa.
45 Masuwerte ka dén, Anéng, da naniwala ka dén to kinagi diko na Pangi-
noon!"

Purién Ni Maria I Diyos

46 Nadid, kinagi ni Maria i kona se: "Purién ko i Diyos ta isip kua!
47 Mésayaék, da Diyos i tagapagligtas kua.
48 Sakén i utusan na a mababa, éy pinansingék dén na Diyos. Sapul nadid,
éy dédulawénék na tolay a masuwerteék,
49 dahil ta memahal a gimet na mataas a Diyos diyakén. Siya i banal.
50 Kékagbian na du umanteng diya, ta maski nikésiya a panahun.
51 Sakay gemtén na i kapangyarian na a ibutan na du palalo a tolay, a
patahantaén na i gayak dia.
52 Pinababa na dén du mataas, sakay pinataas na dén du mababa.
53 Du mégalép éy atdinan na side ta kanén de, sakay du mayaman éy
paibutén na side a éwan side tu kébil a kanén.
54-55 "Nadid, éy inaguman na Diyos i katulung na a Israel. Ewan na
naleksapan tu pangako na du apo-apo tam, a mangagbi dikitam. Kinagbian
na ti Abraham. Sakay kagbian na be sikitam a apo-apo na, a éwan tu
katapusan."
Saya i katapusana no kinagi ni Maria.
56 Ey kétapos na éya, éy tinumulos ti Maria to bile no dada na ta manga étélo
a bulan, bagu nagsoli siya to bile na.

Nienak Ti Juan a Mégbinyag

57 Nadid, kédemét na oras, éy nagenak ti Elisabet ta lélake.
58 Ey du tétotop na sakay du karatig na, pékabaheta de a nagenak dén, éy
mésaya side diya, da kinagbian dén siya na Diyos.
59 Ey nadid, to ikawalu dén a aldew a idad no anak, éy dinumulug side to
bile de Elisabet, a monda bugitén de tu anak, sakay ngahinan de. Talaga de
a ngahinan siya ni Sakarias, da saya tu ngahen no ama na.
60 Pero "Ewan," kagi no ina na. "Maigi pa éy ngahinan tam siya ni Juan."
61 "Ey bakit," kagi de. "Ewan ka tu top a maski isesa a te ngahen ta kona
sa!"
62 Tulos nisenyas de ni Sakarias éng anya i gustu na a ngahen no anak na.
63 Ey nihalimbawa ni Sakarias dide a atdinan de siya ta panulatan na. Ey
to péngiatéd de diya, éy nisulat na i ngahen a Juan. Ey péketa du tolay ta éya,
éy nagtaka side.
64 Nadid, bigla a nakapégkagi agad ti Sakarias, a tulos nagpasalamat siya ta
Diyos.

65 Ey inumanteng dén du karatig na, éng anya i kahulugen na éya. Ey i éya
a nanyari, éy nabahibaheta dén ta lebuta na éya a lugar ta Hudea.
66 Ey du étanan a nakabaheta, éy mégéisipén side ta éya a anak, éng maging
anya siya. Da neta du tolay a édse diya i kapangyarian na Diyos.

Tu Pénghula Ni Sakarias

67 Nadid, ti Sakarias a ama no anak, éy édse diya i Banal a Espiritu, éy
naghula siya.
68 "Salamat ta Panginoon," kagi na. "Siya i Diyos a péniwalaan du tolay a
Israel! Da inumange se siya a méngiligtas du tolay na.
69 Paangen na dén se i tagapagligtas dikitam, a lahi siya no katulung na a
Dabid.
70 "Ey nadid," kagi ni Sakarias, "saye tu kinagi na Diyos to araw, to nipahula
na du mahusay a purupeta na:
71 I nipangako na Diyos, éy agawén na kitam du kalaban tam, a iligtas na
kitam du méiyamut dikitam.
72 Nangako siya a kéagbian na du apo-apo tam, a éwan na kaleksapan tu
nipangako na dide to araw.
73 Nipangako na be to apo tam a Abraham,
74 a agawén na kitam du kalaban tam, a monda éwan kitam méganteng a
méniwala ta utus na.
75 Ibilang na kitam a tolay na, sakay ibilang na kitam a éwan tu kasalanan,
monda makaadene kitam diya a palagi."
76 Nadid, pinégkagian ni Sakarias tu anak na, a saye tu kinagi na: "Siko a
anak ko," kagi na, "éy ngahinan de ka a purupeta na mataas a Diyos. Siko,
Duduy, éy meditol ka ni Cristo a magtoldu, a siko i magpahanda du tolay ta
demtan na.
77 Siko i magbahetaa du tolay, a iligtas side na Panginoon, a pagpasen-
siyaan na side ta kasalanan de.
78 I Diyos a péniwalaan tam, éy mebait siya, a kagbian na i tolay. I kédemét
na a gébwat ta langet éy koman i sikat na bilag.
79 Matalo na i diklém, da tanglawan na du mégiyan ta diklém a mamakate
dide, a monda igiya na side a mékiagum ta Diyos." Saya tu kinagi ni Sakarias.
80 Nadid, tu anak de Sakarias, éy ti Juan i ngahen naa. Ey dinumikél siya
ta mahusay, a natutu be siya tu isip. Ey tu diniklan na éy ta melawa a ilang
a lugar. Saya i pégiyanan na a hanggan éwan dinumemét tu oras na a umange
nagpahayag du tolay a Israel.

2

Nienak Ti Jesus

1 Nadid, ta éya a panahun, éy nagpasensos ti Hari Agosto ta tolay. I utus na,
éy kailangan a magpalista i étanan a tolay ta sarili de a banuwan.
2 Saya tu purumeru a sensos, to panahun pabi ni Kirinio a gubernador ta
Siria.
3 Kailangan a umange i étanan a tolay ta sarili de a banuwan a magpalista.
4 Kanya ti Hose a katipan ni Maria, éy gininanan na i Bariyo Nasaret ta
Galilea, a inumange siya ta Betlehem ta Hudea. Kailangan siya a magpalista
ta éya, da taga Betlehem tu apo na a Dabid to araw, éy ti Hose éy lahi siya ni
Dabid.
5 Ey kaguman na sa ti Maria a katipan na. Ey siya éy mabuktet dén.

6 Ey nadid, to édsa de pabi sa, éy dinumemét dén i oras ni Maria a magenak.
7 Ey kéenak no anak na a panganay a lélake, éy binalutan na ta damit, sakay
pinatidug na to pénganan du baka, da éwan dén side meubus to bile a tétulusan.

Tu Mineta Du Mégpastor

8 Nadid, ta éya a kélép, éy te sénganya a lélake ta adene ta Betlehem, a
mégpastor side du tupa de.
9 Ey bigla a pinumeta dide i esa a anghel a gébwat ta Panginoon, a tulos
dinumemlag ta palebut dia i demlag na Diyos. Ey méganteng side a tahod.
10 Ey kinagi no anghel dide, a "Diyan kam méganteng. Te ibahetaék dikam
a memahal a baheta. I éye a baheta éy kasahatan na meaadu a tolay.
11 To mamaya se," kagi na, "éy nienak dén ta Betlehem tu Panginoon moy
a tagapagligtas moy, a ti Cristo.
12 Ey saye i tanda naa dikam," kagi no anghel, "éy meta moy sa tu anak a te
balut ta damit, a te katidug to pénganan na baka."
13 Nadid, to pégkagi no anghel ta éya, éy bigla a inumagum diya i meaadu a
tahod a anghel a iba, a mégpégkanta side ta puri ta Diyos.
14 "Salamat ta Diyos ta langet," kagi de, "da du mahalén na a tolay ta
mundua, éy dumemét dide i kapayapaan!"
15 Nadid, kéhektat dén du anghel a nagsoli ta langet, éy kinagi du mégpastor,
a "Kitam dén ta Betlehem a entan tam éng anya i nanyaria, a nibaheta
dikitam na Panginoon."
16 Kanya inumange sa side agad, éy dinemtan de de Hose, a nagenak dén ti
Maria, a te katidug tu anak na to pénganan na baka.
17 Ey du mégpastor, éy nibaheta de du tolay sa tu kinagi no anghel dide a
tungkul to anak.
18 Ey du étanan a nakabati, éy nagtaka side.
19 Ey ti Maria, éy inisip na san i étanan na éya, a éwan na kaleksapan i éya.
20 Ey du mégpastor, éy nagsoli dén side, a pépurién de i Diyos dahil to mineta
de, da kona bale to kinagi dide no anghel.
21 Ey nadid, to ikawalu dén a aldew no idad no anak, éy binugit de siya. Ey
nginahinan de siya ni Jesus, da saya tu kinagi no anghel ni Maria bagu siya
nangilog.

Niange De Ti Jesus To Templo

22 Nadid, dinumemét dén i oras a péngtupad de Maria ta utus ni Moises ta
tungkul ta pégenak na bébe. Kanya kembil de tu anak de ta Jerusalem, monda
ipalagay de siya a iatéd ta Diyos tu buhay na.
23 Saye i utus a esa ta kasulatan na Diyos, a "Tu panganay kan a anak, éng
lélake, éy koo na Diyos."
24 Ey inumange be sa side, monda iatang de i éduwa a palapati, o dikaya
éduwa a dagalan, ayun ta utus na Diyos.
25 Nadid, te lakay a mégiyan ta Jerusalem, a ti Simeon i ngahen na. Mahusay
siya a lakay a mékidiyos. Ey umasa siya a umasa, a agawén na Diyos du Israel
ta kahirapan de. Ey édse diya ta mahusay i Banal a Espiritu.
26 Ey nipaliwanag diya na Banal a Espiritu a éwan siya mate hanggan éwan
na meta tu tiniyak na Diyos a tagapagligtas.
27 Ey nadid, ta éya a aldew, éy pinéglakad siya na Espiritu na Diyos, a
pinasdép na siya to Templo. Ey mamaya-maya, éy neta na a sinomdép de

Maria a métatena, a talaga de a tupadén tu kailangan de a para to anak de,
ayun to utus ni Moises.
28 Ey ti Simeon, éy inalap na tu anak a kinélkél, a tulos nagpasalamat siya
ta Diyos.
29 “Anin, Panginoon,” kagi na, “maski mate ék dén nadid, da tinupad mo
dén tu nipangako mo diyakén,
30 a nipeta mo dén diyakén tu pinaange mo se a tagapagligtas ta tolay.
31 Siya ye i nihanda mua a tagapagligtas, a patanyagén mo ta buu a tolay.
32 Siya ye i magpaliwanaga du éwan Judeo a tolay ta plano mua. Dahil
diya,” kagi ni Simeon, “éy tumanyag du tolay mo a Israel.”
33 Nadid, du ina no anak, pékabati de ta éya a kagi ni Simeon, éy nagtaka
side.
34 Ey tu lakay a Simeon, éy binasbasan na side a métatena, sakay kinagi
na ni Maria, a “I anak moyae, éy siya i pinilia na Diyos. Dahil diya éy
mapahamak i meadu a tolay ta Israel. Sakay pati éy dahil diya éy te meadu
be a meligtas. Siya i tandaa na Diyos. Ey te meadu a manglabag diya.
35 Dahil diya,” kagi ni Simeon, “éy mehayag i isip na meadu a tolay. Sakay
siko, Maria, éy dumemét diko i dikél a kalungkutan mo, dahil ta gemtén de
ta anak mua.”
36-37 Nadid, te purupeta a bakés a édsa be to Templo. Tu ngahen na éy ti Ana,
a anak ni Panuel, a sakup siya na lahi ni Aser. Matanda dén siya a bakés,
a walu a pulu a taon i idad na. Nale dén siya a nabilo. Pitu san a taon a
nékiagum siya to asawa na, éy minate dén tu asawa na. I éya a bakés, éy éwan
na géginanan tu Templo. Aldo éy ta kélép éy édsa sa siya a suméssamba ta Diyos.
Sakay pamensan-mensan siya a mégkulasiyon, sakay ménalangin.
38 Nadid, to pégkagi dén ni Simeon de Maria, éy dinumemét tu bakés dide, a
tulos nagpasalamat siya ta Diyos, sakay tulos nipahayag na tu anak du étanan
a uméasa ta kédemét na méngiligtas du Israel.
39 Nadid, de Maria a pasawa, pékatupad de to kautusan ni Moises, éy nagsoli
dén side ta Galilea, a hanggan to banuwan de a Nasaret.
40 Ey tu anak de a ti Jesus, éy dinumikél siya a mesibét dén i bégi naa. Ey
matalinung siya. Ey inaguman siya na Diyos ta mahusay.

Nawahak Ti Jesus To Templo

41 Nadid, taon-taon, tuwing Piyesta na Ala-ala, éy uméange du magulang ni
Jesus ta Jerusalem a mamiyesta.
42 Ey ti Jesus, to labindalawa dén a taon tu idad na, éy kinumuyog siya dide.
43 Ey kétapos no piyesta, éy nagsoli dén side, pero kineginanan de ti Jesus
ta Jerusalem. Du magulang na éy éwan de napansing a nawahak siya,
44 éng'wan akala de éy kaguman de dén to gurupu de. Naghapun side a
naglakad bagu de napansing a éwan siya kaguman. Nipépakelagip de siya du
kakaguman de.
45 Ey nadid, da éwan de neta, éy nagsoli side ta Jerusalem a mégahayok side
diya.
46 Etélo side a aldew a nagahayok diya, bagu de mineta to Templo. Dinem-
tan de siya a kaguman na du matétanda a maistu na Judeo. Mégbati siya dide,
sakay mégpakelagip.
47 Ey du étanan sa a nakabati diya, éy nagtaka side, da neta de a matalinung
i sengbet naa du maistu.

48 Ey du magulang na, péketa de ta éya, éy nagtaka be side diya. Ey kinagi
no ina na diya, a "Anin, Duduy, bakit beman kona sina i ginimet mo dikame?
Nale kame dén tama mo a mégéahayukén diko."
49 "Bakit ahayukénék moy?" kagi ni Jesus. "Ewan moy beman tukoy a
dapat édseék ta bileae Nama ko?"
50 Ey éwan napospusan dena na i kahulugina no kinagi na.
51 Ey kétapos na éya, éy kinumuyog ti Jesus dide, a nagsoli dén side ta
Nasaret. Ey siya, éy sinunud na dena na ta mahusay. Ey tu ina na, éy
alélahanén na i étanan a nanyari.
52 Ey ti Jesus, éy dinumikél siya ta mahusay, a natutu be siya tu isip. Ey lalo
a kinasahatan siya na Diyos, sakay du tolay, éy mésahat be side diya.

3

Nagsapul Ti Juan a Mégtoldu

1-2 Nadid, to ikasapulu dén éy ta lima a taon ni Tiberio a naghari, éy
inutusan na Diyos ti Juan a magsapul siya a mégtoldu. Tu Juan a anak ni
Sakarias. Mégiyan pabi nadid ti Juan ta melawa a ilang a lugar. Nanyari ye
to panahun pabi ni Ponsio Pilato a gubernador ta Hudea. Ti Herod éy mayor
ta Galilea. Tu wadi na a Pelip éy mayor ta Iturea sakay ta Trakonite. Sakay
ti Lisanis éy mayor ta Abilinia. Sakay ti Anas éy ti Kaipas, éy side i mataas a
padi.
3 Ey ti Juan, tulos naglebut siya du iba-iba a banubanuwan ta Hordan,
a nagtoldu siya du tolay, a dapat magsisi side ta kasalanan de, a tulos
ipabinyag side, monda pagpasensiyaan side na Diyos ta kasalanan de.
4 I éya a gimet ni Juan, éy saya i kinagia ni Purupeta Isayas to nipégkagi na,
a
"Te magpahayag ta ilang a lugar, a i kagi na du tolay éy dapat maghanda side
ta kédemét na Panginoon, a husayén de be tu péglakaden na.
5 Du étanan a lébak a édse to dilan na, éy tapuhan. Du étanan a buked, éy
pantayén. Du kiwél-kiwél a kamino, éy padiretyuén. Ey du mebito a dilan,
éy patagén.
6 Monda du étanan a
tolay ta mundua, éy mapospusan de a agawén na Diyos du tolay na!"
7 Nadid, to pégtoldu ni Juan, éy dinumulug diya i meaadu a tolay a
ipabinyag. Ey kinagi ni Juan dide, a "Sikam éy magkadukés kam a tolay.
Anya i kailangan moya ta éye? Akala moy wade a makaginan kam ta parusa
na Diyos?
8 Baguén moy pa," kagi na, "i ugali moya, a patunayan moy a nagsisi kam
dén a talaga. Diyan kam umasa a agawén kam na Diyos da apo kam ni
Abraham, da éwan ya tu kabuluhan ta Diyos. Da maski di bituae," kagi na,
"éy maari na Diyos a gemtén a maging apo ni Abraham!
9 Ey tandaan moy," kagi ni Juan, "mara i parusa na Diyos, éy wasay. Ey
mehanda dén nadid tu wasay a pagpukan du kayo. Eng mara, sikam éy kayo
kam. Ey du étanan a kayo a éwan magbunga ta mahusay a bunga, éy pukanén,
sakay ibut ta apoy."
10 Ey du tolay, pékabati de ta éya a kagi ni Juan, éy kinagi de diya, a "Magenya
kame, monda éwan kame parusaan na Diyos?"
11 Ey kinagi ni Juan dide, a "Eng te éduwa ka a badu, éy iatéd mo i esa ta éwan
tu badu. Ey kona be sa du te kanén."

12 Nadid, te sénganya a mégpabuwes a inumange ni Juan a ipabinyag. Ey
kinagi de be diya, éng anya i dapat gemtén de.
13 Ey kinagi ni Juan dide, a "Diyan kam mégsingeh ta higit pa ta utus dikam
na gubiyerno."
14 Ey te sundalu be sa. Ey kinagi de ni Juan, "Ey sikame, anya i dapat
gemtén me?" "Ey diyan kam mangalap ta sapilitan, sakay diyan kam
mégpehay ta éwan katututuhanan, sakay diyan kam méglekramo ta suweldu
moy."
15 Nadid, dahil to pégtoldu ni Juan, éy nagsapul du tolay a uméasa diya, a
akala de a makay ti Juan wade dén tu tiniyak na Diyos a tagapagligtas dide.
16 Ey, "Ewan," kagi ni Juan. "Besa a sakén i tagapagligtasa na Judeo. Sakén
éy binyagen ta kam ta dinom. Pero te ménegipo diyakén a dumemét. Eng
iparehoék moy diya, éy éwanék tu pasa, da mataas siya diyakén. Siya éy
binyagen na kam ta Banal a Espiritu, sakay ta apoy.
17 Mara," kagi ni Juan, "i pamuhubaan naa ta tolay, éy bilao. Mara te kébil
siya a bilao, monda tapan na tu béges na. Ey tu mahusay a béges, éy iedton
na ta bile na. Ey tu lupés, éy itutod na ta apoy a éwan maadép."
18 Nadid, kona sa éy meadu i nitoldu ni Juan du tolay. Hinahatulan na side,
sakay pinahayagen na side ta Mahusay a Baheta.
19-20 Pero ti Mayor a Herod, éy nipihesu na ti Juan. Kanya nipihesu na siya,
éy dahilan éy pinégkagian siya ni Juan, da inagew na ti Herodias a asawa no
wadi na. Sakay pinégkagian na be siya to kasalanan na a iba. Ey tu kasalanan
ni Herod a dikél, éy tu néngipihesu na ni Juan.

Binyagen Ti Jesus

21 Nadid, to kétapos ni Juan a nagbinyag ta meadu a tolay, éy bininyagen
na be ti Jesus. Ey to nipagpabinyag ni Jesus, a manalangin pabi siya, éy
minapilak i langet,
22 a tulos dinumibi diya i Banal a Espiritu, a te bégi a koman i dagalan. Ey
négkagi nadid i boses ta langet, a "Siko i anak kua a mahal, éy mésayaék diko."

Tu Lista Du Apo-apo Ni Jesus

23 Nadid ti Jesus, to pégsapul na a mégtoldu, éy manga étélo a pulu a taon i
idad na. Ayun ta isip na tolay, éy anak kan siya ni Hose, a anak ni Eli,
24 a anak ni Matat. I éya a Matat éy anak ni Lebi, a anak ni Melki. Ey ti Melki
man dén éy anak ni Hana, a anak ni Hose.
25 Ti Hose éy anak ni Matatias, a anak ni Amos. I éya a Amos éy anak ni
Nahum, a anak ni Esli. Ti Esli éy anak man dén ni Nage,
26 a anak ni Maat, a anak ni Matatias. Ti Matatias éy anak ni Semey, a anak
ni Hose. Ti Hose éy anak ni Huda,
27 a anak ni Hoana. Ey ti Hoana éy anak man dén ni Resa, a anak ni
Sorobabel, a anak ni Salatiel, a anak man dén ni Neri.
28 Ti Neri éy anak ni Melki, a anak ni Adi. Ti Adi éy anak ni Kosam, a anak
ni Elmodam, a anak ni Eri.
29 Ti Eri man dén éy anak ni Hosue, a anak ni Elieser, a anak ni Horim, a
anak ni Matat. Ti Matat éy anak ni Lebi,
30 a anak ni Simeon, a anak ni Huda. Ey i éya a Huda éy anak man dén ni
Hose. Ey ti Hose éy anak ni Honan, a anak ni Eliakim,
31 a anak ni Melea. I éya a Melea éy anak ni Mainan, a anak ni Matata, a
anak ni Natan, a anak ni Dabid.

32 Ti Dabid éy anak ni Hese, a anak ni Obed; éy ti Obed éy anak man dén ni
Boos. Ey ti Boos éy anak ni Salmon, a anak ni Nason,
33 a anak ni Aminadab, a anak ni Admin. Ti Admin éy anak man dén ni
Arni, a anak ni Esrom, a anak man dén ni Pares. I éya a Pares éy anak ni
Huda,
34 a anak ni Hakob. Ti Hakob éy anak ni Isaak, a anak man dén ni Abraham.
I éya a Abraham éy anak ni Tare, a anak ni Nakor.
35 Ti Nakor éy anak ni Serug, a anak ni Ragaw, a anak man dén ni Peleg; éy
ti Peleg éy anak ni Heber, a anak ni Sala.
36 Ti Sala éy anak ni Kainan, a anak ni Arpasad, a anak man dén ni Sem. Ti
Sem éy anak ni Noe, a anak ni Lamek,
37 a anak ni Matusalem, a anak ni Enok. Ti Enok éy anak ni Hared, a anak
ni Mahalalel, a anak ni Kainan.
38 Ti Kainan éy anak ni Enos, a anak man dén ni Set. Ey ti Set éy anak ni
Adan, a anak na Diyos.

4

Tu Pangtokso Ni Satanas Ni Jesus

1 Nadid, nagsoli dén ti Jesus a gébwat ta Hordan. Ey édse diya ta mahusay
i Banal a Espiritu. Ey tu Espiritu, éy niange na siya ta ilang a lugar, para ta
épat a pulu a aldew.
2 Ey ta éya, éy tinétokso siya ni Satanas. Ey ta lubuk na éya a panahun, éy
éwan siya néngan. Ey to katapusan, éy mégalép dén siya.
3 Ey kinagi ni Satanas diya, a "Eng anak ka na Diyos a talaga, éy gamitén
mo i kapangyarian mua a paging tinapayén mo di bitoae."
4 Ey mégidel ti Jesus, a kinagi na, a "I kagia ta kasulatan na Diyos, éy éwan
san kanén i ikabuhay mia, éng'wan salita be na Diyos i ikabuhaya na tolay."
5 Nadid ti Satanas, éy niange na ti Jesus ta melangkaw, sakay nipatanaw na
diya i étanan a banubanuwan ta mundua ta esa san a minutus.
6-7 "Sakén i te kooa diden ya a étanan," kagi ni Satanas. "Ey maari ko a iatéd
i éya ta maski ti ésiya a gustu ko. Nadid, éng sumamba ka diyakén, éy iatéd ko
diko i étanan a kayamanan na éya, a siko i te kapangyariana dide."
8 Ey ti Jesus, éy mégidel man dén siya, a kinagi na ni Satanas, a "I utus na
kasulatan na Diyos, éy Panginoon mo a Diyos, éy siya san i sambaan mua,
sakay siya be kan san i péniwalaan mua."
9 Nadid, éy niange na ti Jesus ta paluku no Templo ta Jerusalem. "Eng siko
i anak na Diyos," kagi na, "éy tumépduk ka dén. Ewan ka maanya,
10 da i kagia ta kasulatan na Diyos, éy utusan kan na Diyos du anghel na a
mangalaga diko.
11 Sakay agawén de ka kan," kagi ni Satanas, "monda éwan ka mebagsak ta
bito."
12 Ey mégidel man dén ti Jesus, a kinagi na, a "Te kagi a iba, a éwan kan maari
a puhubaan na tolay i Diyos, éng aguman na."
13 Ey nadid, kétapos ni Satanas a nangtokso ni Jesus, éy gininanan na siya,
a naguhay siya ta esa a pagkékataon.

Mégsapul Ti Jesus a Mégtoldu

14 Nadid, éy nagsoli dén ti Jesus ta Galilea. Ey édse diya i kapangyarian na
Banal a Espiritu. Ey du tolay sa, éy nabahibaheta de siya.

15 Ey nagtoldu siya du tolay du kapilya de, éy pinépuri siya du étanan a tolay.
16 Nadid éy inumange dén ti Jesus to diniklan na a banuwan a Nasaret. Ey
to pangilin a aldew, éy inumange siya to kapilya de, a kona ta ugali na. Ey
tinumaknég siya to miting de, a mégbasa ta kasulatan.
17 Ey nigewat de diya tu libru a nisulat ni Purupeta Isayas. Ey binuklat na,
éy saye tu binasa na:
18 "Edse diyakén i Espiritu na Panginoon, da piniliék na a magpahayag du
mahirap ta Mahusay a Baheta. Inutusanék na a magpahayag du
pihesu, a agawén side, sakay du buhék, éy makabulag side, sakay du
mahirap, éy ilibri side.
19 Inutusanék na a magpahayagék ta kédemét na Panginoon a mangiligtas
dide."
20 Nadid, pékabasa dén ni Jesus ta éya, éy tiniklup na tu libru, sakay nisoli na
to lélake, sakay inumeknud siya a mégtoldu. Ey te itan siya du étanan a tolay
to kapilya, éng anya i kagi naa.
21 "I éya a hula a binasa ko dikam," kagi na, "éy natupad dén nadid a aldew ta
harap moya."
22 Ey du tolay, pékabati de ta éya, éy kagi de a mahusay siya a lélake. Ey
nagtaka side to kinagi na a memahal. Ey kagi du iba, a "Ewan beman siya
tu anak ni Hose?"
23 Ey kinagi ni Jesus dide, a "Siguradu éy kagi moy diyakén i halimbawa,
a 'Nay, éng doktor ka, éy pahusayén mo pa i sarili mua.' O kagi moy siguru
diyakén, a 'Bakit éwan mo gemtén ta éye tu nabaheta me a ginimet mo kan ta
Kapernaum?'
24 Talaga," kagi ni Jesus, "éwan tanggapén na tolay i purupeta, éng gébwat
siya ta banuwan de.
25 "Tandaan moy," kagi na; "to panahun ni Purupeta Elias, éy éwan naguden
ta étélo éy ta kalahati a taon, a hanggan mégalép i tolay. Ey te meadu a bébe a
bilo ta Israel ta éya a panahun, a naghirap.
26 Pero entan moy," kagi ni Jesus, "i Diyos éy éwan na inutusan ti Elias a
mangtulung ta maski isesa dide. Engʼwan, i tinulungan na sana éy tu bilo ta
Sidon a taga Sarepta. Ey siya éy éwan bale Judeo!
27 "Sakay to panahun ni Purupeta Eliseo, éy te meadu a te saket a ketong,"
kagi ni Jesus. "Pero éwan ginamot ni Eliseo i maski isesa dide. Engʼwan, basta
ti Naaman san a taga Siria i ginamot naa. Ey siya éy éwan be Judeo!"
28 Nadid, to pégkagi ni Jesus ta éya du tolay to kapilya, éy naiyamut side diya.
29 Ey kembilan de ti Jesus a inibutan de siya to banuwan de. Niange de siya
to taytay no buked ta éya, a talaga de siya a itogpal to buked.
30 Pero ti Jesus, éy basta nagsoli siya a naglakad to lubuk de, a hinumektat
siya dide.

Tu Lélake a Hinayup

31 Nadid, éy inumange ti Jesus ta Kapernaum ta Galilea. Ey tuwing
pangilin, éy nagtoldu siya du tolay ta éya.
32 Ey du tolay, éy mégpégtaka side a tahod to pégtoldu na, da neta de a te
kapangyarian siya ta pégtoldu na.
33 Ey nadid éy te esa a lélake to kapilya ta éya a hinayup, a te medukés a
espiritu diya. Ey dinumulaw siya ta medegsén, a kinagi na, a

34 “Jesus, siko a taga Nasaret, anya i pékialam mua dikame? Bunon mo
kame wade a manga hayup? Natenggi ta ka a siko i tiniyak na Diyos a
tagapagligtas!”
35 Ey ti Jesus, éy sinaway na tu hayup, a kinagi na, a “Tama dén! Umibut ka
dén ta ina a lélake!” Ey tu dimonyo, pékabati na ta éya, éy pinalugmuk na tu
lélake, a tulos inumibut dén siya to lélake, a éwan na siya pinasakitan.
36 Ey du tolay sa, éy mégpégtaka side, a kinagi de, a “Anya wade i kagi na
lélakeae? Te kapangyarian siya, a iutus na san du medukés a espiritu, éy
umibut side ta tolay!”
37 Ey kétapos na éya, éy nabaheta du étanan a tolay ta éya i tungkul ni Jesus.

Ginamot Ni Jesus I Meadu

38 Nadid, hinumektat ti Jesus to kapilya, a inumange siya to bile ni Simon.
Ey tu manugeng ni Simon éy méladu siya, a mepalang. Ey kinagi de ni Jesus
a te ladu siya.
39 Ey inumange ti Jesus diya, a pinégkagian na tu palang na. Ey naibut tu
palang na, a tulos inumégkat siya a nagasikaso siya dide.
40 Nadid, to giapon dén, éy du tolay sa a te kaguman a te ladu, éy niange de
side ni Jesus. Ey ti Jesus, éy nitupo na tu kamét na dide, éy pinahusay na side
a étanan.
41 Sakay te meadu be a tolay a minaibut dide du dimonyo. Ey medegsén tu
kinagi de ni Jesus, a “Siko i anaka na Diyos!” kagi de. Pero pinégkagian side
ni Jesus, a sinaway na side a mégkagi, da tukoy de a siya i Cristo a tiniyak na
Diyos a tagapagligtas.
42 Nadid, to gagabi dén, éy hinumektat sa ti Jesus, a inumange siya ta adeyo
du tolay. Pero du tolay, éy inahayok de siya. Ey péketa de diya, éy talaga de
siya a sawayén a maglakad.
43 Pero “Ewan maari,” kagi na, “da te kailanganék a mégpahayag be du tolay
ta iba-iba a banuwan. Kanyaék se pinaange na Diyos, éy monda ipahayag ko
i Mahusay a Baheta tungkul ta péghari na Diyos.”
44 Kanya tulos nagpahayag ti Jesus ta meadu a kapilya ta palebut na Hudea.

5

Inakit Ni Jesus Du Alagad Na

1 To esa a aldew, éy édsa ti Jesus to digdig no diget ta Genesaret. Ey te
meaadu a tolay a dumédulug diya, a pépilitén de a umadene diya, da gustu
de a mégbati ta pégtoldu na ta kagi na Diyos.
2 Ey ti Jesus éy neta na i éduwa a abeng a te pundu dén to baybay. Ey du te
koo dide, éy inugisan de du panti de.
3 Ey nadid, da pépiitén du tolay ti Jesus, éy sinumakay siya to abeng a esa, a
koo ni Simon, sakay kinagi na diya, a itulak na tu abeng, a dumitaw ta kétihék.
Ey to kéditaw de, éy inumeknud sa ti Jesus, a tulos nagtoldu siya du tolay.
4 Ey nadid, kétapos ni Jesus a nagtoldu, éy kinagi na ni Simon, a “Nay,
Iditaw moy pa i abinga ta bétong yae, sakay itékneg moy sa i pantia, monda
makaalap kam.”
5 Ey “Maistu,” kagi ni Simon, “nagdamag kame to kélép se a nagpanti, éy
éwan kame tu nalap. Pero éng siko i te utusa, éy puhubaan me man dén.”
6 Nadid, to péngitékneg de to panti de, éy meaadu bale side a naalap, a
hanggan da talaga a mapéknet tu panti.

7 Ey pinayapayan de du kaguman de to iba a abeng, a aguman de side. Ey
pinutat de du éduwa a abeng ta ikan, a hanggan da talaga a omléd side.
8-10 Ey de Simon Pedro, éy nagtaka side a tahod to dinikép de a ikan. I
kakaguman ni Simon éy de Santiago sakay ti Juan, a patwade side a anak
ni Sebedeo. Ey ti Simon, péketa na ta nanyaria, éy linumuhud siya ni
Jesus, a kinagi na, a "Diyan ka umadene diyakén, Panginoon, da meaduék
a kasalanan!" Ey kinagi ni Jesus diya, a "Diyan ka méganteng; sapul nadid éy
éwan ka dén mangalap ta ikan, éng'wan tolay a para diyakén."
11 Ey nadid, to péngidahik de to abeng de to baybay, éy basta gininanan de i
étanan, sakay kinumuyog side ni Jesus.

Pinahusay Na Tu Te Ketong

12 To esa a aldew, éy édse ti Jesus to esa a banuwan. Ey te lélake ta éya a
putat i bégi na ta saket a ketong. Ey siya, péketa na ni Jesus, éy dinumapa siya,
a nékiohon siya ni Jesus. "Panginoon," kagi na, "éng maari, éy pahusayénék
pad."
13 Ey ti Jesus, éy kembilan na siya, a kinagi na, a "Maari, maghusay ka dén."
Ey to pégkagi na ta éya, éy bigla a naibut tu ladu na.
14 Ey kinagi ni Jesus diya, a "Diyan mo kékagin i éye ta maski ti ésiya, éng
'wan umange ka pa pumeta to padi, a mahusay ka dén. Sakay atdinan mo
tu padi," kagi na, "ta péngiatang na diko, a kona to niutus ni Moises, a saya i
pagpatunay mua ta tolay a mahusay ka dén."
15 Pero nadid, lalo a nabaheta du tolay i tungkul ta kapangyarian ni Jesus,
a tulos meaadu pa i tolay a dumédulug diya, a monda mégbati side diya, sakay
gustu de a magamot side ta ladu de.
16 Kanya ti Jesus éy palagi siya a uméange ta ilang a lugar, monda
makaadeyo siya dide a manalangin.

Pinahusay Ni Jesus Tu Lumpu

17 To esa a aldew, éy mégtoldu ti Jesus. Ey te eknud sa i sénganya a Pariseyo
sakay maistu ta rilihiyon. Ey side éy gébwat ta iba-iba a banuwan ta Galilea,
sakay ta Hudea, sakay ta Jerusalem. Ey édse nadid ni Jesus i kapangyarian
na Diyos a magamot ta tolay.
18 Ey du iba a tolay sa, éy kembil de ni Jesus i esa a lélake a lumpu, a te
katidug siya to kama na. Talaga de siya a iesdép to bile a égsean ni Jesus.
19 Pero éwan de kaya, da mepiit tu bile da meadu a tolay. Kanya nisangkay
de tu lumpu to atép no bile, sakay binutbut de tu atép, sakay nitostos de tu
kama a édsean no lumpu, a hanggan ta harapa ni Jesus to lubuk.
20 Ey ti Jesus, péketa na a méniwala side diya, éy kinagi na to lumpu, a
"Kadimoy, pinatawad ka dén ta kasalanan mo."
21 Ey du maistu ta rilihiyon, sakay du Pariseyo, pékabati de ta éya, éy kinagi
de ta lihim, a "Ti ésiya i lélakeae, a mégwari-wari a Diyos siya? Diyos san i
makapagpatawad ta kasalanan na tolay."
22 Ey ti Jesus, éy tukoy na dén i isip dia, a tulos kinagi na dide, a "Bakit
mégisip kam ta kona sina?
23 Tama," kagi na, "maari i maski ti ésiya a mégwari-wari a magpatawad
ta kasalanan na tolay. Pero ti ésiya i maaria a makapagpalakad ta lumpu a
tolay?
24 Nadid," kagi na, "éy sakén i lélake a gébwat ta langet. Ey patunayan ko
dikam a te kapangyarianék a magpatawad ta kasalanan, a péglakadén ko i

lumpuae.” Nadid, kinagi ni Jesus to lélake a lumpu, a “Nay, umégkat ka dén, a alapén mo dén i kama mua, a ikad mo dén ta bile moy.”
25 Ey nadid, pégkagi ni Jesus ta éya, éy basta inumégkat agad tu lumpu ta harap du tolay, sakay inalap na tu katidugen na, sakay nagsoli siya to bile na, a mégpépasalamatén dén siya ta Diyos.
26 Ey dudu tolay sa, éy mégpégtaka side a tahod a tahod. Ey pinépuri de i Diyos, a kinagi de, a “Makataka-taka a gimet i mineta tama nadid ta éye!”

Ti Lebi a Mégpabuwes

27 Nadid, kétapos na éya, éy neta ni Jesus i esa a lélake a mégpabuwes, a ti Lebi i ngahen na, a te eknud siya to pégsingihan ta buwes. Ey kinagi ni Jesus diya, a “Kumuyog ka diyakén a maging alagad ko.”
28 Ey ti Lebi, éy basta tinumaknég siya, sakay pinabayan na san tu tarabaho na, sakay inumunonod dén siya ni Jesus.
29 Nadid, da gustu ni Lebi ti Jesus, éy nipaghanda na siya ta dikél a anyaya to bile na. Ey to péngan de, éy nékidipon be sa i meadu a iba a mégpabuwes, sakay iba a medukés a tolay,
30 Ey du Pariseyo, sakay du kaguman de a maistu ta rilihiyon, péketa de dide, éy kinagi de du alagad ni Jesus, a “Bakit mékidipon kam du makasalanan a tolay?”
31 Ey ti Jesus, pékabati na dide, éy kinagi na, a “Bakit? Du mahusay éy éwan side tu kailangan ta magamot, éng'wan du te ladu.
32 Ey sakén éy éwanék se inumange a monda tumulungék du mahusay a tolay, éng'wan du makasalanan i tulungan kua.”

Tungkul Ta Pégkulasiyon

33 Nadid du tolay, éy kinagi de ni Jesus, a “Du alagad ni Juan, éy palagi side a mégkulasiyon, sakay ménalangin. Ey kona be sa du alagad du Pariseyo,” kagi de. “Ey bakit du alagad mo, éy éwan? Basta méngan side.”
34 Ey kinagi ni Jesus dide, a “Ataay, pilitén moy beman a mégkulasiyon i tolay éng kaguman de pabi i ikasal? Ewan!
35 Bagay éwan dén sa tu kadimoy de a ikasal, éy saya i oras de a magkulasiyon.”
36 Ey tulos kinagi ni Jesus dide i esa pa a halimbawa. “Ewan tu mangpéknet ta badu a bigu,” kagi na, “a itagpi ta badu a dati. Da éng kona sa, éy sayang tu badu a bigu, sakay pati tu bigu éy éwan kapareho no dati.
37 Ey éwan be tu méngiasék ta bigu a alak ta dati a pégaskanan. Da éng kona sa i ginamet de, éy pomtak tu pégaskanan, da dati, a tulos mebut tu alak. Ey sayang be dén tu pégaskanan.
38 Maigi pa, éy dapat iasék i bigu a alak ta bigu be a pégasakanan!
39 Sakay pati, éng mara ininom mo dén i dati a alak, éy sala mo a kenaman i bigu, da lalo a mehasa tu dati a alak.”

6

Tungkul Ta Pangilin

1 Nadid, to esa a aldew a pangilin, éy dinumiman de Jesus to kapahayan. Ey to péglakad de, éy nagkétoh du alagad na ta tégesa a ohay, a kékéselén de, a kanén de.
2 Ey du Pariseyo, éy kinagi de, a “Bakit, gemtén moy i bawal ta pangilin? Bilang tarabaho ina!”

3 Ey kinagi ni Jesus dide, a “Ewan! Bakit, éwan moy wade nabasa tu ginimet
ni Dabid to araw, to pégalép de sakay du kaguman na?
4 Basta sinomdép siya to bile na Diyos. Ey tu te déton sa a tinapay a para
ta Diyos, éy inalap na a kinan na; sakay pinakan na be du kaguman na. Ey
bawal kan ya ta utus, da du padi san i maari kana a méngan ta éya.
5 Ey sakén a lélake a gébwat ta langet,” kagi ni Jesus, “éy sakén i mégkagia éng
anya i tama a gimet ta aldew a pangilin.”

Tu Lélake a Pile Tu Kamét

6 Nadid, to pangilin a esa, éy sinomdép ti Jesus to kapilya a magtoldu. Ey te
lélake sa a pile tu kamét.
7 Ey du te tungkulin a Judeo, éy sinubukan de ti Jesus, éng gamutén na tu
lélake ta pangilin, monda maka éy iabla de siya a manglabag ta utus.
8 Pero tukoy ni Jesus tu isip de. Ey kinagi na to pile tu kamét, a “Kadon se.
Tumaknég ka se.” Ey tu lélake, éy tinumaknég siya to harap de.
9 Ey kinagi ni Jesus du mégsubuk diya, a “Anya, bawal beman ta utus tam
éng aguman tam i te hirap ta pangilin? Isip ko bawal san éng pahirapan tam
i tolay?”
10 Ey ti Jesus éy lélamangén na side, sakay kinagi na to lélake a pile, a “Iolnat
mo i kamét mua.” Ey to péngiolnat na, éy naghusay dén.
11 Ey du nagsubuk diya, éy méiyamut side a tahod diya. Ey négpéguhon side
éng anyan de siya.

Pinili Na Du Labindalawa a Apostol Na

12 Nadid, ta éya a panahun, éy inumange ti Jesus to buked a manalangin.
Ey nagdamag siya a nanalangin ta Diyos.
13 Ey to gagabi dén, éy pinauwet na du alagad na, sakay pinili na i
labindalawa dide, a side i ngéngahinan na a apostol.
14 I ngahen dia éy ti Simon, a pinalayawan na a Pedro, sakay ti Andres a
wadi na, sakay ti Santiago éy ti Juan, sakay ti Pelip, sakay ti Bartolome,
15 sakay ti Mateo éy ti Tomas, sakay ti Santiago a anak ni Alpeo, sakay ti
Simon a metapang,
16 sakay ti Hudas a anak ni Santiago, sakay ti Hudas Iskarote a néngitokyon
ni Jesus.

Mégtoldu Man Dén Ti Jesus

17 Nadid, késoli de Jesus a gébwat to buked, éy hinumintu side to dénak, a
kaguman na i meadu a alagad na. Ey dinumulug sa diya i meaadu a tolay a
gébwat ta Hudea, sakay ta Jerusalem sakay ta Tiro éy ta Sidon.
18 Inumange sa side a mégbati diya, sakay monda pahusayén na side ta
sakisaket dia. Ey inumange be sa i meadu a hinayup, éy naghusay be side.
19 Ey meadu a tolay a pumépilit a mangkapot diya, da te kapangyarian siya
ta bégi naa a mégpahusay ta te ladu. Ey naghusay side a étanan.
20 Ey tinolduan ni Jesus du alagad na, a kinagi na dide, a
“Masuwerte kam a mababa,
da masakup kam na kaharian na Diyos.
21 Masuwerte kam, sikam a mégalép,
da atdinan kam na Diyos ta gustu moy.
Masuwerte kam, sikam a mégsanget nadid, da pakasayaén kam na Diyos.

22 “Masuwerte kam éng méiyamut dikam i tolay, o éng idelan de kam, o éng
ahewén di kam, o éng kagi de a medukés kam da sakup kam na lélake a gébwat
ta langet.
23 Eng dumemét dikam i kona sa, éy dapat masaya kam, da saya i tandaa a
dikél i gantimpala moya ta langet. Da kona be sa i péngloko de du purupeta
to araw.
24 “Pero sikam a mayaman nadid,
éy kagbi kam,
da malipas dén i buhay moya a malaya!
25 Sakay sikam a te meadu a kanén nadid,
éy kagbi kam be,
da dumemét dikam i alép!
Sakay sikam a masaya nadid,
éy kagbi kam be,
da dumemét dikam i pégsanget moy!
26 “Sakay sikam a iba, éy kagbi kam be,” kagi ni Jesus, “éng purién kam na
tolay, da kona be sa i ginamet du tolay to araw du mégbuli-buli a purupeta.”

Mahalén Moy Du Kalbug Moy

27 “Nadid,” kagi ni Jesus, “saye i utus kua dikam: mahalén moy du kalbug
moy. Sakay du méiyamut dikam, éy gemtén moy dide i mahusay.
28 Sakay du mégdusta dikam, éy kagi moy dide i mahusay a kagi. Sakay
ipanalangin moy du mangloko dikam.
29 Eng te mangsapuk diko ta padingel mua, éy iadene mo pa i lipat. Sakay
éng te mangalap ta diyaket mua, éy iatéd mo be diya tu badu mo.
30 Mangatéd ka ta mékeged diko, sakay éng te mangalap ta koo mo, éy diyan
mo dén ipeesoli.
31 Gustu moy a aguman kam na tolay. Pero i utus kua dikam, éy sikam i
mangaguma dide.
32 “Mara du mahal dikam, éng side san i mahalén moya, éy anya, purién
kam beman na Diyos? Da maski du makasalanan a tolay, éy mahalén de du
mégmahal be dide.
33 O éng tulungan moy san du mégtulung be dikam, éy purién kam beman
na Diyos? Da maski du makasalanan a tolay, éy kona be sa i ugali dia.
34 O éng i potangan moy sana éy du makabayad dikam, éy bakit umasa kam
a purién kam na Diyos? Da maski du makasalanan a tolay, éy mégpotang side,
monda patubuan de tu nipotang de.
35 “Kanya sikam,” kagi ni Jesus, “I maigia éy mahalén moy du kalaban moy,
sakay gemtén moy dide i mahusay. Sakay magpotang kam, a diyan kam
umasa a bayaden de dikam. Eng kona sa i gimet moya, éy maging anak kam
dén na mataas a Diyos, sakay gumanti siya dikam ta mahusay. Dahilan i
Diyos, éy kagbian na be du medukés a tolay.
36 Kanya sikam éy dapat mangagbi kam, a kona Nama moy ta langet.”

Tu Pégpintas Ta Iba

37 “Diyan kam mégpintas ta kapareho moy, monda éwan kam pintasan na
Diyos.” kagi ni Jesus. “Sakay diyan moy sisién i iba a tolay, éy éwan kam sisién
na Diyos. Eng'wan, pagpasensiyaan moy san du iba, éy pagpasensiyaan kam
be na Diyos.

38 Mangatéd kam ta iba a tolay, éy mangatéd be i Diyos dikam. Eng kona
sa i ugali moya, éy atdinan kam na Diyos ta meadu, a higit pa ta kaya moy a
kébilén. Tu takalan moy a gamitén moy éng méngatéd kam ta iba, éy siya be
ya i takalan a gamitén na Diyos bagay méngatéd siya dikam."
39 Nadid, kinagi ni Jesus du tolay i iba a halimbawa. "Ewan maari i buhék
a mégakay ta buhék be," kagi na. "Da éng kona sa, éy sabay side a matépduk ta
ébut.
40 Ewan mataas tu alagad to maistu na. Pero éng nakaadal dén siya ta
hustu, éy makaaheg siya to maistu na.
41 "Bakit pépintasan mo tu kaguman mo a te buhék tu mata, éy siko éy éwan
mo mapansing tu adigi ta mata mua?
42 Kodya i pégkagi mua to kaguman mo, a 'Kadon, Wadeng, ibutan ko i
buhék mua,' pero éwan mo meta a te adigi ka san tu mata? Mégwari-wari ka
bale a éwan ka tu kasalanan! Ibutan mo pa tu adigi ta mata mua, monda
maketa ka ta mahusay a maibutan mo tu buhék to mata no kaguman mo."

Tu Bunga Na Kayo

43 "I mahusay a kayo," kagi ni Jesus, "éy éwan mégbunga ta medukés a bunga.
Sakay i medukés a kayo éy éwan mégbunga ta mahusay a bunga.
44 Kanya i maski anya a kayo, éy tukoy mo éng mahusay, o éng'wan, bagay
meta mo i bunga naa. Tandaan moy, éwan mapitas i mahusay a bunga ta
medukés a kayo.
45 Ey kona be sa i tolay," kagi ni Jesus; "du mahusay a tolay, éy gemtén de
i mahusay. Sakay du medukés a tolay, éy medukés be i gimet dia. Dahilan i
ugali na tolay, éy gemtén de i édse ta isip dia."

Tu Eduwa a Mégbile

46 "Bakit ngéngahinanék moy a Panginoon moy, pero éwan moy sésundin i
utus kua dikam?" kagi ni Jesus.
47 "I maski ti ésiya a umange diyakén, sakay bébaten na i kagi kua, a tulos
sundin na,
48 éy ikahalimbawa naa éy tu lélake a mégbile ta matibay a bile. Siya i
mégkotkot ta medisalad a pundasiyon, a itupu na tu bile na ta bito. I éya a
bile, maski binihéng, éy éwan natumba, da matibay.
49 Pero tu mégbati ta kagi kua a éwan na sundin, éy ikahalimbawa naa éy
tu lélake a mégbile ta bile a éwan tu pundasiyon. Eng bihéngén i éya a bile, éy
bumagsak agad, a tulos mawasawasak dén."

7

Pinahusay Ni Jesus Tu Utusan No Sundalu

1 Nadid, kétapos ni Jesus a mégtoldu ta éya, éy inumange siya ta Kapernaum.
2 Ey te kapitan a sundalu ta éya a taga Roma. Siya éy te utusan a mahal na,
a te ladu, a adene dén a mate.
3 Kanya tu kapitan, pékabaheta na ni Jesus, éy nibilin na ta sénganya a
matétanda a Judeo, a pékiohon de ni Jesus a angen na pahusayén tu utusan.
4 Ey du matétanda, nékiohon side ni Jesus ta mahigpit. "Dapat tulungan mo
i éya a kapitan," kagi de,
5 "da mahal na kitam a Judeo, sakay siya i nagpatolnéka ta kapilya mia ta
éye."

6 Kanya kinumuyog ti Jesus dide. Ey to kétamo de pabi to bile no kapitan,
éy pinasambat no kapitan du kadimoy na ni Jesus, a kinagi de ni Jesus, a
“Panginoon, i gustua no kapitan me, éy diyan ka kan tumulos ta bile na;
mésanike siya diko, da mataas ka diya.
7-8 Kanya éwan siya i nangangea diko, Panginoon, éy mésanike siya. I
kinagia dikame no kapitan me,” kagi de, “éy maski siya kan, éy te mégutus be
diya a heneral, sakay siya éy mégutus kan be siya du sundalu na. Maski anya
i utus na kana du sundalu na, éy gemtén de. Ey kona be sa tu katulung na,
kagi na. Kanya siko, Panginoon,” kagi de, “éng mégkagi ka san a maghusay tu
utusan, éy maisip dén no kapitan me a maghusay siya a talaga, maski adeyo
ka.”
9 Nadid, pékabati ni Jesus ta éya, éy nagtaka siya. Ey sinumuleg siya a kinagi
na du umunonod diya, a “Sapul to éya, éy éwan ko pabi neta i maski isesa a
Judeo a méniwala diyakén a kona ta éya a kapitan!”
10 Ey nadid, to késoli dén du kadimoy no kapitan to bile de, éy dinemtan de
dén tu utusan na a mahusay dén.

Pinabuhay Na Tu Anak No Bilo

11 Nadid, kétapos na éya, éy inumange de Jesus ta Nain. Ey kaguman na du
alagad na, sakay i meadu pa a tolay.
12 Ey to kéadene de to banuwan, éy nasambat de i meaadu a tolay a
lumuwas, a te usung side ta pate, a tamo side ta péglébngan. Ey tu lélake a
minate a kébilén de, éy siya tu anak no bilo a bébe a isesa.
13 Ey tu Panginoon, péketa na to bilo éy kinagbian na siya a tahod, a kinagi
na diya, a “Diyan ka mégsanget.”
14 Ey kembilan ni Jesus tu kabaong. Ey du te usung diya, éy nihintu de. Ey
kinagi ni Jesus to bangkay, a “Anéng, umégkat ka dén.”
15 Ey tulos inumeknud to lélake, a tulos na dén a minégkagi. Ey ti Jesus, éy
niange na dén siya to ina na.
16 Ey du tolay sa, éy inumanteng dén side a étanan. Ey pinuri de dén i Diyos,
a kinagi de, a “Dinumemét bale dén i mataas a purupeta dikitam!” Sakay
kinagi du iba, a “Dinumemét bale dén i Diyos a mangagaw siya du tolay na!”
17 Ey i éya a gimet ni Jesus éy nabaheta dén ta étanan a banubanuwan ta éya.

Du Alagad Ni Juan

18 Ey du alagad ni Juan, éy nakabaheta be side ta gégemtén ni Jesus, tulos
nibaheta de siya ni Juan to pégpihesuan.
19 Ey ti Juan, éy pinaange na i éduwa a alagad na ni Jesus. “Ipakelagip moy
diya,” kagi ni Juan, “éng siya ngani dén i nipangakua na Diyos a umange se a
tagapagligtas tam, o maguhay kitam pa ta esa?”
20-21 Ey du alagad ni Juan, kédemét de ni Jesus, éy dinemtan de siya a
mégpahusay du meadu a te saket, sakay du hinayup. Sakay mineta de be
siya a nagpahusay ta meadu a buhék. Ey kinagi de ni Jesus, a “Ti Juan a
Mégbinyag, éy pinaange na kame se diko. I gustu na a mapospusan.” kagi
de, “éng siko kan a talaga tu nipangako na Diyos a umange se a tagapagligtas
me, o maguhay kame pa ta esa?”
22 Ey kinagi ni Jesus dide, a “Basta kagi moy san ni Juan i mineta moya ta
éye, a méketa dén du buhék, sakay du lumpu éy mékapaglakad dén side. Sakay
kagi moy be diya a naghusay dén du te saket a ketong, sakay mékabati dén

du tuléng. Sakay nabuhay a huway du pate. Sakay kagi moy be ni Juan a
tinétolduan ko du mahirap a tolay ta Mahusay a Baheta.
23 Ey masuwerte a talaga," kagi ni Jesus, "du éwan mégidel diyakén."
24 Nadid, to kéhektat dén du alagad ni Juan, éy négkagi ti Jesus du tolay sa
ta tungkul diya. "To kéluwas moy ni Juan ta ilang a lugar," kagi na, "éy bakit
kam inumange diya? Gustu moy wade meta tu lélake a mehina a koman san
i lamon a sésébyugén na pahés?
25 O siguru gustu moy meta tu lélake a te badu ta kamahalan? Pero éwan,
da du te badu ta kamahalan, éy mégiyan side ta bile no hari.
26 I inange moy ngani sa a meta moy éy purupeta! O, tama ya. Ey maigi
ngani ti Juan du iba a purupeta.
27 Da ti Juan i nihulaa to kasulatan, to pégkagi na, a

'Tandaan moy,' kagi na Diyos; 'siya i pinakangbégi ko. Pégdetulén ko siya diko,
monda paghandaén na du tolay ta demtan ko.'

28 Tandaan moy," kagi ni Jesus, "du étanan a tolay ta mundua éy éwan tu
mataas ni Juan. Pero i mababaa a tolay ta kaharian na Diyos, éy mataas side
diya.
29 "Ey du étanan a tolay a nakabati ni Juan, sakay pati du medukés a tolay,
éy nipasakup dén side ta Diyos, a nipabinyag side ni Juan.
30 Pero du Pariseyo, sakay du maistu ta rilihiyon, éy inidelan de i kaluuben
na Diyos dide, a sala de a ipabinyag ni Juan.
31 "Pakodyan ko a méngihalimbawa di tolaya nadid?" kagi ni Jesus.
32 "Mara, kapareho side na anak a te eknud ta plasa, a mégpépintasén side
ta kaéyag de. Mara kagi de dide, a 'Tinogtogen me kam, pero éwan kam
nagsayaw. Ey to pégsanget me, éy éwan kam nalungkut dikame.'
33 Ey kona be sa di tolaya," kagi ni Jesus, "da ugali ni Juan, éy nagkulasiyon,
a éwan méginom ta alak, éy pinintasan de a hinayup.
34 Pero sakén, éy mahusayék a méngan éy ta méginom, éy pintasanék de be,
a kagi de a medémoték a méngan éy ta méginom. Sakay pintasanék de be a
mékiagumék du makasalanan a tolay, sakay du mégpabuwes.
35 Pero pabayan moy ya. Tukoy moy éng tama i gimet ko bagay meta moy
du bunga ko, éng mahusay."

Tu Medukés a Bébe a Nagsisi

36 Nadid i esa a Pariseyo, éy inakit na ti Jesus a méngan to bile na. Ey
inumange sa ti Jesus a méngan.
37 Ey nadid, te bébe ta éya a banuwan a medukés i ugali naa. Ey pékabaheta
na a méngan ti Jesus to bile no Pariseyo, éy binugtong na i esa a boti a te lasén
a pabango,
38 sakay inumange siya to bile. Ey sinuménsén siya to adég ni Jesus, a
mégsanget siya. Tulos binisa na tu tikéd ni Jesus to léwa na, sakay pinahiden
na to buk na, sakay inahoben na tu tikéd na, sakay nibulak na tu pabango.
39 Ey tu Pariseyo, péketa na ta éya, éy kinagi na ta isip na, a "Eng tunay a
purupeta ti Jesus, éy tukoy na a medukés i éya a bébe, a sawayén na siya a
mangkébil diya."
40 Ey nadid, kinagi ni Jesus to Pariseyo, a "Simon, te istoriaék diko."
"Ey anya, Maistu?" kagi no Pariseyo.

41 “Eng mara,” kagi ni Jesus, “éy te lélake a nagpotang ta éduwa a tolay.
I utang no esa éy lima kan a datos a kuhata. Ey tu utang no esa man éy
limapulu san a kuhata.
42 Ey nadid, da pareho side a éwan nakabayad to lélake, éy pinagpasen-
siyaan na side a éduwa, a pinabayan na san dén tu utang de diya. Ey nadid,
Simon,” kagi ni Jesus, “anya i isip mua? Ti ésiya dide a éduwa i magmahala to
lélake a nagpotang?”
43 “Ey siguru,” kagi ni Simon, “éy tu te utang ta dikél, da pinagpasensiyaan
siya no lélake ta mahigit pa to esa.”
“Ey tama ka,” kagi ni Jesus.
44 Ey nadid, péngsuleg ni Jesus to bébe, éy kinagi na to Pariseyo, a “Entan
mo i bébeae, Simon. Siya i kahulugina na éya a halimbawa. Da to késdép ko
ta bile moyae, éy éwanék mo inatdinan ta dinom a pagugisan ko ta tikéd kua.
Pero siya, éy inugisan na ta léwa na, a pinahiden na ta buk na.
45 Ey to késdép ko se, Simon, éy éwanék mo inahoben. Pero siya, sapul to
késdép ko, éy éwan tu tahan ta pégéahob na ta tikéd kuae.
46 Ewan mo pinahiden i ulo kua ta maski mura a langis. Pero siya, éy
nipahid na i memahal a pabango ta tikéd kua.
47 Ey nadid, Simon,” kagi ni Jesus, “i dikél a pégmahal na a nipeta na diyakén,
éy saya i katunayana a pinagpasensiyaan dén siya ta kasalanan na a meadu.
Pero tu te kétihék san a kasalanan, éng pagpasensiyaan ko, éy kétihék be i
pégmahal na diyakén.”
48 Nadid, kinagi ni Jesus to bébe, a “Pagpasensiyaan ka dén na Diyos ta
kasalanan mo.”
49 Ey du iba a tolay a méngan ta éya, pékabati de ta éya, éy kinagi de ta isip
dia, a “Anya i lélakeae? Bakit isip na a siya i maaria a mangibut ta kasalanan
na tolay ta Diyos?”
50 Ey kinagi ni Jesus to bébe, a “Neligtas ka dén dahil ta péniwala mo diyakén.
Ikad mo dén, a diyan ka métageg.”

8

Du Bébe a Mégserbisiyu Ni Jesus

1 Nadid, kétapos na éya, éy tinumulos ti Jesus du banubanuwan, a nagpa-
hayag siya ta Mahusay a Baheta tungkul ta péghari na Diyos. Ey kaguman na
du labindalawa a alagad na.
2 Ey kaguman na be i séngaséngan ya a bébe a pinahusay ni Jesus ta saket.
Sakay du iba a bébe a pinahusay na a hinayup. I esa dide éy ti Maria
Magdalena, a inibutan ni Jesus ta pitu a dimonyo.
3 Sakay tu esa man dén éy ti Juana a asawa ni Kusa. (Ti Kusa éy mataas a
katulung ni Hari Herod.) Sakay kaguman de be ti Susana, sakay meadu be
a iba a bébe. Side a bébe, éy ginégastos de tu ari-arian de ta péngtulung de de
Jesus.

Tu Halimbawa Tungkul to Mégsabug

4 Nadid, te meaadu a tahod a tolay a dinumulug ni Jesus, a gébwat ta iba-iba
a banuwan. Ey kinagi ni Jesus dide i halimbawa a éye.
5 “Eng mara,” kagi na, “éy te esa kan a lélake a mégsabug to binhi na. Ey to
pégsabug na éy te sénganya wade a butil a minepégsek to dilan, a kineyudak na
tolay, sakay kinan na manok.

6 Ey te sénganya wade be a nepégsek to bito-bito; éy to kétubu na ta kétihék,
éy minalanés, da memade san tu mebito a luta.
7 Ey te sénganya wade be a nepégsek to kalamonan, éy nailongan na lamon.
8 Ey tu iba a binhi, éy nesabug kan dén ta mahusay a luta. Ey tinumubu
ina. I bawat butil éy nagohay ta tégsésandaan. Ey nadid," kagi ni Jesus, "éng
makabati kam, éy baten moy ya."

I Layunin Na Halimbawa

9 Nadid, du alagad ni Jesus, éy nipakelagip de diya éng anya i kahulugen na
éya a halimbawa.
10 Ey kinagi ni Jesus, a "Ipeta san dikam na Diyos i kahulugen na lihim
a tungkul ta péghari na ta tolay. Pero du iba a tolay, éy halimbawa san i
iyétoldu kua dide, da maski metaék de, a sakay mégbati side diyakén, éy éwan
de mapospusan."

Tu Kahulugen No Halimbawa Tungkul To Pégsabug

11 "Nadid, saye i kahulugen no halimbawa tungkul ta mégsabug," kagi ni
Jesus. "Mara tu binhi, éy saya tu kagi na Diyos.
12 Ey tu dilan a nepégsikan na sénganya a butil, éy saya du tolay a makabati
ta kagi na Diyos. Pero dumemét ti Satanas dide, a agewén na ta isip de tu kagi
a nabati de, monda éwan side méniwala a tulos meligtas side.
13 Ey tu mebito a luta a nepégsikan na iba a butil, éy saya du tolay a
makabati ta kagi na Diyos, a tanggapén de, a tulos masaya side. Pero éwan
side makatagal, da éwan makagimot tu binhi ta isip dia. Méniwala side ta
sandali san, pero pabayan de éng dumemét dide i kahirapan de.
14 Ey tu kalamonan a nepégsikan na iba a butil, éy saya du tolay a makabati
ta kagi na Diyos, pero éwan mégbunga tu kagi na Diyos ta isip dia, da i
nakailonga dide éy tu pégisip de ta kabuhayan de, sakay ta kayamanan de,
sakay ta kasayaan de.
15 Ey tu mahusay a luta a minesabugen na iba a butil, éy saya du tolay a
makabati ta kagi na Diyos, a tulos tanggapén de ta isip de, a sésundin de a
hanggan magbunga ta mahusay."

Tu Halimbawa To Simbu

16 "Anya wade," kagi ni Jesus; "taben moy i simbu, a tulos taklében moy ta
pégtakalan? O isahok moy ta kama? Ewan, da iedton moy ta lamesa, monda
matanglawan du somdép ta bile.
17 Ey maski anya a meliso nadid, éy mademlagen ta esa a panahun. Sakay
maski anya i ilihim na tolay nadid, éy mehayag ta esa a panahun.
18 "Nadid," kagi ni Jesus, "éy isipén moy tu kagi ko dikam. Dahilan du
mégéisipén ta itoldu kua, éy dagdagen na Diyos i isip dia. Pero du metamad
a mégisip ta itoldu kua, éy bawasan na Diyos i akala de a édse to isip de a
hanggan éwan side tu mapospusan."

I Tunay a Top Ni Jesus

19 Nadid, éy dinumemét sa tu ina ni Jesus sakay du top na. Pero éwan side
nakaadene diya, dahil ta meaadu a tolay.
20 Ey kinagi du tolay diya, a "Kéye dén ta luwas dena mo éy du tétotop mo,
a gustu de ka meta."
21 Ey kinagi ni Jesus du tolay sa, a "Du mégbati ta kagi na Diyos, a sakay
sundin de, éy side i ina kua éy ta tétotop ko."

Pinahintu Ni Jesus Tu Unos

22 To esa a aldew, éy sinumakay de Jesus to abeng, sakay kinagi na du
alagad na, a “Umahabes kitam dén ta dibilew.”
23 Ey to péglakad de, éy nekatidug ti Jesus. Ey inabut side na mesibét a unos,
a hanggan da talaga a matabuwan tu abeng, a adene dén side a mabagbag.
24 Kanya linukag siya du alagad na, a kinagi de, a “Maistu, omléd kitam
dén!”
Ey ti Jesus, kéikat na éy sinaway na tu pahés sakay tu dikél a tagmék, éy
hinumintu side, a tulos a naglantap dén tu diget.
25 Ey kinagi na du alagad na, a “Bakit, éwan kam bale pabi méniwala
diyakén?”
Ey du alagad, éy nagtaka side, a inumanteng dén side, a kinagi de, a “Anya
wade i lélakeae? Sawayén na san i pahés éy ta tagmék, éy méniwala side diya!”

Pinahusay Ni Jesus Tu Lélake a Hinayup

26 Nadid éy inumange side ta banuwan na tolay a Gadereno, a édse ta
dibilew na Galilea.
27 Ey to kéahawas ni Jesus, éy sinambat siya no esa a lélake a taga éya, a
hinayup. Nale siya a uba, sakay éwan siya mégiyan to bile, éng'wan mégiyan
dén siya to kapusanto.
28-29 Meadu dén a beses éy bébang-awén siya no dimonyo. Sakay pati éy
dinikép siya du tolay, a ginapus de tu kamét na sakay na tikéd na ta kadena.
Pero basta binabégsot na tu kadena, sakay tulos pinaginan siya no dimonyo
ta ilang a lugar.
Nadid, péketa na ni Jesus, éy kinuméllanget siya a linumugmuk to harap na,
a kinagi na diya ta medegsén, a “Anya i pékialam mua diyakén, Jesus? Siko i
anak na mataas a Diyos! Diyanék pad parusaan!” Kinagi dén no hinayup i
éya, da inutusan dén ni Jesus tu medukés a espiritu a umibut dén diya.
30 Ey kinagi ni Jesus diya nadid, a “ti ésiya i ngahen mua?” Ey “ti keaduan,”
kagi na, “i ngahen kua.” Kanya kinagi na i éya, éy te meadu a dimonyo a
mégiyan diya.
31-32 Nadid, éy te meadu sa a babuy a mégkan to disat no buked ta éya. Ey
du dimonyo a édse to lélake, éy dinumaying side ni Jesus, a diyan na side iébut
ta pégparusaan a lugar ta Dinatagen, éng'wan, pakultaden na side a umagton
ta bégi du babuy. Ey pinaagton sa side ni Jesus.
33 Kanya du dimonyo, éy inumibut side to lélake, a tulos sinomdép side du
babuy. Ey du étanan a babuy, éy nagpaginan side a bulnok, a sinumegbu side
to diget, a tulos de a minalimés.
34 Ey nadid, du mégbantay du babuy, péketa de ta éya, éy ginuminan side. Ey
nibébaheta de du étanan to banuwan de.
35 Ey du tolay, éy inumange side ni Jesus, monda meta de éng anya i
nanyaria. Ey kédemét de ni Jesus, éy neta de sa tu lélake a hinayup, a éwan
dén tu dimonyo diya, a te eknud san siya to harap ni Jesus, a mahusay dén.
Sakay te badu dén siya. Ey du tolay éy inumanteng side.
36 Ey du tolay sa a minaketa to nanyari, éy nibaheta de du iba éng kodya a
naghusay tu lélake a hinayup.
37 Ey du tolay a Gadareno, éy nipékiohon de ni Jesus a humektat siya to lugar
de, da mégganteng side a tahod. Kanya sinumakay man dén de Jesus to abeng
de, sakay hinumektat dén side.

38 Ey tu lélake a ginamot ni Jesus, éy gustu na a kumuyog.
39 Pero kinagi ni Jesus diya, a "Sumoli ka san nadid ta bile moy, sakay ikagi
mo dide i ginimet na Diyos diko." Kanya tu lélake, éy nagsoli siya to banuwan
na, a nibaheta na du étanan a tolay sa tu ginimet ni Jesus diya.

Tu Anak a Minate, Sakay Tu Bébe

a Minangkébil Ni Jesus

40 Nadid, késoli de Jesus to kinagébwatan de to dibilew, éy tinanggap siya du
tolay, da nale side a naguhay diya.
41 Ey inumadene diya i esa a lélake, a ti Hayro i ngahen na, a tagapamahala
to kapilya ta éya. Ey dinumapa siya to harap ni Jesus, a dinumaying diya a
umange to bile na,
42 da tu anak na a isesa, a dalagita, éy adene a mate.

Ey to péglakad ni Jesus to bile na, éy meaadu a tolay a kinumuyog, a
hanggan da mepiit dén tu dilan a péglakaden na.
43 Ey to péglakad de éy kaununod ni Jesus i esa a bébe a te saket.
Labindalawa dén a taon siya a mégdédigién. Inubus na dén tu kabuhayan
na ta pégpagamot na, pero éwan tu makagamot diya.
44 Ey nadid, éy inumadene siya to adég ni Jesus, sakay kembilan na tu ontok
san no badu na. Ey basta naghusay siya agad.
45 Ey ti Jesus, éy kinagi na, a "Ti ésiya i nangkébila diyakén?" Ey to éwan tu
nangamin, éy kinagi ni Pedro, a "Bakit, Maistu, ipakelagip mo ya? Meséldit-
séldit kitam didi tolayae! Meadu i méngkébil diko!"
46 Ey "Ewan," kagi ni Jesus; "naramdaman ko a te nangkébil diyakén, a
naghusay ta pamag-itan na kapangyarian kua."
47 Ey tu bébe, péketa na a éwan bale nelihim tu ginimet na, éy namégpég siya
to anteng na, a tulos tinumokém to tikéd ni Jesus. Sakay kinagi na ta harap
du tolay sa éng bakit na kembilan ti Jesus, sakay éng kodya siya a naghusay
agad.
48 Ey kinagi ni Jesus diya, a "Anéng, pinahusay ka dén na péniwala mo
diyakén. Ikad mo dén."
49 Nadid, mégkagi pabi ti Jesus to bébe, éy te lélake a dinumemét a gébwat to
bile no tagapamahala to kapilya, a kinagi na diya, a "Minate dén tu anak mo.
Diyan mo dén abalaén i maistua."
50 Pero ti Jesus, pékabati na to kinagi na, éy kinagi na to tagapamahala, a
"Diyan ka méganteng. Umasa ka san diyakén, éy maghusay tu anak mo."
51 Ey nadid, kédemét de to bile, éy sinaway ni Jesus du iba a somdép. Basta
i pinasdép na sana éy de Pedro, sakay ti Juan, sakay ti Santiago, sakay tu
magulang no anak.
52 Ey to késdép de, éy mégsésangitén dén du tolay to lubuk, dahil to anak.
"Diyan kam mégsanget," kagi ni Jesus. "Ewan minate i anaka. Natidug san
siya."
53 Ey du tolay sa, éy pinégngihitan de san ti Jesus, da tukoy de a nate dén tu
anak.
54 Pero ti Jesus, éy kembilan na tu kamét na, sakay kinagi na diya, a "Anéng,
umégkat ka dén!"
55 Ey minabuhay dén tu anak, a inumégkat siya agad. Ey inutusan side ni
Jesus a magpakan diya.

56 Ey tu magulang na, éy mégtaka side a tahod. Ey nibilin dide ni Jesus a
diyan de iyébaheta ta maski ti ésiya i nanyaria.

9

Inutusan Ni Jesus Du Alagad Na

1 Nadid, nipauwet ni Jesus du labindalawa a alagad na, sakay inatdinan
na side ta kapangyarian a monda maari side a mégpaibut du dimonyo, sakay
mégpahusay du te saket.
2 Tulos pinéglakad na side a mégpahayag ta tungkul ta péghari na Diyos ta
tolay. Sakay inutusan na side a mégpahusay du te ladu.
3 "Diyan moy kébilén i bilon moya," kagi na. "Maski sahukod, maski suput,
maski kanén moy, maski kuhata, maski pégbaraduan moy, éy diyan moy
kébilén.
4 Sakay éng somdép kam ta tulusan moy a bile," kagi na, "éy tumulos kam
sa a hanggan éwan kam maglakad.
5 Sakay du tolay na esa a banuwan, éng éwan de kam tanggapén, éy ta
kéhektat moy ta éya, éy ihalimbawa moy dide a ipagpag moy ta tikéd moya
tu alikabuk. Saya i tanda moya dide a te kasalanan side."
6 Nadid, to pégkagi ni Jesus ta éya du alagad na, éy hinumektat side a
inumange side ta meadu a bariyo-bariyo. Nagpahayag side ta Mahusay a
Baheta, sakay pinahusay de be i meadu a tolay a te ladu.

Nagulo Tu Isip Ni Herod

7 Nadid, ti Mayor a Herod, éy nabaheta na i étanan a gégemtén ni Jesus. Ey
nagulo dén siya tu isip, da kagi na sénganya a tolay a ti Jesus éy ti Juan kan a
Mégbinyag, a minabuhay kan dén.
8 Sakay i iba éy akala de éy ti Elias siya, a nagsoli kan dén a gébwat ta langet.
Sakay kagi du iba, a ti Jesus kan i esa du purupeta to araw, a minabuhay dén.
9 Pero, "Ewan," kagi ni Herod, "da pinaputol ko dén ti Juan. Pero ti ésiya
wade," kagi na, "i éya a lélake a mébaheta ko?" Kanya ti Herod, éy pilitén na a
meta ti Jesus.

Tu Pémakan Ni Jesus Ta Lima a Libu

10 Nadid, du apostol, éy nagsoli dén side ni Jesus, a kinagi de diya i ginimet
de. Ey inakit side ni Jesus, a umange side to esa a lugar a éwan tu tolay, ta
Betsayda.
11 Pero du meadu a tolay, pékabaheta de to inangayan de, éy tinumagubet
side. Ey pékaabut de de Jesus, éy tinanggap na side, sakay nagtoldu siya dide
ta tungkul ta péghari na Diyos ta tolay. Sakay pinahusay na be du te ladu.
12 Nadid, to giapon dén, éy du alagad éy kinagi de ni Jesus, a "Maistu,
péglakadén mo dén di tolayae, monda umange side du bariyo-bariyo ta
palebut ta éye, a matidug sa side, sakay monda maketa sa side ta kanén de.
Da édse kitam, Maistu, ta ilang a lugare," kagi de.
13 Pero kinagi ni Jesus dide, a "Sikam éy pékanén moy side." "Ey pakodyan
tam," kagi de, "i bilon tama éy lima san a momon a tinapay, sakay éduwa a
pindang. Ataay," kagi de, "gustu mo umuli kame beman a mamugtong ta
kanén a para didi meaadua a tolaye!"
14 (Te manga lima a libu a lélake ta éya.)
Ey kinagi ni Jesus du alagad na, a "Pégiknuden moy du tolay ta puktu-puktu
a téglélimapulu."

15 Ey kona ngani dén sa i ginimet dia.
16 Ey inalap ni Jesus tu lima a tinapay, sakay tu éduwa a pindang, sakay
tinumangad siya ta langet a nagpasalamat ta Diyos; sakay pinuseng-puseng
na tu tinapay sakay tu ikan, sakay niutus na du alagad na a nihayin de du
tolay.
17 Ey néngan side a étanan, a minabsog side. Ey hinempésan du alagad tu
sobha, éy naputat pa tu sapulu éy ta éduwa a gatang!

Tu Kinagi Ni Pedro Tungkul Ni Jesus

18 To esa a aldew, éy nanalangin ti Jesus a isesa, éy inumadene diya du
alagad na. Ey kinagi na dide, a "Ti ésiyaék kan ayun ta kagi na tolay?"
19 Ey kinagi du alagad, a "I kagi kana na iba éy ti Juan ka kan a Mégbinyag.
Kagi man dén na iba a ti Elias ka kan. Ey te iba be a mégkagi a purupeta ka
kan a nabuhay a huway."
20 "Ey sikam," kagi ni Jesus, "anya i isip moya? Ti ésiyaék?" Ey kinagi ni
Pedro, a "Siko i Cristo a tiniyak na Diyos a tagapagligtas ta mundua!"
21 Ey nibilin dide ni Jesus, a diyan de kékagin ta maski ti ésiya a siya i Cristo.

Hinulaan Ni Jesus Tu Ikate Na

22 Ey nipagtapat ni Jesus du alagad na a siya tu lélake a gébwat ta langet;
éy dapat magtiis siya ta meadu, sakay idelan siya du te tungkulin a Judeo.
"Sakay ipabunoék de," kagi na. "Sakay ta ikatélo a aldew éy mabuhayék."
23 Sakay kinagi ni Jesus du étanan sa, a "Eng ti ésiya i te gustu a ipasakup
diyakén, éy kailangan éy pabayan na a aldew-aldew i sarili na, sakay
kumuyoyog diyakén, a maski bunon siya na tolay.
24 Dahilan tu maghangad a meligtas tu buhay na, éy mebut a talaga. Pero
tu mégpabaya ta buhay na alang-alang diyakén, éy siya i mabuhaya a éwan tu
katapusan.
25 Anya i pékinabanga na esa a tolay éng siya i mayamana ta étanan, éng éwan
na makamtan i buhay a éwan tu katapusan?
26 I maski ti ésiya a mégpabaya diyakén nadid, sakay tu mégpabaya ta pégtoldu
kua," kagi ni Jesus, "éy sakén éy pabayan ko be side ta késoli ko se a kaguman
ko du anghel ko, a te kébilék ta kapangyarian Nama ko. Da sakén i lélake a
gébwat ta langet.
27 Ey tandaan moy ye," kagi na. "Te sénganya se dikam a éwan mate hanggan
éwan de meta i pégsapul na Diyos a maghari ta tolay."

Nabagu Tu Idsura Ni Jesus

28 Nadid, kélipas na manga walu a aldew, éy kinuyog ni Jesus de Pedro,
sakay ti Juan, sakay ti Santiago. Ey inumange side to melangkaw a buked,
a manalangin.
29 Ey to pénalangin na, éy nabagu dén tu mata na. Sakay tu badu na, éy
linumatak a dinumemlag dén.
30 Ey bigla a te éduwa a lélake ta éya, a kauhon ni Jesus. Ti Moises side, sakay
ti Elias,
31 a medemlag be side. Pinéguhunan de i adene dén a ikate ni Jesus ta
Jerusalem.
32 Nadid de Pedro, éy tidug dén side, pero bigla side a nalukag, a neta de ti
Jesus a nangislap, sakay tu éduwa a kaguman na a te taknég sa.
33 Ey nadid, to péglakad du éduwa, éy kinagi ni Pedro ni Jesus, a "Maistu,
maigi pa éy édse kitam san dén. Pagbile me kam ta étélo a kékétihék a bile;

esa diko, esa ni Moises, sakay esa ni Elias." (Talaga a éwan napospusan ni
Pedro i kékagin naa.)
34 Nadid, mégkagi pabi ti Pedro, éy tinaklében side no kuném. Ey inuman-
teng du alagad, da kinumulabut dide tu kuném.
35 Ey kinagi no boses to kuném, a "Sé' ina i anak kua a pinili ko. Baten moy
siya."
36 Ey to pékabati de ta éya, éy éwan dén tu éduwa a lélake a nékiohon ni Jesus.
Ey éwan pabi kinagi du alagad tu mineta de ta maski ti ésiya, éng'wan lalo de
a nilihim.

Pinahusay Ni Jesus Tu Anak a Hinayup

37 Nadid, to kagagabian, a késoli de a gébwat to buked, éy nasambat de i
meaadu a tolay.
38 Ey kinagi no esa a lélake dide, a "Maistu, entan pad i anak kuae a isesa!
39 Hinayup siya. Basta éatagén siya no espiritu, a tulos mégkélanget siya,
sakay pégkaramrién na siya a hanggan mégbugak i labi naa. Palagi a pésakitan
na siya, Maistu, sakay éwan na siya pébayan.
40 Ey nékiohonék dén du alagad mo, Maistu, a ibutan de tu espiritu, pero
éwan de kaya."
41 Ey kinagi ni Jesus, a "Medukés a lahi di tolaya ta éye, da éwan kam
méniwala! Pakodyan ko se a mégtiis dikam, a ménatili dikam? Nay," kagi na
to lélake, "iange mo se tu anak mo."
42 Nadid, to péngiadene de to anak, éy bigla a pinalugmuk siya no dimonyo,
tulos pinagkaramre na siya. Pero pinégkagian ni Jesus tu medukés a espiritu,
sakay pinahusay na tu anak, sakay nisoli na siya nama na.
43 Ey du étanan a tolay sa, éy nagtaka side ta dikél a kapangyarian na Diyos.
Nadid, mégtaka pabi dudu tolay ta étanan a ginégimet ni Jesus, éy kinagi na
du alagad na,
44 a "Tandaan moy i kagi ko a éye dikam: Sakén i lélake a gébwat ta langet.
Ey itokyonék de a talaga."
45 Pero du alagad, éy éwan de napospusan i éya a kinagi ni Jesus dide. Da
niliso dide na Diyos i kahulugen na. Ey nasanike side a nagpakelagip diya
éng anya i kahulugen na éya a kagi.

Ti Esiya I Mataasa?

46 Nadid, négpasuway du alagad éng ti ésiya dide i mataasa.
47 Ey ti Jesus, éy tukoy na dén i isip dia. Kanya inalap na tu esa a anak, sakay
pinataknég na siya to giled na,
48 sakay kinagi na dide, a "Maski ti ésiya i tumanggap ta kona se a anak
dahil ta péniwala na diyakén, éy bilang sakén dén i tanggapén naa. Sakay
tu tumanggap diyakén, éy bilang tanggapén na be tu nagpaange se diyakén.
Dahilan," kagi na, "tu mababa dikam, éy siya i mataasa ta mata na Diyos."
49 Nadid, kinagi ni Juan, a "Maistu, neta me i esa a lélake a nagpaibut du
dimonyo a gégamitén na i ngahen mua, éy sinaway me siya, da éwan sakup
na gurupu tam."
50 "Ewan," kagi ni Jesus, "diyan moy sésawayén i kona sa a tolay. Dahilan,"
kagi na, "tu éwan kontara dikam, éy kampi siya dikam."

Inidelan Du Samaritano Ti Jesus

51 Nadid, te sénganya san dén a panahun, éy umontok dén ti Jesus ta langet.
Ey naisip na dén a umange siya ta Jerusalem.

52 Ey inutusan na i sénganya a neditol diya. Ey mineditol side, a sinomdép
side to esa a banuwan ta Samaria, monda ipaghanda de ta tulusan na.
53 Pero du tolay a Samaritano ta éya, éy éwan de siya tanggapén, da tukoy
de a tumulos siya ta Jerusalem.
54 Ey ti Santiago éy ti Juan, péketa de ta éya, éy kinagi de, a "Anya,
Panginoon, gustu mo wade éy magpadibe kame ta apoy a gébwat ta langet,
monda mapuksa side?"
55 Pero pinaginglan side ni Jesus.
56 Ey tinumulos san side ta iba a banuwan.

Du Talaga a Kumuyoyog Ni Jesus

57 Nadid, to péglakad de, éy te esa a lélake a kinagi na ni Jesus, a "Kumuyugék
diko maski ahe i angayan mo."
58 Ey kinagi ni Jesus diya, a "Isipén mo pa, da entan mo, maski aso, éy te
pégiyanan. Sakay du manok éy te lobun a pégiyanan de. Pero sakén a lélake a
gébwat ta langet, éy éwanék tu katidugen."
59 Ey kinagi ni Jesus to lélake a esa, a "Kumuyog ka diyakén a maging alagad
ko." Pero kinagi no lélake, a "O, Panginoon, pero pabayanék pad pa, monda
angen ko pa ielbéng tama ko."
60 "Ewan," kagi ni Jesus. "Pabayan mo du éwan méniwala ta Diyos a
méngielbéng to ama mo. Pero siko, éy umange ka magpahayag ta tungkul ta
kédemét na Diyos a maghari."
61 Ey kinagi diya no esa a lélake, a "Sakén, éy kumuyoyogék diko, Panginoon.
Pero pakultadenék mo pa a ange magpaalam to pamiliya ko."
62 Ey kinagi ni Jesus diya, a "Tu alagad ko a mégéabalaén ta ipatarabaho ko
diya, éy éwan siya maari a ipasakup ta kaharian na Diyos."

10

Pinéglakad Na Du Alagad Na a Magtoldu

1 Nadid, kétapos na éya, éy pinili ni Jesus i pitu a pulu a kakaguman na, a
inutusan na side a péglakadén na side ta tégdéduwa, a magdetol diya ta bawat
angayan na a bariyo-bariyo.
2 "Meadu i gapasén," kagi na, "pero kulang i magapas. Kanya ipanalangin
moy to te koo ta kapahayan, a paange na i meadu a magapas ta kapahayan
na.
3 Ikad moy dén," kagi na. "Péglakadén ta kam du medukés a tolay. Mara,
koman kam i tupa a méglakad ta lubuk du metapang a aso.
4 Diyan moy kébilén i kuhata, o maski suput, o reserba a sinelas. Sakay
diyan kam magabala a mégéuhunén du kasambat moy ta dilan.
5 Sakay éng somdép kam ta tulusan moy a bile, éy batién moy du édsa sa, a
kagi moy, a 'Demtan kam maka na kapayapaan.'
6 Ey nadid, éng mahusay du mégiyan sa, a tanggapén de kam, éy kagbian
side na Diyos a talaga. Pero éng éwan side mahusay, éy bawen moy tu
nipangbati moy dide.
7 Ey diyan kam uméagton ta iba-iba a bile, éng'wan tumulos kam ta isesa
san a bile. Sakay diyan kam mésanike a méngan ta ihayin de dikam, da dapat
aguman kam du tolduan moy.
8 "Bagay dumemét kam ta esa a banuwan, éng tanggapén de kam, éy
méngan kam ta ihayin de dikam.

9 Sakay pahusayén moy du te ladu ta éya a banuwan, sakay ibaheta moy
dide," kagi ni Jesus, "a adene dén a dumemét i péghari na Diyos dide.
10 Pero éng dumemét kam ta banuwan, éng éwan de kam tanggapén, éy
kagin moy dide, a
11 'Pagpagen me i alikabuk na banuwan moya ta tikéd mia, a saya i tanda
me dikam,' kagi moy, 'a te kasalanan kam ta Diyos.' Sakay kagi moy be dide,
a 'Talaga a dumemét dikam i Diyos a maghari, éy inidelan moy dén!'
12 Katutuhanan a kédemét na péghukum na Diyos, éy lalo a mehirap i sapitén
du tolay na éya a banuwan, kesira to sinapit du taga Sodoma to araw!"

Du Banuwan a Ewan Méniwala

13 Nadid, pégisip ni Jesus du mégidel diya a banuwan, éy kinagi na, a
"Kakakagbi kam, sikam a taga Korasin! Kakakagbi kam, sikam a taga
Betsayda! Da ginimet ko dén ta harap moy i meadu a makataka-taka, éy
éwan kam nagsisi. Pero du tolay ta Tiro sakay ta Sidon to araw, éng neta de
maka to araw tu mineta moy, éy talaga a nagsisi side. Nagbadu maka dén
side ta kostal, sakay mégiknud side ta abu, monda magpatunay side a nagsisi
a talaga.
14 Kanya ta péghukum na Diyos," kagi ni Jesus, "éy masiyadu a mehirap i
sapitén moy kesira ta sinapit du taga Tiro éy ta Sidon.
15 Sakay sikam a taga Kapernaum," kagi na, "i pégpalalo moy éy makaabut
kam ta langet, pero i abutén moy sana éy impiyerno!"
16 Nadid, kinagi ni Jesus du alagad na, a "maski ti ésiya i mégbati dikam
a mégtoldu, éy bilang mégbati be side diyakén. Sakay du mégidel dikam, éy
bilang idelanék de be dén. Sakay du mégidel diyakén, éy bilang idelan de be
dén tu Ama ko a nagpaange se diyakén."

Tungkul Ta Késoli Du Alagad

17 Nadid, to késoli du pitu a pulu a alagad, éy mésahat side. "Panginoon,"
kagi de, "maski du dimonyo, éy médaig me side bagay dinulaw me i ngahen
mua a mégpaibut dide!"
18 Ey "O," kagi ni Jesus. "Ey sakén éy mineta ko ti Satanas a linumugmuk.
Ey tu kélugmuk na éy mebakség a koman i kilat.
19 Ey tandaan moy," kagi na, "éy niatéd ko dén dikam i kapangyarian a
monda maski yudakén moy i medukés a ulag, o maski kumékontara kam ni
Satanas, éy éwan kam maanya.
20 Pero maski madaig du medukés a espiritu dikam, éy diyan kam masahat
ta éya. Eng'wan, i kasahatan moya éy da nilista dén na Diyos tu ngahen moy
ta langet."
21 Nadid, ta éya a oras, éy tu Banal a Espiritu, éy pinasahat na ti Jesus. Tulos
kinagi ni Jesus ta Diyos, a "Mégpasalamaték diko, Améng. Siko i Panginoon ta
langet éy ta mundua. Salamat, Améng, da éwan mo nipékipospos tu kaluuben
mo du matalinung a mataas a tolay; éng'wan i néngipaliwanagen mua éy du
mababa. O ngani, Améng, da kona sa i gustu mua.
22 "Tama ko a Diyos," kagi ni Jesus, "éy inatdinanék na ta étanan. Ey éwan tu
makatukoy diyakén, éng'wan Tama ko san. Ey éwan be tu nakatukoy Nama
ko, éng éwan sakén san a anak na, sakay du nagpahayagen ko ta tungkul diya."
23 Nadid, kinagi ni Jesus du alagad na ta lihim, a "Masuwerte kam a talaga,
da meeta moy dén tu gimet ko!

24 Da tandaan moy, meadu i purupeta to araw, sakay hari, a gustu de a meta
i meeta moya, pero éwan de neta. Sakay gustu de a mabati i mébati moya, pero
éwan de nabate."

Tu Istoria No Mebait a Samaritano

25 Nadid, te esa a maistu ta rilihiyon na Judeo, a inumange ni Jesus a
mégpakelagip diya, a monda pagkamalién na maka siya. "Maistu," kagi
na, "anya wade i gemtén kua, a monda makaabuték ta buhay a éwan tu
katapusan?"
26 "Ey anya i bébasaén mua ta libru na Diyos tungkul ta éya?" kagi ni Jesus.
27 Ey kinagi no maistu ta rilihiyon, a "I kagia na Diyos to libru na, éy 'Dapat
mahalén mo i Panginoon mo a Diyos ta mahigpit, a isipén mo siya a palagi.'
Sakay i utus a esa, éy 'Dapat mahalén mo tu kapareho mo a kona ta pégmahal
mo ta bégi mo.' "
28 Ey "O," kagi ni Jesus, "tama tu sengbet mo. Sundin mo ina, éy makaabut
ka ta buhay a éwan tu katapusan."
29 Nadid tu maistu, éy gustu na a maganap tu kagi na ni Jesus, monda
isip du tolay a matalinung siya. Kanya kinagi na ni Jesus, a "Ti ésiya wade
i kapareho ko a dapat mahalén ko?"
30 Ey saye tu nisengbet ni Jesus diya a istoria: "Mara," kagi na, "éy te esa kan
a lélake a Judeo a inumange ta Heriko, a gébwat ta Jerusalem. Ey to péglakad
na, éy sinanéb siya na tulisan. Dinoklos de siya, sakay inalap de tu badu na.
Sakay binélbég de a hanggan kétihék a mate, sakay gininanan de.
31 "Mamaya-maya, éy te sinumalegéd a padi a Judeo. Ey péketa no padi to
te tayang a lélake, éy linumekaw siya a sinalinan na san.
32 Ey mamaya-maya man dén, éy te sumalegéd be a esa a katulung ta
Templo, a Judeo be siya. Ey péketa na to te tayang a lélake, éy sinalinan na
be san.
33 Nadid, mamaya-maya man dén, éy te sumalegéd man dén a éwan Judeo.
Samaritano siya. Ey péketa na to lélake, éy kinagbian na siya.
34 Inumadene kan siya, a ginamot na tu talitalingo na, sakay binédbéden
na ta damit. Nadid, éy nisakay na siya to kabayo na, a niange na to bile a
paupaan, sakay inalagaan na sa siya.
35 "To kagabian na, éy inupaan na tu te koo to bile, a kinagi na diya, a
'Alagaan mo siya. Ey éng mahigit pa ta éye i gastos mo diya, éy dagdagen ko
san ta késoli ko,' kagi na.
36 "Ey nadid," kagi ni Jesus to maistu, "anya i isip mua? Ti ésiya diden ya a
ételo a sinumalegéd i nagpatunaya a mahalén na tu kapareho na?"
37 "Ey siguru tu éwan Judeo a Samaritano," kagi no maistu, "da kinagbian
na tu te tayang a Judeo."
"Ey anya pa," kagi ni Jesus. "Ey nadid, éy dapat kona be sa i ahigén mua."

Tinumulos Ti Jesus To Bile De Marta

38 Nadid, to péglakad de Jesus, éy inumange side to esa a bariyo. Ey te bébe
sa a ti Marta i ngahen naa. Ey siya, éy pinatulos na de Jesus to bile na.
39 Ey to péghanda ni Marta to pénganan de, éy ti Maria a wadi na, éy basta te
eknud san to giled ni Jesus, a mégbati to pégtoldu na.
40 Ey ti Marta, éy métahanta, da meadu i handaén na. Kanya kinagi na ni
Jesus, a "Panginoon, entan mo i wadi kuae, pinabayanék na dén a méghanda
ta étanan a tarabaho ko. Utusan mo siya beman a tulunganék na."

41 Pero kinagi ni Jesus diya, a “Marta, bakit méligalig ka ta sari-sari?
42 Te isesa san a mahalaga a kailangan; éy saya i gimita na wadi muae. Ey
éwan maari a sawayén ta siya.”

11

Tu Pégtoldu Na Tungkul Ta Panalangin

1 To esa a aldew, éy nanalangin ti Jesus. Ey to kétapos na, éy kinagi diya no
alagad na a esa, a “Panginoon, tolduan mo kame a manalangin, a kona to
pégtoldu ni Juan du alagad na to araw.”
2 Ey saye tu nitoldu ni Jesus dide. “Kona se i dapat panalangin moy,” kagi
na.
“ ‘Améng,’ kagi moy, ‘Purién maka dén na tolay i ngahen mua. Siko maka dén
i maghari ta mundua.
3 Atdinan mo kame ta kanén me nadid a aldew.
4 Sakay patawadén mo kame ta kasalanan me; éy sikame, Améng, éy
patawadén me be du te kasalanan dikame. Sakay diyan mo kame iharap ta
mahigpit a mamuhuba dikame.’ ”
5 Nadid, nitoldu pa dide ni Jesus i tungkul ta panalangin, a kinagi na, a
“Anya wade éng te bigla a dumemét ta kélép ta bile moy, éng éwan ka tu ipakan
dide? Anya wade, éng umange ka ta bile no karatig mo, a dulawan mo, a
‘Kadimoy, padimanék pad ta ipakan ko du bisita ko,
6 da te dinumemét dén ta bile ko, éy éwanék tu ipakan dide.’
7 Ey anya wade éng sumengbet diko tu karatig mo, a ‘Ta gabia dén! Ewanék
makapangatéd diko nadid, da tidug kame dén a métatena, a metamadék dén
a umégkat. Ey seradu pati be dén tu pintuan me.’
8 “Entan moy,” kagi ni Jesus, “metamad tu karatig mo a mangatéd diko ta
agidén mo, maski kadimoy mo. Pero éng pilitén mo siya a pilitén, éy umégkat
siya a talaga a méngatéd diko ta maski anya a gustu mo.
9 Kanya sikam,” kagi ni Jesus, “éy kona be sa i panalangin moya ta Diyos.
Eng mékeged kam ta Diyos, éy atdinan na kam. Eng mégahayok kam, éy
paketan na kam. Eng tumuktuk kam ta pintuan na Diyos, éy bukasan na
kam.
10 Dahilan maski ti ésiya i magagida ta Diyos, éy atdinan na. Sakay tu
mégahayok, éy paketan na. Sakay tu mégtuktuk, éy bukasan siya.
11 Anya,” kagi ni Jesus, “éng magaged du anak moy ta ikan, éy anya i iatéd
moya, ulag?
12 O éng magaged dikam ta bunay, éy anya i iatéd moya, kahame?
13 Nadid entan moy; maski makasalanan kam a tolay, éy atdinan moy du
anak moy ta mahusay. Ey Tama moy ta langet, éwan na beman iatéd i Banal
a Espiritu ta magaged diya?”

Nagpatunay Ti Jesus a Ewan Gébwat
I Kapangyarian Na Ni Satanas

14 Nadid, pinaibut ni Jesus tu dimonyo to lélake a bulol. Ey to pékaibut na
dén, éy nakapégkagi dén tu lélake. Ey nagtaka du tolay.
15 Pero du iba sa a tolay, éy inupos de ti Jesus, a kinagi de, a “Kanya
makapégpaibut siya du dimonyo, éy inatdinan siya ni Satanas ta kapang-
yarian na. Ti Satanas a mayor du dimonyo.”

16 Ey te iba be sa a tolay, a pinuhubaan de ti Jesus, a kinagi de diya, a “Ipeta
mo dikame i tanda a makataka-taka a gébwat ta Diyos.” (Gustu de san a meta
éng te kapangyarian siya a talaga a gébwat ta Diyos.)
17 Pero tukoy ni Jesus i isip de, a kinagi na dide, a “Eng mara, maski ahe a
banuwan, éng néglébug side, éy bumagsak a talaga. Sakay maski ahe a bile,
éng néglébug side, éy éwan be male i buhay de.
18 Ey nadid sakén; bakit kagi moy a inatdinanék ni Satanas ta kapangyarian
na a magpaibut du katulung na a dimonyo? Lélbugén beman ni Satanas i
sarili na? Eng kona sa, éy bumagsak siya a talaga.
19 Bakit kagi moy a gébwat ni Satanas i kapangyarian ko a mangpaibut ta
dimonyo? Ey anya du tolay moy? Eng ibutan de i dimonyo, éwan beman
gébwat ta Diyos i kapangyarian de? Kanya side i mégpatunaya a kakabulyan
tu péngupos moy diyakén!
20 Pero éng ibutan ko du dimonyo ta pamag-itan na kapangyarian na Diyos,
éy saya i katunayana a dumemét dén dikam i péghari na Diyos ta tolay.
21 “Eng mara,” kagi ni Jesus, “te mesibét a lélake a te armas, a mégbantay ta
bile na, éy mahusay san tu kasangkapan na.
22 Pero éng te lélake a lalo a mesibét diya, a duklusén na siya, éy madaig
tu lélake a mégbantay. Sakay tu dumuklos, éy alapén na tu armas na sakay tu
kasangkapan na. Ey ti Satanas, éy siya i déduklusén kua.
23 “Ey tu éwan kampi diyakén,” kagi ni Jesus, “éy kontara diyakén. Ey tu éwan
tumulung diyakén a méngidulug ta tolay, éy nangangahulugen a paadeyuén
na du tolay diyakén.”

Halimbawa a Tungkul Ta Ewan

Méniwala Ta Diyos Ta Hustu

24 “Bagay umibut tu medukés a espiritu ta bégi na tolay,” kagi ni Jesus, “éy
méglebut ta ilang a lugar a mégahayok ta imangan na. Nadid, éng éwan tu
meeta, éy kagi na, a ‘Magsoliék to kinagébwatan ko a négiyanan ko.’
25 Ey kédemét na, éy dinemtan na a éwan tu lasén, sakay melinis a mahusay
dén.
26 Kanya inakit na i pitu a iba a espiritu a mas medukés pa diya, sakay
sinomdép side a négiyan sa side. Kanya lalo a medukés to neditol i kalagayan
na éya a tolay.”
27 Nadid, to pégkagi dén ni Jesus ta éya, éy kinagi no bébe a esa ta lubuk du
meadu a tolay, a “Masuwerte ngani dén tu ina mo!”
28 Ey, “O,” kagi ni Jesus, “pero lalo a masuwerte du makabati ta kagi na
Diyos, éng tulos de a sugsugén!”

Ti Jesus Ey Kapareho Ni Honas

29 Nadid, to kédulug du tolay ni Jesus, éy kinagi na dide, a “Diden ye a lahi
a Judeo, éy magkadukés side! Piliténék moy a ipeta ko dikam i tanda, pero
éwanék tu ipeta dikam a tanda, éng'wan tu nanyari ni Honas to araw.
30 Dahilan tu nanyari ni Honas, éy saya i katunayana du tolay ta Ninibe a
pinaange siya na Diyos dide. Ey kona be sa sakén. Te manyari be diyakén a
kona ni Honas; éy saya i tandaa dikam a pinaangeék se na Diyos.
31 “Kédemét na péghukum na Diyos,” kagi ni Jesus, “éy tu hari a bébe a
taga Kabagatan to araw, éy tumaknég siya a méngiabla dikam. Da siya, éy
inumange se a gébwat ta adeyo, monda baten na i memahal a pégtoldu ni

Solomon. Ey nadid éy te mataas ni Solomon ta éye a mégtoldu dikam, éy éwan
moy bébaten.
32 Sakay pati du tolay a taga Ninibe, éy tumaknég be side ta péghukum, a
iabla de dikam a lahi a Judeo, da nagsisi side to pégtoldu ni Honas dide. Ey
nadid éy te mataas ni Honas ta éye a mégtoldu dikam; éy éwan kam mégsisi!"

Tu Pinakang-simbu Na Bégi

33 "Ewan tu mégtab ta simbu," kagi ni Jesus, "a tulos iliso na ta ébut,
o taklében na ta pégtakalan. Eng'wan, yedton na ta lamesa, monda
matanglawan du somdép ta bile.
34 Ey tu mata mo," kagi na, "éy saya i pinakang-simbu na bégi mua. Kanya
éng medemlag i mata mua, éy mademlagen be i étanan a bégi mo. Pero éng
mediklém i mata mua, éy mediklém be i bégi mua.
35 Samakatuwid, éng éwan mo tukoy i tama, éy mediklém i isip mua.
36 Kanya éng maketa tu isip mo ta mahusay, éy éwan ka tu mali tu isip. Basta
tu isip mo éy medemlag a kona ta demlag na simbu."

Pinaginglan Ni Jesus Du Mataas a Judeo

37 Nadid, to kétapos ni Jesus a mégtoldu, éy inakit siya no esa a Pariseyo a
méngan to bile de. Ey to pégeknud de a méngan,
38 éy mégtaka tu Pariseyo, da napansing na a éwan bale naguges ti Jesus.
39 Kanya kinagi ni Jesus diya, a "Bakit sikam a Pariseyo," kagi na, "éy ugali
moy a palagi a mégugues du tasa moy sakay du penggan moy, monda melinis?
Pero tu ugali moy a medukés, éy éwan moy malinisan!
40 Ayhay," kagi ni Jesus, "sikam a mégkamali ta dikél! Ginamet na Diyos a
talaga i meta na tolay. Pero ginamet na be i éwan meta na tolay. Kanya tukoy
na i édse ta isip moya, da ginamet na be ya.
41 Eng gustu moy a ibilang kam na Diyos a melinis kam, éy mangatéd kam
du mahirap a tolay.
42 "Kagbi kam, sikam a Pariseyo!" kagi na. "Iatéd moy ta Diyos i ikasapulu
na kabuhayan moy, a hanggan ta atong moy a éwan tu halaga. Pero
pinabayan moy dén tu lalo a mahalaga a kailangan, da dayaén moy tu
kapareho moy, sakay éwan moy mahal i Diyos. Maari, mangatéd kam ta
Diyos. Pero gemtén moy be i mahalaga a kailangan.
43 "Kagbi kam, sikam a Pariseyo!" kagi ni Jesus. "Gustu moy a mégiknud
ta pégiknuden na mataas a tolay ta kapilya moy. Sakay gustu moy a saloduan
kam na tolay ta plasa na banuwan.
44 Kagbi kam, da kapareho kam na lébéng a éwan meta na tolay, a tulos
yudakén de, a tulos meahes tu buyok ta tikéd dia!"
45 Nadid, i esa a maistu na rilihiyon, éy kinagi na ni Jesus, a "Maistu, éng
mégkagi ka ta kona sina, éy pintasan mo kame be!"
46 "Ey o ngani," kagi ni Jesus. "Pati sikam a maistu ta rilihiyon, éy kagbi
kam be! Da dagdagen moy i mehirap a utus ta rilihiyon moy, a pilitén moy
du tolay a sugsugén de. Pero éwan moy side tulungan ta maski kétihék.
47 Kagbi kam! Ginimet moy du pantiyung du purupeta to araw. Pero du
apo-apo moy to araw, éy side ngani dén ya di namunua dide!
48 Meramay kam a talaga du kasalanan de to araw. Da side éy binunu de
du purupeta, éy sikam, éy ginimet moy du pantiyung de!

49 Kanya kinagi dén na Diyos a paangen na dikam i magtoldu ta kagi na
Diyos, sakay apostol. Pero bunon moy i sénganya dide. Sakay du iba éy lélokon
moy side.
50 "Kanya sikam a lahi nadid," kagi ni Jesus, "éy parusaan kam na Diyos,
dahil du purupeta a binunu du apo-apo moy to araw;
51 sapul to nipamuno de ni Abel a hanggan to nipamuno de ni Sakarias. Ey
ahe i pinamunuan de ni Sakarias éng éwan to sélat no Templo sakay to lamesa
a pégatangan. O ngani, parusaan na Diyos a talaga didi tolay a éye nadid, dahil
ta éya a kasalanan a ginimet de du purupeta!
52 "Kagbi kam a talaga, sikam a maistu ta rilihiyon," kagi na Jesus, "da
niliso moy du tolay i katutuhanan a tungkul ta Diyos. Idel moy dén a
ipasakup ta péghari na Diyos, sakay harangan moy be du iba a gustu a
pasakup!"
53 Nadid, to kétapos ni Jesus a négtoldu du tolay ta éya, éy hinumektat siya
ta éya a lugar. Ey du Pariseyo sakay du maistu ta rilihiyon, éy pépintasan de
siya ta mahigpit. Sakay sigi san side a mékipégpasuway diya, da méiyamut side
diya.
54 Gustu de a pagkamalién de siya, monda te katuwiran side a mangidi-
manda diya.

12

Mangilag Kam Ta Pégtoldu Du Pariseyo

1 Nadid, samantala a mégtoldu pabi ti Jesus, éy dinumulug diya a dinumu-
lug i meaadu a libu a tolay, a hanggan éwan side nagsadét-sadét a tahod. Ey
kinagi ni Jesus du alagad na, a "Mangilag kam ta pégpaalsa du Pariseyo, a
samakatuwid éy mangilag kam ta pégwari-wari de a banal side a tolay.
2 Ey tandaan moy, maski anya i gemtén na tolay nadid ta lihim, éy lumitaw
ta esa a panahun. Sakay maski anya i nipamen de nadid, éy mehayag ta esa
a panahun.
3 Ey maski anya i uhon moya ta lihim nadid, éy mepahayag ta étanan ta esa
a panahun. Sakay maski anya i anasatén moy nadid ta lubuk na bile moy, éy
te mangidulaw ta éya a kagi ta plasa na banuwan.
4 "Tandaan moy ye, a kékadimoy ko," kagi ni Jesus, "diyan moy antingan du
mamuno ta bégi moy, da éwan side makabuno ta kaliduwa moy.
5 Eng'wan, i dapat moy a antingan éy Diyos, da siya i magpakatea ta
tolay. Sakay pati éy siya i te kapangyarian a méngibut ta kaliduwa moy ta
impiyerno. Kanya siya ngani i dapat a antingan moy a talaga!
6 "Mara," kagi ni Jesus, "makabugtong kam ta lima a dignés ta éduwa san a
sentimos. Ey maski mura side, éy éwan kaleksapan na Diyos i maski esa dide.
7 Ey bakit méganteng kam a makay kaleksapan kam na Diyos? Mahalaga
kam diya kesira ta meadu a dignés. Maski na buk moya, éy nabilang na a
étanan!"
8 "Tandaan moy," kagi ni Jesus; "maski ti ésiya i méngipagtapat du tolay, a
méniwala siya diyakén, éy ipagtapat ko be siya du anghel na Diyos. Ey sakén i
lélake a gébwat ta langet.
9 Pero maski ti ésiya i tumanggia diyakén ta harap na tolay, éy itanggi ko be
siya du anghel na Diyos.

10 “Maski ti ésiya i mangupos diyakén a nagébwat ta langet, éy pagpasen-
siyaan side na Diyos. Pero tu mangupos ta Banal a Espiritu, éy saya i éwana
pagpasensiyaan na Diyos.
11 “Nadid,” kagi ni Jesus, “bagay iharap de kam du tagapamahala ta kapilya
de, o éng mangidimanda side dikam ta gubernador, éy diyan kam métageg éng
anya i katuwiran moya dide.
12 Da tu Banal a Espiritu i magpakagia dikam ta katuwiran moy dide.”

Tu Halimbawa No Mayaman a Lélake

13 Nadid, te esa a lélake du tolay sa, a kinagi na ni Jesus, a “Maistu, pégkagian
mo teka ko, monda hatianék na to nipamana dikame no ama me.”
14 “Ey anya,” kagi ni Jesus diya, “pakodyan ko a maghati to nipamana
dikam no ama moy? Ewan ko tungkulin a méghati ta luta.”
15 Ey nadid, tulos kinagi ni Jesus du tolay sa, a “Mangilag kam, a diyan
kam medémot ta sari-sari. Dahilan maski du mayaman a tolay, éy éwan side
dagdagen no yaman de tu buhay.
16 Mara,” kagi na, “éy te lélake kan a mayaman, a te luta ta meadu a pahay.
17 Ey kinagi na kan, a ‘Magenyaék, da éwanék dén tu pagdétonan ta étanan a
pahay ko, da meadu dén.
18 Ay,’ kagi na, ‘saye i gemtén kua: hukatén ko du bodega ko a dati, a bilayan
ko ta dédekél pa sa a bigu, monda hustu i pagdétonan ko ta pahay ko, sakay ta
ari-arian ko.’
19 Nadid, éy kagi kan no lélake, a ‘Ah, masuwerteék, da hustu dén i gastos
ko a hanggan ta maski sangan a taon. Melagen i buhay ko nadid,’ kagi na, ‘a
i tarabaho ko nadid éy basta méngan, sakay maginom, sakay magsayaék.’ ”
20 “Pero éwan,” kagi ni Jesus; “da kinagi na Diyos diya, a ‘Luku-luku ka tu
isip, da nadid dén a kélép éy mate ka dén. Ey nadid,’ kagi na Diyos, ‘koo mo
pabi beman i étanan ya a niimbak mo a ari-arian mo?’
21 “Ey nadid,” kagi ni Jesus, “kona sa i manyaria du mégpayaman. Medémot
side ta kuhata, pero éwan de isipén i Diyos.”

Umasa Kam Ta Diyos

22 Nadid, kinagi ni Jesus du alagad na, a “Kanya diyan kam métageg ta
buhay moy, éng anya i kanén moy éy ta badu moy.
23 Da tandaan moy, éng nilalang kam na Diyos, éy bakit isipén moy a éwan
na kam atdinan ta kanén moy éy ta badu moy?
24 Entan moy di manuka; éwan side méghasik; éwan side mégladey; éwan side
tu bodega. Pero atdinan side na Diyos ta kanén de! Ey sikam, éwan kam
beman higit a mahalaga ta manok?
25 Ataay,” kagi ni Jesus, “éng dumemét i oras a ikate mo, éy maari ka beman
a magpaatakdug ta buhay mo ta maski esa a oras, éng mabalisa ka?
26 “Ey nadid, éng éwan moy kaya a paatakdugén tu buhay moy, éy bakit
métageg kam pa ta kanén éy ta badu?
27 Isipén moy éng kodya i kébékyaga na bulaklak. Ewan side mégtarabaho,
éwan side mégimet ta badu. Pero i mégebadu dia, éy memahal pa to badu no
mayaman a hari to araw, a ti Hari Solomon.
28 Ey nadid,” kagi ni Jesus, “éng bihisan na Diyos du bulaklak ta kona sa,
maski sandali san i buhay de, éy anya, éwan na kam pabaduan? Bakit kétihék
pa i péniwala moya diya?

29 Kanya sikam, éy diyan kam mégisip a mégisip éng ahe i paketan moya ta
kanén moy sakay ta inumén moy; diyan kam mabalisa ta éya.
30 Saya i ugalia du iba a tolay a éwan mékidiyos. Pero Tama moy, éy tukoy na
dén i kailangan moya.
31 Kanya sikam," kagi ni Jesus, "éy pilitén moy a maghari i Diyos dikam,
sakay gemtén moy san i kaluuben na, éy iatéd na dikam i kailangan moya."

Tu Kayamanan Ta Langet

32 "Sikam a alagad ko, éy diyan kam méganteng, maski kétihék kam san a
gurupu, da i gustua Nama ko, éy sakupén na kam ta kaharian na.
33 Ibugtong moy tu ari-arian moy, sakay iatéd moy du mahirap tu kabug-
tungan na. Eng kona kam sa, éy ibilang dén a te kayamanan kam dén ta
langet. Ey éwan mebut tu kayamanan moy ta langet, da éwan tu mégtako ta
éya, sakay éwan be sa tu kutam.
34 Dahilan éng ahe i édsean na kayamanan na tolay, éy siya be san ya i
alélahanén na."

Utusan a Makahanda

35-36 "Maghanda kam dén," kagi ni Jesus, "ta koman i péghanda na utusan no
mayaman a lélake. Mara du utusan a mahusay, éng maguhay side to amo de,
éy maghanda side, sakay taben de be du simbu de. Ey nadid, éng dumemét tu
amo de a gébwat ta kasalan, éy handa dén side a magbukas diya, a tanggapén
de siya.
37 Masuwerte dén diden ya a utusan, éng demtan side no amo de a
nakahanda dén. I gimita no amo de a talaga, éy pégiknudén na du utusan na,
a tulos na side a pékanén.
38 O ngani," kagi ni Jesus, "masuwerte a talaga diden ya a utusan, éng
dumemét dide tu amo de ta hatinggabi, o ta amulaldew, éng demtan na side
a nakahanda dén diya.
39 "Ey baten moy be i halimbawa a éye," kagi ni Jesus. "Mara, tu te koo to
bile, éng napospusan na maka i kédeméta no nagtako to bile na, éy binantayan
na maka, monda éwan maka nakasdép tu nagtako.
40 Kanya sikam, éy dapat nakahanda kam a palagi, da éwan moy be tukoy i
oras a kédemét ko; sakén a lélake a gébwat ta langet."

Tu Matapat a Utusan

41 Nadid, kinagi ni Pedro, a "Anya, Panginoon, i éya a nihalimbawa mo
dikame, éy para dikame san a alagad mo, o pati be du étanan a tolay?"
42 "I éya a nihalimbawa ko," kagi ni Jesus, "éy tungkul ta maski ti ésiya a
matalinung a utusan a makasunud to amo na ta mahusay. Mara siya tu
pinamahalaa no amo na du iba a utusan na, a siya i bahala a manggastos
dide.
43 Masuwerte i éya a utusan, éng demtan siya no amo na a mégtarabaho ta
kona sa.
44 Ey ientarega diya no amo na i étanan a ari-arian na.
45 Pero i éya a utusan, éng maisipan na a male pabi bagu magsoli tu amo
na, sakay tulos na a lokoén du kaguman na a utusan; sakay éng méngan siya
éy ta méglasing,
46 éy demtan siya no amo na ta oras a éwan na tukoy. Ey parusaan na siya
ta mahigpit, sakay iagum na siya ta édsean du tolay a éwan méniwala.

47 “Kanya tandaan moy ye,” kagi ni Jesus; “tu utusan a nakatukoy ta
kaluuben no amo na, sakay éwan na sugsugén, éy dikél i parusa na a talaga.
48 Pero tu utusan a magkamali da éwan na tukoy i kaluuben no amo na, éy
kétihék san i parusa na. Kanya,” kagi ni Jesus, “tu péngientaregaan ta meadu,
éy siya i pag-asa du tolay. Ey tu péngientaregaan ta meaadu a tahod, éy lalo a
dikél i pag-asaa diya du tolay.”

Pégkahiwahiwalay Du Sabile

49 Nadid, kinagi man dén ni Jesus du alagad na, a “I kédemét ko ta munduae,
éy koman i lélake a umange a magtutod to sikaw na, da maski ahe i demtan
na kagi kua, éy te maligalig. Ey sakén, maski sala ko a te maligalig, éy gustu
ko a kumalat tu kagi ko ta mundua a koman i apoy!
50 Te dumemét diyakén a paghirap ko. Kanya métagegék a hanggan éwan
ya malipas.
51 Bakit, isip moy inumangeék se ta mundua, a magpayapa ta tolay?
Ewan! Ewanék se inumange a magpayapa ta tolay, éng'wan dahil diyakén
éy maglaban i tolay ta mundua.
52 Sapul nadid,” kagi ni Jesus, “éng mara, ta esa a bile, éy éwan side isesa tu
isip. Mara éng lima side, éy tu étélo éy méniwala diyakén, éy tu éduwa éy éwan.
53 Mara tu patena, éy éwan isesa tu isip de. Sakay tu magmanugeng, éy éwan
be isesa tu isip de.”

Pékapospos Ta Kapanahunan

54 Nadid, kinagi ni Jesus du tolay, a “Napospusan moy i tanda na panahun,
da éng meta moy a mediklém ta sahéman, éy kagi moy a maguden. Ey
mamaya éy maguden a talaga.
55 Sakay éng meta moy a salatan dén, éy kagi moy a dumemét dén i tékisinag.
Ey mamaya éy tékisinag ngani dén.
56 Ayhay, sikam a mégwari-wari a éwan kam tu kasalanan! Tukoy moy bale
a mébasa i tanda ta langet, pero éwan moy tukoy du tanda a mégpatunay
diyakén!
57 Bakit éwan moy maari a mapospusan tu tama a gimet moy?
58 “Mara,” kagi ni Jesus, “éng te méngiabla diko ta huwes, éy mékipéguhon ka
diya éng anya i pagkasunduan moya, bagu na ka iharap to huwes. Dahilan
éng dumemét i oras na asuntu moy, éy iatéd na ka ta huwes, a tulos iatéd de
ka ta pulis, a tulos mepihesu ka dén.
59 Ey nadid, éng kona sa, éy éwan ka makaluwas hanggan éwan mo
mabayaden i étanan a kasalanan mo.”

13

Magsisi o Mapahamak

1 Nadid, te tolay a dinumemét ni Jesus, a nibaheta de diya tu ginamet ni
Gubernador Pilato, a binuno na kan du sénganya a Judeo a taga Galilea, to
pégatang de ta Diyos.
2 Ey pékabaheta ni Jesus ta éya, éy kinagi na du tolay sa, a “Anya i isip moya?
Akala moy wade a lalo a medukés i kasalanan diden ya a minate kesira du iba
a taga Galilea? Akala moy wade a kanya nipabunu side na Diyos éy medukés
side?
3 Ewan! Da maski sikam, éng éwan kam magsisi, a ibutan moy du gimet moy
a medukés, éy kona be sina i manyaria dikam, a pabunu kam be na Diyos!

4 Ey anya i isip moya," kagi na, "du sapulu éy ta walu a tolay a minate ta
Siloam? To kétumba no melangkaw a bile dide, siguru i isip moya, éy pinakate
side na Diyos da te kasalanan side a mas medukés ta iba a tolay ta Jerusalem?
5 Pero éwan! Da maski sikam, éng éwan kam magsisi, a ibutan moy du gimet
moy a medukés, éy kona be sina i manyaria dikam, a pakaten kam na Diyos
ta medukés."

Nihalimbawa Ni Jesus a Tiisén Pa
Na Diyos Du Tolay a Medukés

6 Nadid, kinagi ni Jesus dide i halimbawa a éye: "Te lélake kan," kagi na, "a
nagmula to kayo a igos to luta na. Ey to esa kan wade a aldew, éy inange na
pitasén tu bunga na; éy entan na, éy éwan bale dén tu bunga.
7 Ey kinagi na kan to mégbantay to luta na, a 'Entan mo, étélo dén a taon i
kayoae a éwan nagbunga. Pukanén mo dén, monda éwan na abalaén i lutaa.'
8 Ey 'Diyan mo san,' kagi kan no mégbantay. 'Sakén, éy lamonan ko san,
sakay détonan ko ta pégpatabe i palebut naa.
9 Ey nadid,' kagi na 'éng éwan magbunga ta esa a taon, éy papukan mo dén.' "

Tu Bébe a Kébung

10 To esa a aldew a pangilin, éy mégtoldu ti Jesus to kapilya a esa.
11 Ey te bébe sa a hinayup, a kébung siya. Sapulu éy ta walu a taon a
pinagkébung siya no hayup. Ey éwan siya makaolnat.
12 Ey ti Jesus, péketa na diya, éy kinagi na diya, a "Bakés, maibut dén diko
tu pile mo!"
13 Tulos nitupu ni Jesus tu kamét na diya, éy nakaolnat dén siya agad, a
tulos pinuri na dén i Diyos.
14 Pero tu tagapamahala to kapilya, éy naiyamut siya, da pinahusay ni
Jesus to pangilin. Kanya kinagi na du tolay sa, a "Te éném kitam a aldew a
maari kitam a mégtarabaho. Diden ya a aldew éy maari kam a pagamot. Pero
ta pangilin, éy bawal dén ya."
15 Pero kinagi ni Jesus to tagapamahala, a "Sikam a mégwari-wari a tolay
kam na Diyos! Bakit! Eng te baka kam, o kabayo, éwan moy beman ukadén
ta pangilin, a iange moy penumén?
16 Pero i bakésae, maski apo siya ni Abraham, a kapareho tam, éy éwanék
bale maari nadid a pangilin a magligtas diya to dati a gimet ni Satanas diya!
Bakit! Kagbian moy du kabayo moy; pero du kapareho moy a tolay, éy éwan
moy kagbian!"
17 Nadid, pégkagi ni Jesus ta éya, éy nasanike dén du kalaban na. Pero du
iba a tolay, éy masaya side to meadu a gimet na a memahal.

Nihalimbawa Na Eng Kodya I
Pagkadua Du Tolay Na Diyos

18 Nadid, kinagi ni Jesus dide, a "Anya wade i kaparehua na kédemét se na
Diyos a maghari?
19 I kaparehua na éya éy tu isesa a bukél na mustasa a nimula no lélake
to uma na. Ey tinumubu dén ya a hanggan naging kayo dén, a hanggan
makapaglobun du manok ta sanga-sanga na."
20 Nadid kinagi man dén ni Jesus, a "Pakodyan ko a mangihalimbawa ta
péghari na Diyos ta tolay?
21 Mara," kagi na, "i kaparehua na éya, éy tu pégpaalsa a ihalu no bébe to
étélo a takal a arina, éy umalsa tu étanan a linamas."

Bihira San Du Makasdép Ta Langet

22 Nadid to kétamo ni Jesus ta Jerusalem, éy tinumulos pa siya du iba-iba a
bariyo, sakay du iba-iba a banuwan, a négtoldu sa siya du tolay.
23 Ey kinagi diya no esa a lélake, a "Anya wade, Panginoon, kétihék wade
san i meligtas na Diyos a tolay?"
Ey kinagi ni Jesus dide, a
24 "Tu pintuan a sésdépan ta langet, éy mepiit. Kanya pumilit kam a somdép.
Te meadu a talaga a magpuhuba a somdép, éy éwan side maari;
25 dahilan mara, tu te bile, kédemét na oras, éy seraduan na tu pintuan na.
Ey nadid, éng umange kam nadid to pintuan a tumuktuk, éy éwan na kam
bukasan. Eng dulawan moy, a 'Panginoon, bukasan mo kame,' éy i sengbet
na sana dikam, éy 'Ewan, da éwan ta kam natenggi.'
26 Nadid," kagi ni Jesus, "éng kagi moy diya, a 'Ewan, Panginoon, natenggi
mo kame, da négdipon kitam a minéngan; sakay tinolduan mo kame pati ta
banuwan me!'
27 Pero i sengbet na sana dikam, éy 'Ewan, éwan ta kam natenggi. Umadeyo
kam dén, sikam a mégimet ta medukés.'
28 "Nadid," kagi ni Jesus, "kédemét na éya a oras, éy meta moy sa depu moy a
Abraham ta kaharian na Diyos. Sakay meta moy be sa ti Isak, sakay ti Hakob,
sakay du purupeta. Pero sikam éy ibut de kam dén. Ey ta péketa moy ta éya,
éy mégsésangitén kam a mégéadiyoyén ta hirap moy.
29 Kédemét na éya a oras, éy dumulug sa i meadu a tolay, a gébwat side ta
étanan a banubanuwan ta munduae. Pati éwan Judeo a tolay. Ey méngan side
ta paanyaya na Diyos ta kaharian na.
30 Ey tandaan moy ye," kagi ni Jesus; "du mababa a tolay nadid, éy side i
mataasa ta éya. Sakay du mataas ta éye nadid, éy side di mababaa ta éya."

Pégsangitan Ni Jesus I Jerusalem

31 Nadid, ta éya a panahun, éy te sénganya a Pariseyo a dinumemét ni Jesus,
a kinagi de diya, a "Ginanan mo dén i lugar a éye, da ti Mayor a Herod, éy
gustu na ka a ipabuno."
32 Ey kinagi ni Jesus dide, a "Ikad moy sa a mégkagi ta éya a mayor a
medukés éng anya i gemtén kua. Kagi moy diya a pahusayén ko du méladu,
sakay du hinayup a tolay nadid a panahun. Ey ta esa a aldew, éy tapusén ko
dén tu gimet ko.
33 Ey maglakadék agad ta Jerusalem, da éwan maari a mate tu purupeta ta
iba a banuwan, éng éwan ta Jerusalem.
34 "Ayhay, sikam a taga Jerusalem. Kagbi kam," kagi ni Jesus. "Palagi kam
a mémuno du purupeta! Palagi moy a batibatikalén du paangen dikam na
Diyos! Ayhay, meadu a beses éy gustu ko maka a mégalaga dikam ta kapareho
na manok éng léképan na du anak na, pero idel moy!
35 Kanya nadid, éy pinabayan ta kam dén. Ey tandaan moy," kagi na,
"éwanék moy dén meta a hanggan éwan dumemét i oras a kagin moy, a
'Basbasan maka na Diyos tu lélake a pinaange na se.' " Saya tu kinagi ni Jesus
tungkul du Judeo ta Jerusalem.

14

Pinahusay Na Tu Lélake a Te Ladu

1 Nadid, to pangilin a esa, éy néngan ti Jesus to bile no mataas a Pariseyo.
Ey du tolay sa, éy te itan de ti Jesus, éng anya i gemtén na.
2 Ey nadid, éy te lélake sa a inumadene ni Jesus, a te beri-beri.
3 Ey ti Jesus, éy nipakelagip na du Pariseyo sa éng labag ta batas a magamot
ta tolay ta pangilin.
4 Pero éwan side sinumengbet ni Jesus. Ey ti Jesus, tulos na pinahusay tu
lélake, sakay pinéglakad na siya.
5 Ey kinagi ni Jesus du tolay sa, a "Bakit, éwan kam beman mégtarabaho ta
pangilin? Anya éng melokbung tu anak mo, o dikaya tu kabayo mo ta ébut--
éwan moy beman agawén éng pangilin?"
6 Ey to pégkagi ni Jesus ta éya, éy éwan side tu katuwiran diya.

Diyan Moy Ipalalo I Bégi Moya

7 Nadid, to pégiknud de a méngan to anyaya no Pariseyo, éy neta ni Jesus
du kombidadu a pumilit side a mégiknud du bangko a para koo du mataas.
Kanya kinagi na dide ta halimbawa.
8 "Mara," kagi na, "éng akitén de ka ta kasalan, éy diyan ka pumilit a
umeknud ta lamesa a para koo du mataas. Makay te mataas diko ta éya.
9 Eng kona sa, tu nagpaanyaya, makay kagi na diko, a 'Diyan ka sina, da
pégiknuden ina na iba a lélake.' Tulos masanike ka ta dikél, da paeknudén na
ka ta lamesa ta sidung san.
10 Eng'wan," kagi ni Jesus, "i maigi pa a gemtén mo, éy umange ka san dén
a umeknud ta bangko ta sidung. Ey nadid, péketa diko no nagpaanyaya, éy
kagi na, a 'Diyan ka sina ta sidung, Kadimoy. Sumangkay ka se a mégiknud ta
lamesa du mataas.' Eng kona sa," kagi ni Jesus, "éy purién ka du iba a méngan
ta éya.
11 Dahilan du pumilit a magmataas, éy pakasaniken side na Diyos. Pero du
magpababa, éy pataasén side na Diyos."
12 Nadid, kinagi ni Jesus to Pariseyo a nagpaanyaya to pinéngan de, a
"Bagay magpaanyaya ka, éy diyan mo akitén du kékadimoy mo, sakay du
tétotop mo, sakay du mayaman a kabébayan mo, da side éy maari a gumanti
diko, a akitén de ka be a méngan ta bile de. Ey sé' san ya i gantimpala mua.
13 Eng'wan, i maigia éy akitén mo san du mahirap a tolay, sakay du pile,
sakay du lumpu, sakay du buhék.
14 Eng kona sa i gimet mo," kagi ni Jesus, "éy i gantimpala mua éy gébwat ta
Diyos, da kinagbian mo dén du éwan maari a gumanti diko. Kédemét na oras
a pabuhayén na Diyos du tolay, éy saya i oras a gantian na ka."

Nihalimbawa Na Tu Pégimet

Na Diyos Ta Anyaya Na

15 Nadid, pékabati no esa sa a lélake to kinagi ni Jesus, éy kinagi na, a
"Masuwerte ngani dén du méngan ta paanyaya na Diyos ta kaharian na!"
16 Ey kinagi ni Jesus diya, a "Mara te lélake kan a naghanda ta dikél a
anyaya, a kinombida na du meaadu a tolay.
17 Ey kédemét na aldew na anyaya, éy inutusan na tu utusan na, a kagi na
kan diya, a 'Angen mo uwitén du kinombida ko, da nahanda dén tu anyaya
ko dide.'
18 Pero to pénguwet no utusan du kinombida no amo na, éy nagparaan side
a étanan. I katuwiran kan no esa, éy 'Magpasensiya ka, da te angayanék, a
bisitaén ko tu binugtong ko a luta ko.'

19 I katuwiran no esa man, éy ‘Magpasensiya ka pa diyakén, da angen ko
pa bisitaén du sapulu a baka a binugtong ko.’
20 Sakay i katuwiran kan no esa, éy ‘Ewanék maari, da biguék pabi a
kinasal.’
21 “Nadid, sinumoli kan dén tu utusan, a kinagi na to amo na i nanyaria.
Ey tu amo na, pékabaheta na ta éya, éy mégingél. Ey kinagi na to utusan na, a
‘Nay, soli ka dén agad a maglebut ka ta banuwanae. Bawat meta mo a pobre
a tolay,’ kagi na, ‘éy akitén mo. Sakay akitén mo be du pile, sakay du buhék,
sakay du lumpu.’
22 Mamaya-maya, soli man dén tu utusan, a kinagi na to amo na, a
‘Nasunud ko dén tu utus mo, pero kulang pabi i tolay ta paanyaya mo.’
23 Kanya tu mégpaanyaya, éy kinagi na diya, a ‘Nay, soli ka man dén nadid
a humanggan ka ta pégiyanan du pobre a tolay, sakay du tolay ta adeyo, a
hanggan ta buked. Ey pilitén mo a akitén i maski ti ésiya a meta mo ta éya.
Gustu ko a maputat i bile kuae,’ kagi na.
24 ‘Pero du kinombida ko dén a dati,’ kagi na kan, ‘éy éwan de dén makena-
man tu nihanda ko ta éye.’ ”

Ewan Melagin a Maging Alagad Ni Jesus

25 Nadid, to pégdema ni Jesus, éy meaadu a tahod a tolay i kinumuyuga diya.
Ey kinagi na dide, a
26 “Eng ti ésiya i te gustu a ipasakup diyakén a maging alagad ko, éy éwan
siya maari éng éwanék na mahalén ta higit pa ta pégmahal na dena na éy tama
na éy ta asawa na, éy ta anak na, éy ta top na. Sakay éng mahalén na pati i
sarili na ta higit pa diyakén, éy éwan be siya maari a maging alagad ko.
27 Sakay éwan be maari a maging alagad ko i tolay éng éwan siya kumuyoyog
diyakén, a pabayan na i buhay na, maski bunon siya.
28 “Mara,” kagi na, “éng te esa dikam a maghanda a magimet ta melangkaw
a bile, éy éwan na pa beman isipén i halaga no bile, éng hustu dén tu kuhata
na a mangtapos to bile?
29 Dahilan, mara, éng éwan na pa isipén tu halaga no bile, éy makay maubus
tu kuhata na bagu matapos. Eng kona sa, éy pintasan siya du kabébayan na,
30 a kagi de, mara, a ‘Entan mo, mégpabile siya, pero éwan na kaya a
tapusén.’ ”
31 “Halimbawa man dén,” kagi ni Jesus, “éng mara, te hari a te sapulu a libu
a sundalu, éng magayak siya a lumaban ta hari a esa a te duwapulu a libu a
sundalu, éy éwan na beman isipén pa éng kodya i panalu naa ta hari a esa?
32 Ey nadid, éng éwan na meta i panalu naa, éy utusan na agad tu katulung
na a ange sambatén tu hari a esa, a monda mékikasundu siya diya, monda
éwan side maglaban.
33 Ey kona be sa maka dikam,” kagi ni Jesus, “a isipén moy pa. Da maski ti
ésiya dikam, éng éwan moy pa pabayan i étanan a mahalén moy, éy éwan kam
maari a maging alagad ko.
34 “Mara i asen,” kagi ni Jesus, “éy mahusay ya. Pero éng maibut tu asen, a
tumablal dén tu sida, éy pakodyan moy a mamasoli to asen na?
35 Ewan dén nadid tu pasa i éya a asen. Basta ibut dén na tolay. Eng
makabati kam, éy baten moy ya!”

Nihalimbawa Ni Jesus Eng Kodya

Na Diyos I Tolay a Minebut

15

1 Nadid, du makasalan a tolay, sakay du mégpabuwes, éy dumédulug side ni
Jesus, da gustu de a mébati i kagi naa.
2 Ey du te tungkulin a Judeo, péketa de ta éya, éy éupusén de ti Jesus. “Bakit
tanggapén na du makasalanan a tolay, a mékidipon siya dide,” kagi de.
3 “Ey ti Jesus, pékatukoy na to péngupos de diya, éy kinagi na dide i
halimbawa a éye:
4 Eng mara,” kagi na, “te esa dikam a te sandaan a tupa, éng mebut tu esa
dide, éy anya wade i gemtén na? Siguradu éy pabayan na du siyam a pulu
éy ta siyam a tupa na to pégpastoran de, a monda ahayukén na tu nebut, a
hanggan éwan na meta.
5 Ey nadid pag mineta na ya, éy masaya dén tu lélake,
6 a kébil na dén tu tupa to bile. Ey kédemét na to bile, éy akitén na du karatig
na, a kagi na dide, a ‘Mékipagsaya kam diyakén, da mineta ko dén tu tupa ko a
minebut!’
7 “Ey nadid,” kagi ni Jesus, “i kahulugina na éya a halimbawa, éy mésahat
a tahod du édse ta langet, bagay meta de i maski isesa a tolay a mégsisi a
mangibut to kasalanan na. Mésahat side a talaga ta éya a isesa a tolay kesira
du meadu a tolay a éwan tu kasalanan.
8 “Sakay baten moy i halimbawa a éye,” kagi ni Jesus. “Eng mara, te bébe
a te sapulu a plata a kuhata. Eng mebut tu esa, éy anya i gemtén na? Taben
na agad tu simbu na a tulos na walisan tu bile na, a éahayukén na a hanggan
éwan na meta.
9 Ey nadid, ta péketa na, éy akitén na du karatig na, a kinagi na dide, a
‘Mékipagsaya kam diyakén, da mineta ko dén tu plata ko a esa a minebut!’
10 “Ey nadid,” kagi ni Jesus, “éy kona be sa i gimita du anghel ta langet, a
mésahat be side bagay meta de i maski isesa a makasalanan a tolay a mégsisi,
a mangibut to kasalanan na.”

Nihalimbawa Na I Tolay a Umadeyo Ta Diyos

11 Nadid, kinagi ni Jesus du tolay, a “Te lakay kan a te éduwa a anak a lélake.
12 Tu dipos, éy kinagi na kan nama na, a ‘Améng, atdinanék mo nadid ta
mana ko a kabahagi ko.’ Ey inoan siya no ama na, a hinati na tu ari-arian na
du éduwa a anak na.
13 “Nadid, kélipas na sénganya a aldew, éy nibugtong kan no dipos tu mana
na, sakay hinumektat dén a inumange ta adeyo a banuwan. Ey kédemét na
ta éya, éy basta inubus na kan a inubus tu kuhata na ta nipagsunud na ta
kalayaan na.
14 Nadid, kéubus kan wade no kuhata na, éy dinumemét kan sa i dikél a alép,
a hanggan da naghirap dén tu dipos.
15 Kanya nagpaupa kan siya to esa a lélake ta éya. Ey tu lélake, éy pinaange
na kan siya to uma na, a monda bantayan na sa du babuy na.
16 Ey to pégbantay kan no dipos du babuy, éy gustu na maka a méngan ta
kanén du babuy, da éwan tu mémakan diya.
17 “Nadid, éy kinaisipan na kan wade, a kinagi na, a ‘Bakit wade
mégéeknudénék san se a hanggan mateék ta alép, éy du tarabahador nama
ko, éy meadu i kanén dia!
18 Ikad ko dén,’ kagi na kan, ‘ta bile nama ko, a kagin ko diya, a “Améng, te
kasalananék diko, sakay ta Diyos.”

19 Sakay kagin ko be nama ko, a "Ewanék mo maari, Améng, a ibilang a
anak mo. Ibilangék mo san dén a magpaupa diko." '
20 "Nadid, pékaisip kan no dipos ta kagi na nama na, éy nagsoli dén. Ey to
kéadene na kan pabi to bile nama na, éy tinan-aw siya nama na. Ey pékatan-
aw na kan diya, éy kinagbian na, a basta naginan dén a sinumambat diya. Ey
to péngsambat na wade diya, éy tulos na kan kinébkében, a inahob-ahoben.
21 Ey tu anak na, éy kinagi na kan diya, a 'Améng, te kasalananék diko sakay
ta Diyos. Ewanék maari a ibilang mo a anak mo.'
22 Pero tu ama na, basta pinabayan na kan san tu kinagi na, a dinulawan na
agad du utusan na, a kinagi na kan dide, a 'Nay, baduan moy siya ta memahal
a badu, sakay sapatusan moy siya, sakay atdínan moy ta sangkalan na.'
23 Sakay inutusan na be side, a 'Nay, ange moy bunuén tu pinatabi ko a
baka, sakay lutuén moy. Maghanda kitam ta kasayaan tam a anyaya.
24 Entan moy,' kagi na kan, 'i anak kuae; akala tam éy pate dén, éy entan
moy, buhay bale san. Akala tam,' kagi na kan, 'éy nebut dén, pero entan
moy, nagsoli dén.' Nadid, to pégkagi no ama na ta éya, éy tulos dén side a
nagkasayaan.
25 "Nadid, tu anak na a esa a panganay, éy éwan na kan tukoy i nanyari a éya,
da édsa kan siya to uma na. Mamaya-maya, désoli na kan wade, éy nabati na
i togtog na kasayaan to lubuk no bile de.
26 Nadid, to pékabati na kan ta éya, éy pinakelagipan na tu utusan sa a esa
éng anya i kasayaan dia.
27 Ey kinagi kan no utusan, a 'Dinumemét dén tu wadi mo. Ey binunu dén
nama mo tu pinatabi na a baka. Naganyaya dén siya,' kagi na kan, 'da nagsoli
dén tu wadi mo a mahusay san.'
28 "Nadid, pékabaheta no panganay ta éya, éy sinompél kan wade i isip naa, a
nagingél dén siya. Ey mégidel siya a somdép. Ey nadid, linumuwas kan tama
na a pasdépén na siya.
29 Ey kinagi kan no panganay diya, a 'Méghinanakiték diko, Améng. Bakit,
sapul to kéanak ko, éy mégtétarabahoénék san diko, a sésundin ko a palagi i utus
mo. Pero hanggan nadid éy éwanék mo pabi inatdinan ta maski kambing, a
monda maganyayaék be du kakadimoy ko.
30 Pero ti wadi ko, éy inobus na dén tu kuhata mo dahilan du pampam. Ey
nadid, désoli na diko, éy tu pinatabi mo a baka éy binunu mo a para diya.'
31 " 'Pero éwan,' kagi kan no ama na, 'diyan ka méghinanakit, Améng, diyakén;
da palagi ka a kaguman ko, sakay pati éy siko i te kooa ta étanan a ari-arian
ko.
32 Bakit,' kagi na kan, 'éwan maari a magkasayaan kitam, da nagsoli dén
ti wadi mo a minebut? Akala tam éy pate dén, éy nadid éy buhay bale san.'
Ewan dén," kagi ni Jesus; "saya i katapusana na lagip."

16

Tu Lagip No Matalinung a Akontan

1 Nadid, kinagi man dén ni Jesus du alagad na i halimbawa. "Te esa kan
wade a lélake a mayaman," kagi na. "I éya a mayaman, éy te esa siya a akontan
a nagentaregaan na ta ari-arian na. Pero nadid kan wade, éy nabaheta no
mayaman a nékialaman no akontan tu kayamanan na.

2 Kanya nipauwet na kan siya, a kinagi na diya, a ‘Bakit pinékialaman mo
kan tu nientarega ko diko! Nay, sulitan mo dén tu nientarega ko diko, a
paibutén ta ka a talaga.’
3 “Nadid, inisip kan no akontan, a ‘Magenyaék, da paibuténék wade no
amo ko a talaga? Ahe wade i pangalapan ko ta kabuhayan ko, da éwanék
makatarabaho ta medége, sakay mésanikeék be a mékilimos.
4 Ah, tukoy ko,’ kagi na kan, ‘i gimet ko, a monda tanggapénék du tolay ta
bile de éng éwanék tu tarabaho.’
5 Nadid, saye tu gimet kan wade no akontan: nipauwet na kan du te utang
to amo na, a monda bawasan na tu utang de. Saya i pénuyu naa dide. Mara i
kinagi na kan to esa, éy ‘Sénganya i utang mo to amo ko?’
6 ‘Ey sandaan a tapayan a langis.’ Ey ‘Nay,’ kagi na kan, ‘saye tu lista na
utang mua; palitan mo a monda limapulu san dén.’
7 Sakay i kinagi na kana to esa, éy ‘Sénganya i utang mua?’ ‘Ey sandaan a
kaban a pahay.’ Ey ‘Nay,’ kagi na kan, ‘saye tu lista no utang mo. Bawasan
mo, monda walu a pulu san dén tu utang mo.’
8 “Ey nadid,” kagi ni Jesus, “anya kan wade i gemtén no mayaman, éng meta
na tu paraan no ménglóloko a akontan na? Ey purién na siya, a ‘Memahal,’
kagi na kan, ‘i paraan no akontan ko, da naghanda siya a para ta esa a
panahun.’ Entan moy,” kagi ni Jesus, “du tolay ta mundua a éwan mékidiyos,
éy lalo side a matalinung a magparaan kesira du tolay a sakup na Diyos.
9 Kanya,” kagi ni Jesus, “i hatul kua dikam, éy gamitén moy tu kuhata moy
a tumulung du mahirap a tolay, monda éng mate kam, éy tanggapén kam na
Diyos ta langet.
10 “Tandaan moy ye,” kagi ni Jesus, “tu matapat ta kétihék a tarabaho na,
éy matapat be siya éng te mangatéd diya ta dikél a tarabaho na. Pero tu éwan
matapat ta kétihék a tarabaho na, éy éwan matapat éng te mangatéd diya ta
dikél a tarabaho na.
11 Nadid, éng mara,” kagi ni Jesus, “éwan kam matapat ta kuhata na
munduae, éy anya, isip moy beman ientarega dikam na Diyos tu kayamanan
na ta langet? Ewan!
12 Sakay éng mara, éwan kam matapat ta koo na iba, éy éwan be dén diko tu
magkatiwala a mangatéd diko ta koo mo a sarili.
13 “Ewan maari,” kagi ni Jesus, “tu isesa a utusan a makasunud ta éduwa
a amo na. Dahilan, éng éduwa i amo naa, éy mahal na san tu esa, sakay
kaiyamutan na tu esa. Maniwala siya to amo na a esa, sakay lukoén na tu esa.
Ey nadid, kona sa dikam--éwan kam maari a méniwala ta Diyos, éng kuhata
san i gustu moya.”
14 Nadid, du Pariseyo a édsa sa a nakabati ta éya, éy inahew de ti Jesus, da
side i te gustua ta kuhata.
15 Ey kinagi ni Jesus dide, a “Sikam ngani du mégpalalo ta tolay a banal kam!
Pero tukoy na Diyos i isip moya, a medukés! Ey tandaan moy, i mahalagaa
ta tolay, éy saya i kéiyamutan na Diyos.” Saya tu kinagi ni Jesus tungkul du
medémot ta kuhata.
16 “Tandaan moy,” kagi ni Jesus, “tu utus ni Moises, sakay du sulat du
purupeta na Diyos, éy saya i nagtoldua dikam a hanggan éwan dinumemét
tu panahun ni Juan a Mégbinyag. Pero nadid, sapul diya, i mahalagaa, éy
tu Mahusay a Baheta a tungkul ta kédemét na Diyos a maghari. Saya i

importante a pahayag dikam nadid. Ey meadu a tahod i pumilit a ipasakup
ta kaharian na.
17 Pero diyan moy isipén a éwan dén tu pasa nadid tu utus na Diyos a nisulat
ni Moises. Eng'wan, melagin pa i langet éy ta luta a mebut, kesira ta isesa a
utus ta libru na Diyos.
18 "I maski ti ésiya a lélake," kagi ni Jesus, "éng humiwalay ta asawa na, sakay
mangasawa siya ta iba, éy méngibébi dén siya a talaga ta mata na Diyos. Sakay
tu lélake a mangasawa ta bébe a hinumiwalay dén to asawa na a lélake, éy
ibilang ya na Diyos a méngagew."

Ti Lasaro Sakay Tu Mayaman

19 Nadid, kinagi ni Jesus, éy "Te esa kan wade a lélake a mayaman. Basta i
ugali na, éy mégbébihisén kan ta memémahal a badu, sakay pati i kanén naa,
éy memahal a kalase.
20 Nadid, te esa kan wade be a lélake a mahirap, a ti Lasaro kan i ngahen
na. Ey te ladu siya, a nagtalitalingo i bégi naa. Ey aldew-aldew, éy mégkatidug
kan san to harap no bile no mayaman.
21 I gustu na kan sana, éy méngan siya ta mumo a gébwat to lamesa no
mayaman. At sakay pati, du aso ta éya, éy dédildilan de tu néna to talitalingo
na.
22 "Nadid kan wade éy minate ti Lasaro a mahirap. Ey kembil siya du
anghel ta édsean napo na a Abraham ta langet. Ey kétapos na éya, éy minate
kan be tu mayaman, a nielbéng de.
23 Ey édsa dén siya nadid ta impiyerno, a mégtiis dén siya ta mahigpit.

"Nadid, to kétangad na kan wade, éy natanaw na ta adeyo ti Abraham, a
kaguman na ti Lasaro.
24 Ey pékatan-aw na kan dide, éy kinagi na kan ta medegsén, a 'Boboy,
Abraham, kagbianék pad. Péngiangen pad se ti Lasaro ta dinom a maski
iléblèb na san i toldu naa a ipatuhog na ta labi kua. Entan mo,' kagi na kan,
'Boboy, mégtiisék ta mahigpit ta apoyae.'
25 " 'Ey éwan maari, Anéng,' kagi kan ni Abraham. 'Tandaan mo, to buhay
ka pabi, éy melagin i buhay mua, éy ti Lasaro éy mehirap i buhay na to araw.
Pero nadid,' kagi na kan, 'masaya dén siya ta éye, éy siko, mégtiis ka dén ta
ina.
26 Ey entan mo,' kagi kan ni Abraham, 'maski gustu di tolayae a umahabes
dikam, éy éwan maari, da melawa i béngawa ta pag-itan tamae. Pati di tolaya
ina, éy éwan side makaahabes dikame.'
27 " 'Nadid,' kagi kan no mayaman, 'paangen pad, Boboy, ti Lasaro du
tétotop ko a buhay pabi ta mundua,
28 monda papangilagén na side. Entan mo, Boboy, éném kame a pépétwadi;
éng éwan na side papangilagén, éy makay tumagubet be side diyakén ta éye a
pégparusaan a lugar.'
29 " 'Ey éwan,' kagi kan ni Abraham. 'I pangilagen de san déna sa, éy tu
nipesulat na Diyos ni Moises, sakay tu nipesulat na du purupeta. Eng mabati
de i éya, éy mangilag side a talaga.'
30 " 'Ey éwan wade maari, Boboy,' kagi kan no mayaman, 'da éwan de ya
baten. Pero éng te dumemét dide a gébwat ta pate,' kagi na kan, 'éy magsisi
side a talaga a baguén de tu ugali de.'

31 “ ‘Ey éwan,’ kagi kan ni Abraham. ‘Eng éwan de baten tu utus ni Moises
sakay du purupeta, éy éwan de be baten maski te magpailag dide a gébwat ta
pate.’ ”

17

Maghirap Du Nangatéd Ta Pagkasala

1 Nadid, kinagi ni Jesus du alagad na, a “Ewan maiwasan na tolay i
méngatéd ta pagkasala de. Pero makaanteng i kesapitan na tolay a méngatéd
ta ipagkasala!
2 Maigi pa ta kona sa a tolay, éy kalukalan ta bito i leg na, sakay ietbung ta
diget, kesira ta makapangatéd siya ta ipagkasala na mababa a tolay.
3 Tandaan moy ya,” kagi ni Jesus, “a mangilag kam dén!”
“Eng magkasala tu kaguman mo, éy pégkagian mo. Ey éng magsisi siya, éy
pagpasensiyaan mo.
4 Eng mara, maski pitu a beses a magkasala diko tu kaguman mo ta esa a
aldew, éng makapitu be siya a beses a kékagin na diko a mégsisi dén siya, éy
pagpasensiyaan mo dén siya.”
5 Nadid du apostol, éy kinagi de ni Jesus, a “Panginoon, dagdagen mo pad
i péniwala mia diko.”
6 Ey kinagi ni Jesus dide, a “Mara tu péniwala moy diyakén, éng koman san
i kadikél na bukél na mustasa, éy maski utusan moy i kayoae a mabuwal, a
tulos mebut ta diget, éy maniwala diko tu kayo.”

Utusan Kam San Na Diyos

7 “Eng mara,” kagi ni Jesus, “te utusan a gébwat ta pégaraduan na, éy anya i
kagin no amo na diya? Paeknudén na siya beman a maguhay ta kanén?
8 Ewan! Eng'wan, i kailangana no utusan, éy paglutu na pa tu amo na ta
kanén na, sakay ipaghayin na siya. Ey kétapos na éya, éy maari dén tu utusan
a méngan.
9 Ey anya,” kagi ni Jesus, “tu amo na, purién na siya beman to ginimet na?
Ewan, da ugali san ya na utusan.
10 Ey kona be sa dikam. Eng tapusén moy tu tarabaho moy ta Diyos, éy
dapat kagi moy, a ‘Mababa kitam san a utusan, a i ginimet tam, éy kailangan
tam san.’ ”

Pinahusay Na Du Te Saket a Ketong

11 Nadid, to kéange de Jesus ta Jerusalem, éy dinumaman side ta pag-itan
na Samaria éy ta Galilea.
12 Ey to késdép ni Jesus to bariyo a esa, éy kasambat na i sapulu a lélake a te
saket a ketong. Te taknég side ta adi-adeyo ni Jesus,
13 sakay kinagi de diya ta medegsén, a “Jesus, Panginoon, kagbian mo
kame.”
14 Ey ti Jesus, péketa na dide, éy kinagi na dide, a “Umange kam pumeta du
padi, a mahusay kam dén.”
Ey nadid, to péglakad du sapulu, éy bigla a mahusay dén side.
15 Ey tu esa dide, péketa na a mahusay dén, éy soli dén siya ni Jesus, a
mégpuri dén siya ta Diyos ta medegsén.
16 Ey dinumapa siya to harap ni Jesus, a nagpasalamat siya diya. Ey taga
Samaria i éya a lélake. Ewan siya Judeo.

17 Ey kinagi ni Jesus, a “Akala ko éy sapulu i naghusaya. Bakit isesa san i
sinumolia ta éye a nagpasalamat?
18 Ewan bale tu iba a magsoli ta éye a magpasalamat ta Diyos, éng'wan
basta i dayuan a éye a éwan Judeo!”
19 Nadid, to pégkagi dén ni Jesus ta éya, éy kinagi na to taga Samaria, a “Nay,
umégkat ka dén, Kadimoy, a ikad mo dén. Tu nagpahusay diko, éy tu péniwala
mo diyakén.”

Tungkul Ta Kédemét Na Diyos a Maghari

20 Nadid, du Pariseyo éy nipakelagip de ni Jesus éng nikésiya i kédemét na
panahun na Diyos a maghari ta mundua. Ey saye tu sengbet ni Jesus dide:
“Ewan tu tanda a meta moy ta kédemét na éya,” kagi na.
21 “Ewan be tu magbaheta ta éya a aldew, a ‘Dinumemét dén siya ta éye,’ o
‘Edsa dén ta éya;’ da i édseana na kaharian na Diyos, éy ta isip na tolay.”
22 Nadid, kinagi ni Jesus du alagad na, a “Te dumemét a panahun a gustu
moy maka a dumeméték, pero éwan moy meta i demét ko.
23 Te tolay a mégkagi dikam a talaga, a ‘Edsa dén ta éya a banuwan tu tiniyak
na Diyos a tagapagligtas,’ sakay te mégkagi dikam, a ‘Kéye dén se siya.’ Pero
diyan kam méniwala dide.
24 Dahilan,” kagi ni Jesus, “i demét ko a se éy koman i kilat a bigla a
mademlagen i kabuuana na langet. Sakén i lélake a gébwat ta langet.
25 Pero baguék se sumoli ta kona sa, éy kailangan éy dumemét pa diyakén
i mahigpit a hirap ko, a idelanék du tolay ta éye nadid.
26 “I kédemét ko éy kapareho na kédemét no bihéng to panahun ni Noe.
27 Du tolay to éya a panahun éy basta méngan side sakay méginom side,
sakay mégasawa side, hanggan to oras a késakay de Noe to barko. Sakay
dinumemét tu bihéng, éy nalimés du tolay a étanan. Kona be sa i manyaria
ta kédemét ko.
28 I kédemét ko,” kagi ni Jesus, “éy kapareho be no nanyari ta Sodom to
panahun ni Lot. Du tolay ta éya, éy basta méngan side, sakay méginom side,
sakay nagbugtong side, sakay naghalaman side, sakay mégbile side; pero
éwan de maisipan i Diyos.
29 Ey anya i nanyaria dide to aldew a niginan ni Lot ta Sodom, éy pinau-
dinan side na Diyos ta apoy sakay asupre, a hanggan da minapuksa side a
étanan!
30 Ey nadid, éy kona be sa i manyaria ta kédemét ko, sakén a gébwat ta langet.
31 “Kédemét na éya a oras,” kagi ni Jesus, “du édse ta luwas no bile de, éy
diyan dén side somdép a mangalap ta kasangkapan de a edse to bile. Sakay
du édse ta uma, éy diyan be side sumésoli ta bile de.
32 Natandaan moy tu asawa ni Lot, a naanya siya to talaga na a isoli to bile
de.
33 Dahilan tu pumilit a meligtas tu buhay na, éy mebut a talaga. Pero tu
mégpabaya ta buhay na, éy siya i mabuhaya.
34 Ta éya a kélép,” kagi ni Jesus, “éng mara te éduwa a lélake a matidug ta esa
a kama, éy maalap tu esa, éy tu esa éy mawahak.
35 Te éduwa a bébe a mégkaguman side a mégiling, éy maalap tu esa, éy tu esa
éy mawahak.
36 Te éduwa a lélake ta uma, éy maalap tu esa, éy tu esa éy mawahak.”

37 Nadid, pékabati du alagad ta éya, éy kinagi de, a “Ta ahe manyari i éya,
Panginoon?” Ey kinagi ni Jesus, a “Eng ahe i édseana du bangkay, éy édsa be
sa a matipun du wakwak.”

18

Nihalimbawa Na a Diyan Metamad a Manalangin

1 Nadid, kinagi ni Jesus du alagad na i lagip a te halimbawa, monda palagi
side a manalangin, monda éwan side mégsawa a manalangin.
2 I kinagi naa, éy “Te huwes kan wade to banuwan, a éwan matapat. Ewan
siya méniwala ta Diyos, sakay éwan be siya tu kagbi ta kapareho na a tolay.
3 Nadid, te pobre kan wade a bébe a bilo ta éya a banuwan, a medalas a
umadene to huwes a dumaying. I kinagi na kan diya, éy ‘Isuhogék mo to
kalbug ko.’
4 Nale a panahun a éwan pinansing no huwes tu bilo. Pero kédemét na oras,
éy kinagi na kan to isip na, a ‘Maski éwanék méniwala ta Diyos, maski éwanék
tu kagbi ta kapareho ko,
5 éy isuhog ko i éya a bilo, monda éwanék na abalaén a aldew-aldew.’
6 “Nadid,” kagi ni Jesus, “tandaan moy tu naisipan no medukés a huwes.
Maski éwan siya tu kagbi, éy inaguman na tu bilo, da medalas siya a mégkagi
diya.
7 Ey nadid i Diyos,” kagi ni Jesus, “éwan na beman aguman agad du tolay
na éng medalas side a dumaying diya?
8 O, aguman na side agad! Kanya diyan kam mégsawa a manalangin diya.
Pero ta kédemét ko se a huway, éy bihira wade i demtan ko a méniwala
diyakén.”

Mahal Na Diyos Du Medukés a Tolay.

Mégidel Siya Du Mégwari-wari a Mékidiyos

9 Nadid, kinagi ni Jesus ta halimbawa du sénganya sa a tolay a akala de éy
banal side. Kanya ahewén de du iba a tolay.
10 “Te éduwa kan wade a lélake,” kagi ni Jesus, “a sinumangkay to Templo a
manalangin. Tu esa éy Pariseyo, sakay tu esa, éy mégpabuwes.
11 Nadid, tinumaknég tu Pariseyo, a nanalangin ta kona se:
‘Mégpasalamaték diko, Panginoon,’ kagi na, ‘da éwanék tu kasalanan a kona
du iba a tolay. Ewanék mégdaya; éwanék méngibébi; éwanék tu mégimet a mali.
Salamat, da éwanék medukés a kona ta éya a lélake a mégpabuwes.
12 Makaduwaék a beses a mégkulasiyon ta esa a simba. Sakay inatdinan ta
ka ta ikasapulu a bahagi na étanan a kabuhayan ko.’
13 “Nadid,” kagi ni Jesus, “anya i nipanalangin no lélake a mégpabuwes?
Basta te taknég san siya to iskina no Templo a mésanike dén. Te dugsék
san siya a mégsisi, a kinagi na, a ‘Anin, Panginoon, kagbianék mo, a te
kasalananék.’
14 “Entan moy,” kagi ni Jesus, “tu mégpabuwes, éy siya i pinagpasensiyaana
na Diyos to késoli na to bile na. Pero tu lélake a esa, éy éwan! Dahilan du
pumilit a magmataas, éy pakasaniken side na Diyos. Pero du magpababa,
éy pataasén side na Diyos.”

Gustu Ni Jesus Du Anak a Kékétihék

15 To esa man dén a aldew, éy niange du tolay du anak de a mabulol ni Jesus,
monda itupu na i kamét na dide a ipanalangin na side. Ey du alagad, péketa
de dide, éy pinégkagian de side.
16 Pero ti Jesus, éy dinulaw na du anak, sakay kinagi na du alagad, a
"Pabayan moy di anaka a umadene diyakén. Diyan moy side sésawayén.
Dahilan éy méghari i Diyos ta kona sina.
17 Tandaan moy," kagi na, "éng éwan kam umasa ta Diyos a kapareho na
kéasa na anak to ina na, éy éwan kam makasdép ta kaharian na."

Bihira Du Mayaman a Ipasakup Ta Diyos

18 Nadid, i esa a te tungkulin a Judeo, éy kinagi na ni Jesus, a "Maistu a
mahusay, kagin pad éng anya wade i gemtén kua a monda makaalapék ta
buhay a éwan tu katapusan."
19 "Bakit dédulawénék mo a mahusayék?" kagi ni Jesus. "Ewan tu mahusay
éng éwan Diyos.
20 Tukoy mo dén i kautusan na Diyos: Diyan ka méngibébi, diyan ka
mamuno, diyan ka mégtako, diyan ka mégbuli-buli; sakay igalang mo tama
mo éy ta ina mo."
21 "Maistu," kagi no lélake, "sinunud ko dén ina side a étanan sapul to kéanak
ko."
22 Ey ti Jesus, pékabati na ta éya, éy kinagi na to lélake, a "Te esa pa a
bagay a kulang diko. Angen mo ibugtong tu étanan a ari-arian mo. Sakay
tu kabugtungan na éy iatéd mo du mahirap. Eng pakunan mo sa, éy te
kayamanan ka dén ta langet. Ey nadid éy sumoli ka se a kumuyoyog ka
diyakén."
23 Ey tu lélake, pékabati na ta éya, éy nalungkut dén siya, da napakayaman
siya a tahod.
24 Ey ti Jesus, péketa na a mélungkut siya, éy kinagi na, a "Mehirap a talaga
a makasdép du mayaman ta kaharian na Diyos.
25 Makasdép beman i kabayo ta ébut na digum? Mas lalo a mehirap a
makasdép i mayaman a tolay ta kaharian na Diyos."
26 Nadid du tolay sa, pékabati de ta éya, éy kinagi de, a "Eng kona sa, éy ti
ésiya i makaligtasa?"
27 Ey kinagi ni Jesus, a "Tama ngani; éwan maari i tolay a mangiligtas ta bégi
na. Pero magimet na Diyos i maski anya."
28 Nadid ti Pedro, éy kinagi na, a "Entan mo, Panginoon. Sikame, éy
gininanan me dén tu bile me, a kinumuyog kame diko."
29 Ey "O," kagi ni Jesus; "sakay tandaan moy: i maski ti ésiya a magtiis a
guminan ta bile na éy ta tétotop na éy ta ina na éy ta ama na, éy ta anak na a
monda magpahayag siya ta kaharian na Diyos,
30 éy atdinan siya na Diyos ta dubli-dubli a gantimpala na nadid a
panahun. Ey ta panahun a dumemét," kagi ni Jesus, "éy makamtan na be i
buhay a éwan tu katapusan."

Méghula Man Dén Ti Jesus a Bunon Siya

31 Nadid, nibukod ni Jesus du alagad na, a kinagi na dide, a "Entan moy,
umange kitam nadid ta Jerusalem. Ey ta éya, éy matupad a talaga i étanan a
nisulat du purupeta to araw a tungkul diyakén a lélake a gébwat ta langet.
32 Itugénék de ta éya di dayuan yae a éwan Judeo. Ey side éy tétoksonék de,
sakay lélokonék de, sakay loktabenék de.

33 Sakay balbalénék de, sakay bunonék de. Ey ta ikatélo a aldew éy
mabuhayék a huway."
34 Ey du alagad, pékabati de ta éya, éy éwan de napospusan, da niliso dide na
Diyos tu kahulugen na.

Kinagbian Na Tu Mékilimos

35 Nadid, to kéadene de Jesus ta Heriko, éy te esa a lélake a buhék a te eknud
to digdig no dilan, a mékilimos.
36 Ey pékabati na du tolay a sumalegéd, éy pinakelagipan na side éng bakit
meadu side.
37 Ey kinagi de diya a sumalegéd ti Jesus a taga Nasaret.
38 Ey pékabaheta na ta éya, éy dumédulaw siya a kinagi na, a "Jesus, Apo ni
Dabid, kagbianék pad!"
39 Ey du tolay ta ditol, éy sinaway de siya a diyan siya tu pehéng. Pero lalo
pa siya a dinumulaw. "Apo ni Dabid," kagi na, "Kagbianék mo."
40 Nadid, pékabati ni Jesus diya, éy hinumintu siya, sakay inutusan na side
a angen de tu buhék. Ey to péngiange de ni Jesus, éy kinagi na diya, a
41 "Anya i gustu mua a gemtén ko diko?" "Panginoon," kagi na, "gustu ko
maketaék."
42 Ey "Maari," kagi ni Jesus, "da méniwala ka diyakén, éy mahusay dén i
mata mua."
43 Ey to pégkagi ni Jesus ta éya, éy naketa siya agad. Ey tulos inumunonod
siya ni Jesus to dilan, a pépurién na i Diyos. Ey du tolay sa, péketa de ta éya, éy
pinuri de be i Diyos.

19

Ti Jesus Sakay Ti Sakeo

1 Nadid, tulos sinomdép de Jesus ta Heriko.
2 Ey ta éya éy te lélake a mayaman, a ti Sakeo i ngahen na. Medukés siya a
ugali, da siya i tagapamahala du mégpabuwes ta éya.
3 Pékabaheta na a dumemét dén ti Jesus, éy pégpilitan na a entan. Pero éwan
siya maari, da meaadu a tolay to dilan; sakay pati, éy medibi siya a lélake.
4 Kanya naginan siya to ditol, a inumunek to kayo to pahipad no dilan,
monda meta na ti Jesus a sumalegéd.
5 Ey ti Jesus, kédemét na to sahok no kayo, éy tinangad na ti Sakeo, a kinagi
na diya, a "Nay, Sakeo, umogsad ka dén, da tumulosék nadid ta bile mo."
6 Ey ti Sakeo, pékabati na ta éya, éy inumogsad siya agad; éy nasahat siya a
nananggap ni Jesus to bile na.
7 Pero du iba sa a tolay, péketa de a tinumulos ti Jesus to bile ni Sakeo, éy
pinintasan de siya, a kinagi de, a "Bakit siya tinumulos ta medukés a lélake?"
8 Nadid, tinumaknég ti Sakeo to bile na, a kinagi na ni Jesus, a "Panginoon
baten pad i kagin kua diko: i kalahati na kayamanan ko, éy iatéd ko du
mahirap a tolay. Sakay éng nakadayaék man ta maski ti ésiya, éy sobra pa
sa i isoli ko dide. Bawat kuhata a nadaya ko, éy isoli ko i épat a bahagi."
9 Nadid, kinagi ni Jesus, a "Nadid a aldew, éy niligtas dén na Diyos i bileae,
da apo be ni Abraham i lélakeae.
10 Kanyaék se inumange ta mundua, éy monda ahayukén ko du nebut a
tolay, a iligtas ko side."

Nihalimbawa Ni Jesus Eng Kodya I

Pangpuhuba Na Diyos Du Sakup Na

11 Nadid, adene dén ti Jesus a dumemét ta Jerusalem. Kanya du tolay, éy
akala de éy dumemét dén nadid i panahun a pagharién siya na Diyos. Kanya
kinagi ni Jesus dide i halimbawa, monda meta de a éwan pabi.
12 "Te mataas kan wade a lélake," kagi na, "a inumange ta adeyo a banuwan,
monda matanggap na i kapangyarian na a maghari, sakay magsoli siya.
13 Bagu siya hinumektat, éy nipauwet na i sapulu a utusan na, a nientarega
na ta bawat esa dide i esa a pilak a gintu. 'Puhunan moy ina a magtinda-tinda
kam' kagi na, 'hanggan éwanék sumoli.'
14 "Pero du kabébayan na éya a mataas a lélake, éy méiyamut kan side diya.
Kanya inutusan de tu esa dide a ange mégkagi to mataas pa diya, a 'Idel me a
maghari siya dikame.'
15 "Nadid, to pékaalap no mataas a lélake to kapangyarian na a maghari, éy
nagsoli kan dén. Ey kédemét na, éy nipauwet na du sapulu a utusan na, a
monda meta na éng sénganya i tubua no kuhata na a nientarega na dide.
16 Tu purumeru a utusan, éy kinagi na kan, a 'Entan mo, Amo, i tubua no
nientarega mo diyakén a pilak a gintu, éy naging sapulu dén.'
17 'Ah, mahusay ka a utusan,' kagi kan no mataas. 'Nadid, da matapat ka
to nientarega ko diko, éy idéton ta ka a mayor na sapulu a banuwan.'
18 "Nadid, tu ikaduwa a utusan, éy kinagi na kan, a 'Entan mo, Amo, i tubua
no nientarega mo diyakén a pilak, éy naging lima dén.'
19 'Ey tama,' kagi kan no mataas. 'Kanya idéton ta ka a mayor na lima a
banuwan.'
20 "Nadid tu esa man a utusan, éy kinagi na kan to amo na, a 'Saye tu
nientarega mo diyakén a pilak. Basta nibalut ko san to panyo ko,' kagi na
kan, 'monda éwan mebut.
21 Kanya éwan ko pinuhunan, éy mégantengék diko, da metapang ka. Tukoy
ko a alapén mo tu éwan mo koo.'
22 Ey kinagi kan no mataas, a 'Medukés ka a utusan! Tu kinagi mo, éy saya
i katunayana a te kasalanan ka. Eng tukoy mo a metapangék, a alapén ko be
i maski éwan ko koo,
23 éy bakit éwan mo san dén nihulug ta bangko, monda makaalapék ta tubu
na?'
24 "Nadid, kinagi kan no mataas du iba sa, a 'Nay, alapén moy diya i pilak a
gintu, sakay iatéd moy to te sapalu dén.'
25 'Ey bakit, Amo,' kagi de kan, 'éy iatéd tam diya, éy te sapulu dén siya
nadid a kuhata?'
26 'Ey tama,' kagi kan no mataas. 'Ey tandaan moy, du tolay a pégkatiwalaan
ko to nientarega ko dide, éy dagdagen ko pa side. Pero du éwan ko
pégkatiwalaan, éy alapén ko be tu kétihék a nientarega ko dide.
27 Ey nadid,' kagi na kan, 'diden ya a kalaban ko a mégidel diyakén a
maghariék dide, éy paangen moy se side a bunon moy side ta harap kuae!' "

To Kédemét Ni Jesus Ta Jerusalem

28 Nadid, kétapos ni Jesus a négkagi du tolay, éy hinumektat siya dide, a
négdetol siya dide a umange ta Jerusalem.
29 Ey kéadene na ta Betpage, sakay ta Betania, sakay ta Buked na Olibo, éy
pinégdetol na i éduwa a alagad na.

30 “Ikad moy dén ta bariyua ta dibilew yae,” kagi na, “éy ta késdép moy sa éy
meta moy sa i esa a bul-o a kabayo, a te egut, a éwan pabi tinolduan. Ukadén
moy a iange moy se.
31 Eng te magpakelagip dikam éng bakit ukadén moy, éy kagi moy a
kailangan na Panginoon.”
32 Nadid, éy inumange sa du éduwa a alagad, éy neta de tu étanan a kinagi
ni Jesus dide.
33 Ey to péngukad de to kabayo, éy nipakelagip dide du te koo éng bakit
éukadén de.
34 Ey kinagi de dide a kailangan na Panginoon.
35 Ey nitugén de tu kabayo ni Jesus. Sakay sinapinan de siya to damit de,
sakay tulos pinasakay de ti Jesus.
36 Nadid, to péglakad na a sédép ta Jerusalem, éy du tolay éy naglatag side ta
damit de to kamino a dimanén na.
37 Nadid, to kéadene na ta Jerusalem, a kébulnok de ta Buked na Olibo, éy du
meaadu a alagad na, éy nagsapul side a nagpasalamat ta Diyos ta medegsén,
sakay pinépuri de siya, dahilan ta meadu a ginimet dén ni Jesus a mineta de.
38 “Mabuhay!” kagi de. “Basbasén maka na Diyos i hari tamae a pinaange
na se! Mapayapa maka dén i langet, a purién be i Diyos ta éya!”
39 Ey du Pariseyo a édsa sa, éy kinagi de ni Jesus, a “Maistu, sawayén mo du
alagad mo a mégkagi ta kona sa. Ewan tama i pégdulaw dia diko.”
40 Ey “Ewan maari,” kagi ni Jesus. “Eng éwan side mégdulaw ta kona sa, éy
lewasan side didi bituae a magpuri diyakén.”

Hinulaan Na a Mapuksa I Jerusalem

41 Nadid, péketa ni Jesus ta Jerusalem, éy nahabag siya du tolay sa, a
mégsanget siya dide.
42 “Ayhay,” kagi na, “sikam a taga Jerusalem. Mapospusan moy maka i
mangatéd dikam ta kapayapaan moy. Pero éwan, éwan moy mapospusan.
43 Dumemét dikam a talaga i oras a paghirap moy. Ey du kalaban moy
éy kulungén de i banuwan moya, a hanggan éwan kam makaluwas. Sakay
duklusén de kam,
44 a puksaén de i banuwan moya. Pati du dingding a pader ta banuwan
moy, éy patumbaén de a étanan. Saya i paghirap moya,” kagi ni Jesus, “da
éwan moy natenggi i Diyos to péngange na dikam péngagaw.”

Ti Jesus To Templo

45 Nadid, sinomdép ti Jesus to Templo, sakay pinaibut na sa du étanan a
tolay a mégtinda-tinda,
46 a kinagi na dide, a “Isip ko nabasa ta libru na Diyos a i bile na Diyos
éy dulawén de a bile a panalanginan. Ey bakit nadid, dahil dikam, kanya
dulawén de a bile na mégdaya!”
47 Nadid, uméange ti Jesus to Templo a aldew-aldew, a mégtoldu. Ey du
mataas a padi, sakay du iba a te tungkulin a Judeo, éy gustu de a bunon ti
Jesus.
48 Pero éwan de meta éng pakodya i pamunu dia diya, da meaadu a tolay a
te gustu diya, sakay gustu de be a mébati i pégtoldu naa.

20

Te Mékipégpasuway Ni Jesus

1 Nadid, to esa a aldew, éy mégtoldu ti Jesus to Templo ta Mahusay a Baheta.
Ey inumadene diya du te tungkulin a Judeo,
2 éy kinagi de diya, a "Anya i katungkulan mua a nagimet ta kona sina a
gimet mo? Ti ésiya i néngatéda diko ta katungkulan mua a ina?"
3 Ey kinagi ni Jesus dide, a "Pakelagipan ta kam be. Kagi moy diyakén," kagi
na,
4 "éng ahe i gébwat na katungkulana ni Juan a kanya nagbinyag siya; gébwat
ta Diyos o ta tolay?"
5 Nadid, du te tungkulin, pékabati de ta éya, éy néguhon-uhon side, éng anya i
sengbet dia ni Jesus. "Eng kagin tam a gébwat ta Diyos i katungkulan ni Juan,"
kagi de, "éy pégkagian na kitam a talaga éng bakit éwan kitam naniwala ni
Juan.
6 Pero éng kagin tam a tolay san i nagutusa ni Juan, éy di tolay ta palebut
tamae, éy batikalén de kitam a talaga, da side éy isip de purupeta ti Juan a
gébwat ta Diyos i katungkulan na."
7 Kanya kinagi de ni Jesus, a "Ewan me tukoy."
8 Ey "Maari," kagi ni Jesus dide, "da éwanék moy sinengbet, éy éwan ta kam
be sengbitén éng anya i katungkulan ko a mégimet ta ginimet ko."

Nihalimbawa Na Tu Ginamet

Du Judeo Du Purupeta

9 Nadid, négkagi ti Jesus du tolay ta halimbawa a kagi. "Eng mara," kagi na,
"éy te esa a lakay a nagmula ta ubas to uma na. Sakay nientarega na tu uma
na du kahati na, sakay inumange siya ta iba a lugar, a nale siya ta éya.
10 Ey nadid, kédemét na panahun na pégpitas ta ubas, éy pinaange sa no
lakay tu utusan na, a monda alapén na tu kabahagi na to bunga no ubas.
Pero du kahati na, péketa de to utusan no amo de, éy binalbal de siya, sakay
pinéglakad de siya a éwan tu kébil.
11 Kanya tu lakay, éy pinaange na sa tu utusan na a esa. Pero du kahati na,
éy linoko de be siya, a binalbal de be. Sakay pinéglakad de be siya a éwan tu
kébil.
12 Ey tu lakay, éy pinaange na man dén i esa man dén a utusan. Pero siya
éy pinasakitan de, sakay nibut de siya to luwas no uma.
13 "Nadid, kinagi kan no lakay, a 'Anya wade i gemtén kua? Paangen ko sa
tu anak ko a mahal ko. Talaga a igalang de siya,' kagi na.
14 Pero du kahati na, péketa de to anak no amo de, éy kinagi de, a 'Siya i
magmanaa; bunon tam dén, monda koo tam dén i lutaae a mana na.'
15 Kanya kembil de siya to adeyo to uma, sakay binuno de siya.
"Nadid," kagi ni Jesus, "anya i isip moya to lakay a te uma? Anya wade i
gemtén na du kahati na?
16 Umange sa siya a talaga a bunon na diden ya a tolay, sakay ientarega na
tu uma na ta iba a tolay!"
Nadid, du tolay sa a nakabati ta éya a kinagi ni Jesus, éy kinagi de, a "Ewan
maka kona sa i gemtén no lakay!"
17 Ey linameng side ni Jesus, a kagi na, a "Eng isip moy a éwan sa kona i
gemténa na Diyos, éy anya i kahulugen na éye a kagi ta kasulatan: 'Tu bito
kan a inidelan du mégbile, da isip de a éwan tu pasa, éy siya bale i mahalagaa
a bito a panuluk no bile.'
18 Maski ti ésiya i mebagsaka ta éya a bito," kagi ni Jesus, "éy mate siya.
Sakay i bagsakana na éya a bito éy mahémsit."

Tungkul Ta Pégbayad Ta Buwes

19 Nadid, du te tungkulin a Judeo, pékabati de ta éya, éy naisip de a side du
kahati a pinégkagian ni Jesus to halimbawa. Kanya gustu de dén a dekpén ti
Jesus. Pero inumanteng side du tolay.
20 Kanya sinubukan de siya, éng meta de tu pagkékataon de a mangdikép
diya, monda itugén de siya ta gubiyerno. Pinaange de diya i iba a tolay
a monda puhubaan de siya, éng pagkamalién de siya maka ta kagi na. Ey
nagwari-wari side a matapat diya.
21 I kinagi dia diya, éy "Maistu, tukoy me a matapat ka a mégtoldu ta tama;
sakay éwan mo ugali a manuyu ta mataas a tolay. Tukoy me be a mégtoldu ka
san ta tunay a kaluuben na Diyos.
22 Nadid," kagi de, "anya i isip mua? Labag wade ta utus tam éng bumuwes
kitam ta hari ta Roma, o éwan?"
23 Nadid, tukoy dén ni Jesus a pépuhubaan de san siya. Kanya kinagi na dide,
a
24 "Nay, ipeta moy diyakén i esa a kuhata moy a pagbuwes. Ké' ni ésiya i
éye a letrato, sakay ké' ni ésiya a ngahen i nakasulatae?" "Ey tu hari tam ta
Roma," kagi de.
25 "Ey tama," kagi ni Jesus. "Ey nadid, tu koo na hari ta Roma, éy iatéd moy
diya. Pero tu para ta Diyos, éy iatéd moy ta Diyos."
26 Nadid, du mégsubuk diya, éy nagtaka side to sengbet na dide. Ey éwan
side maari a mapilit siya a mégkagi ta mali ta harap du tolay, da éwan side tu
katuwiran diya.

Tungkul Ta Huway a Kébuhay

27 Nadid, éy inumange ni Jesus i sénganya a Saduseyo. (Du Saduseyo, éy
éwan side méniwala a mabuhay i tolay a huway.)
28 "Maistu," kagi de, "nisulat ni Moises i kona se: Eng mate kan tu lélake a te
asawa, sakay éwan pabi side tu anak, éy tu wadi na, éy dapat asawan na kan
tu kayong na a bilo, monda magenak siya, para te anak tu aka na a minate.
29 Nadid, Maistu," kagi de, "éy te pitu a pépétwadi a lélake to éya. Ey
nangasawa tu panganay. Ey minate siya a éwan pabi tu anak.
30 Kanya inasawa no wadi na tu kayong na a bilo.
31 Ey kona be sa tu ikatélo. Ey kona be sa hanggan to ikapitu. Ey minate
side a étanan a éwan pabi tu anak.
32 Ey katapusana éy minate be tu bébe.
33 Ey nadid, Maistu," kagi du Saduseyo, "saye i gustu mia a mapospusan:
Nitoldu mo a te buhay kan i tolay a huway. Eng talaga a kona sa, éy ti ésiya
dide a pitu i maging asawa na ta kébuhay du tolay a huway, da inasawa de
siya a étanan?"
34 Ey kinagi ni Jesus dide, a "Mali kam, da entan moy, du tolay ta munduae,
éy ugali de a mangasawa.
35 Pero du tolay a maari a mabuhay a huway a umange ta langet, éy éwan
side mangasawa,
36 da kapareho side du anghel ta langet, a éwan side mate a huway. Anak
side na Diyos, da nabuhay dén side a gébwat ta pate.
37 Ey sikam a Saduseyo," kagi ni Jesus, "éy bakit isip moy a éwan mabuhay
i tolay a huway? Ti Moises i katunayana a mabuhay i tolay a huway.
Da nabasa to kasulatan, a to kéharap ni Moises to kayo a mégdingat, éy

nginahinan na i Diyos a siya i Diyos a péniwalaan ni Abraham, sakay ni Isak, sakay ni Hakob.
38 Kahulugina na éya," kagi ni Jesus, "éy méniwala side nadid ta Diyos, maski minate side to araw, da buhay dén side nadid ta langet."
39 Nadid, to pégkagi dén ni Jesus ta éya du Saduseyo, éy du maistu ta rilihiyon ta éya, éy kinagi de, a "Tama, Maistu, tu kinagi mo."
40 Ey du Saduseyo, éy mésanike side a mékipagpasuway ni Jesus a huway.
41 Nadid, kinagi ni Jesus dide, a "Bakit kagi du tolay a tu tiniyak na Diyos a tagapagligtas éy ninuno siya ni Hari Dabid?
42 Pero dinulaw siya ni Dabid a amo na! Da kinagi ni Dabid to araw ta libru na Manga Kanta, a 'Kinagi na Diyos to amo ko, a "Mégiknud ka ta tagirilan kuae
43 a hanggan mapasuku ko diko du kalaban mo." '
44 Nadid ti Dabid, éy dinulaw na a amo na tu tagapagligtas. Eng kona sa, éy bakit kagi du maistu moy a ninuno san siya ni Dabid?"
45 Nadid, hinatulan ni Jesus du alagad na. Ey du étanan a tolay sa, éy négbati side to kinagi na.
46 "Mangilag kam du maistu ta rilihiyon," kagi na. "Gustu de a mégbihis ta memahal a badu, monda meta du tolay a mataas side. Sakay gustu de a saloduan side na tolay ta plasa na banuwan. Sakay gustu de be a umeknud ta pégiknuden na mataas a tolay ta anyayaan, sakay ta kapilya.
47 Sakay ugali de be a ménalangin ta atakdug, monda isip du tolay a banal side. Pero éng te bébe a bilo, éy ganggangén de san tu luta na. Kanya parusaan side na Diyos ta lalo a mahigpit!"

21

Tu Niatéd No Bilo Ta Diyos

1 Nadid, to édse ni Jesus to Templo, éy te itan na du mayaman a tolay a nitékneg de tu kuhata to kahon a pégabuluyan.
2 Ey neta na be i esa a bilo a bébe a mahirap, a nitékneg na sa i éduwa san a sentimos.
3 Ey kinagi ni Jesus, a "Entan moy i bilo yae. Tu nitékneg na sina to kahon, éy bilang mahigit pa to niabuluy du étanan a iba a tolay.
4 Dahilan du iba, éy niabuluy de ta Diyos tu sobha de san. Pero siya, maski pobri siya, éy niatéd na dén i étanan a kuhata na, pati ta pamugtong ta kabuhayan na."

Tungkul Ta Hirap a Dumemét

5 Nadid du alagad, éy néguhunan de i tungkul ta Templo, éng kodya i kamahal na, sakay du dédekél a bito ta dingding na, sakay du dekoresiyon na a nidéton du tolay.
6 Ey kinagi ni Jesus dide, a "I étanan a ina a te itan moy, éy dumemét i oras a éwan sina tu mabuhay a bito a te tupo ta kapareho na a bito ta dingding naa. Matibatibag side a étanan."
7 "Maistu," kagi di, "nikésiya i deméta na éya a kinagi mo? Anya wade i tandaa a monda mapospusan me a dumemét dén i éya a hirap?"
8 "Mangilag kam," kagi ni Jesus, "monda éwan kam pagkamalién na tolay. Da te meadu a talaga a umange se a mégkagi a side i Cristo a tiniyak na Diyos a tagapagligtas ta mundua. Sakay ipahayag de be a dumemét dén nadid i katapusan na mundua. Diyan kam maniwala dide.

9 Eng makabaheta kam ta meadu a gera, sakay laban, éy diyan kam métageg. Dumemét a talaga i meadu a gera, pero éwan ya tanda na katapusan.
10 "Sakay maglaban-laban du banubanuwan.
11 Sakay te meadu a lindul," kagi na, "sakay dumemét i meadu a alép, sakay saket, ta iba-iba a lugar. Te meadu a dumemét a medukés a manyari, sakay dikél a makataka-taka ta langet.
12 Pero bagu dumemét diden ya a hirap, éy ipadikép kam pa du tolay, a pasakitan de kam. Sakay ipakébil de kam ta kapilya de, sakay ta pégpihesuan. Sakay iharap de kam du hari, sakay gubernador, da méniwala kam diyakén.
13 Saya tu pagkékataon moy a magpahayag ta Mahusay a Baheta.
14 Patibayén moy nadid i isip moya a diyan kam métageg éng anya i katuwiran moya dide,
15 da atdinan ta kam ta tama a kagi, sakay ta isip moy a matalinung, monda du kalaban moy, éy éwan side makaidel ta katuwiran moya dide.
16 Pati du magulang moy, sakay du tétotop moy, sakay du kadimoy moy, éy itokyon de kam a ipadikép. Ey i sénganya dikam éy bunon de.
17 Sakay kaiyamutan kam na étanan, da méniwala kam diyakén.
18-19 Pero éng pagtiisan moy san, éy umabut kam ta buhay a éwan tu katapusan. Ey éwan kam mebut a talaga."

Tungkul Ta Képuksa Na Jerusalem

20 "Nadid," kagi ni Jesus, "éng dumemét i oras a meta moy a kulungén dén du sundalu i Jerusalem, éy tukoy moy a adene dén a mapuksa i éya.
21 Péketa moy ta éya, éy du édse ta Hudea, éy dapat guminan side ta buked. Sakay du édse ta lubuk na banuwan, éy dapat humektat side. Sakay du édse ta luwas na banuwan, éy diyan side sumoli ta banuwan.
22 Dahilan i éya a panahun," kagi ni Jesus, "éy saya i oras a parusaan na Diyos du Judeo. Saya i orasa a kétupad na étanan a nihula du purupeta ta kasulatan.
23 "Kakakagbi du mabuktet sakay du te mabulol ta panahun a éya!" kagi ni Jesus; "da mahigpit a tahod i kahirapan du Judeo ta éye a luta.
24 I kalahati dide, éy mate side ta laban. Sakay du iba, éy dekpén de side, a iange de side a pihesu ta iba-iba a banuwan ta adeyo. Sakay i banuwan na Jerusalem, éy sakupén ya na iba a tolay a éwan Judeo, a hanggan éwan malipas i panahun de.

I Kédemét Na Lélake a Gébwat Ta Langet

25 "Nadid," kagi ni Jesus, "éy dumemét ta langet i kataka-taka, a te tanda ta bilag, sakay ta bulan, sakay du biton. Sakay du tolay ta mundua, éy méligalig side, sakay méganteng be side ta ugung na diget, sakay ta dalondun na a dikél.
26 Meadu a tolay a manghimatay side tu isip, dahil ta anteng de, ale de a maguhay ta manyari ta mundua. Pati du biton, éy matékneg side, da mayégyég i langet.
27 Nadid, sakén a lélake a gébwat ta langet, éy metaék de ta kuném a dumibi ta lutaa a maghari, a kébil ko i kapangyarian ko.
28 Ey nadid," kagi ni Jesus, "éng meta moy a magsapul diden ya a nihula ko dikam, éy patibayén moy i isip moya, a dapat masaya kam, da adene dén a dumemét i kaligtasan moy."

Tu Pégtoldu a Gébwat Ta Kayo a Igos

29 Nadid, kinagi ni Jesus dide i halimbawa a iba. “Mara tu kayo a igos,” kagi
na, “sakay du kayo a iba.
30 Bagay mégogbus side, éy tukoy moy a adene dén i késinag.
31 Nadid, kona be sa, bagay meta moy i étanan a éya a nihula ko, éy tukoy
moy dén a adene dén i panahun na Diyos a maghari ta mundua.
32 Ey tandaan moy, manyari pa i étanan a éya bagu mate i étanan a tolay a
buhay nadid.
33 Maibut i langet éy ta luta, pero i kagi ko éy éwan maibut.”
34 “Mangilag kam,” kagi ni Jesus, “a diyan kam mékipégabala a méglasing,
sakay mékipégsaya. Sakay diyan kam mékipégabala a mégahayok ta kabuhayan
moy. Makay bigla a demtan ta kam dén a éwan kam nakahanda.
35 Dahilan, ta kédemét na péghukum, éy bigla a masakup i étanan a tolay ta
maski ahe ta mundua.
36 Kanya sikam, éy bantayan moy, sakay manalangin kam a palagi ta Diyos,
a patibayén na i isip moya, monda mabuhay kam ta éya a kahirapan, monda
éwan kam masanike a humarap diyakén ta kédemét ko, sakén a lélake a gébwat
ta langet.”
37 Nadid ti Jesus, éy mégtoldu siya aldew-aldew ta Templo. Ey kélép-kélép,
éy natidug siya ta Buked na Olibo.
38 Ey du étanan a tolay, éy duméduluq side aldew-aldew ta amulaldew to
Templo, da gustu de a mabati siya.

22

Bantaén De a Bunon Ti Jesus

1 Nadid, éy adene dén i piyesta a ngéngahinan de a Piyesta na Ala-ala. Saya
i piyesta a péngan de ta melapis a tinapay.
2 Du mataas a padi, sakay du maistu ta rilihiyon, éy naguhunan de a
ipadikép ti Jesus ta lihim, a monda ipabuno de. Pero méganteng side du tolay,
da meadu du te gustu ni Jesus.
3 Nadid ti Satanas, éy inumasék dén siya ni Hudas Iskarote, a esa du
labindalawa a alagad.
4 Tulos ange nékipéguhon ti Hudas du mataas a padi sakay du pulis no
Templo, éng pakodyan na ti Jesus a padikép dide.
5 Ey du padi, éy mésahat side, éy nagkasunduan dén side de Hudas, a
atdinan de siya ta kuhata.
6 Ey sapul ta éya, éy nagisip dén ti Hudas ta pagkakataon na a péngitokyon
na ni Jesus dide, monda éwan mapospusan du tolay ta Jerusalem.

Tu Péngapon De Jesus To Piyesta

7 Nadid, kédemét na oras no piyesta a péngan de ta melapis a tinapay, éy
saya i oras de a mégbuno ta tupa.
8 Kanya ti Jesus, éy inutusan na de Pedro éy ti Juan, a kinagi na dide, a “Ange
kam maghanda ta paganyayaan tam para ta Piyesta na Ala-ala.”
9 Ey “Ahe,” kagi de, “i gustu mua a paghandaan me?”
10 Ey kinagi ni Jesus dide, a “Entan moy, umuli kam ta banuwan. Ey ta éya
éy kasambat moy i esa a lélake a te kébil a dinom. Basta kumuyog kam diya a
somdép kam ta bile a angayan na.
11 Sakay kagi moy to te bile ta éya, a ‘Tu Maistu me éy gustu na a mapospu-
san éng ahe i kuwarto a péngapunan me ta Piyesta na Ala-ala.’

12 Eng kagi moy diya i éya," kagi ni Jesus, "éy ipeta na dikam tu kuwarto ta
ontok a nakahanda dén. Ey saya i paghandaan moya ta péngapon tama."
13 Nadid, to pégkagi dén ni Jesus ta éya, éy inumuli dén du éduwa ta banuwan.
Ey nanyari tu étanan a kinagi ni Jesus dide. Ey naghanda sa side ta péngapon
de a para ta Piyesta na Ala-ala.

Tu Katapusan a Péngapon

14 Nadid, oras de a péngan, éy négdipon de Jesus ta éya, sakay du apostol na.
15 Ey kinagi na dide, a "Gustu ko a tahod a mékidipon dikam nadid ta éye a
Piyesta na Ala-ala, baguék mate!
16 Da kagin ko dikam i katutuhanan, a sapul nadid éy éwan ko dén kanén a
huway i anyaya na Piyesta na Ala-ala, hanggan éwan matupad pa tu tunay a
kahulugen na ta kaharian na Diyos."
17 Nadid, inalap ni Jesus tu tasa a te lasén a alak. Ey to pégpasalamat na ta
Diyos, éy kinagi na, a "Hati-hatién moy dén ye a inumén.
18 Da tandaan moy," kagi na, "sapul nadid, éy éwanék dén uminom ta alak
a huway, hanggan éwan se dumemét i péghari na Diyos ta tolay."
19 Nadid, inalap na tu tinapay, éy to pégpasalamat na, éy pinuseng-puseng
na, a nitagtag na du alagad na. "Saye i bégi kua," kagi na: "a pabunu na Diyos
a para dikam. Bagay kanén moy ye, éy maala-alaék moy."
20 Ey kona be sa tu ginamet na, ubus de a néngan, éy nigewat na dide tu alak,
sakay kinagi na, a "I alakae a inumén tam, éy saye i tanda na bigu a pangako
na Diyos dikam, a i katibayan naa éy tu digi ko a mebulak a para dikam.
21 "Pero entan moy," kagi na, "tu méngitokyon diyakén, éy kaguman tam san
nadid ta éye a méngan!
22 Kailangan a mateék ayun to plano na Diyos. Pero kagbi a tahod tu
méngitokyon diyakén!"
23 Pékabati du alagad ta éya, éy néguhunan de éng ti ésiya wade i méngitokyona
ni Jesus.

Tu Pégpasuway Eng Ti Esiya Dide I Mataasa

24 Nadid, éy négpasuway du alagad éng ti ésiya dide i mataasa.
25 Ey kinagi ni Jesus dide, a "Du hari du iba a tolay, éy mégéutusén side du
tolay de. Sakay du tagapamahala, éy gustu de a purién side na tolay.
26 Pero éwan maka sa kona dikam," kagi ni Jesus. "Eng'wan, tu mataas
dikam, éy dapat umaheg siya ta ugali na mababa, a ipabataan maka siya du
kaguman na.
27 Mara, ti ésiya i mataasa, tu mégiknud san a méngan, o tu utusan na? Tu
mégiknud a méngan, éy siya i mataasa. Pero sakén," kagi ni Jesus, "éy maski
mataasék dikam, éy komanék i utusan moy."
28 "Tukoy ko dén a matapat kam san a kinumuyoyog diyakén," kagi ni Jesus,
"maski meaduék dén a hirap.
29 Ey nadid, da nidétunék dén Nama ko a maghari, éy atdinan ta kam be ta
karapatan moy,
30 a kaguman ta kam ta kaharian ko, a négdipon kitam sa, a mapisan. Sakay
gemtén ta kam a sikam i magmayor du labindalawa a lahi na Judeo, a apo-
apo ni Israel."

Kagi Ni Jesus a Tanggian Siya Ni Pedro

31 Nadid, kinagi ni Jesus ni Simon Pedro, a "Simon, pinumilit dén ti Satanas,
a monda puhubaan na kam ta mahigpit.

32 Pero nipanalangin ta ka dén, Simon, monda éwan maibut tu péniwala mo
diyakén. Ey nadid, Simon, éng magsisi ka dén, a nagsoli ka dén diyakén, éy
gustu ko éy patibayén mo tu péniwala du kakaguman mo."
33 "Anin, Panginoon," kagi ni Pedro, "éwan maibut tu péniwala ko diko.
Maski ipihesu de kita a bunon de kita, éy éwan ta ka ginanan!"
34 "Ewan, Pedro," kagi ni Jesus. "Da tandaan mo, bagu magtarakot tu
tandang nadid a amulaldew, éy tanggianék mo ta péntélo a éwanék mo
kaguman."
35 Nadid, kinagi ni Jesus du alagad na, a "To péglakad ko dikam to éya a
mégtoldu, éy éwan ta kam pinagkébil ta kuhata, o suput, o reserba a sinelas;
éy anya, kinulang kam beman ta maski anya?" "Ewan," kagi de.
36 "Pero nadid," kagi ni Jesus, "éng maglakad kam a huway a magtoldu, éng
te kuhata kam, éy kébilén moy dén. Sakay kébilén moy dén i suput. Sakay éng
éwan kam tu sondang a armas moy, éy ibugtong moy tu badu moy ta sondang.
37 Da tandaan moy, tu kagi ta kasulatan na Diyos a tungkul diyakén, a kagi
na a mebilangék kan du makasalanan a tolay, éy matupad dén ya nadid."
38 "Entan mo, Panginoon," kagi du alagad, "te éduwa kitam dén se a
sondang." Ey "Tama dén ya," kagi ni Jesus.

Tu Panalangin Ni Jesus Ta Olibo

39 Nadid, linumuwas de Jesus ta Jerusalem, a inumange man dén side to
katidugen de to Buked na Olibo. Ey kaguman na du alagad na.
40 Ey kédemét de sa, éy kinagi ni Jesus du alagad na, a "Manalangin kam,
monda éwan kam madaig na mangpuhuba dikam."
41 Nadid, inumadeyo siya dide ta kétihék, sakay linumuhud siya a
ménalangin.
42 "Améng," kagi na, "Eng maari diko, éy iadeyo mo diyakén i paghirap ko.
Pero éwan na kaluuben kua i masunud, éng'wan na kaluuben mo i masunud."
43 Ey to pénalangin na ta éya, éy pinumeta diya i esa a anghel a gébwat ta
langet, a nagpatibay diya.
44 Ey nadid, dahil ta tageg na, éy nanalangin siya ta lalo a mahigpit, a
hanggan i asob na éy koman i tuhog na dige, dahil to anteng na.
45 Nadid, kétapos na a nanalangin, éy nagsoli siya du alagad na, a dinemtan
na side a tidug, da mélungkut side.
46 "Bakit tidug kam?" kagi na. "Umégkat kam dén, a manalangin kam dén,
monda éwan kam madaig na mangpuhuba dikam."

To Péngdikép De Ni Jesus

47 Nadid, pégkagi pabi ni Jesus ta éya, éy dinumemét sa i meaadu a tolay, a
kaguman de ti Hudas, a alagad ni Jesus a esa. Ey inumadene siya ni Jesus a
monda ahoben na siya.
48 Ey kinagi ni Jesus diya, a "Bakit, Hudas, itokyonék mo beman ta pamag-
itan na péngahob mo diyakén?"
49 Nadid, du alagad a kaguman ni Jesus, péketa de a dekpén siya du tolay,
éy kinagi de diya, a "Anya, Panginoon, tegpasén me side ta sondang mia?"
50 Ey tulos tu esa dide a tinegpas na tu utusan no mataas a padi, a tulos
minahipas tu talinga na.
51 Pero sinaway ni Jesus du alagad na, a "Tama dén," kagi na, "diyan moy
side harangan!" Ey tulos kembilan na tu talingo no utusan, éy mahusay dén!

52 Nadid, kinagi ni Jesus du te tungkulin a Judeo sa a manikép diya, a “Bakit
te armas kam a sondang éy ta kayo? Ataay, tulisanék beman a metapang?
53 Aldew-aldew éy édseék dikam ta Templo. Bakit éwanék moy sa dinikép?
Pero nadid a kélép, éy saye i oras moy a mangdikép diyakén,” kagi ni Jesus,
“da saye i oras a mesibét i kapangyarian ni Satanas.”

Tinanggian Ni Pedro Ti Jesus

54 Nadid, éy dinikép de ti Jesus, a niange de siya to bile no mataas a padi.
Ey tinonod-tonod side ni Pedro.
55 Ey nadid, to harap no bile no padi, éy nagdukot side ta apoy. Ey nékiagum
ti Pedro du mégeknud sa, a nékipagdengdeng be sa siya.
56 Ey tu esa a bataan ta éya, péketa na ni Pedro to demlag no apoy, éy kinagi
na du édsa sa, a “Siya bale ina i kagumana a esa no dinikép moy!”
57 Pero nitanggi ni Pedro. “Ewan,” kagi na, “éwan ko siya tukoy!”
58 Mamaya-maya, éy mineta siya no esa a lélake, a tulos kinagi na, a “Siko i
alagad na a esa!” Pero nisuway man dén ni Pedro.
59 Nadid, kélipas na manga esa a oras, éy kinagi no esa a tolay, a “Kaguman
na siya a talaga, da taga Galilea be siya!”
60 Pero nitanggi man dén ni Pedro, a kinagi na, a “Ewan ko tukoy tu kagi
mo!” Ey nadid, to pégkagi pabi ni Pedro ta éya, éy nagtarakot tu tandang.
61 Ey tu Panginoon, éy sinuleg na ti Pedro; éy nadid, péketa ni Pedro diya,
éy naala-ala na tu kinagi ni Jesus diya, a “Bagu magtarakot i tandang nadid
a amulaldew, éy itanggiék mo ta pentélo.”
62 Ey to pékaala-ala ni Pedro ta éya, éy linumuwas siya, sakay nagsanget siya
ta mahigpit.

Ti Jesus Ta Harap Du Te Tungkulin a Judeo

63 Nadid, du méguwardia ni Jesus, éy linéloko de siya, sakay binébalbal de.
64 Sakay tinaklében de tu mata na ta damit, sakay sinésuntuk de, a tulos
kinagi de diya, a “Nay, tukuyan mo éng ti ésiya i nanuntuka diko!”
65 Sakay meadu pa a iba a kagi i nipangdusta dia diya.
66 Nadid, to gagabi dén, éy nagmiting dén du te tungkulin a Judeo. Pati du
mataas a padi, sakay du maistu ta rilihiyon. Ey péngiange de ni Jesus to harap
de,
67 éy kinagi de diya, a “Anya, siko a talaga i Cristo a tiniyak na Diyos a
tagapagligtas ta tolay ta mundua?” Ey kinagi ni Jesus dide, “Eng kagin ko
ya dikam, éy éwan kam maniwala.
68 Sakay éng sakén i magpakelagipa dikam, éy éwan kam sumengbet
diyakén.
69 Pero sapul nadid, sakén a lélake a gébwat ta langet, éy magdatig kame ta
Diyos, a kagumanék na a maghari.”
70 “Ey nadid,” kagi de, “siko ngani dén i isesa a anak na Diyos, o éwan?”
“Tama tu kagi moy,” kagi ni Jesus.
71 Nadid, pékabati du te tungkulin ta éya, éy kagi de, a “Bakit kailangan tam
pa a mégbati du magsistigu diya ta kasalanan na?” kagi de. “Da nabati tam
dén nadid tu sarili na a kagi a medukés!”

23

Ti Jesus Ta Harap Ni Pilato

1 Nadid, du étanan sa a te tungkulin a Judeo, éy niange de ti Jesus ni
Gubernador Pilato.
2 Ey niabla de siya ni Pilato, a kinagi de, a “Gubernador, dinemtan me i
lélake a éye, a mégtoldu ta mali du kabébayan me a Judeo, a sinaway na kan
side a magbuwes to hari mo ta Roma. Sakay kagi na be a siya kan i tiniyak
na Diyos a maghari.”
3 Ey ti Pilato, pékabati na ta éya, éy kinagi na ni Jesus, a “Anya, siko i haria
du Judeo?” Ey “O,” kagi ni Jesus, “kona to kinagi mo.”
4 Ey nadid, ti Pilato éy kinagi na du mataas a padi, sakay dudu meadu sa
a Judeo, a “Ewan ko meta i kasalanan na éye a lélake a monda ipaparusa ko
siya.”
5 Pero du Judeo, éy pépilitén de san ti Pilato, a “Ewan, medukés siya,” kagi
de, “da léligaligén na du tolay ta Galilea, a hanggan ta éye, dahil ta pégtoldu
naa!”

Siniyasat Siya Ni Herod

6 Nadid, pékabati ni Pilato ta éya, éy pinakelagipan na side éng taga Galilea
ti Jesus. Ey, “O,” kagi de.
7 Ey nadid, pékaisip na a sakup ni Herod a gubernador ta Galilea ti Jesus, éy
nipeange na ti Jesus diya, da netaun dén ti Herod a binumisita ta Jerusalem.
8 Ey ti Herod éy mésahat siya, da nale a panahun a nabaheta na dén siya,
kanya gustu na siya a meta. I asa naa, éy makay ipeta ni Jesus diya i milagro.
9 Kanya pinakelagipan na ti Jesus ta meadu a kagi; pero éwan sinumengbet
ti Jesus diya ta maski isesa a kagi.
10 Ey nadid, du te tungkulin a Judeo, éy te taknég side to harap ni Herod, a
tulos niabla de ti Jesus ta mahigpit.
11 Pati ti Herod, sakay du sundalu na, éy linéloko de be ti Jesus, a inéapi de.
Binaduan de siya ta memahal a badu na hari, sakay pinasoli de siya ni Pilato.
12 Bagu ta éya a aldew, éy nagkalinga ti Herod sakay ti Pilato. Pero sapul ta
éya a aldew, éy naging nagkadimoy dén side.

Nipabuno Ni Pilato Ti Jesus

13 Nadid, pinauwet man dén ni Pilato du te tungkulin a Judeo, sakay du iba
a Judeo.
14 Ey kinagi na dide, a “Tu nitugén moy se a lélake, éy kinagi moy a tinolduan
na kan du tolay ta mali. Pero to péngsiyasat ko diya ta harap moy, éy éwan ko
mineta i kasalanan na, a kona to niabla moy diyakén.
15 Ey kona be sa ti Herod, éy éwan na neta i kasalanan na. Kanya pinasoli
na siya diyakén. I éye a lélake,” kagi ni Pilato, “éy éwan siya tu kasalanan a
pangbunuan ko diya.
16 Kanya éy ipabalbal ko siya, sakay légsiwan ko dén.”
17 Nadid, tuwingg piyesta, éy kailangan ni Pilato a magpaluwas ta isesa a
pihesu a para du tolay, da saya i ugali de. Kanya talaga na a légsiwan ti Jesus.
18 Pero kinékagi du étanan a tolay ta medegsén, a “Ewan, bunon mo siya. I
gustu me a légsiwan mo éy ti Barabas!”
19 (Ti Barabas éy pihesu siya a lélake a nakabuno. Siya éy kaguman na du
iba a tolay to péngligalig de ta banuwan.)
20 Ey gustu ni Pilato a légsiwan na ti Jesus; kanya nékipégpasuway man dén
siya du Judeo.

21 Pero kinékagi de san ta medegsén, a “Ewan, ipako mo siya ta kudos!
Ipako mo siya ta kudos!”
22 Ey kinagi ni Pilato dide a huway, a “Bakit? Anya i kasalanan na? Ewanék
tu meeta a kasalanan na a pamunuan ko diya. Kanya éy ipabalbal ko siya,
sakay légsiwan ko dén.”
23 Pero du tolay, éy pépilitén de san ti Pilato ta mahigpit, a pinégkagian de
siya ta medegsén, a “Ipako mo siya ta kudos.” Ey éwan nakasuway ti Pilato ta
gustu de.
24 Kanya pinaayunan na side ta gustu de.
25 I pinaluwas na sana éy tu gustu de a ti Barabas. Siya tu dati a nipihesu
de, da linigalig na du tolay, sakay namunu be. Ey ti Jesus, éy nipetugén na
dide a ipako ta kudos.

Nipako De Ti Jesus Ta Kudos

26 Nadid du sundalu, to péngiange de ni Jesus ta péngipakoan de, éy kasambat
de i esa a lélake a somdép ta banuwan. Ti Simon i ngahen na a taga Sirene.
Ey pinilit de siya minangbékle to kudos a umunonod ni Jesus.
27 Nadid, éy te meaadu pa a tolay a inumunonod be ni Jesus. Kaguman be
sa i sénganya a bébe a mégsésangitén side diya.
28 Ey sinuleg side ni Jesus, a kinagi na dide, a “Diyanék moy pégsangitan,
sikam a taga Jerusalem a bébe. Eng'wan, i pagsangitan moy makaa, éy na
bégi moya, sakay anak moy.
29 Da entan moy,” kagi na, “te dumemét a panahun a mahirap. Ey ta
kédemét na, éy kagi du tolay a masuwerte du bébe a baug, a éwan tu anak
a mabulol.
30 Lumalo a lumalo i éya a hirap, a hanggan umasa du tolay a kayonwan
maka side du buked, monda mate side maka dén.
31 Entan moy,” kagi ni Jesus, “éng pahirapan de dén nadid tu éwan
tu kasalanan, éy anya wade i gemtén dia ta esa a panahun dikam a te
kasalanan?”
32 Nadid, to péngiange de ni Jesus a ipako de, éy niange de be sa i éduwa a
tulisan a bunon de be.
33 Ey kédemét de to lugar a ngéngahinan de a Bungu, éy nipako de ti Jesus,
sakay du éduwa a tulisan. Tulos nitolnék de side ta magtembanga a tagirilan
ni Jesus.
34 Ey ti Jesus, éy kinagi na, a “Pagpasensiyaan mo side, Améng, da éwan de
tukoy tu gemtén de.”

Nadid, to péngitolnék de dén du étélo, éy hinati-hati de tu badu ni Jesus, a
nagpalabunutan side éng ti ésiya i makaalapa dide.
35 Ey dudu tolay ta éya, éy te taknég san side to digdig, a mégita. Ey du te
tungkulin a Judeo, éy tinétokso de ti Jesus. “Entan moy,” kagi de, “niligtas na
kan du iba. Ey nadid, éng siya i tiniyak na Diyos a tagapagligtas, éy bakit éwan
na iligtas nadid i sarili na?”
36 Pati du sundalu sa, éy tinétokso de be siya, a ginewatan de siya ta tuba.
37 “Nay,” kagi de, “éng siko a talaga i haria na Judeo, éy iligtas mo beman i
bégi mua!”
38 Nadid, te pastel to ontok no kudos ni Jesus, a i kinagi naa éy “SAYE I
HARIA NA JUDEO.”

39 Nadid, tu tulisan a esa a nipako de be sa, éy pinégkagian na ti Jesus ta
medukés, a “Bakit,” kagi na, “isip ko siko i tagapagligtasa ta tolay. Iligtas mo
beman i bégi mua, sakay agawén mo kame be!”
40 Pero tu tulisan a esa, éy pinégkagian na tu kaguman na, a “Bakit, maski
mate ka, éwan ka bale umanteng ta Diyos ta langet? Entan mo,” kagi na,
“pareho i parusa tama a étélo,
41 éy tama tu gimet de dikita, da te kasalanan kita. Pero i kaguman ta a éye,
éy éwan tu kasalanan.”
42 Ey to pégkagi na ta éya, éy kinagi na ni Jesus, a “Alélahanénék pad, Jesus,
ta kédemét mo a maghari.”
43 Ey kinagi ni Jesus diya, a “Kagin ko diko i katutuhanan, a nadid a aldew
éy kaguman ta ka ta langet.”

Tu Kamatayan Ni Jesus

44 Nadid, sapul to tanghali, éy nagdiklém hanggan to alas tres.
45 Ey nadid, tu kortina a dikél ta lubuk no Templo, éy bigla a napéknet a
nahati dén.
46 Ey dinumulaw nadid ti Jesus, a kinagi na, a “Améng, ientarega ko diko i
kaliduwa kuae.” Ey to pégkagi na dén ta éya, éy tulos na dén nahéngsatan.
47 Nadid, tu kapitan du sundalu, péketa na ta nanyaria, éy pinuri na i Diyos,
a kinagi na, a “I éye a lélake, éy éwan siya tu kasalanan a talaga!”
48 Ey du napisan sa a tolay a mégita, péketa de ta nanyaria, éy nagsoli side
ta bile de a mélungkut a tahod.
49 Ey du dati a kakaguman ni Jesus, sakay du bébe a kinumuyoyog diya
sapul to kéhektat na ta Galilea, éy édsa be sa side a nangtan-aw ta nanyaria.

Tu Péngielbéng Ni Jesus

50-51 Nadid, te esa a lakay ta Jerusalem a taga Arimatea ta Hudea. Mahusay
siya a lakay, a siya be i maguhaya ta kédemét na Diyos a maghari. Maski
mataas be siya a Judeo, a konsiyal siya, éy éwan siya inumayun ta gustu a
gemtén du kaguman na ni Jesus.
52 Siya éy inumange ni Pilato a inaged na tu bangkay ni Jesus.
53 Ey nadid, éy pineogsad na dén tu bangkay to kudos, sakay sinaputan na
to manta, sakay nielbéng na to kuweba a nipaébut de to pader, a éwan pabi
ginamit.
54 I éya a aldew éy disperas. Ta gabia éy pangilin na Judeo.
55 Ey du bébe a kinumuyoyog ni Jesus sapul to kéhektat na ta Galilea, éy
kaguman ni Hose to lébéng. Ey neta de éng kodya i pinéngielbéng dia diya.
56 Ey nagsoli dén du bébe to bile de, a tulos nihanda de tu don a mesépot, a
para ipahid de to bangkay ni Jesus. Ey to kagagabian na éya, éy inumimang
san side, ayun ta ugali na kautusan de.

24

To Kébuhay ni Jesus

1 Nadid, to simba dén a amulaldew, éy inumange du bébe to lébéng, a kébil
de sa tu hinanda de a don a mesépot.
2 Ey kédemét de to kuweba a lébéng, éy dinemtan de a bukas bale dén, a
negulung dén to digdig tu takléb na a bito!
3 Ey késdép de to kuweba, éy éwan bale sa tu bangkay ni Jesus.

4 Nadid, to pégisip-isip de éng anya i nanyaria, éy bigla a te taknég sa i éduwa
a lélake, a méngislap i badu dia.
5 Ey du bébe, éy inumanteng side, a dinumukog side. Ey kinagi du lélake
dide, a "Bakit ahayukén moy tu buhay a tolay ta lubuk na lébéng?
6-7 Ewan moy naala-ala tu kinagi ni Jesus dikam ta Galilea? I kinagi na éy
kailangan éy tu lélake a gébwat ta langet, éy metugén kan siya du medukés
a tolay, a tulos ipako de ta kudos. Sakay mabuhay siya ta ikatélo a aldew.
Kanya éwan se siya," kagi du éduwa, "da nabuhay dén!"
8 Nadid, pékabati du bébe ta éya, éy naala-ala de dén tu kinagi ni Jesus dide
ta Galilea.
9 Ey nagsoli dén side, a inumange side nagbaheta du iba a alagad ta
nanyaria dide to lébéng.
10 Diden ya a bébe, éy ti Maria Magdalena, sakay ti Juana, sakay ti Maria a
ina ni Santiago, sakay du kaguman de a iba a bébe.
11 Pero du apostol a binahetaan de, éy akala de éy kabulyan san, kanya
éwan side naniwala du bébe.
12 Pero ti Pedro, éy inuégkat siya a tulos minaginan siya to lébéng a
inentan. Ey kédemét na to lébéng, éy niseleg na tu lubuk, éy i neta na sana
sa éy basta tu sapot na. Ey nagsoli dén siya nadid to bile de, a mégisip-isip siya
éng anya i nanyaria.

Tu Nanyari Du Néglakad Ta Emaus

13 Nadid, ta éya a mismo a aldew, éy naglakad i éduwa a alagad ta Bariyo
Emaus, a ikaadeyo na ta Jerusalem éy manga sapulu a kilometro.
14 Ey to péglakad de, éy péguhunan de i nabaheta de a nanyari.
15 Ey nadid, to péguhon de a éduwa, éy inabut side ni Jesus a kinumuyog siya
dide a naglakad;
16 pero éwan de natenggi siya.
17 Ey pinakelagipan na side éng anya i péguhunan dia. Ey hinumintu side, a
mélungkut a tahod i mudet dia.
18 Ey kinagi no esa, a ti Kleopas i ngahen na, a "Anya gébwat ka ta Jerusalem,
éy éwan mo bale nabaheta tu nanyari ta éya to esa a aldew?"
19 "Ey anya i nanyaria?" kagi ni Jesus.

Ey kinagi du éduwa, a "Te lélake a pinaange se na Diyos, a ti Jesus i ngahen
na, a taga Nasaret. Ey purupeta siya," kagi de. "Ey mahal siya na Diyos sakay
du tolay, da makapangyarian tu pégtoldu na, sakay tu ginamet na du tolay éy
makapangyarian pati.
20 Pero du mataas a padi," kagi de, "sakay du tagapamahala, éy dinikép de
siya sakay nitugén de ta gubernador a nipabuno. Sakay nipako de siya to
kudos.
21 "Pero sikame," kagi de, "éy inumasa kame diya, da akala me a siya tu
mangtubus dikitam a Israel du kalaban tam a taga Roma. Pero besa ina. Da
nadid éy ikatélo na dén a aldew sapul to nipangbuno de.
22 Ey nadid, i pégtakaan mia," kagi de, "éy tu nibaheta dikame du kaguman
me a bébe. Binisita de kan tu lébéng to gagabi se.
23 Pero éwan kan sa tu bangkay. Ey to késoli du bébe dikame, éy kinagi de a
pinumeta kan dide i éduwa a anghel, a kinagi de kan a nabuhay dén siya.
24 Kanya du kaguman me a iba, éy inange de inentan tu lébéng, éy dinemtan
de ngani a éwan dén tu lasén, pero éwan de neta ti Jesus."

25 Nadid, kinagi ni Jesus to éduwa, a “Ayhay, bakit kulang i isip du tolay!
Bakit mégalanganin kam a méniwala to nisulat du purupeta to araw!
26 Ewan moy nabati a kailangan a mate i Cristo ta kona sa, bagu siya
maghari ta mundua?”
27 Nadid, tulos ni Jesus a néngipaliwanag dide ta étanan a kagi ta kasulatan
na Diyos a tungkul diya. Nitoldu na dide sapul ta libru ni Moises, a hanggan
ta kasulatan du purupeta. Pero éwan de pabi natenggi a ti Jesus siya.
28 Nadid, kéadene du éduwa a alagad to bariyo a angayan de, éy nagwari-
wari ti Jesus a magtulos.
29 Pero tu éduwa, éy ginipos de siya, a kinagi de, a “Matidug kitam pa se, da
apon dén.” Kanya tinumulos ti Jesus dide.
30 Ey to péngan de, éy inalap ni Jesus tu tinapay, a nagpasalamat ta Diyos.
Sakay pinuseng-puseng na, a niatéd na du kaguman na a éduwa.
31 Ey nadid, bigla de a natenggi siya! Pero siya, éy basta linompés ta
harapan dia.
32 “Kanya bale éy nagtaka kita a nasahat kita tu isip,” kagi de, “to nipagpali-
wanag na dikita to péglakad tam to dilan!”
33 Nadid, éy inumégkat side agad, a nagsoli side ta Jerusalem. Ey kédemét
de du alagad a napisan sa,
34 éy kinagi du alagad dide, a “Nabuhay ngani dén tu Panginoon! A
pinumeta dén siya ni Pedro!”
35 Ey “O, ngani,” kagi du éduwa, “mineta me be dén siya.” Ey tulos de a
nibaheta dide i nanyaria dide to dilan, a “Bagu me siya natenggi,” kagi de,
“éy to pémuseng na to kanén me a tinapay.”

Pinumeta Ti Jesus Du Alagad Na

36 Nadid, to péguhon de pabi ta éya, éy bigla a te taknég ti Jesus ta bélog dia,
tulos kinagi na dide, a “Mapayapa kam dén.”
37 Ey du alagad, éy kinumégtot side a inumanteng, a akala de éng bélet.
38 Ey kinagi ni Jesus dide, a “Bakit méganteng kam? Bakit kulang pabi i
péniwala moya?
39 Entan moy i kamét kua sakay na tikéd kua, a te talingo dén. Sakén dén
ye. Nay,” kagi na, “kébilanék moy, a buhayék dén. Ewanék bélet,” kagi na, “da
te bégiék.”
40 Ey to pégkagi ni Jesus ta éya, éy nipeta na dide tu kamét na sakay na tikéd
na.
41 Ey du alagad, éy basta natilihan side, a mégisip-isip side éng méniwala, o
éng éwan. Ey nasahat side ta dikél. Ey nadid kinagi ni Jesus dide, a “Te ipakan
kam diyakén?”
42 Ey inatdinan de to nituno de a ikan.
43 Ey kinan na to harap de.
44 Ey tulos kinagi na dide, a “Ewan moy natandaan tu kinagi ko dikam to
éya, a kailangan a matupad i étanan a nipesulat na Diyos to araw a tungkul
diyakén--i édse ta kautusan ni Moises, sakay ta libru du purupeta, sakay ta
libru na Manga Kanta.”
45 Ey nadid, tulos ni Jesus a nipaliwanag dide i kasulatan na Diyos.
46 “Saye tu nisulat du purupeta to araw,” kagi na, “a kailangan a mate
tu tiniyak na Diyos a tagapagligtas ta mundua, sakay tulos mabuhay siya a
huway ta ikatélo a aldew.

47 Ey nisulat de be," kagi ni Jesus, "a ta pamag-itan no ngahen ni Cristo, éy
mepahayag ta Jerusalem, a hanggan ta étanan a mundu, a pagpasensiyaan
na Diyos i maski ti ésiya a tolay, éng magsisi siya, a ibutan na i kasalanan na.
48 Ey sikam i magpatunaya ta étanan a éya a nanyari.
49 Ey sakén a mismo," kagi ni Jesus du alagad na, "éy paangen ko dikam
tu Banal a Espiritu a nipangako dikam Nama ko. Pero maguhay kam pa
ta Jerusalemae, a hanggan padibién ko dén siya dikam, da siya i mangatéda
dikam ta kapangyarian moy a gébwat ta langet."

Inumontok Siya Ta Langet

50 Nadid, éy niange ni Jesus du alagad na ta luwas na banuwan, a hanggan
ta Betania. Ey ta éya, éy niontok na tu kamét na, a nipanalangin na side.
51 Ey pénalangin na pabi, éy inumadeyo siya dide, a inumontok dén ta
langet.
52 Ey du alagad, éy nagpagsoli dén side ta Jerusalem, a mésahat dén side
diya.
53 Ey ta éya, éy kéya side a palagi to Templo, a mégpépasalamatén side ta
Diyos.

I Mahusay a Baheta tungkul ni Jesu Cristo a nisulat ni Juan

Tu Mégkagi Ta Kagi Na Diyos

1 To araw, bagu nilalang i mundua éy édsa dén tu ngéngahinan de a kagi na
Diyos. Kaguman siya na Diyos, sakay pati éy Diyos ngani dén siya.
2 Sapul to sapul éy édse siya ta Diyos.
3 Pinaglalang siya na Diyos ta étanan. Maski anya a nilalang, éy siya i
naglalanga.
4 Nadid, siya a ngéngahinan de a kagi na Diyos, éy saya i kégébwatan na
buhay tama. Sakay siya i nagpaliwanag ta isip na tolay.
5 I Demlag na Diyos, éy pademlagén na i diklém. I diklém éy éwan makadaig
ta Demlag na Diyos.
6 Nadid, te lélake a inutusan na Diyos, a ti Juan i ngahen naa.
7 Pinaange na ti Juan du tolay, a monda ipahayag na dide i ngéngahinan tam
a Demlag, monda maniwala side diya a étanan.
8 Bakén a ti Juan i Demlag; éng'wan, i tungkulin naa éy ipahayag na du tolay
i Demlag.
9 I tunay a Demlag éy ti Jesu Cristo a dinumibi ta mundua a magpaliwanag
ta isip na tolay.
10 Nadid, nilalang ni Jesus i mundua. Pero to pégiyan na ta mundua, éy éwan
siya tukoy na tolay, maski siya i naglalanga dide.
11 Inumange siya to sarili na a banuwan, pero du kabébayan na a Judeo, éy
éwan de siya tinanggap.
12 Pero du nananggap diya, a méniwala side diya a talaga, éy ginimet na side
a maging anak side na Diyos.
13 Ey pakodyan de a naging anak na Diyos? Nienak wade side a huway na
bébe, ayun ta plano na tolay? Ewan! Da Diyos ngani dén i Ama dia.
14 Kanya nadid, tu ngéngahinan de a kagi na Diyos, éy naging tolay siya a
négiyan dikame. Siya éy ti Jesus. Ey mebait siya, a katutuhanan i kagi naa.
Ey sikame éy neta me i pagkadiyos na. I pagkadiyos na éy makapangyarian,
da siya i isi-isesa a anak na Diyos.
15 Nipahayag siya ni Juan, a kinagi na du tolay, a "Siya ya tu kinagi ko dikam
to éya, a te dumemét se a lélake a ménegipo diyakén a kalewas ko. Mataas siya
diyakén," kagi ni Juan, "da baguék nienak, éy buhay dén siya."
16 Nadid, da mahal na kitam a tahod, éy mebait siya dikitam a palagi, a
kagbian na kitam.
17 To araw éy inatdinan ni Moises du tolay ta utus na Diyos. Pero nadid
éy inatdinan kitam ni Jesu Cristo ta kagbi na Diyos, sakay nipaliwanag na
dikitam i katutuhanan.
18 Ewan tu naketa ta Diyos, maski nikésiya. Basta tu anak na a isi-isesa, a
kaguman Nama na a Diyos, éy siya i nagpahayaga diya.

Tu Katungkulan Ni Juan

19 Nadid ti Juan, éy nagbinyag siya du tolay ta Betania. Ey du tagapamahala
a Judeo ta Jerusalem, éy kinagi de du padi, a "Ange moy pakelagipan ti Juan
éng ti ésiya siya, éng siya i tagapagligtas ta tolay."
20 Ey nagtapat ti Juan dide. "Besa a sakén i tiniyak na Diyos a tagapaglig-
tas," kagi na.
21 "Ey nadid." kagi de, "éng éwan siko i tagapagligtas, éy ti ésiya ka? Ti
Elias ka?" Ey "Ewan," kagi ni Juan. "Ey siguru siko i mahalaga a purupetana
Diyos?" Ey "Ewan be," kagi na.
22 "Ey ti ésiya ka," kagi de. "Kagin pad dén, a monda te ikagi kame du
nagpaange se dikame diko. Anya ka, da mégtoldu ka ta kona sa?"
23 Nadid, kinagi ni Juan, éy "Ewan moy naala-ala tu nihula ni Purupeta
Isaya to araw? I nihula na, éy te dumemét kan a lélake a magpahayag ta
ilang a lugar, a i kagi na kan du tolay, a dapat husayén de i péglakaden na
Panginoon. Ey nadid, sakén i éya a lélake a nihula na."
24 Nadid du Pariseyo, éy side i nagutusa dide a inumange ni Juan a
nagpakelagip.
25 Ey kinagi de ni Juan, éy "Nadid, éng besa ka tu tagapagligtas, éng besa
ka be a ti Elias, sakay besa ka tu purupera na Diyos, éy bakit mégbinyag ka ta
tolay?"
26 "Sakén" kagi ni Juan, "éy binyagen ko i tolay ta dinom. Pero te lélake a
esa ta éye a éwan moy tukoy.
27 Siya, maski ménegipo diyakén a dumemét, éng iparehoék moy diya, éy
éwanék tu pasa, da mataas siya diyakén."
28 I éya éy nanyari ta Betania, ta dibilew na Hordan.

Tu Bilang Tupa Na Diyos

29 Nadid, to kagagabian na éya, éy neta ni Juan ti Jesus a tamo diya. Péketa
na diya, éy kinagi na du tolay sa, a "Entan moy, siya ina i bilang tupa na Diyos.
Siya i magibuta ta kasalanan na tolay ta mundua.
30 Siya ina tu kinagi ko dikam to éya a te dumemét se a lélake a ménegipo
diyakén a kalewas ko. Mataas siya diyakén, da baguék nienak, éy buhay dén
siya.
31 Maski sakén," kagi ni Juan, "to ditol éy éwan ko be tukoy éng ti ésiya i
tagapagligtas. Pero i tungkulin ko éy binyagen ko i tolay ta dinom a monda
mepahayag dén siya ta Israel."
32-33 Nadid, nipahayag ni Juan ti Jesus a huway ta kona se: "Bagu ko
napospusan éng ti ésiya siya," kagi na, "éy inutusanék na Diyos a magbinyag
ta tolay. Sakay pati, éy kinagi na Diyos diyakén a meta ko i Espiritu na a
dumibi to esa a lélake a tulos na umapon diya. Ey kinagi be na Diyos diyakén
a siya éy binyagen na du tolay ta Banal a Espiritu." "Nadid," kagi ni Juan, "to
esa a aldew éy nanyari tu kinagi na Diyos diyakén, a mineta ko i Espiritu na
Diyos a dinumibi a gébwat ta langet a koman i dagalan. Ey tulos na inumapon
ni Jesus.
34 Ey nadid," kagi ni Juan, "da mineta ko dén i éya éy sakén dén i magpatu-
naya dikam a siya ya a talaga i isi-isesa a anak na Diyos."

Du Neditol a Alagad Ni Jesus

35 Nadid, to kagagabian na éya, éy kaguman man dén ni Juan tu éduwa a
alagad na.

36 Ey to péketa de ni Jesus a sumalegéd, éy kinagi ni Juan du éduwa, a “Entan
moy, siya ina i bilang tupa na Diyos!”
37 Ey tu éduwa a alagad ni Juan, pékabati de ta éya, éy tinumagubet side ni
Jesus.
38 Ey ti Jesus, to késuleg na éy neta na side a tumétagubet diya. Ey kinagi na
dide, a “Anya i gustu moya?” Ey “Maistu,” kagi de, “ahe i tulusan mua?”
39 “Ey kumuyog kam,” kagi na, “éy meta moy.” Kanya kinumuyog side ni
Jesus, a mineta de tu tinulusan na a bile. Ey tinumulos be sa side, da apapon
dén.
40 Nadid, tu ngahen na esa dide éy ti Andres a wadi ni Simon Pedro.
41 Kanya ti Andres, éy inuwet na agad teka na, a kinagi na diya a “Kadon
dén, mineta me dén tu Cristo.” (Séya i pégngahen du Judeo to lélake a éuhayén
de a tiniyak kan na Diyos a tagapagligtas dide.)
42 Nadid, tulos niange ni Andres tu aka na ni Jesus. Ey péketa ni Jesus diya,
éy kinagi na, a “Ti Simon ka kan, a anak ni Juan. Pero sapul nadid, i pégngahen
mia diko éy Kepas.” (I kahulugen na éya, éy Pedro, sakay i kahulugen na a esa
éy bito.)
43 Nadid, to kagagabian na éya éy naisipan dén ni Jesus a umange ta Galilea.
Ey to péglakad na éy neta na ti Pelip. Ey kinagi na diya, a “Kumuyoyog ka
diyakén a maging alagad ko.”
44 Ti Pelip éy taga Betsayda. Siya be ya i banuwana de Andres a patwade.
45 Nadid ti Pelip, éy inange na ti Natanel, a kinagi na diya, a “Natanel,
natandaan mo tu hinulaan du purupeta sakay ti Moises to pénulat na ta utus
na Diyos, a te tagapagligtas kan a dumemét dikitam? Mineta me dén siya a
talaga! Ti Jesus,” kagi na, “i ngahen na, a anak ni Hose a taga Nasaret.”
46 “Ataay,” kagi ni Natanel, “te mégébwat bale be a mahusay a lélake ta éya a
kétihék a banuwan na Nasaret?” “O,” kagi ni Pelip; “kadon, angen ta entan.”
47 Nadid, péketa ni Jesus ni Natanel a gébék diya, éy kinagi na du édsa sa, a
“Entan moy, i lélake a ina éy tunay a Judeo, a matapat siya.”
48 Ey ti Natanel, pékabati na ta éya, éy kinagi na ni Jesus, a “Ta aheék mo a
napospusan?” “Bagu ka inange ni Pelip,” kagi ni Jesus, “éy neta ta ka dén a te
salendum to kayo.”
49 “Mégtakaék,” kagi ni Natanel. “Méniwalaék dén a siko ngani dén i isi-isesa
a anak na Diyos! Siko i hari mia ta Israel a talaga!”
50 “Kanya ka wade san naniwala diyakén,” kagi ni Jesus, “éy dahilan to
kinagi ko diko a neta ta ka dén a te salendum to kayo. Pero meta mo i lalo
a kataka-taka ta esa a aldew.
51 Tandaan moy,” kagi ni Jesus, “meta moy i langet a bumukas a tulos
du anghel a dumibi diyakén, sakay meta moy be side a umontok a gébwat
diyakén. Sakén i lélake a gébwat ta langet.”

2

Tu Kasal Ta Kana

1 Nadid, kélipas na éduwa a aldew, éy te kasal ta Bariyo Kana ta Galilea. Ey
édsa sa tu ina ni Jesus.
2 Ey kéya be sa ti Jesus sakay du alagad na, a kinombida sa side.
3 Nadid, to pégkasayaan de pabi, éy naubus dén tu alak. Ey kinagi no ina ni
Jesus diya, a “Naubus dén tu alak.”

4 “Diyanék mo utusan, Inéng,” kagi na. “Ewan pabi oras a ipeta ko i
kapangyarian ko.”
5 Nadid, kinagi no ina na du bataan sa, a “Sundin moy i maski anya a kagi
na dikam.”
6 Nadid, te éném sa a tapayan a méglasén side ta manga téglélima a baldi.
Side ya i hinanda du Judeo a pagugisan, ayun ta rilihiyon de.
7 Ey kinagi ni Jesus du bataan sa, a “Putatén moy side ta dinom.” Ey pinutat
de side.
8 Nadid, kinagi ni Jesus dide, a “Nay, isalduk moy i sénganya, a kébilén moy
ta namamahala ta kasalae.” Ey sinunud de tu kinagi ni Jesus dide.
9 Nadid, tu namamahala to kasal, éy kinenaman na tu dimom, éy alak bale
dén. Ey éwan na be tukoy éng ahe i gébwata na éya a alak. Basta du bataan a
nagsalduk i nakapospusa. Kanya tu namamahala, éy dinulawan na tu lélake
a kékasalén,
10 a kinagi na diya, a “Bakit, isip ko ugali na tolay a iditol de pa a ipenom
du kombidadu de tu memahal a kalase a alak? Nadid, bagay nakainom dén
side, éy iluwas na dide tu alak a mehina. Pero siko éwan, da nadid mo san
iluwas tu memahal a alak!”
11 I éya a ginimet ni Jesus ta Kana, éy sáya i purumeru a gimet na a
makataka-taka. Nagpatunay siya du tolay ta éya ta pagkadiyos na. Ey du
alagad na, éy naniwala dén side a siya i tiniyak na Diyos a tagapagligtas du
Judeo.
12 Nadid, kétapos na éya, éy inumange de Jesus ta Kapernaum. Kaguman
na tena na, sakay du tétotop na sakay du alagad na. Ey tinumulos sa side ta
sénganya a aldew.

Tu Ginamet Ni Jesus Ta Templo

13 Nadid, kédemét na piyesta na Judeo, éy inumange ti Jesus ta Jerusalem.
I ngahen na éya a piyesta éy Piyesta na Ala-ala.
14 Kédemét na ta Jerusalem, éy sinomdép siya ta Templo. Ey to késdép na,
éy neta na sa i tolay a mégtinda-tinda, a iyébugtong de i baka sakay tupa sakay
palapati. Sakay neta na be sa du mégpalit ta kuhata.
15 Ey naglubid ti Jesus ta pégyabat na, a tulos na side a étanan a nitabuy ta
luwas na Templo. Pati du tupa sakay baka éy nitabuy na be side. Sakay du
lamesa du mégpalit ta kuhata, éy binalibaleksad na side a tulos nesapwah
dén tu kuhata de.
16 Sakay kinagi na du méngibugtong ta palapati, a “Nay, paluwasén moy se
side. Bakit, gemtém moy beman a palengke i Bileae Nama ko?”
17 Nadid, du alagad ni Jesus, péketa de ta éya, éy naala-ala de tu nisulat ni
Dabid to araw, a i kagustuan na kana ta Bile na Diyos, éy saya i kaanyaan na
kan.
18 Nadid, du mataas a Judeo, éy inumange side ni Jesus a kinagi de, a “Anya
i ipeta mo dikame a kataka-taka, monda meta me éng te kapangyarian ka a
nagpaibut du tolay ta Templo?”
19 “Hukatén moy i Templua,” kagi na, “éy pataknégén ko a huway ta étélo
san a aldew.”
20 Ey “Areh!” kagi du Judeo. “Du neditol a nagpataknég ta Templua, éy
épat a pulu éy ta éném a taon a nagtarabaho side! Ey siko, isip mo beman éy
mapataknég mo san ta étélo san a aldew?”

21 Ewan tukoy du Judeo a nihalimbawa san ni Jesus dide tu Templo. Pero
bégi na san i kinagi naa dide.
22 Nadid, to nikébuhay ni Jesus to ikatélo a aldew, éy nala-ala dén du alagad
na tu kinagi na a éya. Ey naniwala side diya, sakay naniwala be side ta
kasulatan na Diyos.

23 Nadid, to Piyesta na Ala-ala, éy meadu ta Jerusalem a naniwala ni Jesus,
a siya i tagapagligtas dide, da neta de i ginimigimet na a kataka-taka.
24 Pero ti Jesus, éy éwan siya nagkatiwala dide, da tukoy na dén side a étanan.
25 Ewan siya tu kailangan ta magbaheta ta ugali na tolay diya, da tukoy na
dén i isip na tolay a maski ti ésiya.

3

Ti Jesus Sakay Tu Te Tungkulin a Lakay

1 Nadid, te esa a lakay a namamahala du Judeo, a ti Nikodemo i ngahen na.
Sakup siya na rilihiyon a ngéngahinan de a Pariseyo.
2 To esa a kélép, éy inumange siya ni Jesus a nékiohon. "Maistu," kagi na,
"napospusan me a maistu ka a gébwat ta Diyos, da éwan ka makagimet ta
gégemtén mua a memahal éng éwan édse diko i Diyos."
3 Ey kinagi nadid ni Jesus to lakay, a "Tandaan mo: éng éwan ienak i tolay a
huway, éy éwan siya maari a ipasakup ta kaharian na Diyos."
4 "Ey kodya i péngienaka ta matanda dén a tolay a huway?" kagi ni
Nikodemo. "Makasdép wade siya ta tiyana nena na a monda ienak a
huway?"
5 "Tandaan mo," kagi ni Jesus, "éng éwan ienak i tolay ta dinom sakay ta
Espiritu na Diyos, éy éwan siya makasdép ta kaharian na Diyos.
6 Tu ienak ta tolay, éy meaheg ta tolay, sakay tu ienak ta Espiritu na Diyos,
éy meaheg ta Diyos.
7 Diyan ka mégtaka to kinagi ko diko a kailangan a ienak i tolay a huway.
8 Mara i pahés, éy mabati mo, pero éwan mo tukoy i kégébwatan na sakay
ta angayan na, da méglebut siya ta maski ahe. Nadid, éy kona be sa i tolay a
ienak ta Espiritu na Diyos, a éwan mo be tukoy éng kodya."
9 Ey kinagi ni Nikodemo, a "Kodya a manyari i éya?"
10 Ey "Anya," kagi ni Jesus, "isip ko matalinung ka a maistu ta Israel, pero
éwan mo beman tukoy tu kinagi ko?
11 Tandaan mo; tu napospusan me sakay tu mineta me, éy ibaheta me
dikam a talaga. Pero sikam, éy éwan kam méniwala ta kagi mia.
12 Nadid, éng éwan kam méniwala to kinagi ko dikam tungkul ta munduae,
éy pakodyan moy a maniwala éng ibaheta ko dikam i manyaria tungkul ta
langet?
13 Entan mo, éwan tu tolay ta mundua a maski ti ésiya a gébwat ta langet, éng
éwan sakén san a ngéngahinan de a lélake a gébwat ta langet."

14 Mara ti Moises to araw, to pégiyan de ta ilang a lugar, éy nagimet siya ta
ulag a tanso, a niekpét na to kayo a te tolnék. Nadid, éy kona be sa i lélake a
gébwat ta langet, a iekpét de be siya ta te tolnék a kayo,
15 a monda maski ti ésiya a tolay a méniwala diya, éy mabuhay siya a éwan
tu katapusan.

16 Mahal na Diyos a tahod i tolay ta mundua. Kanya pinaange na se tu anak
na a isesa, monda maski ti ésiya i maniwalaa diya, éy éwan mate, éng éwan
mabuhay a éwan tu katapusan.
17 Ewan pinaange na Diyos tu anak na ta mundua a maghukum ta tolay,
éng'wan magligtas ta tolay.
18 Kanya nadid, maski ti ésiya a méniwala ta anak na Diyos, éy éwan siya
hukumén na Diyos. Pero tu éwan méniwala éy mahukum dén, da éwan side
méniwala ta isesa a anak na Diyos, a ti Jesu Cristo.
19 Nadid, inumange dén ta mundua i Demlag a ti Jesu Cristo. Pero inidelan
siya du tolay. Gustu du tolay i diklém kesira ta demlag, da medukés i gimet
dia. Kanya hukumén side na Diyos.
20 Dahilan i maski ti ésiya a mégimet ta medukés, éy sala de i demlag.
Umadeyo side ta demlag da gustu de éwan meta i gimet de a medukés.
21 Pero side a te gimet ta tama, éy umadene side ta Demlag, monda meta
dén i gimet de, a ayun ta kaluuben na Diyos.

Ti Jesus Sakay Ti Juan

22 Nadid, kétapos na éya, éy inumange de Jesus sakay du alagad na ta Hudea.
Négiyan sa side ta esa a panahun, a nagbinyag side ta tolay.
23-24 I éya a panahun, éy panahun pabi ni Juan a mégbinyag, da éwan de pabi
nipihesu. Ey édsa nadid ti Juan ta Enon, a mégbébinyagén sa siya du tolay, da
meadu sa i dinom (adene i Enon ta Salim). Ey meadu i duméduluq sa diya a
nipabinyag.
25 Nadid, du alagad ni Juan sakay tu esa a Judeo, éy négpasuway side tungkul
ta pégbinyag ni Juan sakay ta pégbinyag ni Jesus.
26 Kanya inumange side ni Juan, a kinagi de diya, a "Maistu, anya
tu kaguman mo a lélake to éya ta dibelew na Hordan, siya a nipahayag
mo? Mégbébinyagén kan dén siya nadid ta tolay, éy meadu kan be diya a
duméduluq. Bakit?"
27 "Ewan," kagi ni Juan du alagad na. "Tama tu gimet na. Tandaan moy,
maski ti ésiya a te kapangyarian, éy Diyos i méngatéda diya.
28 Ewan moy naala-ala tu kinagi ko dikam? Tu kinagi ko, éy besa a sakén
i tiniyak na Diyos a tagapagligtas, éng 'wan, inutusanék san na Diyos a
mégdetol diya, a paghandaén ko du tolay ta demtan na.
29 Mara tu bébe a kasalén," kagi ni Juan, "ti ésiya i te kooa sa, tu lélake a
mangasawa o tu bukabli na? Tu lélake a mangasawa, siya i te koo to bébe.
Tu bukabli na, éy masaya siya éng meta na side a nagagum dén. Nadid, kona
be sa sakén," kagi ni Juan. "Masayaék be éng meta ko du tolay a umange ni
Jesus.
30 Ti Jesus, éy maging tanyag siya a éwan tu katapusan. Pero sakén, éy
malipas be san i kétanyag kua." Saya tu kinagi ni Juan du alagad na.

Tu Gébwat Ta Langet

31 Siya a gébwat ta langet, éy siya i mataasa. Siya a édse ta mundua, éy
mégtoldu siya ta tungkul ta édse ta mundua, da sé' san ya i kinatobuan na
a lugar. Ti Jesus a gébwat ta langet, éy siya i mataasa.
32 Mégbaheta siya ta neta na éy ta nabati na, pero éwan méniwala du tolay ta
kagi naa.
33 Pero side a méniwala a talaga ta kagi ni Jesus, éy side i mégpatunaya a
katutuhanan i Diyos.

34 Tu pinaange se na Diyos a ti Jesus, éy siya i mégkagia ta kagi na Diyos, da
inatdinan siya na Diyos ta Espiritu na.
35 Mahal na Diyos tu anak na a Jesus, a inatdinan na siya ta étanan, a siya
dén i te kapangyarian.
36 Nadid, maski ti ésiya a méniwala ta anak na Diyos, éy mabuhay siya a éwan
tu katapusan. Pero side a éwan sumunud to anak na, éy éwan de kamtan i
buhay a éwan tu katapusan, éng'wan, basta manatili dide i parusa na Diyos.

4

Ti Jesus Sakay Tu Bébe a Samaritano

1 Nadid, du Pariseyo éy nabaheta de a bébinyagen kan ni Jesus i mas meadu
a tolay kesira ni Juan. Sakay nabaheta de be a te mas meadu kan a tolay a
nipasakup diya, kesira ni Juan.
2 Pero éwan ti Jesus a mismo i mégbinyaga du tolay, éng'wan du alagad na
san.
3 Kanya ti Jesus, pékabaheta na ta éya, éy gininanan na i Hudea a nagsoli siya
ta Galilea.
4 Ey to péglakad na, éy dinumiman pa siya ta Samaria.
5 Ey to péglakad de ta éya éy dinumemét side ta banuwan na Sikar. Adene i
Sikar to luta a niatéd ni Hakob to anak na a Hose to araw.
6 Ey édsa be sa tu medisalad a bal-ong a kinotkotan kan ni Hakob to araw.
Kédemét sa de Jesus, éy tanghali dén tu bilag. Ey inumeknud sa siya a
inumimang, da napagel.
7-8 Du alagad na, éy tinumulos side ta banuwan a mamugtong ta kanén de.
Ey, kéimang ni Jesus to bal-ong, éy te dinumemét sa a Samaritano a bébe a
sumagéb. Ey kinagi ni Jesus diya, a "Penuménék mo."
9 Tu bébe, pékabati na a mékiohon ti Jesus diya, éy nagtaka, da du Judeo, éy
idel de a mékiohon du Samaritano. "Bakit," kagi na, "mékienom ka diyakén éy
Judeo ka, éy sakén éy Samaritanoék?"
10 Ey kinagi ni Jesus diya, "Eng tukoy mo i iatéda na Diyos ta tolay, sakay éng
tukoy mo be i mékienuma diko, éy siko maka i mékienuma diyakén. Ey atdinan
ta ka maka dén ta dinom a makabuhay."
11 "Ey ahe i pangalapan mua ta dinom a makabuhay?" kinagi no bébe.
"Ewan ka be tu pégsalduk, éy medisalad pati i balo-ongae.
12 Tu apo tam a Hakob," kagi na, "éy saye i enuman naa, pati du anak na
sakay du baka na to araw. Saye i niatéd naa dikitam a dinom. Anya, isip mo
mataas ka diya, a mahusay tu dinom mo ta dinumae?"
13 Ey kinagi ni Jesus, a "Du uminom ta dinom ta bal-ongae, éy mégeplék side
a huway.
14 Pero tu iatéd ko a dinom, éy saya i buhay a éwan tu katapusan. Ey maski
ti ésiya i uminom ta éya, éy éwan siya mageplék a huway, maski nikésiya, da
édse diya a palagi, a koman i bukal a éwan katian."
15 "Ey atdinanék pad ta kona sa a dinom," kagi no bébe, "monda éwanék
mageplék a huway, monda éwanék tu kailangan a sumagéb."
16 Ey "Nay," kagi ni Jesus, "ikad mo dén a angen mo tu asawa mo, a soli kam
se agad."
17 "Ey éwanék tu asawa," kinagi no bébe. "Ah," kagi ni Jesus, "katutuhanan
a talaga tu kagi mo.

18 Da lima dén tu inasawa mo a lélake. Sakay pati tu mékiagum diko nadid,
éy besa a asawa mo."
19 "Anin," kagi no bébe, "purupeta ka bale!
20 Anya wade, Amay; i pégsambaan du apo me ta Diyos to éya, éy ta bukidae.
Pero sikam a Judeo, éy kagi moy a ta Jerusalem kan san i tama a pégsambaan
tam ta Diyos?"
21 "Ewan, Anéng," kinagi ni Jesus. "Tandaan mo, dumemét i oras a éwan
suméssamba i tolay ta Diyos ta bukidae. Pati ta Jerusalem, éy éwan de sa
sésambaén.
22 Sikam a Samaritano, éy éwan moy tukoy i sésambaan moy. Pero sikame a
Judeo, éy tukoy me i sésambaan me, da tu tagapagligtas ta tolay, éy Judeo siya.
23 Ey nadid," kagi ni Jesus, "dinumemét dén i oras a késamba na tolay ta
Diyos ta katutuhanan ta isip dia, side a tunay a méniwala diya. Gustu na Diyos
éy sambaén siya na tolay ta kona sa.
24 I Diyos éy Espiritu, éwan siya tu bégi. Ey side a sumamba ta Diyos, éy
kailangan éy sambaén de siya ta katutuhanan ta isip dia."
25 Nadid, kinagi no bébe, a "Tukoy ko a ta esa a panahun, éy dumemét tu
tiniyak na Diyos a tagapagligtas ta tolay, siya a ngéngahinan de a Cristo. Ey ta
kédemét na, éy ipaliwanag na kan dikitam i étanan."
26 "Ey sakén a mégkagi diko." kagi ni Jesus, "éy sakén ngani dén ye."
27 Nadid, dinumemét du alagad ni Jesus a gébwat ta banuwan. Ey dinemtan
de siya a mégkagi to bébe. Ey nagtaka side da mékiohon siya ta bébe. Pero
mésanike side a mégpakelagip éng anya i éuhunén dia.
28 Ey nadid, basta pinabayan no bébe tu iyésagéb na, a nagsoli ta banuwan.
Ey kédemét na ta banuwan, éy nibaheta na du kabébayan na ti Jesus, a kinagi
na, a
29 "Kamon, ipeta ko dikam i lélake yae a mineta ko. Siya i nakatukuya ta
étanan a ginamet ko sapul to kékétihék ko! Siguru siya i Cristo a tagapagligtas
dikitam!"
30 Nadid, pékabaheta du tolay to kinagi no bébe, éy linumwas side a étanan a
angen de entan ti Jesus.
31 Samantala du alagad ni Jesus, éy inakit de siya a méngan.
32 Ey "Ewan," kagi ni Jesus, "da te kanénék dén a éwan moy tukoy."
33 Pékabati du alagad ta éya, éy négpakipakelagip side a kinagi de, a "Anya
wade, te namakan wade diya to édse tam ta banuwan?"
34 Ey "Ewan," kagi ni Jesus, "i kanén kua, éy tupadén ko i kaluuben na
nagpaangea se diyakén, a tapusén ko i patarabaho na diyakén.
35 Kagi moy a épat pabi a bulan bagu panahun na gapasan. Pero éwan,"
kagi ni Jesus. "Entan moy, éwan moy meta a handa dén nadid i araduan yae
a gapasén moy? Didi tolay ya a tamo dikitam, éy side ya i gapasén moya.
36 Entan moy, maski ti ésiya a magapas ta tolay a iange diyakén, éy atdinan
ko siya ta gantimpala na. Sakay du ginapas na a tolay, éy abutén de i buhay
a éwan tu katapusan. Nadid, tu méngimula ta kagi na Diyos ta isip na tolay,
sakay tu mégapas, éy pareho side a masahat.
37 Nadid éy katutuhanan tu kékagin na tolay, a mégmula kan tu esa, pero
besa kan tu mégapas,
38 da inutusan ta kam," kagi ni Jesus, "a mégapas ta éwan moy nimula. Mara,
i kahulugen na éya éy iba du néngibaheta ta kagi na Diyos ta tolay, pero sikam
i méngiangea ta tolay diyakén."

39 Nadid, te meadu a Samaritano ta éya a nániwala ni Jesus, dahil to kinagi
no bébe dide, a “Natukuyan na i étanan a ginamet ko sapul to kékétihék ko.”
40 Kanya nékiohon du Samaritano ni Jesus a tumulos siya ta banuwan de.
Ey négiyan sa siya ta éduwa a aldew.
41 Ey lalo a meadu i naniwala, da nabati de tu pégtoldu na.
42 Ey kinagi du Samaritano to bébe, a “Naniwala kame to purumeru dahil
to kinagi mo. Pero nadid méniwala kame dén a talaga da nabati me be dén tu
pégtoldu na. Tukoy me nadid a talaga ngani a siya i tagapagligtasa ta tolay ta
mundua.”

Tu Anak a Méladu

43 Nadid, kélipas na éduwa a aldew, éy hinumektat de Jesus, a tamo side ta
Galilea.
44 Kinagi ni Jesus a éwan iyégalang du tolay tu purupeta éng kabébayan de.
45 Nadid, kédemét de Jesus ta Galilea, éy tinanggap siya du tolay sa. Kanya
tinaggap de, éy natandaan de tu ginégimet na ta Jerusalem to piyesta, da
namiyesta be sa du tolay a taga Galilea.
46 Ey sinumoli ti Jesus ta Kana. Saya i banuwan a pinagemtan na ta dinom
a alak.
Nadid, te lélake sa a te tungkulin a gébwat ta Kapernaum. Tu anak na ta éya
éy méladu.
47 Pékabaheta no lélake a dinumemét sa ti Jesus, éy inumange sa a nékiohon
diya. Gustu na a umange ti Jesus to bile de a manggamot to anak na a adene
dén a mate.
48 Ey kinagi ni Jesus diya, a “Ewan kam méniwala a talaga, éng éwan moy pa
meta i kataka-taka a gimet.”
49 Ey kinagi no te tungkulin, a “Kumuyog ka pad pa diyakén, Maistu, bagu
mate tu anak ko.”
50 Ey kinagi ni Jesus diya, “Ikad mo dén, mabuhay san ya tu anak mo.”
Pékabati no te tungkulin ta éya, éy naniwala siya to kagi ni Jesus, a tulos na
dén a naglakad.
51 Ey to péglakad na pabi a tamo to bile de, éy sinambat siya du utusan na,
a kinagi de diya, a “Mahusay dén tu anak mo!”
52 Ey pinakelagipan na side éng nikésiya siya nagsapul a naghusay. Ey
kinagi de a “To apon se a ala una, éy naibut tu palang na.”
53 Ey naala-ala na dén a sé' bale ya i orasa no pégkagi ni Jesus, a mabuhay
tu anak na. Ey naniwala side a métatena ni Jesus.
54 Nadid, saya tu ikaduwa a gimet ni Jesus a makataka-taka sapul to
kédemét na ta Galilea a gébwat ta Hudea.

5

Tu Pégpahusay Na To Lakay a Méladu

1 Nadid, kétapos na éya, éy inumange ti Jesus ta Jerusalem, a mamiyesta.
2 Nadid, te diposito na dinom ta Jerusalem. I édsean na éy adene ta pintuan
na banuwan a sésdépan na tupa. I pégngahen na Judeo ta dinuma a éya éy
Betesda. Ey to digdig no dinom éy te lima a bile.
3 Saya i édseana du te ladu a tolay a meadu. Te buhék, te pile, sakay te lumpu.
Mégéuhayén side ta ipaglimet-limet no dinom.

4 Dahilan éng mensan éy te anghel kan a dumibi to dinom a tulos na a
maglimet-limet to dinom, éy maghusay kan tu meditol a tolay a lumogbut,
maski anya i saket na.
5 Nadid, te lélake ta éya, a te ladu ta étélo dén a pulu a taon éy ta walu.
6 Ey neta siya ni Jesus, éy tukoy na a nale dén siya a te katidug ta éya. Ey
kinagi na diya, a "Gustu mo a maghusay ka?"
7 Ey "O," kagi no lélake, "pero éwan ko kaya, da éwan tu méngégkat diyakén
a méngilogbut ta dinomae éng maglimet-limet. Da pinuhubaan ko dén, éy
keditulanék be san du kaguman ko."
8 Ey "Nay," kagi ni Jesus, "umégkat ka dén a méglakad ka dén, a kébilén mo
dén i abék mua."
9 Ey pékabati no lélake ta éya, éy bigla siya a naghusay. Ey inalap na tu abék
na, a néglakad dén.
Nadid, i éya a aldew, éy sabadu (I sabadu, éy pangilin na Judeo.)
10 Kanya du te tungkulin a Judeo, péketa de to lélake a naghusay, éy
pinaginglan de siya, a "Bakit kakébil mo i abék mua?" kagi de. "Isip ko
pangilin nadid. Labag ta batas i mégkébil ta aldew a pangilin."
11 "Tu lélake a nagpahusay diyakén," kagi na, "éy inutusanék na a
méglakadék, a kébilén ko dén i abék kuae; kanya kinébil ko dén."
12 "Ey ti ésiya i nagutusa diko a méglakad ka dén a kébilén mo i abék mua?"
kagi de.
13 "Ewan ko tukoy," kagi no lélake. Kanya éwan na tukoy éng ti ésiya i
nagpahusay diya, éy hinumektat dén ti Jesus, da meaadu i tolay ta éya.
14 Nadid, kétapos na éya, éy neta ni Jesus ta Templo tu lélake a ginamot na.
Ey kinagi na diya, a "Entan mo, mahusay ka dén. Nadid éy ibutan mo dén i
kasalanan mo, monda éwan ka demtan na mas mahirap pa to saket mo."
15 Nadid tu lélake, éy inumange siya du te tungkulin a Judeo, a kinagi na a
ti Jesus i nagpahusaya diya.
16 Nadid, saya i katuwirana du Judeo a mékialam ni Jesus, da pinahusay na
tu lélake to pangilin.
17 Pero i katuwirana ni Jesus dide, éy "Tama ko a Diyos éy mégtarabaho a
palagi, maski pangilin; éy sakén éy konaék be sa."
18 Nadid, pékabati sa du te tungkulin a Judeo, éy lalo dén a gustu de a bunon
ti Jesus. Naiyamut side diya da nilabag na tu ugali de tungkul ta pangilin.
Sakay naiyamut be side to kinagi na, a Diyos i ama naa. I kahulugina na éya
éy kagi na éy kapareho siya na Diyos.

Tu Kapangyarian No Anak Na Diyos

19 Nadid, kinagi ni Jesus dide, a "Tandaan moy ye: i tarabaho ko, éy éwan ta
isip kua, éng'wan ahigén ko i tarabaho Nama ko. Dahilan i gimet Nama ko,
éy sé' be ya i gimet kua, sakén a anak na.
20 Gustuék Nama ko. Kanya nipaliwanag na diyakén i étanan a gimet na. Ey
ipaliwanag na pa diyakén i gimet ko a lalo a memahal, a monda meta moy a
magtaka kam.
21 Mara Tama ko a Diyos, éy pabuhayén na i tolay a pate. Ey sakén a anak
na, éy kona be sa i gimet kua, a pabuhayén ko i maski ti ésiya a gustu ko.
22 Ewan be méghukum Tama ko, éng'wan inatdinanék na ta kapangyarian
a sakén i maghukuma,

23 monda igalangék na tolay, a kona ta pénggalang de Nama ko. Tu éwan
gumalang diyakén, éy éwan be siya gumalang Nama ko, da siya i nagpaangea
se diyakén.
24 “Tandaan moy,” kagi ni Jesus, “maski ti ésiya a mangbate ta kagi ko, a
sakay méniwala be siya ta nagpaangea se diyakén, éy éwan siya mahukum.
Eng'wan, bilang nabuhay dén siya ta pate, da te buhay dén siya a éwan tu
katapusan.
25 Tandaan moy be ye: Dumemét i oras a pangbate du bilang pate ta kagi
na anak na Diyos. Ey du makabate, éy mabuhay side a éwan tu hanggan. Ey
dumemét dén nadid i éya a oras.
26 Tama ko, éy siya i gébwata na buhay na tolay. Sakay sakén a anak na, éy
inatdinanék na be ta kapangyarian a magpabuhay ta tolay.
27 Sakay inatdinanék na be ta kapangyarian a maghukum ta tolay,” kagi ni
Jesus, “da sakén i lélake a gébwat ta langet.
28 Bakit mégtaka kam ta éye a kékagin ko? Entan moy, dumemét i oras a
mabati du étanan a édsa ta lébéng i dulaw kua,
29 a tulos de a buméswal ta lebéng dia. Sakay du nagimet ta mahusay, éy
tamo side ta buhay a éwan tu katapusan. Sakay du nagimet ta medukés, éy
tamo side ta péghukuman.”

Du Mégpatunay Ni Jesus

30 Nadid, kinagi ni Jesus, a “Ewan gébwat i kapangyarian ko ta sarili ko san,
éng'wan sundin ko san i utus Nama ko ta paghukum ko ta tolay. Kanya tama i
péghukum kua. Ewan ko sundin i isip ko sana éng'wan tupadén ko i kaluuben
no nagpaange se diyakén.
31 Mara, éng sakén san i mégkagia dikam a te kapangyarianék, éy éwan kam
maniwala.
32 Pero éwan,” kagi ni Jesus, “da entan moy, te esa a mégpatunay diyakén. Ey
tukoy ko a katutuhanan i pégkagi na tungkul diyakén.
33 Mara entan moy ti Juan, to péngisiyasat moy diya, éy nipagtapat na dikam
i katutuhanan a tungkul diyakén.
34 Sakén éy éwanék tu kailangan a magpatunay i lélake diyakén. Pero ipaala-
ala ko dikam ti Juan, monda maniwala kam maka ta kagi na a monda
meligtas kam.
35 Ti Juan éy koman i demlag na simbu, da nagpaliwanag dikam ta
katutuhanan. Ey gustu moy ta sandali a panahun tu nipagtoldu na dikam.
36 Pero entan moy, te iba a mégpatunay diyakén a higit pa ni Juan,” kagi ni
Jesus. “I tarabaho ko a niutus diyakén Nama ko, éy side ya i sistigu kua. Side
ya i mégpatunaya a pinaangeék se Nama ko a Diyos.
37 Pati Tama ko, éy mégpatunay be diyakén. Pero sikam, éwan moy nabati tu
boses na, éwan moy neta tu mata na;
38 sakay éwan kam méniwala ta kagi na, da éwan kam méniwala ta pinaange
na se.
39 Mégéadalén kam ta kasulatan na Diyos,” kagi ni Jesus, “da isip moy wade
éng adalén moy éy mabuhay kam a éwan tu katapusan. Ey i éya a kasulatan
éy mégpatunay be diyakén!
40 Pero maski patunayanék na kasulatan, éy idel moy a ipasakup diyakén,
monda te buhay kam maka a éwan tu katapusan.”
41 Nadid, kinagi ni Jesus, a “Sakén, éy éwan ko hangad a puriénék na tolay.
42 Pero tukoy ko a éwan moy gustu i Diyos.

43 Pinaangeék se Nama ko, a mégtoldu dikam tungkul diya; pero éwanék
moy tanggapén. Pero éng dumemét dikam i esa a lélake a mégtoldu dikam,
éy méniwala kam diya a talaga.
44 Ewan kam maari a maniwala diyakén, da i gustu moy sana, éy purién
kam na tolay; pero éwan moy gustu a purién kam na Diyos.
45 "Diyan moy isipén a sakén i magablaa dikam Nama ko," kagi ni Jesus.
"Eng'wan, Ti Moises i magablaa dikam diya. Umasa kam ni Moises a siya i
mangtulunga dikam, pero éwan.
46 Kagi moy a méniwala kam ta kagi ni Moises, pero éwan! Eng naniwala
kam ni Moises, éy méniwala kam be diyakén, da nisulaték na.
47 Nadid, éng éwan kam naniwala to nisulat ni Moises, éy pakodyan moy a
maniwala ta pégtoldu kua?"

Tu Nipamakan Na Du Lima
a Libu a Tolay

6

1 Nadid éy nagsoli dén ti Jesus ta dibilew na Galilea (I ngahen a esa na éya
a diget, éy Tiberias.)
2 Ey te meaadu a tolay a tumétagubet diya, dahilan to mineta de a ginamet
na du tolay a te ladu.
3 Nadid, inumange de Jesus ta buked, a kaguman na du alagad na. Ey
négeknud sa side.
4 Saya i panahun na Piyesta na Ala-ala.
5 Nadid, pékatan-aw ni Jesus ta meaadu a tolay a tumétagubet dide, éy kinagi
na ni Pelip, a "Ahe i pamugtungan tam ta ipamakan tam didi tolay yae?"
6 (To pégkagi ni Jesus ta éya, éy napospusan na dén i gemtén na, pero
nipakelagip na ni Pelip da puhubaan na siya.)
7 Ey kinagi ni Pelip ni Jesus, a "Pakodyan tam wade? Maski ibugtong tam i
éduwa a datos a kuhata ta tinapay, éy kulang de pa a kanén!"
8 Nadid, te alagad a esa ta éya a ti Andres, a wadi ni Simon Pedro. Ey kinagi
na ni Jesus, a
9 "Te anak ta éye a te kébil ta lima a momon a tinapay sakay éduwa a
pindang, pero gasinu san dén ye ta kakadua na tolaye."
10 Ey kinagi ni Jesus du alagad na, a "Pégiknudén moy side." Nadid, da
melawa i kalamonan ta éya, éy pinégiknud de du tolay ta éya. Te manga lima
a libu a lélake (puwera du bébe sakay du anak).
11 Nadid, inalap ni Jesus tu tinapay no anak. Ey to pégpasalamat na, éy
binahabahagi na tu tinapay du tolay. Pati tu éduwa a pindang, éy binahagi
na be ta maski sénganya a gustu de.
12 Nadid, to kébésog de dén, éy kinagi ni Jesus du alagad na, a "Hempésén
moy i sobha dia, kakenga."
13 Ey to péghempés de, éy naputat i labindalawa a gatang to sobha de a
minéngan ta tinapay.
14 Nadid, péketa du tolay ta éya a ginamet ni Jesus, éy kinagi de, a "Siya ngani
dén ya a talaga i purupeta a pinaange se na Diyos a tagapagligtas dikitam."
15 Pero ti Jesus, pékapospos na a pilitén de siya a talaga a maghari dide, éy
gininanan na side a inumange man dén siya a isesa ta buked.

Méglakad Ti Jesus Ta Dibo Na Diget

16 Nadid, to apon, éy inumange du alagad na to digdig no diget.
17 Ey sinumakay side to abeng a umahabes ta Kapernaum. Kélép dén, éy
éwan pabi dumédemét ti Jesus dide.
18 Nadid, inabut side na mesibét a pahés, a tulos no diget a mesalpuk-
salpuk.
19 Nadid, to pégaud de ta manga pitu a kilumetru, éy bigla a neta de ti Jesus
a méglakad ta dibo na digita a gébék dide. Ey inumanteng side.
20 Ey kinagi ni Jesus dide, a "Diyan kam méganteng, sakén ye."
21 Nadid, péketa de a siya ngani dén, éy pinasakay de to abeng. Ey to késakay
na dén, éy agad side dinumemét to punduan de a lugar.

Ahayukén Du Tolay Ti Jesus

22 Nadid, to kagagabian na éya, éy du tolay a nawahak to tinulakan du
alagad, éy inahayok de ti Jesus. Tukoy de a te dahik sa tu isesa san a abeng to
apon se. Sakay tukoy de be a éwan kinumuyog ti Jesus du alagad na to kétulak
de ta éya a abeng.
23 Nadid, ahayukén de pabi ti Jesus, éy te dinumemét a abeng dide a gébwat
ta Tiberias. Pinumundu side to tapat no pinénganan du tolay to tinapay a
niatéd dide ni Jesus.
24 Kanya du tolay, péketa de a éwan sa de Jesus, éy nipeahabes side du bigu
a demét a abeng ta Kapernaum. Ey kédemét de ta éya, éy inahayok de sa ti
Jesus.

Tu Kanén a Ikébuhay Na Tolay

25 Nadid, péketa de diya éy kinagi de, a "Maistu, nikésiya ka pa se dinu-
memét?"
26 Ey kinagi ni Jesus dide, a "Kanyaék moy inahayok, éy dahilan san
to nipakan ko dikam to apon se a tinapay. Pero éwan moy maisipan i
kahulugina na éya a ginamet ko a tanda.
27 Diyan kam pirmi a mégéahayukén ta kanén moy, da éwan ya matagal.
Eng'wan, i ahayukén moy makaa éy tu kanén a iba a makabuhay ta tolay
a éwan tu katapusan. Ey sakén i mangatéda ta éya a kanén, da inatdinanék
Nama ko a Diyos ta kapangyarian ko."
28 Ey kinagi du tolay ni Jesus nadid, a "Anya i maigi a gemtén me, monda
tupadén me i kaluuben na Diyos?"
29 Ey kinagi ni Jesus, a "Saye i gustua na Diyos a gemtén moy: maniwala
kam diyakén, da pinaangeék na se."
30-31 "Ey anya," kagi de, "éng gustu mo a maniwala kame diko, éy gemtén
mo i tanda a kataka-taka. Mara du apo tam to araw, to pégiyan de ta ilang
a lugar, éy pinépakan side ni Moises ta mana a gébwat ta langet. Saya i kagia
ta kasulatan na Diyos. Nadid," kagi du tolay "éng meta me ka a magimet ta
kona sa a tanda, éy maniwala kame diko."
32 Ey kinagi ni Jesus dide, a "Tandaan moy, besa ti Moises i nangatéda du
apo tam ta kanén a gébwat ta langet, éng'wan Tama ko i nangatéda. Sakay
nadid, éy atdinan kam Nama ko ta tunay a kanén a gébwat ta langet.
33 Nadid, tu kanén a iatéd na Diyos, éy dinumibi a gébwat ta langet. I éya a
kanén, éy saya i makabuhaya ta tolay ta mundua a éwan tu hanggan."
34 Nadid, pékabati du tolay ta éya éy kinagi de, a "Pekanén mo kame pad a
palagi ta éya a kanén."

35 Ey kinagi ni Jesus dide. a “Sakén i kanéna a ikébuhay na tolay a éwan tu
hanggan. Maski ti ésiya a pasakup diyakén, éy éwan siya mégalép a huway;
sakay siya a maniwala diyakén, éy éwan siya mageplék a huway.
36 Nadid, anya tu kinagi ko dikam? Tu kinagi ko, éy maski mineta moy tu
gimet ko a kataka-taka, éy éwan kam méniwala diyakén.
37 Pero maski ti ésiya i iatéda Nama ko diyakén, éy pásakup side diyakén. Ey
sakén éy éwan ko idelan i maski ti ésiya a pasakup diyakén.
38 Da éwanék se dinumibi a gébwat ta langet a monda gemtén ko i kaluuben
kua,” kagi ni Jesus; “éng'wan i kaluuben no nagpaange se diyakén.
39 Ey i kaluuben na, éy éwan tu mebut a maski isesa a tolay a niatéd
na diyakén, éng'wan gustu na éy buhayén ko side a étanan ta kédemét na
katapusan na mundua.
40 Entan moy,” kagi ni Jesus; “saye i kaluuben Nama ko: Du étanan a
makatukoy diyakén a anak na Diyos sakay maniwala be side diyakén, éy
gustu Nama ko éy mabuhay side a éwan tu katapusan. Ey sakén i mag-
pabuhaya ta kona sa a tolay ta katapusan na mundua.”
41 Nadid, pékabati sa du Judeo, éy pinintasan de siya. Ewan side méniwala
to kinagi na a siya i kanén a dinumibi a gébwat ta langet.
42 “Anya,” kagi de, “isip ko ti Jesus siya, a anak ni Jose. Bakit kagi na a
dinumibi siya a gébwat ta langet, pero natenggi tam tu ina na éy tama na?”
43 Ey kinagi dide ni Jesus, a “Diyan kam mégpintas diyakén.
44 Entan moy, éwan tu ipasakup diyakén a talaga éng éwan pa side amo-
amon Nama ko. Ey du mananggap diyakén, éy pabuhayén ko side kédemét
na katapusan na mundua.
45 Mara entan moy, nisulat du purupeta to araw a ipaliwanag kan na Diyos
du étanan a tolay. Kanya nadid, maski ti ésiya a maniwala ta ipaliwanag Nama
ko dide, éy pasakup side diyakén.
46 Pero éwan ko kagin a te tolay a minaketa ta Diyos,” kagi ni Jesus. “Ewan.
Basta sakén san i naketaa ta Diyos, da gébwaték diya.
47 “Tandaan moy i éye a kagi ko dikam, a maski ti ésiya a méniwala diyakén
éy te buhay a éwan tu katapusan,
48 da sakén i kanéna a ikébuhay na tolay a éwan tu hanggan.
49 Mara entan moy du apo moy a négiyan ta ilang a lugar: Maski kinékan de
tu mana a nipépakan dide ni Moises, éy nate be san side.
50 Pero tu tunay a kanén a dinumibi a gébwat ta langet, éy iba. Maski ti ésiya
a méngan ta éya a kanén, éy te buhay siya a éwan tu katapusan.
51 Ey sakén i kanéna a dinumibi a gébwat ta langet a ikébuhay na tolay,” kagi
ni Jesus. “Kanya maski ti ésiya a méngan ta éya a kanén éy mabuhay siya a
éwan tu katapusan. Ey tu kanén a iatéd ko éy tu bégi ko. Iatéd ko a monda
mabuhay i tolay ta mundua.”
52 Nadid, pékabati du Judeo ta éya, éy négpasuway side, a kinagi de, a
“Pakodyan na éye a lélake a méngipakan dikitam ta bégi naa?”
53 Kanya kinagi man dén ni Jesus dide, a “Katutuhanan tu kagi ko dikam;
sakén i lélake a gébwat ta langet. Eng éwan kam méngan ta bégi kua sakay
uminum ta digi ko, éy éwan kam mabuhay a éwan tu hanggan.
54 Dahilan i maski ti ésiya a méngan ta bégi ko sakay uminom ta digi ko, éy
te buhay siya a éwan tu katapusan. Sakay pabuhayén ko siya ta katapusan na
mundua.

55 Tandaan moy" kagi ni Jesus, "i bégi kua, éy sáya i tunay a kanén; sakay i digi kua, éy sáya i tunay a inumén.
56 Kanya maski ti ésiya a méngan ta bégi kua éy ta uminom ta digi ko, éy mégiyanék diya, sakay mégiyan be siya diyakén.
57 Nadid, pinaangeék se Nama ko," kagi na. "Siya i gébwata na buhay na tolay. Kanya inatdinanék na ta buhay ko. Ey kona be sa i maski ti ésiya a méngan ta bégi ko, éy atdinan ko be siya ta buhay na.
58 Kanya sakén i tunay a kanén a dinumibi a gébwat ta langet. Besa ya tu kinékan du apo tam, da nate side. Pero du méngan ta tunay a kanén éy mabuhay side a éwan tu katapusan."
59 Sáya tu kinagi ni Jesus to pégtoldu na du Judeo to kapilya ta Kapernaum.

Tu Kagi Tungkul Ta Buhay
a Ewan Tu Katapusan

60 Nadid, nabati be du alagad na tu pégtoldu na. Kanya kinagi du keaduan de, a "Mehirap i éya a pégtoldu na. Ewan tu makatanggap ta éya a kagi."
61 Nadid, natukoy agad ni Jesus i péngupos diya du alagad na. Kanya kinagi na dide, a "Anya, idelan moy be i éya a nitoldu ko?
62 Ey anya wade i isip moya éng metaék moy a umontok to dati ko a édsean ta langet?
63 Tu ikébuhay na tolay éy Espiritu na Diyos. Tu bégi éy éwan tu kabuluhan a makabuhay ta tolay. Nadid, tu kinagi ko dikam, éy gébwat ta Espiritu, éy makabuhay ya ta tolay.
64 Pero te sénganya dikam a éwan méniwala." Négkagi ti Jesus ta kona sa, da tukoy na sapul to sapul du éwan méniwala diya, sakay tu méngitokyon diya.
65 "Saya i katuwiran ko a négkagi dikam." kagi na, "a éwan tu mananggap diyakén, éng'wan pa side amo-amon Nama ko."
66 Nadid, kétapos ni Jesus a nagtoldu ta éya, éy gininanan siya du keaduan du alagad na. Ewan dén side kinumuyoyog diya a huway.
67 Ey kinagi ni Jesus du alagad na a labindalawa, a "Anya, ginananék moy be?"
68 Ey "Ewan," kagi ni Simon Pedro. "Eng ginanan me ka, éy ahe i angayan mia? Ewan tu iba a mangiligtas dikame éng éwan siko. Siko i te kagia tungkul ta buhay a éwan tu katapusan.
69 Méniwala kame diko," kagi ni Pedro, "da tukoy me a siko i tiniyak na Diyos a tagapagligtas."
70 Ey kinagi ni Jesus, a "Pinili ta kam a labindalawa, a sikam i alagad ko a tunay. Pero i esa dikam éy dimonyo a talaga."
71 Négkagi ti Jesus tungkul ni Hudas Iskarote, da maski sakup siya na labindalawa a alagad, éy tukoy ni Jesus a itokyon na siya ta mangdikép diya.

7

De Jesus a Pépétwadi

1 Nadid, kétapos na éya, éy nagtulos ti Jesus ta Galilea san. Ewan siya uméange ta Hudea, da gustu du te tungkulin a Judeo ta éya a bunuwén.
2 Nadid, adene dén i piyesta ta Jerusalem a ngéngahinan de a Piyesta na Tolda.
3 Kanya du tétotop ni Jesus, éy kinagi de diya, a "Ikad mo dén ta Hudea, monda meta du alagad mo ta éya i gégemtén mua.

4 Eng gustu mo a tumanyag ka a talaga," kagi de, "éy bakit éwan mo ipeta i
tarabaho mua? Umange ka ta piyesta ta Jerusalem, monda meta du tolay sa
i gimet mua."
5 Pati du tétotop ni Jesus, éy éwan be side nániwala diya; kanya pinégkagian
de ta kona sa.
6 Ey kinagi ni Jesus dide, a "Ewanék umange nadid ta piyesta, da éwan ko
pabi oras a tumanyag. Mara sikam." kagi na, "éy maari kam a umange ta éya
ta maski nikésiya,
7 da éwan méiyamut du tolay dikam. Pero sakén, éy méiyamut du tolay
diyakén, da mégpatunayék dide a medukés i gégemtén dia.
8 Sikam san dén i mamiyestaa," kagi na. "Pero sakén éy éwanék sa umange.
Ewan ko pabi oras a tumanyag."
9 Nadid, to pégkagi ni Jesus ta éya du top na, éy nawahak siya ta Galilea.

Umange Ti Jesus Ta Piyesta

10 Nadid, to kéhektat dén du top na a inumange to piyesta, éy tinumagubet
ti Jesus. Pero ta lihim san.
11 Nadid, du te tungkulin a Judeo ta Jerusalem, éy nipépakelagip de ti Jesus,
éng ahe siya. Umasa side a umange siya ta piyesta.
12 Sakay du tolay sa, éy masiyadu i pégbébaheta de ni Jesus. Te sénganya
a mégkagi a mahusay siya a lélake. Sakay te mégkagi be a "Ewan, da
pagkamalién na du tolay."
13 Pero lihim san i pégbébaheta dia. Ewan tu néngipahayag diya, da
méganteng side du te tungkulin a Judeo.
14 Nadid, to pégkalahati dén no piyesta, éy inumange ti Jesus ta Templo a
tulos siya a mégtoldu du tolay.
15 Ey du te tungkulin a Judeo, éy mégtaka side diya, da bihasa a mégtoldu.
"Bakit wade matalinung i éye a lélake," kagi de, "éy éwan be siya nagadal ta
iskul tama?"
16 "Ey dahilan," kagi ni Jesus, "i pégtoldu kua, éy éwan ta isip kua, éng'wan
gébwat ta Diyos. Siya i nagpaangea se diyakén.
17 Eng gustu na maski ti ésiya a manupad ta kaluuben na Diyos," kagi na,
"éy mapospusan na a talaga éng ahe i gébwata na pégtoldu kua--éng gébwat ta
Diyos, o éng gébwat ta isip ko sana.
18 Mara, tu mégtoldu ta isip na san, éy gustu na éy purién siya na tolay. Pero
éng te mégtoldu a inutusan siya na Diyos, éy gustu na éy purién na tolay i
Diyos. I pégtoldua na kona sa a tolay éy tama, a éwan tu mali-mali.
19 "Inatdinan kam ni Moises ta utus na Diyos, pero éwan moy sésundin. Ey
nadid éy gustu moy a ipabunoék moy."
20 "Te dimonyo ka a talaga." kagi du tolay, "éng kona sa i isip mua. Ti ésiya
beman i mégpabunua diko?"
21 Ey kinagi ni Jesus, a "Bakit mégtaka kam éng pahusayén ko tu lélake ta
aldew na pangilin?
22 Mara entan moy tu pégbugit: Inutusan kam ni Moises a bugitén moy du
anak moy (éy gébwat i éya a ugali du apo tam a neditol ni Moises). Kanya
bugitén moy du anak moy maski pangilin,
23 monda tupadén moy i utus ni Moises. Nadid, éng maari kam a mégbugit
maski pangilin, éy bakit mégingél kam diyakén da pinahusay ko tu lélake to
pangilin?

24 Kanya sikam," kagi ni Jesus, "éy diyan moy pintasan i tolay éng éwan moy
tukoy i tunay a nanyari."

Négpasuway Du Tolay
Tungkul Ni Jesus

25 Nadid, i senganya du Judeo ta Jerusalem, éy kinagi de, a "Isip ko siya tu
binanta de a bunon!
26 Ey entan moy, maski te taknég san se siya a mégtoldu ta harap dia, éy éwan
tu néképégkagi diya a maski isesa! Bakit wade," kagi de; "siguru éwan de siya
pékialaman da naisip de dén a siya i tagapagligtas tama a talaga."
27 Pero, "Ewan wade," kagi du iba, "dahilan ta kédemét kan ni Cristo a
tagapagligtas, éy éwan kan tu makapospos ta nagébwatan naa. Pero i éye, éy
tukoy tam dén i pégiyanan na a banuwan."
28 Nadid, to pégtoldu ni Jesus ta Templo, éy kinagi na, a "Isip moy tukoyék
moy, sakay isip moy tukoy moy i kinagébwatan kua. Pero éwan! Ey éwanék
se inumange ta isip ko san, éng'wan, te iba a nagpaange se diyakén. Siya i
tunaya. Ey sikam éy éwan moy siya tukoy.
29 Pero sakén, éy tukoy ko siya, da gébwaték diya, sakay pinaangeék na se."
30 Nadid, to pégkagi ni Jesus ta éya, éy lalo de a gustu a dekpén siya. Pero
éwan de netulos, da éwan na pabi takda a madikép.
31 Sakay meadu be a tolay to piyesta a méniwala diya. "Siya i tagapagligtas
a talaga," kagi de, "da éwan tu iba a makagimet ta kataka-taka a kona diya."
32 Nadid du Pariseyo, nabati de tu kinékagi du tolay tungkul ni Jesus. Kanya
inutusan de du pulis a angen dekpén siya.
33 Ey nadid, kinagi man dén ni Jesus du tolay, a "Kétihék san dén a panahun
i pékiagum kua dikam, sakay magsoliék dén to minagpaange se diyakén.
34 Ey sikam, éy ahayukénék moy, pero éwan ék moy meta, da éwan kam
makaange ta angayan kua."
35 Nadid, pékabati du Judeo ta éya, éy néguhon-uhon side a kinagi de, a "Ahe
wade i angayan naa? Bakit kagi na a éwan tam meta? Siguru umange siya
mégiyan du Judeo ta adeyo a banuwan na Griego, monda tolduan na sa du
Griego a tolay.
36 Anya wade i kahulugen no kinagi na a ahayukén tam kan siya, pero éwan
tam meta? Bakit kinagi na a éwan kitam kan makaange ta angayan na? Ahe
wade i angayan naa?" Kona sa i uhuna du te tungkulin a Judeo.
37 Nadid, to katapusan a aldew no piyesta ta Jerusalem, éy tinumaknég
ti Jesus ta harap du tolay, a kinagi na dide ta medegsén. "Maski ti ésiya a
mégeplék," kagi na, "éy umange se diyakén a uminom.
38 Da maski ti ésiya a méniwala diyakén, éy koman dén i te bukal a dinom ta
disalad na bégi na a mégbulos a ikébuhay na. Kona sa i kagia ta kasulatan na
Diyos."
39 (I éya a kinagi ni Jesus, éy nihalimbawa na ta Espiritu na Diyos a umasék
ta tolay a maniwala diya. Pero éwan pabi umasék, da bagu kona sa i gimet na
Espiritu éy umontok pa ti Jesus ta langet.)
40 Nadid, pékabati du tolay ta éya, éy kinagi du sénganya, a "Siya i mahalaga
a purupeta na Diyos a talaga!"
41 Sakay te iba be a mégkagi, a "Siya i Cristo a tagapagligtas dikitam." Pero,
"Besa ina," kagi du iba. "Magébwat beman i Cristo ta Galilea?

42 Isip ko i kagia ta kasulatan na Diyos éy i Cristo éy gébwat kan ta lahi ni
Hari Dabid. Sakay ta kédemét na kan," kagi de, "éy gébwat kan ta Bethlehem
a banuwan ni Dabid." (Akala de éy nienak ti Jesus ta Galilea.)
43 Kanya du tolay, éy éwan paripareho i isip dia tungkul ni Jesus.
44 I sénganya dide, éy gustu de maka siya a dekpén. Pero éwan de nitulos.

Ewan Méniwala Du Te Tungkulin a Judeo

45 Nadid, du pulis a talaga a manikép ni Jesus, éy nagsoli side du nagutus
dide a Pariseyo. Ey kédemét de dide, éy kinagi du Pariseyo, a "Bakit éwan moy
siya dinikép?"
46 Ey kinagi du pulis, a "Mésanike kame diya, da éwan me pabi nabati i
memahal a kagi a kona to kinagi na."
47 Ey "Anya," kagi du Pariseyo, "pagkamalién na kam bale be?
48 Bakit, neta moy beman i maski isesa a mataas a Judeo a méniwala diya?
Ewan!
49 Pero didi tolaya a mababa," kagi de, "éy méniwala side da éwan de inadal
tu utus ni Moises. Dumemét maka dide agad i parusa na Diyos."
50 Nadid, édsa be sa nadid ti Nikodemo, da Pariseyo be siya. Siya tu
inumange nékiohon ni Jesus to kélép. Ey kinagi na dide, a
51 "Bakit pépintasan moy siya agad? Isip ko i ugali tama éy éwan kitam
magparusa ta tolay éng éwan tam pa mabati tu katuwiran na?"
52 Ey "Anya," kagi de ni Nikodemo, "bakit kumampi ka diya, taga Galilea ka
wade be? Hala, pagadalan mo i kasulatana, éy meta mo a éwan tu purupeta
a gébwat ta Galilea."

8

Tu Bébe a Nadikép Ta Péngilélake

1 Nadid, sinumoli dén du tolay ta bile de. Pero ti Jesus, éy inumange san ta
Buked na Olibo a édsa side a natidug.
2 Ey to kagagabian na, éy inumange man dén siya ta Templo. Ey dinumulug
diya du tolay. Ey inumeknud sa siya a nagtoldu dide.
3 Nadid, to pégtoldu na, éy dinumemét sa du maistu ta rilihiyon sakay du
Pariseyo, a te kébil side a bébe a nadikép de ta péngilélake. Ey niharap de siya
du tolay sa.
4 Ey kinagi du Pariseyo ni Jesus, a "Maistu, nadikép de i bébe a éye ta
péngilélake.
5 Anyan tam siya, da utus ni Moises éy batibatikalén tam i kona se a bébe a
hanggan mate? Anya i isip mua, Maistu, bunon me siya, o éwan?"
6 Kanya pinakelagipan de ti Jesus ta kona sa, éy puhubaan de siya. Gustu
de maka a pégkagin siya ta mali, monda te katuwiran side a mangidimanda
diya. Pero ti Jesus, éy basta hinumekten siya a pénulat na tu toldu na to luta.
7 Nadid, to pémilit de diya a pégpépakelagip, éy tinumaknég siya a kinagi
na dide, a "Maari; tu éwan tu kasalanan dikam, éy siya i meditula a mang-
batikal."
8 Ey to pégkagi ni Jesus ta éya éy hinumekten man dén siya a pénulat na tu
toldu na to luta.
9 Ey du Pariseyo, pékabati de to kagi ni Jesus, éy mésanike dén side, da tukoy
de a te kasalanan be side. Kanya nétégitégesa dén side a néglakad, sapul to
katandaan de. Basta i nawahaka éy ti Jesus sakay tu bébe.

10 Ey tinumaknég ti Jesus a kinagi na to bébe, a “Anéng, ahe dén du
nagpehay diko? Ewan tu nabuhay a mangparusa diko?”
11 Ey “Ewan, Maistu,” kinagi no bébe. “Ey sakén, éy éwan ta ka be parusaan,”
kagi ni Jesus, “Ikad mo dén, a diyan ka magkasala a huway.”

Tu Demlag Ta Mundua

12 Nadid, mégtoldu man dén ti Jesus du tolay. “Sakén i Demlaga a
mégpaliwanag ta tolay ta mundua,” kagi na. “Maski ti ésiya i mékiaguma
diyakén, éy éwan méglakad ta mediklém. Eng'wan, édse diya i Demlag a
ikébuhay na tolay.”
13 Nadid, pékabati du Pariseyo ta éya, éy kinagi de, a “Ewan kame méniwala
diko, da éwan tu iba a mégpatunay diko. Eng'wan, siko be san i mégpatunaya ta
sarili mua.”
14 “Maski mégpatunayék ta sarili kua,” kagi ni Jesus “éy katutuhanan tu kagi
ko, da tukoy ko i kinagébwatan ko éy ta angayan ko. Pero sikam,” kagi na, “éy
éwan moy tukoy i kinagébwatan ko éy ta angayan ko.
15 Sikam, éy pintasan moy i tolay ayun ta isip moya, maski éwan moy tukoy.
Pero sakén,” kagi na, “éy éwan ko ugali a mégpintas.
16 Pero éng magpintasék ta tolay, éy katutuhanan tu pintas ko, da éwan san
sakén i magpintasa, éng'wan kaguman ko be i nagpaangea se diyakén.
17 Mara entan moy tu kautusan moy, i kagi naa éng te éduwa kan a
mégpatunay ta maski anya a gimet, éy tanggapén moy a katutuhanan.
18 Ey nadid, isip ko te éduwa a mégpatunay diyakén, sakén, sakay tu nag-
paange se diyakén a Ama ko!”
19 “Ey ahe tama mo?” kagi du Pariseyo. “Ewanék moy tukoy,” kagi ni Jesus,
“sakay éwan moy be tukoy Tama ko. Eng tukoyék moy, éy tukoy moy be dén
Tama ko.”
20 Saya tu kinagi ni Jesus du Pariseyo ta Templo. Tu édsean na a mégkagi, éy
to tapat no pégabuloyan. Ey du te tungkulin a Judeo, éy éwan de siya nipadikép,
da éwan na pabi takda a madikép.

Ewan Kam Makaange Ta Angayan Kua

21 Nadid, kinagi man dén ni Jesus du tolay, a “Adene dén i oras a hektatan ta
kam. Ey ahayukénék moy, pero éwanék moy meta. Eng'wan basta mate kam
a te kasalanan pabi. Sakay éwan kam makaange ta angayan kua.”
22 “Bakit?” kagi du te tungkulin a Judeo. “Bakit kagi na a éwan kitam
kan makaange ta angayan naa? Siguru mégusot siya, kanya éwan kitam
makaange diya!”
23 Ey kinagi ni Jesus dide, a “Sikam éy taga éye kam ta dibeae. Sakén éy taga
ontokék. Sikam éy taga mundu kam, pero sakén éy éwan.
24 Kanya katutuhanan tu kinagi ko a mate kam a te kasalanan pabi.
Ey mate kam a te kasalanan pabi a talaga,” kagi ni Jesus, “éng éwan kam
maniwala diyakén, a sakén ngani i pinaange se na Diyos.”
25 “Ey ti ésiya ka beman ye?” kagi du Pariseyo. “Ey to sapul ngani pa,” kagi
ni Jesus, “éy kinagi ko dén ya dikam.
26 Mapintasan ta kam maka ta ugali moy, pero éwan. Dahilan tu ipahayag
ko nadid ta tolay, éy tu nipaliwanag san diyakén no nagpaange se diyakén.
Siya i tunaya.”
27 Nadid, du lélake a mégbati ni Jesus, éy éwan de tukoy tu kagi na a te
nagpaange se diya. Ewan de napospusan a kinagi na dide Tama na a Diyos.

28 “Sakén i lélake a gébwat ta langet,” kagi na. “Ta péngiekpét moy diyakén
ta te tolnék a kayo, éy mapospusan moy dén a sakén i pinaangea se na Diyos.
Sakay mapospusan moy be a éwan gébwat i pégtoldu ko ta sarili ko san; éng
'wan gébwat to nipaliwanag diyakén Nama ko.
29 Sakay tu nagpaange se diyakén, éy kaguman ko san. Ewanék na
pabayan, da gégemtén ko i gustu naa.”
30 Nadid, to pégkagi ni Jesus ta éya, éy meadu i naniwala diya.

Tu Mégpalibri Ta Tolay

31 Ey kinagi ni Jesus du Judeo a méniwala diya, a “Eng sugsugén moy i kagi
kua, éy sikam i tunay a alagad ko a talaga.
32 Sakay pati, éy mapospusan moy i katutuhanan. Sakay éng mapospusan
moy i katutuhanan, éy saya i magpalibria dikam.”
33 “Ey bakit te magpalibri dikame?” kagi du Judeo. “Lahi kame be ni
Abraham. Ewan kame pabi inutusan na maski ti ésiya! Bakit kagi mo a te
magpalibri dikame?”
34 “Tandaan moy,” kagi ni Jesus, “maski ti ésiya a mégkasala, éy tu kasalanan
na éy saya i mégutusa diya, da sésundin na tu kasalanan na.
35 Mara tu utusan, éy éwan siya mégiyan a hanggan to bile no amo na. Pero
tu anak no amo na, éy mégiyan diya a palagi.
36 Kanya sikam, éng ilibri kam no anak na Diyos, éy libri kam a talaga.
37 Tukoy ko,” kagi ni Jesus, “a lahi kam ni Abraham. Ey maski lahi kam ni
Abraham, éy gustu moy a ipabunuék moy, da éwan moy tétanggapén i pégtoldu
kua.
38 Sakén,” kagi na, “éy mégtolduék ta nipeta diyakén Nama ko. Sikam éy
gemtén moy tu kinagi dikam nama moy.”
39 “Ti Abraham,” kagi du Judeo, “éy siya i ama mia.” Ey “Ewan,” kagi ni
Jesus, “dahilan, éng lahi kam ni Abraham, éy ahigén moy maka tu ugali na a
mahusay.
40 Pero éwan,” kagi na, “da gustu moy a ipabunuék moy. Ey éwan sa kona tu
ugali ni Abraham. Ipabunuék moy, maski kinagi ko dikam i katutuhanan a
nipaliwanag diyakén na Diyos!
41 Ewan moy ahigén ti Abraham, éng'wan ahigén moy tu ama moy a esa.”

Nadid, mégingél du Judeo, a kinagi de ni Jesus, a “Ewan kame mungaw.
Tukoy me tama me, a Diyos i Ama mia!”
42 “Ewan,” kagi ni Jesus. “Dahilan éng Diyos i Ama moya a talaga, éy
mahalék moy, da inumangeék se a gébwat ta Diyos. Ewanék se inumange ta
isip ko san, éng'wan pinaangeék se na Diyos.
43 Bakit wade éwan moy mépospusan tu kékagin ko? Dahilan siguru éy éwan
kam makatiis a mégbati ta pégtoldu kua.
44 Ewan Diyos i Ama moya, éng'wan ti Satanas, da gustu moy a sugsugén
i kaluuben na. Sapul to sapul éy siya i mégbuno. Sala na i katutuhanan,
da i katétubu na a ugali, éy mebuli. Siya i nagsapulana na étanan a kagi a
kakabulyan.
45 Pero sakén,” kagi ni Jesus, “éy kinékagi ko dikam i katutuhanan, pero
éwan kam méniwala ta kagi kua.
46 Ti ésiya dikam i makapagpatunay a te kasalananék? Ewan. Ey nadid, éng
mégkagiék dikam ta katutuhanan, éy bakit éwan kam méniwala?

47 Du tolay a tunay a anak na Diyos, éy mégbati side ta kagi na Diyos. Pero
sikam, éy éwan kam anak na Diyos; kanya sala moy a mégbati ta kagi kua."

Ti Jesus Sakay Ti Abraham

48 Nadid, pékabati du Judeo ta éya, éy méiyamut side ni Jesus. "Tama bale tu
kinagi me a te dimonyo ka!" kagi de. "Ewan ka Judeo, éng'wan dayuan ka a
Samaritano."
49 Ey "Ewan," kagi ni Jesus. "Ewanék tu dimonyo. Eng'wan, pataasén ko
Tama ko ta kagi ko. Pero sikam. éy pépintasanék moy ta kagi moy.
50 Pero pabayan ko san," kagi na, "da éwan ko gustu a magpataas ta sarili
ko. Pero te esa a magpataas diyakén. Ey siya i bahala.
51 Tandaan moy ye," kagi ni Jesus, "maski ti ésiya a mangtupad ta kagi kua,
éy éwan siya mate, maski nikésiya."
52 Nadid, pékabati du te tungkulin a Judeo ta éya, éy "Alakame!" kagi de,
"minate ti Abraham. Minate du purupeta na Diyos. Pero kagi na lélakeae éng
tupadén na tolay i kagi na éy éwan kan side mate! Are! Hinayup siya a talaga!
53 Anya," kagi de, "isip mo mataas ka to apo tam a Abraham a minate dén?
Sakay du purupeta éy minate be side. Bakit, isip mo a siko i mataasa ta étanan
ta munduae?"
54 Nadid, kinagi ni Jesus dide, "Eng mara pataasén ko i sarili ko, éy éwan ya
tu pasa a magpataas diyakén. Pero éwan, da Tama ko i mégpataasa diyakén.
Kagi moy a siya i Diyos moy,
55 pero éwan, da éwan moy siya tukoy a talaga. Sakén, éy tukoy ko siya," kagi
ni Jesus. "Mara éng kagin ko a éwan ko tukoy i Diyos, éy magbuli-buliék a kona
dikam, da tukoy ko siya a talaga. Sakay i kagi naa, éy tupadén ko.
56 Tu apo moy a Abraham: asa na a metaék na a dumemét. Ey neta na ngani
dén i demét ko, éy mésaya siya ta éya."
57 "Ey pakodyan mo a naketa ni Abraham," kagi de, "éy éwan ka pabi
lakay?"
58 "Ey tandaan moy ye," kagi ni Jesus, "bagu nienak ti Abraham, éy naleék
dén a buhay."
59 Nadid, pékabati du Judeo ta éya, éy nangalap side ta bito, a talaga de a
batibatikalén. Pero éwan, da linumiso ti Jesus dide, a linumwas dén siya ta
Templo.

9

Pinahusay Ni Jesus Tu Buhék

1 Nadid, to péglakad de Jesus, éy neta de tu lélake a buhék sapul to nikeeanak
na.
2 Ey kinagi diya du alagad na, a "Anya wade, Maistu, bakit wade nienak
i lélake a éya a buhék? Parusa ina na kasalanan na a sarili, o na kasalanan
dena na?"
3 "Ewan," kagi ni Jesus. "Ewan ina gébwat to kasalanan na. Sakay éwan
be gébwat ta kasalanan dena na. Eng'wan, kanya buhék siya, éy monda
mepahayag i kapangyarian na Diyos a manghusay diya.
4 Kailangan a tupadén tam i tarabaho no nagpaange se diyakén bagu
malipas i panahun a pangtupad tam. Dumemét agad i kélép éy éwan tu
makatarabaho.
5 Habang édseék ta mundua, éy sakén i Demlag a mégpaliwanag ta tolay ta
mundua."

6 Nadid, to pégkagi ni Jesus ta éya, éy linoktaben na tu luta a ginimet na a
putik, sakay nikulo na to mata no buhék.
7 Sakay kinagi na diya, a "Ikad mo dén magidemos ta dinuma na Siloe."
Nadid inumange sa tu buhék a nagidemos. Ey to késoli na to bile, éy naketa
dén siya.
8 Nadid du karatig na, sakay du dati a nakatenggi diya, éy kinagi de, a
"Anya, éwan ye tu lélake a dati a te eknud a mékilimos?"
9 Isip du kalahati a tolay éy siya ngani dén ya, pero "Ewan wade ina," kagi
du iba, "neubet wade san ye." Ey "Ewan," kagi no lélake, "sakén ngani dén
ye."
10 "Ey pakodyan mo a nakabulag?" kagi de.
11 "Tu lélake a ngéngahinan de a Jesus," kagi na, "éy nagimet ta putik to laway
na, sakay nikulo na ta mata kua, sakay inutusanék na a magidemos ta Siloe.
Ey to pégidemos ko sa, éy naketaék dén."
12 "Ey ahe dén i éya a lélake?" kagi de. Ey "Ahéy," kagi na. "éwan ko dén
tukoy."

Siyasatén Du Pariseyo Eng
Kodya I Nipaghusay Na

13-14 Nadid, to pégimet ni Jesus to putik a pagamot na to mata no buhék,
éy pangilin a aldew. Kanya du tolay, éy niange de tu lélake du Pariseyo. (Da
bawal kan tu ginamet ni Jesus, da pangilin.)
15 Ey du Pariseyo, éy nisiyasat de diya éng pinakodya na a minaketa. Ey
kinagi na dide, a "Te lélake a nikulo na tu putik ta mata kua, éy pégidemos ko,
éy naketaék dén."
16 Nadid, néguhunan du Pariseyo ti Jesus. "Ewan gébwat ta Diyos i éya a
lélake," kagi de, "da éwan siya méngilin ta sabadu." "Ewan," kagi du iba. "Eng
makasalanan siya a tolay, éy bakit makagimet siya ta kataka-taka?" Nadid,
kona sa i nipégpasuwaya du Pariseyo. Ewan side négkaisa tu isip.
17 Nadid kinagi de man dén to lélake, a "Siko, anya i isip mua, da siko kan i
pinahusay na tu mata?" "Purupeta siya a talaga," kagi na.
18 Nadid, du te tungkulin a Judeo, éy éwan side méniwala a buhék tu lélake to
éya. Kanya nipauwet de dena na,
19 a kinagi de dide, a "Anya, éng saye i anak moya a kagi moy a buhék sapul
to nikeenak na, éy bakit naketa dén nadid?"
20 "Ewan me tukoy," kagi dena na. "Anak me ngani ina, a buhék sapul to
nikeenak na.
21 Pero éwan me tukoy éng kodya i nipaketa naa. Sakay éwan me be tukoy
éng ti ésiya i nagpahusaya ta mata naa. Pakelagipan moy siya," kagi de.
"Mégkagi ina dikam, da te idad be dén."
22 Kona sa i kinagi dena na du te tungkulin, da méganteng side dide. Tukoy
de a nagkasunduan dén du te tungkulin a ibutan de ta kapilya de i bawat
mégkagi a ti Jesus i tagapagligtas dia.
23 Kanya kinagi de dide a bahala tu anak de a sumengbet to nipakelagip de
dide.
24 Kanya du te tungkulin a Judeo, éy pinauwet de man dén tu lélake a
naghusay tu mata. Ey kinagi de diya, a "Isumpa mo ta Diyos éng katutuhanan
tu kinagi mo dikame. Ewan maari a ti Jesus i nagpahusaya diko, da
makasalanan siya a tolay."

25 “Ewan ko tukoy éng makasalanan siya, éng'wan,” kagi no lélake. “Basta i
tukoy ko sana, éy buhékék to éya, éy nadid éy naketaék dén!”
26 “Ey anya i ginamet naa diko a talaga?” kagi de. “Pakodyan na a
nagpabulag ta mata mua?”
27 “Ey isip ko kinagi ko dén ya dikam,” kagi na. “Bakit éwan kam méniwala to
kinagi ko? Bakit pékelagipanék moy man dén? Gustu moy wade be a maging
alagad na?”
28 Nadid, pékabati du te tungkulin ta éya, éy pinaginglan de tu lélake, a kinagi
de, a “Siko i alagad na a talaga. Sikame, éy alagad kame ni Moises.
29 Tukoy me a ti Moises i utusan na Diyos. Pero i éya a lélake, éy éwan me
tukoy éng ahe i gébwat naa.”
30 “Mégtakaék dikam!” kagi no lélake. “Neta moy dén a pinahusay na i mata
kua éy éwan moy bale tukoy i kinagébwatan naa!
31 Isip ko éwan tulungan na Diyos i tolay a makasalanan,” kagi na, “éng'wan
i tulungan na sana éy tu tunay a méniwala diya.
32 Sapul to sapul, éy éwan tu nakapagpabulag ta tolay a buhék sapul to
nikeenak na.
33 Eng éwan gébwat i éya a lélake ta Diyos, éy éwan siya makagimet ta kona
sa,” kagi no buhék.
34 “Alakame!” kagi du te tungkulin. “Siko i makasalanana sapul to kéanak
mo, sakay gustu mo beman a siko i mégtoldua dikame?” Ey nadid éy, inibutan
de siya to pégmitingan de.
35 Nadid ti Jesus, éy nabaheta na a inibutan de tu lélake to pégmitingan de.
Ey to péketa na diya, éy kinagi na a “Méniwala ka ta lélake a gébwat ta langet?”
36 “Ti ésiya siya?” kagi no lélake. “Ikagi pad diyakén, monda maniwalaék
diya.”
37 “Ey neta mo dén siya,” kagi ni Jesus, “da sakén a mégkagi diko, éy sakén
ngani dén ye.”
38 “Ey méniwalaék dén diko, Panginoon,” kagi no lélake. Ey tulos na a
sinumamba diya.
39 Nadid, kinagi ni Jesus a, “Kanyaék se inumange ta mundua, éy monda
mahukum i tolay. Sakay inumangeék be se monda maketa du buhék ta
katutuhanan, sakay monda mabuhék du mégkagi a meta de i katutuhanan.”
40 Nadid, du Pariseyo a te taknég sa, pékabati de ta éya, éy kinagi de, a “Anya,
kagi mo a buhék kame be tu isip?”
41 “Eng buhék kam a talaga,” kagi ni Jesus, “éy éwan kam tu kasalanan. Pero
nadid, da kagi moy a meta moy i katutuhanan, éy saya i katunayana a te
kasalanan kam a talaga.”

10

Tu Halimbawa Ta Kulungan Na Tupa

1 “Tandaan moy ye,” kagi ni Jesus. “Mara tu kulungan na tupa, maski ti
ésiya a umunek to kudal na a éwan dumiman to pintuan na, éy tulisan ya.
2 Pero tu dumiman to pintuan na, éy siya i tunay a pastor du tupa.
3 Siya, bagay dumemét to kulungan éy bukasan siya no bantay to pintuan.
Sakay tu pastor, éy dulawan na i ngahen du tupa na. Ey du tupa, éy
pépansingén de tu dulaw no amo de. Ey kédulug de diya, éy iluwas na side
to kulungan.

4 Nadid, péngiluwas na dide, éy mégdetol siya dide, a umunonod side diya a
mahusay, da tukoy de i boses naa.
5 Ewan side umunonod ta iba," kagi ni Jesus, "da éwan de tukoy tu boses na;
éng'wan ginanan de i kona sa."
6 Saya i nihalimbawaa ni Jesus du te tungkulin a Judeo, pero éwan de
napospusan i kahulugen naa.

Ti Jesus I Mahusay a Pastor

7 Kanya nipaliwanag ni Jesus dide, a kinagi na, a "Tandaan moy: Sakén i
pintuan a sésdépan na tupa.
8 Du étanan a neditol diyakén, a mégkukunwari a mataas, mara side ya i
tulisan a mégtako. Pero du tunay a tupa ko, éy éwan de side pinansing.
9 Mara sakén i pintuan," kagi na. "Eng sédpanék na maski ti ésiya a tolay,
éy meligtas siya. Maari siya a tamo éy soli to kulungan ko. Sakay sakén, éy
atdinan ko siya ta kanén na.
10 Mara tu tulisan, éy umange siya to kulungan a magtako sakay mamuno.
Pero sakén, éy inumangeék se a monda atdinan ko i tolay ta malaya a buhay.
11 "Sakén i mahusay a pastor," kagi ni Jesus. "Tu mahusay a pastor, éy iatéd
na i buhay na alang-alang du tupa na.
12-13 Pero tu upaan, éy éwan, da ginanan na san du tupa éng meta na tu
aliyas a aso a dumuklos. Pabayan na du tupa da éwan siya tu pastor de, sakay
éwan na side mahal, da upaan san siya. Nadid, tu aliyas a aso, éy kékagitén na
side a hanggan da minasebunak side.
14-15 Pero sakén," kagi ni Jesus, "éy sakén i mahusay a pastor. Nadid,
tukuyék Nama ko, sakay tukoy ko be siya. Ey kona be sa sikame du tupa ko;
tukoy ko side, sakay tukuyék de be. Ey iatéd ko i buhay ko alang-alang dide.
16 Nadid, te tupaék be a iba," kagi ni Jesus, "a éwan édse ta kulungan ko.
Kailangan éy alagaan ko be side. Ey pansingén de i boses ko a talaga. Nadid,
ta pégpasakup de diyakén éy esa side a gurupu, a sakén be i pastor dia a isesa.
17 "Nadid, mahalék Nama ko, da iatéd ko i buhay kua, sakay mabuhayék a
huway.
18 Ewan tu tolay a te kapangyarian a mamuno diyakén, éng'wan sakén san
i bahalaa ta buhay ko, éng mateék, o éng éwan. Ey nadid, éy iatéd ko i buhay
ko. Te kapangyarianék a mamakate ta buhay kua, sakay te kapangyarianék
be a magpabuhay ta bégi kua. Saya i niutusa diyakén Nama ko."
19 Nadid, to péghalimbawa ni Jesus ta éya du Judeo, éy négpasuway man dén
side, dahil to kinagi na.
20 Kagi du kalahati, éy "Diyan moy siya bébaten. Luku-luku siya! Te
dimonyo siya!"
21 Pero "Ewan," kagi du iba, "bakit memahal i pégtoldu naa? Ewan
méképégtoldu i luku-luku ta kona sa. Anya, makapagpabulag i luku-luku ta
buhék?"

Idélan Du Judeo Ti Jesus

22 Nadid, oras dén na piyesta ta Jerusalem a pékaala-ala de ta Templo.
Taglamig ta panahun a éya.
23 Ey édse ti Jesus to kwarto ni Solomon to Templo.
24 Nadid du te tungkulin a Judeo, éy dinumulug sa side diya, a kinagi de, a
"Bakit iliso mo dikame i tungkulin mo? Ipagtapat mo dikame éng siko i Cristo
a tagapagligtas dikame, o éng éwan."

25 Ey kinagi ni Jesus dide, a “Isip ko kinagi ko dén ya dikam, éy éwan kam
naniwala. I tinarabaho ko a niutus diyakén Nama ko, éy saya i mégpatunaya
diyakén.
26 Pero sikam, éy éwan kam méniwala, da éwan kam kabilang na tupa ko.
27 Du tupa ko,” kagi ni Jesus, “éy pépansingén de i boses kua, éy tukoy ko
side. Sakay side, éy umunonod side diyakén.
28 Ey atdinan ko side ta buhay a éwan tu katapusan. Maski nikésiya éy éwan
side mepahamak. Sakay pati éy éwan tu méngagew dide diyakén.
29 Tama ko, éy siya i mataasa ta étanan. Ey siya i néngientaregaa dide diyakén.
Ey éwan tu méngagew du tupa na diya.
30 Nadid, sakén sakay Tama ko a Diyos, éy esa kame.”
31 Nadid, pékabati du Judeo ta éya, éy inalap de man dén du bito, a talaga de
man dén siya a batibatikalén.
32 Ey kinagi ni Jesus dide, a “Te meadu a mahusay a ginamet ko ta harap
moya, a niutus diyakén Nama ko. Ahe sina i kasalanan ko a pangbati-
batikalan moy diyakén?”
33 “Ewan to ginamet mo a mahusay i pangbatibatikalan mia diko,” kagi du
te tungkulin, “éng'wan i kasalanan mua, éy lapastangan ka ta Diyos. Mégwari-
wari ka a Diyos, pero tolay ka san.”
34-35 “Ey isip ko,” kagi ni Jesus, “éy te kagi ta kasulatan na Diyos, a
nginahinan na Diyos du utusan na a diyos be side. Ey éwan malipas i
kasulatan na Diyos.
36 Ey nadid, bakit éwanék maari a mégkagi a anakék na Diyos, éy inutusanék
be na Diyos, a pinaangeék na se ta mundua? Kagi moy a lapastanganék ta
Diyos, pero éwan.
37 Entan moy,” kagi ni Jesus, “éng éwan ko gemtén i tarabaho Nama ko, éy
diyan kam méniwala diyakén.
38 Per éng gemtén ko i tarabaho na, éy maski éwan kam méniwala ta kagi
ko, éy maniwala kam ta gemtén kua. Da éng méniwala kam ta gemtén ko, éy
mapospusan moy a édse diyakén Tama ko, sakay sakén, éy édseék be diya.”
39 Nadid du te tungkulin a Judeo, pékabati de ta éya, éy talaga de siya a
dekpén a huway; pero éwan, da nakahektat siya ta éya a bile.
40 Nagsoli man dén ti Jesus ta dibilew na Hordan a hanggan to pégbinyagen
ni Juan to araw. Ey tinumulos sa siya.
41 Ey meadu i inumangea sa diya. I kinagia du tolay sa, éy “Ti Juan, maski
éwan siya nagimet ta kataka-taka,” kagi de, “éy katutuhanan a talaga i étanan
a kinagi na tungkul ta lélake a éye.”
42 Ey nadid éy meadu i naniwalaa ni Jesus ta éya.

11

To Nikate Ni Lasaro

1 Nadid, te lélake a nagkasakit. I ngahen naa éy ti Lasaro a taga Betania. Ey
mégiyan be diya du wéwadi na a éduwa; ti Maria sakay ti Marta.
2 Na éya a Maria, éy siya ya tu néngibulak ta pulurida to tikéd no Panginoon,
a tulos na pinahiden to buk na.
3 Kanya side, péketa de a garabi dén tu saket no aka de, éy pinauwet de ti
Jesus, a kinagi de a, “Panginoon, te saket tu kadimoy mo a Lasaro.”

4 Ey ti Jesus, pékabaheta na ta éya, éy kinagi na, a “I katapusan na éya a saket,
éy éwan mate ti Lasaro, éng'wan, tumanyag san i kapangyarian na Diyos,
monda purién du tolay i anak na Diyos.”
5 Nadid, ti Jesus, éy mahal na de Marta a pépétwadi.
6 Pero maski mahal na side, éy pinalipas na pa i éduwa a aldew bagu sa
inumange dide.
7 Ey kélipas na éduwa a aldew, éy kinagi na du alagad na, a “Kitam dén
sumoli ta Hudea.”
8 Ey “Anin, Panginoon,” kagi du alagad na, “éingengaén ka pabi du mataas
a Judeo ta éya a bunon, éy gustu mo bale sa a umange a huway?”
9 “Pabayan moy,” kagi ni Jesus. “Ewan moy meta a te labindalawa a oras
ta aldew bagu dumiklém? Nadid, éng mara méglakad i tolay ta aldew, éy éwan
siya maanya, da tanglawan siya na demlag.
10 Basta éng kélép i péglakad naa, éy maanya siya, da éwan tu demlag diya.”
11 Kona sa i nihalimbawa na du alagad na, monda mapospusan de a éwan
pabi siya maanya nadid ta Hudea. Sakay kinagi na be dide, a “Tidug dén tu
kadimoy tam a Lasaro. Kanya umange kitam sa, éy angen ko siya lukagén.”
12 “Ey Panginoon,” kagi du alagad, “éng tidug siya, éy maghusay siya a
talaga.”
13 Kanya négkagi side ta kona sa, éy akala de a tidug san ti Lasaro ta
mahusay. Pero éwan; i kahulugina no kinagi ni Jesus, éy minate dén.
14 Kanya nipáliwanag dide ni Jesus a kinagi na, a “Minate dén ti Lasaro.
15 Ey alang-alang dikam,” kagi na, “éy mahusay da éwanék sa to nikate na,
monda meta moy i manyari, a tumibay i péniwala moya diyakén. Ey nay,” kagi
na, “kitam dén diya ya nadid.”
16 Nadid, ti Tomas a kambal, éy kinagi na du kaguman na, a “Nay, kumuyog
kitam diya, maski mate kitam a étanan.”

Ti Jesus I Mégpabuhay Ta Tolay

17 Nadid, kédemét de Jesus ta Betania, éy épat dén a aldew a nielbéng ti
Lasaro.
18 I Betania, éy adene ta Jerusalem, a étélo san a kilumetro i kaadeyo naa.
19 Te meadu a taga Jerusalem a Judeo a dinumalaw de Marta a patwadi,
monda wili-wilen de side dahilan to aka de a minate.
20 Nadid ti Marta, pékabaheta na a dumemét dén ti Jesus, éy inange na
sinambat. Pero ti Maria a wadi na, éy nawahak san to bile.
21 Ey késambat ni Marta ni Jesus, éy kinagi na, a “Anin, Panginoon, éng édse
ka maka se to éya, éy éwan minate teka ko.
22 Ey maski nadid,” kagi ni Marta, “éy tukoy ko a atdinan ka na Diyos ta
maski anya i pékiohon mua diya.”
23 “Mabuhay a huway teka mo,” kagi ni Jesus.
24 Ey, “O,” kagi ni Marta, “tukoy ko a mabuhay siya ta pémuhay na Diyos ta
tolay ta katapusan na mundua.”
25 “Tandaan mo, Marta,” kagi ni Jesus; “sakén i magpabuhay ta tolay, sakay
sakén i kégébwatan na buhay na tolay. Maski ti ésiya a méniwala diyakén, éng
mate siya, éy mabuhay siya.
26 Sakay tu bawat tolay a buhay nadid a méniwala diyakén, éy éwan siya
mate a hanggan. Méniwala ka Marta ta éya?”
27 Ey “O, Panginoon. Méniwalaék a siko i Cristo a anak na Diyos. Tukoy ko a
siko i pinaangea se na Diyos a tagapagligtas dikame.”

Mégsanget Ti Jesus

28 Nadid, to pégkagi ni Marta ta éya, éy inange na ti wadi na a Maria. Kinagi
na diya ta lihim, a “Kéye dén tu Maistu, a nipauwet na ka.”
29 Ey pékabaheta ni Maria ta éya, éy inuségkat siya agad i inange na
sinambat ti Jesus.
30 Ewan pabi dinumemét ti Jesus to bariyo, éng ˈwan, édsa pabi to
pinagkasambatan de ti Marta.
31 Ey du Judeo a kaguman ni Maria to bile, péketa de a linumwas siya agad,
éy tinumagubet side diya, da akala de éy umange to lébéng a magsanget.
32 Nadid ti Maria, kédemét na to édsean ni Jesus, éy tinumokém siya to tikéd
na, a kinagi na, a “Panginoon, éng édse ka maka se to éya, éy éwan minate teka
ko.”
33 Nadid ti Jesus, péketa na diya a mégsanget, pati du Judeo a kaguman na
éy mégsanget be, éy métageg siya a tahod.
34 Ey kinagi na dide, a “Ahe i néngielbéngan moya diya?” Ey “Kadon,” kagi
de, “Ipeta me diko.”
35 Nadid, mégsanget be ti Jesus.
36 Ey du Judeo, péketa de diya a mégsanget, éy “Entan moy,” kagi de, “talaga
a ginustu na a tahod ti Lasaro.”
37 Sakay kinagi du iba, a “Nagpabulag ta buhék i lélake a ina. Anya wade,”
kagi de, “kaya na wade be a nagpahusay ni Lasaro éng inabut na maka a
buhay?”

Nabuhay a Huway Ti Lasaro

38 Nadid, kédemét de Jesus to lébéng, éy mélungkut man dén siya a tahod. Tu
lébéng éy kuweba a te takléb a bito to pintuan na.
39 Ey kinagi ni Jesus, a “Bukasan moy dén i lébénga.”
Ey sala ni Marta. “Anin, Panginoon,” kagi na, “épat dén siya a aldew a
nielbéng. Mebuyok dén nadid.”
40 Pero kinagi ni Jesus, a “Ewan mo naala-ala, Marta, bakén a kinagi ko dén
diko, éng méniwala ka éy meta mo i kapangyarian na Diyos?”
41 Nadid, binukasan de tu lébeng, a inibutan de tu takléb na a bito. Ey
tinumangad ti Jesus a kinagi na, a “Salamat, Améng, da bébatenék mo.
42 Tukoy ko, Améng, a palagiék mo a bébaten. Pero ménalanginék diko
ta medegsén nadid alang-alang di tolayae, monda maniwala side a siko i
nagpaangea se diyakén ta munduae.”
43 Nadid, éy kinagi ni Jesus ta medegsén, a “Lasaro, lumwas ka dén!”
44 Ey to pégkagi na, éy tulos a linumwas ti Lasaro a buhay dén, a te balut
pabi tu kamét na sakay tu tikéd na to sapot na. Pati tu ulo na, éy te balut
pabi to sapot na. “Nay,” kagi ni Jesus, “ibutan moy tu balut na a damit, sakay
pabayan moy siya a méglakad.”

Gayak De a Bunon Ti Jesus

45 Nadid, meadu du kaguman ni Maria a Judeo a naniwala nadid ni Jesus,
dahilan to ginamet na a mineta de.
46 Pero te sénganya dide a dinumiretso san side du Pariseyo a binahetaan
de side to ginimet ni Jesus.
47 Kanya du Pariseyo sakay du mataas a padi, pékabaheta de ta éya, éy
nagmiting side, a néguhunan de ti Jesus. “Magenya kitam?” kagi de, “Meadu
i gimet na a kataka-taka.

48 Eng éwan tam siya masaway, éy ipasakup diya du étanan a Judeo. Nadid,
éng mabaheta na gubiyerno ta Roma a iba i amo tam, éy umange se side a
talaga a hukatén de i Templo tama, sakay pati éy bunon de i étanan a Judeo."
49 Nadid, mégkagi ti Kaipas. Siya i mataasa du padi ta éya a taon. I kinagi
na, éy "Anya kam ye. éwan kam beman tu napospusan?
50 Maigi pa éy pabunu tam i éya a lélake alang-alang du tolay. Maigi pa éy
mate siya kesira dikitam a étanan a Judeo."
51 I éya a kinagi ni Kaipas, éy éwan ta isip na sana, éng'wan, da siya i mataas
a padi nadid, éy pinahula diya na Diyos a mate ti Jesus alang-alang du Judeo.
52 Ey éwan san Judeo, éng'wan mate be siya alang-alang du anak na Diyos
maski ta ahe ta mundua, monda mapisan side a étanan.
53 Nadid, sapul ta éya a miting de, éy néguhunan du te tungkulin a Judeo éng
pakodyan de a ipabuno ti Jesus.
54 Kanya ti Jesus, éy éwan dén pinumeta a naglakad ta Hudea. Eng'wan
inumange dén side du alagad na ta Epraim ta digdig na ilang a lugar. Ey
négiyan sa side.
55 Nadid, adene a dumemét i Piyesta na Ala-ala na Judeo, éy meadu i
inumange a tolay ta Jerusalem, monda tupadén de tu utus ni Moises tungkul
ta péglinis ta bégi.
56 Ey inahayok de sa ti Jesus, da umasa side a dumemét be siya ta piyesta.
Néguhunan de siya ta Templo éng dumemét siya, o éng éwan.
57 Ey du mataas a padi sakay du Pariseyo, éy kinagi de du tolay éng ti ésiya
i makapospusa ta édsean ni Jesus, éy dapat ibaheta na dide, monda madikép
de siya.

12

Te Nangbulak Ta Pulurida Ni Jesus

1 Nadid éném a aldew bagu Piyesta na Ala-ala, éy dinumemét ti Jesus ta
Betania. Saya i bariyua a nangbuhayan na ni Lazaro.
2 Kédemét na éy nipaghanda de siya ta pangapon na. Ey naglamesa ti Marta
ta nénganan de, éy ti Lasaro éy édsa be sa a méngan.
3 Ey ti Maria, éy inalap na tu esa a boti a memahal a pulurida, a nibulak na
to tikéd ni Jesus, sakay pinahiden na to buk na. Ey linumaganap tu sapot na
ta étanan a lubuk no bile.
4 Nadid ti Hudas Iskarote, éy kinagi na, a
5 "Bakit éwan nipabugtong i ina a pulurida ta étélo a datos a kuhata, sakay
niatéd tam maka du mahirap i kabugtungan naa?"
6 Pero éwan kanya kinagi ni Hudas i kona sa éy kinagbian na du mahirap.
Eng'wan, monda san éy makaalap siya ta kuhata de. Da dati a ugali na a
mégbawas ta kapisanan de a kuhata.
7 Ey kinagi ni Jesus ni Hudas, a "Pabayan mo siya, da handa na ye ta aldew
a péglébéng diyakén.
8 Palagi a te tolay a mahirap a maari moy a matulungan," kagi na, "pero
sakén éy éwanék se dikam male."
9 Nadid, du meadu a Judeo a mémiyesta ta Jerusalem, pékabaheta de a
dinumemét dén ti Jesus ta Betania, éy inumange be sa side. Gustu de a meta
ti Jesus, sakay gustu de be a meta ti Lasaro a pinabuhay na.

10-11 Dahil ni Lasaro, éy meadu a Judeo a pinabayan de dén du amo de a
padi, a méniwala dén side ni Jesus. Kanya du padi, éy ginayak de be a bunon
ti Lasaro.

Tu Pénanggap De Ni Jesus Ta Jerusalem

12 Nadid, to kagagabian na éya, éy du meaadu a tolay a mémiyesta ta
Jerusalem, éy nabaheta de a dumemét dén ti Jesus.
13 Kanya linumwas side ta banuwan a sambatén de. Ey te kébil side a don
na kayo. Ey pékasambat de diya, éy binate de siya, a "Mabuhay," kagi de,
"basbasan maka na Diyos i lélakeae a pinaange na se! Basbasan maka na
Diyos i hariae na Israel!"
14 Nadid, neta ni Jesus tu bul-o a kabayo a sinakayan na. Ey i éya a gimet,
éy siya bale ya i nangtupada to hula a dati ta kasulatan na Diyos. I kagia na
éya a hula, éy
15 "Diyan kam kan méganteng, sikam a taga Jerusalem. Entan moy, ta
kédemét na hari moy, éy mangabayo kan siya ta bul-o a kabayo."
16 Du alagad na, éy éwan de naala-ala ta éya a aldew i hula a éya. Pero to
késoli dén ni Jesus ta langet, éy naala-ala de a neta de a natupad bale dén to
péngiangkas de ni Jesus to kabayo.
17 Nadid, du tolay a édse to lébéng ni Lasaro to péngbuhay diya ni Jesus, éy
side i nagbahetaa du étanan a édse ta Jerusalem.
18 Kanya meadu a tahod dudu sinumambat ni Jesus, dahilan tu nabaheta
de a ginamet na.
19 Ey du Pariseyo, péketa de a mégdulug du tolay diya, éy kinagi de, a "Entan
moy, natalo na kitam, da meadu a tahod i mégduluga diya a tolay!"

Gustu Du Griego a Mékiohon Ni Jesus

20 Nadid, i kagumana du Judeo a inumange ta Jerusalem a sumamba ta
Diyos, éy sénganya wade a Griego.
21 Diden ya a Griego, éy inumange side ni Pelip, a kinagi de, a "Eng maari,
éy mékiohon kame pad ni Jesus." (ti Pelip, éy taga Betsayda, Galilea.)
22 Kanya ti Pelip, éy kinagi na ni Andres tu gustu du Griego, a tulos de a
éduwa a kinagi ni Jesus.
23 Ey ti Jesus, pékabati na ta éya, éy kinagi na, a "Dumemét ngani dén nadid
i oras a ipaliwanag na Diyos a sakén i lélake a gébwat ta langet.
24 Tandaan moy," kagi na, "mara tu esa a butil na pahay, éng'wan memula
ta luta, éy éwan tu pasa. Pero éng metépduk ta luta éy kumadu i bunga na ta
meadu.
25 Nadid i tolay: maski ti ésiya a mégmahal ta bégi na, éy mebut a talaga. Pero
siya a magpabaya ta bégi na, éy siya i mabuhay a éwan tu katapusan.
26 Kanya maski ti ésiya a tunay a utusan ko," kagi ni Jesus, "éy kailangan
a umunonod siya diyakén. Nadid éy kaguman ko siya a palagi ta édsean ko.
Sakay éng méniwala siya diyakén, éy atdinan siya Nama ko ta gantimpala na.

Nikagi Ni Jesus I Kamatayan Na

27 "Nadid," kagi ni Jesus, "éy métagigék tu isip. Ey anya wade i panalangin
ko Nama ko? Panalangin ko maka a agawénék na ta kahirapan ko? Ewan, da
saya i hangad kua a umange ta mundua, a magtiis ta hirap."
28 Nadid nanalangin ti Jesus a kinagi na, a "Améng, ipeta mo i kapang-
yarian mo ta tolay." Ey to pégkagi na ta éya, éy te boses ta langet a kagi na,

a “Nipeta ko dén i kapangyarian kua to ginamet mo. Ey nadid, éy ipeta ko
man dén.”
29 Nadid du tolay sa, éy nabati de be i boses ta langet, a akala de éy
mégkéduh. Pero “Bakén a kéduh,” kagi du iba, “pinégkagian siya no anghel.”
30 Ey kinagi ni Jesus dide, a “Kanya négkagi ta kona sa éy éwan alang-lang
diyakén, éng'wan para dikam, monda mapospusan moy a gébwaték ta Diyos.
31 Dumemét dén nadid i oras a hukumén dén i mundua. Sakay ti Satanas a
amo na tolay ta mundua, éy adene dén a matalo, a ibut dén siya.
32 Ey sakén,” kagi ni Jesus, “ta péngiekpét de diyakén ta te tolnék a kayo, éy
paadeneén ko i étanan a tolay diyakén a ipasakup diyakén.”
33 Kinagi ni Jesus i éya a monda tukoy du tolay éng kodya i kate naa.
34 Nadid kinagi du tolay ni Jesus, a “Isip me kagi na libru na Diyos a
mabuhay kan i tagapagligtas a éwan tu katapusan. Nadid, tu nginahinan mo
a lélake a gébwat ta langet, éng siya i tagapagligtas éy bakit kagi mo a mate siya
ta kayo? Ti ésiya i lélake a gébwat ta langet?” kagi de.
35 Ey kinagi ni Jesus, a “Kétihék san dén a panahun a kaguman moy i
Demlag. Kanya sugsugén moy i Demlag, o makay abutén kam na diklém. Da
maski ti ésiya a méglakad ta diklém, éy éwan na tukoy i angayan na.
36 Kanya sikam, éy méniwala kam ta Demlag bagu na kam ginanan, monda
sikam, éy bilang anak kam na Demlag.”

Ewan Méniwala Du Judeo Diya

Nadid, to pégkagi ni Jesus ta éya, éy gininanan na du tolay a linumiso siya
dide.
37 Ey du tolay, éwan side naniwala ni Jesus, maski ginimet na ta harap de i
meadu a kataka-taka.
38 Kanya nadid, tu nihula ni Purupeta Isayas to araw, éy natupad dén. I
kinagi na to libru na, éy: “Panginoon, éwan tu naniwala to nibaheta me dide.
Maski nipeta me dide i kapangyarian na Diyos, éy éwan side naniwala.”
39 Kanya éwan maari a méniwala side, éy tu kinagi ni Isayas a “iba, a
40 binuhék kan side na Diyos, sakay pinaktog na kan be tu isip de, monda
éwan de maisipan ta mahusay, monda éwan side ipasakup ta Diyos a iligtas
na side.”
41 Kanya kinagi ni Isayas i éya, éy neta na to araw i pagkadiyos ni Cristo, a
tulos na nibaheta siya.
42 Kona man sa, éy meadu be a te tungkulin a Judeo a méniwala diya. Pero
lihim san. Ewan de ipégtapat du kaguman de, da méganteng side du Pariseyo.
Makay ibutan de side to kapilya.
43 Diden ya a tolay a kona sa éy gustu de a purién side na tolay kesira ta
purién side na Diyos.
44 Nadid, kinagi ni Jesus ta medegsén, a “Maski ti ésiya a méniwala diyakén,
éy éwan san sakén i péniwalaan naa, éng'wan pati tu nagpaange se diyakén a
Diyos.
45 Sakay pati, tu méketa diyakén, éy meta na be tu nagpaange se diyakén.
46 Sakén i Demlag a inumange ta mundua,” kagi na. “Maski ti ésiya a
maniwala diyakén, éy éwan siya manatili ta diklém.
47 Nadid du makabati ta kagi kua, pero éwan de tupadén, éy éwan sakén i
maghukuma dide. Da éwanék se inumange a maghukum ta tolay ta mundua,
éng'wan i hangad kua se, éy magligtas ta tolay.

48 Pero du mégidel diyakén sakay ta pégtoldu ko, éy hukumén side a talaga
ta katapusan na mundua. I magpahukuma dide éy tu kagi ko.
49 Tama ya," kagi ni Jesus, "dahilan éwanék négkagi ta sarili ko san a isip,
éng'wan Tama ko i nagutusa éng anya i kagin kua ta tolay.
50 Tukoy ko i utus Nama ko a saya i mangatéda ta buhay a éwan tu
katapusan. Kanya kékagin ko ta tolay i niutus diyakén Nama ko."

13

Inugisan Ni Jesus Tu Tikéd Du Alagad Na

1 Nadid, éy disperas dén na Piyesta na Ala-ala. Ey tukoy dén ni Jesus a oras
dén nadid a humektat siya ta mundua a sumoli dén Nama na ta langet. Sapul
to éya, éy mahal ni Jesus du alagad na. Ey nadid, maski da adene siya a mate,
éy nipeta na dide éng hanggan ta ahe i pégmahal naa dide.
2 To péngan de, éy nipaisip dén ni Satanas ni Hudas Iskarote a itokyon na ti
Jesus (ti Hudas a anak ni Simon).
3 Ti Jesus, éy tukoy na a inatdinan siya na Diyos ta kapangyarian na ta
étanan. Tukoy na a gébwat siya ta Diyos, sakay tukoy na be a sumoli ta Diyos.
4 Kanya nadid, to péngapon de, éy tinumaknég ti Jesus, a inékbus na tu badu
na sakay minagken ta tuwalya.
5 Nadid nibulak na tu dinom to palanggana, sakay tulos na inugisan tu
tikéd du alagad na a tégitégesa, sakay pinahiden na side to pinagkenan na
a tuwalya.
6 Nadid, kéadene na ni Simon Pedro, éy kinagi ni Pedro, a "Diyan mo ugisan
i tikéd kua, Panginoon, mésanikeék!"
7 "Ewan mo pabi tukoy nadid, Pedro, i gimet ko a éye," kagi ni Jesus, "pero
ta esa a panahun, éy tukoy mo dén."
8 "Ewan," kagi ni Pedro; "maski nikésiya, éy éwan ko ipauges diko i tikéd
kua." "Eng éwan ka ipauges diyakén, Pedro, éy éwan ka mékiagum diyakén a
alagad ko."
9 "Eng kona sa, Panginoon," kagi ni Pedro, "éy éwan san na tikéd kua, éng
éwan pati na kamét kua éy ta ulo kua!"
10 "Ewan," kagi ni Jesus. "Mara tu bigu a négdigus, éy éwan siya tu kailangan
a ugisan na tu bégi na, éng'wan tu tikéd na san. Ey sikam, melinis kam dén.
Basta isesa san dén i melégi dikam."
11 Tukoy ni Jesus a te méngitokyon diya a esa dide, kanya kinagi na a te esa
dide a melégi.
12 Nadid, to pénguges na to tikéd de, éy nisolot na tu badu na, sakay nagsoli
dén to bangko na to lamesa. Sakay kinagi na dide, a "Natukoy moy wade i
ginamet kua dikam?
13 Dédulawénék moy a Maistu, sakay dédulawénék moy a Panginoon. Ey
tama ya," kagi na, "da sakén ngani i Maistu moy éy ta Panginoon moy.
14 Nadid, éng sakén i Panginoon moy éy ta Maistu moy, sakay inugisan ko
be i tikéd moya, éy dapat a néguge-ugisan kam be ta tikéd moya.
15 Halimbawa ya tu ginamet ko dikam, monda i éya éy dapat moy a ahigén,
a magpakabait kam be du kaguman moy.
16 Tandaan moy, mara tu bataan," kagi ni Jesus, "éy éwan siya mataas to
amo na. Sakay tu utusan, éy éwan siya mataas ta mégutus diya.

17 Nadid, éng mapospusan moy i éye a kinagi ko dikam, sakay éng tupadén
moy, éy masuwerte kam a talaga.
18 "Pero éwanék mégkagi tungkul dikam a étanan." kagi ni Jesus, "da te
esa dikam a éwan masuwerte. Tukoy ta kam a pinili ko, a te esa dikam a
méngitokyon diyakén. Saya i mangtupada to kagi ta kasulatan, a taraidorénék
kan no kaguman ko a kadipon ko.
19 Ey nadid, ihula ko ye dikam bagu manyari, monda éng manyari, éy
maniwala kam a sakén i tagapagligtas a tiniyak na Diyos.
20 Tandaan moy be ye," kagi ni Jesus; "maski ti ésiya a tumanggap ta utusan
ko, éy bilang tinanggapék na be. Sakay tu tumanggap diyakén, éy bilang
tinanggap na be tu nagpaange se diyakén."

Hinulaan ni Jesus a Te Méngitokyon Diya

21 Nadid, kétapos ni Jesus a négkagi ta éya, éy métageg siya, a kinagi na du
alagad na, a "Katutuhanan a te esa dikam a méngitokyon diyakén."
22 Ey du alagad, pékabati de ta éya, éy néglamilameng side, da éwan de
napospusan éng ti ésiya i pinégkagian naa.
23 Nadid, tu esa a alagad ni Jesus a mahal na, éy te eknud to tagirilan ni
Jesus.
24 Ey sinenyasan siya ni Pedro, a kinagi na, a "Pakelagipan mo éng ti ésiya i
négkagian naa."
25 Kanya tu alagad, éy sinumangdih siya to salapad ni Jesus, a "nipakelagip
na éng ti ésiya i négkagian naa?"
26 Ey kinagi ni Jesus, a "Entan moy, isawsaw ko i tinapayae ta sabawae,
sakay iatéd ko diya." Nadid, to péngisawsaw na to tinapay, éy niatéd na ni
Hudas a anak ni Simon Iskarote.
27 Nadid, to pénanggap ni Hudas to tinapay, éy tulos inumasék ti Satanas
diya. Ey kinagi ni Jesus diya, a "Ikad mo dén a gemtén mo agad i gayak mua."
28 Du alagad a iba to lamesa, éy éwan de tukoy éng bakit kinagi na ya ni
Hudas.
29 Akala de san a inutusan na siya a mamugtong ta kailangan de ta piyesta.
Kanya isip de i kona sa, éy ti Hudas i bahala ta kuhata de. Sakay isip du iba,
éy inutusan na siya a umange maglimos du mahirap.
30 Ey ti Hudas, to pénanggap na to tinapay, éy binuméswal dén. Ey kélép dén
nadid.

Tu Bigu a Utus

31 Nadid, kinagi ni Jesus, a "Sakén i lélake a gébwat ta langet. Ey nadid i orasa
a atdinanék na Diyos ta pagkadiyos ko. Ey mehayag be dén i kapanyarian na
Diyos dahil ta gimet kua.
32 Ey nadid, éng mehayag i kapangyarian na Diyos dahil diyakén, éy
ipahayagék be agad na Diyos.
33 Sikam a mahal ko a anak ko," kagi ni Jesus, "éy kétihék san dén a panahun
i pékiagum kua dikam. Ahayukénék moy, pero kagin ko dikam tu kinagi ko du
Judeo, a éwan kam makaange ta angayan kua.
34 Nadid," kagi na, "éy atdinan ta kam ta bigu a utus: négmahalan kam. Eng
kodya i pénggustu kua dikam, éy kona be sa i négagum moya.
35 Saye i pégpatunay moya du iba a tolay a sikam i alagad ko--éng négmahalan
kam."

36 Ey “Anya, Panginoon,” kagi ni Pedro. “Ahe i angayan mua a talaga?” Ey
kagi ni Jesus, a “Ewan kam makakuyog diyakén nadid ta angayan kua, pero
ta esa a panahun, éy tumagubet kam diyakén ta éya.”
37 “Ey bakit éwanék makakuyog diko nadid, Panginoon,” kagi ni Pedro.
“Iatéd ko i buhay ko alang-alang diko.”
38 “Anya wade, iatéd mo i buhay mo alang-alang diyakén a talaga, Pedro?
Ewan. Tandaan mo, bagu magtarakot tu tandang nadid a amulaldew, éy
tanggianék mo ta pentélo a éwanék mo kaguman.”

14

Ti Jesus I Dilan

1 “Diyan kam métageg tu isip,” kagi ni Jesus. “Maniwala kam san ta Diyos,
sakay maniwala kam be diyakén.
2-3 I bilea Nama ko, éy meadu a kwa-kwarto. Ey umangeék sa a maghanda
ta para koo moy. Ey nadid, ta pékahanda ko dén ta para koo moy, éy magsoliék
se a angen ta kam, monda négpisan kitam ta édsean kua. Ey éwan ko ya kinagi
dikam éng éwan katutuhanan.
4 Ey sikam, tukoy moy dén i dilan a tamo ta angayan kua.”
5 “Ewan, Panginoon,” kagi ni Tomas, “éwan me tukoy i angayan mua.
Pakodyan me a mapospusan i dilan?”
6 “Sakén i dilan,” kagi ni Jesus. “Sakén i mégpaliwanag ta katutuhanan.
Sakay sakén i kégébwatan na buhay na tolay. Ewan tu makaange Nama ko
éng éwan sakén i magpaangea sa diya.
7 Eng tukoyék moy, éy tukoy moy be dén Tama ko. Ey sapul nadid, éy tukoy
moy dén siya, sakay neta moy be dén siya.”
8 “Ey Panginoon,” kagi ni Pelip, “Ipeta mo dikame Tama mo, éy tama dén
dikame.”
9 “Naleék dén a nékiagum dikam, Pelip,” kagi ni Jesus, “éy éwanék moy bale
pabi tukoy? Bakit gustu mo a ipeta ko dikam Tama ko? Ewan moy beman
tukoy tu naketa diyakén, éy neta na be dén Tama ko?
10 Bakit, Pelip, éwan ka pabi méniwala a édseék Nama ko, sakay siya éy édse
be diyakén? Entan moy,” kagi na du alagad na, “tu kinakagi ko dikam, éy éwan
ta isip ko a sarili, éng'wan Tama ko a mégiyan diyakén, siya i mégpatarabahua
diyakén ta kaluuben na.
11 Dapat maniwala kam to kinagi ko, a édseék Nama ko, sakay siya, éy édse
be diyakén. Pero éng éwan kam maniwala ta éya, éy dapat a maniwala kam
dahil to tarabaho ko.
12 Tandaan moy; maski ti ésiya a maniwala diyakén, éy meaheg ta tarabaho
kua. Sakay gemtén na be i mahigit pa ta tarabaho ko, da méglakadék dén
Nama ko ya.
13 Nadid, maski anya i agidén moya ta Diyos da méniwala kam diyakén, éy
atdinan ta kam a talaga, monda ipeta ko i kapangyarian Nama ko.
14 Kanya maski anya i agidén moya da méniwala kam diyakén, éy gemtén
ko.”

Tu Pangako Tungkul Ta Banal a Espiritu

15 Nadid, kinagi na du alagad na, “Eng gustuék moy, éy sundin moy i utus
kua.
16 Ey sakén, éy manalanginék Nama ko a atdinan na kam ta Espiritu na a
kalewas ko, a siya i Katulung moy, a kaguman moy a éwan tu katapusan.

17 Siya ya i Banal a Espiritu na Diyos, a magpaliwanang ta katutuhanan.
Du iba a tolay ta mundua, éy éwan de siya tanggapén, da ewan de meta, sakay
éwan de siya tukoy. Pero sikam, éy tukoy moy siya, da ménatili siya dikam
sakay mégiyan siya dikam.
18 "Ewan ta kam pébayan," kagi ni Jesus, "éng'wan sumoliék dikam.
19 Kétihék san dén a panahun, éy éwanék dén metan na iba a tolay. Pero
sikam, éy metaék moy a huway. Ey nadid, da te buhayék a éwan tu katapusan,
éy kona kam be sa.
20 Nadid, kédemét na éya a oras, éy mapospusan moy a édseék Nama ko.
Sakay sikam, éy édse kam diyakén. Sakay sakén, éy édseék be dikam.
21 Nadid," kagi na, "maski ti ésiya a mananggap ta utus kua, a sundin na, éy
siya i mégmahala diyakén. Ey nadid, tu mégmahal diyakén, éy mahalén be siya
Nama ko. Sakay sakén, éy mahalén ko be siya, a ipaliwanag ko diya i sarili
ko."
22 Nadid, te négkagi ni Jesus a ti Hudas, a i Hudas a éye, éy bakén a ti Hudas
Iskarote. I kinagi naa éy, "Panginoon, bakit ipaliwanag mo dikame i sarili
mo, pero éwan mo ipaliwanang du iba a tolay ta mundua?"
23 "Eng mahalék na tolay," kagi ni Jesus, "éy sundin na i kagi kua, éy mahal
siya Nama ko. Ey sikame Tama ko, éy umange kame diya a mégiyan kame
diya.
24 Sakay tu tolay a éwan méngmahal diyakén, éy éwan na sundin i kagi kua.
Ey tandaan moy," kagi ni Jesus, "i kinékagi kua dikam, éy éwan gébwat diyakén,
éng'wan kagi ya Nama ko. Siya i nagutusa diyakén.
25 "Nadid," kagi na, "éy kagin ko dén ye dikam habang kaguman ta kam
pabi.
26 Ey ta péngginan ko dikam, éy paangen se Nama ko i Banal a Espiritu
alang-alang diyakén. Siya i Katulung moy. Magpaliwanang siya dikam ta
étanan, a ipaala-ala na dikam i étanan a kinékagi ko dikam.
27 "Nadid, i iwahak kua dikam, éy kapayapaan. Pero du tolay ta mundua,
éy éwan side makapangatéd dikam ta kapayapaan. Pero sakén, éy iatéd ko
dikam i kapayapaan kua. Kanya diyan kam métageg tu isip, sakay diyan kam
méganteng.
28 Nabati moy dén tu kinagi ko," kagi ni Jesus, "a umangeék ta iba a lugar,
pero sumoliék dikam. Kanya diyan kam malungkut. Eng gustuék moy a
talaga éy masaya kam be, da méglakadék dén Nama ko ya. Ey siya, éy mataas
siya diyakén.
29 Kinagi ko ya dikam bagu manyari, monda éng manyari, éy maniwala
kam diyakén.
30 Nadid, kétihék san dén a panahun, éy éwanék dén huway a mégkagi dikam,
da dumemét dén i amo na tolay ta mundua, a ti Satanas. Ewan siya tu
kapangyarian diyakén,
31 éng'wan tupadén ko san i niutus diyakén Nama ko, monda meta du tolay
a mahal ko Tama ko. Nay, tapusék dén a mégkagi," kagi ni Jesus. "Umégkat
kam dén a kitam dén."

15

Ti Jesus I Ponan Na Ubas

1 Nadid, kinagi ni Jesus, a "Mara tu kayo a ubas, éy sakén i ponan na. Sakay
Tama ko, siya i mégalagaa diya.

2 Nadid, bawat sanga-sanga ko a éwan mégbunga, éy kétulén Nama ko. Sakay
bawat sanga ko a mégbunga, éy pungusan na, monda magbunga ta mas
mahigit pa.
3 Nadid, sikam a alagad ko, éy melinis kam dén, dahilan to kinagi ko dikam
a kagi.
4 Nadid, manatili kam diyakén, sakay sakén éy manatiliék be dikam. Mara
tu sanga no kayo éy éwan makapagbunga éng éwan manatili to ponan na. Ey
kona be sa dikam, a éwan kam be makapagbunga éng éwan kam manatili
diyakén.
5 "Mara sakén i ponan na kayo," kagi ni Jesus. "Sikam i sanga-sanga ko.
Nadid, tu manatili diyakén, sakay manatiliék be diya, éy siya i magbunga ta
meadu, da éwan kam makagimet ta maski anya éng mehiwalay kam diyakén.
6 Kanya éng éwan manatili i tolay diyakén, éy ibut siya a koman i sanga no
kayo, a hanggan malanés. Ey nadid, iduhu de i kona sa a sanga-sanga, sakay
ibut de dén ta apoy, monda matutod side.
7 Ey nadid sikam," kagi ni Jesus, "éng manatili kam diyakén, sakay manatili
be i kagi kua ta isip moya, éy maari kam a magaged ta maski anya a gustu
moy, éy iatéd dikam a talaga.
8 Sakay éng magbunga kam ta meadu, éy saya i magpahayaga ta kapang-
yarian Nama ko. Sakay saya i katunayan moya a sikam i alagad ko a talaga.
9 Nadid, éng kodya i pénggustua diyakén Nama ko, éy kona be sa i pénggustu
kua dikam. Ey sikam, éy diyan moy pébayan i pénggustu kua dikam.
10 Entan moy, gustuék Nama ko a palagi, da sinunud ko dén i utus naa.
Nadid, éng kona kam be sa, a sundin moy i utus kua, éy gustu ta kam be a
palagi.
11 "Nadid," kagi na du alagad na, "kinagi ko dén ya dikam monda édse
dikam i kasayaan ko, monda masaya kam be ta mahusay.
12 Saye i utus kua dikam, a négmahalan kam a kona ta pégmahal kua dikam.
13 Mara éng te tolay a iatéd na i buhay na alang-alang to kadimoy na, éy
saya i katunayan naa a mahal na siya a tahod.
14 Ey sikam i kadimoy ko a talaga, éng sundin moy i utus kua dikam.
15 Sapul nadid, éy éwan ta kam dulawén a utusan ko, éng'wan dulawén ta
kam a kadimoy ko. Dahilan du utusan, mara éwan de tukoy i gimet no amo
de, da éwan na ikagi dide. Pero sakén, éy nipaliwanag ko dén dikam i étanan
a kinagi diyakén Nama ko.
16 Tandaan moy," kagi ni Jesus; "éwanék moy pinili a sakén i amo moy, éng
'wan sakén i nagpilia dikam. Sakay inutusan ta kam a magbunga ta meadu a
bunga a éwan malipas, monda atdinan kam Nama ko ta maski anya i agidén
moya diya, da méniwala kam diyakén.
17 Ey saye i utus kua dikam, a négmahalan kam.

Méiyamut Du Iba a Tolay

18 "Tandaan moy," kagi ni Jesus, "éng maiyamut dikam du iba a tolay, éy
alélahanén moy a naiyamut pa side diyakén bagu side naiyamut dikam.
19 Mara éng sakup kam du iba a tolay ta mundua, éy gustu de kam be, da
gustu du iba a tolay i kapareho de. Pero éwan, da pinili ta kam a nibukod ta
kam dide. Kanya méiyamut side dikam, da éwan kam dén ipasakup dide.

20 Diyan moy kaleksapan tu kinagi ko dikam, a éwan mataas tu bataan to
amo na. Kanya éng linokoék de éy lélokon de kam be. Eng tinupad de i kagi
kua, éy tupadén de be i kagi moya.
21 Kanya mangloko side dikam, éy dahilan éy sakup ta kam. Inidelanék de,
da éwan de tukoy tu nagpaange se diyakén.
22 Mara éng éwanék se inumange a nagtoldu dide," kagi ni Jesus, "éy éwan
maka side tu kasalanan. Pero nadid, éy éwan side tu katuwiran ta kasalanan
de.
23 Ey tu méiyamut diyakén, éy méiyamut be Nama ko.
24 Eng éwanék nagimet ta harap de ta éwan mégimet na tolay, éy éwan side
tu kasalanan. Pero nadid te kasalanan side, da maski neta de i gimet ko a
kataka-taka, éy méiyamut side dikame Tama ko.
25 Saye i mangtupada to kagi ta kautusan de, a éwan kan side tu katuwiran
a maiyamut diyakén."
26 Ta kédemét na Katulung éy siya i méngipahayaga diyakén. Siya i Espiritu
a gébwat Nama ko, a magpaliwanag ta katutuhanan. Ey sakén i magpaangea
se diya.
27 Sakay sikam, éy magpahayag kam be diyakén, da sikam i kinumuyuga
diyakén sapul to sapul.

16

1 "Ey nadid, kinagi ko dén dikam i éya a étanan, a monda éwan maibut tu
péniwala moy diyakén.
2 Entan moy," kagi ni Jesus du alagad na, "dumemét i oras a paibutén de
kam du kapilya de. Sakay pati, ta esa a panahun, éy te tolay a mégakala side
a makatulung ta Diyos éng bunon de kam.
3 Kona sa i péngloko dia dikam, da éwan de tukoy Tama ko, sakay éwanék de
be tukoy.
4 Nadid, kinagi ko dén ya dikam, monda kédemét na oras a pékialaman de
kam, éy maala-ala moy a nihula ko dén ye dikam.

I Tarabaho Na Banal a Espiritu

"Ewan ko kinagi dikam i éya to sapul, da kaguman ta kam pabi.
5 Pero nadid, éy kinagi ko dén dikam, da magsoliék dén ta minagpaange se
diyakén. Nadid, éwan moy ipakelagip diyakén éng ahe i angayan kua.
6 Eng'wan, mélungkut kam san dahilan to kinagi ko dikam.
7 Pero entan moy, kagin ko dikam i katutuhanan, a kaigian moy ye da
maglakadék dén. Eng éwanék méglakad, éy éwan umange dikam tu Katulung
moy. Pero éng méglakadék dén, éy paangen ko siya dikam.
8 Ey kédemét na Katulung moy," kagi ni Jesus, "éy ipaliwanag na du tolay ta
mundua tungkul ta kasalanan de, sakay ta tama a gimet, sakay ta péghukum
na Diyos.
9 Ipaliwanag na dide a te kasalanan side, da éwan side méniwala diyakén.
10 Ipaliwanag na dide a tama i gimet ko, da magsoliék dén Nama ko, éy
éwanék moy meta a huway.
11 Ipaliwanag na dide a hukumén side na Diyos, da hukumén dén i amo na
tolay ta mundua.
12 "Te meaduék pabi a itoldu dikam," kagi ni Jesus du alagad na, "pero éwan
pabi nadid, da éwan moy pabi kaya a mapospusan nadid.

13 Pero kédemét na Espiritu a magpaliwanag ta katutuhanan, éy ipaliwanag na dikam i buu a katutuhanan. Siya, éy éwan mégkagi ta sarili na a isip, éng'wan ipaliwanag na san i kinagi na Diyos diya. Sakay ipaliwanag na be dikam i manyari ta esa a panahun.
14 Siya i magpahayaga ta kapangyarian ko, da alapén na be i kagi ko a tulos na itoldu dikam.
15 I étanan a koo Nama ko, éy koo ko be," kagi ni Jesus. "Kanya kinagi ko a alapén na Espiritu tu kagi ko, a itoldu na ya dikam.

Maibut tu Kalungkutan Moy

16 "Kétihék san dén a panahun éy éwanék moy dén meta. Nadid lumipas i kétihék man dén a panahun éy metaék moy man dén."
17 Nadid, pékabati du alagad na ta éya a kinagi na, éy négpakipakelagip side, a kinagi de, a "Bakit kagi na a kétihék kan san dén a panahun éy éwan tam dén meta, sakay kétihék man dén a panahun éy meta tam kan dén siya a huway? Sakay anya wade be i kahulugina no kinagi na, a kona sa da magsoli kan Nama na?
18 Anya wade i kahulugina," kagi de, "na kétihék kan a panahun?" Kona sa i uhuna du alagad, da éwan de napospusan tu kinagi ni Jesus dide.

19 Nadid ti Jesus, éy tukoy na dén a te pakelagip side diya. Kanya kinagi na dide, a "Anya, néguhunan moy wade tu kahulugen no kinagi ko?
20 Tandaan moy," kagi na, "kédemét na éya a oras, éy magsanget kam a magsisi kam. Pero du iba a tolay ta mundua, éy masahat side. Pero kétihék san dén a panahun, éy maibut tu kalungkutan moy a masahat kam dén.
21 Mara tu bébe a mégenak, éy mégsisi siya da méghirap dén. Pero ta kéluwas no anak na, éy maibut dén tu pégsisi na, da masahat dén siya to anak na.
22 Ey kona be sa dikam," kagi ni Jesus; "magsisi kam nadid. Pero ta kédemét ko dikam a huway, éy masahat kam dén. Ey éwan tu makapagpaibut ta sahat moy.
23 "Kédemét na éya a panahun, éy éwan kam magpakelagip diyakén," kagi ni Jesus. "Eng'wan magaged kam Nama ko ta maski anya, a gamitén moy i ngahen kua, éy atdinan na kam.
24 Hanggan nadid, éy éwan moy pabi ginamit i ngahen ko éng mékiohon kam ta Diyos. Kanya sapul nadid, éy mékiohon kam diya, éy atdinan na kam, monda masaya kam ta mahusay."

Napasuku Ni Jesus I Mundua

25 Nadid, kagi na du alagad na, a "Kinagi ko dén dikam i meadu a halimbawa. Pero dumemét i oras a éwan halimbawa i kagin kua dikam, éng 'wan ipaliwanang ko dikam Tama ko ta medibo a kagi.
26 Ta éya a panahun, éy manalangin kam Nama ko a gamitén moy i ngahen ko. Sakén, éy éwanék tu kailangan a ipanalangin ta kam Nama ko,
27 da siya, éy gustu na kam be. Gustu na kam da ginustuék moy, a méniwala kam be a gébwaték ta Diyos.
28 Ey gébwaték ngani Nama ko a Diyos." kagi ni Jesus, "a inumangeék se ta mundua. Ey nadid, éy ginanan ko i mundua a magsoliék Nama ko."

29 Nadid, pékabati du alagad ta éya, éy kinagi de, a "Medibo ngani dén i kagi mua, Panginoon. Ewan ya medisalad a halimbawa!

30 Nadid éy tukoy me a siko i nakapospusa ta étanan," kagi de, "da maski
éwan me ka pakelagipan éy napospusan mo dén i isip mia. Kanya méniwala
kame a gébwat ka ta Diyos a talaga!"
31 "Anya, méniwala kam dén a talaga?" kagi ni Jesus.
32 "Pero entan moy, dumemét dén nadid i oras a mahiwahiwalay kam dén
a pabayanék moy, a guminan i bawat esa dikam ta bili-bile moy. Pero te
kagumanék pabi, da édse diyakén Tama ko.
33 Kinagi ko dén ya dikam, monda mapayapa kam tu isip dahil diyakén.
Du iba a tolay ta mundua, éy paghirapén de kam. Pero patibayén moy i isip
moya, da napasuku ko dén tu amo du tolay ta mundua."

17

Panalangin Ni Jesus Du Alagad Na

1 Nadid, to pégkagi dén ni Jesus ta éya du alagad na, éy tinumangad
siya ta langet a nanalangin. "Améng," kagi na, "Dinumemét dén nadid i
oras. Palitawén mo pad nadid i kapangyarian ko, monda palitawén ko be
i kapangyarian mo.
2 Da inatdinanék mo, Améng," kagi na, "ta kapangyarian ko ta étanan na
tolay, a monda du tolay a niatéd mo diyakén, éy atdinan ko be side ta buhay
a éwan tu katapusan.
3 Nadid, Améng, siko i tunay a Diyos a isesa. Sakén éy ti Jesu Cristo a
pinaangeék mo se. Nadid, du makatukoy dikita, éy side i te buhay a éwan
tu katapusan.
4 Nadid, Améng, éy nipahayag ko dén i kapangyarian mo ta munduae, a
tinupad ko dén tu nipatarabaho mo diyakén.
5 Kanya nadid, Améng, éy atdinanék mo ta kapangyarian ko ta harap mua,
a kona to kapangyarian ko to pékiagum ko diko to araw bagu nilalang i
munduae.
6 "Nipahayag ta ka, Améng," kagi ni Jesus, "du tolay a niatéd mo diyakén--du
alagad ko. Side i koo mo, éy niatéd mo side diyakén. Sinunud de tu kagi mo,
7 kanya tukoy de a gébwat diko i étanan a niatéd mo diyakén a gimet ko.
8 Ey nipahayag ko dide, Améng, tu niutus mo diyakén a mégkagi dide, éy
tinanggap de dén. Ey tukoy de a gébwaték diko, sakay méniwala side a siko i
nagpaangea se diyakén.
9 "Ewan ko ipanalangin, Améng, du iba a tolay ta mundua," kagi ni Jesus;
"éng'wan ipanalangin ko san du tolay a niatéd mo diyakén, da side i koo mo.
10 I étanan a koo ko, éy koo mo be. Sakay étanan a koo mo, éy koo ko be. Ey
side ya di mégpahayaga ta kapangyarian ko.
11 Nadid, éy humektaték ta mundua, Améng, a magsoliék diko. Pero du
alagad ko, éy mawahak side ta mundua. Améng, siko i banala. Alagaan mo
pad side ta kapangyarian mua a niatéd mo diyakén. Alagaan mo side, monda
maging isesa side a kona dikita.
12 To pékiagum ko pabi dide, Améng, éy inalagaan ko side ta kapangyarian
mo a niatéd mo diyakén. Inalagaan ko side, kanya éwan tu napahamak dide.
Basta esa san tu napahamak dide, monda matupad tu kagi ta libru na Diyos
ta tungkul diya.
13 "Ey nadid, Améng, éy magsoliék diko. Ey mégkagiék dén diko nadid ta
kona se, monda masakup di alagad kuae na kasayaan kua.

14 Nipahayag ko dide tu kagi mo, Améng. Ey nadid, du iba a tolay ta
mundua, éy méiyamut side du alagad ko, da éwan dén side umayun dide. Ey
kona be sa sakén, da éwanék be umayun ta mundua.
15 Ewanék ménalangin, Améng, a ibukod mo side ta mundua, éng'wan basta
alagaan mo side ta gimita ni Satanas.
16 Ewanék umayun du iba a tolay ta mundua," kagi ni Jesus. "Ey kona be
sa du alagad ko, a éwan be side umayun du iba a tolay ta mundua.
17 Patibayén mo, Améng, i isip dia a sumunud diko. I katutuhanan, éy saya
i magpatibaya dide. Ey tu kagi mo, saya i katutuhanana.
18 Nadid, Améng, éng kodya i pégpaange mo diyakén ta munduae, éy kona
be sa i pégpaange kua di alagad kua ta iba-iba a lugar ta munduae.
19 Ey alang-alang dide, éy patibayén ko i isip ko a sumunud diko, Améng,
monda du alagad ko, éy sumunud be side diko, ta pamag-itan na katu-
tuhanan.
20 "Ey nadid, Améng," kagi ni Jesus, "éy éwan ko ipanalangin san di alagad
kuae, éng 'wan ipanalangin ko be du tolay a maniwala diyakén ta esa a
panahun dahilan ta ibaheta de dide.
21 Ipanalangin ko side, Améng, a maging isesa maka side a kapareho ta, da
édse ka diyakén, sakay sakén éy édseék diko. Monda édse maka be side dikita.
Kona maka sa, Améng, monda maniwala maka du iba a tolay ta mundua a
pinaangeék mo se.
22 Inatdinanék mo, Améng, ta kataasan ko. Sakay sakén, éy inatdinan ko be
side ta kataasan de, monda maging isesa side a kapareho ta.
23 Nadid, éy édseék dide, sakay siko éy édse ka be diyakén, Améng, monda
maging isesa side ta mahusay. Nadid," kagi ni Jesus, "tukoy maka du tolay
ta mundua a pinaangeék mo se. Sakay tukoy de maka be a gustu mo side a
kona ta pénggustu mua diyakén.
24 "Ey nadid, Améng, éy niatéd mo dén side diyakén. Ey gustu ko a édse
maka be side diyakén ta édsean kua, monda meta de i kapangyarian ko.
Inatdinanék mo, Améng, ta kapangyarian ko, da ginustuék mo bagu nilalang
i mundua.
25 Améng, siko i mahusaya. Du tolay ta mundua, éy éwan de ka tukoy. Pero
sakén, éy tukoy ta ka. Sakay diden ye a méniwala diyakén, éy tukoy de be a
siko i nagpaangea se diyakén.
26 Nipahayag ta ka dide, Améng, éy ipahayag ta ka pabi, monda masakup
be side na pénggustu mua diyakén, sakay monda édseék be dide."

18

Dekpén De Ti Jesus

1 Nadid, to kétapos ni Jesus a nanalangin, éy hinumekatat side du alagad
na ta Jerusalem, a inumahabes side ta Kedron, a tulos de ta halamanan ta
dibilew.
2 Nadid ti Hudas a méngitokyon ni Jesus éy tukoy na be dén i éya a lugar, da
madalas de Jesus a tumétulos ta éya.
3 Kanya nadid, éy nigiya na sa du sundalu sakay du pulis, a négsolo side ta
bombilya sakay sulo a kayo. Sakay te armas be side. Side du inutusan du
mataas a padi sakay du Pariseyo.
4 Nadid ti Jesus, éy tukoy na dén i manyaria diya. Ey kédemét du sundalu to
halamanan, éy sinambat na side, a kinagi na, a "Ti ésiya i ahayukén moya?"

5 “Ti Jesus a taga Nasaret,” kagi de. “Ey sakén ngani dén ye,” kagi ni Jesus.
Kaguman du sundalu ti Hudas.
6 Nadid, to pégkagi ni Jesus a “Sakén ngani dén ye,” éy inumisol side a tulos
de a natumba.
7 Ey kinagi na man dén dide, a “Ti ésiya i ahayukén moya?” Ey “Ti Jesus a
taga Nasaret,” kagi de.
8 Ey kinagi ni Jesus, a “Kinagi ko ngani dén dikam a sakén dén ye. Nadid,
éng sakén san i haayukén moya, éy pabayan moy di kaguman kuae.”
9 Kinagi ni Jesus i éya, monda matupad tu kinagi na to éya, a éwan mebut i
maski isesa du niatéd diya Nama na.

10 Nadid ti Simon Pedro, éy binagut na tu sondang na, a tinegpas na tu
utusan no mataas a padi, a tulos minahipas tu talinga na. I ngahen no
utusan, éy ti Malko.
11 Ey “Diyan mo,” kagi ni Jesus ni Pedro, “Ikaluban mo tu sondang mo. Isip
moy wade éwan ko tanggapén i hirap ko a iatéd diyakén Nama ko?”

12 Nadid du sundalu, sakay du pulis sakay tu kapitan de, éy dinikép de ti
Jesus, a ginapus de,
13 sakay kinabitan de a niange de pa to bile ni Anas. Ti Anas éy manugen
ni Padi Kaipas. Ti Kaipas i mataas a padi ta éya a taon.
14 Siya i négkagia du te tungkulin a Judeo, a maigi pa éy pabunu de siya
alang-alang du tolay.
15 Nadid ti Simon Pedro sakay tu esa be a alagad, éy tinumagubet side de
Jesus. Ey kédemét de a éduwa to bile no mataas a padi, éy nakasdép tu alagad
a esa to karsada no bile, da tukoy siya no padi.
16 Pero nawahak ti Pedro ta luwas no kudal. Kanya tu alagad a esa, éy
pinékiohon na to bébe a mégbantay to pintuan no kudal, a pasdépén na ti
Pedro.
17 Ey késdép ni Pedro, éy kinagi diya no bébe, a “Alagad ka wade na éya a
lélake?” Ey “Ewan,” kagi ni Pedro.

18 Nadid, du bataan sa, sakay du pulis, éy nagpabaga side ta uging, a
pégdengdengan de, da medégnin. Ey kaguman de ti Pedro, a mégdengdeng be
sa.

Nipakelagip De Ni Jesus

19 Nadid tu mataas a padi éy nipakelagip na ni Jesus du alagad na sakay tu
pégtoldu na.
20 Ey kinagi ni Jesus diya, a “Naleék dén a mégpahayag ta pégtoldu ko ta harap
du tolay. Ugali ko a palagi a mégtoldu du tolay ta kapilya sakay ta Templo, da
saya i képisanana du tolay. Ewanék mégtoldu ta lihim.
21 Bakit siyasaténék mo?” kagi ni Jesus. “Siyasatén mo du tolay a nakabati
diyakén. Tukoy de tu pégtoldu ko.”
22 To pégkagi ni Jesus ta éya, éy sinapuk siya no esa a pulis, a kinagi na, a
“Bakit kona sa i sengbet mua ta mataas a padi?”
23 “Eng mali tu kinagi ko,” kagi ni Jesus, “éy kagi mo dén. Pero éng éwan ko
kinagi i mali, éy bakit sinapukék mo?”

24 Nadid ti Anas, éy nipetugén na dén ti Jesus a gapus pabi ni Padi Kaipas.

25 Nadid, mégdengdeng pabi sa ti Simon Pedro, éy kinagi diya du édsa sa, a
“Ewan siko i alagad na éya a lélake?” Ey “Ewan,” kagi ni Pedro.

26 Nadid, te bataan sa no mataas a padi. Top siya no lélake a tinegpas ni
Pedro tu talinga na. Ey kinagi na ni Pedro, a “Isip ko neta ta ka be sa ta
halamanan a kaguman na dinikép mia?”
27 Pero inéwan man dén ni Pedro. Ey to péngawan na dén éy bigla a
nagtarakot tu tandang.

Péngbista Ni Pilato Ni Jesus

28 Nadid éy pinaluwas de ti Jesus to bile ni Kaipas, a nitugén de to pégiyanan
no gubernador. Amulaldew pabi. Ey du Judeo, éy éwan side sinomdép
to pégiyanan no gubernador, da ugali na rilihiyon de, éy mehupet kan tu
somdép. Ey bawal tu mehupet a méngan ta anyaya na Ala-ala.
29 Kanya linumwas dide ti Gubernador Pilato, a kinagi na, a “Anya i abla
moya ta éye a lélake?”
30 Ey kinagi du Judeo, a “Te kasalanan siya! Eng'wan siya tu kasalanan, éy
éwan me nitugén diko.”
31 Ey kinagi ni Pilato a, “Bistaan moy siya ta sarili moy a huwes.” Ey “Ewan
maari,” kagi du Judeo, “da labag ta utus a pabunu me i tolay.”
32 Nanyari ya monda matupad tu kinagi ni Jesus, to pégkagi na a mate siya
ta te tolnék a kayo.
33 Nadid, sinomdép man dén ti Pilato to pégiyanan na a pinauwet na ti Jesus,
a kinagi na, a “Anya, siko i haria na Judeo?”
34 Ey kinagi ni Jesus, a “Anya, gébwat ina ta sarili mo a isip, o te négkagi
dikam ta ina?”
35 “Ataay, Judeoék beman?” kagi ni Pilato. “Anya i kasalanan mo? Bakit
nitugén ka diyakén du kabébayan mo?”
36 Kinagi ni Jesus, “I kaharian ko, éy éwan ta éye ta munduae. Mara éng
édse i kaharian ko ta munduae, éy ipékilabanék du utusan ko, monda éwanék
maka dekpén du Judeo. Pero éwan,” kagi ni Jesus, “da éwan édse i kaharian ko
ta munduae.”
37 “Ey nadid,” kagi ni Pilato, “hari ka a talaga?” “Kagi mo a hariék,”
kagi ni Jesus, “éy sé' ngani ya i tungkulin kua. Kanya nienakék, éy monda
ipahayag ko i katutuhanan. Kanya inumangeék ta mundua. Ey maski ti ésiya
a nasakup na katutuhanan, éy baten de i kagi kua.”
38 “Ewan wade tu makapospos ta katutuhanan,” kagi ni Pilato.

Gustu De a Bunon Ti Jesus

Nadid, to pégkagi ni Pilato ta éya, éy linumwas man dén siya du Judeo, a
kinagi na dide, a “Ewanék tu meeta a kasalanan na lélake a éye a pamarusaan
ko diya.
39 Nadid ayun ta ugali moy, éy paluwasén ko i esa a pihesu éng Piyesta na
Ala-ala,” kagi ni Pilato. “Anya wade éng légsiwan ko i éye a lélake a hari kan na
Judeo?”
40 Ey, “Ewan.” kagi du tolay. “Bakén a siya, éng'wan légsiwan mo ti Barabas!”
(Ti Barabas éy tulisan.)

19

1 Nadid ti Pilato, éy nipayabat na ti Jesus.
2 Sakay du sundalu, éy kinawekaw de tu lanot a te set, sakay nisoklop de ta
ulo naa a kurona na kan. Sakay pinabaduan de ta medingat, da saya i kolor
na damit na hari.

3 Sakay nalelewas side a inumadene diya, a kinagi de a “Mabuhay! Siko a
hari na Judeo!” a tulos de a sésapukén.
4 Nadid, linumwas man dén ti Pilato du meaadu a tolay, a kinagi na dide,
a “Entan moy, iharap ko siya dikam, monda tukoy moy a éwanék tu meeta a
kasalanan na a pamarusaan ko diya.”
5 Ey nadid, niluwas de ti Jesus ta harapan dia, a te kurona a set, sakay te
badu a medingat. Ey kinagi ni Pilato, a “Entan moy, saye i lélakia!”
6 Ey du mataas a padi, sakay du pulis, péketa de ni Jesus, éy kinagi de ta
medegsén, a “Ipako mo ta kudos!” Ey kinagi ni Pilato, a “Alapén moy siya.
Sikam i méngipakua diya, da sakén, éy éwanék tu meeta a kasalanan na a
pamarusaan ko diya.”
7 Ey kinagi du Judeo, a “Te kautusan kame, a i kagia ta éya, éy dapat mate
siya, da siya éy mégwari-wari a anak na Diyos.”
8 Nadid, pékabati ni Pilato ta éya, éy lalo siya a umanteng.
9 Kanya sinomdép man dén siya to pégiyanan na, a kinagi na ni Jesus, a “Ahe
i gébwat mua a talaga?” Ey éwan sinumengbet ti Jesus.
10 Ey “Bakit,” kagi ni Pilato, “éwan ka sumésengbet diyakén? Ewan mo
beman tukoy a sakén i te kapangyariana a mangpaluwas diko, o dikaya ipako
ta ka ta kudos?”
11 Ey kinagi ni Jesus, a “Kanya ka san te kapangyarian diyakén, éy kaluuben
na Diyos a niatéd diko i kapangyarian mua. Kanya tu néngitugén diyakén
diko, éy siya i lalo a medukés i kasalanan na.”
12 Nadid, pékabati ni Pilato ta éya, éy lalo a gustu na a légsiwan ti Jesus. Péro
mégidel du Judeo, a kinagi de diya, “Eng légsiwan mo siya, éy kontara ka ta
hari tam ta Roma, da maski ti ésiya a mégwari-wari a hari, éy kalaban no hari
tam ta Roma.”
13 Nadid, pékabati ni Pilato ta éya, éy niluwas na ti Jesus, sakay négiknud siya
to hukuman. I édsean na hukuman éy to plasa a semento (i pégngahen de ta
éya ta kagi na Judeo, éy Gabata).
14 Nadid éy disperas dén na Piyesta na Ala-ala, to tamo a tanghali. Ey kinagi
ni Pilato du Judeo, a “Saye i hari moya!”
15 Pero basta kinagi du tolay, a “Bunuén moy siya! Ipako moy siya!” “Anya,”
kagi ni Pilato, “ipako ko bale tu hari moy ta kudos?” Ey kinagi du mataas a
padi, a “Ewan kame tu hari, éng éwan tu hari tam ta Roma!”
16 Kanya niatéd ni Pilato ti Jesus dide, a ipako de ta kudos.

Nipako De Ti Jesus

17 Ey pinaluwas de ti Jesus ta banuwan a békle na tu kudos na. Niange de
siya ta lugar a ngéngahinan de a “Bungu” (ta kagi na Judeo éy Golgota).
18 Ey du sundalu, éy nipako de sa siya to kudos. Sakay nipako de be sa i
éduwa a lélake a nitolnék de ta magtembanga a tagirilan ni Jesus.
19 Nagpasulat ti Pilato ta kagi to pastel, a niekpét na to kudos. I kagia to
pastel éy “TI HESUS A TAGA NASARET, A HARI NA JUDEO.”
20 Meadu du Judeo a nakabasa to pastel, da adene ta banuwan i
pinéngitolnékan dia to kudos ni Jesus. Ey nisulat ya ta kagi na Judeo, sakay
kagi na Latin, sakay kagi na Griego.
21 Kinagi du mataas a padi ni Pilato, a “Diyan mo isulat a hari siya na Judeo;
éng'wan, i maigi a isulat mo, éy ‘Akala na éye éy hari na Judeo.’ ”
22 “Ewan,” kagi ni Pilato. “Bagay nesulat dén, éy éwan dén maari a palitan.”

23 Nadid du sundalu, to péngitolnék de dén ni Jesus, éy hinati-hati de tu badu
na ta épat a bahagi. Esa bahagi bawat esa a sundalu. Sakay inalap de be tu
badu na a atakdug. Pero i éya, éy éwan tu nadigetan, da ginamet a buu a damit.
24 Kanya kinagi de, a "Diyan tam pépapéknitén, sayang. Subali pa, éy mag-
palabunutan kitam, éng ti ésiya dikitam i makaalapa." Ey to pégpalabunutan
de, éy natupad tu kagi ta kasulatan, a "Pinaghati-hati de kan tu badu na,
sakay tu damit na kan, éy pinagpalabunutan de."
25 Nadid, éy te taknég ta adene to kudos i épat a bébe: tu ina ni Jesus, sakay
tu top nena na, sakay ti Maria a asawa ni Kleopas, sakay ti Maria Magdalena.
26 Ey ti Jesus, péketa na nena na, sakay tu alagad na a ésa a mahal na, éy
kinagi na nena na, a "Entan mo, Inéng, sapul nadid, éy siya ina i bilang anak
mua."
27 Sakay kinagi na to alagad sa, a "Nadid, éy siya i bilang ina mua." Kanya
sapul ta éya a aldew, tu alagad éy pinégiyan na tu ina ni Jesus to bile na.

Nate Ti Jesus

28 Nadid, éy tukoy ni Jesus a naganap dén i étanan a tarabaho na. Ey
kinagi na a, "Mégeplékék." (Kinagi na ya a monda matupad tu kagi a esa ta
kasulatan.)
29 Te ahung sa a putat ta tuba. Kanya nibisa de tu damit to tuba, sakay
nisélpet de to kayo, sakay nisadét de to labi ni Jesus.
30 Ey to péngsépsép ni Jesus to tuba, éy kinagi na a "Naganap dén." Ey to
pégkagi na ta éya, éy linuméngte dén, a tulos na dén a nahéngsatan.
31 Nadid, da disperas no piyesta, éy pékiohon du Judeo ni Pilato a papuseng
na tu tikéd du étélo a nipako, monda mate side agad, a iogsad de side to
kudos. Sala du Judeo a te tolnék pabi side du kudos ta kédemét na piyesta,
da mahalaga ya a aldew.
32 Kanya du sundalu, éy pinuseng de tu tikéd du éduwa a tulisan a nipako a
késabay ni Jesus.
33 Pero kéadene de ni Jesus, éy neta de a pate dén. Kanya éwan de pinuseng
i tikéd naa.
34 Pero tu sundalu a esa, éy binikal na tu hawes ni Jesus to géyang, éy bigla
a binumulos diya i dige sakay dinom.
35 Sakén a nanulat ta éye, éy mineta ko ngani i nanyaria ta éya. Kanya tukoy
moy a katutuhanan i sistigu ko a éye dikam. Mégpatunayék dikam, monda
maniwala kam.
36 Nanyari i kona sa, monda matupad tu kagi ta kasulatan, a "Ewan kan
mapuseng tu tulang na a maski isesa."
37 Sakay natupad be tu iba a kagi to kasulatan, a i kagi na, éy "Mémalasén
de kan tu binikal de."

Ielbéng De Ti Jesus

38 Nadid, kétapos na éya, ti Hose a taga Arimatea éy nékiohon siya ni Pilato,
a alapén na tu bangkay ni Jesus. Méniwala ti Hose ni Jesus, pero lihim san, da
méganteng siya du te tungkulin a Judeo. Ey to pékiohon na ni Pilato, éy inoan
na siya. Kanya inalap na tu bangkay.
39 Kaguman ni Hose ti Nikodemo. Siya tu nékiohon ni Jesus to kélép to araw.
Ey te kébil ti Nikodemo a manga limapulu a kilo a sépot a halu-halu a gébwat
ta kayo.
40 Inalap de tu bangkay ni Jesus, a sinaputan de to manta, a niagum de be
sa tu mesépot, da saya i ugalia na Judeo éng maglébéng.

41 Nadid, to adene no pinéngipakoan de ni Jesus, éy te halamanan. Ey te peglébngan sa a bigu a kuweba a éwan pabi ginamit.
42 Ey nielbéng de sa ti Jesus, da adene, éy mégagaw dén side, da adene dén i pangilin.

20

Ewan Dén Tu Lasén Tu Lébéng

1 Nadid, to simba a gagabi, a medidiklém pabi, éy inumange ti Maria Magdalena to lébéng. Ey kédemét na sa, éy neta na a bukas dén, a naibut dén tu takléb na a bito.
2 Ey naginan ti Maria a soli, a niange na nibaheta ni Simon Pedro sakay to alagad a esa a mahal ni Jesus. "Inalap de tu Panginoon to lébéng," kagi na, "éy éwan tam tukoy éng ahe i néngiangayan dia!"
3 Nadid, pékabati ta éya ni Pedro sakay tu alagad a esa, éy inumange sa side a inentan de.
4 Pareho side a naginan, pero tu alagad a esa, éy neditulan na ti Pedro to lébéng.
5 Niseleg na tu lubuk, éy neta na san tu sapot. Pero éwan siya sinomdép.
6 Nadid, pékaabut ni Pedro to alagad a esa to lébéng, éy basta tulos na a sinomdép. Ey neta na be sa tu sapot.
7 Sakay tu panyo a nibalut to ulo ni Jesus, éy éwan na kaguman tu sapot, éng 'wan nihiwalay dén a tiniklup to digdig.
8 Nadid tu alagad a neditol, éy tinumagubet ni Pedro a sinomdép to lébéng. Ey péketa na a kona sa, éy naniwala siya a nabuhay dén ti Jesus.
9 Ewan de pabi napospusan tu nikagi ta kasulatan, a mabuhay kan siya a huway.
10 Ey nadid, nagsoli side a éduwa to bile de.

Pinumeta Ti Jesus Ni Maria Magdalena

11 Pero nawahak ti Maria to lébéng a mégsanget. Ey késeleg na to lubuk
12 éy neta na i éduwa a anghel a te badu ta melatak, a te eknud side to édsean no bangkay ni Jesus. Tu esa éy édse to uluan na: tu esa man éy édse to uyad na.
13 Ey kinagi de diya, a "Bakit mégsanget ka, Anéng?" "Ey dahilan éy inalap de tu bangkay no Panginoon ko," kagi na, "éy éwan ko tukoy éng ahe i néngiangayan dia."
14 Pégkagi ni Maria ta éya, éy sinumuleg siya a neta na a te taknég sa ti Jesus. Pero éwan na tukoy a ti Jesus.
15 Akala na san éy tu mégbantay ta halamanan ta éya. Ey kinagi ni Jesus diya, a "Bakit mégsanget ka, Anéng? Ti ésiya ahayukén mua?" Ey kinagi ni Maria, a "Eng siko i nangalapa to nielbéng me ta éye, éy kagin pad éng ahe i néngiangayan mua, monda angen ko siya."
16 Ey kinagi ni Jesus, a "Maria." Ey pékabati ni Maria ta éya, éy hinumarap siya diya, a pékatenggi na diya, a kinagi na a "Raboni!" (I kahulugina na éya, éy Maistu.)
17 Ey kinagi ni Jesus diya, a "Diyanék mo kékbilan, da éwanék pabi inumontok dén Nama ko. Ikad mo dén du kakaguman tam, a kagi mo dide a umontokék Nama ko. Siya i Diyos ko. Sakay kagi mo a siya i Ama moy be sakay Diyos moy be."

18 Nadid, to pégkagi ni Jesus ta éya, éy inumange ti Maria du alagad, a kinagi
na dide a neta na dén tu Panginoon. Sakay kinagi na be dide tu nibilin na
diya.

Pinumeta Siya Du Alagad Na

19 Nadid, to kélép na éya a aldew, a simba pabi, éy napisan du alagad ta esa
a bile. Ey seradu tu pintuan, da méganteng side du te tungkulin a Judeo. Ey
nadid, éy dinumemét sa ti Jesus a te taknég siya ta bélog dia. Ey kinagi na
dide, a "Mapayapa kam dén."
20 Ey to pégkagi na ta éya, éy nipeta na dide tu kamét na sakay tu hawes na.
Ey du alagad, péketa de to Panginoon de, éy mésahat side!
21 Ey kinagi na dide a huway, a "Mapayapa kam dén. Eng kodya i
nipagpaangea se diyakén Nama ko, éy kona be sa i pagpaange kua dikam
ta iba-iba a lugar."
22 Ey to pégkagi na ta éya, éy inangsan na side, a kinagi na, a "Tanggapén
moy i Banal a Espiritu.
23 I patawadén moy ta kasalanan na, éy pinatawad ngani dén. Sakay tu
éwan moy patawadén, éy éwan ngani patawadén."

Ewan Méniwala Ti Tomas

24 Nadid, to nipeta ni Jesus dide, éy éwan sa ti Tomas a Kambal. Siya i esa
du labindalawa a alagad.
25 Kanya nibaheta diya du iba a alagad a neta de tu Panginoon. Pero éwan
naniwala ti Tomas. "Baguék maniwala," kagi na, "éy meta ko pa tu talingo no
pako to palad na, a itagéd ko ta toldu kua. Sakay éng kébilan ko be tu talingo
to hawes na, éy maniwalaék dén."
26 Nadid, kélipas na esa simba, éy napisan man dén du alagad to bile, a
kaguman de nadid ti Tomas. Seradu san tu pintuan. Ey dinumemét ti Jesus
a te takneg ta bélog dia, a kinagi na a "Mapayapa kam dén."
27 Sakay kinagi na ni Tomas, a "Entan mo i palad kua, Tomas, a itagéd mo
ta toldu mua. Nay, igewat mo se i kamét mua, a kébilan mo i hawes kua.
Maniwala ka diyakén, Tomas."
28 Ey ti Tomas, basta i kinagi na, éy "Siko i Panginoon ko, sakay Diyos ko."
29 Ey kinagi ni Jesus diya, a "Méniwala ka dén da netaék mo dén. Entan mo,
masuwerte a tahod du maniwala diyakén maski éwanék de meta."

I Kailangana Ta Libruae

30 Nadid, ginamet ni Jesus i meadu a iba a kataka-taka ta harapan du
alagad na. Pero éwan ko side nisulat ta libruae.
31 Pero i nisulat ko a éye, éy monda maniwala kam ni Jesus, a siya i Cristo,
a anak na Diyos a tagapagligtas monda éng maniwala kam éy te buhay kam
a éwan tu katapusan.

21

Pinumeta Ti Jesus Du Pitu a Alagad Na

1 Nadid, kétapos na éya, éy pinumeta man dén ti Jesus du alagad na ta diget
na Tiberias. Saye i nanyaria:
2 Négagum de Simon Pedro, sakay ti Tomas a Kambal, sakay ti Natanel a
taga Kana, sakay du anak ni Sebedeo, sakay éduwa pa a iba a alagad.

3 Ey kinagi ni Simon Pedro, a “Ikad ko dén mangikan.” Ey kinagi du iba
a “Kumuyog kame diko.” Tulos dinumitaw side to abeng de. Ey nagdamag
side a nangikan, pero éwan side tu nalap.
4 Nadid, to amulaldew dén, éy te taknég ti Jesus to baybay. Ey du alagad éy
éwan de tukoy a ti Jesus siya, da adeyo side.
5 Ey dinulawan na side, a kinagi na, a “Anya, nakaalap kam?” Ey “Ewan,”
kagi de.
6 “Ilipat moy pa man i rambat moya ta lipata, éy makaalap kam,” kagi na.
Nadid, péngitékneg de ta lipat, éy meaadu bale i nalap dia a ikan, a hanggan
da éwan de kaya tu rambat a iahawas to abeng.
7 Nadid, tu alagad a esa a mahal ni Jesus éy kinagi na ni Pedro, a “Siya bale
ina tu Panginoon.” Ey nadid ti Pedro, péketa na a ti Jesus ngani dén i édse to
baybay, éy nagbadu siya daékbus siya, sakay sinumegbu to diget, a tulos na
ta digdig.
8 Pero du iba a alagad, éy te sakay side a dinumigdig, a hela de san tu
rambat a putat ta ikan. Ewan side adeyo ta baybay, basta sandaan wade san
a metro.
9 Nadid, kéahawas de to baybay, éy naketa sa side ta apoy, a te ikan a nituno,
sakay tinapay.
10 Ey kinagi ni Jesus dide, a “Nay, iange moy se i sénganya a momon a ikan
a inalap moy, a itunu tam.”
11 Kanya sinumakay man dén ti Simon Pedro to abeng, a hinela na tu
rambat to baybay. Ey putat pa ta dédekél a ikan. Sandaan éy ta limapulu
éy ta étélo a momon. Pero maski meadu side a tahod, éy éwan napéknet tu
rambat.
12 “Nay,” kagi ni Jesus, “méngan kitam dén.” Du alagad, éy mésanike side a
mégpakelagip diya éng ti ésiya siya, da tukoy de dén a tu Panginoon siya.
13 Ey inalap ni Jesus tu tinapay, sakay tu ikan, a nigewat na dide a méngan.
14 Saya i ikatélo a beses a nipeta ni Jesus du alagad na sapul to nikabuhay
na.

Ti Jesus Sakay Ti Pedro

15 Nadid, kétapos de a néngan, éy kinagi ni Jesus ni Simon Pedro a, “Simon,
mahalék mo wade ta mahigit pa diden yee?” Ey “O,” kagi ni Pedro, “Tukoy
mo a gustu ta ka.” “Siko i pastora du tupa ko a kékétihék,” kagi ni Jesus.
16 Nadid kagi ni Jesus a huway, a “Simon, mahalék mo a talaga?” Ey “O,
Panginoon. Tukoy mo a gustu ta ka.” “Pastoran mo du tupa ko.”
17 Nadid, kagi ni Jesus diya ta pentélo, a “Simon, gustuék mo a talaga?”
Nadid, pékabati ni Simon Pedro a pékelagipan na siya ta pentélo, éy mélungkut
siya. Ey kinagi na a “Panginoon, siko i nakapospusa ta étanan. Tukoy mo a
gustu ta ka.” Ey kinagi ni Jesus, “Pastoran mo du tupa ko.
18 Tandaan mo, Simon,” kagi ni Jesus, “to kéanak mo pabi, éy nagbadu ka
san ta bégi mo a naglebut ka ta maski ahe i gustu mua. Pero kélakay mo, éy
igewat mo tu kamét mo a gapusén de, sakay iange de ka ta éwan mo gustu.”
19 Kinagi ya ni Jesus da ipaliwanag na ni Pedro éng kodya na a mate. Sakay
kinagi na ya monda tukoy na a ipeta na i kapangyarian na Diyos ta ikate na.
Ey nadid, kinagi na ni Pedro, a “Sumunud ka san diyakén.”

Ti Jesus Sakay Tu Alagad a Esa

20 Nadid, sinumuleg ti Pedro, éy neta na tu alagad a esa to adég na. Siya tu
alagad a mahal ni Jesus. Siya tu sinumangdih to salapad ni Jesus to péngan
de to éya, a nipakelagip na éng ti ésiya i méngitokyona diya.
21 Ey péketa ni Pedro diya, éy kinagi na ni Jesus, a “Anya wade, Panginoon,
i lélakeae? Maanya siya?”
22 Ey kinagi ni Jesus ni Pedro, a “Eng gustu ko a buhay siya a hanggan ta
késoli ko se, éy anya i pékialam mua? Basta sumunud ka san diyakén.”
23 Dahil ta éya a kinagi ni Jesus, éy akala du tolay a méniwala diya, a éwan
mate i éya a alagad. Pero éwan kinagi ni Jesus a éwan siya mate. Eng'wan, i
kinagi na sana, éy “Eng gustu ko a buhay siya a hanggan ta késoli ko se, éy
anya i pékialam mua?”
24 Nadid, sakén a nanulat ta libruae, éy sakén ngani dén i éya a alagad. Ey
sakén i mégpatunaya ta étanan a éya a ginimet na. Ey tukoy ko a katutuhanan
i isistigu kua dikam.
25 Nadid, te meaadu be a iba a ginamet ni Jesus, a éwan ko nisulat ta éye.
Anya wade éng mesulat side a étanan, éy siguru éwan meubus ta kabuuan na
mundua i libru na ginamet na.

Tu Gimet du Apostol

1 Mahal ko a Teopilo: Nisalaysay ko dén to libru ko a esa i étanan a ginimet
ni Jesus, sakay tu nitoldu na,
2 a hanggan to aldew a niontok na ta langet. Pero bagu siya inumontok, éy
nibilin na pa du lélake a pinili na a apostol na. Hinatulan na side ta pamag-
itan na kapangyarian na Banal a Espiritu na Diyos.
3 Kélipas no hirap na, a nabuhay man dén, éy pinumeta siya dide ta meadu
a beses, a pinatunayan na dide a buhay siya. Pinumeta siya dide ta lubuk
na épat a pulu a aldew, sakay négkagi siya dide tungkul ta péghari na Diyos ta
tolay.
4 Habang kakaguman de pabi siya, éy nibilin na dide a "Diyan kam pa
huméhektat ta Jerusalem," kagi na, "éng'wan uhayén moy pa tu nipangako
Nama ko, a kinagi ko dén dikam tungkul ta Espiritu na Diyos.
5 Natandaan moy, tu tungkulin ni Juan, éy bininyagen na du tolay ta dinom.
Pero nadid," kagi ni Jesus, "éy éwan dén male éy mabinyagen kam ta Banal a
Espiritu."

To Kéontok Ni Jesus Ta Langet

6 To esa a aldew, a kapisan de ti Jesus, éy kinagi de diya, a "Anya wade,
Panginoon? Panahun wade dén nadid a mapaibut mo du mégmayor dikame
a dayuan, monda libri man dén i banuwan na Israel?"
7 Ey kinagi ni Jesus dide, a "Tama ko san i méngitakdaa ta panahun na
panggimet na. Ey éwan dén kailangan a mapospusan moy éng nikésiya ya.
8 Pero sikam, ta kéogsad dikam na Banal a Espiritu, éy égse dén dikam i
kapangyarian na Diyos. Tulos magpatunay kam diyakén ta Jerusalem, sakay
ta Hudea, sakay ta Samaria, a hanggan ta buu a mundu."
9 Nadid, to pégkagi na dén ta éya, éy inumontok dén siya ta langet. Ey du
alagad na, habang te tangaden de pabi siya, éy nataklében siya na kuném.
10 Nadid, te tangaden de pabi, éy basta bigla i éduwa a lélake a te badu a
melatak a tinumaknég ta giled dia.
11 "Sikam a taga Galilea," kagi de, "bakit égsina kam san sina a te tangad ta
langet? Ti Jesus éy kaya dén ta langet. Pero ta esa a panahun éy sumoli man
dén se siya," kagi de. "Ey késoli na éy kona be to nipaketa moy diya to niontok
na."
12 Nadid, nagsoli dén du alagad ta Jerusalem, a gébwat ta éya a buked na
Olibo. I kaadeyo na banuwan to buked éy manga esa a kilumetro.
13 Diden ya éy de Pedro, Juan, Santiago, Andres, Pelipe, Tomas, Bartolome,
Mateo, Santiago a anak ni Alpeo, ti Simon a metapang, sakay ti Hudas a anak
ni Santiago. Nagsoli dén side to kuwarto ta ontok no bile a tinulusan de ta
Jerusalem.
14 Ey kaguman sa du bébe, sakay ti Maria a ina ni Jesus, sakay du top ni
Jesus. Ey aldew-aldew éy pisan sa side a ménalangin.

Tu Kalewas Ni Judas

15 Nadid, nakalipas i sénganya a aldew, éy nagpisan dén i meadu a méniwala
ni Jesus. Manga sandaan éy ta duwapulu side. Ey tinumaknég ti Pedro ta
harap dia a mégkagi dide.

16 “A tétotop ko,” kagi na, “kailangan a matupad i te sulat ta kasulatan a
kinagi na Banal a Espiritu ta pamag-itan ni Dabid. Da nihula ni Dabid ti
Hudas, a méngigiya siya du manikép ni Jesus.
17 Kabilang ti Hudas dikame a alagad,” kagi ni Pedro, “da pinili be siya ni
Jesus a kaguman me.
18 Ti Hudas éy namugtong ta esa a sukat a luta to nibayad de diya a
néngitokyon ni Jesus. Ey minate sa siya, a tulos pinomtak tu tiyan na, a tulos
newadwad tu bituka na.
19 Ey nabaheta dén ya na étanan a mégiyan ta Jerusalem. Kanya nginahinan
de i luta a éya a Akeldama. I kahulugina na éya éy Medige a Uma.
20 Nadid, te kagi ta libru na Manga Kanta, a ‘Maibutan maka ta tolay tu bile
na, sakay diyan dén sa mégiyan i maski ti ésiya.’ Sakay, ‘Te lumewas maka a
iba to tungkulin na a para ta Diyos.’
21-22 “Kanya nadid,” kagi ni Pedro, “éy dapat kitam a magpile ta kalewas ni
Hudas, monda te kaguman kame a magpatunay a nabuhay dén ti Panginoon
Jesus. Kailangan éy pilién tam i esa du kaguman me sapul to péngkuyoyog
dikame ni Jesus, sapul to nipangbinyag diya ni Juan a hanggan éwan siya
inumontok ta langet.”
23 Nadid, pékabati de ni Pedro ta éya, éy namili side ta éduwa a lélake: ti
Matias sakay ti Hose (i palayaw ni Hose éy ti Barsabas Hustu).
24 Ey nanalangin side, a kagi de, a “Panginoon, siko i makapospusa ta isip
na tolay a étanan. Itoldu mo pad dikame i pinili mo a lélake ta éduwa a éye
25 a maging apostol. Ti ésiya i pinili mo, Panginoon, a lumewas to tungkulin
ni Hudas, da gininanan dén ni Hudas tu tungkulin na, a inumange dén siya
ta impiyerno.”
26 Nadid, kétapos de a ménalangin, éy nagpalabunutan side éng ti ésiya i pilién
de. Ey ti Matias i naalap dia. Siya i nedagdag ta labindalawa a apostol.

2

Tu Kédemét na Banal a Espiritu

1 Nadid, kélipas na sapulu a aldew hanggan to kéontok ni Jesus ta langet, éy
dinumemét dén i Piyesta na Pentekos. Ey du méniwala ni Jesus, éy napisan
dén side a étanan.
2 Nadid, bigla de a nabati i ténog a gébwat ta langet, a koman i ténog na
mesibét a pahés. Ey meténog a tahod to lubuk no bile a égsean de.
3 Ey mineta de i kékétihék a koman i apoy, a kinumalat a tinumupo ta bawat
esa dide.
4 Ey inumasék dén i Banal a Espiritu ta bégi dia a étanan, tulos négkagi side
ta iba-iba a kagi, ayun ta nipagkaluub dide na Espiritu.
5 Nadid, égsa nadid ta Jerusalem i meadu a mékidiyos a Judeo, a mamiyesta
side. Gébwat side ta iba-iba a banuwan.
6 Pékabati de to ténog, éy dinumulug side to bile du alagad. Nagtaka side, da
nabati na bawat esa dide a mégkagi dén du alagad ta iba-iba a kagi de.
7 Mégtaka side a tahod, a kinagi de, a “Bakit, éwan beman taga Galilea san
diden ina?
8 Bakit mébati tam dide i sarili tam a kagi?”
9 Du tolay sa a mégtaka éy éwan side taga Galilea, éng'wan gébwat side ta
iba-iba a banuwan a adeyo. Te taga Partia; te taga Medo; te taga Elam; te
taga Mesopatamia; te taga Hudea; te taga Kapadosia; te taga Ponto; te taga
Asia;

10 te taga Pirigia; te taga Pampiliya; te taga Egipto; te taga Libya a sakup
na Sirena. Sakay te binumisita sa a taga Roma a Judeo, sakay éwan Judeo a
sakup dén na rilihiyon na Judeo.
11 Te égsa sa a taga Kreta, sakay Arabia. Diden ya a étanan, maski iba-iba
i kagi de, éy nabati de tu ginimet na Diyos a memahal, da nibaheta dide du
alagad ta kanikaniya de a kagi.
12 Ey basta mégtaka side a tahod, a négpakipakelagip side éng anya i kahulug-
ina no gégemtén du alagad.
13 Pero te iba sa a pinintasan de du alagad, a kagi de a lasing san side.

Tu Talumpati Ni Pedro

14 Ey nadid, tinumaknég du labindalawa a apostol, éy tulos ti Pedro a
négkagi du tolay ta medegsén. "Sikam a kapareho ko a Judeo," kagi na, "sakay
sikam a binumisita ta Jerusalemae, te kaginék dikam. Baten moy,
15 éwan lasing didi kaguman kuae, da alas nuwebe pabi na gagabi.
16 Eng'wan, saye i péngtupad to nihula ni Purupeta Hoel to araw.
17 Kinagi dén na Diyos i gemtén na ta katapusan a panahun, a iasék na kan
i Espiritu na ta étanan a tolay," kagi ni Pedro. "Tulos magpahayag kan siya
du anak moy ta kagi na. Sakay du lélake moy, éy maketa kan side ta tanda a
kataka-taka. Sakay du matanda moy a lélake, éy ipatagenép na kan dide.
18 Sakay du sakup na Diyos a tolay, i nihula be ni Hoel, éy iasék kan dide na
Diyos i Espiritu na ta éya a panahun; tulos ipahayag de kan i Diyos.
19 Sakay ipeta na kan ta langet i pagtakaan na tolay, sakay ipeta na kan be
i tanda ta munduae. Te meta kan a dige sakay apoy sakay meaadu a asok.
20 Ey nadid, bagu dumemét i aldew a késoli na Panginoon a maghukum,"
kagi ni Pedro, "éy dumiklém kan pa i bilag. Sakay i bulan éy maging koman i
dige i kolor naa.
21 Pero i maski ti ésiya a dumaying ta ngahen na Panginoon éy meligtas.
22 "Nadid, sikam a kabébayan ko a Judeo," kagi ni Pedro, "éy baten moy i
kagi kuae. Ti Jesus a taga Nasaret, éy pinatunayan na Diyos dikam a gébwat
ta langet i tungkulin naa; da pinagimet siya na Diyos ta meadu a makataka-
taka, sakay tanda. Ey tukoy moy dén ya, da ginimet na dén ya ta harap moya.
23 Sapul to sapul, éy tiniyak dén na Diyos a itugén na dikam ti Jesus. Ey
pinabuno moy siya, da inutusan moy dén du medukés a tolay a méngipako
diya ta kudos.
24 Pero binuhay siya na Diyos a huway. Pinaluwas na siya to lébéng, da
éwan maari a éwan mabuhay siya a huway.
25 Baten moy tu nisulat ni Dabid. Nihula na to araw a manalangin ti Jesus
ta kona se:
'Neta ko a palagi a kéye se diyakén i Panginoon. Siya i kaguman ko, monda
éwanék méligalig.
26 Kanya masaya i isip kua, sakay mésahaték ta kagi kua. Dahilan maski
mateék, éy umasaék a buhayénék na Diyos.
27 Ewan mo pébayan tu anak mo a mahunot tu bégi na ta luta.
28 Iatéd mo diyakén i buhay a éwan tu katapusan. Pasayaénék mo, da siko i
kaguman ko.' Saya tu nisulat ni Dabid.
29 "A tétotop ko," kagi ni Pedro, "i nisulat a éya ni Dabid, éy éwan na nibaheta
tu bégi na a sarili, da napospusan tam a minate dén siya, a kéye pabi i
pantiyung na ta banuwana a éye.

30-31 Eng'wan purupeta siya. Nihula na ngani i tungkul ta kébuhay a huway
ni Cristo. I Diyos, éy nisumpa na ni Dabid a ta esa a panahun éy maghari tu
apo na a esa ta kaharian naa. Ey nisulat ni Dabid i éya. Ey tu apo na éy ti
Cristo. Siya i éwana pabayan ta Dinatagen. Siya i éwana mahunot ta lébéng.
32 Ey nadid," kagi ni Pedro, "i éya a Jesus, éy siya dén tu binuhay na Diyos.
Ey sikame i sistigua na éya, da mineta me dén.
33 Ti Jesus, éy pinataas dén siya na Diyos, a kaguman na dén siya nadid a
méghari ta langet. Sakay naalap na dén Nama na tu nipangako na a Banal a
Espiritu. Ey nadid, i mineta moya nadid ta éye éy tu Banal a Espiritu na Diyos,
a niasék na dén dikame.
34 Tukoy tam a éwan nibaheta ni Dabid i sarili na, da éwan inumontok tu
bégi na ta langet. Ey te sulat ti Dabid a esa, a kona se: 'Kinagi na Diyos to amo
ko, a "Mégiknud ka ta tagirilan kuae,
35 a hanggan mapasuku ko diko du kalaban mo." '
36 "Kanya nadid," kagi ni Pedro, "éy dapat mapospusan na buu a banuwan
na Israel a i éya a Jesus a nipako moy to kudos, éy siya i nidéton na Diyos a
Panginoon na étanan. Siya i pinili naa a maghari ta tolay na munduae."
37 Nadid pékabati du tolay ta éya a kagi ni Pedro, éy nagsisi side a mi-
nasépduan side. "Adiyoy, Akéng," kagi de, "magenya kame?"
38 Ey kinagi ni Pedro, a "Pagsisian moy sakay ibutan moy du kasalanan
moy. Sakay ipabinyag kam a ipasakup kam ni Jesu Cristo, monda patawadén
na kam ta kasalanan moy, sakay tanggapén moy i kaluub na Diyos, a Banal a
Espiritu.
39 Dahilan i nipangako na a Espiritu éy para dikam be, sakay ta anak moy, a
sakay du édsa ta adeyo a lugar. Para ina ta maski ti ésiya a pinili na Panginoon
Diyos."
40 Kona sa i péghatul ni Pedro du tolay. Meadu i pékiohon naa dide, monda
méniwala side. "Umadeyo kam du magkadukés a tolay," kagi na, "monda
meligtas kam ta parusa a dumemét dide."
41 Nadid, du méniwala to kinagi ni Pedro éy nagpabinyag side. Te manga
étélo a libu a tolay a nipasakup du alagad ta éya a aldew.
42 Tulos nanatili side a mégadal ta iyétoldu dide du apostol, sakay
négkakaguman side ta mahusay. Négpisan side a aldew-aldew a méngan sakay
ménalangin.

Tu Ugali Du Méniwala

43 Du étanan a tolay sa, éy méganteng side, dahil ta meadu a makataka-taka
a tanda a ginimet du apostol.
44 Ey du étanan a méniwala éy négpisan-pisan side ta mahusay, sakay nibug-
tong de i étanan a ari-arian de.
45 Sakay i kabugtungana na éya éy niatéd de du kakaguman de ayun ta
kailangan na bawat esa.
46 Aldew-aldew éy négpisan side ta Templo. Sakay négdipon side ta mahusay
aldew-aldew ta bili-bile de, a masaya side tu isip.
47 Mégpuri side ta Diyos; sakay du iba a tolay, éy iyégalang de side. Ey bawat
esa aldew éy te tolay a bigu a méniwala, a iyédagdag na Diyos dide, a niligtas
na.

3

Tu Lumpu a Naghusay

1 To esa a aldew, a alas tres tu bilag, éy inumange ti Pedro sakay ti Juan ta
Templo, da oras dén na pénalangin. To késdép de
2 to memahal a pintuan, éy te lélake sa a lumpu sapul to nikeenak na. Du
kaguman na éy iwahak de sa siya aldew-aldew, monda mékilimos ta bawat
sumalegéd.
3 Siya, péketa na de Pedro a somdép, éy nékeged siya ta limos.
4 Ey linameng siya du éduwa, sakay kinagi diya ni Pedro, a "Oy, enta mo ye."
5 Ey linameng side no lumpu, a inumasa dén a limusan de siya.
6 Pero kinagi ni Pedro diya, a "Ewanék tu kuhata, pero te ibaék a iatéd diko.
Ta pamag-itan na kapangyarian ni Jesu Cristo, éy utusan ta ka a umégkat a
maglakad."
7 Nadid, kembilan ni Pedro tu kamét na a inégkat, éy bigla a nakasibét tu
tikéd na a éduwa.
8 Tulos linumuksu dén siya a tinumaknég, sakay tulos na dén a naglakad.
Sakay sinomdép side a étélo ta Templo. Mésahat tu lumpu, a mégluksu-luksu
siya, sakay mégpuri siya ta Diyos.
9 Ey du tolay ta lubuk, éy neta de siya a méglakad, a pépurién na i Diyos.
10 Ey mégtaka side a tahod, da natenggi de a siya bale tu dati a égse to
pintuan a mékilimos.

Mégtoldu Ti Pedro Ta Templo

11 Nadid, habang te kébil siya ni Pedro sakay ni Juan, éy méginan du tolay
sa a étanan a dinumulug dide, da mégtaka side. I égsean dia éy tu kwarto ni
Solomon.
12 Ey ti Pedro, péketa na du mégdulug dide, éy négkagi siya dide. "Sikam
a kabébayan ko," kagi na, "bakit mégtaka kam ta éye? Bakit te lamengan
moy kame ta kona sina? Akala moy napalakad me siya ta sarili me san a
kapangyarian, o kabanalan? Ewan!
13 Diyos ngani dén i nagpalakad ta lumpuae! Siya ya i péniwalaana depo tam
a Abraham, sakay ni Isak, sakay ni Hakob. Diyos i nagpataas to utusan na a
ti Jesus. Pero sikam éy nitugén moy siya du te kapangyarian, sakay inidelan
moy siya ta harap ni Gubernador Pilato, maski gustu na dén a légsiwan.
14 Ti Jesus i mahusay a lélake, a éwan tu kasalanan. Pero inidelan moy
siya, a nipékiohon moy ni Pilato a paluwasén na ta pégpihesuan i esa a lélake a
namuno, a ti Barabas.
15 Kanya sikam," kagi ni Pedro, "éy binunu moy dén tu méngatéd dikitam
ta buhay tam. Pero binuhay siya na Diyos. Ey sikame i sistigua na éya.
16 Kanya i kapangyarian na ngahen ni Jesus, éy saya i nagpahusaya ta lélake
a éye. Naghusay siya da méniwala siya ta ngahen ni Jesus.
17 "Ey nadid, a tétotop ko," kagi ni Pedro, "éy tukoy ko a éwan moy tukoy tu
ginimet moy, da éwan moy napospusan a anak siya na Diyos; éy kona be sa
du tagapamahala moy.
18 Pero tu ginimet moy a éya, éy saya i nangtupad to dati a nipahayag na
Diyos ta pamag-itan du purupeta, a ti Cristo éy kailangan a maghirap.
19 Kanya nadid, i pékiohon kua dikam éy magsisi kam, sakay magsoli kam
ta Diyos, monda ibutan na du kasalanan moy,
20 sakay atdinan na kam ta mahusay a buhay; sakay pasolen na se a huway
ti Jesus, a iligtas na kam. Da siya i pinili naa.

21 Pero nadid a panahun, éy kailangan a manatili pabi ti Jesus ta langet,
hanggan éwan dumemét i panahun a pangbagu na Diyos ta étanan, ayun to
nipahayag na ta pamag-itan du purupeta na to araw.
22 Da kinagi ni Moises a paangen kan na Diyos dikitam i esa a purupeta a
kona diya. Ey gébwat kan siya dikitam, kagi na. Ey kagi be ni Moises a dapat
tam siya a baten.
23 Da i maski ti ésiya kan a éwan mégbati ta éya a purupeta, éy ibutan siya na
Diyos, a pakaten na. Ey nadid, i éya a purupeta éy ti Cristo.
24 Ey du étanan a iba a purupeta to araw, a sapul ni Samwel, sakay du
sumunud diya, éy nagpahayag be side tungkul ta panahun tam nadid.
25 Ey sikam," kagi ni Pedro, "éy lahi kam diden ya a purupeta. Kanya
para dikam i pangako na Diyos du apo moy to araw. Da kinagi na Diyos ni
Abraham, a gemtén na kan i mahusay du étanan a tolay ta mundua ta pamag-
itan du apo-apo na.
26 Ey nadid," kagi ni Pedro, "éy pinaange dén se na Diyos tu anak na dikam,
monda iligtas na kam, monda ibutan moy i ugali moy a medukés."

4

De Pedro Ta Harap Na Huwes

1 Nadid, mégkagi pabi de Pedro du tolay, éy inumange sa dide tu kapitan na
guwardia ta Templo. Kaguman na du padi, sakay du sakup na rilihiyon na
Saduseo.
2 Mégingél side du éduwa a apostol, da mégtoldu side du tolay a mabuhay i
tolay a huway, da nabuhay dén ti Jesus.
3 Kanya dinikép de du éduwa, sakay nipihesu de pa hanggan to gagabi, da
apon dén.
4 Pero du meadu a nakabate to pégtoldu ni Pedro, éy naniwala side ni
Jesus. Tulos dinumagdag side ta gurupu du alagad, hanggan inumabut side
a étanan ta manga lima a libu a lélake.
5 Nadid, to gagabi dén, éy nagmiting ta Jerusalem du tagapamahala a
Judeo, sakay du te tungkulin.
6 Kaguman de ti Anas a mataas a padi, sakay ti Kaipas, sakay ti Juan, sakay
ti Alehandro, sakay du iba a top de.
7 Pinaharap de du éduwa, éy nipakelagip de éng pinakodya de a nagpahusay
to lumpu. "Ahe i nangalapan moya," kagi de, "ta kapangyarian moy a
nagimet ta éya a tarabaho moy?"
8 Nadid, édse ni Pedro ta mahusay i Banal a Espiritu, tulos sinengbet na side
ta katuwiran na. "Sikam a mataas," kagi na,
9 "éng isiyasat moy dikame nadid tungkul ta memahal a nanyari ta
lumpuae, sakay éng kodya siya a naghusay, éy saye i sengbet mia:
10 dapat mapospusan na étanan a tolay, a kanya te taknég se i lumpuae a
mahusay dén éy dahil ta kapangyarian ni Jesu Cristo a taga Nasaret. Saya tu
nipako moy to kudos, a tulos binuhay na Diyos.
11 Mara siya tu bito a inidelan du mégbile, da isip de éy éwan tu pasa. Ey siya
bale i mahalagaa a bito a panuluk na bile.
12 Kona sa ti Jesus, da siya san i tagapagligtas ta tolay. Da maski ahe ta
mundua, éy éwan tu iba a makapagligtas ta tolay, éng éwan na éya a pinili na
Diyos."

13 Nadid, du te tungkulin ta éya, péketa de a metapang de Pedro sakay ti
Juan, a bihasa side a mégtoldu, éy mégtaka side dide. Da tukoy de a mababa
san side a tolay, a éwan nagadal. Ey nadid éy naala-ala de a kaguman bale
side ni Jesus to te buhay na pabi.
14 Sakay péketa de to lumpu a te taknég ta gileda du éduwa, a mahusay dén,
éy éwan side tu maisip a katuwiran a pangparusaan de dide.
15 Kanya pinaluwas de pa side to pégmitingan de, sakay néguhon side.
16 "Anya i gemtén tam diden ya a lélake?" kagi de. "Da minehayag dén ta
buu a Jerusalem i ginimet dia to lumpu. Ewan kitam makasaway ta éya.
17 Pero nadid, monda éwan kumalat ta lalo i éya," kagi de, "éy basta
pégkagian tam side a diyan dén side magpahayag a huway ta ngahen ni Jesus."
18 Kanya huway de a pinauwet de Pedro, sakay pinégkagian de side a diyan
side huway a mégtoldu ta ngahen ni Jesus.
19 Pero kinagi dide du éduwa, éy "Isipén moy éng anya i gustu na Diyos, éng
sumunud kame dikam, o éng sumunud kame diya.
20 Pero para dikame," kagi de, "éy éwan maari a éwan me ipahayag i mineta
me a ginimet ni Jesus, sakay tu pégtoldu na dikame."
21 Nadid, du te tungkulin, pékabati de ta éya, éy pinégkagian de side ta lalo
a mahigpit, sakay linégsiwan de side. Ewan side tu maisip a katuwiran de a
monda parusaan de du éduwa, dahilan du iba a tolay éy mégpuri side ta Diyos
dahil to nanyari.
22 Sakay pati, tu lélake a pinahusay de éy mahigit dén ta épat a pulu a taon i
idad naa.

Ménalangin Du Apostol

23 Nadid, pékaluwas dén de Pedro, éy nagsoli side du kakaguman de, sakay
nikagi de dide tu kinagi du mataas a Judeo dide.
24 Ey to pékabati de ta éya, éy pisan side a nanalangin a étanan. "Panginoon
Diyos," kagi de, "siko i nanggimet ta langet, sakay ta diget, sakay ta luta, sakay
ta étanan a égse dide.
25 Siko i négkagia ta pamag-itan ni Dabid a apo me, ta tulung na Banal a
Espiritu. Bakit mégingél kan du éwan Judeo a tolay, kagi ni Dabid to kasulatan
na. Sakay bakit mégisip kan du tolay ta éwan tama?
26 Du hari kan, sakay du mayor, éy négagum side a lumaban side ta
Panginoon, sakay tu pinili na Diyos a maghari.
27 Ey nanyari dén ya, Panginoon, i éya a nihula ni Dabid, da minagagum
ngani dén ta banuwanae dudu linumaban ni Jesus. Ey siya tu inutusan mo,
Améng, a pinili mo a maghari. Pati ti Hari Herod, sakay ti Gubernador Pilato,
éy nékiagum side du Judeo sakay du éwan Judeo, a linumaban side ni Jesus.
28 Ginimet de, Améng, i étanan a bagay a dapat manyari, a nitakda mo to éya
pa.
29 Ey nadid, Panginoon," kagi de, "éy enta mo, mégbanta side dikame nadid
a parusaan de kame. Aguman mo kame a utusan mo, monda metapang
kame a mégtoldu ta kagi mua.
30 Itupu mo i kamét mo dikame, Panginoon, monda te meadu a tolay a
magamot ta panalangin me. Monda makagimet kame ta tanda a makataka-
taka ta pamag-itan no anak mo a banal a ti Jesus."
31 Nadid, kétapos de a ménalangin ta éya a kagi, éy nayégyég tu égsean de a
bile, a tulos inumasék dide ta mahusay i Banal a Espiritu. Tulos metapang
side a mégbaheta ta kagi na Diyos.

Ugali Du Méniwala a Mégbahabahagi

32 Nadid, du étanan a méniwala, éy négkaesa side tu isip. Ewan tu mégkagi a
koo na san tu kasangkapan na, éng'wan para ta étanan.
33 Ey tulos du apostol a mégpahayag a minabuhay a huway ti Jesus. Sakay
égse dide i dikél a kapangyarian na Diyos. Sakay niatéd na Diyos i biyaya na
du étanan a méniwala diya.
34 Ewan side tu kailangan ta kabuhayan de, maski ti ésiya dide, dahilan
du te luta éy nibugtong de; sakay du te bile, éy nibugtong de be. Sakay tu
kabugtungan de, éy niatéd de
35 du apostol. Sakay du apostol éy binahabahagi de ta maski ti ésiya dide i
te kailangan.
36 Kona sa i ginimet ni Hose. Libita siya a taga Sipro. I palayaw na éy ti
Bernabe, a i kahulugina na éya éy Matulungin.
37 Nibugtong na tu luta na sakay niatéd na du apostol i kabugtungan na.

5

De Ananias a Pasawa

1 Pero te esa a lélake a ti Ananias i ngahen na. Tu asawa na éy ti Sapira. Te
luta be side a nibugtong de.
2 Pero ti Ananias, éy binawasan na pa ta lihim i kabugtungan na. Ey
kaguman na tu asawa na. Basta sénganya san i niatéd na du apostol.
3 Pero kinagi ni Pedro diya, a "Bakit, Ananias, éy nadaig ka dén ni Satanas?
Nagbuli-buli ka dén ta Banal a Espiritu! Bakit niliso mo i kalahati no
kabugtungan no luta mo?
4 Bakit?" kagi ni Pedro, "to éwan mo pabi péngibugtong to luta, éy éwan
beman koo moya? Nadid, to néngibugtong moy dén, éy éwan moy beman koo i
kabugtungan naa? Ewan kame nékeged diko. Bakit naisip mo a iliso dikame
i kalahati na kabugtungan naa? Ewan ka nagbuli-buli dikame, Ananias, éng
'wan Diyos i pinagbuli-bulian mua."
5-6 Nadid, pékabati ni Ananias ta éya, éy basta minebagsak siya a tulos
minate dén! Ey du ulito sa, éy sinaputan de ta damit, sakay nielbéng de dén.
Ey du étanan a nakabaheta ta éya, éy méganteng side a tahod.
7 Nadid, kélipas na étélo a oras, éy dinumemét sa tu asawa na, a éwan siya
tu malay ta nanyaria.
8 Ey kinagi diya ni Pedro, a "Anya, Sapira, sé' san ya i kabugtungana no luta
moy?" Ey "O," kagi na, "sé' ngani san ya."
9 "Bakit," kagi ni Pedro, "nagkaisa kam bale a mamuhuba ta Espiritu na
Panginoon! Enta mo, Sapira, di édse ta pintuana éy side ina du naglébéng to
asawa mo; sakay siko man dén i ielbéng dia nadid!"
10 Nadid, pékabati ni Sapira ta éya, éy bigla be siya a minatumba ta harap ni
Pedro, a tulos nabégsot i angés naa. Ey késdép du ulito, éy neta de a minate
be tu bébe. Kanya niluwas de be, a nielbéng de be to giled no asawa na.
11 Ey méganteng a tahod du iba a tolay a nakabati ta éya.

Gégemtén Du Apostol

I Meadu a Kataka-taka

12 Nadid, ginimet du apostol i meadu a tanda a makataka-taka ta harap du
tolay. Ey du étanan a méniwala, éy mégpisan-pisan side aldew-aldew to kuwarto
ni Solomon ta Templo.

13 Ey du iba a tolay ta Jerusalem, éwan side nangahas a mékiagum dide; pero
te galang side du méniwala.
14 Ey tulos a kinumadu a kinumadu aldew-aldew i méniwala ta Panginoon.
Lélake éy ta bébe.
15 Sakay dudu te saket, éy niange side du kakaguman de ta karsada, a
nipakatidug de ta kakama de, sakay abék de, monda éng sumalegéd ti Pedro,
éy malduman maka san no anino na i sénganya dide.
16 Kanya inumange be sa i meadu a tolay a gébwat du banubanuwan ta
palebuta na Jerusalem, a kembil de sa du te saket, sakay du hinayup. Ey
naghusay side a etanan.

Parusaan De Du Apostol

17 Nadid, du mataas a padi, éy ménaghili side a tahod du apostol. Ey kona
be sa du kaguman de a Saduseo.
18 Kanya dinikép de du apostol, a nipihesu de.
19 Pero to kélép, éy inumange dide i esa a anghel a gébwat ta Panginoon, a
tulos binuksan na tu pintuan no pégpihesuan, sakay niluwas na side, sakay
kinagi na dide, a
20 "Ikad moy dén ta Templo, sakay magtoldu kam du tolay ta tungkul ta
bigu a buhay."
21 Ey sinumunud du apostol. To amulaldew, éy sinomdép side ta Templo,
tulos mégtoldu man dén side ta tolay sa.
Mentaras mégtoldu side, éy dinumulug du mataas a padi to pégmitingan de,
da talaga side a mangbista du apostol. Nadid, to képisan de, éy nipauwet de
du apostol ta pégpihesuan.
22 Pero kédemét sa du pulis, éy éwan bale sa side! Kanya nagsoli du pulis ta
pégmitingan, a kinagi de
23 a éwan sa side! "Tu pintuan no pégpihesuan éy nakakandadu ta mahusay,"
kagi de. "Pati du guwardia éy mégbantay san side to pintuan. Pero to
péngbukas me," kagi de, "éy éwan bale tu tolay ta lubuk!"
24 Nadid tu hepe du pulis ta Templo, sakay du padi, pékabati de ta éya, éy
méligalig side tu isip, éng anya i nanyaria du apostol.
25 Ey to pégisip de pabi, éy te dinumemét dide a négkagi, a "Bakit? Du lélake
a nipihesu moy éy kéya man dén side ta Templo a mégtoldu!"
26 Nadid tu hepe, sakay du pulis, pékabati de ta éya, éy inange de side
inuwet. Pero éwan de side pinilit, da méganteng side a makay batikalén side
du tolay sa a mégbati.
27 Nadid, péngiange de dide to pégmitingan de, éy siniyasat side no mataas a
padi.
28 "Isip ko nibawal me dikam ta mahigpit a diyan kam mégtoldu a huway
ta éya a ngahen!" kagi na. "Pero entan moy i ginimet moya! Nekalat dén
ta Jerusalem i pégtoldu moya! Sakay gustu moy pa a sikame i managuta to
nikate na éya a lélake!"
29 Pékabati de Pedro ta éya, éy kinagi de, éy "Diyos i dapat me a sundin,
kesira dikam.
30 Sikam éy binunu moy ti Jesus to kudos. Pero i Diyos a péniwalaan du apo-
apo tam, éy binuhay na siya.
31 Pinataas be siya na Diyos ta étanan, a siya i kaguman naa a maghari ta
langet. Ti Jesus i tagapagligtas, sakay mayor siya ta étanan a tolay, monda

maari du Judeo a ibutan de tu kasalanan de, tulos pagpasensiyaan side na Diyos.
32 Ey sikame," kagi ni Pedro, "i sistigua na éya. Sakay pati i Banal a Espiritu
a iatéd na Diyos ta bawat méniwala diya, éy siya be ya i mégpatunaya."
33 Nadid, pékabati du te tungkulin ta éya, éy méiyamut side a tahod, a gustu
de a ipabuno du apostol.
34 Pero te esa sa a Pariseyo, a ti Gameliel i ngahen naa. Maistu siya
na rilihiyon na Judeo. Ey iyégalang siya du tolay. Siya, éy tinumaknég to
pégmitingan de. Niutus na a iluwas de pa du apostol,
35 tulos hinatulan na du kakaguman na. "Kabébayan ko," kagi na; "isipén
moy ta mahusay i gemtén moy di tolay a ina.
36 Tandaan moy ti Teudas to éya; nagwari-wari siya a mataas. Ey te manga
épat a datos a lélake a nékiagum diya. Pero to nikate na éy nahiwahiwalay du
tolay na. Ey basta naibut tu rilihiyon na.
37 Ey kétapos na éya, éy minetanyag man dén i esa man dén a lélake, to
panahun no sensos; ti Hudas a taga Galilea. Ey meadu be siya a tolay a
nipasakup diya. Pero minate be siya, a tulos nahiwahiwalay be du tolay na.
38 Kanya nadid," kagi ni Gamaliel, "éy diyan kitam mékialam di tolaya a éye.
Pabayan moy side. Eng gébwat ta isip de sana i gimet dia, éy maibut.
39 Pero éng gébwat ta Diyos, éy éwan moy maari a mabawalan. Makay sakali
éy Diyos dén i labanan moya!" Nadid du te tungkulin, pékabati de ta éya a kagi
ni Gamaliel, éy pinumayag side.
40 Ey nadid, pinasdep de man dén du apostol, sakay binalbal de side, sakay
binawalan de side a mégpahayag a huway ta ngahen ni Jesus, sakay linégsiwan
de side.
41 Ey du apostol, hinumektat side to pégmitingan de a mésahat, da neta de
a tinanggap side na Diyos, a pinili na side a mégtiis ta hirap alang-alang ni
Jesus.
42 Ey sigi san side aldew-aldew a méngipahayag ni Jesus ta Templo sakay ta
bili-bile, a siya i pinilia na Diyos a tagapagligtas.

6

Nangpile Side Ta Pitu a Katulung De

1 Nadid, to panahun a éya, éy négkékakadu i méniwala ni Jesus. Pero du Judeo
sa a dayuan, éy naglekramo side du taga Jerusalem a Judeo, dahilan, kagi de,
éy du bilo de a bébe ta gurupu de, éy mépabayan kan side aldew-aldew bagay
bahababahagién du apostol i kabuhayan.
2 Kanya du apostol éy inipun de i étanan a méniwala a mégmiting side. "Ewan
maari a sikame i bahala a mégbahababahagi aldew-aldew ta gastos a para du
kaguman tam a pobri," kagi de, "da bahala kame san a mégpahayag ta kagi na
Diyos.
3 Kanya, a tétotop me," kagi de, "éy pilién moy ta kakaguman moy i pitu a
lélake. Magpili kam ta matalinung a lélake a tukoy moy a égse dide ta mahusay
i Banal a Espiritu. Ey sikame a apostol, éy atdinan me side ta tungkulin de a
side i tagahatia ta gastos a para du pobre.
4 Ey sikame," kagi de, "éy tulos kame san a ménalangin, sakay mégtoldu ta
kagi na Diyos."
5 Nadid, pékabati du gurupu de ta éya, éy mahusay side tu isip. Tulos nagpili
side ta pitu a lélake. Pinili de pa ti Esteban, da siya i méniwala a tahod, sakay

égse diya ta mahusay i Banal a Espiritu. I iba a pinili de éy de Pelip, Prokoro, Nikanor, Timon, Parmenas, sakay ti Nikolas a taga Antiokia. Siya éy éwan Judeo, pero dati siya a sakup na ugali na Judeo.
6 Side éy niharap de du apostol; tulos nitupo de i kamét dia dide, sakay nipanalangin de side.
7 Ey nadid, tulos nagkabahibaheta dén i kagi na Diyos. Ey lalo a négkékakadu i nipasakup ni Jesus ta Jerusalem. Sakay te meadu be a padi a méniwala.

Tu Nipangdikép Ni Esteban

8 Nadid ti Esteban, éy inatdinan na Diyos ta biyaya sakay ta kapangyarian na; tulos gégemtén na i meadu a kataka-taka ta harap du tolay.
9 Nadid, te iba a Judeo a inumange sa a nékipagsuway ni Esteban. Sakup side na gurupu na Libertines. Te kaguman be side a Judeo a taga Sirene, sakay Alehandera, sakay Silisia, sakay Asia.
10 Pero éwan de nadaig tu karunungan ni Esteban, a niatéd diya na Espiritu.
11 Kanya side, éy sinulsulan de ta lihim i sénganya a lélake a kagin de a ti Esteban éy nabati de kan siya a méngupos ni Moises sakay ta Diyos.
12 Nadid, linigalig de du tolay sakay du te tungkulin a hanggan naiyamut side ni Esteban. Tulos dinikép de siya sakay niharap de siya du mataas a padi.
13 To péngbista de, éy niharap de be sa du mégsistigu ta kakabulyan a kontara ni Esteban. "Palagi siya," kagi de, "a mégkagi ta kontara ta Templo, sakay ta ugali ni Moises.
14 Nabati me siya a mégkagi a hukatén kan ni Jesus i Templo tama, sakay baguén na kan i étanan a ugali tam a niutus dikitam ni Moises to araw!"
15 Nadid, du étanan a te eknud sa éy inentan de ti Esteban éy neta de i mudet na éy koman bale dén i mudet na anghel a gébwat ta Diyos.

7

Tu Katuwiran Ni Esteban

1 Nadid, tu mataas a padi éy kinagi na ni Esteban, a "Anya, tutuhanan i éya a niabla de? Anya i katuwiran mua?"
2 Ey saye i atakduga a nisengbet ni Esteban dide:
"Sikam a matétanda, sakay sikam a tétotop ko," kagi na, "baten moy i kagin kuae. To araw éy pinumeta i Diyos to apo tam a Abraham to pégiyan na kan pabi ta Mesopotamia, bagu négiyan ta Haran.
3 Ey anya tu kinagi na Diyos diya? 'Ginanan mo, Abraham,' kagi na, 'du tétotop mo se, sakay tu luta mo, a umange ka ta iba a lugar a ipeta ko diko.'
4 Ey nadid," kagi ni Esteban, "éy hinumektat ti Abraham to banuwan na, a inumagton kan dén ta Haran. Ey to nikate no ama na, éy pinaagton man dén siya na Diyos ta banuwan tam a éye.
5 Pero éwan na inatdinan ti Abraham ta luta na a sarili, maski kétihék. Pero i nipangako naa diya, éy iatéd na kan diya ta esa a panahun i lutaae a étanan, a para koo na apo-apo na. Ey to péngikagi na diya ta éya, éy éwan bale pabi ti Abraham tu anak.
6 Ey kinagi be na Diyos ni Abraham, a bagu mégiyan se du apo-apo na, éy mégiyan pa side ta adeyo a banuwan. Ey pilitén kan side na iba sa a tolay, a pahirapan de side ta lubuk na épat a datos a taon.

7 ‘Pero,’ kagi na Diyos, ‘éy parusaan ko diden ya a tolay a magpahirap du
apo-apo mo. Sakay humektat sa du apo-apo mo,’ kagi na, ‘a umange se side
a magsamba se side diyakén.’
8 Ey nadid, to pégkagi na Diyos ni Abraham, éy inutusan na siya a ipabugit,
da saya i tanda no pangako na. Sakay ti Abraham, pégenak no anak na a ti
Isak, éy binugit na be siya, to walu pabi a aldew i idad naa. Sakay ti Isak,
anak na ti Hakob. Sakay ti Hakob, anak na du sapulu éy ta éduwa a lélake. Ey
side ya di apo-apo tama to araw, sikitam a Judeo. Kanya binugit de du anak
de, éy tanda ya no pangako na Dios to apo tam to araw.

9 “Nadid, tu anak ni Hakob a esa, éy ti Hose. Du aka na, éy suméséne kan
side diya. Kanya nibugtong de siya; tulos naging utusan siya ta Egipto. Ey
kaguman sa siya na Diyos,
10 a inaguman na siya ta étanan a hirap na ta éya. Inatdinan na kan ti Hose
ta katalinungan na, monda kéharap na ni Hari Paraon, éy gustu na siya, tulos
ginimet na ti Hose a naging gubernador ta étanan na banuwan na Egipto,
sakay siya kan be i mayor to bile no hari.
11 Nadid, to panahun pabi ni Hose éy dinumemét i dikél a alép ta buu a
Egipto a hanggan ta Kanaan. Te dikél kan a hirap, a hanggan éwan dén tu
paketan du apo tam ta kanén.
12 Ey ti lakay a Hakob, pékabaheta na a te pahay kan ta Egipto, éy pinaange
na sa du anak na a sapulu. Saya i purumeru a bisita de ta éya.
13 Nadid,” kagi ni Esteban, “to ikaduwa a bisita de ta éya a mégipahay,
éy nipatenggi kan dén ti Hose du aka na, a siya bale dén tu wadi de! Ey
napospusan kan ni Hari Paraon i tungkul du tétotop ni Hose.
14 Ey nadid, nipauwet ni Hose tu ama na a Hakob, sakay du pamilya na a
étanan; pitu a pulu éy ta lima side a étanan.
15 Ey nagkobu kan dén de Hakob ta Egipto. Ey minate kan sa siya, sakay
minate be sa du apo-apo tam.
16 I bangkay dia, éy kembil de ta Sikem, sakay nielbéng de to lébéng a
binugtong ni Abraham to éya pa du anak ni Hamor.

17 “Nadid, adene a matupad tu pangako na Diyos ni Abraham, éy meadu
dén a tahod du Judeo ta Egipto.
18 Ey nadid éy te hari dén a iba ta Egipto a éwan na kan tukoy ti Hose.
19 Siya éy pinagsamantalaan na kan du apo tam, sakay pinilit na side a ibut
de du anak de a bigu, monda mate side.
20 Ta panahun a éya éy nienak ti Moises, éy kamahalan kan siya a anak. Ey
inalagaan siya nena na ta bile ta étélo a bulan.
21 Sakay to péngibut de diya, éy inalap siya no bébe a anak no hari, sakay
pinadikél na siya a koman na i anak a sarili.
22 Sakay tinolduan de kan ti Moises ta étanan a adal na Egipto. Ey naging
matalinung kan siya ta kagi éy ta gimet na.

23 “Nadid,” kagi ni Esteban, “to épat a pulu a taon i idad ni Moises, éy
naisipan na a umange bumisita du kapareho na a Judeo, du apo-apo ni Israel.
24 Ey to kébisita na dide, éy neta na kan a apién no Egipto i esa dide. Kanya
ti Moises éy nisuhog na tu Judeo, a binunu na tu Egipto.
25 Akala ni Moises éy tukoy du kabébayan na a siya i pinilia na Diyos a
mangagaw dide ta hirap de. Pero éwan de kan tukoy.

26 Dahilan, to kagagabian na éya, éy neta na i éduwa a Judeo a méglébug; éy
talaga na kan side a awatén. 'Kadimoy,' kagi na, 'bakit méglébug kam? Pareho
kam a Judeo.'
27 Pero tu te kasalanan, basta nitogpal na kan ti Moises, a kinagi na diya, a
'Ti ésiya i nagutusa diko a mégmayor dikame?
28 Gustu mo bale a bunonék mo a kona to ginimet mo to apon se to Egipto?'
29 Ey ti Moises, pékabati na kan ta éya, éy ginuminan dén siya ta banuwan
na Egipto, a inumagton kan dén siya ta Madian. Ey nagenak sa tu asawa na
ta éduwa a anak a lélake.
30 "Nadid, pékalipas na épat a pulu a taon, éy égsa ti Moises ta buked na Sinay
ta ilang a lugar. Ey pinumeta sa diya i esa a anghel a te tupo to kéhiték a kayo
a medingat ta apoy.
31 Péketa ni Moises ta éya, éy mégtaka kan siya. Ey to kégébék na a entan, éy
nabati na i boses na Diyos.
32 'Moises,' kagi na, 'sakén i Diyos a pinéniwalaan du apo moy a ti Abraham,
Isak, sakay Hakob.' Ey ti Moises, pékabati na ta éya, éy méganteng kan siya a
tahod, a mésanike dén a lumameng a huway.
33 Ey kinagi na Panginoon diya, a 'Ibutan mo, Moises, i sinelas mua, da i
luta a éye éy égsean na Diyos.
34 Nadid, Moises,' kagi na Diyos, 'éy mineta ko ngani dén i hirap du tolay
ko ta Egipto, sakay nabati ko be dén i dayidaying dia diyakén. Ey nadid éy
inumogsadék dén a mangagaw dide. Kadon, Moises,' kagi na, 'da paangen ta
ka ta Egipto.'
35 "Nadid, i éya a Moises," kagi ni Esteban, "éy siya a mismo tu lélake a
inidelan dén du Judeo to purumeru, a kinagi de diya éng ti ésiya i nagutusa
diya a magmayor dide. Ey Diyos ngani dén i nagutusa diya a magmayor
dide, sakay mangagaw dide, ta pamag-itan no anghel a mineta na to kayo
a medingat.
36 Ey ti Moises éy ginimet na kan i meadu a makataka-taka ta Egipto, sakay
ta Medideg a Diget, sakay ta ilang a lugar ta lubuk na épat a pulu a taon. Siya
i nagpaluwasa du Judeo ta Egipto.
37 I éya a Moises, éy siya be i négkagi du Israel, a paangen kan na Diyos
dikitam i esa a purupeta a kona diya. Ey gébwat kan siya dikitam, kagi na.
38 Ti Moises be i kagumana du tolay a Israel to pégiyan de to melawa a ilang
a lugar. Napisan side ta buked na Sinay to pégkagi no anghel ni Moises ta éya.
Tinanggap kan ni Moises ta éya i utus na Diyos a éwan malipas, monda iatéd
na dikitam.
39 "Pero du apo tam," kagi ni Esteban, "éy éwan de sinunud ti Moises.
Inidelan de kan siya, a gustu de maka a sumoli ta Egipto.
40 Kanya, to péglakad ni Moises to buked, éy kinagi de ni Padi Aron,
a 'Magimet ka pad ta ribultu a diyos tam, monda te méngigiya dikitam.
Dahilan,' kagi de, 'ti Moises a néngigiya dikitam a linumwas ta Egipto, éy éwan
tam tukoy éng ahe siya.'
41 Tulos ginimet de kan i diyos-diyosan de a ribultu na baka. Sakay
nagatang side to harap na. Ey mésaya side to ginimet de, a nipagpiyesta de.
42 Ey dahil ta éya, éy inidelan side na Diyos, a pinabayaan na side a
sumésamba ta diyos-diyosan, ayun to nakasulat ta libru du purupeta. 'Sikam
a Israel,' kagi na Diyos, 'bakén a sakén i inatdinan moya to niatang moy ta
hayup to pégiyan moy ta ilang a lugar.

43 I sinésambaan moya éy du diyos-diyosan a biton a Molok sakay tu biton a
Rempan, sakay du iba a ginimet moy a ribultu. Kanya sakén,' kagi na Diyos,
'éy ibut ta kam ta dumanég a sa na Babilonia.'
44 "Nadid," kagi ni Esteban, "to pégiyan pabi du apo-apo tam to ilang a lugar,
éy nagimet side ta dikél a tolda a pégsimbaan de, a kona to niutus na Diyos ni
Moises. Saya i tanda a kaguman de i Diyos. I sukat na kan éy kapareho no
nitoldu na Diyos ni Moises.
45 Ey to panahun ni Hosue a mayor de, éy kembil de tu tolda to késdép de ta
luta a pégiyanan de. Sakay i Diyos, éy inibutan na du iba a tolay a dati a égsa
sa. Ey tu tolda, éy ginamit de a hanggan ta panahun ni Hari Dabid.
46 Ey kinasahatan na Diyos ti Dabid. Ey pinakelagipan na i Diyos éng siya i
maari a magimet ta dikél a bile a pégiyanan na Diyos.
47 Pero ti Solomon i nagimita ta éya a bile.
48 "Pero entan moy," kagi ni Esteban, "i mataas a Diyos éy éwan mégiyan ta
ginimét na tolay a bile, ayun to kagi no purupeta:
49 'Mégiyanék ta langet,' kagi na Diyos, 'sakay i mundua éy saya i te tupuana
na tikéd kua. Anya i bile a gemtén moy a para diyakén. Anya,' kagi na Diyos,
'te kailanganék ta bile a imangan ko?
50 Sakén i nagimita ta étanan.'
51 "Pero sikam," kagi ni Esteban, "éy mekétog i ulo moya! Ewan pabi
nabagu i isip moya! Sala moy a baten i katutuhanan! Bakit éidelan moy i
Banal a Espiritu? Kona be sa du apo moy to araw, éy kona kam be sa nadid!
52 Entan moy," kagi na, "du purupeta to araw, éy linéloko side du apo moy.
Sakay du naghula a dumemét se i anak na Diyos, éy binunu de side. Ey nadid,
to kédemét na dén se, éy nitokyon moy siya, sakay binunu moy!
53 Sikam i néngiatdinana na anghel ta utus na Diyos to araw pero éwan moy
sésundin!"

Binunu De Ti Esteban

54 Nadid, pékabati du te tungkulin ta éya a kagi ni Esteban, éy méiyamut side
a tahod, a mégingél side diya.
55 Ey ti Esteban, basta te tangad san siya ta langet, a édse diya ta mahusay i
Banal a Espiritu. Sakay neta na sa i demlag na Diyos, sakay ti Jesus a te taknég
ta giled naa.
56 "Entan moy," kagi na, "meta ko a bukas dén i langet, sakay tu lélake a
gébwat ta langet, éy te taknég siya ta giled na Diyos."
57 Ey du te tungkulin, pékabati de ta éya, éy basta tinaklében de tu talinga de,
sakay hinabuhabukan de siya, sakay bigla de a dinale,
58 sakay hinela de a niluwas to banuwan. Sakay binunu de siya a binatikal
de siya ta bito. Ey du namuno diya, éy niedton de pa tu badu de to harap no
esa a lélake, a i ngahen na éy ti Saulo.
59 To péngbatibatikal de pabi diya, éy nanalangin siya, a kagi na, a "Pangi-
noon, agawén pad i kaliduwa kua."
60 Tulos linumuhud siya a kinagi na ta medegsén, a "Panginoon, diyan pad
side sésisin ta éye a kasalanan de." Ey to pégkagi na ta éya, éy tulos minate dén.
Ey mésahat ti Saulo to kéte ni Esteban. Te sénganya sa a lélake a mékidiyos, éy
side ya i néngielbénga diya, a minagsanget side diya ta meadu.

8

1-2 Nadid, ta éya a mismo a aldew, éy nagsapul du tolay ta Jerusalem
a méngloko du méniwala ni Jesus. Mahigpit i pékialam de dide, a hanggan
minasiwéd-sewéd dén side ta iba-iba a banuwan ta Hudea, sakay ta Samaria.
Basta du apostol san i nabuhaya ta Jerusalem.
3 Samantala ti Saulo, éy pinumilit siya a mangloko du méniwala ni Jesus.
Pinasdép na du tolay na ta bili-bile, sakay pinadikép na du méniwala, sakay
nipepihesu na side. Lélake éy ta bébe.

Nabaheta Du Tolay Ta Samaria

4 Nadid, du minasiwéd-sewéd, éy nagpahayag side ta kagi na Diyos ta bawat
banuwan a inangayan de.
5 Mara ti Pelip éy inumange siya ta Samaria, sakay nipahayag na ti Jesus
du tolay sa.
6 Ey side éy binate de tu kagi na, da neta de tu gimet na a kataka-taka.
7 Da neta de a nagamot dén i meadu a pile éy ta lumpu; sakay i meadu a
tolay a hinayup, éy naibut dide du medukés a espiritu, a mégkélanget side.
8 Te meadu a masaya a tolay ta Samaria.
9 Te esa a lélake ta éya a ti Simon i ngahen na. Dati siya a mégimet ta
pégtakaan du tolay sa, da bihasa siya a mégsalamangka. Nagpataas siya ta sarili
na ta pamag-itan na galing naa.
10 Binati siya na étanan sa a tolay, da te kapangyarian kan siya a mahigpit
a gébwat kan ta Diyos.
11 Naniwala side diya, da nale a panahun a mégtaka side ta galing na a
iyépeta na dide.
12 Pero nadid, éy nagpahayag ti Pelip dide ta Mahusay a Baheta tungkul ta
péghari na Diyos ta tolay, sakay ta ngahen ni Jesu Cristo. Ey naniwala side a
tulos nipabinyag side.
13 Pati ti Simon, éy naniwala be, sakay nipabinyag be siya, sakay nékiagum
siya ni Pelip, da mégtaka siya to gimigimet na a makataka-taka.
14 Nadid, pékabaheta du apostol ta Jerusalem a tinanggap dén du tolay ta
Samaria i kagi na Diyos, éy pinaange de sa de Pedro sakay ti Juan.
15 Side, kédemét de ta Samaria, éy nipanalangin de du tolay sa, a monda
umasék dide i Banal a Espiritu,
16 da éwan pabi dinumibi dide. Dahilan, to pékabinyag dide ni Pelip, éy
ngahen san ni Panginoon Jesus i dinulawan naa.
17 Nadid ti Pedro sakay ti Juan, péngitupu de ta kamét dia dide, éy inumasék
dide i Banal a Espiritu.
18 Nadid ti Simon a mégsalamangka, éy mineta na tu ginimet de Pedro, a
umasék i Espiritu du tolay bagay itupu de tu kamét de dide. Kanya talaga
siya a mangatéd dide ta kuhata.
19 "Nay," kagi na, "atdinanék moy be ta kabahagi na kapangyarian moya,
monda éng itupu ko i kamét kua ta tolay, éy umasék be dide i Banal a
Espiritu."
20 Pero ti Pedro, i kinagi naa éy "Mepahamak ka, Simon, sakay na kuhata
mua. Bakit, isip mo makabugtong ka ta Espiritu na Diyos?
21 Ewan ka tu kabahagi ta éye, da meeta na Diyos a medukés i isip mua.
22 Magsisi ka, Simon, ta gimet mo a medukés. Manalangin ka ta Panginoon,
monda maka éy pagpasensiyaan na ka ta isip mo a medukés.

23 Da mineta ko a ménaghili ka tu isip, a nadaig ka na kasalanan mo.”
24 “Adiyoy,” kagi ni Simon, “ipanalanginék moy pad, monda éwan tu
manyari diyakén a kona to kinagi mo.”
25 Nadid, kétapos de Pedro a nagpatunay ta baheta ni Jesus ta Samaria,
éy nagsoli side ta Jerusalem. Péglakad de, éy nagpahayag side ta Mahusay
a Baheta ta bariyo-bariyo ta Samaria a dinaman de.

Ti Pelip Sakay Tu Taga Etiopia

26 Nadid, te esa a anghel na Panginoon a inutusan na ti Pelip. “Ange ka,”
kagi na, “dumiman to kamino a tamo ta Gasa, a gébwat ta Jerusalem.” I éya a
kamino éy édse ta ilang a lugar.
27-28 Ey ti Pelip, pékabati na ta éya, éy néglakad dén siya. Ey katagbu na sa i
esa a lélake a mégkalesa, a taga Etiopia. Gébwat siya ta Jerusalem, da inumange
sa a sinumamba ta Diyos. Siya éy katulung no hari ta Etiopia a bébe. Iyégalang
siya a lélake, da siya i bahala to kayamanan no hari. To péglakad no kalesa na,
éy mégbasa siya ta kasulatan ni Purupeta Isaya.
29 Ey tu Espiritu na Diyos, éy kinagi na ni Pelip, a “Nay, abutén mo i éya a
kalesa.”
30 Kanya minaginan ti Pelip a inabut na tu kalesa, sakay nabati na tu lélake
a mégbasa to kasulatan. Ey kinagi ni Pelip diya, a “Anya, mépospusan mo i
kahulugina na bébasaén mo a ina?”
31 “Ey pakodyan ko a mépospusan,” kagi na, “éng éwan tu magpaliwanag
diyakén?” Tulos inakit na ti Pelip a sumakay to kalesa na.
32 Ey nadid, saye i nabasaa no lélake to kasulatan:

“I tupa éy éwan mégsanget bagay kébilén mo siya a bunon. Tahimik be siya
bagay gupitan mo. Ey kona be sa i éya a lélake. Ta pémasaket de diya éy
umaheg san siya ta tupa, a te ginék san.

33 Ta péngloko de diya éy éwan side tu katuwiran. Medukes i éya a lahi a tolay,
da bunon de siya.”
34 Kinagi no lélake ni Pelip, a “Ti ésiya i pinégkagiana no purupeta, sarili na
a bégi, o iba?”
35 Kanya ti Pelip, éy nipaliwanag na diya i éya a kagi, tulos tinolduan na
siya ta Mahusay a Baheta tungkul ni Jesus.
36 Ey to péglakad de, éy dinumemét side to dinom. “Entan mo,” kagi no
lélake, “te dinom dén. Maariék wade dén a binyagen?”
37 “Maari,” kagi ni Pelip. “Eng méniwala ka dén a talaga, éy maari dén.”
“Méniwalaék,” kagi na, “a ti Jesu Cristo éy anak na Diyos.”
38 Nadid, pinahintu no lélake tu kalesa, a inumogsad side a éduwa, sakay
linumusung side to dinom, sakay bininyagen siya ni Pelip.
39 Ey kéahawas de to dinom, éy ti Pelip éy inalap na Espiritu na Panginoon.
Ewan dén siya mineta no lélake. Nagtulos san dén siya ta Etiopia a mésahat.
40 Ey ti Pelip, éy édsa dén siya ta Asoto. Ey sapul ta éya éy nagpahayag siya ta
Mahusay a Baheta ta étanan a banuwan a dinimanan na hanggan dinumemét
siya ta Sesarea.

9

Tu Péngdulaw Ni Saulo

1 Nadid ti Saulo, éy mahigpit dén i péngloko na du tolay a méniwala ni Jesus,
a bébantaén na side a bunon. Inumange siya nadid to mataas a padi,

2 a nagpasulat siya diya ta katibayan na, a monda te ipeta siya du Judeo
ta Damasko a te kapangyarian siya a mangdikép ta maski ti ésiya ta éya a
nipasakup dén ta bigu a péniwala. Talaga na side a kébilén ta Jerusalem a
ipihesu; maski lélake éy ta bébe.
3 Nadid, méglakad ti Saulo a tamo ta Damasko. Ey to kéadene na sa, éy bigla
a sinumiklab ta palebut naa i demlag a gébwat ta langet,
4 a tulos nalugmuk ti Saulo to luta, sakay nabati na i boses a kinagi na diya,
a "Saulo, bakit lélabananék mo?"
5 "Ti ésiya ka, Amo?" kagi ni Saulo. "Ti Jesusék," kagi no boses. "Sakén i
labanan mua.
6 Umégkat ka dén, Saulo, a somdép ka dén ta banuwan. Te mégkagi diko ta
éya ta kailangan mo a gemtén."
7 Nadid, du kakaguman ni Saulo éy basta natilihan side, da nabati de i
boses, pero éwan side tu mineta a maski anya.
8 Ey ti Saulo éy inumégkat dén siya, pero to kébulag na éy buhék bale dén!
Kanya du kakaguman na éy kinabitan de a niange ta Damasko.
9 Nagidad sa siya ta étélo a aldew a éwan naketa, sakay éwan be siya néngan
éy ta uminum.
10 Nadid, te esa a alagad ta Damasko a i ngahen na éy ti Ananias. Pinumeta
diya i Panginoon, a kinagi na diya, a "Ananias." "Anya, Panginoon," kagi ni
Ananias.
11 "Umange ka, Ananias," kagi na, "ta karsada ya a deretyo, a hanggan ta
bile ni Hudas. Ipakelagip mo sa i esa a lélake a taga Tarso, a i ngahen na éy ti
Saulo. Egsa sa siya nadid a ménalangin.
12 Sakay neta na ka ta tagenép na a sinomdép ta égsean na, sakay nitupu mo
kan i kamét mua diya, monda maketa siya."
13 "Pero, Panginoon," kagi ni Ananias, "meadu i nagbahetaa diyakén
tungkul ta éya a lélake, a medukés i ginamet na du tolay mo ta Jerusalem.
14 Sakay du padi sa éy inatdinan de kan siya ta kapangyarian na a
magpadikép du étanan a méniwala diko ta éye."
15 "Ey éwan," kagi na Panginoon, "diyan ka méganteng. Da pinili ko dén siya
a siya i maging katulung ko a magpahayag ta ngahen ko du Judeo sakay du
éwan Judeo, sakay ta mataas a tolay.
16 Sakay ipatukoy ko diya i étanan a tiisén na alang-alang diyakén."
17 Kanya inumange ti Ananias diya. Sinomdép siya to bile, sakay nitupu na
tu kamét na ni Saulo. "Aké ng," kagi na, "pinaangeék se ni Panginoon Jesus.
Siya ya tu pinumeta diko to dilan to tamo ka pabi se. Pinaangeék na se, Saulo,
monda maketa ka man dén, sakay umasék diko i Banal a Espiritu."
18 Nadid, to pégkagi ni Ananias ta éya, éy bigla a natépduk to mata ni Saulo
i koman i keskes, éy naketa dén siya. Ey inumégkat dén siya agad, a tulos na
dén a nipabinyag.
19 Ey néngan dén siya, a sinumibét man dén i bégi naa.

Mégtoldu Ti Saulo Ta Damasko

Nadid, tulos kaguman ni Saulo du alagad ni Jesus ta Damasko ta sénganya
a aldew.
20 Ey dinumiretso siya ta kapilya na Judeo, a nipahayag na dide ti Jesus, a
siya i anak na Diyos a talaga.
21 Sakay du étanan a nakabati diya, éy nagtaka side. "Bakit," kagi de. "Bakén
wade a siya tu dati a mékialam du méniwala ta Jerusalem? Ewan beman siya

ina tu inumange se a mangdikép du méniwala ta éye, a kébilén na du padi ta éya?”
22 Ey nadid éy lalo a naging mahusay ti Saulo a mégpahayag. Nagpatunay
siya a ti Jesus i Cristo a tagapagligtas. Natalo na du Judeo ta Damasko.
23 Kanya du Judeo éy ginayak de a bunon siya.
24 Aldo éy ta kélép éy sésanébén de siya ta pintuan na banuwan, a monda
mabunu de siya éng lumwas. Pero napospusan dén ni Saulo tu gayak de.
25 Kanya to esa a kélép éy nisakay siya du kaguman na to gatang, sakay ni-
tostos de to lipat no dikél a pader ta palebut na banuwan, monda makaginan
siya du mamuno diya.

Ti Saulo Ta Jerusalem

26 Nadid, kédemét ni Saulo ta Jerusalem, éy talaga siya a mékiagum du
alagad ni Jesus, pero méganteng side diya. Ewan side méniwala a nipasakup
dén siya ni Jesus.
27 Kanya kinuyog siya ni Bernabe du apostol; sakay nilagip na dide éng
kodya i nipetaa na Panginoon ni Saulo to dilan ta Damasko, a négkagi diya.
Sakay nilagip na be a mesipag dén ti Saulo a mégpahayag ta ngahen ni Jesus
ta Damasko.
28 Ey sapul ta éya, éy tinanggap de ti Saulo, a tulos négkaguman dén side ta
Jerusalem.
29 Ewan siya méganteng a mégpahayag ta Panginoon. Sakay nékipagpasuway
be siya du Judeo a mégkagi ta Griego. Kanya ginayak de be siya a bunon.
30 Ey du kakaguman na, pékabaheta de ta éya, éy niange de siya ta Sesarea,
tulos pinéglakad de siya ta Tarso.
31 Kanya nadid éy natahimik man dén i buhaya du méniwala ni Jesus ta
Hudea, sakay ta Galilea sakay ta Samaria. Tinumibay side sakay kinumadu
side dahil ta tulung na Banal a Espiritu. Ey méniwala side ta Panginoon ta
mahusay.

Ti Pedro Ta Lida Sakay Ta Hope

32 Nadid ti Pedro, éy méglebut siya a bumébisita du méniwala ta bawat
banuwan Ey kédemét na ta Lida
33 éy netaunan na i esa a lélake a lumpu, a ti Eneas i ngahen naa. Walu dén
siya a taon a te saket.
34 Ey kinagi ni Pedro diya, a “Eneas, pahusayén ka ni Jesu Cristo. Umégkat
ka dén, a lukutén mo dén i abék mua.” Ey ti Eneas, éy tinumaknég siya agad.
35 Ey du étanan a tolay sa a taga Lida sakay Saron, péketa de diya a mahusay
dén, éy nipasakup be side ta Panginoon.
36 Nadid, te esa a alagad a bébe ta Hope, a i ngahen naa éy ti Tabita. I
palayaw na éy ti Dorkas, sakay Ogsa. Mebait siya a bébe, a palagi siya a
tumulung du mahirap.
37 To kébisita ni Pedro ta Lida, éy naladu i éya a bébe, a tulos minate. Ey to
pékapunas de éy niedton de tu bangkay na to kuwarto ta ontok.
38 Nadid, adene dén i Lida ta Hope. Ey du alagad ta Hope, pékabaheta de a
kéye dén ti Pedro ta Lida, éy nipauwet de siya a umange agad ta Hope.
39 Kanya inumange ti Pedro ta Hope. Kédemét na sa, éy niange de siya to
bile a égsean no minate. Ey agad dinumulug ni Pedro du meadu a bébe a bilo,
a mégsanget side. Nipeta de diya tu badu de a ginamet ni Tabita to buhay pabi
siya.

40 Ey ti Pedro, éy pinaluwas na side a étanan to bile, sakay linumuhud siya a
nanalangin. Nadid, kélameng na to bangkay, éy kinagi na, a "Tabita, umégkat
ka dén." Ey tu bébe, éy binumulag siya, éy péketa na ni Pedro éy tulos siya a
inumeknud.
41 Ey kembilan ni Pedro i kamét naa a pinataknég. Sakay dinulawan na
dén du bilo sa, sakay du iba, tulos nipeta na siya dide a buhay dén.
42 I éya, éy nabaheta dén ta buu a Hope, kanya meadu i méniwala ta
Panginoon.
43 Ey ti Pedro, éy nale siya ta Hope, a négiyan siya to bile ni Simon. Tu Simon
a méglinis ta katat.

10

Ti Pedro Sakay Ti Kornelio

1 Nadid, ta Sesarea éy te esa a sundalu a éwan Judeo, a ti Kornelio i ngahen
naa. Kapitan siya na gurupu na sundalu a Italiyano.
2 Mékidiyos siya a lélake, a méniwala side a mététena ta Diyos. Pero éwan de
tukoy ti Jesus. Ugali na a méngatéd du Judeo a mahirap, sakay palagi siya a
ménalangin ta Diyos.
3 To esa a aldew, a alas tres tu bilag, éy te anghel a gébwat ta Diyos a
pinumeta ni Kornelio. Sinomdép tu anghel, a kinagi na diya, a "Kornelio."
4 Ey ti Kornelio, linumameng siya a méganteng a tahod, a kinagi na, a "Anya,
Amo?" Ey kinagi no anghel, a "Nabati dén na Diyos, Kornelio, tu panalangin
mo, sakay tinandaan na be tu kagbi mo du mahirap.
5-6 Kanya nadid, Kornelio," kagi na, "éy te lélake ta Hope a ti Simon Pedro,
a tinumulos siya ta bile no Simon a esa, a méglinis ta katat, a i bile dia éy égse
ta digdig na diget. Ey nadid siko, Kornelio," kagi no anghel, "éy pauwet mo
siya."
7 Nadid, kéhektat no anghel, éy dinulawan ni Kornelio du utusan na a
éduwa, sakay tu badigad na a sundalu, a mékidiyos be.
8 Ey nibaheta na dide i nanyaria diya, sakay pinaglakad na side ta Hope.
9 Nadid, to kagagabian na éya, éy adene dén du étélo a utusan ta Hope. Ey
to tanghali, éy sinumangkay ti Pedro to atép no bile a manalangin. (Tu atép
no bile éy pantay.)
10 To pénalangin na éy mégalép siya. Habang méglutu pabi side ta kanén na,
éy naketa ti Pedro ta himala.
11 Te koman i tagenép ti Pedro, a mineta na a binumukas i langet, sakay te
koman i dikél a manta a iyétostos de ta lutaa, a te igut tu épat a iskina na.
12 I lasén naa éy meadu a kalakalase a hayup, sakay ulag, sakay manok.
Diden ya éy bawal a kanén na Judeo.
13 Ey nabati nadid ni Pedro i boses a kinagi na, a "Nay, Pedro, alapén mo
dén. Bunon mo side, sakay kanén mo dén."
14 Pero "Ewan, Panginoon," kagi ni Pedro, "bawal ina side a kanén me."
15 Ey kinagi man dén no boses, a "Diyan mo kagin a bawal tu kagi na Diyos
a mahusay."
16 Pentélo a beses a nanyari i éya, sakay inapén tu manta a dikél ta langet.
17 Nadid, mégisip ti Pedro éng anya i kahulugina na éya a nanyari, éy
dinumemét dén du étélo a utusan ni Kornelio, a nagpakelagip side éng ahe
tu bile ni Simon. Te taknég side nadid to harap no bile,
18 sakay nipakelagip de éng tinumulos ta éya ti Simon Pedro.

19 Ey ti Pedro, égse pabi siya to atép a mégisip, éy kinagi diya na Espiritu na
Diyos, a “Entan mo, Pedro, te étélo a lélake ta sidung a mégahayok diko.
20 Umogsad ka dén, Pedro, sakay diyan ka magalanganin a kumuyog dide,
da sakén ngani dén i nagpaangea dide ta éye diko.”
21 Kanya inumogsad ti Pedro, a kinagi na du lélake, a “Sakén ti Simon Pedro.
Anya i gustu moya?”
22 Ey kinagi de, a “Pinaange kame se ni Kapitan Kornelio a manguwet diko.
Siya éy mahusay a lélake a mékidiyos,” kagi de, “sakay iyégalang siya na étanan
a Judeo. Ey nadid éy inutusan siya no esa a anghel a nipauwet na ka, monda
mabati na i kagi mua diya.”
23 Nadid, pékabati ni Pedro ta éya, éy pinatulos na side to bile.

Nadid, to kagagabian na, éy hinumektat side, a kaguman de ti Pedro. Sakay
kinumuyog be i sénganya a Judeo a méniwala ni Jesus.
24 Ey to kagagabian na éya, éy dinumemét dén side ta Sesarea. Ey naguhay
ti Kornelio dide. Sakay égse be to bile na du tétotop na, sakay du kékadimoy
na, da inakit na side a umange sa a maguhay dide.
25 Nadid, kédemét ni Pedro to bile, éy linumuhud ti Korneilo diya a
sumamba diya.
26 Pero ti Pedro, éy pinaégkat na, a kinagi na, a “Soh, diyan ka sina mégkona.
Tolayék san a kapareho mo.”
27 Ey tulos side a néguhon a sinomdép to bile. Ey késdép de, éy mineta ni
Pedro i meadu a napisan sa a tolay a éwan Judeo.
28 Ey kinagi ni Pedro dide, a “Tukoy moy dén a bawal i Judeo a mékiagum
ta éwan Judeo, ayun ta rilihiyon me. Pero nikagi diyakén na Diyos a diyan ko
ibilang a medukés i maski anya a kalase a tolay.
29 Kanya,” kagi ni Pedro, “to nipanguwet moy diyakén éy éwanék inumidél.
Ey nadid, kagi moy éng bakit nipauweték moy.”

30 Nadid, kinagi ni Kornelio, a “To ikaépat a aldew, a alas tres i bilag,
éy nanalanginék ta bile miae. Ey bigla a te taknég ta harap kua i lélake a
méngislap i badu naa.
31 ‘Kornelio,’ kagi na, ‘nabati dén na Diyos tu panalangin mo sakay tinan-
daan na be tu kagbi mo du mahirap.’
32 Tulos inutusanék na a pauwet ta ka ta Hope, Pedro. Sakay kinagi na be
diyakén a égse ka to bile ni Simon a méglinis ta katat, ta digdig kan na diget.
33 Kanya nipauwet ta ka agad,” kagi ni Kornelio, “éy salamat, da inumange
kam dén se. Ey nadid, éy meta dén na Diyos a kéye kitam dén se, monda baten
me éng anya i nibilina diko na Panginoon.”

Tu Kagi Ni Pedro Du Ewan Judeo

34 Nadid, pékabati ni Pedro to kinagi ni Kornelio, éy kinagi na dide, a “Tukoy
ko dén nadid a maski bale éwan Judeo éy gustu na Diyos,
35 sakay tanggapén na i tolay na maski ahe a lahe, éng méganteng side diya,
sakay éng gumamet side ta mahusay.
36 Ey sikam,” kagi ni Pedro, “éy nabaheta moy wade dén tu kagi na Diyos
du Judeo, da nipahayag na dén i Mahusay a Baheta a tungkul ta pégkasundu
dahil to gimet ni Jesu Cristo. Siya i Panginoon ta étanan.
37 I éya a baheta, éy minepahayag dén ta buu a Hudea. Nagsapul i éya a
nanyari ta Galilea, to pégtoldu ni Juan tungkul ta pégbinyag.

38 I kagin kua éy tungkul ni Jesus a taga Nasaret. Nipagkaluub diya na
Diyos i Banal a Espiritu sakay ta kapangyarian. Maski ahe i inangayan naa,
éy nagimet siya ta mahusay, sakay pinahusay na du tolay a linoko ni Satanas;
da kaguman siya na Diyos.
39 Sikame i sistigua ta étanan a ginimet na ta banuwan na Judeo, sakay ta
Jerusalem. Kona man sa éy binunu de siya to kudos.
40 Pero binuhay siya na Diyos to ikatélo a aldew, tulos pinumeta ti Jesus du
tolay.
41 Pero éwan siya pinumeta ta étanan a tolay, éng'wan sikame san a pinili
dén na Diyos a mégpatunay diya. Sakay kaguman na kame be a néngan to
nikabuhay na dén.
42 Inutusan na kame," kagi ni Pedro, "a magpahayag diya ta tolay, a siya i
pinilia na Diyos a maghukum ta tolay a minate, sakay ta tolay a buhay.
43 Siya i nikékagia na étanan a purupeta to péngipahayag de a maski ti ésiya
i méniwalaa diya éy pagpasensiyaan side na Diyos ta kasalanan de, dahil ta
kapangyarian ni Jesus."

Umasék Tu Espiritu Du Ewan Judeo

44 Nadid, mégkagi pabi ti Pedro, éy dinumibi dén i Banal a Espiritu du étanan
a édse to bile.
45 Ey du kakaguman ni Pedro a Judeo, éy mégtaka side, da uméasék bale be
i Banal a Espiritu ta maski éwan Judeo a tolay.
46 Dahilan nabati de du éwan Judeo a mégkagi ta iba-iba a kagi, sakay
mégpuri side ta Diyos. Ey kinagi ni Pedro, a
47 "Kapareho tam bale di tolayae a dayuan, da tétanggapén de be i Banal a
Espiritu! Ti ésiya i makasawaya dide a ipabinyag?"
48 Tulos niutus ni Pedro a binyagen side ta ngahen ni Jesu Cristo. Ey kétapos
na éya, éy inakit de ti Pedro a égsa pa side a sénganya a aldew.

Tu Katuwiran Ni Pedro Eng Bakit
Bininyagen Na Du Ewan Judeo

11

1 Nadid, du apostol sakay du iba a Judeo a méniwala ta Hudea, éy nabaheta
de a te éwan Judeo a nipasakup dén ta kagi na Diyos, dahil to pégtoldu ni Pedro.
2 Kanya du Judeo a méniwala ni Jesus, éy pinintasan de ti Pedro to kédemét
na ta Jerusalem.
3 "Bakit," kagi de, "tinumulos ka ta bile na dayuan a éwan Judeo, a nékidipon
ka pa dide? Ewan beman ya bawal ta ugali tam?"
4 Kanya ti Pedro, éy kinagi na dide i katuwiran na, a nisalaysay na dide i
étanan a nanyari.
5 "To esa a bulan," kagi na, "éy égseék ta Hope. Ey to pénalangin ko, éy
naketaék ta himala. Te komanék i tagenép, a mineta ko i dikél a koman i
manta ta langet a iyétostos. Te igut tu épat a iskina na. Ey dinumibi a hanggan
ta tapat kua.
6 Nadid, tinitigen ko éy meadu bale a kalakalase a hayup i lasén naa, sakay
ulag éy ta manok.
7 Sakay nabati ko i boses a kinagi na diyakén, a 'Nay, Pedro, alapén mo dén.'
8 Ey 'Ewan, Panginoon,' kagi ko, 'bawal ina side a kanén me.'
9 Pero kinagi diyakén a huway no boses ta langet, a 'Diyan mo kagin a
bawal tu kinagi na Diyos a mahusay.'

10 Pentélo a beses a nanyari i éya, sakay inapén tu manta ta langet.
11 “Nadid, ta éya a mismo a oras,” kagi ni Pedro, “éy dinumemét to bile a
tinulusan ko i étélo a lélake a gébwat ta Sesarea, a manguwet diyakén.
12 Ey inutusanék na Espiritu a diyanék mégalanganin a kumuyog dide.
Kanya kinumuyogék dide to bile no esa a lélake a éwan Judeo, a ti Kornelio
i ngahen naa. Sakay kinuyog ko be di énémae a kaguman ko.
13 Ey ti Kornelio, éy nibaheta na dikame a pinumeta kan diya i esa a anghel
to bile de, a inutusan na kan siya a pauweték na ta Hope.
14 Kinagi kan no anghel diya a sakén i magbahetaa diya ta kagi a méngiligtas
diya, sakay du anak na.
15 Ey nadid,” kagi ni Pedro, “to pégkagi ko pabi dide, éy dinumibi bale dide
i Banal a Espiritu a kona to nanyari dikitam to sapul.
16 Ey sakén, éy naala-ala ko tu kinagi na Panginoon, a mégbinyag ti Juan ta
dinom, pero sikitam éy mabinyagen kitam kan ta Banal a Espiritu.
17 Ey nadid, éy magenyaék? Eng inatdinan side na Diyos ta Espiritu na a
kona to nipéngiatéd na dikitam to nipagpasakup tam diya, éy anya, sawayén
ko beman i gimet na Diyos? Kanya tinumulusék dide.”
18 Nadid, du pinégkagian ni Pedro, pékabati de to katuwiran na, éy éwan dén
side mégpintas diya. Nagpasalamat side ta Diyos, a kinagi de, a “Inatdinan
bale be side na Diyos ta pagkékataon de a magsisi ta kasalanan de, a baguén
de tu ugali de a monda mabuhay side; maski éwan Judeo a tolay!”

Du Méniwala Ta Antiokia

19 Nadid, du méniwala ni Jesus a minasiwéd-sewéd to pémunu de ni Esteban,
éy nakaabut i sénganya dide ta Penisia, sakay ta Sipre, a hanggan ta Antiokia.
Nipahayag de sa i baheta ni Jesus, pero Judeo san i néngibahetaan dia.
20 Pero te séngasénganya a Judeo a méniwala a taga Sipre sakay ta Sirene.
Diden ya, kédemét de ta Antiokia, éy nibaheta de ti Cristo du tolay sa a éwan
Judeo.
21 Ey inaguman side na Panginoon, monda meadu sa a tolay i ipasakup ta
Panginoon.
22 Nadid, pékabaheta du alagad ta Jerusalem ta éya, éy pinaange de ti
Bernabe ta Antiokia.
23 Ey kédemét na sa, éy neta na i mahusay a gimet na Diyos dide, éy masaya
siya. Tulos hinatulan na side a manatili side a matapat ta péniwala de ta
Panginoon.
24 Ti Bernabe éy mahusay a lélake, a égse diya i Banal a Espiritu, sakay
uméasa siya a tahod ta Diyos. Ey meadu i tolay a nipasakup ta Panginoon.
25 Kanya inumange ti Bernabe ta Tarso a ahayukén na ti Saulo.
26 Ey to péketa na diya, éy kinuyog na siya a soli ta Antiokia. Esa a taon side
a négiyan ta Antiokia, sakay nagtoldu side ta éya ta meadu a tolay to gurupu
du méniwala. Du méniwala sa, éy side ya du neditol a ngéngahinan na tolay a
Kristiano.
27 Nadid, ta éya a panahun éy te purupeta a dinumemét ta Antiokia, a
gébwat side ta Jerusalem.
28 Tinumaknég i esa dide, a ti Agabo i ngahen na, sakay naghula siya ta
pamag-itan na Espiritu, a te dikél kan a alép a dumemét ta mundua. I éya a
hula, éy natupad ngani dén to panahun ni Hari Klaudio.
29 Kanya du méniwala sa, éy naisipan de a ipatawed de i tulung de du tétotop
de ta péniwala ta Hudea, sigun ta kaya na bawat esa dide.

30 Ey kona ngani sa i ginamet dia. Nipatawed de tu tulung de du matétanda
sa, a ti Bernabe sakay ti Saulo i bahala a nagkébil.

12

Mangloko Man Dén Side Du Méniwala

1 Nadid, to panahun a éya, éy ti Hari Herod éy nékialam siya du sénganya a
méniwala ni Jesus.
2 Pinutulan na pa ti Santiago a aka ni Juan.
3 Ey nadid, péketa na a mésahat du Judeo ta éya, éy ti Pedro man dén i
nipadikép naa. Nanyari ya to piyesta a péngan de ta melapis a tinapay.
4 Pékadikép na ni Pedro, éy nipihesu na siya, a pinaguwardia na siya ta
sapulu éy ta éném a sundalu. Tu plano ni Herod éy iluwas na ti Pedro ta
kétapos na piyesta, monda ipabuno na siya ta harap du tolay.
5 Kanya binantayan de ti Pedro to pégpihesuan. Pero du kakaguman na a
méniwala, éy mahigpit a iyépanalangin de siya.

Pinaluwas No Anghel Ti Pedro

6 To esa a kélép éy tidug ti Pedro ta sélat na éduwa a sundalu, a ginapus
siya ta éduwa a kadena. Sakay te guwardia be a mégbantay to pintuan no
pégpihesuan. Ta gagabi éy saya i takdaa a aldew a ipabuno siya no hari.
7 Nadid, bigla a dinumemlag tu kuwarto a te katidugen ni Pedro, a te
taknég sa i esa a anghel na Diyos. Kembilan na ti Pedro a linukag, a kinagi
na, a "Nay, Pedro, umikat ka dén." Nadid, kéégkat ni Pedro, éy basta nalékbes
tu kadena ta kamét naa.
8 "Nay," kagi no anghel, "magbadu ka dén, sakay magsolot ka dén ta sapatus
mua." Kétapos na éya, éy kinagi na, a "Nay, magalikébkéb ka ta ulés mua, a
umunonod ka diyakén."
9 Ey inumunonod ti Pedro to anghel a linumwas to pégpihesuan. Ey éwan
tukoy ni Pedro éng tunay ya a nanyari. Akala na éy tagenép na san.
10 Péglakad de, éy sinalinan de san tu éduwa a guwardia. Sakay kédemét de
to pintuan a bakal, éy basta binumukas dide, a tulos nakaluwas dén side.
Péglakad de to esa a karsada, éy bigla a linompés tu anghel.
11 Ey ta éya san naisipan ni Pedro i nanyaria diya. "Tutuhanan bale," kagi
na, "a pinaange se na Diyos tu anghel na a mangagaw diyakén ni Herod,
sakay tu asaan du Judeo a manyari diyakén."
12 Nadid, to pékaisip ni Pedro ta éya, éy nagtulos siya to bile ni Maria a ina
ni Juan a dédulawén de a Markos. Te meadu sa nadid a napisan a nanalangin.
13 Tinumuktuk ti Pedro to pintuan, éy inumange tu bataan to pintuan a
inentan na éng ti ésiya ya.
14 Siya, pékatukoy na to boses ni Pedro, éy éwan na siya binukasan, dahil ta
pagés na; éng'wan naginan siya ta lubuk a kinagi na du ménalangin sa a kéye
dén ti Pedro to pintuan.
15 "Oy!" kagi de, "nabang-aw ka wade." Pero iyépilit na a siya ngani dén.
Kanya kagi de a makay anghel na.
16 Samantala ti Pedro éy mégtuktuk a mégtuktuk. Ey to péngbukas de éy neta
de a siya bale dén. Ey nagtaka side.
17 Pero pinéypéy na side. Sakay nilagip na dide éng kodya siya a pinaluwas
na Panginoon to pégpihesuan. Sakay nibilin na dide a ibaheta de de Santiago
i nanyaria. Sakay hinumektat siya dide a inumange ta iba a lugar.

18 Nadid, to gagabi dén, éy naligalig dén a tahod du sundalu, da éwan de
tukoy éng ahe ti Pedro.
19 Ey ti Hari Herod, éy pinaahayok na siya, pero éwan de neta. Kanya
siniyasat na du nagbantay, sakay nipabunu na side. Ey kétapos na éya, éy
nagkobu ti Herod ta Sesarea.

Tu Kéte Ni Herod

20 Nadid, nale ti Hari Herod a mégingél du tolay ta Tiro sakay ta Sidon.
Kanya nadid éy nagkasundu side a umange diya. Nékiohon pa side ni Blasto a
bisi na, a aguman na side a mékiohon ni Herod. Gustu de a bumate ni Herod,
da gébwat ta banuwan na i kabuhayan de.
21 Nadid, kédemét no katugunan de a aldew, éy nagbihis ti Herod to badu
na a memahal, sakay inumeknud siya to bangko na ta harap du tolay, sakay
nagtalumpati siya dide.
22 Ey du tolay, pékabati de diya éy kinagi de ta médegsén, a "Ewan siya tolay,
éng'wan diyos siya a talaga!"
23 Ey nadid, da éwan kinagi ni Herod a Diyos i nangtulunga diya, éy bigla a
pinasakitan siya no anghel a gébwat ta Diyos. Sakay enhés siya a tulos minate
dén.
24 Ey tu kagi na Diyos, éy lalo a nagkabahibaheta dén.
25 Ey ti Bernabe sakay ti Saulo, da natapos dén tu gimet de ta Jerusalem, éy
nagsoli dén side ta Antiokia, a kinuyog de nadid ti Juan Markos.

13

Tu Péglakad De Bernabe Ta Adeyo

1 Nadid, du méniwala ta Antiokia éy te sénganya dide a purupeta, sakay te
séngasénganya be a mégtoldu. I ngahen dia éy ti Bernabe, sakay ti Simion Niger,
ti Lusio a taga Sirene, ti Saulo, sakay ti Manaen (ti Manaen éy kaguman ni
Herod to kéanak de).
2 To esa a aldew éy nagpisan side a nagkulasiyon, monda sumamba side ta
Diyos. Ey kinagi dide na Banal a Espiritu, a "Pilién moy ti Bernabe sakay ti
Saulo, a ibukod moy side, monda gemtén de i tarabaho a nihanda ko dide."
3 Ey kétapos de a nagkulasiyon sakay nanalangin, éy nitupu de dide tu
kamét de, sakay pinéglakad de side.

Mégtoldu Side Ta Sipre

4 Ti Bernabe sakay ti Saulo, éy inutusan side na Banal a Espiritu. Kanya
inumange pa side ta Selusia, sakay sinumakay side ta paraw a inumahabes
side ta puduka na Sipre.
5 Ey kédemét de ta Salamina, éy nipahayag de du kapilya sa na Judeo i kagi
na Diyos. Kaguman de be ti Juan Markos a katulung de.
6 Nilebut de i éya a puduk, a hanggan ta Papus. Ta éya éy netaunan de sa
i esa a mégsalamangka a Judeo a mégwari-wari a purupeta siya. Ti Barhesus i
ngahen naa.
7 Kadimoy siya no gubernador ta éya, a ti Sergio Paulo, a matalinung a
lélake. Siya éy nipauwet na ti Bernabe sakay ti Saulo, da gustu na éy mabati
na i kagi na Diyos dide.
8 Pero tu mégsalamangka, éy talaga na a sawayén de Bernabe, da sala na a
tumanggap tu gubernador ta péniwala de. (Tu palayaw no mégsalamangka éy
ti Elimas.)

9 Pero ti Saulo, éy édse diya i Banal a Espiritu. (Tu palayaw ni Saulo éy ti
Pablo.) Ey linameng na tu mégsalamangka,
10 a kinagi na diya, a "Utusan ka ni Satanas! Bakit kontara ka ta mahusay
a gimet? Loko ka, a medukés ka a ugali! Bakit pakiwélén mo i katutuhanan
tungkul ta Diyos?
11 Pero nadid," kagi ni Pablo, "éy parusaan ka na Diyos. Maging buhék ka,
a male a panahun éy éwan ka maketa." Nadid, bigla a naramdaman ni Elimas
a dinumiklém i mata naa, tulos nagkapa-kapa siya ta mangkabit diya.
12 Ey tu gubernador, péketa na ta éya, éy naniwala siya; da néganteng siya ta
pégtoldua de Bernabe tungkul ta Panginoon.

Ta Antiokia-Pisidia

13 Nadid, tinumulak de Pablo ta Papus, a inumahabes side ta Perge-
Pamilia. Pero kédemét de sa, éy gininanan side ni Juan Markos, a nagsoli siya
ta Jerusalem.
14 Ey sapul ta éya éy nagtulos de Pablo ta Antiokia-Pisidia. Ey to pangilin a
aldew, éy sinomdép side to kapilya na Judeo to pégmiting de.
15 Ey kétapos du Judeo a mégbasa to kasulatan, éy kinagi no tagapamahala
sa ni Pablo éng te kagin siya du napisan sa a tolay.
16 Kanya tinumaknég ti Pablo, a niontok na i kamet naa, sakay nag-
talumpati siya dide.
"Sikam a Israel," kagi na, "sakay sikam a éwan Judeo a mékidiyos, éy te
kaginék dikam.
17 I Diyos a péniwalaan na banuwan na Israel, éy siya i nangpilia du apo
tam to araw, a side i tolay na. Sakay pinakadu na side to pégiyan de ta Egipto.
Sakay pinaluwas na side ta éya ta pamag-itan na kapangyarian na.
18 Pinagtiisan na side to pégiyan de ta melawa a ilang a lugar ta épat a pulu
a taon.
19 Kétapos na éya, éy pinabuno na du tolay ta pitu a banuwan na Kanan,
sakay niatéd na tu luta de du apo tam,
20 para ta panahun na épat a datos éy ta limapulu a taon.
"Kétapos na éya éy ginimet na Diyos a te huwes side a nagmayor dide, a
hanggan to panahun ni Purupeta Samwel.
21 Ey nadid gustu du Judeo a te hari side. Kanya pinili na Diyos i esa a lélake
a gébwat ta lahi ni Bendyamin. Ti Saulo i ngahen na, a anak ni Kis. Siya i hari
de para to épat a pulu a taon.
22 Ey nadid, to péngibut na Diyos ni Saulo, éy pinili na ti Dabid a maghari
dide. Da kinagi na Diyos a ti Dabid i gustu na kana, da tukoy na a tupadén na
i kaluuben na.
23 Ey nadid," kagi ni Pablo, "tu apo ni Dabid a esa éy ti Jesus; éy ginimet na
Diyos a siya i tagapagligtas du Israel, da saya i nipangako na Diyos.
24 Ey bagu dinumemét ti Jesus éy mégtoldu dén ti Juan du tolay, a dapat
magsisi side ta kasalanan de, a tulos ipabinyag side.
25 Ti Juan, to kétapos na to tarabaho na, éy kinagi na, a 'Akala moy éy sakén
i tagapagligtas, pero éwan. Te ménegipo diyakén a dumemét,' kagi na, 'sakay
éng iparehoék moy diya, éy éwanék tu pasa, da mataas siya diyakén.'
26 "A tétotop ko," kagi ni Pablo, "sikam a apo ni Abraham, sakay sikam a
éwan Judeo a mékidiyos, batenék moy! I éya a baheta a méngiligtas i Diyos ta
tolay, éy para dikam be!

27 Du Judeo ta Jerusalem, éy éwan de tukoy a ti Jesus i tagapagligtas. Sakay
tu kasulatan du purupeta a bébasaén de ta tuwing pangilin, éy éwan de be
napospusan. Kanya tinupad de to nipamuno de ni Jesus.
28 Maski éwan side tu katuwiran a magpabuno diya, éy pinilit de ti Pilato a
ipabuno na siya.
29 Kanya tinupad de tu hula du purupeta, a nipabuno de siya. Ey to nikate
na dén, éy nidibe de tu bangkay na to kudos, sakay nielbéng de to pantiyung.
30 Pero binuhay siya na Diyos a huway!
31 Sakay meadu a aldew a pinumeta siya du alagad na a kakuyoyog na to
éya ta Jerusalem a gébwat ta Galilea. Side ya i sistigua a nabuhay dén siya.
32 Pati sikame a éduwa," kagi ni Pablo, "éy inumange kame se a monda
ipahayag me dikam i Mahusay a Baheta a nipangako na Diyos du apo tam
to araw.
33 Tinupad dén na Diyos tu nipangako na dikitam, da pinabuhay na dén ti
Jesus a huway. Te kagi ta ikaduwa a kanta tungkul ta éya. Siko i anak ko, kagi
na, sakay sakén i ama mua.
34 Sakay kinagi be na Diyos a atdinan na siya ta mahusay a kalagayan a
nipangako na ni Dabid. I kahulugina na éya," kagi ni Pablo, "éy buhayén na
ti Jesus, monda éwan mahunot i bégi naa.
35 Sakay te kagi a esa to kasulatan, a éwan na kan pabayan a mahunot tu
utusan na a banal.
36 Mara ti Dabid, sinunud na i Diyos to panahun na, pero minate siya, sakay
nielbéng de be siya to lébeng du apo na, tulos nahunot tu bégi na.
37 Pero ti Jesus éy éwan nahunot tu bégi na, da binuhay siya na Diyos.

38 "Kanya nadid, a tétotop ko," kagi ni Pablo, "éy dapat moy a mapospusan
a dahil ni Jesus éy pagpasensiyaan kam na Diyos ta kasalanan moy.
39 Da maski sésundin moy i kautusan ni Moises, éy éwan kam pagpasen-
siyaan ta kasalanan moy; pero éng maniwala kam ni Jesus éy makaligtas kam
ta parusa na kasalanan moya.
40 Kanya sikam," kagi ni Pablo, "éy mangilag kam, makay makamtan moy
tu nisulat du purupeta to araw.
41 Entan moy, kagi de, sikam a mégidel ta katututuhanan. Magtaka kam kan
ta gimet na Diyos, pero mate kam, da éwan kam maniwala, maski ipaliwanag
de dikam."

42 Nadid, kéluwas de Pablo to kapilya, éy inakit side du tolay a sumoli side
ta sabadu a esa, a magtoldu side dide a huway.
43 Ey kétapos no miting, éy te meadu a tolay a tinumagubet de Pablo, éy
hinatulan side de Pablo a diyan de pébayan i kagbi na Diyos dide.

44 Nadid, to esa man dén a aldew a pangilin, éy dinumulug du étanan a tolay
ta banuwan, a monda mabati de tu pégtoldu ni Pablo ta kagi na Diyos.
45 Pero du mataas a Judeo, péketa de du meadu a tolay a dinumulug de
Pablo, éy nanaghili side, sakay kinagi de a mali tu pégtoldu na, a medukés
kan siya a lélake.
46 Ey de Pablo éy ti Bernabe, éy metapang side a mégkagi. "Dapat a
mégpahayag kame pa dikam ta kagi na Diyos," kagi de, "da Judeo kam. Pero
nadid, da mégidel kam, a sala moy a te buhay a éwan tu katapusan, éy pabayan
me kam, a du éwan Judeo san i tolduan mia.

47 Da saya i niutusa dikame na Panginoon. Pinili na kame, kagi na, a
sikame i magpaliwanag du éwan Judeo, a sikame kagi na i bahala a mégtoldu
ta iba a tolay tungkul ta kaligtasan de.”
48 Nadid du éwan Judeo, pékabati de ta éya, éy mésaya side. “Kamahalan,”
kagi de, “i éya a kagi de Pablo tungkul ta Diyos!” Ey nadid, du pinili dén na
Diyos a para ta buhay a éwan tu katapusan, éy naniwala side.
49 Sakay tu kagi na Diyos éy lalo a nagkabahibaheta dén ta éya a lugar.
50 Pero du Judeo a mataas, éy sinulsulan de du te tungkulin a lélake ta éya,
sakay i sénganya a mataas a bébe a méniwala ta Diyos. Tulos linoko de de Pablo
a hanggan pinaibut de side to banuwan de.
51 Ey de Pablo, kéhektat de, éy nihalimbawa de dide a nipagpag de dide tu
alikabuk ta tikéd dia. I éya éy bilang sistigu de a inidelan de i Diyos. Ey nadid
éy inumange side ta Ikonio.
52 Ey du bigu a méniwala ta Antiokia éy mésaya side, sakay édse dide i Banal
a Espiritu.

14

Ta Ikonio

1 Nadid, kona be sa i nanyaria ta Ikonio. Ti Pablo sakay ti Bernabe, éy
inumange pa side to kapilya sa na Judeo, sakay négkagi side ta mahusay,
monda te meadu a Judeo a méniwala ni Jesus, sakay éwan Judeo be.
2-3 Nale sa de Pablo a négiyan, a metapang side a nagpahayag ta kagi na
Panginoon. Sakay i Diyos éy pinatunayan na du tolay tu kagi de Pablo,
da inatdinan na side ta kapangyarian a magimet ta tanda a kataka-taka.
Pero du Judeo a éwan méniwala, éy sinulsulan de du iba a tolay. Kinagi de
a medukés du kabébayan de a nipasakup ta pégtoldu de Pablo.
4 Kanya du tolay ta banuwan a éya, éy éwan side paripareho tu isip. Du
kalahati éy kinumampi side du Judeo; du iba man éy kinumampi side de
Pablo.
5 Nadid, du tolay sa, sakay du konsiyal na banuwan, éy mégayak side a
mangloko de Pablo, a talaga de side a batibatikalén.
6-7 Pero de Pablo, pékabaheta de ta éya, éy ginuminan sa side a inumange
side ta Likaonia. Ta éya éy nagpahayag side ta Mahusay a Baheta ta Listra,
sakay ta Derbe, sakay ta bariyo-bariyo ta éya.

Ta Listra

8 Ta Listra éy te esa a lélake a éwan mékalakad. Lumpu siya sapul to nikeenak
na.
9 Siya éy négbati to pégtoldu ni Pablo. Ey ti Pablo, éy neta na a méniwala siya
a pahusayén maka siya na Diyos.
10 Kanya kinagi na diya ta medegsén, a “Siko, tumaknég ka dén.” Ey tu
lélake, éy basta linumuksu dén siya, a tulos néglakad!
11 Ey du meadu sa a tolay, péketa de to ginimet ni Pablo, éy akala de éy diyos
side ti Bernabe. Kinagi de to kagi de a sarili, a “Dinumibe bale dén dikitam
diden ye a éduwa a diyos, a naging tolay side!”
12 Ti Bernabe éy nginahinan de ta ngahen no diyos de a Seus. Sakay ti
Pablo éy nginahinan de ta ngahen no diyos de a Hermes, da bihasa ti Pablo
a mégkagi.

13 Ta éya a banuwan éy te bile a pégdasalan de to diyos-diyosan de a Seus.
Nadid, tu bahala ta éya a bile, éy niluwas na i baka a te ulay ta bulaklak.
Talaga de a bunon, a ipagatang de de Bernabe.
14 Pero de Bernabe, pékapospos de ta gemtén du tolay, éy naligalig side, a
naginan side du tolay. "Adiyoy," kagi de,
15 "diyan kam sina mégkona? Tolay kame san a kapareho moy!" kagi de.
"Kanya kame se inumange éy monda ibaheta me dikam i Mahusay a Baheta
ni Jesus, a monda maka éy ibutan moy tu péniwala moy ta diyos-diyosan a
éwan tu pasa, a tanggapén moy i tunay a Diyos. Siya i naglalang ta mundua
éy ta langet éy ta diget, sakay ta étanan a égse dide.
16 To éya," kagi de, "éy pinabayan na Diyos du tolay a éwan Judeo.
17 Kona man sa, éy inatdinan kam be na Diyos ta katunayan, monda
matenggi moy siya ta pamag-itan no gimet na a mahusay. Ey anya i gimet
na, éy siya i méngatéda dikam ta uden; siya i mégpatubu ta halaman moya;
siya i méngatéda dikam ta kanén moya sakay ta kasayaan moya."
18 Nadid, maski kona sa tu kinagi de Pablo, éy mehirap side a nangsaway
dide a mégatang dide ta baka.
19 Ey nadid, kétapos na éya, éy te dinumemét sa a Judeo a gébwat ta Antiokia
éy ta Ikonio, a side du kalaban ni Pablo. Sinulsulan de tu tolay ta Listra a
hanggan da binébatikal de ti Pablo, sakay nihela de siya a nibut de siya to
banuwan de, a akala de éy minate dén.
20 Pero du tolay sa a méniwala, to kétipun de diya, éy inumégkat dén siya,
a tulos sinomdép man dén siya to banuwan. Ey to kagagabian na éya éy
hinumektat sa side ti Bernabe, a nagtulos side ta Derbe.

Nagsoli De Pablo To Kingébwatan De

21 Ta Derbe éy nagpahayag man dén de Pablo ta Mahusay a Baheta. Ey te
meadu sa a nipasakup ni Jesus. Ey kéhektat de sa éy nagtulos man dén side ta
Listra sakay ta Ikonio a hanggan ta Antioka-Pisidia.
22 Pinatibay de sa du bigu a méniwala, a hinatulan de side a diyan de pébayan
tu péniwala de. "Magdanas kitam pa ta meadu a hirap," kagi de, "bagu kitam
makasdép ta kaharian na Diyos."
23 Sakay pati, éy pinili de ta bawat simbaan i matétanda a mamahala.
Nagkulasiyon pa side, sakay nipanalangin de side. "Tu Panginoon a
péniwalaan moy," kagi de, "éy siya i bahala a mégalaga dikam nadid."
24 Nadid, nagtulos side ta Pisidia sakay ta Pampilia.
25 Ey to pégpahayag de ta kagi na Diyos ta Perga, éy nagtulos man dén side
ta Atalia.
26 Ta éya éy sinumakay side to paraw, a nagsoli side ta Antiokia. Saya
i hinektatan dia a banuwan to purumeru a lakad de a nagtoldu. Saya tu
néngipanalanginan du kaguman de dide, a monda aguman side na Diyos ta
péglebut de. Ey nadid, natapos dén tu tarabaho de.
27 Nadid, kédemét de Pablo ta Antiokia, éy pinadulug de du étanan a
kakaguman de a méniwala, sakay nibaheta de dide i étanan a ginimet na Diyos
du banuwan a inangayan de, éng kodya i nipangbukas naa to dilan a monda
maari be du éwan Judeo a maniwala.
28 Sakay nale a panahun a négiyan sa de Pablo, a kaguman de du iba sa a
méniwala ni Jesus.

15

Mégmiting Du Apostol Ta Jerusalem

1 Nadid, ta éya a panahun éy te sénganya a lélake a inumange ta Antiokia a gébwat ta Jerusalem. Tulos tinolduan de du méniwala ni Jesus ta éya. “Ewan
kam meligtas,” kagi de, “éng éwan kam be ipasakup ta rilihiyon na Judeo a
niutus ni Moises to araw.”
2 Pero ti Pablo sakay ti Bernabe, éy nékipagpasuway side dide ta mahigpit.
“Ewan tama i pégtoldu moya,” kagi ni Pablo. Nadid, da méligalig du tolay to
simbaan ta éya, éy pinaange de de Pablo ta Jerusalem, a monda mékiohon side
du apostol ta éya tungkul ta problema a éye: éng te kailangan du éwan Judeo
a sumunud ta kautusan ni Moises, o éng éwan.
3 To péglakad de Pablo, éy nagtulos side ta Penisia sakay ta Samaria.
Nibaheta de du tolay sa a méniwala, a meadu dén a éwan Judeo a nipasakup
dén ni Jesus to kinagébwatan de a banubanuwan. Ey du méniwala éy mésaya
side ta éya.
4 Ey kédemét de Pablo ta Jerusalem, éy tinanggap side du apostol, sakay du
iba sa a méniwala. Ey kinagi dide ni Pablo i étanan a pinagimet dide na Diyos.
5 Pero du Pariseyo sa a méniwala ni Jesus éy kinagi de, a “Du éwan Judeo a
méniwala ni Jesus, éy kailangan be side a ipasakup ta kautusan ni Moises.”
6 Kanya du apostol sakay du matétanda éy nagmiting side a monda
péguhunan de i éya a problema.
7 Nale side a négpasuway, éy tinumaknég ti Pedro a négkagi dide. “A tétotop
ko,” kagi na, “tukoy moy dén a piniliék na Diyos to éya, a sakén i magpahayag
du éwan Judeo ta Mahusay a Baheta, monda mabati de a maniwala side.
8 I Diyos, éy tukoy na dén i isip na tolay. Ey nagpatunay siya dikitam a
tinanggap na be du éwan Judeo, da inatdinan na side ta Banal a Espiritu a
kona to nipéngiatéd na dikitam.
9 Mahal na Diyos du éwan Judeo a kona be ta pégmahal naa dikitam, da
pinagpasensiyaan na be side dahil to péniwala de diya.
10 Kanya nadid,” kagi ni Pedro, “éy bakit kontaraén moy i gimet na Diyos?
Bakit pilitén moy du bigu a méniwala a éwan Judeo a sumunud ta kautusan ni
Moises? Maski du apo tam to araw éy éwan side nakasunud ta éya, éy kona be
sa dikitam nadid.
11 Eng'wan, kanya kitam meligtas éy dahil san ta kagbi na Panginoon Jesus
dikitam. Ey kona be sa du éwan Judeo.”
12 Nadid, kétapos ni Pedro a négkagi, éy natahimik dén du iba sa. Tulos
négbati side to katuwiran de Bernabe sakay ti Pablo. Nibaheta de dide tu
memahal a ginimet na Diyos dide a kataka-taka, to pégtoldu de du dayuan
a tolay a éwan Judeo.
13 Ey kétapos de a négkagi, éy ti Santiago man dén i négkagia. “A tétotop ko,”
kagi na, “batenék moy.
14 Nipaliwanag dén ni Simon Pedro éng kodya i nipagsapul na Diyos a
nananggap du éwan Judeo a tolay; éng kodya i nipangpili naa ta sénganya dide
a sakup na.
15 Sakay i éya éy ayun be ta hula du purupeta, da kagi to kasulatan, a
16 ‘Magsoliék, kagi na Diyos, sakay pahusayén ko a huway i péghari ni Dabid
a nasida,
17 monda du iba be a tolay a éwan Judeo a pinili ko, éy maari be side a
ipasakup diyakén.’

18 Saya tu kinagi na Diyos to araw.
19 "Kanya i isip kua," kagi ni Santiago, "éy diyan tam abalaén du éwan Judeo
a nipasakup dén ni Jesus. Diyan tam side pilitén a umaheg ta ugali tam a
Judeo.
20 I isip ko sana, éy sulatan tam side a diyan de kanén tu buhay no niatang,
sakay diyan side méngibébi éy ta méngilélake; sakay diyan side méngan ta dige
éy ta pilas a medige.
21 Dahilan sapul to araw éy nabati dén na tolay ta maski ahe a banuwan
tu kautusan ni Moises, da bébasaén ya du Judeo ta tuwing pangilin ta kapilya
de."

Ménulat Side Du Ewan Judeo

22 Nadid, du apostol, pékabati de to kagi ni Santiago, éy naisipan de a
péglakadén de i éduwa a lélake a kumuyog de Pablo sakay ti Bernabe a sumoli
ta Antiokia. Tu napili de éy ti Hudas Barsabas, sakay ti Silas, da iyégalang side
du étanan a méniwala.
23 Pinagkébil de side ta éye a sulat:

Tu Sulat

"A tétotop me; sikame a apostol, éy sinulatan me kam, sikam a mégiyan ta
Antiokia, sakay Siria, sakay Silisia. Sikam a éwan Judeo. Kumusta kam?
24 Nabaheta me a te tolay a nangligalig dikam, a gébwat kan side dikame, a
kagi de a te kailangan kam kan a sumunud ta kautusan ni Moises. Pero éwan
me side inutusan.
25-27 Kanya nagmiting kame dén se tungkul to kinagi de dikam a mali. Ey
nadid éy naisipan me a paangen me dikam tu éduwa a kaguman me, a monda
mégkagi side dikam ta katutuhanan. I ngahen dia éy ti Hudas sakay ti Silas.
Pinakuyog me side de kadimoy tam a Bernabe éy ti Pablo; da side éy nitaya
de i buhay de ta meadu a beses alang-alang ni Panginoon tam a Jesu Cristo.
28 Da sikame, éy naisipan me dén ta pamag-itan na tulung na Banal a
Espiritu, a éwan me kam pilitén a sumunud ta rilihiyon na Judeo. Basta i hatul
mía dikam,
29 éy diyan moy kanén tu buhay no niatang, sakay diyan kam méngibébi
éy ta méngilélake; sakay diyan kam méngan ta dige éy ta pilas a medige. Eng
sundin moy san diden ya a utus, éy tama dén. Ewan dén."
30 Nadid, pinéglakad de de Pablo ta Antiokia, a kébilén de tu sulat. Ey
kédemét de sa, éy pinatipun de du étanan a méniwala, sakay niatéd de dide tu
sulat.
31 Ey to pékabasa de éy mésahat side to kagi no sulat.
32 Ey ti Hudas sakay ti Silas éy nale side a naghatul dide, a pinatibay de side
tu isip.
33 Ey kélipas na sénganya wade a aldew, éy nagsoli ti Hudas ta Jerusalem.
34 Pero gustu ni Silas a mawahak ta Antiokia.
35 Pati ti Pablo sakay ti Bernabe, éy édsa pabi side ta éya, a mégtoldu side ta
kagi na Diyos, a kaguman de du iba sa a mégtoldu.

Méglakad Man Dén Ti Pablo

Ta Adeyo a Lugar

36 Nadid, kélipas na sénganya a aldew, éy ti Pablo éy kinagi na ni Bern-
abe, a "Kita dén bumisita a huway du bigu a méniwala ta inangayan ta a
banubanuwan to éya, éng mahusay pabi tu péniwala du tolay a tinolduan ta
sa."

37 Ey ti Bernabe éy gustu na a kuyugén de man dén ti Juan Markos.
38 Pero sala ni Pablo a kuyugén, da gininanan side ni Markos to éya ta Pampilia.
39 Néglébug side ta mahigpit ta éya, a tulos naghiwalay side. Ti Bernabe éy kinuyog na ti Markos, a inumange side ta Sipre.
40 Sakay ti Pablo, éy pinili na ti Silas a kaguman na. Ey du tolay sa, éy nipanalangin de de Pablo, sakay pinéglakad de side.
41 Ey nagtulos pa side ta Siria sakay ta Silisia, a patibayén de du tolay a bigu a méniwala ta éya.

16

Kinuyog Ni Pablo Ti Timoteo

1 Inumange de Pablo ta Derbe sakay ta Listra. Ta éya éy te lélake a méniwala ni Jesus, a ti Timoteo i ngahen naa. Tu ina na éy Judeo a méniwala be, pero tu ama na éy Griego.
2 Du tolay ta Listra sakay ta Ikonio, éy kagi de a mahusay a lélake ti Timoteo.
3 Ti Pablo éy gustu na kuyugén na ti Timoteo. Kanya binugit na pa siya ayun ta rilihiyon na Judeo. Binugit na siya, monda éwan side idelan du Judeo ta angayan dia a banubanuwan. Da tukoy de dén a éwan Judeo tu ama ni Timoteo.
4 Nadid, to péglakad de Pablo ta bawat banuwan, éy nipeta de du tolay ta simbaan tu sulat a ginamet du apostol ta Jerusalem. Sakay nibilin de dide a dapat sundin de tu utus to sulat.
5 Kanya du tolay ta bawat simbaan, éy lalo a tinumibay tu péniwala de, dahil to kagi ni Pablo, sakay lalo be a kinumadu du méniwala ni Jesus.

Pinagtagenép Na Diyos Ti Pablo

6 Nadid, nagtulos side ta Pirgia sakay Galasia, da sinaway side na Banal a Espiritu a mégpahayag ta kagi na Diyos ta Asia.
7 Ey kédemét de to tapat na Misia, éy talaga side a umange ta Bitinia, pero sinaway man dén side na Espiritu ni Jesus.
8 Kanya sinalinan de san i Misia, a nagtulos side ta Troas.
9 Ta éya a kélép, éy pinagtagenép na Diyos ti Pablo. Neta na kan i esa a lélake a te taknég, a taga Masedonia, a kinagi na kan diya ta mahigpit, a "Kadon. Umahabes ka pad se dikame ta Masedoniae, a tulungan mo kame."
10 Nadid, to péngikagi ni Pablo dikame to tinagenép na, éy nagayak kame a inumahabes ta Masedonia, da neta me a gustu bale na Diyos a umange kame sa a magpahayag ta Mahusay a Baheta.

To Egse De Ta Pilipos

11 Nadid, tinumulak kame ta Troas, a dinumiretyo kame ta puduk na Samotrasia. Sakay to kagagabian na éya, éy nagtulos kame ta Neapolis.
12 Kéahawas me ta éya, éy inumange kame ta Pilipos, a négiyan kame sa a sénganya a aldew. I Pilipos éy dikél a banuwan ta Masedonia. Sakay meadu a taga Roma a tolay a mégiyan ta éya.
13 To aldew a pangilin éy linumwas kame to banuwan, a inumange kame to dinom, da te pénalanginan sa a para du Judeo. Ta éya éy négkagi kame du bébe a édsa sa.
14 Ey te esa a bébe ta éya a taga Tiatira, a ti Lidia i ngahen naa. I tarabaho na éy méglako ta kundiman. Mékidiyos siya a bébe. Pékabati na to kagi ni Pablo,

éy pinagisip siya na Diyos ta mahusay, a monda maniwala siya a tahod to kinagi na.
15 Nadid nipabinyag siya sakay tu kabile na. Tulos inakit na kame, a kinagi na, “Eng ibilangék moy nadid a tunay a katulung na Panginoon, éy tumulos kam pad ta bile mia.” Kanya tinumulos kame to bile de.

Tu Pégpihesuan Ta Pilipos

16 To esa a aldew, éy umange kame man dén to pénalanginan na Judeo, éy kasambat me i esa a bébe a utusan, a te bunog a méngatéd diya ta kapangyarian a makapaghula. Du amo no bébe, éy dikél i mineta de a kuhata dahil to péghula no bébe.
17 Siya éy inumunonod dikame ti Pablo, a i kékagi na ta medegsén, a “Diden ye a lélake éy utusan side na mataas a Diyos. Mégpahayag side,” kagi na, “éng kodya kam a meligtas.”
18 Kona sa i péngabala naa dikame ta meadu a aldew. Ey to esa a aldew, da naabala ti Pablo, éy sinuleg na tu bébe a uméunonod, sakay kinagi na to medukés a espiritu, a “Utusan ta ka ta pamag-itan na ngahen ni Jesu Cristo, umibut ka dén ta ina a bébe!” Ey to pégkagi na ta éya, éy inumibut dén agad to bébe.
19 Pero du amo na, péketa de a naibutan dén side to péketan de ta kuhata, éy dinikép de de Pablo sakay ti Silas, sakay niange de side du konsiyal ta banuwan.
20 Niharap de side du tagapamahala, a nidimanda de side. “Diden ye a éduwa a Judeo,” kagi de, “éy ménglígalig side ta banuwan tamae.
21 Mégtoldu side ta ugali a labag ta batas tam. Taga Roma kitam, a éwan kitam maari a sumunud ta ugali a ina.”
22 Pati du meadu sa a tolay éy pinaginglan de be side. Ey du tagapamahala, éy nipaékbus de tu badu de Pablo, sakay nipabalbal de side ta meadu,
23 sakay nipihesu de side. Sakay kinagi de to guwardia, a bantayan na side ta mahigpit.
24 Kanya tu guwardia éy niesdép na side ta medisalad a kuwarto to pégpihesuan. Sakay niegut na i tikéd dia ta sélat no éduwa a tabla.
25 Nadid, to hatinggabi dén, éy nanalangin de Pablo, sakay négkanta side ta kanta ta Diyos. Ey du iba sa a pihesu éy négbati side dide.
26 Ey nadid éy bigla a linumindul ta mebagség, a tulos nayégyég tu pégpihesuan. Ey dudu pintuan na, éy basta binumukas side a étanan. Sakay naukad be du igut du étanan a pihesu.
27 Ey tu guwardia, kélukag na éy mineta na a bukas dén du pintuan. Ey binagut na tu sondang na, a talaga na a bikalén tu bégi na, da akala na éy ginuminan dén du pihesu a étanan.
28 Pero dinumulaw ti Pablo diya, a kinagi na a “Diyan mo bébunon i bégi mua! Kéye kame san a étanan.”
29 Ey tu guwardia éy pinadingat na du simbu, sakay naginan siya de Pablo, a dinumapa siya to harap de.
30 Sakay niluwas na side, a kinagi na dide, a “Anya wade i gemtén ko, a monda meligtasék?”
31 Ey kinagi de Pablo, a “Maniwala ka ta Panginoon Jesus, éy meligtas ka; siko sakay tu pamiliya mo.”
32 Tulos nipahayag dide ni Pablo tu kagi na Diyos.

33 Ey to kélép be san a éya éy inugisan no guwardia tu talitalingo de Pablo,
sakay tulos nipabinyag siya, sakay du mététena na.
34 Sakay pinatulos na side to bile na a pinakan. Ey mésahat side a mététena,
da méniwala dén side nadid ta Diyos.
35 Pero to gagabi dén, éy du tagapamahala, éy pinaange de du pulis to
pégpihesuan a paluwasén de de Pablo.
36 Kanya kinagi no guwardia, a "Niutus kan du tagapamahala a libri kam
dén a lumwas. Maari kam dén a humektat."
37 Pero "Ewan," kagi ni Pablo du pulis. "Side du te kasalanan dikame, da
binalbal de kame ta harap du tolay, sakay nipihesu de kame, maski éwan
kame tu kasalanan! Sakay taga Roma kame be. Ey nadid éy paluwasén de
kame bale ta lihim san? Ewan maari! Side i bahala a umange se a méngiluwas
dikame."
38 Nadid, kinagi du Pulis du tagapamahala tu kinagi ni Pablo. Ey side,
pékabati de a taga Roma de Pablo, éy inumanteng side, a makay iabla de side
ta gubernador.
39 Kanya inumange side agad to pégpihesuan, a tinumawad, Sakay side a
mismo i néngiluwasa dide ta harap du tolay, a pinékiohonan de side a humektat
to banuwan de.
40 Ey to kéluwas de dén, éy nagtulos pa side to bile de Lidia. Ey to péghatul
de du bigu a méniwala ta éya, éy hinumektat dén side.

17

Ta Tesalonika

1 Nadid, dinumiman side ta Ampipolis sakay ta Apolonia, sakay dinu-
memét side ta Tesalonika. Da te kapilya sa na Judeo,
2 éy inumange pa sa ti Pablo, da saya i ugali na. To lubuk no étélo a
simba éy nékipagpasuway sa siya du tolay ta tuwing pangilin, a gégamitén na
tu kasulatan na Diyos.
3 Pinatunayan na dide a tu pinili na Diyos a tagapagligtas, éy kailangan a
mate pa ta hirap, sakay mabuhay a huway. "I éya a Jesus a iyépahayag me,"
kagi na, "éy siya i Cristo a tagapagligtas."
4 Naakit dén i sénganya du Judeo, a nékiagum dén side ni Pablo sakay ti Silas.
Sakay te meadu be a éwan Judeo a méniwala, sakay du sénganya a mataas a
bébe.
5 Pero du Judeo a iba éy nanaghili side. Kanya inakit de du istambay ta
plasa na banuwan, a kaguman de, a tulos linigalig de i banuwan. Linuuben
de pa tu bile ni Hason, a inahayok de sa ti Pablo sakay ti Silas, a monda
idimanda de side.
6 Ey nadid, da éwan de side neta, éy kembil de ti Hason a niharap to mayor.
Sakay niange de be sa i iba a méniwala ni Jesus. Niabla de ti Pablo, a kinagi
de to mayor, a "Diden ya a lélake, éy méngligalig side ta tolay maski ahe a
banuwan! Ey nadid éy sendép de dén i banuwan tamae!
7 Sakay ti Hason," kagi de, "éy pinatulos na side ta bile dia! Sumésuway side
a étanan ta utus no hari tam ta Roma, da mégtoldu side a te iba kitam kan a
hari, a i ngahen na kana éy ti Jesus!"
8 Nadid du tolay sakay tu mayor, pékabati de ta éya, éy naligalig be side.
9 Bagu de linégsiwan de Hason, éy nagaged pa side ta piyansa.

Ta Berea

10 Nadid, ta éya be san a kélép, éy du bigu a méniwala éy pinéglakad de de
Pablo sakay ti Silas ta Berea. Ey kédemét de sa éy inumange pa side to kapilya
sa du Judeo.
11 Du Judeo ta Berea, éy mas mebait side kesira du Judeo ta Tesalonika.
Mésahat side a mégbati to pégtoldu de Pablo, sakay bébasaén de aldew-aldew i
kasulatan na Diyos, éng tahod ngani tu pégtoldu de.
12 Kanya naniwala i meadu a Judeo ta éya. Ey kona be du éwan Judeo, sakay
i sénganya a mataas a bébe.
13 Pero du Judeo ta Tesalonika, pékabaheta de a nipahayag dén ni Pablo i
kagi na Diyos ta Berea, éy tinumagubet side, sakay sinulsulan de du tolay sa,
a monda lébugén de de Pablo.
14 Kanya du tolay sa a méniwala, éy pinéglakad de agad ti Pablo ta diget. Pero
nawahak de Silas éy ti Timoteo.
15 Du néngitugén ni Pablo, éy niange de siya ta Atenas, sakay nagsoli side ta
Berea, a nibilin dide ni Pablo a tumagubet agad de Silas.

Ta Atenas

16 Habang méguhay ti Pablo dide ta Atenas, éy napansing na a putat i éya a
banuwan ta diyos-diyosan a ribultu. Ey nagdukés i isip naa.
17 Kanya nékipagpasuway siya du Judeo to kapilya, sakay du éwan Judeo a
mékidiyos, sakay maski ti ésiya a meta na ta plasa na banuwan aldew-aldew.
18 Sakay te sénganya a mataas a maistu no iba a rilihiyon ta éya, a
mékipégpagsuway be side ni Pablo. Dinédusta de siya, a kinagi de, a "Anya
wade i kékagi-kagin na lélakeae a mégpalalo?" Ey kinagi du iba, a "Mégtoldu
wade siya ta iba a kalase a diyos." Kona sa i kagi dia, da mégtoldu ti Pablo
tungkul ni Jesus sakay ta kébuhay a huway.
19 Niange de ti Pablo to pégmitingan du matétanda, a monda mabati de éng
anya i iyétoldu naa. "Gustu me a mapospusan éng anya i pégtoldu mua," kagi
de,
20 "da iba i pégtoldu mua, éy gustu me a mapospusan i kahulugen naa."
21 Du tolay ta Atenas, éy éwan side tu iba a gimet, éng'wan palagi side a
méguhon-uhon ta maski anya a bigu a bagay.
22 Nadid ti Pablo, éy tinumaknég siya ta harap du matétanda, a mégkagi dide.
"Sikam a taga Atenas," kagi na, "napansing ko dén a gustu moy i sari-sari a
rilihiyon,
23 da neta ko a te meadu kam a puwesto a pégdasalan ta banuwan moyae.
Sakay neta ko be tu pastel to pégdasalan moy a esa, a i kagi naa éy 'Saye i
pégdasalan tam to diyos a éwan tam pabi tukoy.' Nadid," kagi ni Pablo, "i éya a
péniwalaan moy, maski éwan moy pabi tukoy, éy ipahayag ko dikam.
24 Siya i tunay a Diyos a nagimet ta mundua sakay ta étanan a lasén na. Siya
i makapangyariana ta langet éy ta munduae. Ey maski anya a kalase a bile a
pégdasalan a gemtén na tolay, éy éwan sa mégiyan i Diyos.
25 Ewan be maari i tolay a méngatéd ta Diyos ta kaigian na, da éwan siya
tu kailangan. Eng'wan siya i méngatéda dikitam ta buhay, sakay ta iba a
kailangan tam.
26 I étanan a kalakalase a tolay ta mundua, éy gébwat side to neditol a
ginimet na Diyos a tolay. Sakay pinégiyan side na Diyos ta maski ahe ta
mundua. Tiniyak dén na Diyos éng sénganya a taon i buhay na bawat tolay,
sakay éng ahe i pégiyanan de.

27 Ey bakit pinégiyan na Diyos i tolay ta mundua? Monda maka éy isipén de
siya a matukuyan de siya. Ey éwan adeyo i Diyos ta tolay; éng'wan adene siya
ta bawat esa dikitam.
28 Siya i mégalagaa dikitam," kagi ni Pablo. "Eng éwan siya éy éwan kitam tu
buhay. Natandaan moy tu kagi no kabébayan moy a esa, a sikitam kan i anak
na Diyos.
29 Ey nadid, éng anak kitam na Diyos, éy bakit isipén moy a diyos du ribultu
moy? Maski ribultu a bito, maski ribultu a pilak, maski ribultu a gintu, éy
ginamet san ya dudu bihasa a mégimet ta ribultu.
30 Nale a panahun a éwan pinarusaan na Diyos du tolay a éwan diya
nakatukoy. Pero nadid éy iyéutus na ta tolay ta maski ahe, a magsisi side,
sakay ibutan de tu ugali de a medukés.
31 Tandaan moy," kagi ni Pablo, "nitakda dén na Diyos i aldew a péghukum
ta mundua. Te lélake a pinili siya a maghukum. Ey siya ti Jesus! Sakay
pinatunayan kitam dén na Diyos a ti Jesus ngani dén i pinili naa, da binuhay
na siya to nikate na."
32 Nadid, to pékabati de to kagi ni Pablo tungkul ta kébuhay a huway, éy
pinégngihitan siya du kalahati. Pero du iba éy gustu de a mabati a huway tu
kagi na.
33 Ey hinumektat ti Pablo to pégmitingan de.
34 Te sénganya a lélake a nékiagum ni Pablo, a tulos naniwala side ni Jesus. I
esa dide éy ti lakay a Dionisio. Siya éy konsiyal a esa. Tu esa man éy ti bakés
a Damaris. Sakay iba pa.

18

Ta Korinto

1 Nadid éy inumange ti Pablo ta Korinto.
2 Ta éya éy netaunan na i esa a Judeo a taga Ponto, a ti Akila i ngahen naa. Tu
asawa na éy ti Priskila. Kédedemét de pabi a gébwat ta Roma, da ti Gubernador
Klaudio éy pinaibut na dén du Judeo ta Roma. Binumisita dide ti Pablo,
3 sakay tinumulos siya dide, da i tarabaho de éy mégimet ta tolda. Ey siya
be ya i hanap-buhay ni Pablo.
4 Tuwing pangilin, éy nékipagpasuway ti Pablo du Judeo to kapilya, a
pépilitén na maka side a méniwala; maski Judeo éy ta éwan Judeo.
5 Ti Silas sakay ti Timoteo, pékaabut de ni Pablo a gébwat side ta Masedonia,
éy dinemtan de a mégtoldu a aldew-aldew, a mégpatunay siya du Judeo a ti
Jesus i pinilia na Diyos a tagapagligtas.
6 Pero du Judeo éy kontara side diya, a pinintasan de siya. Kanya ti Pablo
éy nipeta na tu iyamut na dide, a nipagpag na dide tu alikabuk to badu
na. "Sikam san dén i bahala éng mepahamak kam," kagi na. "Ewan ko dén
kapanagutan. Sapul nadid éy magtolduék du éwan Judeo."
7 Tulos pinabayan side ni Pablo, a inumagton dén siya to bile ni Tisio Husto.
Siya éy éwan Judeo a méniwala ta Diyos. Karatig no kapilya tu bile na.
8 Tu tagapamahala ta éya a kapilya éy ti Krispo. Siya éy méniwala ta
Panginoon. Ey méniwala be tu kabile na. Sakay te meadu be a iba a tolay ta
Korinto a nabaheta de i tungkul ni Jesus, a naniwala side, sakay nipabinyag
side.
9 To esa a kélép éy te tagenép ti Pablo, a kinagi diya na Panginoon, a "Diyan
ka méganteng; itulos mo san tu pégpahayag mo, maski anya i manyaria.

10 Da égseék diko, kanya éwan ka maanya. Da te meadu a tolay a maniwala
diyakén ta banuwanae.”
11 Kanya ti Pablo, éy nale siya ta éya a banuwan a nagtoldu ta kagi na Diyos.
Esa a taon éy ta kalahati.
12 Nadid, to panahun ni Galion a gubernador ta Akaya, éy nagkaesa du
Judeo a dekpén de ti Pablo, a nitugén de siya ta huwes.
13 Niabla de siya ni Gubernador Galion, a kinagi de, a “I éye a lélake éy akitén
na du tolay a baguén de tu péniwala de ta Diyos, éy labag ya ta batas!”
14 Nadid, talaga a sumengbet ti Pablo, éy kinagi ni Galion du Judeo, a “Eng
talaga a dikél i kasalanan na éye a lélake, éy baten ta kam. Pero nadid, da éwan
na nilabag i batas,
15 éy bahala kam dén. Ewan ko tanggapén i asuntu moya, da tungkul san
ta rilihiyon moy i abla moya.”
16 Ey to pégkagi no gubernador ta éya, éy pinaibut na du Judeo to opisina
na.
17 Ey du iba a tolay sa, éy dinale de tu tagapamahala to kapilya du Judeo, a
ti Sostenes, sakay binélbég de siya ta harap no opisina no gubernador. Pero
tu gubernador éy éwan na side pinansing.

Tu Késoli De Ta Antiokia

18 Kétapos na éya, éy sénganya pa a aldew a mégiyan ti Pablo ta Korinto, sakay
néglakad siya ta Siria, a kaguman na de Priskila a pasawa. Kédemét de ta
Senkrea, éy nipagupet ti Pablo, da natupad na dén tu nipangako na ta Diyos.
19-21 Kédemét de ta Epeso, éy inumange ti Pablo to kapilya ta éya, a
nékipagpasuway siya du Judeo ta éya. Ey inakit de siya a tumulos dide ta male
a panahun, pero inidelan na side. Sinala na. “Magsoliék se éng kaluuben na
Diyos,” kagi na. Ey hinumektat siya dide a sinumakay siya to paraw.
22 Nadid, to képundu de ta Sesarea, éy inumange pa ti Pablo ta Jerusalem a
binumate siya du méniwala ta éya, sakay nagsoli dén siya ta Antiokia.
23 Kélipas na sénganya a aldew ta éya, éy hinumektat man dén siya a
inumange man dén ta Galasia sakay ta Pirigia, a binisita na du méniwala ta
éya, a pinatibay na tu péniwala de.

Ti Apolos Ta Epeso

24 Nadid, dinumemét ta Epeso i esa a Judeo, a ti Apolos i ngahen naa. Taga
Alehandria siya. Bihasa siya a mégtalumpati, sakay tukoy na ta mahusay i
kasulatan na Diyos.
25 Natolduan siya tungkul ta Panginoon, pero éwan étanan, da i tukoy na
sana éy tu dati a pégtoldu ni Juan tungkul ta pégbinyag. Mesipag ti Apolos a
mégkagi du tolay ta tungkul ni Jesus
26 du kapilya du Judeo. Pero de Priskila a pasawa, pékabati de diya éy
niange de siya to bile de, a monda ipaliwanag de diya i ugali na Diyos a éwan
na pabi tukoy.
27 Ey nadid, naisip dén ni Apolos a umange ta Akaya. Ey du tolay to
simbaan ta Epeso éy inaguman de siya. Nanulat side du kaguman de ta éya
a méniwala, a dapat tanggapén de ti Apolos ta mahusay. Ey kédemét na ta éya,
éy memahal tu péngtulung na du méniwala ta éya.
28 Da natalo na du Judeo ta pékipégpasuway naa dide ta harap du tolay.
Ginamit na tu kasulatan na Diyos a nagpatunay dide a ti Jesus a mismo i
tiniyak na Diyos a tagapagligtas ta tolay.

19

Tu Kédemét Ni Pablo Ta Epeso

1 Nadid, habang kéye pabi ti Apolos ta Korinto, éy ti Pablo man éy nagtulos
ta bukibuked ta Pirigia, a linumwas siya ta Epeso. Ey kédemét na sa, éy
netaunan na sa i sénganya a tolay a méniwala.
2 Ey kinagi na dide éng inumange dide i Banal a Espiritu to péniwala de. Ey
"Ewan," kagi de; "éwan me pabi nabaheta a te Banal a Espiritu."
3 "Anya i kalase no pégbinyag dikam, éng kona sa?" kagi na. "Ey kona be to
pégbinyag a nitoldu ni Juan to araw," kagi de.
4 Ey kinagi ni Pablo dide, "i kahulugina no pégbinyag ni Juan, éy monda
magpatunay du tolay a inibutan de dén tu kasalanan de. Sakay kinagi be
ni Juan dide a dapat side a maniwala ta adene dén a dumemét a kalewas na.
Ey ti ésiya tu kalewas na, éng éwan ti Jesus?"
5 Nadid, pékabati de ta éya, éy nipabinyag side a huway, a nipasakup side ta
Panginoon Jesus.
6 Ey ti Pablo éy nitupu na i kamét naa dide, a tulos inumasék dide i Banal
a Espiritu; sakay tulos négkagi side ta iba-iba a kagi. Sakay pinégkagi be side
na Diyos ta kagi na.
7 Manga sapulu éy ta éduwa side a tolay.
8 Nadid, to étélo a bulan éy uméange ti Pablo to kapilya du Judeo ta éya,
sakay mékipagpasuway siya du tolay ta éya. Metapang siya a mégtoldu dide,
a nipaliwanag na dide éng anya i kapangyarian na Diyos ta tolay.
9 Pero tu sénganya dide éy mégidel side to kagi na, a éwan side naniwala.
Inupos de ti Pablo, a kagi de du napisan sa, a medukés tu ugali na Panginoon.
Kanya gininanan side ni Pablo, a inumagton siya to iskul ni Tirano, a
nagtoldu siya ta éya a aldew-aldew. Ey kinuyog na sa du bigu a méniwala to
kapilya.
10 Nagtulos sa siya a nagtoldu to éduwa a taon. Kanya du étanan a négiyan ta
Asia, éy nakabati side ta kagi na Panginoon. Pati Judeo éy ta éwan Judeo.

Du Pitu a Bunogen

11 Nadid, minagimet i Diyos ta meadu a kataka-taka ta pamag-itan ni Pablo.
12 Maski anya a damit ni Pablo, éng kébilan du te saket, éy maghusay side.
Sakay du tolay a hinayup, éy naibut dide du espiritu a medukés.
13-14 Ey nadid te pitu a Judeo ta éya, a i hanap-buhay dia éy méglebut side
a mégamot du tolay a hinayup, a mapaibut de kan i hayup dide. Anak side
ni Padi Eskeba. Pékabaheta de ni Pablo, éy inaheg de tu ugali na. Talaga de
a gamitén tu ngahen ni Jesus a magamot. I kinagi dia to medukés a espiritu,
éy "Utusan me kam ta pamag-itan no ngahen ni Jesus a iyétoldu ni Pablo, a
umibut kam dén."
15 Pero tu nisengbet dide no espiritu, éy "Tenggi ko ti Jesus, sakay tenggi ko
ti Pablo, pero sikam," kagi na, "ti ésiya kam?"
16 Sakay tu lélake a hinayup, basta bigla na side a dinale, sakay binélbég na
side a hanggan da ginuminan side ta éya a bile, a minatalitalingo side. Sakay
uba be side, da hinéhiklas na tu badu de.
17 Ey du étanan ta Epeso, éy nabaheta de i nanyaria dide, a tulos inuman-
teng side. Ey lalo dén du tolay a nagpuri ni Panginoon Jesus.
18 Sakay meadu du méniwala, éy nipagtapat de tu ginamet de a medukés.

19 Sakay du tolay sa a te bunog, sakay du mégtawas, éy ta mégilo, éy nagsisi
be side, a niduhu de du sari-sari a kasulatan de ta harapa du étanan, sakay
tinutod de dén. Ey to péngbilang de to halaga diden ya a libru, éy abut bale ta
limapulu a libu a kuhata!
20 Ey dahil ta éya éy lalo a négkabahibaheta dén.

Tu Kaguluan Ta Epeso

21 Nadid éy nagayak ti Pablo a umange ta Masedonia sakay ta Akaya, bagu
siya umange ta Jerusalem. Ey kétapos na éya éy tu plano na éy umange be siya
ta Roma.
22 Kanya pinaditol na pa de Timoteo sakay ti Erasto ta Masedonia. Pero
siya éy nawahak pa ta Epeso.
23 Nadid éy nanyari i dikél a ligalig ta éya, dahil du meadu a méniwala ni
Jesus.
24 Te esa a lélake ta éya a mégpanday ta pilak, a ti Demetrio i ngahen naa. I
hanap-buhay naa éy mégimet ta kékétihék a bibile a pilak, a nipareho na to
dikél a bile no diyos-diyosan de a Diana. Ey du tarabahador ni Demetrio, éy
meadu i meeta de a kuhata ta éya a iyélako de.
25 Kanya tinipun side ni Demetrio, a kinagi na dide, a "Kékaguman ko, tukoy
moy a gébwat i kabuhayan tam ta gégemtén tam a bibile.
26 Sakay nabaheta moy be dén ti Pablo, a kontara tu pégtoldu na ta ugali
tam, da kagi na a éwan kan diyos du gégemtén tam a ribultu. Sakay te meadu
dén nadid a tolay a méniwala diya ta éye ta Epeso, sakay ta buu a Asia.
27 I antingan kua," kagi na, "éy makay pabayan du tolay i iyélako tam; a
sakay pabayan de tu péniwala de to diyos tam a Diana, a péniwalaan na étanan
a tolay ta mundua. Makay sakali éy maibut tu péngigalang de diya, éng éwan
tam sawayén ti Pablo."
28 Nadid, pékabati du tolay to kinagi ni Demetrio, éy naiyamut side a tahod,
a tulos de nidulédulaw, a "Memahal i Diana na taga Epeso!"
29 Négpépehéngén side a hanggan naligalig i étanan na banuwan. Dinale de
tu éduwa a kaguman ni Pablo, a ti Gayo sakay ti Aristorko, sakay dinumulug
side a étanan to plasa na banuwan.
30 Ey ti Pablo, gustu na maka a umange dide, pero sinaway siya du
kakaguman na.
31 Pati du sénganya a konsiyal ta éya, a kadimoy ni Pablo, éy nibilin de to esa
a umange mékiohon diya a diyan siya uméange to plasa.
32 Nadid, dikél i pehéng dia, a hanggan naligalig i buu a banuwan. Sari-sari
nadid i pépehéngén dia. I keaduan de, éy éwan de tukoy éng bakit minatipun
side.
33 I sénganya dide éy akala de éy bahala ti Alehandro, da pinataknég siya
du Judeo ta harap dia. Niontok ni Alehandro tu kamét na, a magpatahimik
dide, monda mégkagi maka siya dide ta katuwiran na.
34 Pero du tolay, péketa de a Judeo siya, éy lalo side a nagpehéng, a
négkékagien side ta lubuk na éduwa a oras, a "Memahal i Diana na taga Epeso!"
35 To katapusan na éya éy napatahimik no mayor du tolay. "Kabébayan ko,"
kagi na. "Diyan kam métageg a maibut i diyos tam a Diana. Ti ésiya a tolay i
éwana mékatukoy a i Epeso éy puwesto na bile ni Diana? Sakay tanyag be dén
a minatépduk se to araw tu bito a gébwat ta langet a meubet diya.
36 Ewan tu makapégkagi a kakabulyan i éya. Kanya mégpakahusay kam, a
diyan kam méligalig.

37 Bakit abalaén moy diden ye a éduwa a lélake. Ataay, tinako de tu simbaan
ni Diana? Eupusén de beman tu diyos tam?
38 Sakay de Demetrio, éng gustu de a méngidimanda, éy umange maka side
ta munisipyo, da te abugadu sa. Maari side a magabla ta éya.
39 Sakay sikam, éng te kagin kam pabi tungkul ta ligalig moyae, éy maguhay
kam ta miting du konsiyal.
40 Da dilikadu tu ligalig moy ta éye nadid, a makay mabintangan kitam no
hari a méngligalig kitam, éy éwan kitam tu katuwiran."
41 Nadid, kétapos no mayor a négkagi ta éya dide, éy pinasoli na side to bile
de.

20

Ti Pablo Ta Masedonia

1 Nadid, kélipas na éya a ligalig, éy pinauwet ni Pablo du méniwala, sakay
hinatulan na side. Ey kétapos na éya, éy hinumektat siya, a tinumamo ta
Masedonia.
2 Tinumulos sa siya, a pinatibay na du méniwala ta éya. Ey kédemét na ta
Gresia,
3 éy tinumulos sa siya a étélo a bulan. Ey to pégayak na pabi a umange ta
Siria, éy nabaheta na a ahayukén siya du Judeo a bunon. Kanya nagsoli siya
ta Masedonia.
4 Tu kakaguman na nadid éy ti Sopater a taga Berea, a anak ni Piro, sakay ti
Aristarko, sakay ti Segundu, a taga Tesalonika side. Kaguman na be ti Gayo
a taga Derbe, sakay ti Timoteo, sakay ti Tikoko éy ti Tropimo a taga Asia,
5 sakay sakén a ti Lukas. Nagdetol side, a naguhay side dikame ta Troas.
6 Kélipas no piyesta, éy nénegipo kame dide, a sinumakay kame to paraw ta
Pilipos. Lima a aldew i linakad me, éy pinumundu kame ta Troas, a inabut
me sa du kakaguman me a minégdetol. Ey esa simba kame sa a tinumulos.

Tu Ulito a Natépduk

7 To simba, éy napisan kame dén a étanan, a monda umaheg kame to
katapusan a péngapon na Panginoon. Ey ti Pablo éy nagdamag siya a mégkagi
du napisan sa, da méglakad siya to gagabi.
8 Edsa kame to ontok no bile, sakay te meadu kame a simbu.
9 To hatinggabi éy te ulito a te eknud to bintana, a ti Otiko i ngahen naa. Ta
tongka na éy minagtongkog siya a hanggan da nakatidug; tulos bigla siya a
minatépduk to sidung no melangkaw a bile. Ey to péngégkat de, éy pate bale
dén.
10 Ey inumogsad ti Pablo a yinapus na. "Diyan kam méligalig," kagi na,
"buhay pabi siya."
11 Ey sinumangkay man dén siya a minéngan side. Sakay négkagi man dén
ti Pablo dide a hanggan to késikat no bilag. Ey to gagabi dén, éy hinumektat
kame dén.
12 Ey mésahat side to ulito, da niange de siya to bile a buhay dén.
13 Nagsakay kame to paraw a tamo ta Asos. Pero ti Pablo éy ginumisot. I
nibilin naa dikame éy isakay me siya ta éya.
14 To pégtagbu me ta Asos, éy nisakay me siya, a nagtulos kame ta Mitilene.
15 Kétulak me ta éya, éy dinumemét kame to kagagabian na to tapat no
puduk na Kiyo. Ey to kasunud a aldew, éy linumampas kame ta Samos; éy
to kahuway man dén a aldew éy dinumemét kame ta Mileto.

16 Gustu ni Pablo a salinan me san i Epeso, monda éwan kame maabala ta
Asia. Mégagaw siya, da gustu na maka a abutén i Jerusalem bagu Piyesta na
Pentekos.

Nagbilin Ti Pablo Du Taga Epeso

17 Ta Mileto éy nipauwet ni Pablo du matétanda a mémahala ta simbaan ta
Epeso.
18 Ey kédemét de, éy naghatul siya dide. “Tukoy moy,” kagi na, “éng kodya i
ugali kua sapul to kédedemét ko dikam ta Asia,
19 a mebaiték, sakay nagtiisék ta meadu a hirap ta tarabaho ko ta Pangi-
noon. Sakay meadu be a nékialam diyakén a Judeo.
20 Tukoy moy a éwanék méganteng a mégtoldu dikam ta maski anya a
ikahusay moy, da nagpahayagék ni Jesus ta harap na meadu a tolay, sakay
ta bili-bile moy.
21 Maski Judeo éy ta éwan Judeo, éy hinéhatulan ko dén side a dapat a idelan
de i kasalanan de, sakay magsoli side ta Diyos, sakay maniwala ta Panginoon
tam a Jesu Cristo.
22 “Ey nadid,” kagi ni Pablo, “éy méglakadék ta Jerusalem, ayun ta utus
diyakén na Banal a Espiritu. Sakay éwan ko tukoy éng anya i manyaria
diyakén ta éya.
23 Basta i napospusan ko sana, éy nipaliwanag diyakén na Banal a Espiritu
a maghirapék ta éya, sakay ipihesuék.
24 Pero éwan tu halaga i buhay ko, éng 'wan maganap ko maka san i
tungkulin ko, sakay tapusén ko i tarabaho ko a niatéd diyakén na Panginoon
Jesus, a mégpahayagék ta Mahusay a Baheta tungkul ta kagbi na Diyos.
25 “Ey nadid éy naleék a négiyan dikam, habang mégtolduék tungkul ta
péghari na Diyos ta tolay. Pero sapul nadid,” kagi ni Pablo, “éy éwanék moy
dén meta a huway.
26 Kanya i kagin kua dikam nadid, éy éwan ko kapanagutan éng mapa-
hamak i maski isesa dikam,
27 da éwan ko niliso dikam i maski anya tungkul ta plano na Diyos.
28 Kanya mangilag kam, a alagaan moy ta mahusay du tolay na Diyos ta
Epeso a nientarega dikam na Banal a Espiritu. Pastoran moy du tupa na
Diyos, da side i koo na a sarili, da tinubus side na Panginoon to dige na to
nikate na.
29 Eng humektaték éy tukoy ko a te metapang a aso a dumuklos dikam, a
dalen de du tupa na Diyos.
30 Sakay pati éy dumemét i oras a humiwalay dikam i sénganya ta gurupu
moy, a magtoldu side ta kakabulyan, a monda pagkamalién de du tolay a
méniwala ni Jesus.
31 Kanya mangilag kam, a tandaan moy: aldo éy ta kélép éy tinétolduan ta
kam ta mahigpit to lubuk na étélo a taon.
32 “Nadid, da méglakadék dén,” kagi ni Pablo, “éy ménalanginék ta Diyos, a
siya i mégalagaa dikam. Tu kagi na maka i magpatibaya dikam. Maari i Diyos
a magpatibay dikam ta péniwala moy; sakay atdinan na kam be ta gantimpala
moy a iatéd na du étanan a tolay na.
33 To pégiyan ko dikam, éy tukoy moy a éwan ko hangad tu kuhata moy o
dikaya tu badu moy;
34 eng'wan nagtarabahoék san ta sarili ko, a monda maketaék ta ikabuhay
ko. Ey kona be sa du kaguman ko.

35 Ta étanan a pagkékataon ko, éy nipeta ko dikam a dapat kitam a
magtarabaho ta mahusay, a monda matulungan tam du tolay a mahirap.
Tandaan moy," kagi ni Pablo, "tu kinagi na Panginoon, éy lalo kan a masaya
tu méngatéd kesira ta tumanggap."
36 Nadid, to pégkagi ni Pablo ta éya du matétanda, éy linumuhud side a
minanalangin.
37 Ey mégpégsanget side, sakay yinapus de siya a étanan.
38 I nikalungkut dia éy tu kinagi na a éwan de dén siya meta a huway. Ey
tulos niange de siya nitugén a nisakay to paraw.

21

Tu Péglakad Ni Pablo Ta Jerusalem

1 Nadid, éy tinumulak kame dén, a inumahabes kame ta Kos. Ey to
kagagabian na éya éy nagtulos kame ta Rodas sakay ta Patara.
2 Ta éya éy inumagton kame to esa a paraw a tamo ta Penisia. Ey to péglakad
me,
3 éy tinan-aw me tu puduk na Sipro. Sinalinan me san ya, a nagtulos kame
dén ta Siria. Ta éya éy pinumundu kame ta Tiro, da saya i néngitognana no
paraw to karga na.
4 Dinemtan me sa i sénganya a tolay a méniwala, éy tinumulos kame dide ta
pitu a aldew. Ey side éy kinagi de ni Pablo a diyan siya tumulos ta Jerusalem.
Da kinagi dide na Espiritu na Diyos a maghirap kan siya ta éya.
5 Ey to kéhektat me sa, éy kinumuyog side dikame a hanggan ta baybay.
Linumuhud kame a étanan to baybay a minanalangin,
6 sakay sinumakay kame to paraw, sakay side, éy nagsoli dén side to bile
de.
7 Kétulak me sa, éy inumange kame pa ta Tolemayda. Ey nékiagum kame be
sa du méniwala ni Jesus, a tinumulos kame dide ta esa a kélép.
8 Ey to gagabi dén éy néglakad kame man dén. Ey kédemét me ta Sesarea, éy
tinumulos kame to bile ni Pelip. Siya tu esa du pitu a lélake a pinili de to araw
ta Jerusalem. I tungkulin na nadid éy mégpahayag siya ta kagi na Diyos.
9 Ti Pelip éy te épat siya a anak a madiket, a bihasa be side a mégpaliwanag
ta kagi na Diyos.
10 Nadid, kélipas na sénganya a aldew, éy dinumemét ta éya i esa a purupeta
a i ngahen naa éy ti Agabo.
11 Kédemét na dikame, éy inalap na tu sinturon ni Pablo, sakay ginapus na
i sarili na a kamét éy ta tikéd na. "Saye tu kinagi na Banal a Espiritu," kagi
na, "a tu te koo ta sinturonae, éy gapusén siya du Judeo ta Jerusalem, a tulos
idimanda de siya du éwan Judeo ta éya."
12 Ey sikame, pékabati me ta éya, éy pinékiohonan me ti Pablo a diyan siya
tumulos ta Jerusalem.
13 Pero kinagi ni Pablo dikame, a "Diyanék moy sésawayén! Bakit
mégsésangitén kam, a pahinaén moy i isip kua? Ewanék méganteng éng
gapusénék de ta Jerusalem. Maski mateék alang-alang ta Panginoon Jesus,
éy handaék dén."
14 Nadid, péketa me a éwan mésaway ti Pablo, éy éwan me dén pinilit.
"Masunud maka i kaluuben na Panginoon," kagi me.
15 Nadid, kélipas na sénganya a aldew, éy nagayak kame a umange ta
Jerusalem.

16 Sakay i séngaséngan̦ya ta Sesarea a méniwala, éy kinumuyog dikame.
Niange de kame to bile no esa a lélake a ti Manason a taga Sipro. Siya éy nale
a méniwala ni Jesus. Ey tinumulos kame sa.

Binumisita Ti Pablo Du Apostol

17 Kédemét me ta Jerusalem, éy tinanggap kame agad du méniwala ta éya.
18 Ey to kagagabian na éya, éy kaguman kame ni Pablo a bumisita de
Santiago. Ey édsa be to miting me du étanan a matétanda a tagapamahala ta
simbaan ta Jerusalem.
19 Binate side ni Pablo, sakay tulos nibaheta na dide tu nipagimet diya na
Diyos du éwan Judeo a tolay, to péglebut na ta Asia sakay ta Masedonia.
20 To pékabati de Santiago a meadu dén a éwan Judeo i nipasakup ni Jesus,
éy mésaya side ta Diyos. Sakay kinagi de ni Pablo i éye: "Entan mo, wadeng,
éng sénganya dén a libu a Judeo i méniwalaa ni Jesus. Ey mesipag be side a
tumupad ta kautusan ni Moises.
21 Ey saye i problema tama, Pablo," kagi ni Santiago, "da side éy nabaheta
de a iba kan i iyétoldu mua du Judeo a mégiyan ta adeyo ta éye. I akala dia éy
iyétoldu mo dide a éwan kan dén side tu kailangan a tumupad ta kautusan ni
Moises, sakay ta iba a ugali tam.
22 Ey nadid, Pablo, éy mégenya kitam, da nabaheta de wade dén a dinu-
memét ka dén ta éye?
23-24 Kona se i naisipan me, Pablo, a gemtén mo a monda meta du Judeo a
kakabulyan san tu nabaheta de a tungkul diko: Te épat se a lélake a kaguman
me. Judeo side a méniwala ni Jesus. Ey te pangako side ta Diyos, a gustu de
tupadén. Kanya siko, Pablo," kagi ni Santiago, "éng maari, éy aguman mo
side a tupadén de tu pangako de ta Templo, a monda ipagupet side. Eng siko
i bahala a magasta dide, éy meta du Judeo a sésundin mo bale pabi i kautusan
ni Moises.
25 Ey nadid," kagi ni Santiago, "tungkul man dén du éwan Judeo a méniwala,
éy éwan me side pilitén a sumunud ta ugali tam a Judeo; éng'wan nanulat
kame dén dide to éya, a basta diyan side méngan ta buhay no niatang, sakay
diyan side méngibébi éy ta méngilélake, sakay diyan side méngan ta dige éy ta
pilas a medige."
26 Nadid, pékabati ni Pablo ta éya, éy pinumayag. Ey to kagagabian na éya,
éy kinuyog na du épat a lélake, a inumange side to Templo a monda tupadén
de tu ugali du Judeo a te pangako ta Diyos. Sakay kinagi ni Pablo du padi sa
i pedsa na péngtupad de to pangako de, a itugén de ta Templo i pégatang de ta
Diyos.

Tu Péngdikép De Ni Pablo

27 Nadid, kélipas na pitu a aldew, éy te Judeo ta éya a gébwat ta Asia, éy
mineta de ti Pablo to Templo. Tulos niligalig de du meadu sa a tolay, a sakay
dinale de ti Pablo.
28 Dinulawan de du kapareho de a Judeo. "Kamon dén," kagi de, "aguman
moy kame! Siya dén ye tu lélake a medukés," kagi de, "a mégtoldu du tolay ta
iba-iba a banuwan a medukés kan i rilihiyon tam a gébwat ni Moises! Sakay
éwan be siya tu galang ta Templo tamae, da pinasdép na be se i tolay a éwan
Judeo!"
29 Kinagi de i éya, da neta de a kaguman ni Pablo ti Toropimo to kédedemét
na ta Jerusalem, éy éwan siya Judeo. Akala de éy pinasdép na siya to Templo.

30 Nadid, agad méligalig i étanan na banuwan. Dinumulug side ni Pablo a
dinale de, sakay nihela de siya to Templo, sakay sineraduan de tu pintuan
na.
31 Talaga de a bunon ti Pablo, éy nabaheta no kapitan du sundalu a
méligalig du Judeo. (Du sundalu éy taga Roma.)
32 Ey agad siya naginan dide, a kinumuyog du sundalu na. Ey du Judeo,
péketa de du sundalu éy nihintu de tu pégbélbég de ni Pablo.
33 Ey tu kapitan éy dinikép na siya, a nipagapus na ta kadena, sakay
pinakelagipan na side éng ti ésiya siya, sakay éng anya i kasalanan naa.
34 I nisengbita du Judeo éy basta pehéng, a éwan paripareho tu kagi de. Ey
tu kapitan, da éwan na mépospusan éng anya i nanyaria, éy inutusan na du
sundalu a kébilén de ti Pablo to kwarter.
35 Ey kédemét de to agdenan, éy inégkat siya du sundalu a nisangkay dahil
ta kahigpit no ligalig du Judeo.
36 Da uméunonod side du sundalu, a mepehéng side a tahod, a pinégkagian
de side a bunon ti Pablo.

Tu Katuwiran Ni Pablo

37 Nadid, to péngiesdép de ni Pablo to kwarter, éy kinagi na to kapitan, a
"Eng maari éy te kaginék diko." Ey kinagi na ta éya ta kagi na Griego. Ey
kinagi no kapitan, a "Tukoy mo bale i kagi na Griego?
38 Eng kona sa, éy besa a siko tu komander a taga Egipto a nékilaban dikame
to esa a taon? Akala ko éy siko tu amo du épat a libu a tulisan to ilang a lugar?"
39 Ey "Ewan," kagi ni Pablo, "Judeoék san a taga Tarso, tu dikél a banuwan
ta Silisia. Eng maari, éy mégkagiék pad didi Judeo a éye."
40 Nadid, da pinumayag tu kapitan, éy niontok ni Pablo tu kamét na monda
tumahimik side, sakay négkagi siya dide ta kagi na Judeo.

22

1 "A tétotop ko a kabébayan ko," kagi na, "baten moy i katuwiran ko a éye
dikam."
2 Nadid, du Judeo, pékabati de a mégkagi ti Pablo dide ta sarili de a kagi, éy
lalo side a tinumahimik.
3 "Saken," kagi ni Pablo, "éy Judeoék. Nienakék ta Tarso, pero dinumikélék
ta éye ta Jerusalem, a ti Padi Gameliel tu maistu ko. Kanya inadal ko ta
mahusay i étanan a kautusan depu tam. Mesipagék be a sumunud ta Diyos
a kona dikam.
4 Ey anya tu ginimet ko du tolay a naniwala ni Jesus to éya, éy linoko ko side
ta mahigpit, a gustu ko side a ipabuno. Dinikép ko side a nipihesu. Pati lélake
éy ta bébe.
5 Maski tu mataas a padi, sakay du tagapamahala moy, éy side i sistigu
ko a éwanék mégbuli-buli; da side i nangatéda diyakén ta sulat a te kapanga-
yarianék a magdikép du tolay ta Damasko a méniwala ta éya a ugali. Sakay
inumangeék be ta Damasko, a monda dekpén ko sa diden ya a tolay, a talaga
ko side a kébilén ta Jerusalem a ipaparusa ko side.
6 "Ey anya i nanyaria diyakén? To kéadene ko ta Damasko, a tanghali dén tu
bilag, éy bigla a sinumiklab ta palebut kua i demlag a gébwat ta langet.
7 Tulos nalugmukék to luta, sakay nabati ko i boses a kinagi na diyakén, a
'Saulo, bakit lélabananék mo?'
8 Ey kinagi ko, éy 'Ti ésiya ka, Amo?' Ey kinagi no boses, a 'Ti Jesusék a taga
Nasaret. Sakén i lélabanan mua,' kagi na.

9 Ey du kakaguman ko, éy neta de tu siklab, pero éwan de nabati tu boses a
négkagi diyakén.
10 Ey saken éy kinagi ko, a ‘Magenyaék, Panginoon?’ Ey kinagi diyakén no
Panginoon, a ‘Umégkat ka dén, a somdép ka dén ta Damasko, a te mégkagi diko
ta éya ta gustu na Diyos a gemtén mo.’
11 Ey nadid, kéégkat ko, éy buhékék dén dahil to siklab. Ey du kaguman ko
éy kinabitanék de a niangeék de dén ta Damasko.

12 “Ta éya,” kagi ni Pablo, “éy te lélake a mékidiyos, a ti Ananias i ngahen naa.
Tétupadén na i utus na rilihiyon tam, sakay iyégalang siya du étanan a Judeo ta
Damasko.
13 Siya éy inumange diyakén, sakay kinagi na, a ‘Wadeng, Saulo, maghusay
ka dén tu mata,’ Ey sakén, kélamang ko diya éy naketaék dén.
14 Ey kinagi ni Ananias diyakén, a ‘Saulo, i Diyos a péniwalaan depu tam,
éy siko ngani dén i pinili naa, da gustu na mapospusan mo i plano na, sakay
ipeta na diko tu anak na a banal. Sakay nabati mo dén tu boses na.
15 Siko i magpatunaya diya ta étanan a mineta mo sakay ta minabati mo
tungkul ni Jesus.
16 Kanya nadid,’ kagi ni Ananias diyakén, ‘éy diyan ka magalanganin a
sumunud diya. Ipabinyag ka nadid, Saulo, a monda maibut dén diko du
kasalanan mo, a dulawan mo tu ngahen na.’

17 “Nadid,” kagi ni Pablo, “éy nagsoliék ta Jerusalem. Ey to pénalangin ko ta
Templo a ina, éy naketaék ta himala.
18 Neta ko i Panginoon a négkagi diyakén, a ‘Nay, Saulo, ginanan mo dén
i Jerusalemae, da di Judeo a éye éy éwan de tanggapén i pégpatunay mua
tungkul diyakén.’
19 Ey kinagi ko ta Panginoon, a ‘Maniwala wade side Panginoon, da tukoy
de a inumangeék du étanan a kapilya, a pinarusaan ko du étanan a méniwala
diko.
20 Sakay tukoy de be, Panginoon,’ kagi ko, ‘a to nipamunu de ni Esteban, éy
sinulsulan ko side, sakay binantayan ko be tu badu du namuno diya.’
21 Pero ‘Ewan,’ kagi na ‘Panginoon diyakén; ikad mo dén, da paangen ta ka
ta adeyo a banuwan, a monda ipahayagék mo du iba a tolay a éwan Judeo.’ ”

22 Nadid, ta éya a kinagi ni Pablo, éy binati siya du Judeo. Pero nadid, da
kinagi na man dén a mégpahayag siya du éwan Judeo, éy nagpehéng man dén
side: “Bunon moy dén!” kagi de. “Dapat mate siya!”
23 Négkélanget side sakay nisalu de tu badu de, sakay nisapwah de be i
alikabuk, da méiyamut side a tahod.
24 Ey tu kapitan, éy pinasdép na ti Pablo to kwarter, sakay inutusan na du
sundalu na a balbalén de siya, monda ipagtapat na dide éng anya i kasalanan
na, éng bakit mégingél du Judeo diya.
25 Ey nadid, to pénggapus de dén ni Pablo, éy kinagi na to sarhento ta éya, a
“Ewan beman labag ta batas i mangbalbal ta taga Roma a tolay, éng éwan mo
pa bistaan?”
26 Pékabati no sarhento ta éya, éy inange na kinagi to kapitan, a “Magenya
ka? Taga Roma bale i lélake a éya!”
27 Kanya tu kapitan éy inange na nipakelagip ni Pablo éng taga Roma siya
a talaga. Ey “O,” kagi ni Pablo.

28 Ey kinagi no kapitan, a “Dikél i ginasta ko a kuhata,” kagi na, “baguék
sinakup na Roma.” “Pero sakén,” kagi ni Pablo, “éy taga Romaék sapul to
kéanak ko.”
29 Nadid, du sundalu a talaga a mamalbal ni Pablo, pékabati de ta éya,
éy agad side inumadeyo diya. Pati tu kapitan éy méganteng be, da siya i
nagpagapusa diya, éy taga Roma bale siya.

Ti Pablo To Harap Du Mataas a Padi

30 To kagagabian na éya, éy gustu no kapitan a mapospusan éng bakit
iabla du Judeo ti Pablo. Kanya pinauwet na du mataas a padi, sakay du
tagapamahala a Judeo. Sakay linégsiwan na ti Pablo, sakay niharap na siya
dide.

23

1 Ey ti Pablo éy minalas na du tagapamahala sakay kinagi na dide, a
“Kabébayan ko, tukoy ko a éwanék tu kasalanan ta Diyos, sapul to kéanak ko.”
2 Nadid, to pégkagi ni Pablo ta éya, éy tu mataas a padi, éy inutusan na du te
taknég ta giled ni Pablo a sapukén de i labi naa.
3 Ey ti Pablo éy kinagi na to mataas a padi, a “Sakupén ka maka na Diyos,
siko a mégwari-wari a mahusay ka! Kagi mo a te kasalananék, pero siko i te
kasalanana, da pinasapukék mo!”
4 Nadid, kinagi du te taknég to adene ni Pablo, a “Pintasan mo bale i mataas
a padi?”
5 “O bale,” kagi ni Pablo, “éng tukoy ko a siya bale i mataas a padi, éy éwan ko
pinégkagian, da utus na kasulatan na Diyos a diyan tam pintasan du pinuno
tam.”
6 Nadid, neta ni Pablo a te Saduseyo ta éya, sakay Pariseyo be. Kanya kinagi
na dide a étanan, “A tétotop ko, sakén éy Pariseyoék sapul to kéanak ko. Kanya
bistaanék nadid ta éye éy dahil to pag-asa ko a mabuhay i tolay a huway.”
7 Nadid, to pégkagi na ta éya, éy négpasuway ta mahigpit du Pariseyo sa sakay
du Saduseyo.
8 Dahilan du Saduseyo éy éwan side méniwala a mabuhay i tolay a huway,
sakay éwan be side méniwala a te espiritu. Pero du Pariseyo éy méniwala side
ta éya.
9 Lalo side a nagpehéng, a hanggan tinumaknég i sénganya a Pariseyo a
maistu, a kinagi de, a “Ewan kame tu meeta a kasalanan na éye a lélake. Anya
wade éng te espiritu a négkagi diya?”
10 Kanya lalo a négingél du Saduseyo, a tulos néglébug side. Ey tu kapitan
du sundalu, éy méganteng siya a pasakitan de ti Pablo. Kanya inutusan na du
sundalu na a angen de agawén ti Pablo, a kébilén de ta kwarter.
11 To éya a kélép, éy inumadene i Panginoon ni Pablo, a kinagi na diya,
a “Diyan ka méganteng, Pablo. Eng kodya i péngipahayag mua diyakén ta
Jerusalemae, éy kona be sa i péngipahayag mua diyakén ta Roma.”

Tu Gayak De a Bunon Ti Pablo

12 Nadid, to kagagabian na éya, éy pinéguhunan dén du Judeo a bunon ti
Pablo. Nanumpa side a éwan side méngan éy ta uminum hanggan éwan de
mabuno ti Pablo.
13 I nangakua ta éya a sumpa éy mahigit pa ta épat a pulu a Judeo.

14 To pénumpa de, éy inumange side du mataas a padi, sakay kinagi de dide,
a “Nipangako me a éwan kame méngan éy ta uminum hanggan éwan me pa
mabuno ti Pablo.
15 Kanya sikam,” kagi de, “éy ikagi moy pad to kapitan a paangen na se
dikam ti Pablo, a monda siyasatén moy siya. Ey sikame éy sanébén me siya,
a bunon me siya bagu se siya dumemét.”
16 Nadid, tu anéng ni Pablo, éy nabaheta na tu plano de. Kanya inumange
siya to kwarter a nikagi na ni Pablo.
17 Ey kinagi ni Pablo to sarhento ta éya, a “Iange mo i ulito a éye to kapitan,
da te kagin siya diya.”
18 Ey tu sarhento éy niange na tu anéng ni Pablo to kapitan, a kinagi na
diya, a “Gustu ni Pablo a iange ko se diko i ulitoae, da te kagin kan siya diko.”
19 Ey tu kapitan éy kinabitan na tu ulito, a pinadigdig, sakay nipakelagip
na diya éng anya i kagi naa.
20 “Du Judeo,” kagi na, “éy négkasundu dén side a mékiohon side diko a
paangen mo kan tamay ko a Pablo ta miting de ta gabiya, a monda siyasatén
de siya.
21 Pero diyan ka méniwala dide, Kapitan. Te épat a pulu a mangsanéb diya
to dilan. Nanumpa kan side a éwan side méngan éy ta uminum hanggan éwan
de siya mabuno. Ey nadid éy nakahanda dén side. Méguhay san side, éng
méniwala ka dide.”
22 Nadid, pékabati no kapitan ta éya, éy pinéglakad na tu ulito, a kinagi na, a
“Diyan mo kagin ta maski ti ésiya a kinagi mo ya diyakén.”

Pinaange De Ti Pablo To Gubernador

23 Nadid, dinulawan no kapitan tu sarhento na a éduwa, a kinagi na dide, a
“Ihanda moy i éduwa a datos a sundalu, a kaguman be i pitu a pulu a kabayo,
sakay éduwa be a datos a sundalu a te gayang. Da péglakadén ta kam nadid a
kélép a alas nuwebe ta Sesarea.
24 Maghanda kam be ta kabayo a sakayan ni Pablo, da gustu ko a itugén
moy siya ni gubernador. Ey alagaan moy siya ta mahusay.”
25 Nadid, nisulat no kapitan to gubernador; éy saye i nisulat naa:
26 “Mahal ko a Gubernador Pelik: Kumusta ka? Gébwat ye ni Kapitan
Klaudio Lisias.
27 I lélake a éye a itugén ko sina diko éy ti Pablo. Inagaw ko siya du Judeo,
da inikép de siya, a talaga de siya a bunon. Ey taga Roma siya.
28 Niharap ko siya du mataas a Judeo, a monda mapospusan ko éng anya i
kasalanan na, éng anya i iabla dia diya.
29 Ey neta ko a éwan bale siya tu kasalanan a pamunuan diya, o
péngipihesuan diya. Eng'wan, tu abla de diya éy tungkul san to rilihiyon de.
30 Ey to pékabaheta ko a bunon siya du Judeo, éy naisip ko éy petugén ko
siya diko. Sakay du Judeo a nagabla diya, éy pinégkagian ko side a umange
side mégkagi diko ta dimanda dia. Ewan dén.”
31 Nadid, du sundalu éy tinupad de tu utus no kapitan de, a nitugén de ti
Pablo ta Antipatrida ta éya a kélép.
32 Sakay to gagabi, éy nagsoli side. Ey du sundalu a te kabayo éy nagtulos
side ta Sesarea.
33 Ey kédemét de, éy nitugén de ti Pablo to gubernador, sakay niatéd de be
diya tu sulat no kapitan.

34 Ey tu gubernador éy binasa na tu sulat, sakay nipakelagip na ni Pablo éng taga ahe siya. Ey pékabati na a taga Silisia ti Pablo,
35 éy kinagi na, a "Mégbatiék ta katuwiran mo kédemét se du néngidimanda diko." Sakay niutus na du sundalu a bantayan de ti Pablo to bile ni Herod.

24

Tu Péngiabla De Ni Pablo

1 Nadid, kélipas na lima a aldew, éy dinumemét ti Ananias a mataas a padi, a kaguman na du matétanda a Judeo, sakay tu abugadu de a ti Tertulo. Nagharap side to gubernador, a kinagi de diya tu abla de ni Pablo.
2 Ey pénguwet de ni Pablo, éy niabla siya no abugadu. "Gubernador," kagi na, "mahusay ka a amo me, da nale a mapayapa nadid i banuwan mia. Siko éy hinusay mo be dén i meadu a problema me.
3 Kanya mégpasalamat kame diko.
4 Ey nadid, Gubernador, magpasensiya ka pad ta kagi mia diko. Monda éwan ka masiyadu a maabala, éy baten mo kame ta sandali san.
5 Dahilan," kagi no abugadu, "éy medukés i lélake a éye. Maski ta ahe i angayan na, éy ligaligén na du Judeo. Sakay amo be siya du tolay a méniwala to lélake a taga Nasaret.
6 Higit pa ta éya, éy éwan siya tu galang to Templo me; éy dinikép me siya ta éya. Talaga me siya a bistaan ayun ta sarili me a ugali.
7 Pero ti Kapitan Lisias, éy sinaway na kame," kagi no abugadu, "sakay nipadale na kame du sundalu na, a inalap na dikame ti Pablo.
8 Sakay inutusan kame be no kapitan a umange kame se diko. Ey nadid, Gubernador, éng siyasatén mo nadid ti Pablo, éy meta mo a katutuhanan i kagi kua diko."
9 Pati du Judeo ta éya, éy kinagi de a tutuhanan tu kinagi no abugadu.

Tu Katuwiran Ni Pablo

10 Nadid, tu gubernador éy pinakultaden na ti Pablo a mégkagi to katuwiran na. Ey kinagi ni Pablo, a "Tukoy ko, Gubernador, a nale a panahun a siko i huwes na Judeo. Kanya mésayaék da siko i pégkagian kua ta katuwiran ko.
11 Da sakén éy labindalawaék pabi a aldew sapul to kédemét ko ta Jerusalem. Kanyaék sa inumange, éy gustu ko san a sumambaék ta Diyos ta éya.
12 Ey anya," kagi ni Pablo, "di Judeo a éye, éy dinemtanék de beman a léligaligén ko du tolay ta éya? Ewan! Ewanék be nékipagsuway du Judeo ta éya, maski ta Templo, maski ta kapilya de ta éya. Kanya éwanék tu kasalanan.
13 Diden ye a Judeo éy éwan side maari a magpatunay diko ta péngpehay dia diyakén.
14 Basta i aminén ko sana éy méniwalaék ta ugali a gébwat ni Jesus, a kagi de a medukés. Saya i pégsamba kua ta Diyos. Sakay méniwalaék be ta kasulatan ni Moises, sakay tu nisulat du purupeta to araw.
15 Sakay umasaék san ta Diyos a kapareho diden ye a Judeo, a pabuhayén na a huway i étanan a tolay ta mundua. Maski du mahusay éy ta medukés.
16 Kanya, Gubernador," kagi ni Pablo, "éy pumépiliték a mégimet ta mahusay, monda éwanék tu kasalanan ta Diyos éy ta tolay be.

17 “Nadid, Gubernador, kélipas na sénganya a taon, éy nagsoliék ta
Jerusalem, a monda itugén ko tu ambag me a kuhata du Judeo a te hirap,
sakay méngatédék ta Diyos.
18 Ey nadid,” kagi ni Pablo, “to édse ko ta Templo, éy minetaék du Judeo a
taga Asia, a tulosék de a dinikép. Pero éwanék tu kasalanan, da éwan tu ligalig
ta éya diyakén.
19 Diden ya a taga Asia a nanikép diyakén, éy bakit éwan se side nadid? Eng
méngidimanda side diyakén, Gubernador, éy ahe side?
20 Ey nadid, da éwan se side, éy maski diden ye a Judeo, éy gustu ko
ipagtapat de maka diko éng anya i kasalanan kua a mineta de to péngsiyasat
de diyakén to nipagmiting de.
21 Basta i kasalanan kua siguru éy tu kinagi ko dide. Da kinagi ko dide a
kanyaék de bistaan éy dahil to pag-asa ko a mabuhay i tolay a huway.”
22 Nadid, pékabati ni Gubernador Pelik to katuwiran ni Pablo, éy kinagi na
du Judeo, a “Ewan ko itulos nadid i bista ni Pablo. Eng'wan uhayén ko pa ti
Kapitan Lisias.” Da tu gubernador, éy tukoy na dén i ugalia du méniwala ni
Jesus, a mebait side. Kanya éwan siya naniwala to abla du Judeo.
23 Sakay inutusan na tu sarhento. “Siko i bahala ni Pablo,” kagi na, “pero
diyan mo siya higpitan, sakay pakultaden mo du kadimoy na a méngatéd diya
ta kailangan na.”
24 Nadid, kélipas na sénganya a aldew, éy dinumemét ti Gubernador Pelik, a
kaguman na tu asawa na. Tu asawa na éy Judeo, a i ngahen naa éy ti Drusila.
Ey nipauwet de ti Pablo, monda mabati de tu kagi na tungkul to péniwala na
ni Cristo Jesus.
25 Pero to pégkagi ni Pablo tungkul ta mahusay a ugali, sakay ta pégipos ta
bégi na tolay, sakay ta péghukum na Diyos a dumemét, éy inumanteng ti Pelik.
Kanya pinasoli na ti Pablo to kwarter. “Ikad mo dén,” kagi na. “Ipauwet ta ka
ta esa a aldew.”
26 I isipa ni Pelik, éy makay atdinan siya ni Pablo ta kuhata, a monda
légsiwan na siya. Kanya medalas na siya a nipauwet, a mékiohon diya.
27 Nadid, kélipas na éduwa a taon, éy te iba a gubernador a linewasan na ti
Pelik, a ti Porsio Pesto i ngahen naa. Ey ti Pelik, da ménuyu siya du Judeo, éy
pinabayan na ti Pablo to pégpihesuan.

25

Nabati Ni Pesto Ti Pablo

1 Nadid, dinumemét dén ti Pesto ta Sesarea. Ey kélipas na étélo san a aldew,
éy inumange siya ta Jerusalem.
2 Ey du mataas a padi ta éya, sakay du te tungkulin a Judeo, éy kinagi de
diya tu abla de ni Pablo. Nékiohon side ni Presto
3 a pasolen na ti Pablo ta Jerusalem. Te gayak side a sanébén de siya.
4 Pero “Ewan,” kagi ni Presto, “da pihesu pabi siya ta Sesarea, éy sumoliék
ta éya agad.
5 Kanya,” kagi na, “éng gustu moy a mabistaan, éy pakuyugén moy diyakén
du konsiyal moy. Sakay éng te kasalanan i éya a lélake, éy idimanda de siya ta
éya.”
6 Nadid, kélipas na manga siyam a aldew, éy sinumoli ti Gubernador Pesto
ta Sesarea, a kakuyog na du Judeo. Ey to kagagabian na, éy nipauwet na ti
Pablo, a monda bistaan de siya.

7 Ey kédemét ni Pablo, éy niéabla siya du Judeo, a nilista de i meadu a
ginamet na kan a medukés. Pero éwan side maari a mégpatunay to niabla de.
8 Ey kinagi be ni Pablo tu katuwiran na. “Sumuwayék ta abla dia,” kagi na,
“da éwan ko linabag i batas na Judeo sakay ta Templo. Sakay éwan ko linabag
i batas na hari ta Roma.”
9 Ey ti Pesto, da ménuyu siya du Judeo, éy kinagi na ni Pablo, a “Gustu mo,
Pablo, a umange ta Jerusalem, a monda bistaan de ka ta éya?”
10 Ey “Ewan,” kagi ni Pablo. “Dapat siko i mangbistaa diyakén, da siko i
pinakangbégia no hari ta Roma. Ewan maari a magbista diyakén du Judeo,
da éwanék tu kasalanan dide. Ey tukoy mo dén ya, Gubernador.
11 Gubernador, éng te kasalananék a pamunuan diyakén, éy éwan ko
iwasan. Pero éwan katutuhanan tu abla de diyakén éy éwan maari a iatédék
mo dide. Gustu ko a dumayingék to hari ta Roma, a siya san i magbistaa
diyakén.”
12 Nadid, pékabati ni Pesto ta éya, éy nipakelagip na du konsiyal na; sakay
kinagi na ni Pablo, “Da gustu mo a bahala tu hari a mangbista ta asuntu mo,
éy maari, paangen me ka ta éya.”

Ti Hari Agripa

13 Nadid, kélipas na sénganya man dén a aldew, éy dinumemét ta Sesarea
ti Hari Agripa (besa a siya tu hari ta Roma). Ey kaguman na ti Bernise.
Binumisita side ni Gubernador Pesto.
14 Da nale side ta éya, éy kinagi ni Pesto diya i tungkul ni Pablo. “Te lélake
ta éye,” kagi na, “a niwahak ni Pelik to pégpihesuan to nihektat na.
15 Ey sakén,” kagi ni Pesto, “to kébisita ko ta Jerusalem, éy nidimanda siya
du Judeo diyakén, a gustu de éy parusaan ko siya.
16 Pero kinagi ko dide a sikame a taga Roma, éy éwan me ugali a parusaan i
tolay éng éwan me pa bistaan. Ugali me, kagi ko, éy dapat mégbati pa tu pihesu
du méngidimanda diya, monda makasengbet be siya ta katuwiran na.
17 Kanya, Agripa,” kagi ni Pesto, “éy inumange se du Judeo a méngidimanda
diya. Ey to kagagabian no demét de, éy nipauwet ko tu pihesu, sakay
nagharapan kame a binistaan ko siya.
18 Pero du Judeo, to péngabla de diya, éy neta ko a éwan bale siya tu
kasalanan a labag ta batas tam!
19 Eng'wan i néngiablaan dia diya éy tungkul san ta rilihiyon de a sarili,
sakay tu lélake a minate, a ti Jesus. Pero i iyépilit ni Pablo, éy buhay kan siya.
20 Ey sakén, Agripa, éy éwan ko tukoy éng anya i gemtén ko ta éya a asuntu,
da tungkul san ta ugali na Judeo. Kanya nipakelagip ko ni Pablo éng gustu na
a umange ta Jerusalem a monda bistaan de sa siya.
21 Pero sala ni Pablo ta éya. Gustu na éy paangen ko siya ta Roma, a monda
bistaan siya na hari tam ta éya. Kanya ipabantay ko siya nadid, hanggan éwan
ko siya mapaange ta Roma.”
22 Nadid, kinagi ni Agripa ni Pesto, a “Eng maari, éy gustu ko a mabati maka
i katuwiran na.” “Maari,” kagi ni Pesto. “Ta gabia éy mabati mo.”
23 Nadid, to kagagabian na, éy dinumemét de Hari Agripa sakay ti Bernise
to munisipyo. Ey kaguman de du mataas a sundalu, sakay du tanyag a tolay
ta banuwan. Ey ti Gubernador Pesto éy nipauwet na ti Pablo.
24 “Hari Agripa,” kagi ni Pesto, “sakay sikam a mégiknud ta éye. Saye ti
Pablo. Siya ye tu lélake a nagpitisyonan dén du étanan a Judeo, a dapat kan
siya a mate.

25 Pero sakén, to péngsiyasat ko diya, éy éwanék tu meeta a kasalanan na a
pamunuan diya. Ey nadid, da gustu na bistaan siya no hari tam ta Roma, éy
gustu ko éy paangen ko siya ta éya.
26 Pero éwanék tu meeta a isulat to hari tam tungkul ta lélake a éye, éng anya
i kasalanan naa. Kanya niharap ko siya dikam, Agripa, monda ipakelagip
moy diya, a tulos ikagi moy diyakén éng anya i isulat kua to hari ta Roma.
27 Kodya i pémaange ko diya ta Roma, éy éwanék be tu meeta a kasalanan na
a monda bistaan sa siya?"

26

Mégkagi Ti Pablo ni Hari Agripa

1 Nadid, ti Hari Agripa, éy pinakultaden na ti Pablo a mégkagi ta katuwiran
na. Ey tinumaknég ti Pablo a mégkagi.
2 "Hari Agripa," kagi na; "salamat, da siko i pégkagian ko ta katuwiran ko
tungkul ta néngiablaan diyaken du Judeo;
3 da tukoy mo dén i étanan a ugali me a Judeo, sakay ta rilihiyon me. Baten
mo pad i kagin kuae:
4 Du étanan a Judeo, éy tukoy de dén i ugali ko a sapul to kéanak ko, da sapul
to nikeenak ko éy négiyanék dide ta banuwan ko sakay ta Jerusalem.
5 Napospusan de a nale a tétupadén ko ta mahigpit i utus na rilihiyon me,
da Pariseyoék.
6 Ey nadid, Hari," kagi ni Pablo, "éy bakit bistaanék moy? Dahil ta pag-asa
ko to pangako na Diyos du apo me to araw, a buhayén na i tolay a huway.
7 Ey du labindalawa a lahi na Judeo, éy umasa be side ta éya. Sé' san ya,
Hari, i néngidimandaana du Judeo diyakén.
8 Bakit isip moy a éwan buhayén na Diyos i tolay a minate?
9 "Pero maski sakén," kagi ni Pablo, "éy akala ko be to araw, éy dapat
labanan ko du tolay a méniwala ta éya a lélake, a ti Jesus a taga Nasaret.
10 Ey kona be sa tu ginimet ko ta Jerusalem. Dahil to kapangyarian ko a
niatéd diyakén du mataas a padi, éy nipepihesu ko i meadu du méniwala ni
Jesus. Ey to nipamunu de ta sénganya dide, éy nékiagumék dide.
11 Meadu a beses, Hari, éy inumangeék du kapilya de, a nipaparusa ko side.
Pilitén ko maka side a ibutan de tu péniwala de ni Jesus. Dikél i iyamut kua
dide, a hanggan inumangeék be ta maski adiadeyo a banuwan a namarusa
dide.
12 "To mensan, Hari," kagi ni Pablo, "éy inumange ék ta Damasko, a te
kébilék a katibayan ko a nisulat du mataas a padi, a monda dekpén ko maka
sa du méniwala ni Jesus.
13 Ey nadid, Hari, saye i nanyaria diyakén: to kétamo ko ta Damasko, a
tanghali tu bilag, éy bigla a mineta ko ta langet i demlag, a natanglawan kame
du kakaguman ko. Ey medédemlag pa ta bilag.
14 Nalugmuk kame to luta, éy nabati ko i boses a négkagi diyakén ta kagi na
Judeo, a 'Saulo, bakit lélabanan ék mo? Siko be dén i masakitan ta gimet mo a
ina.'
15 'Ti ésiya ka, Amo,' kagi ko. Ey kinagi na Panginoon, a 'Ti Jesusék. Sakén i
lélabanan mua.
16 Nadid, umégkat ka, Saulo,' kagi na, 'pinumeta ék diko da pinili ta ka a
siko dén i utusan kua. Ipahayag ék mo ta tolay a mineta ék mo nadid a aldew.
Sakay ipahayag mo be i ipeta kua diko ta esa a aldew.

17 Agawén ta ka,' kagi na, 'ta gimet du Judeo sakay pati du éwan Judeo. Da
paangen ta ka du éwan Judeo
18 da magpaliwanag ka dide, monda ginanan de i mediklém a kapang-
yarian ni Satanas, a ipasakup side ta medemlag a kapangyarian na Diyos.
I plano ko,' kagi na, 'éy ipaliwanagék mo du tolay, monda méniwala side
diyakén, a tulos pagpasensiyaan side ta kasalanan de, sakay makaagum be
side du iba a tolay na Diyos.'
19 "Kona sa tu nikagi diyakén no boses, Hari. Ey éwan ék sinumway ta éya a
utus a gébwat ta langet.
20 Eng'wan, ta Damasko pa, sakay ta Jerusalem, sakay ta buu a Hudea, éy
nagtolduék du Judeo éy ta éwan Judeo, a dapat magsisi side ta kasalanan de,
a sumoli side a ipasakup ta Diyos. Sakay dapat side a magimet ta mahusay,
a magpatunay side a inibutan de dén du kasalanan de a talaga.
21 Dahil ta éya a gimet ko, Hari, éy dinaleék du Judeo ta Templo, a talaga ék
de a bunon.
22 Pero éwanék pinabayan na Diyos. Kanya te taknégék se nadid, a
mégpatunayék dikam ta éya a baheta. Mégpatunayék ta mataas a tolay éy ta
mababa be. Ey i iyétoldu kua, éy kona be san to nihula ni Moises sakay du
purupeta to araw,
23 a kailangan a mate tu pinili na Diyos a tagapagligtas. Sakay nihula de be
a siya i meditol a mabuhay a huway. Siya be tu mégpahayag du Judeo sakay
du éwan Judeo, a iligtas na Diyos du tolay."
24 Nadid, mégkagi pabi ti Pablo to katuwiran na, éy kinagi ni Pesto diya ta
medegsén, a "Pablo, luku-luku ka! Sobra dén tu inadal mo, kanya naloko dén
i isip mua!"
25 "Ewan," kagi ni Pablo. "Ewanék luku-luku, Gubernador, da katutuhanan
tu kinagi ko.
26 Maski ipakelagip mo ni Hari Agripa i éye, da tukoy na dén a nale a
tutuhanan i iyébaheta kua dikam, da tanyag dén. Ewanék mésanike a mégkagi
ta éya ni Hari.
27 Anya, Hari, isip ko méniwala ka ta kasulatan du purupeta?"
28 "Anya, Pablo," kagi ni Hari Agripa, "piliténék mo beman a maging
Cristiano ta sandali a panahun!"
29 Ey "O," kagi ni Pablo. "Maski sandali a panahun, maski male pabi, éy
manalanginék a éwan san siko, éng'wan étanan a makabati diyakén nadid, éy
umaheg maka side diyakén a maging Cristiano. Pero éwan ko gustu a umaheg
kam diyakén ta kadena kuae."
30 Nadid, tinumaknég tu hari, sakay ti Bernise, sakay tu gubernador,
31 éy linumwas side a étanan. Néguhon-uhonan de a kinagi de, a "Bakit gustu
de a bunon siya? Ewan siya tu kasalanan a pamunuan diya o péngipihesuan
diya."
32 Ey kinagi ni Hari Agripa to gubernador, a "Eng éwan na kitam pinilit a
paangen tam siya ta Roma a monda bistaan siya no hari tam ta éya, éy maari
tam maka siya a légsiwan."

27

Tu Péglakad Ni Pablo Ta Roma

1 Nadid, kédemét na oras, éy péglakadén de ti Pablo ta Roma. Tu gubernador,
éy inutusan na tu kapitan a esa a siya i bahala a méngitugén ni Pablo ta Roma.

Sakay te iba be a pihesu. Tu ngahen no kapitan éy ti Hulio. Kapitan siya no
batalyon no hari ta Roma.
2 Sinumakay kame to paraw a gébwat ta Adramite, a tumamu ta Asia. To
kétulak me, éy te kaguman kame a esa, a ti Aristarko; Masedoniano siya a
taga Tesalonika.
3 To kagagabian na, éy pinumundu kame ta Sidon. Ti Kapitan Hulio, éy
mebait siya ni Pablo. Pinakultaden na siya a umogsad, a umange bumisita
du kadimoy na ta éya, a monda alapén na tu kailangan na.
4 Nadid, kétulak me sa, éy kinumubli kame ta puduk na Sipro, da sinong-
song kame na pahés.
5 Ey nagtulos-tulos kame ta tapat na Silisia, sakay Pampilia. Ey pinumundu
kame dén ta Mira, Lisia.
6 Ta éya éy naketa tu kapitan me ta paraw a esa, a gébwat ta Alehandrina, a
tamo ta Italia. Kanya niagton na kame sa.
7 Nale kame a naglakad, da sinongsong kame man dén na pahés. Meadu
a aldew i lakad mia, éy nakaabut kame to tapat na Ginido. Da éwan kame
nakatulos, dahil to pahés, éy inumahabes kame ta puduk na Kreta, sakay
nagpakubli kame ta éya to tapat na Salmone.
8 Mehirap i lakad me, da balagbag i pahés. Nanigdig kame a hanggan
dinumemét kame to luuk a kagi de a Mahusay a Punduan. I éya a luuk éy
adene dén ta Lasea. Ey nagpakubli kame sa.
9 Nadid, nale kame dén a naglakad, éy adeyo pabi i Italia. Ey méganteng
kame dén a tumulos, da panahun dén nadid na amiyan. Kanya kinagi ni
Pablo dide, a
10 "Diyan kitam tumulos. I isip kua," kagi na, "éy dilikadu i lakad tama
nadid, da amiyan. Masida a talaga tu paraw, sakay sayang be dén tu karga
na, éng tumulos kitam. Sakay mégantengék be dén ta buhay tama."
11 Pero tu kapitan du sundalu, éy pépansingén na tu kagi no te paraw, sakay
tu timonel, kesira to kinagi ni Pablo.
12 Sakay pati éy medukés a punduan i éya a luuk éng amiyan. Kanya du
keaduan me, éy gustu de a tumulak kame, a pumilit kame maka a umabut to
luuk ta Penise, da palingéd i éya ta amiyan. "Palipasan tam ta éya," kagi de, "i
panahun na amiyan."

Inabut Side Na Bagyo Ta Ditaw

13 Nadid, péketa me a salatan dén tu pahés, éy akala du timonel éy makat-
ulos kame dén. Kanya binotbot de tu pasanget, sakay nagpabor kame dén.
Nanigdig kame san a tinumamo kame ta luuk na Penise.
14 Ey nadid éy inabut kame agad na mebagség a bagyo, a tulos amiyan dén.
15 Da éwan kame mékasongsong ta pahés, éy minepalad kame san dén ta
ditaw.
16 Nadid, pékaabut me to kétihék a puduk, éy kinumubli kame sa, sakay
binotbot me tu rimorte, a naghirap kame a néngisakay to paraw.
17 Nadid, to péngisakay me, éy pinatibay me tu paraw, a binédbéden me ta
meadu, monda éwan umangat tu tabla. Méganteng kame be a makay mesayad
kame ta Sirte; kanya tiniklup me tu layag, sakay peeanod kame san dén.
18 To kagagabian na éya éy lalo a mesibét tu bagyo. Kanya nibut me tu
karga.
19 Ey to ikatélo a aldew, éy nibut me be ta diget tu kasangkapan no paraw.

20 Nadid, nale kame a binagyo; sénganya a aldew éy éwan me meeta tu bilag
éy ta biton. I akala mia éy mate kame a étanan.
21 Nadid, da nale kame a éwan minéngan, éy dinulawan ni Pablo du étanan
sa, a kinagi na dide, “A kakaguman ko, éng naniwala kam to kinagi ko, a
diyan tam gininanan i puduk na Kreta, éy éwan tam sinapit i hirap tam a éye.
22 Pero nadid,” kagi ni Pablo, “éy patibayan moy i isip moya, da éwan tu
maanya dikitam. Basta na paraw sanae i masidaa.
23 Dahilan éy pinumeta diyakén to kélép se i esa a anghel na Diyos--i Diyos
a péniwalaan ko a te sakup diyakén.
24 Kinagi no anghel diyakén, a ‘Diyan ka méganteng, Pablo, da kaluuben na
Diyos a humarap ka ta hari ta Roma. Ey alang-alang diko, éy meligtas be du
étanan a kakaguman mo ta parawae.’
25 Kanya, a kakaguman ko, éy diyan kam méganteng. Umasaék ta Diyos a
iligtas na kitam ta bagyoae, a kona to kinagi diyakén no anghel.
26 Medagsa kitam san ta esa a puduk.”
27 Nadid, to ikasapulu éy ta épat a kélép no bagyo, éy meepalad kame pabi ta
diget na Adria. To hatinggabi i kélép, éy isip du tarabahador éy adene kame
ta kati.
28 Kanya tinadul de to lubid, éy neta de a duwapulu san dén a dépa i
kabétong na. Kégison de éy tinadul de man dén, éy sapulu san dén éy ta lima
a dépa.
29 Méganteng kame a makay mebangga kame ta bito-bito. Kanya nitékneg
me i épat a pasanget to dipos, sakay inumasa kame a mapsag maka dén agad.
30 Du tarabahador éy gayak de a ginanan tu paraw. Kanya niogsad de tu
abeng, a mégwari-wari side a iditaw de tu pasanget to dulung no paraw.
31 Pero kinagi ni Pablo du sundalu, a “Eng ginanan de i parawa, éy malimés
kam a talaga.”
32 Kanya du sundalu, éy kentol de tu igut no abeng, sakay pinabayan de a
mineanod.
33-34 Nadid, to tamo a amulaldew, éy pinilit side ni Pablo a méngan. “Nay,”
kagi na, “méngan kam dén. Eduwa kam dén a simba a éwan minéngan ta
anteng moy. Méngan kam nadid, monda sumibét i bégi moya. Diyan kam
métageg; éwan tu maanya dikitam a maski ti ésiya.”
35 Ey to pégkagi ni Pablo ta éya, éy inalap na tu tinapay, sakay nagpasalamat
siya ta Diyos ta harap dia, sakay pinisad-pisad na tu tinapay, a minéngan side.
36 Sakay du iba, éy minéngan be dén side, sakay pinatibay de i isip dia.
37 I kabilangan me a étanan to paraw éy éduwa a datos éy ta pitu a pulu éy ta
éném a tolay.
38 Nadid, kétapos me a minéngan, éy nibut me to diget tu karga me a pahay,
monda lumatak tu paraw.

Tu Nikabagbag No Paraw

39 To gagabi dén, éy natan-aw me dén i digdig, pero éwan me tukoy éng ahe i
éya a lugar. Ey péketa me ta esa a luuk a te baybay, éy kagi de ipundu de maka
sa tu paraw.
40 Kanya inéukad me du pasanget, a niwahak me ta ditaw, sakay nisoli me
tu timon to dipos, sakay nioklad me tu layag, sakay dinumigdig kame.
41 Kétihék san i nilakad mia, éy minesadsad kame ta kati, a tulos minebaun
tu dulung. Nadid, tu dipos no paraw, éy minawasawasak dén dahil to tagmék
a mebagség.

42 Nadid du sundalu, éy ginayak de a bunon du pihesu, monda éwan tu
makaabut ta digdig a guminan.
43 Pero tu kapitan de éy gustu na a mabuhay ti Pablo. Kanya sinaway na
du sundalu na. Sakay pinégkagian na du makanangoy, a sumegbu ta diget,
sakay mégdetol ta digdig.
44 Sakay du éwan makanangoy, éy inutusan na side a magpataw ta tabla, a
tumagubet. Ey kona man sa, éy nakaahawas kame dén a étanan.

28

Ta Malta

1 Nadid, kéahawas me, éy kagi de éy Malta bale i égsean mia a puduk.
2 Du taga éya, éy mebait side dikame. Tinanggap de kame, a nipagdukot de
kame pa ta apoy a nagdengdengan me, da meuden, sakay medégnin kame a
tahod.
3 Pati ti Pablo éy nagapoy be. To pégtolo na to apoy, éy te ulag bale a
ginuminan to pasi no apoy, a kinaget na tu kamét ni Pablo.
4 Ey du tolay a taga éya, péketa de to ulag a te kaget to kamét ni Pablo, éy
"Adiyoy," kagi de, "talaga a nakabuno dén i lélake a ina. Maski nakaligtas siya
ta diget, éy pakaten be san siya na Diyos!"
5 Pero ti Pablo, éy basta niwagseh na san to apoy, sakay éwan siya naanya.
6 Du tolay sa, éy te itan de san ti Pablo, éng maanya siya--éng bumage tu
kamét na, o éng bigla siya a matumba. Nadid, péketa, de a éwan siya maanya,
éy nagbagu side tu isip, a kinagi de a diyos bale siya!
7 Nadid, to adene no inahawasan me, éy te luta sa a koo no mayor ta éya a
puduk, a i ngahen naa éy ti Publio. Siya éy tinanggap na kame a pinatulos na
kame to bile de a étélo a aldew.
8 Nadid, éy nagkataon a te saket tu ama ni Publio, a te palang siya,
sakay bulus. Kébisita diya ni Pablo, éy nitupu na diya tu kamét na, sakay
nipanalangin na, éy naghusay siya.
9 Ey dahil ta éya a gimet na, éy du étanan a iba a tolay ta éya a puduk, éy
inumange side ni Pablo, éy naghusay be dén side.
10-11 Kanya linimusan de kame ta meadu. Ey négiyan kame sa a étélo a
bulan.
Nadid, to kéhektat me ta éya, éy sinumakay kame to paraw a gébwat ta
Alehandrina. I tandaa na éya a paraw éy éduwa a ribultu a édse to dulung,
a kambal side. Minale be sa siya, da pinalipas na be tu panahun na amiyan.
Ey kétulak me sa, éy du tolay a taga éya, éy inatdinan de kame ta meadu a
tulung de dikame.
12 Kétulak me sa, éy nagtulos kame ta Sirakusa, a négétélo kame sa a aldew.
13 Sapul ta éya, éy nagtulos kame ta Regio. Ey to kagagabian na éy nagaba-
gat dén. Kanya nagpabor kame dén a éduwa a aldew, hanggan dinumemét
kame ta Putoli.
14 Ta éya éy naketa kame ta tolay a méniwala ni Jesus. Pinatulos de kame to
bile de ta pitu a aldew. Ey kéhektat me sa, éy nagtulos kame dén ta Roma.
15 Ey du méniwala ni Jesus ta Roma, pékabaheta de a pinumundu kame dén
ta Putoli, éy inumange side ta palengke ta Apio, sakay du étélo a tindaan,
monda sambatén de kame. Péketa dide ni Pablo, éy nagpasalamat siya ta
Diyos, sakay tinumibay dén i isip naa.

Ta Roma

16 Nadid, kédemét me ta Roma, éy éwan de nipihesu ti Pablo, éng'wan pinatulos de siya to esa a bile, a kaguman na sa tu esa a sundalu a méguwardiya diya.

17 Nadid, kélipas na étélo a aldew, éy pinadulaw ni Pablo du mataas a Judeo ta éya, a nipaliwanag na dide i katuwiran na. "A tétotop ko," kagi na, "du Judeo ta Jerusalem, éy diniképék de, sakay nitugénék de a pihesu to gubernador ta éya a taga Roma. Pero éwanék," kagi na, "tu ginamet a kasalanan ko du Judeo, sakay éwanék tu kontara ta rilihiyon tam a gébwat du apo tam to araw.

18 Ey du taga Roma, to péngsiyasat de diyakén, éy gustuék de a légsiwan, da neta de a éwanék tu kasalanan a pamunuan diyakén.

19 Pero du Judeo éy mégidel side a légsiwanék no gubernador. Kanya napilitanék a nékiohon to gubernador a paangenék na ta Roma, a monda bistaanék no hari ta éye, maski éwanék tu abla a kontara du kapareho ko a Judeo.

20 Kanya ta kam pinadulaw," kagi ni Pablo, "éy monda magketa kitam, sakay méguhon kitam. Gustu ko a mapospusan moy éng bakit éy te iguték a kadena, éy dahil san ta pag-asa ko to pangako na Diyos du apo tam to araw."

21 Nadid, pékabati du Judeo ta éya a kagi ni Pablo, éy kinagi de diya, a "Ewan me nabaheta i medukés a kagi a tungkul diko. Du Judeo ta Jerusalem, éy éwan de nisulat dikame tungkul diko. Sakay du Judeo a dinumemét se a gébwat ta éya, éy éwan de ka be pinintasan.

22 Basta i nabaheta mia," kagi de, "éy maski ahe kan a banuwan, éy pépíntasan kan du tolay i éya a bigu a péniwala a te sakup diko. Kanya gustu me a mégbati diko, Pablo, éng anya i isip mua tungkul ta éya a bigu a baheta."

23 Nadid, éy nitakda de i esa a aldew a umange side mégbati ni Pablo. Ey meadu a tahod i dinumuluga diya to tétulusan na a bile. Ey naghapun siya a nagtoldu dide, a pinatunayan na side tungkul ta péghari na Diyos ta tolay. Sakay inakit na side a méniwala side ni Jesus. I pégpatunay naa dide éy tu kautusan ni Moises sakay tu kasulatan du purupeta.

24 I sénganya du Judeo éy méniwala side. Pero du iba éy éwan.

25 Ewan side nagkaesa tu isip. Ey to kéégkat de a humektat, éy kinagi ni Pablo dide, a "Tama bale tu nipesulat na Banal a Espiritu ni Purupeta Isaya to pénulat na du apo tam to araw.

26 I nisulat ni Isaya, éy

'Ikad mo dén a mégkagi du Judeo ta kona se: maski mabati moy i katutuhanan, éy éwan moy mapospusan. Maski meta moy i tama, éy éwan moy tukoy.

27 Entan moy i

kahinaan na isip moya. Tinampéngan de i talinga de, sakay kinumihép side, da salaék de a baten sakay salaék de a entan. Sala de a mapospusan i Diyos. Idel de a sumoli diya, a monda pahusayén na maka side.'

28 Kanya tandaan moy ye," kagi ni Pablo, "i Mahusay a Baheta ni Jesus éy para du éwan Judeo a tolay. Side i maniwala, pero sikam éy éwan!"

29 Nadid, pékabati du Judeo ta éya, éy hinumektat side a négpasuway side ta mahigpit.

30 Ey ti Pablo, éy éduwa a taon siya a négiyan ta Roma, to bile na a inupaan na. Sakay tinanggap na i maski ti ésiya a tolay a binumisita diya.

31 Nagpahayag siya a palagi tungkul ta péghari na Diyos ta tolay. Sakay
mesipag siya a iyétoldu na ti Panginoon Jesus. Ey éwan tu nangsaway diya.

Tu Sulat ni Pablo du Taga Roma

1 Gébwat ye ni Pablo a utusan ni Jesu Cristo. Piniliék na Diyos a maging
apostolék, monda magpahayagék ta Mahusay a Baheta na Diyos.
2-3 I éya a baheta éy tungkul to anak na Diyos a tagapagligtas ta tolay.
Siya i Panginoon tam a Jesu Cristo. Siya tu nipangako na Diyos to araw, da
nipesulat na du purupeta i éya a baheta. I nisulat dia, éy tu kasulatan na
Diyos. Siya éy naging tolay, a apo siya ni Hari Dabid.
4 Nagpatunay i Diyos a anak na ti Cristo, da ginamit na Diyos i kapang-
yarian na a nangbuhay diya to nikate na. Ey ayun ya ta Banal a Espiritu.
5 Dahil ta kapangyarian ni Cristo, éy inatdinanék na Diyos ta tungkulin ko
a maging apostolék. Kona sa, monda hatulan ko i meadu a tolay a maniwala
ni Cristo, monda ipasakup side diya.
6 Pati sikam a taga Roma, éy inakit kam dén na Diyos a ipasakup kam be ni
Jesu Cristo.
7 Nadid, saye i sulat kua dikam a taga Roma--sikam a étanan a mahal na
Diyos. Sikam i pinilia na Diyos a maging tolay na.
Tama tam a Diyos sakay ti Panginoon tam a Jesu Cristo, éy atdinan de kam
maka ta biyaya éy ta kapayapaan.

Mégpasalamat Ti Pablo Ta Diyos

8 Mégpasalamaték pa ta Diyos dahil dikam, da nabaheta dén na étanan a tolay
tu péniwala moy. Mégpasalamaték ta pamag-itan ni Jesu Cristo.
9 Pilitén ko a tumulung ta Diyos, a mégpahayagék ta Mahusay a Baheta
tungkul to anak na. Ey tukoy na Diyos a ipénalangin ta kam a palagi.
10 Sakay ipanalangin ko be éng maariék maka sina dikam a bumisita, éng
pakultadenék na.
11 Da gustu ta kam a bisitaén, monda itoldu ko dikam i kaluub na Banal a
Espiritu dikitam, monda patibayén ko i isip moya.
12 I gustu ko a kagin éy monda négtulungan kitam. Tulungan ta kam ta
péniwala ko, sakay tulunganék moy be ta péniwala moy.
13 Sikam a tétotop ko, gustu ko a mapospusan moy a nagayakék ta meadu
a beses a umangeék sina, monda tulungan ta kam. Pero éwanék nakatulos.
Tinulungan ko dén du iba a tolay a éwan Judeo; éy nadid éy gustu ko tulungan
ta kam be.
14 Sakén i te karapatan a magtoldu ta maski anya a lahi a tolay. Du tolay a
nagadal éy ta éwan nakapagadal éy tolduan ko.
15 Dahil ta éya, éy gustu ko be a itoldu ko dikam sina ta Roma i Mahusay a
Baheta.

I Mahusay a Baheta Ey Makapangyarian

16 Ewanék mésanike a méngipahayag ta Mahusay a Baheta tungkul ni Cristo;
da saya i kapangyarian na Diyos a méngiligtas ta tolay a méniwala--du Judeo
pa, sakay du éwan Judeo.
17 Dahilan i Mahusay a Baheta, éy saya i katunayana a tanggapén na Diyos
i tolay a méniwala diya, a ibilang na side a éwan tu kasalanan. Kanya tu tolay
a umasa ta Diyos éy tanggapén siya na Diyos, a tulos te buhay siya a éwan tu
katapusan. Saya i kagia to kasulatan na Diyos.

Te Kasalanan I Tolay

18 I ingél na Diyos ta langét, éy mehayag dén, a parusaan na a talaga
du étanan a medukés a tolay a éwan méniwala diya. Side a mégharang ta
katutuhanan dahil ta ugali de a medukés.
19 Parusaan side na Diyos, da nipaliwanag dén na Diyos dide i sarili na, éy
napospusan de dén. Pero inidelan de pa.
20 Sapul to pénglalang na Diyos ta mundua, éy nehayag dén i ugali na--i
kapangyarian na, éy ta pagkadiyos na. Tukoy dén na tolay i kapangyarian
na Diyos, maski éwan de neta, dahil to péglalang na. Kanya éwan side tu
katuwiran.
21 Maski tukoy dén na tolay a te Diyos, éy éwan de siya iyégalang, sakay éwan
be side mégpasalamat diya. Mégisip san side ta éwan tu kabuluhan, a tulos
naloko dén side tu isip.
22 Kagi de a matalinung side, pero luku-luku side a talaga!
23 Inibutan de dén tu péniwala de ta Diyos a éwan mate, a tulos side a
sumésamba ta diyos-diyosan a inidsuraan san na tolay. O dikaya sumamba
side ta ribultu na manok, éy ta hayup, éy ta ulag.
24 Nadid, da kona sa i kalukoan na tolay, éy pinabayan dén side na Diyos.
Ewan na side sawayén a mégimet ta hilig na bégi dia a medukés. Kanya
mégpégimet dén side ta makasanisanike.
25 Pinabayan de dén i tunay a Diyos, a tulos naniwala side ta kakabulyan.
I sésambaan dia éy du nilalang san na Diyos. Pero i Diyos a naglalang éy
inidelan de. Pero siya i dapat purién na tolay, a éwan tu katapusan. Kona
sa.
26 Nadid, da kona sa i tolay, éy pinabayan side na Diyos. Ewan na side
sawayén a mégimet ta medukés a hilig na bégi dia. Pati i bébe, éy gininanan
de dén tu dati a ugali de ta lélake, a tulos inasawa de i kapareho de a bébe.
27 Pati du lélake, gininanan de dén tu dati a ugali de ta bébe, a tulos kapareho
de dén a lélake i asawan de. Gégemtén de i bastos a gimet ta kapareho de a
lélake. Mékasanisanike ya. Kanya parusaan side na Diyos ta kasalanan de.
28 Nadid, da inidelan dén du tolay i napospusan de ta Diyos, éy pinabayan
na be side. Ewan na side sawayén ta medukés a isip de, sakay na éwan tama
a ugali.
29 Gégemtén de i étanan a kalase a medukés sakay kalukoan a gimet.
Medémot side; méiyamut side; ménaghili side; gustu de a mamuno. Mékelbug
side; méngdaya side; mégupos side;
30 méiyamut side ta Diyos; hambug side a mégmalaki side. Mégisip side ta
medukés, a éwan de sundin i magulang de.
31 Hangal side, sakay éwan side matapat. Sakay éwan tu kagbi; sakay éwan
side mebait.
32 Maski napospusan de dén i utus na Diyos, a dapat mate i étanan a mégimet
ta kona sa, éy sigi san side. Ey laloén de pa a dagdagen, da masahat pa side a
maketa ta iba a tolay a mégimet ta kona sa.

2

Tama I Péghukum Na Diyos

1 Nadid, éng mapintasan moy i iba a tolay ta kasalanan de, éy éwan kam tu
katuwiran. Dahilan, éng mapintasan moy i iba, éy pintasan moy be tu sarili
moy a gimet, da tu gimet de a pinintasan moy, éy kona be sa i ugali moya!

2 Eng tukoy moy dén a tama i péghukum na Diyos ta tolay a mégimet ta
medukés a ugali,
3 éy bakit gégemtén moy pa? Bakit pépintasan moy i iba ta gimet de, pero
gégemtén moy be i kona sa? Ataay, isip moy beman éy makaiwas kam ta
péghukum na Diyos éng ahigén moy be tu pinintasan moy a tolay!
4 Tama a mebait i Diyos. Kanya, siguru, isip moy éwan na kam parusaan.
Pero éwan! Ewan moy beman tukoy a pégpasensiyaan kam san na Diyos a
monda te panahun kam maka a magsisi ta kasalanan moy?
5 Pero sikam, da mekétog i ulo moya, a éwan kam mégsisi, éy lalo a dikél i
parusa moy ta kédemét na péghukum na Diyos. Saya i oras a humayag i tama
a parusa na Diyos.
6 Da gantian na Diyos a talaga i étanan a tolay ayun ta gimet dia.
7 Du tolay a mégimet ta mahusay, a umasa side ta gantimpala na Diyos dide
ta langet, éy atdinan na side ta buhay a éwan tu katapusan.
8 Pero du medukés a tolay a isipén de san tu sarili de, a éwan méniwala ta
katutuhanan, éy kéiyamutan side na Diyos, a parusaan na side ta mahigpit!
9 Du étanan a tolay a mégimet ta medukés, éy maghirap side ta dikél a hirap,
maski Judeo éy ta éwan Judeo.
10 Pero du tolay a mégimet ta mahusay, éy atdinan side na Diyos ta
gantimpala a memahal, sakay ta kapayapaan; pati du Judeo éy ta éwan Judeo.
11 Da éwan kumampi i Diyos ta isesa a lahi a tolay.
12 Kanya du tolay a éwan Judeo, éy éwan de tukoy i kautusan ni Moises a
gébwat ta Diyos. Pero parusaan side na Diyos ta kasalanan de. Ey du Judeo,
da tukoy de dén i kautusan ni Moises, éy parusaan side na Diyos ta kasalanan
de ayun to kautusan a linabag de.
13 Dahilan, du mégbati ta kautusan, sakay éwan de sundin, éy éwan side
tanggapén na Diyos. Pero du makasunud to kautusan, éy side i ibilanga na
Diyos a éwan tu kasalanan.
14-15 Du iba a tolay a éwan Judeo, éy éwan de tukoy i kautusan a gébwat ta
Diyos. Pero tukoy de dén ta isip de éng te kasalanan side. Saya i katunayana
a napospusan dén na tolay i kautusan na Diyos dide, maski éwan de nabasa
tu kautusan. Dahilan, éng mensan, éy sugsugén de i kautusan, maski éwan de
pabi tukoy.
16 Nadid, dumemét i aldew a utusan na Diyos ti Cristo a maghukum ta tolay.
Ey hukumén na Diyos i tolay ayun ta édse ta isip dia. Saya i plano na Diyos a
iyépahayag ko.

Du Judeo Sakay Ta Kautusan

17 Nadid, sikam a Judeo, éy mégmalaki kam a sikam i tolay na Diyos. Sakay
umasa kam be ta péniwala moy to kautusan ni Moises, a iligtas kam na Diyos.
18 Tukoy moy dén i kaluuben na Diyos. Makagimet kam ta mahusay dahil
to pinagadalan moy a kautusan.
19 Sikam a Judeo éy sikam i makapagpaliwanag ta mahusay a ugali du tolay
a éwan makapospos.
20 Sikam i makapagtoldua du éwan pabi nakatukoy ta Diyos! Isip moy a
napospusan moy ta mahusay i katutuhanan da inadal moy tu kautusan ni
Moises!
21 Nadid, éng mégtoldu kam ta iba a tolay, éy bakit éwan moy tolduan tu sarili
moy? Bakit hatulan moy du mégtako, pero sikam éy mégtako kam be!

22 Bakit hatulan moy i tolay a diyan méngibébi éy ta méngilélake, pero sikam
éy bakit méngibébi kam be? Kagi moy a kontara kam ta diyos-diyosan. Ey
tama ya. Pero bakit mégtako kam be ta kasangkapan a édse to pégdasalan de.
Mali ya!
23 Purién moy tu kautusan na Diyos; pero lapastangan kam ta Diyos
dahilan a ugali moy. Da lélabagén moy i éya!
24 Anya tu dati a kagi to kasulatan? I kagi naa, éy "Du iba a tolay éy
lapastangan kan side ta Diyos, dahil ta ugali na Judeo."
25 Tama ngani a mahusay i pagkahudeo moy a rilihiyon, éng sundin moy i
kautusan. Pero éng labagén moy, éy éwan dén tu pasa tu pagkahudeo moy.
26 Kanya du tolay a éwan Judeo, éng sundin de i utus na Diyos, éy ibilang
side na Diyos a tolay na, maski éwan side ipasakup ta rilihiyon na Judeo.
27 Sakay sikam a Judeo, maski sakup kam na rilihiyon moy, éy hukumén
kam na Diyos a talaga; da éwan moy sundin i kautusan moy. Pero du éwan
Judeo, éy sundin de. Ey side i katunayana a hukumén kam na Diyos.
28 Ti ésiya i tunay a tolay na Diyos? Puwera du nipasakup ta rilihiyon na
Judeo;
29 éng'wan i tunay a tolay na Diyos éy du tolay a nabagu dén i isip dia.
Ey éwan ya gébwat to kautusan, éng'wan gimet na Espiritu na Diyos. Side i
puriéna na Diyos, maski éwan side purién na tolay.

3

1 Nadid, éng kona sa, éy anya i lamanga na Judeo ta éwan Judeo? Anya i
kabuluhan na rilihiyon na Judeo?
2 Meaadu! I lamanga na Judeo, éy nipagkatiwala na Diyos dide i kagi na.
3 Maski éwan naniwala i sénganya dide ta pangako na Diyos, éy éwan na
pabayan tu nipangako na.
4 Da matapat i Diyos, maski mebuli i étanan a tolay. Kanya kagi no
kasulatan, éy tama i kagi na Diyos; maski sisién siya na tolay, éy éwan siya
tu kasalanan.
5 Nadid, te tolay a mékipégpasuway diyakén. I kagi dia éy mahusay kan éng
mégimet kitam ta medukés, monda meta kan du tolay a mahusay i gimet na
Diyos. Kanya, kagi de a éwan na kitam kan parusaan ta kasalanan tam.
6 Pero éwan! Mali ya! Da parusaan na Diyos a talaga i tolay ta mundua.
7 Sakay te mégkagi a dapat kitam kan a mégbuli-buli, monda meta du tolay
a matapat i Diyos. Kanya kagi de a éwan kitam kan parusaan na Diyos ta
kasalanan tam.
8 Maigi pa, kagi de, éy gemtén tam kan i medukés, monda meta du tolay a
mebait i Diyos. Sakay te méngupos be diyakén, a kona sa i pégtoldu ko kana.
Pero kakabulyan ya. Parusaan side na Diyos a talaga!

Ewan Tu Tolay a Ewan Tu Kasalanan

9 Anya wade, sikitam a Judeo, mahusay kitam wade ta iba a lahi a tolay?
Ewan! Da nagpatunayék dén a i étanan a tolay éy nadaig dén side na
kasalanan. Pati Judeo éy ta éwan Judeo.
10 Tutuhanan ya, da te kagi to kasulatan na Diyos, a "Ewan tu tolay a éwan
tu kasalanan ta Diyos, maski isesa.
11 Ewan tu nakapospos ta Diyos. Ewan tu te gustu a méniwala diya.
12 I étanan a tolay, éy inadgen de dén i Diyos. Naging medukés dén side ta
Diyos. Ewan tu mégimet ta mahusay, a maski ti ésiya.

13 I labi na tolay éy koman i lébéng a mebébuyok, da palagi side a mégbulibuli. Lélokon de i tolay ta labi dia.
14 Sakay dédustaén de i kapareho de ta medukés.
15 Sakay mémuno side agad.
16 Palagi side a méngloko ta iba a tolay, a pahirapan de side.
17 Ewan de pabi tukoy i mapayapa a buhay.
18 Ewan side tu galang ta Diyos."
19 Nadid, napospusan tam dén a tu kautusan ni Moises, éy mégkagi tungkul du Judeo, da side ya i sakupa na éya. Pero éwan de tinupad. Kanya éwan side tu katuwiran ta Diyos. Dahil to kautusan, éy hukuméń na Diyos i étanan a tolay ta mundua.
20 Ewan tu tolay a nibilang na Diyos a mahusay da éwan tu sumunud to kautusan. Dahilan i kahulugen no kautusan, éy monda mapaliwanagen i tolay a te kasalanan side.

Ibilang Na Diyos Du Tolay
a Ewan Side Tu Kasalanan
21 Nadid, hinumayag dén a tanggapén na Diyos i tolay, a ibilang na side a éwan tu kasalanan. Pero éwan ya gébwat ta pégsunud de to kautusan.
22 Eng'wan, du umasa ni Jesu Cristo, éy side ya i ibilanga na Diyos a éwan tu kasalanan; maski Judeo éy ta éwan. (Tu dati a kasulatan i mégpatunaya ta éya.)
23 Dahilan éy te kasalanan i étanan a tolay, kanya éwan side makaadene ta Diyos.
24 Pero nadid, dahil ta kaluub na Diyos a mebait, éy tanggapén na i tolay, a ibilang na side a éwan tu kasalanan. Ey gébwat ya ni Cristo Jesus a méngiligtas dikitam.
25 Tiniyak siya na Diyos a mate alang-alang ta tolay, monda du méniwala diya, éy pagpasensiyaan side na Diyos ta kasalanan de, dahil to dige ni Jesus. Ginimet ya na Diyos, monda ipeta na a tama i ugali na. To éya, éy éwan na pinarusaan i tolay ta kasalanan de.
26 Pero nadid, éy pagpasensiyaan na Diyos i tolay a méniwala ni Jesus. Side i ibilang na a éwan tu kasalanan. Saya i katunayana a tama i ugali na Diyos.
27 Kanya sikitam, éy éwan kitam makapagpalalo a mahusay kitam, da éwan tam tinupad i kautusan. Bakit meligtas kitam? Da sinumunud kitam wade ta kautusan? Ewan. Meligtas kitam dahil ta kéasa tam ni Cristo.
28 Tukoy tam dén ya, a ibilang kitam na Diyos a éwan tu kasalanan dahil ta kéasa tam ni Cristo. Ewan ya dahil to péngtupad tam to kautusan.
29 Ataay, isip moy beman Judeo san i tolay na Diyos? Ewan. Iligtas na be i iba a tolay a éwan Judeo.
30 Siya i Panginoon na Judeo éy ta éwan Judeo! Tanggapén na san tu Judeo a umasa ni Cristo. Ey kona be sa du éwan Judeo; basta du umasa ni Cristo i tanggapén naa.
31 Nadid, éng meligtas kitam dahil to kéasa tam san, éy anya wade? Kagi tam wade a éwan tu kabuluhan tu kautusan na Diyos? Ewan. Lalo kitam nadid a makatupad to kautusan.

4

Halimbawa Tungkul Ni Abraham

1 Mara ti Abraham a apo tam to araw, bakit tinanggap siya na Diyos?
2 Eng mara, nibilang maka siya na Diyos a éwan tu kasalanan dahil to
gimet na a mahusay, éy maari maka siya a magpalalo ta éya. Pero éwan tu
makapagpalalo ta Diyos a mahusay siya.
3 Da kagi ta kasulatan a kanya tinanggap na Diyos ti Abraham a éwan tu
kasalanan, éy dahil to kéasa na diya.
4 Halimbawa man dén ye: mara éng mégtarabaho tu tolay a magpaupa, i
iatéd de diya éy éwan kaluub, éng éwan upa na san.
5 Pero tu tolay a umasa san ta Diyos, éy siya i ibilanga na Diyos a éwan tu
kasalanan. Tanggapén na Diyos i kona sa a tolay a umasa san ni Jesus. Ewan
na tanggapén i tolay a umasa to tarabaho na a para ta Diyos.
6 Négkagi ti Dabid tungkul ta éya to araw, da kinagi na a masuwerte i tolay
a ibilang na Diyos a éwan tu kasalanan, maski éwan nagtarabaho ta Diyos.
7 "Masuwerte," kagi na, "du tolay a pinagpasensiyaan na Diyos to
kasalanan de!
8 Masuwerte du tolay a ibilang na Diyos a éwan dén tu kasalanan."
9 Nadid, anya i isip moya? Akala moy wade éy Judeo san i masuwertea?
Ewan! Da kagbian be na Diyos du éwan Judeo. Mara entan moy ti Abraham:
tinanggap siya na Diyos a éwan tu kasalanan, dahil to kéasa na san. Ewan
dahil to tarabaho na diya.
10 Ey nadid, nikésiya na tinanggap ti Abraham? Tinanggap na siya bagu na
tinupad tu utus na diya. Kanya diyan moy isipén a Judeo san i tanggapén na
Diyos!
11 Kétapos na éya éy tinupad ni Abraham tu utus na Diyos diya. To péngtupad
na, éy saya i katunayana a tinanggap dén siya na Diyos dahil to kéasa na san
diya. Maski éwan pabi siya tinumupad, éy nibilang dén siya na Diyos a éwan
tu kasalanan. Kanya nadid, ti Abraham éy apo na du étanan a umasa ta Diyos,
a tanggapén na, maski éwan side Judeo.
12 Sakay apo be siya du Judeo. Pero éwan na side apo dahil ta pagkahudeo
de, éng'wan dahil ta kéasa de ta Diyos. Lahi side ni Abraham, da umaheg side
diya a umasa ta Diyos bagu na tinanggap tu utus na Diyos diya.

Tu Pangako Na Diyos Ey Para Du Umasa Diya

13 To araw, éy nipangako na Diyos ni Abraham a siya i te kapangyarian ta
étanan ta mundua; sakay du apo-apo na éy te kapangyarian be. Nipangako
na diya i éya éwan dahil to késunud na ta kautusan, éng'wan dahil to pag-asa
na ta Diyos. Kanya ibilang siya na Diyos a éwan tu kasalanan.
14 Da enta moy: éng mara du méngtupad ta kautusan i matanggapa na
Diyos, éy éwan dén tu pasa tu pangako na; sakay éwan maka be dén tu pasa
tu kéasa tam diya.
15 Dahil to kautusan éy parusaan na Diyos i tolay, da linabag de. Pero éng
éwan tu kautusan, éy éwan be tu manglabag ta éya.
16 Kanya tu pangako na Diyos éy para du umasa diya. Saya i ikaluub na du
tunay a apo-apo ni Abraham--éwan san du sumunud to kautusan, éng éwan,
pati du umasa diya a kona ni Abraham to araw. Da ti Abraham i apo tam,
sikitam a umasa ni Cristo.
17 Da nakasulat dén a kinagi na Diyos ni Abraham, a "Siko, Abraham, éy
gemtén ko a siko i ama na meaadu a lahi na tolay." Ey neta na Diyos a
naniwala ti Abraham diya. Diyos i nangbuhay ta minate. Siya i naglalang
ta étanan to kagi na san. Kanya makatupad siya to nipangako na.

18-19 Kinagi na Diyos ni Abraham, a pagenakén na tu asawa na ta anak, a
siya i maging ama na meaadu a lahi a tolay. Ey ti Abraham éy sandaan dén
a taon i idad na. Sakay ti Sara a bakés na éy baug dén. Pero maski neta na
a matanda dén side, éy inumasa san siya ta Diyos. Kanya tinupad na Diyos
tu nipangako na diya, a nagenak tu asawa na; tulos kinumadu dén nadid du
apo-apo na.
20 Ewan naibut tu péniwala na to nipangako na Diyos diya. Kanya pinuri na
i Diyos, a tulos lalo a tinumibay tu péniwala na diya.
21 Tukoy dén ni Abraham a siguradu a tupadén na Diyos tu nipangako na
diya.
22 Ey dahil to kéasa na ta Diyos, éy ibilang na siya a éwan tu kasalanan.
23 Nadid, i éya a kagi, a ibilang na kan a éwan tu kasalanan, éy éwan san para
ni Abraham,
24 éng'wan para dikitam be, monda mapospusan tam be a tanggapén kitam
be na Diyos--sikitam a méniwala diya. Siya i nangbuhay ni Panginoon Jesus
to nikate na.
25 Pinabuno ti Jesus dahil ta kasalanan tam. Sakay pinabuhay na Diyos a
huway, monda ibilang kitam na Diyos a éwan tu kasalanan.

5

Tanggapén Kitam Dén Na Diyos

1 Nadid, ibilang kitam na Diyos a éwan tu kasalanan, dahil to kéasa tam
ni Cristo. Kanya nadid, éy tinanggap kitam dén na Diyos, dahil to gimet ni
Panginoon tam a Jesu-Cristo.
2 Dahil ta péniwala tam diya éy makamtan tam dén i kabaitan na Diyos.
Tinanggap na kitam dén. Ey mésaya kitam, da umasa kitam a kaguman na
kitam ta lugar na a memahal.
3 Sakay pati, éy mésaya kitam be ta hirap tam; da tukoy tam éng te hirap
kitam éy matolduan kitam be a magtiyaga.
4 Sakay éng magtiyaga kitam éy saya i katunayana a matibay i péniwala tam.
Sakay éng matibay i péniwala tam éy umasa kitam ta mahusay.
5 Ey éwan kitam masanike éng umasa kitam ta Diyos, da mahal na kitam a
tahod. Ey mébati tam dén i pégmahal na dikitam dahil ta Banal a Espiritu a
niatéd na dikitam.
6 To éya a nadaig kitam pabi na kasalanan tam, éy minate ti Cristo para ta
makasalanan a tolay. To takda a panahun éy niatéd na i buhay na para ta
makasalanan.
7 Tukoy tam a bihira a talaga i tolay a méngiatéd ta buhay na a para ta
mahusay a tolay. Pero, éng mensan, éy te tolay a méngitaya ta buhay na para
to kaguman na.
8 Pero enta moy ti Cristo: to te kasalanan kitam pabi éy minate siya para
dikitam! Saya i nipetaa dikitam na Diyos a mahal na kitam a tahod.
9 Ey nadid, éng tinanggap kitam dén na Diyos dahil to dige ni Jesus to nikate
na, éy anya? Ewan na kitam beman agawén ta pégparusa na Diyos?
10 To péngkontara tam pabi ta Diyos, éy tinanggap na kitam a kadimoy na
dahil to kéte no anak na. Eng kona sa, éy éwan kitam beman iligtas ni Cristo,
da buhay dén siya?
11 Sakay pati, éy masahat kitam dén ta Diyos dahil ta Panginoon tam a Jesu
Cristo. Dahil diya éy tinanggap kitam na Diyos a kadimoy na.

Ti Adan Sakay Ti Cristo

12 Natandaan moy ti Adan to araw. Siya i neditol a tolay ta mundua, éy
nagkasala. Ey hanggan nadid éy siya be i inahega na étanan a tolay, da side
ngani i lahi naa. Kanya mégkasala be side. Ey anya i bunga no kasalanan ni
Adan? Ey dikamatayan! Kanya mate nadid i étanan a tolay, éy te kasalanan
side a étanan.
13 Bagu nanulat ti Moises to kautusan na Diyos, éy nagkasala pa i tolay.
Pero éwan de kapanagutan tu kasalanan de, da éwan de pabi tukoy i kautusan.
14 Pero sapul ni Adan a hanggan to panahun ni Moises, éy minate i étanan
a tolay, maski éwan de inaheg ti Adan, to kéidel na to utus na Diyos diya.
Mara ipareho mo ti Adan ni Cristo:
15 éwan side pareho. Da maski mate i étanan a tolay dahil to kasalanan ni
Adan, éy siguradu a meligtas nadid i meadu a tolay dahil to gimet ni Jesu
Cristo. Saya i kaluub na Diyos dikitam.
16 Kanya éwan pareho i gimet diden ya a éduwa. Dahil to kasalanan ni Adan,
éy mégkasala nadid i étanan a tolay, a tulos parusaan side na Diyos. Pero nadid,
maski meadu kitam a kasalanan, éy naibutan dén side ni Cristo, a atdinan na
kitam ta buhay a éwan tu katapusan!
17 Katutuhanan a dahil to kasalanan no esa a tolay éy mate nadid i étanan a
tolay. Pero nadid dahil to gimet no esa man dén a tolay, a ti Jesu Cristo, éy lalo
a mahigpit i makamtan na tolay! Du étanan nadid a tumanggap ta kaluub na
Diyos, a tulos ibilang na side a éwan tu kasalanan, éy mabuhay side a éwan tu
katapusan.
18 Kanya nadid, i kahulugina no kinagi ko éy kona se: tu ginimet no esa a
lélake a medukés i nangatéda ta ikate na étanan a tolay. Pero tu ginimet no esa
man dén a lélake a mahusay, éy saya i méngiligtas ta tolay, a atdinan na side ta
buhay a éwan tu katapusan.
19 Samakatuwid éy inatdinan ni Adan i meadu a tolay ta kasalanan, dahil
to késuway na ta Diyos. Ey ti Cristo, dahil to késunud na, éy ibilang na Diyos i
meadu a tolay a éwan tu kasalanan.
20 Kanya to pégpahayag ni Moises to kautusan, éy lalo a nadagdagen i
kasalanan na tolay. Pero éng dikél i kasalanan na tolay, éy lalo be a dikél i
kagbi na Diyos dide.
21 Kanya nadid éy mate i tolay dahil ta kasalanan de. Pero atdinan kitam
be na Diyos ta kaluub na, dahil to kabaitan na. Atdinan na kitam ta buhay a
éwan tu katapusan, dahil to gimet ni Jesu Cristo a Panginoon tam.

6

Diyan Kam Utusan Na Kasalanan Moy

1 Nadid, neta tam a kagbian kitam na Diyos maski nagkasala kitam. Ey
anya i isip moya? Itulos tam i pégkasala tam, monda kagbian na kitam ta lalo
pa ta éya?
2 Ewan! Bakit magkasala kitam pa, éng inagaw kitam dén na Diyos to dati
a ugali tam a makasalanan! Minate tu dati a pagkatolay tam.
3 Ewan moy bale pabi napospusan, to nipagpabinyag tam a nipasakup
kitam ni Cristo Jesus, éy bilang kaguman tam siya a minate.
4 Kanya to nipagpabinyag tam, éy bilang nielbéng kitam a kaguman ni
Cristo, monda kaguman na kitam be a mabuhay. Da pinabuhay siya Nama

na ta kapangyarian na. Kona sa, monda te buhay kitam a bigu a éwan
makasalanan.
5 Nadid, éng nagpasakup kitam dén ni Cristo, a kaguman tam siya a minate,
éy kaguman tam be siya a mabuhay a huway.
6 Tukoy tam dén tu dati a pagkatolay tam a makasalanan, éy kaguman dén
ya ni Cristo a nipako to kudos. Kona sa, monda mate tu dati a pagkatolay tam
a medukés, monda éwan kitam utusan na kasalanan tam.
7 Dahilan, éng kaguman moy dén ti Cristo a minate, éy inagaw na kam dén
to dati a ugali moy a makasalanan.
8 Dahilan eng kaguman tam ti Cristo a minate, éy tukoy tam a kaguman
tam be siya a mabuhay a huway.
9 Da tukoy tam a binuhay dén na Diyos ti Cristo, a éwan dén huway a mate.
Ewan dén siya mate nadid, a hanggan.
10 Mensan siya a minate para ta kasalanan tam. Hustu dén ya a katubusan
na kasalanan na étanan a tolay. Ey nadid i buhay na éy para ta Diyos.
11 Kanya sikam, dapat ibilang moy a pate dén tu dati a pagkatolay moy a
makasalanan, a bigu dén i buhay moy nadid. I buhay moy nadid éy para ta
Diyos, da sakup kam dén ni Cristo Jesus.
12 Nadid, dahil ta éya, éy diyan kam dén péutus a huway ta kasalanan. Diyan
kam méniwala ta hilig na bégi moya a medukés.
13 Eng'wan utusan kam na Diyos, da inagaw kam dén na Diyos ta ka-
matayan, a inatdinan na kam dén ta bigu a buhay. Kanya iated moy ta Diyos
i bégi moya, monda gamitén na kam ta mahusay a gimet.
14 Ewan maari a utusan kam na kasalanan, da éwan kam dén sakup na
kautusan, éng'wan sakup kam dén na kagbi na Diyos. Aguman na kam nadid,
a monda adgen moy tu kasalanan moy.

Inagaw Kam Dén To Kasalanan Moy

15 Nadid, anya i akala moya ta éya? Itulos tam wade i pégkasala tam, da éwan
kitam dén to kautusan, da sakup kitam dén na kagbi na Diyos? Ewan! Ewan
maari!
16 Ewan moy tukoy? Eng sundin moy i maski ti ésiya a magutus dikam, éy
bilang sakupén na kam. Kanya éng sundin moy i kasalanan éy dekpén kam
na kasalanan. Ey i bunga na éya éy kamatayan. Pero éng sundin moy i Diyos,
éy tanggapén na kam, a atdinan na kam ta buhay a éwan tu katapusan.
17 Salamat ta Diyos! Utusan kam na kasalanan moy to éya. Pero nadid éy
sundin moy ta mahusay i katutuhanan a nitoldu dikam na Diyos.
18 Inagaw kam dén ni Cristo to kasalanan moy. Ey nadid éy utusan kam dén
na Diyos, a tulos gemtén moy i mahusay.
19 Mégkagiék ta éye ta medibo san a kagi, monda maseplot moy a mapos-
pusan. To éya éy sésundin moy a palagi i medukés a ugali. Ey nadid éy dapat
sundin moy a palagi i mahusay a gimet, da sikam i tolay na Diyos.
20 To éya a sésundin moy pabi i ugali moy a makasalanan, éy éwan kam pabi
nasakup na mahusay a ugali.
21 Pero anya i nasapit moya ta éya a mékasanisanike a ginamet moy? Ewan!
Da i keangayan sana na éya éy kamatayan!
22 Pero nadid, éy inagaw kam dén ni Cristo to kasalanan moy, a tulos utusan
kam dén na Diyos nadid. Nakamtan moy nadid a tolay kam dén na Diyos. Ey
anya i keangayana na éya? Ey buhay a éwan tu katapusan.

23 Dahilan i keangayana na makasalanan a ugali éy kamatayan. Pero i
kaluub na Diyos éy buhay a éwan tu katapusan. Ey gébwat ya ta Panginoon
tam a Cristo Jesus.

7

Libri Kitam To Kautusan

1 A tétotop ko, sikam a nakapospos ta kautusan, éy tukoy moy dén a sakup
san na kautusan i tolay habang buhay siya.
2 Mara kona se: i utus a esa to kautusan, éy diyan ginanan na bébe i asawa
na habang buhay siya. Pero éng mate dén tu asawa na, éy libri dén tu bébe ta
utus no kautusan tungkul ta pasawa. Maari dén siya a mamakét.
3 Mara, éng mékiagum siya ta esa a lélake, a te buhay pabi tu asawa na, éy
méngilélake ya. Pero éng mate dén tu asawa na, éy libri dén tu bébe ta utus na
kautusan tungkul ta pasawa. Ewan siya tu kasalanan éng mamakét.
4 Ey kona be sa dikam, sakay to kautusan ni Moises. Libri kam dén nadid to
kautusan, da bilang pate kam dén, da minate ti Cristo para dikam. Ey nadid
éy sakup kam dén ni Cristo. Minabuhay siya a huway, monda gemtén tam i
mahusay para ta Diyos.
5 To éya a péngsunud tam to dati a pagkatolay tam, éy dinagdagen na
kautusan tu kasalanan tam, da pékabati tam ta éya, éy gustu tam ta lalo a
labagén. Pero i keangayana na éya a ugali éy mahukum kitam.
6 Pero nadid éy libri kitam to kautusan ni Moises, da bilang pate kitam dén
ta éya. Kanya nadid éy éwan kitam tu kailangan a sumunud ta kautusan; éng
'wan i sésundin tam déna éy Diyos, da binagu kitam na Espiritu a Banal.

Tu Kautusan Ey Mégpaliwanag Ta Kasalanan

7 Ey anya i kahulugina na éya? Medukés wade tu kautusan? Ewan!
Pero éng éwan tu kautusan éy éwan ko napospusan éng anya i kasalanan na
tolay. Eng éwan kinagi no kautusan a “Diyan ka medémot,” éy éwan ko maka
napospusan a kasalanan i medémot.
8 Kanya tu kautusan éy dinagdagen na tu kasalanan ko, da pinadikél na i
kedémot ko. Dahilan, éng éwan mo pabi tukoy i kautusan, éy éwan mo be tukoy
éng anya i kasalanan mo.
9 To éya éy akala ko éy éwanék tu kasalanan. Pero to pégadal ko to kautusan
éy naisip ko a te kasalananék bale. Sakay dinagdagen ko be tu kasalanan ko
ta higit pa ta éya.
10 I kautusan éy dapat maka a méngatéd ta buhay a éwan tu katapusan. Pero
sakén, da linabag ko éy siya bale i méngatéda diyakén ta panghukum diyakén.
11 Kanya tu kautusan éy dinagdagen na i kasalanan ko, da akala ko éy
tétupadén ko dén, pero bale éy éwan ko kaya. Kanya dahil to kautusan, éy
talagaék a hukumén.
12 Kanya i kautusana éy gébwat ta Diyos. Ewan medukés i kautusan, éng
'wan mahusay.
13 Nadid, éng mahusay tu kautusan, éy bakit méngatéd ta tolay ta
panghukum dide? Ewan! Kanya hukumén na Diyos i tolay éy dahil
ta kasalanan de. Bakén a dahil to kautusan. I gimet no kautusan, éy
mégpaliwanag ta kasalanan. Saya i katunayana a medukés i kasalanan tam
a talaga.

Tu Hilig Na Bégi Na Tolay

14 Tukoy tam a gébwat ta Diyos tu kautusan. Pero sakén, éy tolayék san a
éutusanék na kasalanan ko.
15 Mégtakaék éng bakit éwan ko maari a pigilén i gimet ko a medukés. Eng
gustu ko a gemtén i mahusay, éy éwan ko kaya. Sala ko be a gemtén i medukés
a gimet; pero maski sala ko, éy gemtén ko be.
16 Nadid, éng gemtén ko i éwan ko gustu éy minamaigi ko i kautusan.
17 Kanya éwan ko gustu a mégimet ta medukés. Pero tu katutubu ko a
pagkatolay ko a makasalanan, éy saya i mégpilita diyakén.
18 Tukoy ko a medukés i dati a pagkatolay ko. Kanya maski gustu ko a
gemtén i mahusay, éy éwan ko kaya.
19 Dahilan éy gustu ko a gemtén i mahusay, pero éwan ko itulos. Sakay sala
ko a gemtén i medukés, pero saya i gimet kua!
20 Nadid, éng gemtén ko i éwan ko gustu, éy sala ko a magkuna sa. Pero
piliténék na katutubu ko a pagkatolay ko a makasalanan.
21 Kanya nadid, éy saye i napospusan kua: éng gustu ko a gemtén i
mahusay, éy gemtén ko san i medukés.
22 Gustu ko a tahod ta isip kua i utus na Diyos.
23 Pero mébati ko be ta bégi kua tu dati a pagkatolay ko a makasalanan.
Saya i mégpilita diyakén a magimet ta medukés.
24-25 Kanya sakén, éy sundin ko i Diyos ta isip kua. Pero tu dati a pagkatolay
ko éy siya i sumunuda ta hilig na bégi kua a makasalanan.
Kakakagbiék a tahod! Ti ésiya wade i mangiligtasa diyakén ta pagkatolay
ko a makasalanan a méngatéd diyakén ta ikate ko?
Salamat ta Diyos! Iligtasék na dahil to gimet ni Panginoon tam a Jesu
Cristo!

8

I Buhay Tam Ey Ayun Ta Espiritu

1 Kanya nadid, éy éwan hukumén na Diyos i tolay a nékipagkaesa ni Cristo
Jesus.
2 Ewan kitam dén sakup na dati a pagkatolay tam a makasalanan a
méngatéd ta ikate tam; dahilan éy nilibri kitam na Espiritu. Siya i méngatéd
ta buhay. Ey gébwat ya ta pékiagum tam ni Cristo Jesus.
3 Medukés i dati a pagkatolay tam. Kanya éwan kitam meligtas dahil to
késunud tam to kautusan. Pero iligtas kitam na Diyos. I ginimet naa, éy
pinaange na tu anak na ta mundua, a naging tolay. Pero éwan siya tu
kasalanan. To nikate na éy nilibri na kitam ta kasalanan tam.
4 Ginimet na ya monda makatupad kitam nadid ta kautusan na Diyos. Ey
nadid éy sundin tam, da éwan kitam dén nadid sumunud ta dati a pagkatolay
tam a makasalanan; éng'wan i sundin tama nadid éy tu Banal a Espiritu.
5 Du tolay a sumunud ta dati a pagkatolay de a makasalanan, éy sugsugén
de san tu gimet a medukés. Pero du sumunud ta Espiritu na Diyos, éy
sugsugén de i gustu na Espiritu.
6 Eng sugsugén mo tu dati a pagkatolay mo a medukés, éy hukumén ka na
Diyos. Pero éng sugsugén mo i bagay a tungkul ta Espiritu na Diyos, éy éwan
ka maligalig, sakay mabuhay ka a éwan tu katapusan.
7 Dahilan tu tolay a sumunud to dati a pagkatolay na éy kontara siya ta
Diyos. I kona sa éy éwan maari a sumunud ta utus na Diyos.
8 Kanya éwan maari i kona sa a tolay a gumimet ta kasahatan na Diyos.

9 Pero sikam, éy éwan sa kona, da sikam, éy nékipagkaesa kam ta Espiritu na
Diyos, éng talaga a mégiyan dikam i Espiritu. Dahilan éng éwan édse dikam i
Espiritu ni Cristo, éy éwan na kam sakup.
10 Pero sikam éy sakup kam dén ni Cristo a talaga, a mégiyan dén siya dikam.
Talaga a mate i bégi moya dahil to kasalanan moy, pero i kaliduwa moy éy
mabuhay a éwan tu katapusan, da tinanggap kam dén na Diyos a ibilang na
kam a éwan tu kasalanan.
11 Tu Espiritu na Diyos, éy siya i nagpabuhay ni Jesus to lébéng. Kanya
nadid, éng mégiyan dikam i Espiritu na Diyos, éy buhayén na be a huway i
bégi moya.

12 Kanya nadid, a tétotop ko, éy te kailangan kitam a sumunud ta Espiritu
na Diyos, a diyan tam sugsugén tu dati a pagkatolay tam a medukés.
13 Dahilan éng sundin moy i hilig na bégi moya, éy hukumén kam na Diyos.
Pero éng idelan moy i medukés a gimet dahil ta tulung na Espiritu na Diyos
dikam, éy mabuhay kam a éwan tu katapusan.
14 Dahilan i étanan a alaga na Espiritu na Diyos, éy side ngani i anak na
Diyos.
15 Kanya éwan kitam dén nadid méganteng ta parusa na Diyos, da tinanggap
na kitam dén a anak na. Maari a dulawén tam siya nadid a Ama tam.
16 I Espiritu na Diyos a édse dikitam, éy siya i mégpatunaya dikitam a anak
kitam na Diyos.
17 Ey nadid, éng anak na kitam éy atdinan na kitam be ta gantimpala a iatéd
na ni Cristo. Dahilan éng kaguman tam siya ta hirap na, éy kaguman tam be
siya éng maghari.

I Gantimpala a Dumemét

18 I isip kua, éy éwan importante diyakén i hirap tam nadid, bagay maala-
ala ko i memahal a gantimpala a meange dikitam.
19 I étanan a nilalang na Diyos, éy umasa ta oras a ipataas na Diyos du anak
na.
20 Dahilan, i nilalang na Diyos, éy naging éwan tu pasa, da saya i kaluuben
na Diyos. Pero te pag-asa be i tolay.
21 Dahilan te dumemét a oras a malaya man dén i nilalang na Diyos, monda
éwan mate i maski anya. Kédemét na éya, éy te kabahagi be diden ya a nilalang
ta éya a malaya a buhay a meange du anak na Diyos.
22 Tukoy tam i nilalang na Diyos, éy méghirap a méghirap a tahod a hanggan
nadid.
23 Ey kona be sa sikitam. Ey nadid éy mégtiis kitam a umasa kitam ta oras a
agawén na Diyos i bégi tama, a tanggapén na kitam a anak na. Ey tu neditol
a niatéd na dikitam éy tu Espiritu na.
24 Sapul to nipagligtas dikitam ni Cristo, éy umasa kitam ta dumemét
dikitam, a maguhay kitam san ta asaan tam. Pero éng dinumemét maka dén
i éya a éuhayén tam, éy éwan kitam dén tu uhayén, da dinumemét dén.
25 Pero umasa kitam be ta éya, maski éwan tam pabi mineta, a mégtiis kitam
san a méguhay.

26 Nadid, éy aguman kitam be na Espiritu ta kahinaan tam. Da éwan
kitam marunung a manalangin ta tama. Mara, aguman kitam na Espiritu
a dumaying ta Diyos ta disalad a isip tam.

27 Sakay i Diyos, éy tukoy na dén i isip na tolay. Sakay tukoy na be i isip na
Espiritu, da dumédaying diya i Espiritu alang-alang ta tolay na Diyos, ayun ta
kaluuben na Diyos.
28 Tukoy tam ye: ta maski anya a bagay, éy gemtén na Diyos i mahusay ta
tolay a mégmahal diya--du étanan a inakit na, ayun to plano na.
29 Dahilan, sapul to sapul éy tukoy dén na Diyos éng ti ésiya i koo na a tolay.
Side, éy pinili na a maging kapareho side na anak na a sarili, monda ti Jesus
éy siya i panganay de.
30 Sakay du étanan a pinili na éy side du inakit na. Sakay side i tinanggap
na a ibilang na side a éwan tu kasalanan. Sakay side i pataasén na.

Ewan Tu Makapagpahiwalay Dikitam Ni Cristo

31 Nadid, anya be i makagi tam tungkul ta éya? Eng Diyos i kaguman tam,
éy ti ésiya i makadaig dikitam?
32 I Diyos, éy éwan na niewad tu sarili na a anak, éng'wan niatéd na a minate
to kudos a para dikitam. Nadid, éng kona sa i gimet na Diyos, éy anya, éwan
na beman ipagkaluub dikitam i kailangan tam?
33 Ti ésiya wade i magablaa ta Diyos tungkul dikitam? Sikitam i pinili naa,
a ibilang na kitam a éwan tu kasalanan!
34 Ti ésiya wade i manghukum dikitam? Mara ti Cristo Jesus, hukumén na
kitam wade? Ewan! Da minate siya para dikitam, sakay nabuhay a huway,
a kaguman na i Diyos nadid. Siya i dumaying ta Diyos nadid para dikitam.
35 Ti ésiya i makapagpahiwalay dikitam ta pégmahal ni Cristo dikitam?
Ewan, da éwan na kaleksapan i mahalén na. Maski te hirap kitam, maski te
mékialam dikitam, maski te alép kitam, maski adene kitam a mate, éy éwan tu
makapagpahiwalay dikitam ni Cristo.
36 Ey te hirap kitam a talaga. Ey kagi to kasulatan a palagi kitam a adene
a bunon, da méniwala kitam diya. Kanya ibilang de kitam a koman i tupa a
bunon.
37 Pero ta étanan a éya a hirap tam éy aguman kitam ni Cristo, monda kaya
tam side a taluén. Ewan na kaleksapan i mahalén na a tolay.
38 Méniwalaék a siguradu a éwan tu makapagpahiwalay dikitam ta pégmahal
ni Cristo dikitam. Maski mate kitam, maski buhay kitam pabi. Maski anghel,
maski espiritu a iba. Maski anya i manyari dikitam nadid a panahun sakay
ta esa pa a panahun.
39 Maski du espiritu ta langet éy ta lutaa. Maski kontara dikitam i étanan,
éy éwan tu makapagpahiwalay dikitam ta Diyos, da mahal na kitam dahil to
gimet ni Panginoon tam a Jesu Cristo.

9

Du Judeo Ey Pinili Na Diyos

1 Nadid, te kaginék dikam tungkul du Judeo. Katutuhanan i éye a kagi ko.
Sakupék ni Cristo, a éwanék mégbuli-buli. I Banal a Espiritu éy mégiyan ta isip
kua. Kanya tukoy ko a tama i kagi kuae.
2 Mahigpit i kalungkutan kua du kapareho ko a Judeo! Mégsisiék tu isip
dide, da lahi ko side! Side i kabébayan kua, éy talaga a maparusaan side.
3 Gustu ko a sakén maka i isumpaa na Diyos kesira dide. Maski sakén maka
i maibuta ni Cristo kesira dide.

4 Du Judeo, éy side i pinilia na Diyos to araw, a naging tolay na. Side i anak
na Diyos. Side i kaguman na to araw. Nékipagkasundu i Diyos dide, a inatdinan
na side to kautusan na, sakay to pangako na. Side i sinumamba diya.
5 Du apo-apo de to araw éy ti Abraham, sakay ti Isak sakay ti Israel. Ey ti
Cristo, to naging tolay siya, éy Judeo be siya a kabébayan de. Siya i Diyos a
mataas ta étanan. Purién tam siya a éwan tu katapusan! Kona maka sa.
6 Kinagi dén na Diyos a tolay na du Judeo. Ey éwan naibut tu nipangako na,
maski inidelan de ti Cristo. Da éwan étanan a Judeo i tinanggap na a tolay na.
7 Ewan du étanan a apo-apo ni Abraham i tolay na Diyos. Da kinagi na Diyos
ni Abraham, a "Basta du apo no anak mo a ti Isak i mebilang a gébwat diko."
8 Nadid, i kahulugan na éya, éy éwan tolay na Diyos i étanan a nienak ni
Abraham, éng'wan basta du anak a gébwat to pangako na Diyos.
9 Ey anya tu nipangako na Diyos ni Abraham? "Ta esa a taon," kagi na, "éy
magsoliék dikam. Ta éya a panahun éy magenak ti Sara a bakés mo ta lélake."
Siya éy ti Isak.
10 Sakay énta moy ti Rebeka a asawa ni Isak. Méngilog pabi siya to anak na
a kambal,
11-12 éy kinagi na Diyos diya, a "Tu sumunud a ienak, éy mataas siya to aka
na." Enta moy, éwan pabi side nienak, éy pinili dén na Diyos tu ikaduwa, a ti
Hakob. Makay isip moy pinili na Diyos tu esa dahil to ugali na a mahusay.
Pero éwan, da saya i kaluuben na.
13 Da kagi to kasulatan a pinili na Diyos ti Hakob, a inidelan na tu aka na a
ti Esaw.
14 Nadid, éng kona sa, éy anya, makagi tam wade a éwan tama i gimet na
Diyos, da tanggapén na tu esa, sakay tu esa éy éwan? Ewan!
15 Da kinagi na Diyos ni Moises to araw, a "Kagbian ko i maski ti ésiya a
gustu ko a kagbian."
16 Kanya du tolay a tanggapén na Diyos, éy éwan ya dahil to gimet de, éng
'wan gébwat san ya ta kagbi na Diyos.
17 Mara enta moy ti Hari Paraon to araw: kinagi diya na Diyos, a "Ginimet
ta ka a Hari ta Egipto, monda éng ibutan ta ka, éy meta na tolay i kapang-
yarian ko, tulos metanyag i ngahen ko ta buu a mundu."
18 Kanya sikitam, meta tam a kagbian na Diyos i maski ti ésiya a gustu na.
Sakay pati éy paktogén na i ulo du iba a gustu na a paktogén.

Gemtén Na Diyos I Tolay Ayun Ta Gustu Na

19 Nadid, éng kona sa i gimet na Diyos, éy makay kagi moy a bakit sisién na
pa i tolay éng éwan de siya sundin, da Diyos ngani dén i nagpaktog ta ulo dia!
20 Pero i sengbet kua ta éya, éy éwan kam maari a magpintas ta plano
na Diyos. Bakit, maari wade i linalang na Diyos a mégkagi diya, a "Bakit
linalangék ta kona se?"
21 Ataay, tu mégimet ta binga, éwan bale siya maari a mégimet ta binga a
memahal sakay ta binga a mura ta esa san a piraso a luta?
22 Nadid, kona sa i Diyos--gemtén na i tolay ayun ta gustu na. Kanya du
tolay a medukés, éy talaga a parusaan na. Pero tiisén na pabi side, monda
ipeta na i pégparusa na dide. Sakay ta kapangyarian na éy ipeta na be.
23 Gustu na ipeta na i kapangyarian na a mataas, sakay tu kaluub na du
tolay a kagbian na, du pinili na a mégiyan diya ta langet.
24 Ey sikitam ngani i pinili naa. Judeo éy ta éwan Judeo i pinili naa.

25 To kasulatan ni Oseas, éy kinagi na ta éye: “Du tolay a éwan Judeo, éy
tanggapén ko side a tolay ko, a mahal ko side.”
26 To éya éy kagi de a éwan tolay na Diyos du éwan Judeo. Pero nadid éy
dumemét i oras a dulawén de side a anak na Diyos.
27 Sakay tu kasulatan ni Isayas, i kagi na tungkul du Judeo, éy “Maski
meaadu side a koman i baybay ta diget, éy kétihék san i meligtasa dide;
28 da bigla na Diyos a ganapén i pégparusa na ta tolay ta mundua.”
29 Sakay esa pa a kagi ni Isayas, éy “I mataas a Panginoon, éng éwan na
inagaw du sénganya du anak tam to te hirap tam, éy naubus kitam a koman i
banuwan na Sodoma sakay ta Gomora.”

Du Judeo Ey Ewan Méniwala Ni Cristo

30 Nadid, i kahulugina na éya, éy kona se: Du éwan Judeo, éy éwan side
pinumilit a tanggapén side na Diyos; pero nadid éy tinanggap na dén side,
a ibilang na side a éwan tu kasalanan, dahil to péniwala de ni Cristo.
31 Pero du Judeo éy pinumilit side a tumupad ta kautusan, monda tang-
gapén side na Diyos. Pero éwan de kaya.
32 Kanya éwan side maari, éy dahil pinumilit side a tanggapén side na Diyos
dahil to ginimet de. Pero éwan side inumasa ni Cristo. Mara ti Cristo éy bito
a kinehakpaan du Judeo.
33 Da kinagi na Diyos to kasulatan, a “Enta moy, iedton ko ta banuwan na
Judeo i esa a lélake. Mara bito siya a kehakpaan na tolay ta iyamut de. Pero
du tolay a méniwala diya, éy éwan side malungkut.”

10

1 A tétotop ko, i panalangin kua, éy meligtas maka du kapareho ko a Judeo.
Saya i gustu ko a tahod a tahod!
2 Tutuhanan a mékidiyos side a tahod, pero mali i pékidiyos dia.
3 Da éwan de tukoy éng kodya na Diyos a tumanggap ta tolay. Ey nadid, da
éwan de tukoy, éy ginimet de i sarili de a rilihiyon, monda gustu maka side
na Diyos. Pero éwan side méniwala a tanggapén na Diyos i tolay a umasa ni
Cristo.
4 Pero ti Cristo, éy pinalipas na dén tu kautusan a péniwalaan na Judeo.
Kanya nadid éy tanggapén na Diyos i maski ti ésiya a umasa ni Cristo, a ibilang
na side a éwan tu kasalanan.

Tanggapén Na Diyos I Maski Ti Esiya

5 Nanulat ti Moises to araw, a i tolay a sumunud ta étanan a édse to
kasulatan, habang buhay, éy siya i tanggapéna na Diyos; siya i meligtas.
6 Pero tungkul ta pénanggap na Diyos ta tolay a umasa ni Cristo, éy te
kagi be: Diyan kam kan mégkagi a te kailangan kam a umange ta langet a
magpaange se ni Cristo, a monda iligtas na kam.
7 Diyan kam kan be mégkagi a te kailangan kam a magahayok ni Cristo ta
Dinatagen, a monda aguman na kam.
8 Dahilan tu kagi na Diyos a ipahayag ko éy tanggapén na Diyos du umasa
ni Cristo. Ey éwan ya mehirap a mapospusan, da tukoy moy dén.
9 Eng ipagtapat mo a ti Jesus éy Panginoon, sakay éng méniwala ka a tahod
a binuhay siya na Diyos to lébéng, éy meligtas ka a talaga.

10 Dahilan, éng méniwala kitam a talaga, éy tanggapén kitam na Diyos, a
ibilang na kitam a éwan tu kasalanan. Eng ipagtapat tam a siya i Panginoon
tam éy meligtas kitam.
11 Kagi to kasulatan, a maski ti ésiya a méniwala diya, éy éwan malungkut,
12 maski Judeo éy ta éwan Judeo. Da i Diyos éy Panginoon ta étanan.
Méngatéd siya ta biyaya ta étanan a dumaying diya.
13 Dahilan i maski ti ésiya a dumaying ta ngahen na Panginoon éy meligtas.
14 Pero i tolay, éy éwan side dumaying ta Panginoon éng éwan de siya tukoy.
Ey pakodyan de siya a matukuyan, éng éwan de pabi nabaheta. Ey pakodyan
de a mabaheta éng éwan tu méngibaheta dide?
15 Sakay éwan tu méngibaheta dide éng éwan tu magutus ta esa a ange
mangibaheta dide. Kanya te kagi to kasulatan, a "Masahat i tolay bagay te
dumemét dide a méngibaheta dide ta Mahusay a Baheta."
16 Pero te meadu be a tolay a éwan méniwala to nabaheta de a tungkul ta
Mahusay a Baheta. Maski ti Isayas to araw, éy kinagi na a "Panginoon, éwan
side méniwala to nibaheta ko dide."
17 Kanya i tolay, méniwala side ni Cristo bagay mabaheta de. Sakay
mabaheta de bagay te magtoldu dide tungkul ni Cristo.
18 Nadid, du Judeo a éwan méniwala; bakit wade? Ewan de wade pabi
nabaheta? Ewan! Nabaheta de dén. Dahilan maski ta ahe ta mundua, éy
nabaheta de dén i Mahusay a Baheta.
19 Bakit, éwan napospusan du Judeo a tanggapén be na Diyos i tolay a maski
éwan Judeo? Ewan! Napospusan de dén ya. Da kinagi ni Moises a gemtén na
Diyos a ménaghili du Judeo dahil ta kagbi na du iba a tolay a éwan nakapospos.
20 Sakay kagi ni Isayas, a pumeta i Diyos du éwan Judeo a tolay a éwan
nagahayok diya.
21 Pero du Judeo, kagi na, éy gustu na Diyos a palagi na side a tanggapén,
pero masuwayin side.

11

Ewan Inidelan Na Diyos Du Judeo

1 Nadid, dahil ta éya a kinagi ko, éy anya isip moya? Inidelan wade nadid
na Diyos i tolay na a Judeo? Ewan! Mara sakén, Judeoék. Apoék ni Abraham.
Sakupék ta lahi a gébwat ni Bendyamin.
2 Kanya tukoy tam a éwan inidelan na Diyos i tolay na a Judeo a pinili na to
araw. Ewan moy maala-ala tu kagi to kasulatan tungkul ta éya? Ti Purupeta
Eliyas, éy nagabla siya ta Diyos du kapareho na a Judeo, a
3 "Panginoon," kagi na, "binunu de dén du iba a purupeta a méniwala diko.
Sakay hinukat de dén du pégdasalan me diko. Ey nadid," kagi na, "saken san
dén i nabuhaya a méniwala diko. Sakay gustuék de be dén a bunon."
4 Pero "Ewan," kagi na Diyos. "Ewan san siko i méniwalaa diyakén. Da te
pitu pabi a libu a Judeo a méniwala diyakén, a éwan pabi sinumamba to diyos-
diyosan a ti Baal."
5 Ey kona be sa nadid a panahun tam. Te sénganya pabi a Judeo a méniwala.
Side i pinilia na Diyos a tolay na, da kagbian na side.
6 Pinili na side dahil to kagbi na, éwan dahil to késunud de to kautusan na.
Dahilan éng tanggapén na Diyos i tolay dahil ta késunud de, éy éwan tunay i
kagbi na dide.

7 Nadid, anya i kahulugan na éya? I keaduan na Judeo éy éwan tinanggap
na Diyos, maski gustu de a tanggapén na side. Basta du séngaséngan ya san a
pinili na, éy side san i tinanggap naa. Pero du iba, éy mekétog side tu ulo.
8 Kagi to kasulatan, éy ginimet side na Diyos a mekétog tu ulo, monda éwan
de mapospusan i plano na Diyos. Kanya hanggan nadid éy kona sa i ugali na
Judeo.
9 Sakay ti Dabid, éy kinagi na tungkul du Judeo i kona se: “Maparusaan
maka side,” kagi na, “da umasa side ta kasaganaan de, kesira ta Diyos.
Mahukum maka side.
10 Atdinan maka side ta luku-luku a isip de, monda éwan de mapospusan,
monda dumemét dide i mehirap a buhay.”
11 Nadid, meta tam a dikél i kasalanan du Judeo, da inidelan de ti Cristo.
Ey anya wade, idelan wade be dén side nadid na Diyos? Ewan! Pero nadid,
dahil to kasalanan de, éy meadu dén a tolay a éwan Judeo i makaligtas. Kona
sa, monda sumene maka du Judeo dide, a tulos side maka a sumoli ta Diyos.
12 Nadid, da éwan naniwala du Judeo, éy inatdinan na Diyos du tolay a iba
ta kaligtasan de. Kanya kédemét na oras a maniwala du Judeo ni Cristo, éy
lalo a dikél i kaluub na Diyos du tolay a éwan Judeo.

Halimbawa Ta Sanga-sanga No Kayo

13 Nadid, te kaginék dikam a éwan Judeo. Piniliék na Diyos a sakén i
pinaange na a mégtoldu du tolay a éwan Judeo. Kanya mesipagék ta éya,
14 monda maka sumene du kapareho ko a Judeo dikam, monda maka éy
tanggapén de be ti Cristo, a tulos meligtas be side.
15 Dahilan, to péngpabaya na Diyos du Judeo, éy tinanggap na du iba a tolay
a éwan Judeo. Ey nadid kédemét na oras a tanggapén na du Judeo a huway, éy
lalo a maigi i suwerte tama--koman kitam i tolay a nabuhay a huway!
16 Nadid, ti Abraham to araw, éy tolay na Diyos. Kanya du apo-apo na a
Judeo, éy tolay be side na Diyos. Halimbawa, du neditol a Judeo, éy ponan
na kayo. Eng koo na Diyos i ponan no kayo, éy kona be sa i sanga-sanga na.
Mara, i sanga-sanga na éy du Judeo.
17 Ey nadid, kentol na dén i sénganya du sanga-sanga na. Sakay sikam a
éwan Judeo, mara sikam i kalewas de, a nitongko kam dén nadid to ponan no
kayo. Te buhay kam a gébwat to ponan.
18 Pero diyan moy apién du sanga-sanga na a minebut. Diyan kam mégkagi
a mahusay kam du Judeo. Da sanga-sanga kam be san, a gébwat i kabuhayan
moy to ponan.
19 Makay kagi moy a “Minebut dén du dati a sanga-sanga na, monda
sikame i kalewas de.”
20 Tahod ya. Minebut side da éwan side méniwala. Sakay sikam a éwan
Judeo, tinanggap kam dén na Diyos dahil san ta péniwala moya diya. Kanya
diyan kam mégpalalo, éng'wan dapat umanteng kam ta Diyos.
21 Da entan moy, éng pinarusaan na Diyos du tolay na a Judeo, éy makay
parusaan na kam be.
22 Enta moy i ugali na Diyos--mebait siya, pero metapang be! Metapang
siya du éwan méniwala, pero mebait siya dikam, éng éwan moy pabayan
tu péniwala moy diya. Pero éng kaleksapan moy tu péniwala moy diya, éy
parusaan na kam be.
23 Sakay pati du Judeo, éng soli side a méniwala a huway, éy tanggapén side
na Diyos. Mara itongko side na Diyos a huway to ponan no kayo.

24 Sikam a éwan Judeo, mara sanga-sanga kam a kentol to kayo a éwan
mégbunga, a monda itongko kam to mahusay a kayo a te bunga. Ey du Judeo,
da kentol side na Diyos a huway. I sanga-sanga na éya a kayo éy du tolay na
Diyos.

Kagbian Na Diyos I Etanan

25 A tétotop ko, te kaginék dikam a lihim, a gustu ko a mapospusan moy,
monda éwan kam mégkagi a mahusay kam du Judeo. Saye i gustu ko a
mapospusan moy: I késuwaya na Judeo éy éwan pirmi. Nadid san a panahun
i pégidel dia ta Mahusay a Baheta, hanggan éwan pabi nagpasakup ni Cristo i
étanan a iba a tolay a pinili na Diyos.
26 Eng nanyari i éya, éy magsisi du Judeo a meligtas side a étanan. Da te kagi
to kasulatan, a
"Tu méngiligtas, éy gébwat ta banuwan na Judeo. Ibutan na i gimet na Judeo a
medukés.
27 Sakay i Diyos, éy mékipagkasundu dide, a ibutan na i kasalanan de a étanan."
28 Du Judeo, da inidelan de i Mahusay a Baheta, éy naging kontara side ta
Diyos. Ey dahil ta éya, sikam a éwan Judeo, éy pagkékataon moy, da tanggapén
kam dén nadid na Diyos. Pero du Judeo, éy mahal pabi side na Diyos, alang-
alang du apo de to araw. Du Judeo, éy side i pinilia na Diyos
29 a tolay na. Ey éwan siya magbagu tu isip tungkul du tolay a tiniyak na a
kagbian.
30 Mara sikam a éwan Judeo, dati kam a masuwayin ta Diyos to éya. Pero
nadid, da éwan dén méniwala du Judeo, éy sikam dén nadid i kékagbian naa.
31 Sikam a éwan Judeo éy méniwala kam nadid, éy du Judeo éy éwan. Sikam
éy kinagbian kam dén na Diyos. Ey kona be sa du Judeo ta esa a panahun ta
pagsisi de.
32 Da kinagi dén na Diyos a masuwayin i étanan a tolay, monda kagbian na
side a étanan.

Puri Ta Diyos

33-34 Dikél a tahod i kagbi na Diyos ta tolay! Matalinung siya a tahod, a
mépospusan na i étanan! Ti ésiya i makapospusa ta isip na Diyos? Ti ésiya i
makapagtoldu diya? Ti ésiya i makapagpaliwanag ta ugali naa?
35 Ti ésiya i nakapangatéd ta Diyos, a monda te utang i Diyos diya?
36 Ewan! Gébwat ta Diyos i étanan, da siya i naglalanga ta étanan! Siya i te
koo ta étanan. Puri ta Diyos a éwan tu katapusan! Kona sa.

12

I Tunay a Kéasa Tam Ta Diyos

1 Kanya nadid, a tétotop ko, da kinagbian kitam dén na Diyos, éy te
pékiohonék dikam. Iatéd moy nadid i bégi moy ta Diyos habang buhay kam.
Diyan moy gemtén i medukés, monda koo na i bégi moya. Saya i katunayana
a méniwala kam diya a talaga.
2 Diyan kam umayun ta ugali ta munduae. Eng'wan ipabagu kam ta Diyos
tu isip, monda mabagu tu ugali moy, monda mapospusan moy éng anya i
kaluuben na Diyos. Monda mapospusan moy éng anya i mahusay ta Diyos,
o éng anya i kasayaan na, sakay ta tama a gimet.
3 Dahil to tungkulin ko a niatéd diyakén na Diyos, éy mégkagiék ta éye ta
bawat esa dikam: diyan moy isipén a mahusay kam ta iba a tolay. Eng'wan

isipén moy ta mahusay, éng anya i kinamihasaan moy a nipagkaluub dikam
na Diyos. Magisip kam ayun ta péniwala moy a nipagkaluub na Diyos ta
bawat esa dikam.
4-5 Mara i bégi na tolay éy meadu a kasangkapan, a éwan paripareho i gimet
dia. Ey kona be sa i bégi ni Cristo. Nadid, sikitam i bégi ni Cristo, a sikitam
i kasangkapan na bégi naa. Sakay naging isesa kitam dén. Sakay iba-iba i
tungkulin tama.
6 Nadid, i tungkulin tam a iba-iba a nipagkaluub dikitam na Diyos, éy
gamitén tam side ta mahusay. Eng nipagkaluub diko na Diyos a bihasa ka
a magpahayag ta kagi na, éy magpahayag ka ayun ta péniwala mo.
7 Eng pinagkaluuben ka na Diyos ta tungkulin mo a mangtulung ta iba, éy
tulungan mo dén. Eng i tungkulin mo éy mégtoldu, éy magtoldu ka dén.
8 Eng i tungkulin mo éy maghatul, éy sigi ka; maghatul ka dén. Eng
nipagkaluub diko na Diyos i tungkulin mo a méngatéd ta te kailangan, éy
mangatéd ka dén ta mahusay. Eng siko i te kapangyarian ta gurupu mo, éy
tulungan mo du kaguman mo ta mahusay. Sakay éng aguman mo i te hirap,
éy diyan ka mégtamad.
9 Mahalén moy i kapareho moy ta matapat. Kaiyamutan moy i medukés.
Sugsugén moy i mahusay a ugali.
10 Négsuyuan kam a kona ta tunay a pépétwadi. Igalang moy du kakaguman
moy ta mahusay.
11 Magpakasipag kam tu isip a magtarabaho ta Panginoon.
12 Dapat masaya kam ta kéasa moy ni Jesus. Magtiyaga kam ta kahirapan
moy. Manalangin kam a palagi.
13 Mangatéd kam du tétotop moy a te kailangan. Patulusén moy ta bile moy
i iba a tolay.

Tulungan Moy I Kalbug Moy

14 Diyan moy isumpa du méngloko dikam, éng'wan ipanalangin moy side.
15 Mékipagsaya kam ta étanan a masaya. Eng te mégsanget, éy mékipagkaesa
kam be dide.
16 Négsuyuan kam. Diyan kam mégmalaki. Ey tanggapén moy be i mababa a
tolay.
17 Eng te méngloko dikam, éy diyan kam gumégánti ta medukés. Pilitén moy
a gemtén i mahusay a ugali.
18 Eng maari, éy mékiagum kam ta mahusay ta étanan a tolay.
19 A kékadimoy ko, diyan kam bumébilés. Bahala san i Diyos ta éya. Da kagi
to kasulatan, a bahala i Diyos a gumanti ta nagimet ta medukés.
20 Eng'wan, i maari a gimet moy éy éng mégalép tu kalbug mo, éy pékanén
mo. Eng mégeplék, éy pénumén mo. Eng pakunan mo sa, éy masanike siya to
ginimet na diko a medukés.
21 Diyan kam bumébilés, makay madaig kam na medukés. Maigi pa éy
gemtén moy i mahusay monda madaig moy i medukés.

13

Ipasakup Kam Ta Gubiyerno

1 I bawat esa a tolay éy dapat ipasakup du pinunu na gubiyerno. Dahilan
éy éwan tu pamahalaan a éwan Diyos i nagpataas diya. Maski ahe a pinunu
éy Diyos i nagpataasa diya.

2 Kanya i maski ti ésiya a éwan méniwala ta pamahalaan na gubiyerno, éy
kontara siya ta plano na Diyos. Tu magkuna sa, éy maparusaan siya.
3 Dahilan, du pamahalaan éy dapat antingan na mégimet ta medukés.
Pero éwan be dén umanteng du mégimet ta mahusay. Gustu mo a éwan ka
méganteng ta pamahalaan? Gumamet ka ta mahusay, éy purién de ka.
4 Dahilan, side a pinunu éy mégtarabaho side ta Diyos ta ikahusay mo. Pero
éng gémtén mo i kasalanan, éy umanteng ka, da side éy te kapangyarian a
talaga a magparusa. Side éy utusan na Diyos a mégparusa ta magimet ta
medukés.
5 Kanya ngani, éy dapat kam a ipasakup du pamahalaan na gubiyerno,
monda maiwasan moy i parusa na Diyos. Sakay pati éy saya i tama a ugali.
6 Nadid, du pamahalaan na gubiyerno, éng tupadén de tu tungkulin de, éy
saya i tarabaho dia ta Diyos. Kanya i maigia dikam éy magbuwes kam.
7 Bayaden moy side ta utang moy ta gubiyerno. Maniwala kam dide, a
igalang moy side.

Isolot Moy I Ugali Ni Jesus

8 Bayaden moy tu utang moy ta kapareho moy, sakay mahalén moy tu
kapareho moy. Eng kona kam sa, éy matupad moy dén i utus na Diyos.
9 Dahilan, éng mahalén moy tu kapareho moy a kona ta pégmahal moy
ta bégi moy, éy éwan moy labagén du utus a diyan ka méngibébi, diyan ka
mémuno, diyan ka mégtako, diyan ka medémot, sakay du iba pa a utus.
10 Tu mégmahal ta kapareho na, éy éwan siya mégimet ta medukés diya.
Kanya éng mahalén moy tu kapareho moy, éy tupadén moy dén a talaga i utus
na Diyos.
11 Dapat kona sa i ugali moy nadid, da éwan male a panahun éy sumoli se
tu Panginoon a mangalap dikitam. Diyan kam matidug, da adene dén nadid
i oras a iligtas na kitam, kesira to ditol a péniwala tam.
12 Adene dén a malipas i kahirapan tam ta munduae. Adene dén a
dumemét i aldew a agawén kitam na Panginoon. Kanya ékbusén tam nadid i
ugali ta mundua a medukés, a isolot tam i ugali na Diyos.
13 Gemtén tam i mahusay, da mégiyan kitam nadid ta demlag. Diyan kitam
méglasing, sakay diyan kitam mégpehéng ta bastos. Diyan kitam méngibébi.
Diyan kitam méglébug. Diyan kitam ménaghili.
14 Diyan moy pépansingén tu dati a ugali moy a medukés. Eng'wan isolot
moy tu ugali ni Panginoon Jesu Cristo.

14

Diyan Moy Pintasan Du Top Moy a Iba

1 Nadid, tungkul ta tolay a mehina pabi ta péniwala de ni Cristo, éy
tanggapén moy i kona sa. Pero diyan kam mékipagpasuway dide tungkul ta
ugali de.
2 Mara, tu tolay a mehina pabi tu péniwala, éy isip na a bawal a méngan ta
pilas. Kanya i kanén na sana éy tu imula. Pero du iba a méniwala ni Cristo, éy
isip de maari a méngan ta pilas.
3 Sikam a méngan ta pilas, éy diyan moy pintasan du méngan ta nimula san.
Sakay sikam a mégisip a bawal tu pilas, éy diyan moy be pintasan tu méngan
ta pilas. Da tinanggap dén na Diyos i éduwa a éya a kalase a tolay.

4 Bakit! Isip mo tungkulin mo a mégpintas ta utusan na iba? Tu Panginoon
na san i makapégkagi ta utusan na, éng tama tu gimet na, o éng éwan. Ey
mahusay ngani i gimet na, da aguman siya na Panginoon na.
5 Mara, te sénganya a tolay a ipangilin de i esa a aldew, a mahigit kan ya
kesira ta iba a aldew. Sakay te iba man dén a kagi de a paripareho i étanan a
aldew. Dapat magpakatibay i bawat esa ta sarili na a isip tungkul ta éya.
6 Dahilan i méngilin ta esa a aldew, éy méngilin side ayun ta péniwala de
ta Panginoon. Sakay i méngan ta pilas, éy méngan ta éya ayun ta péniwala
de ta Panginoon, da mégpasalamat be side ta Diyos ta kanén de. Ey kona be
sa i méngan ta imula san--méngan be side ta kona sa ayun ta péniwala de ta
Panginoon, da mégpasalamat be side ta Diyos ta kanén de.
7 Sikitam, maski mate kitam o buhay kitam pabi, éy éwan tam koo a sarili i
bégi tam,
8 éng'wan koo na Panginoon tam. Kanya maski mate kitam nadid, o éwan
pabi, éy dapat gemtén tam i kasayaan na Panginoon tam.
9 Dahilan ti Cristo éy nate sakay huway a nabuhay, monda maging Pangi-
noon siya ta étanan. Pati du pate sakay na étanan a buhay éy Panginoon de
siya.
10 Kanya sikam, diyan moy pintasan tu top moy ta péniwala, éng iba i ugali
de. Sakay diyan moy apién tu top moy. Da sikitam a étanan éy paharapén
kitam na Diyos, bagay oras na dén a maghukum. Kanya siya san i bahala a
mégpintas.
11 Da nakagi to kasulatan a kinagi na Panginoon, a “Tutuhanan a
luméluhud i étanan a tolay diyakén, sakay aminén de a étanan a sakén éy
Diyosék.”
12 Kanya tukoy tam i bawat esa dikitam éy tumaknég kitam a talaga ta
harap na Diyos, a aminén tam diya i étanan a ginimigimet tam.

Diyan Moy Pagkasalaén Tu Kaguman Moy

13 Nadid, éng kona sa, éy diyan moy dén pépintasan i iba. I maigia a isip moy
éy diyan moy atdinan du kakaguman moy ta ipagkasala de.
14 Dahil ta pékiagum ko ni Panginoon Jesus, éy nasiguru ko a éwan bawal
a méngan ta maski anya. Pero éng akala na maski ti ésiya a bawal i pilas, éy
bawal ngani diya a talaga. Maigi pa éy diyan na kanén.
15 Eng atdinan mo tu top mo ta medukés a isip na, da méngan ka ta pilas, éy
mali ka, da kinagi na a bawal. Bakit, éwan mo mahalén i top mo ta péniwala?
Minate ti Cristo para be diya. Kanya diyan mo siya ipahamak dahil ta péngan
mo.
16 Kanya i ugali mo, maski mahusay diko, éy diyan mo itulos éng mapin-
tasan na iba.
17 Dahilan sikitam a nipasakup ta Diyos, éy éwan importante dikitam i
kanén éy ta inumén. Eng'wan i importantea dikitam éy gemtén tam i gustu
na Diyos, sakay mabati tam i mapayapa a buhay sakay ta kasayaan a gébwat
ta Banal a Espiritu.
18 I mégtarabaho ni Cristo ta kona sa, éy siya i kinagustuan na Diyos. Sakay
siya i iyégalang na tolay.
19 Kanya pilitén tam a négsuyuan kitam du kakaguman tam, sakay maka-
pagpatibay kitam ta bawat esa.

20 Diyan moy sidaén i péniwala no esa dahil ta péngan moy ta pilas. Talaga
a maari kitam a méngan ta maski anya. Pero mali kam éng pagkasalaén moy
i iba a tolay dahil ta péngan moy.
21 Maigi pa éy diyan moy gemtén i maski anya a méngatéd ta kaguman moy
ta ipagkasala na. Mahusay i éwan méngan ta pilas éy ta alak, éng mangatéd ya
ta iba ta ipagkasala de.
22 Mara sikam, éng isip moy a éwan kasalanan i méngan ta pilas, éy maari.
Pero siko maka san dén, sakay na Diyos i dapat makapospos ta péniwala mo
tungkul ta éya. Diyan moy ya ipékipégsuway ta iba. I tolay a éwan mégalanganin
tungkul ta tama a kanén, éy siya i mahusay tu isip.
23 Pero tu mégalanganin tungkul ta pilas, sakay kanén na be, éy te kasalanan
siya, da éwan ayun ta péniwala na. Maski anya i gemtén moya, éng éwan ayun
ta péniwala moya, éy kasalanan ya.

15

Diyan Moy Isipén Tu Sarili Moy

1 Sikitam a matibay ta péniwala tam, éy dapat a pagtiisan tam i ugali du
mehina pabi. Diyan tam isipén i sarili tam san.
2 Eng'wan aguman tam pa i kapareho tam, monda tumibay be i péniwala
de.
3 Da entan moy ti Cristo: éwan na inisip tu sarili na. Da kagi ta kasulatan a
tinanggap ni Cristo i étanan a iyamut na tolay ta Diyos.
4 I étanan a nesulat to araw ta kasulatan na Diyos, éy monda mapospusan
tam, monda umasa kitam ta Diyos ta mahusay. I kasulatan, éy atdinan na
kitam ta pégtiyaga tam, sakay patibayén na be i péniwala tam.
5 Atdinan kam na Diyos ta pégtiyaga moy sakay ta kétibay na isip moya. Ey
i panalangin ko nadid, éy aguman na kam maka, monda négsuyuan kam ta
mahusay, ayun ta kaluubén ni Cristo Jesus.
6 Kona maka sa, monda négkaguman kam a magpuri ta Diyos. Siya i Ama
na Panginoon tam a Jesu Cristo.
7 Tinanggap kam na Diyos. Nadid, pati sikam éy tanggapén moy be i bawat
esa a kaguman moy, monda mapuri na tolay i Diyos.
8 Da tandaan moy, ti Cristo éy inumange ta munduae a tulungan na du
Judeo, a monda ipeta na a matapat i Diyos, sakay tinupad na i étanan a
nipangako na Diyos du apo-apo de to araw.
9 Sakay pati éy inumange be se siya, monda du éwan Judeo, éy purién de i
Diyos ta kagbi na dide. Ayun ya ta kagi ni Cristo to kasulatan, a "Purién ta ka
ta harap du tolay a éwan Judeo. Sakay purién ta ka ta kanta ko."
10 Sakay te kagi a esa a "Sikam a éwan Judeo, éy kaguman moy be du tolay
na Diyos a magpasalamat!"
11 "Purién siya a tahod na étanan a tolay ta mundua!"
12 Sakay tu kasulatan ni Isayas, i kagi naa éy "Te dumemét a apo ni Hese
a ienak. Humayag siya a siya i maghari du éwan Judeo a tolay. Siya i asaan
dia."
13 I Diyos i asaan tama. Ménalanginék diya, a atdinan na kam maka ta
kasayaan moy sakay ta mapayapa a isip dahil ta péniwala moy diya. Monda i
Banal a Espiritu éy patibayén na pa i pag-asa moy diya.

Tu Tungkulin Ni Pablo

14 A tétotop ko, méniwalaék a mahusay i ugali moya. Tukoy ko a mépospusan
moy dén ta hustu, monda maari kam a négpaalalahanan.
15 Pero ta sulatae, éy mahigpit i pégpaala-ala kua dikam tungkul ta sénganya
a bagay. Nisulat ko ye dikam ta kaluub na Diyos diyakén
16 a naging utusanék ni Cristo. I tungkulin kua éy tulungan ko du éwan
Judeo a tolay, da sakén i méngipahayaga dide ta Mahusay a Baheta. Mara
sakén i méngatéda ta Diyos du éwan Judeo a tolay. Ey tanggapén na side, da
pinabanal side na Banal a Espiritu.
17 Dahil ta pékiagum ko ni Cristo Jesus, éy mésayaék ta tarabaho ko ta Diyos.
18 I éasaan ko sana, a pégkagian ko, éy tu nipagimet ni Cristo diyakén, monda
maakit ko du éwan Judeo a tolay, monda méniwala side ta Diyos. Ey inakit ko
dén side ta kagi ko sakay ta tarabaho ko be,
19 sakay tanda a makataka-taka, sakay ta tulung na kapangyarian na Banal
a Espiritu. Kanya sakén, sapul ta Jerusalem hanggan ta Iliriko, éy nipahayag
ko dén i Mahusay a Baheta tungkul ni Cristo.
20 Saya i hangad kua, a méngipahayagék ta Mahusay a Baheta ta maski ahe
a lugar a éwan de pabi tukoy ti Cristo, monda éwanék magtoldu ta natolduan
dén na iba.
21 Da kagi na kasulatan, éy "Du éwan pabi nakabaheta ta tungkul diya, éy
mabaheta de, a mapospusan de dén."

Tu Gayak Ni Pablo

22 Kanya éwanék pabi sina makaange dikam, da mégtolduék pabi ta éye.
23-24 Pero nadid, da natapos dén i tarabaho ko di banuwan a éye, éy
mégayakék a bumisita dikam ta Roma. Nale a panahun éy gustu ko dén
a bumisita dikam. Ey nadid gayak ko a tumulos dikam ta péglakad ko ta
Espanya. I asaan ko bia, éy tulunganék moy be, monda makatulosék ta
Espanya.
25 Pero nadid, éy méglakadék pa ta Jerusalem, monda kébilén ko pa sa i
tulung me a para du Judeo a méniwala ni Jesus ta éya,
26 da te tolay a mehirap ta éya. Ey du tétotop tam ta Masedonia sakay ta
Akaya, pékabaheta de a te hirap du Judeo ta Jerusalem, éy négambagen side ta
para dide.
27 Nalowas side tu isip a négambagen. Ey talaga a dapat a tumulung side du
Judeo a te hirap, da éwan side Judeo. Ey du éwan Judeo éy te kabahagi side
nadid ta kaluub na Diyos du Judeo.
28 Kanya sakén, péngitugén ko ta ambag de ta Jerusalem, éy tumulosék
dikam ta Roma, ta péglakad ko ta Espanya.
29 Ey kédemét ko sina, éy agumanék ni Cristo, monda maariék a mégkagi
dikam ta kaigian moy.
30 Nadid, a tétotop ko, te kaginék dikam. Alang-alang ta Panginoon tam a
Jesu Cristo, sakay ta pégmahal moy diyakén a gébwat ta Espiritu, éy tulunganék
moy ta panalangin moy diyakén.
31 Ipanalanginék moy a alagaanék na Diyos du éwan méniwala ta Hudea a
kontara diyakén. Sakay du Judeo a méniwala ta Jerusalem, manalangin kam
pad a tanggapén de tu itugén ko dide a tulung a gébwat du éwan Judeo.
32 Ipanalanginék moy, monda éng kaluuben na Diyos, éy makademétek
dikam a mahusayék tu isip, monda makatulosék dikam ta mahusay a
kéimang ko.

33 Edsina maka dikam ta mahusay i Diyos. Siya i kégébwatan na mapayapa
a isip tam. Kona sa.

16

Mékikumusta Ti Pablo Du Kadimoy Na

1 Ti wadi tam a Pebe, éy katulung siya ta gurupu ta simbaan ta Senkea.
Mahusay siya a bébe.
2 Tanggapén moy siya ta mahusay, da sakup be siya na Panginoon tam.
Saya i mahusay a ugali na tolay na Diyos. Sakay aguman moy siya ta maski
anya a kailangan na dikam, da meadu siya a natulungan. Sakay inagumanék
na be dén.
3 Ipékikumustaék moy de Prisila a pasawa. Side i kaguman ko to éya a
mégtarabaho ni Cristo Jesus.
4 Nitaya de i buhay de diyakén. Mégpasalamaték ta Diyos dide, sakay du
étanan a éwan Judeo a méniwala ni Jesus, éy mégpasalamat be side dide.
5 Ipékikumustaék moy be du tolay a mégsimba ta bile de Prisila.
Ipékikumustaék moy be ni Epeneto a kadimoy ko. Siya i neditula ta Asia a
méniwala ni Cristo.
6 Ipékikumustaék moy be ni Maria. Nagtarabaho siya dikam ta mahigpit.
7 Ipékikumustaék moy be de Androni a patwadi. Kabébayan ko side, sakay
kaguman ko side to nikepihesu me. Tanyag side du apostol. Sakay neditol
be side diyakén a méniwala ni Cristo.
8 Ipékikumustaék moy ni Amplia. Siya i kadimoy ko be ta Panginoon.
9 Ipékikumustaék moy ni Urbano a kaguman tam ta tarabaho tam ni Cristo,
sakay ti Estaki a kadimoy ko.
10 Éy kona be sa ti Apeles. Tukoy ko a matapat siya ni Cristo. Ipékikumustaék
moy be de Aristo a mététena.
11 Pati de Herodi a kabébayan ko, sakay de Narsiso a mététena. Kaguman
tam be side ta Panginoon.
12 Ipékikumustaék moy be de Tiripe sakay ti Tiposa, sakay ti kadimoy ko a
Persida. Mesipag side a mégtarabaho ta Panginoon.
13 Mékikumustaék be ni Rupo. Utusan be siya na Diyos. Sakay tu ina na, a
ibilang ko a dada ko a tunay.
14 Mékikumustaék be ni Asinki, sakay ti Pilegon, éy ti Hermes, ti Patrobas, ti
Hermas, sakay du kakaguman de.
15 Ipékikumustaék moy be ni Pilolo, ti Hulia, de Nereyo a patwade, sakay de
Olimpas, sakay du kakaguman de a méniwala ni Jesus.
16 Négbatian kam ta matapat. Du étanan a tolay du simbaan ta éye éy
mékikumusta be side dikam.
17 Nadid, a tétotop ko, te kaginék dikam a esa. Mangilag kam ta tolay a
mékialam ta péniwala moy. Gustu de éy maghiwalay kam tu isip. I kona sa,
éy kontara side ta inadal tam a tungkul ni Cristo, a tinanggap moy. Iwasan
moy side.
18 Du mégtoldu ta kona sa, éy éwan side mégtarabaho ni Cristo, éng'wan ta
sarili de san a gustu. Lélokon de du mebait a tolay dahil ta pékisuyu de sakay
ta pégkagi de a memahal.
19 Meadu a tolay i nakabaheta dén ta késunud moy ni Cristo. Ey mésayaék
dikam ta éya. Ey sakén, éy gustu ko éy mapospusan moy i mahusay, sakay
gustu ko a éwan kam tu malay ta medukés a bagay.

20 Diyos i méngatéda dikitam ta kapayapaan tam. Ewan male éy ipadaig na
dikam ti Satanas.
Kagbian kam maka ta mahusay ni Panginoon tam a Jesu Cristo.
21 Ti Timoteo a kaguman ko se, éy mékikumusta siya dikam. Ey kona be ti
Lusio, sakay ti Hason, sakay ti Sosipa. Side i kapareho ko a Judeo.
22 Sakén éy ti Tersio. Nipagsulat ko ti Pablo ta sulatae. Bumateék be dikam.
Méniwalaék be ni Cristo.
23 Mékikumusta dikam ti Gayo. Sakén éy tumulosék ta bile de nadid. Sakay
du tolay ta éye, éy mégsimba side ta bile de be. Mékikumusta be dikam ti Erasto.
Siya i tusureru ta banuwanae. Sakay tu top tam a Kartus, bumate be siya
dikam.
24 Kagbian kam maka ta mahusay ni Panginoon tam a Jesu Cristo. Kona sa.
25 Purién tam i Diyos! Patibayén na kam ta péniwala, ayun ta Mahusay a
Baheta a ipahayag ko tungkul ni Jesu Cristo. Ayun be ta katutuhanan a nale
a nelihim to éya,
26 pero nadid éy tinumanyag dén ta étanan a tolay, dahil to nisulat du
purupeta na Diyos. Saya i utus na Diyos, monda i étanan a tolay ta mundua,
éy maniwala maka dén side.
27 Purién tam i isiisesa a Diyos! Siya san i matalinunga! Purién tam siya a
éwan tu katapusan, dahil ni Jesu Cristo. Ewan dén. Pablo

Tu Purumeru a Sulat ni Pablo du Taga Korinto

1 Gébwat ye ni Pablo sakay ti Sostenes a top tam. Piniliék na Diyos a maging
apostolék ni Cristo Jesus.
2 Séye i sulat mia du sakup na simbaan ta Korinto. Sikam i tolay na Diyos,
a kona du iba-iba a tolay a méniwala ni Panginoon tam a Cristo Jesus. Pinili
kam dén na Diyos.
3 Tama tam a Diyos sakay ti Panginoon tam a Jesu Cristo, éy atdinan de kam
maka ta biyaya sakay ta kapayapaan.

Kaluub Ni Cristo

4 Palagiék a mégpasalamat ta Diyos para dikam, da kinagbian kam na Diyos,
dahil ni Cristo Jesus. Mégpasalamaték diya,
5 da mahusay dén i buhay moya, sakay ta kagi moya éy ta isip moya. Ey
gébwat ya ni Cristo.
6 Salamat, da matibay dén i péniwala moy a nitoldu me dikam a tungkul ni
Cristo.
7 Kanya dinumemét dén dikam du étanan a kaluub na Diyos; éy méguhay
kam dén ta késoli na Panginoon tam a Jesu Cristo.
8 Alagaan na kam hanggan ta katapusan, monda kédemét na a maghukum,
éy demtan na kam a éwan tu kasalanan.
9 Matapat i Diyos. Pinili na kam a sikam i mékiaguma ta anak na a Jesu Cristo
a Panginoon tam.

Dapat Négkaisa Kam

10 Nadid, sikam a tétotop ko, dahil ta Panginoon tam a Jesu Cristo, éy
mékiohonék dikam. Négkaisa kam tu péniwala. Diyan kam néghiwalay.
11 Dahilan éy nibaheta diyakén du kaguman ni Kloe a néglébug kam kan.
12 Eng mara, te esa kan a mégkagi, a "Sakupék ni Pablo." Te esa man dén
a mégkagi, a "Sakupék ni Apolos." Te esa man dén a mégkagi, a "Sakupék ni
Pedro." Sakay te mégkagi pa, a "Sakén éy sakupék ni Cristo."
13 Bakit? Nahati-hati beman du méniwala ni Cristo? Ti Pablo beman i
nipakua ta kudos a para dikam? Bininyagen kam beman ta ngahen ni Pablo?
14-16 Salamat, da éwan ta kam bininyagen, monda éwan tu méképégkagi a
"Bininyagenék ni Pablo." Naala-ala ko bale, i bininyagen ko sana éy ti Krispo
sakay ti Gayo, sakay de Esteban a mététena. Pero éwanék wade dén tu iba a
bininyagen dikam.
17 Dahilan éwanék se pinaange ni Cristo a magbinyag ta tolay, éng 'wan
mégpahayagék ta Mahusay a Baheta. Sakay i pégpahayag kua éy éwan koman
i matalinung a tolay. Dahilan éng mégkagiék ta medisalad a kagi, éy éwan
mapospusan du péngipahayagen ko i kahulugen na kamatayan ni Cristo to
kudos.

Ti Cristo I Te Kapangyarian

18 Pero du talaga a mapahamak, éy idelan de tu nabaheta de to kudos. Ey
sikitam a meligtas, éy tukoy tam tu kudos, a tanda ya na kapangyarian na
Diyos a méngiligtas dikitam.

19 Da nesulat dén ta kasulatan, a sidaén na Diyos i isip du matalinung,
monda éwan tu kabuluhan i isip dia.
20 Kanya nadid, éy éwan dén tu kabuluhan du matalinung a tolay, da
nagpatunay dén i Diyos a mali-mali i isip du matalinung.
21 Ey gemtén na Diyos i plano na a matalinung, a éwan maari du tolay a
mapospusan de i Diyos ta katalinungan de. Ey tu nipahayag me, éy kagi de a
luku-luku. Ey saya i mangiligtas du méniwala.
22 Pero du Judeo, éy éwan side méniwala éng éwan de pa meta i tanda a
makataka-taka. Sakay du Griego, éwan side méniwala, da kontara ina to
inadal de.
23 Kanya éng ipahayag me a nagpakamatay ti Cristo to kudos para ta tolay,
éy méiyamut du Judeo. Sakay du éwan Judeo, kagi de a luku-luku tu nipahayag
me.
24 Pero du pinili na Diyos a sakup na, éy Judeo, éy ta éwan Judeo. Side i
méniwala a ti Cristo i te kapangyarian a gébwat ta Diyos a méngiligtas ta tolay.
Siya i te isip a mahusay a gébwat ta Diyos.
25 Kanya tu isip na Diyos éy mas matalinung ta isip na tolay, sakay tu
kapangyarian na Diyos éy mas mahigit pa ta kapangyarian na tolay.
26 Sikam a tétotop ko, isipén moy tu kalagayan moy to péngpili dikam na
Diyos. Kétihék san dikam i matalinung. Kétihék san dikam i mataas. Eng'wan
mababa kam san a tolay.
27 Pero du pinili na Diyos a sakup na, éy side ya du tolay a éwan matalinung,
monda kédemét na oras, éy masanike du matalinung a tolay.
28 Pinili na Diyos du mababa a tolay a ngéngahinan de a medukés, monda
maging éwan tu pasa du mataas a tolay.
29 Kanya éwan tu maari a magmalaki ta harap na Diyos.
30 Pero i Diyos éy pinékiagum na kitam ni Cristo Jesus. Siya i katalinungan
tama. Tukoy tam i Diyos dahil ni Jesus. Dahil ni Jesus éy ibilang kitam na
Diyos a éwan tu kasalanan; tolay na kitam dén. Iligtas kitam na Diyos, da
minate ti Jesus to kudos.
31 Kanya te kagi ta kasulatan, a “Diyan kam magmalaki, éng'wan Diyos i
purién moya.”

2

Tu Nitoldu Ni Pablo

1 Sikam a tétotop ko, to kéange ko sina dikam, éy nipahayag ko dikam i
tungkul ta Diyos. Pero éwanék nagtoldu dikam ta medisalad a kagi.
2 I naisip kua éy éwanék tu iba a itoldu dikam éng'wan ti Jesu Cristo a nipako
to kudos.
3 Kanya to kéange ko dikam, éy nasanikeék dikam, a négantingék a tahod.
4 Ewanék nagpahayag dikam ta medisalad a kagi a koman i kagi na
matalinung; éng'wan nikagi ko ta kapangyarian na Espiritu na Diyos.
5 Kanya tu péniwala moy to kinagi ko, éy éwan dahil ta kagi a medisalad, éng
'wan kapangyarian na Diyos i nagpatunaya dikam a tutuhanan tu nitoldu
ko.

Tu Plano Na Diyos

6 Pero itoldu ko be i medisalad a kagi du méniwala ni Jesus ta mahusay. Pero
i éya a medisalad a pégtoldu ko, éy éwan kona ta medisalad a pégtoldu na te
tungkulin a tolay. I pégtoldu dia, éy malipas san ya.

7 Eng'wan, i pégtoldu kua éy medisalad a kagi a gébwat ta isip na Diyos,
a nelihim ta tolay. I éya a kagi éy plano na Diyos a nihanda na a para ta
kahusayan tam. Ey nihanda na bagu nilalang i mundua.
8 Pero du te tungkulin a tolay, éwan de tukoy i éya a plano na Diyos. Eng
napospusan de maka, éy éwan de binuno tu Panginoon tam to kudos.
9 Pero nakagi dén ta kasulatan, a "Nihanda dén na Diyos i kaluub na a
para du mégmahal diya. Pero éwan tu naketa to plano a nihanda na; éwan tu
nakabati éng anya i nihanda na. Ewan tu nakaisip to nihanda na."
10 Pero nadid éy pinaange se na Diyos i Espiritu na a néngipaliwanag dikitam
to nihanda na a plano. Ey tu Espiritu éy tukoy na i maski anya a bagay. Maski
i isip na Diyos, éy tukoy na.
11 Mara, éwan tu makapospos ta isip no iba a lélake. I mapospusan mo sana
éy tu sarili mo a isip. Ey kona be sa i Espiritu na Diyos--siya san i makapospos
ta isip na Diyos.
12 Ey nadid, i tukoy tam éy éwan gébwat ta ugali na tolay. Eng'wan, pinaange
dikitam na Diyos i Espiritu na. Siya i mégpaliwanaga dikitam ta memahal a
plano na Diyos dikitam.
13 Kanya éwan kame mégtoldu ta kagi a gébwat ta isip me san; éng'wan i
pégtoldu mia éy kagi a gébwat ta Banal a Espiritu. Kona sa. Mégkagi kame
ta kagi na Espiritu na Diyos, éng mégpaliwanag kame du tolay a pégiyanan na
Espiritu.
14 I tolay a éwan pégiyanan na Espiritu na Diyos éy éwan de tanggapén i
gébwat ta Espiritu na Diyos. Kagi de a luku-luku i gimet na Espiritu. Ewan
de mépospusan i gimet na Espiritu, da éwan mégiyan dide.
15 Pero i tolay a pégiyanan na Banal a Espiritu, éy tukoy de i maski anya;
tukoy de i katutuhanan éy ta éwan. Pero du éwan méniwala éy éwan de tukoy i
ugali du tolay a pégiyanan na Espiritu.
16 Da éwan tu nakapospos ta isip na Panginoon. Ewan tu makapagtoldu
diya. Pero sikitam éy tukoy tam i isip ni Cristo.

3

Utusan Kame San Na Diyos

1 Sikam a tétotop ko, to kébisita ko dikam, éy éwanék nakapagtoldu dikam
a kona to gimet ko du tolay a pégiyanan na Banal a Espiritu. Da sikam, éy
gégemtén moy pabi tu dati moy a ugali. Mara, mabulol kam pabi ta péniwala
moy ni Cristo. Kanya medibo san a kagi tu nipagtoldu ko dikam.
2 Mara, inatdinan ta kam san ta gatas, da éwan moy pabi kaya i kanén a
mekétog. Ey hanggan nadid éy éwan moy pabi kaya,
3 da sésundin moy pabi tu ugali moy a dati. Bagay néglébug kam, sakay
négpanapanaghili kam, éy saya i katunayana a sundin moy pabi tu ugali moy
a dati. Bakit ahigén moy du tolay a iba a éwan méniwala ta Diyos?
4 Bagay te mégmalaki dikam a sakup ni Pablo, o dikaya ni Apolos, éy saya i
tandaa a umaheg kam pabi du tolay a éwan méniwala.
5 Bakit néglébug kam? Akala moy wade éng mataasék ni Apolos, o éng ti
Apolos i mataas diyakén. Ewan moy beman tukoy a pareho kame a mababa?
Utusan kame san na Diyos. Nipahayag me san dikam tu péniwala moy nadid.
Basta éwan pareho tu niutus dikame na Diyos.

6 Mara, sakén i nagmula ta bukél; ti Apolos i nagdileg. Pero besa a sikame i
nagpatubu ta kayo. Diyos san i nagpatubua.
7 Kanya éwan mahalaga tu mégmula; éwan be mahalaga tu mégdileg. Diyos
san i mahalaga, da siya i mégpatubua ta kayo.
8 Tu mégmula, sakay tu mégdileg, éy pareho side a mababa. Gantian side na
Diyos ayun ta tarabaho de.
9 Ey sikame ti Apolos, éy mégkaguman kame san a mégtarabaho ta Diyos ta
uma na. Ey sikam i uma na Diyos. Mara, tu nimula me dikam, sakay tu
dinileg me, éy éwan kayo, éng éwan tu Mahusay a Baheta.
Halimbawa sikam, éy bile kam dén na Diyos.
10 Ey sakén éy pinagkaluubenék na Diyos a tagapagbile ta bile na. Kanya
nagimeték dén ta pundasiyon na bile. Nadid te iba a lélake a mégbile diya.
Pero dapat mangilag du tolay a mégbile ta bile na Diyos.
11 Diyan side magimet ta iba a pundasiyon, da te pundasiyon dén ta bile na
Diyos, a ti Jesu Cristo ngani dén. Ewan maari a magimet ta iba a pundasiyon.
12 Nadid, sari-sari a kasangkapan i gamitén de ta pégbile de ta pundasiyon.
Te mégamit ta kasangkapan a mahalaga: gintu, pilak, sakay mahalaga a bito.
Sakay te mégamit ta kasangkapan a mahuna: kayo, sakay kawayan, sakay
kugun.
13 Kédemét na aldew na péghukum, éy mehayag i tarabaho na bawat esa
a tolay na Diyos, éng mahusay, o éng mahuna. Da puhubaan na Diyos i
tarabaho tam ta apoy.
14 Tu tinarabaho na bawat esa to pundasiyon, éng mabuhay ta apoy, éy
atdinan siya na Diyos ta gantimpala na.
15 Pero éng matutod tu tinarabaho de, éy éwan side atdinan ta gantimpala
de. Mara, koman side i tolay a lumuwas ta bile a métutod. Buhay side, pero
natutod i étanan a ari-arian de.
16 Bakit! Ewan moy beman mépospusan a sikam i bile na Diyos? Kanya
mégiyan dikam i Espiritu na Diyos,
17 a sikam i bile na a sarili. Ey parusaan na Diyos i maski ti ésiya a mangsida
ta bile na. Ey sikam ngani dén i bile na, da mégiyan dikam.
18 Diyan kam magkamali tu isip. Eng te tolay sina dikam a isip de a
matalinung side ayun ta ugali ta mundua, éy dapat a ibutan de i kona sa a
isip de. Maari éng maging mahina side tu isip, monda makapospos side ta
ugali na Diyos. Nadid, éng kona sa, éy matalinung side a talaga.
19 Dahilan du tolay a matalinung ta ugali ta mundua, éy pégngihitan side na
Diyos. Kona man sa, éy nesulat dén ta kasulatan, a "Pékebuyuén na Diyos tu
isip du matalinung."
20 Sakay "Tukoy na Diyos a éwan tu pasa i isip du matalinung."
21 Kanya, diyan moy ipagmalaki i maski ti ésiya a tolay. Inatdinan kam dén
na Diyos ta étanan a kailangan moy:
22 Sakén, sakay ti Apolos, sakay ti Pedro i niatéd naa dikam a mangtulung
dikam. I mundua, i buhay, i kamatayan, sakay i panahun nadid, sakay i
panahun a dumemét, éy sikam i amo de a étanan.
23 Pero sikam i sakup ni Cristo. Ey ti Cristo éy sakup na Diyos.

4

Du Apostol Ni Cristo

1 Tandaan moy; sikame ti Apolos, éy utusan kame san na Diyos. I tungkulin
mia éy méngipahayag ta Mahusay a Baheta, a nelihim to éya.
2 Nadid, i mahalaga a gimet na utusan, éy sumunud to amo na.
3 Ey anya sakén? Mahusayék a utusan, o éwan? Ewan ko tukoy, Ewanék
malungkut éng pintasanék moy,
4 da Panginoon san i bahala a mégkagi éng sinunud ko siya, o éng éwan. I isip
kua, éy éwanék tu kasalanan, pero makay te kasalananék. Tukoy na Diyos.
5 Kanya sikam, éy diyanék moy pintasan, da éwan pabi oras. Késoli na
Panginoon, éy siya i bahala a magpaliwanag ta lihim a gimet na tolay, éng
tama, o éng medukés. Siya i magpaliwanag ta hangad na tolay, a ganti na
dide ayun ta gimet de.
6 Tétotop ko, i nisulat ko a éye dikam éy ginamit ko dén i ngahen me ti
Apolos, monda éwan moy kaleksapan tu nitoldu me dikam. Diyan moy
ipagmalaki tu esa, a idelan moy tu esa; da pareho kame san ti Apolos.
7 Bakit! Diyos i nangatéda dikam ta mahusay a gemtén moy.
Bakit mégmalaki kam? Naleksapan moy wade a Diyos i nangatéd ta buhay
moy.
8 Mégmalaki kam bale a sikam san i kampian na Diyos! Sikam bale san i
mayamana ta Diyos! Isip moy hari kam bale dén ta banuwan na Diyos. Pero
sikame a apostol, éy ewan pabi. Gustu ko maghari kam maka dén; makay
pakultaden moy kame be a maghari.
9 Pero éwan be. Da sikame a apostol, éy pinaghirap kame wade na Diyos ta
mas mahigit ta iba a tolay. Apién kame na tolay. Kapareho kame na pihesu a
adene a bunon na pulis. Tolay sakay anghel i maketaa ta hirap me.
10 Sikame éy luku-luku kame kan, da méniwala kame ni Cristo. Pero sikam
éy mégmalaki kam a matalinung kam ta péniwala moy. Sikame éy mehina
kame kan, pero sikam éy mesibét i isip moya. Sikam éy purién kam bale na
tolay. Ey sikame, éy apién de kame san.
11 Hanggan nadid éy mégtiis kame ta alép, sakay eplék. Kulang i badu mia.
Ewan kame tu bile a sarili. Sakay éng méglebut kame éy pasakitan kame na
tolay.
12 Mégtarabaho kame ta mahigpit ta kanén me. Bagay dustaén kame du
tolay, éy panalangin me san side. Bagay lokuén de kame, éy tiisén me san.
13 Bagay upusén de kame, éy mebait kame san dide. Hanggan nadid, éy
apién de kame a ibilang de kame a mehupet.
14 I éye éy éwan ko nisulat a monda masanike kam, éng'wan gustu ko éy
hatulan ta kam. Da sikam i bilang anak ko a mahal ko.
15 Dahilan, maski te meaadu a mégtoldu dikam ta tungkul ta péniwala moy
ni Cristo, éy sakén san i ama moya. Da sakén i neditol a nagpahayag dikam
ta Mahusay a Baheta ni Cristo.
16 I pékiohon kua dikam, éy umaheg kam diyakén.
17 Kanya nadid, éy paangen ko dén sina dikam ti Timoteo, monda siya
i magpaala-ala dikam to pégtoldu ko ta bawat simbaan a angayan ko. Ti
Timoteo, éy siya i mahal ko a anak a matapat ta péniwalaan tam.
18 Te sénganya wade sina dikam a mégmalaki, da akala de wade éy éwanék
sina dikam bumisita.
19 Pero éwan. Eng kaluuben na Diyos, éy umangeék sina ta sandali a
panahun. Ey nadid, kédemét ko sina, éy puhubaan ko du mégmalaki sina, éng
talaga a te kapangyarian side a gébwat ta Diyos.

20 Dahilan, éng sakup kam na Diyos a talaga, éy éwan mahalaga tu kagi moy,
éng'wan tu gimet moy.
21 Anya i gustu moya? Parusaan ta kam ta kédemét ko, o mebaiték dikam?
Eng éwan moy ibutan tu kasalanan moy, éy parusaan ta kam a talaga.

5

Parusa Ta Mégimet Ta Medukés

1 Nadid, te kaginék dikam. Nabaheta ko dén a te méngibébi ta ina ta gurupu
moya, a nékiagum kan ta asawa nama na. Bakit? Maski du éwan mékidiyos, éy
éwan side tu ugali a kona sa.
2 Bakit mégmalaki kam, éng kona sa? Dapat kam a masanike. I bilin kua
dikam, éy ibutan moy i lélake a éya ta gurupu moy.
3 Sakén, maski adeyoék, éy isipén ta kam. Ey naisip ko dén a kailangan
a parusaan moy i éya a lélake ta kasalanan na. Saya i bilin kua a gébwat ni
Panginoon Jesus.
4 Kanya, éng magmiting kam, éy tandaan moy i bilin ko a éye. Ey aguman
kam na Panginoon tam.
5 I bilin kua dikam, éy ibutan moy i éya a lélake ta gurupu moy. Ipadikép
moy siya ni Satanas, monda pasakitan na siya. Eng kona sa, éy makay
magsisi siya, monda meligtas i kaliduwa na ta aldew na péghukum na Diyos.
6 Bakit mégmalaki kam a mahusay kam, pero pébayan moy i kona sa a te
kasalanan? Ataay! Ewan moy beman tukoy, i tolay a te kasalanan éy koman
i te ladu a makaahes. Eng éwan moy iadeyo tu te ladu, éy umahes tu ladu na
dikam.
7 Kanya ibutan moy i lélake a éya a te kasalanan, monda mahusay kam a
gurupu, a éwan tu te kasalanan dikam. Ey bilang éwan kam tu kasalanan a
talaga; da ti Cristo, éy niatéd na i buhay na para dikitam. Mara, siya i tupa a
binuno du Judeo to Piyesta na Ala-ala.
8 Kanya sikitam, dapat tam a alélahanén tu nikate ni Jesus para dikitam.
Sakay ibutan tam tu medukés dikitam, monda mahusay tu péniwala tam, a
matapat kitam.
9 Nadid, kinagi ko dikam to sulat ko a esa, a diyan kam mékiagum ta tolay a
méngibébi éy ta méngilélake.
10 Pero du medukés a tolay a éwan mékidiyos, éy besa a side i kinagi kua
dikam, da éwan kam makaiwas dide, da kabébayan moy side.
11 Eng éwan, i kahulugen no kinagi ko dikam, éy diyan kam mékiagum du
tolay a kagi de a méniwala side ni Jesus, pero méngibébi side. Kanya du top
moy ta péniwala, éng medukés side, mara éng te medémot, éng te sumésamba
ta diyos-diyosan, éng te méngdusta, éng te méglasing, éng te mégtako, éy diyan
kam mékiagum dide. Maski éng méngan kam, éy diyan kam mékidipon dide.
12-13 Da sakén éy éwanék tu katungkulan a magsumariya du éwan méniwala
ni Jesus. Diyos i bahala dide. Pero du te kasalanan a kasakup na gurupu moy,
éy dapat moy side a sumariyaén. Kona se i kagi ta kasulatan: “Paibutén moy
ta gurupu moy tu medukés a tolay.”

6

Eng Te Iabla Kam Ta Top Moy

1 Eng te esa dikam a magabla to kaguman na, éy bakit mégabla kam
ta te tungkulin a tolay a éwan mékidiyos? Dapat du méniwala ni Jesus i
magsumariya ta abla moy.
2 Bakit! Ewan moy beman tukoy a du tolay na Diyos i magsumariya du iba
a tolay, ta kédemét na Diyos a maghukum? Nadid, éng sikam i magsumariya
du éwan mékidiyos a tolay ta panahun a dumemét, éy bakit éwan kam maari
nadid a magsumariya ta kétihék san a abla de?
3 Sakay pati, sumariyaén tam be du anghel na Diyos. Kanya maari kam
nadid a magsumariya du kaguman moy sina a te abla.
4 Pero éng te mégabla sina dikam, éy bakit mégpasumariya kam du tolay a
éwan méniwala ta Panginoon tam. Sakay pati éy éwan side sakup na simbaan
moy?
5 Ewan kam beman mésanike dide? Bakit! Ewan beman tu esa dikam sina
a maari a magsumariya, a magpayo du kaguman moy a magabla?
6 Ewan wade, da méngidimanda kam tu top moy ta péniwala. Sakay pati éy
tolay a éwan mékidiyos i pégsumariyaén moya!
7 Eng iabla moy tu kaguman moy, éy saya i katunayana a nagkamali kam.
Ewan beman maari a tiisén moy san dén tu méngapi dikam, sakay palipasén
moy san tu méngdaya dikam?
8 Pero sikam, éwan wade sa kona i ugali moya, da sikam i méngapi du
kaguman moy a méniwala, sakay méngdaya kam be dide!
9 Bakit! Ewan moy beman tukoy, a du medukés a tolay, éy éwan side tu
kabahagi ta kaharian na Diyos? Diyan kam magkamali tu isip. Tu tolay a
méngibébi, sakay du méngilélake, sakay du méniwala ta diyos-diyosan, sakay
du méngagew ta te asawa, sakay du bakla,
10 sakay du mégtako, sakay du medémot, sakay du méglasing, sakay du
méngdusta, sakay du méngdaya--du kona sa a tolay éy éwan side tu kabahagi
ta kaharian na Diyos.
11 Kona sa i sénganya dikam to éya. Pero nadid éy nilinis kam dén na Diyos
ta kasalanan moy. Sinakup na kam dén. Nibilang kam dén na Diyos a éwan
kam tu kasalanan, dahil tu gimet ni Panginoon Jesu Cristo, sakay tu gimet na
Espiritu na Diyos.

Purién Moy I Diyos Ta Bégi Moya

12 Nadid, makay te mégkagi sina, a "Maariék a mégimet ta maski anya, da
nilinisék na dén to kasalanan ko." Pero éwan. Da tandaan moy, te gimet be
a magpadukés dikam. Mara sakén, maariék a magimet ta maski anya, pero
éwanék ipasakup ta madukés a ugali.
13 Mara, éwan ka tu kasalanan éng méngan ka, da gustu na tiyan mo i kanén.
Pero te panahun be a pahintuén na Diyos i péngan na tolay. Nadid, makay isip
mo éwan ka be tu kasalanan éng méngibébi ka, o dikaya méngilélake, da siya
be ya i gustu na bégi mo. Pero éwan! Kasalanan ya! I bégi mo éy éwan para
ta péngibébi, éng'wan para ta Panginoon. Ey sinakup dén na Panginoon i bégi
tama.
14 I Diyos, éy binuhay na a huway ti Panginoon Jesus. Ey kona kitam be sa,
a pabuhayén na be i bégi tama, dahil ta kapangyarian na.
15 Ewan moy beman tukoy i bégi tama éy sakup dén ni Cristo? Ey nadid,
éng kona sa, éy éwan kam maari a mékiagum ta medukés a bébe. Medukés ina
a tahod!

16 Ewan moy beman tukoy i méngibébi éy maging isesa side tu bégi. Da kagi
na Diyos éy “Maging isesa side.”
17 Pero éng mékiagum kam ta Panginoon éy maging isesa kam tu isip.

18 Kanya diyan kam méngibébi éy ta méngilélake. I iba a kasalanan éy éwan
na paduksén i bégi na tolay. Pero tu méngibébi, éy paduksén na i bégi na a
sarili.
19 Bakit! Ewan moy tukoy a i bégi moy éy bile na Banal a Espiritu? Mégiyan
siya dikam. Saya i kaluub na Diyos dikam. I bégi moy éy éwan moy koo, éng
'wan koo na Diyos,
20 da binugtong na kam ta dikél a halaga. Kanya purién moy i Diyos ta bégi
moya.

7

Tu Pégpakelagip Tungkul Ta Péngasawa

1 Nadid, saye i sengbet kua dikam tungkul to nipakelagip moy diyakén to
sulat moy: Eng éwan mangasawa i lélake, éy mahusay ya a ugali.
2 Pero dapat mangasawa i bawat lélake, monda maiwasan de i péngibébi.
Dapat be a mangasawa i bawat bébe, monda maiwasan de be i péngilélake.
3 Sakay dapat tupadén na lélake i tungkulin na to asawa na. Sakay kona be
sa tu bébe. Diyan moy idelan tu asawa moy, éng mékidudug dikam.
4 Dahilan tu lélake, siya i te kapangyarian ta bégi na asawa na. Ey kona be
sa tu bébe, éy te kapangyarian be siya ta bégi na asawa na. I bégi mo, éy koo
dén na asawa mo.
5 Kanya diyan moy idelan i asawa moy. Maari a éwan kam magdudug éng
nagkasunduan moy a manalangin kam. Pero sandali san. Kétapos moy, éy
magdudug kam man dén. Makay éwan kam makatiis, a tulos kam a toksoén
ni Satanas.
6 Nadid, saya i sengbet kua dikam to nipakelagip moy. Ewan kam tu
kailangan a mangasawa; pero éng gustu moy éy maari be.
7 I gustu ko makaa éy kaparehoék moy a éwan tu asawa. Pero éwan
paripareho i kaluub na Diyos dikitam.

8 Ey saye i bilin kua dikam a éwan tu asawa, sakay sikam a bilo: éng umaheg
kam diyakén a éwan kam mangasawa, éy mahusay.
9 Pero éng éwan kam makatiis, éy maari kam a mangasawa. Maigi pa i te
asawa kesira ta magkasala.

10 Nadid, saye i utus kua dikam a te asawa dén. Ey gébwat ta Diyos i kagi ko
a éye: Diyan humiwalay i bébe ta asawa na.
11 Pero éng humiwalay tu bébe, éy diyan siya mangasawa a huway. O
dikaya makipagkasundu san siya to asawa na. Sakay diyan hiwalayan na
lélake tu asawa na.
12-13 Nadid, sikam a te asawa a éwan méniwala ta Panginoon tam, éy te
bilinék be dikam. Pero éwan ye utus na Diyos; éng'wan gébwat san diyakén:
Eng te asawa ka a éwan méniwala, pero gustu na pabi a mékiagum diko, éy
diyan mo siya hiwalayan.
14 Dahilan tu éwan méniwala éy sakupén siya na Diyos dahil to péniwala no
asawa na. Eng éwan sa kona, éy éwan sakup na Diyos du anak moy. Pero sakup
side na Diyos a talaga.

15 Pero tu asawa mo a éwan méniwala, éng gustu na a humiwalay, éy
pabayan mo siya a humiwalay. Pakultaden moy i kona sa, da gustu na Diyos
éy mebait kitam san ta iba a tolay.
16 Bakit isip mo a meligtas tu asawa mo éng umagum san diko? Ewan mo
tukoy, éng meligtas siya, éng éwan. Kanya éng pumilit siya a mékihiwalay, éy
diyan mo siya sésawayén.

Diyan Moy Baguén I Kalagayan Moy

17 Nadid, saye i utus kua ta bawat simbaan a angayan ko: Dapat sugsugén
na bawat esa dikam i nipagkaluub dikam na Panginoon to nipangsakup na
dikam.
18 Mara, éng Judeo ka to nipangsakup diko na Diyos, éy diyan mo ibutan tu
pagkajudeo mo. Eng éwan ka Judeo to nipangsakup diko na Diyos, éy diyan
ka maging Judeo. Diyan ka ipébugit a kona du Judeo.
19 Da éwan mahalaga ta Diyos i lahi mua, éng Judeo ka, o éng éwan ka Judeo.
Eng'wan i mahalaga a gimet moy éy sundin moy i utus na Diyos.
20 Kanya diyan moy baguén i dati a lagay moy to nipangsakup dikam na
Diyos.
21 Mara, éng utusan ka san to nipangsakup diko na Diyos, éy diyan mo
iwasan tu pagkautusan mo. Pero éng maketa ka ta kalayaan mo, éy maari
be.
22 Da tandaan moy, tu utusan, éng ipasakup siya ta Panginoon, éy ibilang
siya na Panginoon a malaya dén. Sakay tu malaya a tolay, éy siya i maging
utusan ni Cristo.
23 Binugtong kam dén na Diyos ta dikél a halaga. Kanya diyan kam
magpasakup ta iba a tolay.
24 Kanya nadid, sikam a tétotop ko, éy diyan moy pilitén a baguén tu dati a
kalagayan moy to nipangsakup dikam na Diyos.

Tungkul Du Ewan Tu Asawa

25 Nadid, tungkul man dén du éwan tu asawa, éy éwanék tu utus a gébwat
ta Panginoon. Pero maari kam a umasa ta kagi ko a sarili, da agumanék na
Panginoon tam.
26 Nadid, dahil ta mahigpit a hirap moy, éy naisip ko a maigi pa a diyan
mangasawa du éwan tu asawa.
27 Ey sikam a lélake a te asawa dén, éy diyan moy side hiwalayan. Pero éng
éwan kam pabi tu asawa, éy diyan kam mangasawa.
28 Pero éng mangasawa kam, éy éwan kam tu kasalanan. Pero du manga-
sawa, éy magdanas side ta hirap. Ey gustu ko maiwasan moy i mehirap a
buhay.
29 A tétotop ko, kanya ibilin ko dikam i kona se, éy dahil éy adene dén
i katapusan. Kanya sapul nadid, sikam a lélake a te asawa, éy diyan kam
maabala du asawa moy.
30 Sakay diyan kam maabala ta kalagayan moy. Mara éng te hirap kam, éng
masaya kam,
31 éng te meadu kam a kasangkapan, éng mégnigosiyo kam, éy diyan moy
side kéabalaan ta péniwala moy ni Jesus, da adene dén i katapusan na mundua.
32 I gustu kua éy éwan kam tu katagigen a mangabala dikam. Mara tu lélake
a éwan tu asawa, éy isipén na san i gimet na Panginoon, éng anya i kasayaan
na diya.

33-34 Sakay du madiket, éy isipén de be san i gimet na Panginoon. Gustu
de tupadén de i kaluuben na Diyos dide. Pero du te asawa, éy isipén de
i kalagayan de, éng anya i kasayaan no asawa de. Du te asawa dén, éy
mégsalawahan side, da gustu de a aguman de i Diyos. Pero gustu de be a
aguman du asawa de.
35 Kanya i nisulat ko a éye, éy monda aguman ta kam. Ewan ta kam gipusén
a mangasawa. Basta i gustu ko sana, éy gemtén moy i mahusay, monda éwan
tu maabala dikam ta péniwala moy ta Panginoon.
36 Nadid, tungkul ta magkatipan a nagkasunduan de dén a éwan magagum.
Eng gustu no lélake a tahod a magagum side to katipan na, mara éng mahigpit
i pagkagustu na diya, éy maari. Dapat side a magasawa. Ewan ya kasalanan.
37 Pero éng naisip no lélake a éwan siya mangasawa, mara éng matiis na a
éwan umadene to katipan na, sakay éwan tu magpilit diya, éy maari be. Diyan
siya mangasawa.
38 Kanya tu mangasawa to katipan na, éy mahusay ya. Sakay tu éwan
mangasawa, éy lalo a mahusay.
39 Nadid tu bébe, éy kailangan siya a mékiagum to asawa na habang buhay
tu asawa na. Pero éng mate tu lakay na, éy maari siya a mamakét. Basta tu
pakét na éy dapat be a méniwala ni Jesus.
40 Pero lalo a mahusay tu bilo éng éwan mamakét. Saya i isip kua. Ey
méniwalaék a sé' be ya i kaluuben na Espiritu na Diyos.

8

Tungkul Ta Niatang De

1 Nadid, ipaliwanag ko dikam i tungkul ta pilas a niatang de ta diyos-
diyosan, éng maari tam a kanén, o éng éwan.
Nadid, tukoy ko a sikitam a méniwala éy sikitam i makapospos ta mahusay
a gimet. Pero mangilag kam--makay ipagmalaki moy i napospusan moy.
Maigi pa éy mahalén moy i iba a tolay kesira ta magmalaki kam dide. Saya i
kahusayan de.
2 Eng te magmalaki ta napospusan na, éy saya i katunayana a kulang pabi
i napospusan na.
3 Pero tukoy na Diyos i mangmahal diya, a saya i sakupén naa.
4 Nadid, tungkul to pilas a niatang ta diyos-diyosan, tukoy tam a éwan tu
pasa i diyos-diyosan. Ewan tu iba a diyos éng éwan i Diyos ta langet.
5 Te kalakalase a talaga a espiritu ta langet sakay ta luta, a péniwalaan du
iba a tolay.
6 Pero sikitam, i péniwala tama éy isesa san i Diyos. Siya éy Tama tam a
naglalang ta mundua. Siya i asaan tama. Isesa san i Panginoon tam. Ey
siya éy ti Jesu-Cristo. Siya be san i asaan tam. Pinaglalang siya na Diyos ta
mundua.
7 Nadid, maski napospusan tam dén i éya, du iba a kaguman tam éy éwan
de pabi natukoy. Te séngaséngan ya ta gurupu moy a sinumamba ta diyos-
diyosan to éya. Kanya isip de a te kasalanan side éng kanén de i pilas a niatang
ta diyos-diyosan.
8 Pero éwan, da éwan mégingél i Diyos éng kanén moy i pilas a niatang. Ewan
importante ta Diyos éng kanén moy, o éng éwan.

9 Pero entan moy. Maski maari kam a méngan ta pilas a éya, éng kanén
moy, éy mangilag kam. Makay mangatéd ya ta kasalanan du kaguman moy
a mehina pabi tu péniwala.
10 Mara, tu tolay a mehina pabi tu péniwala, éy tukoy na a mékapospos ka dén.
Nadid, éng meta na ka a méngan ta pilas a niatang to diyos-diyosan, makay
kagi na a maari be siya a méngan, da éwan bawal diko.
11 Ey nadid, éng tulos na a kanén, éy makay magsisi siya a magsisi, da
akala na a te kasalanan siya. Nadid, makay ipebut mo diya tu péniwala na
ni Jesus, a tulos mapahamak siya. Diyan mo dén, da siya i top mo ta péniwala,
a nagpakamatay ti Cristo diya.
12 Eng kona sa, éy te kasalanan kam ni Cristo, da niatéd moy i nipagkasala
no top moy a mehina pabi tu péniwala.
13 Kanya sakén, éng te pilas a mangatéd ta ipagkasala no top ko, éy éwan ko
kanén, hanggan.

9

Maari I Apostol a Ipagastos

1 Mara sakén, éy inutusanék ni Jesus a maging apostol. Ewanék tu kailan-
gan a sumunud ta iba a tolay, da naketaék ta Panginoon Jesus! Sikam i bunga
na tarabaho ko ta Panginoon.
2 Maski te iba a mégidel ta pagkaapostol ko, éy tukoy moy dén a apostolék,
da sikam i mégpatunaya a apostolék a talaga.
3 Saya i sengbet kua du mégsiyasat diyakén, a kagi de a éwanék apostol ni
Jesus.
4 Nadid, éng apostol kame ti Bernabe, éy bakit kagi de a éwan kame maari
a ipagastos dikam ta kailangan me?
5 Mara sakén, éwanék beman maari a mangasawa, éng gustu ko maka,
monda te asawaék be a kumuyog diyakén ta péglebut me? Du iba a apostol,
sakay du top ni Jesus, sakay ti Pedro, éy kékuyugén de du asawa de. Ey sikame
éy éwan kame bale maari?
6 Bakit sikame bale san ti Bernabe i te kailangan a mégtarabaho ta gastos
me, Pero du iba a mégtoldu dikam éy éwan!
7 Mara tu sundalu, éy gastosan siya na gubiyerno. Tu mégmula éy makin-
abang siya ta bunga na. Sakay tu mégpastor ta tupa, éy makinabang siya ta
gatas de. Pero sikame éy éwan kame tu suweldu ta pégtoldu me.
8 Ey éwan san sakén i mégkagi a dapat magastos kam ta mégtarabaho dikam,
da nesulat be dén ta kautusan
9 ni Moises, a "Diyan mo busalan tu baka a ipagpaégik mo." Ey anya, isip
moy baka san i alélahanén na Diyos?
10 Ewan, sikitam i alélahanén na. Dahil dikitam éy nesulat ina, da du tolay a
mégaradu éy umasa side a makinabang side éng oras dén a magapas. Ey kona
be sa du mégégik, a umasa be side.
11 Ey nadid, éng nimula me dikam i kagi na Diyos, éy bakit éwan kame maari
a umasa dikam, a gastosan moy kame?
12 Du iba a mégtoldu, éng maari side a ipagastos dikam, éy lalo dén sikame.
Pero maski maari kame éy éwan kame mégaged dikam, éng'wan tiisén me
san i hirap me. Makay idelan du tolay i Mahusay a Baheta ni Cristo, éng meta
de kame a magaged.

13 Mara du mégtarabaho ta Templo, éy alapén de tu kanén de ta éya. Te
pékinabang side ta niatéd du tolay ta éya.
14 Ey kona be sa i niutusa na Diyos éy du mégpahayag ta Mahusay a Baheta,
éy dapat gastusan side du tolay a mégbate to kagi de.
15 Pero sakén, maski maariék a pagastos dikam, éy éwanék nagaged dikam.
Sakay éwan ko kanya nisulat ye dikam éy monda magagedék dikam. Ewan!
Maski mateék éy éwanék magpagastos dikam; monda maariék a mégmalaki a
éwanék nagaged dikam.
16 Pero, éwanék magmalaki a nagpahayagék ta Mahusay a Baheta. Ewan.
Da saya i niutus na Panginoon diyakén. Hus, magkamiték ta hirap éng éwanék
mégpahayag ta éya.
17 Mara, i tungkulin ko a éye a mégpahayag, éng ginimet ko san, éy maariék
a ipagastos. Pero éwan, da tupadén ko san tu niutus diyakén na Diyos.
18 Nadid, éng éwanék tu upa, éy anya i gantimpala kua? I panggantim-
palaan sana diyakén éy tu pégpahayag ko ta tolay a éwanék tu bayad. Maski
maariék a ipagastos, éy inidelan ko.
19 Nadid, maski éwanék tu kailangan a sumunud ta tolay, éy sumunudék
dide. Naging utusanék de, monda makaakiték ta lalo a meadu a ipasakup ni
Jesus.
20 Bagay kaguman ko du Judeo, éy ahigén ko i ugali de, monda tanggapanék
de éng akitén ko side. Maski éwanék sakup ta utus na Judeo, éy ipasakupék be,
monda maakit ko side.
21 Bagay kaguman ko du éwan Judeo a tolay, éy ahigén ko be i ugali dia. Side,
éy éwan side sakup ta utus na Judeo. Kanya éng kaguman ko side, éy éwanék
be ipasakup ta utus na Judeo. (Pero sundin ko pa i utus ni Cristo.) Ahigén ko
side, monda méniwala side éng akitén ko side.
22 Bagay kaguman ko du tolay a mehina pabi tu péniwala, éy ahigén ko
be side, monda tanggapénék de be, monda patibayén ko i péniwala de.
Maski anya a kalase na tolay, éy ahigén ko side a mebaiték dide, monda éy
tanggapén de maka i pégtoldu kua, a tulos meligtas side.
23 Ginimet ko i étanan a éya, alang-alang ta Mahusay a Baheta. Sakay
gemtén ko be monda te kabahagiék ta gantimpala na Diyos.
24 Mara ta rombaan, meadu i maginan, pero tu manalo san i makaalap
ta gantimpala. Ey nadid sikam a méniwala ni Cristo, pumilit kam be a
magtarabaho para ta Panginoon, monda atdinan na kam ta gantimpala moy.
25 Mara du magkontes, éy pilitén de i bégi dia a mégparaktis a mégparaktis,
monda makaalap side maka ta gantimpala de a maseplot san a maibut.
Pero sikitam, éy pumilit kitam ta péniwala tam, monda makaalap kitam ta
gantimpala tam a éwan maibut.
26 Kanya sakén, éy pilitén ko a tupadén i tungkulin ko a niutus diyakén na
Panginoon. Mara, deretso i ginan ko. Mesipagék a mékilaban ta kontes.
27 Pahirapan ko i bégi kua, a pilitén ko a éwanék magkasala. Mégantengék
maski nagpahayagék ni Jesus, makay éwanék atdinan na Diyos ta gantimpala
ko, éng maabalaék ta péniwala ko.

10

Baheta Tungkul Ta Diyos-diyosan

1 Sikam a tétotop ko, gustu ko a alélahanén moy tu nanyari du apo-apo tam
to araw, to nikuyog de ni Moises to melawa a ilang a lugar. To péglebut de, éy

nalduman side no kunném a nangigiya dide. Inumahabes side ta Medideg a Diget.
2 Mara, koman side i nabinyagen to kunném sakay to diget, da nagpasakup side ni Moises.
3 Sakay néngan side a étanan to kanén a gébwat ta Diyos.
4 Sakay ininom de a étanan tu dinom a pinabukal na Diyos to bito. I éya a bito, éy halimbawa ni Cristo, éy siya éy kinumuyog dide to péglebut de.
5 Pero maski kona sa, éy mégingél i Diyos ta meadu dide, a tulos pinarusaan na side hanggan minekalat dén tu bangkay de ta éya a ilang.
6 Nadid, i éya a nanyari du Judeo to ilang a lugar, éy himala ya dikitam, monda éwan tam gemtén i medukés, a kona to ginamet de.
7 Diyan kam sumésamba ta diyos-diyosan a kona ta sénganya dide. Nesulat dén a nagkasayaan kan side, a nagsayaw to diyos-diyosan.
8 Sakay diyan kitam méngibébi a kona ta sénganya dide. Kanya pinabuno na Diyos i éduwapulu éy ta étélo a libu ta esa a aldew.
9 Sakay diyan moy puhubaan i Panginoon, da éwan na pabayan i kasalanan moy. Side éy pinuhubaan de i Diyos, éy pinabuno na i meadu dide ta ulag.
10 Diyan kam méglekramo a kona ta sénganya dide. Kanya tu anghel a mégbébuno, éy binunu na du naglekramo.
11 Nadid, i éya a nanyari du apo-apo tam éy monda tandaan du iba. Sakay nesulat dén para dikitam, monda matolduan kitam, a diyan tam ahigén tu kasalanan de. Da adene dén nadid i katapusan.
12 Makay isip moy éwan kam magimet ta medukés. Mangilag kam; makay magkasala kam.
13 Ewan pabi tu pagsubuk a dinumemét dikam a éwan nadanasan na iba a tolay. Pero matapat i Diyos, éwan na pakultaden a masubukan kam ta higit pa ta kaya moy. Eng'wan, kédemét na pagsubuk dikam éy patibayén na i isip moy, monda matiis moy.
14 Nadid, a kakaguman ko, diyan kam méniwala ta diyos-diyosan.
15 Sikam éy te isip kam. Kanya isipén moy i kagi ko a éye.
16 Bagay mapisan kitam a umaheg to katapusan a péngapon na Panginoon, éy magpasalamat kitam to inumén tam a alak; sakay ta péginom tam, éy mégebahagi tam to dige ni Cristo. Sakay tu tinapay a pisad-pisadén tam a kanén tam, éy saya i mégebahagi tam be to bégi ni Cristo.
17 Nadid, esa momon tu tinapay. Ey sikitam, maski meadu kitam, éy maging isesa kitam be dén a bégi, da bahabahagién tam a kanén tam i esa a momon a tinapay.
18 Entan moy tu ugali du Judeo. Eng kanén de i pilas a niatang dén to pégatangan éy mékipagesa side to mégatang.
19 Nadid, anya i gustu a kagin no kinagi ko a éya? Anya, kinagi ko a te buhay tu diyos-diyosan, o te kabuluhan tu niatang de ta diyos-diyosan?
20 Ewan! I gustu kua a kagin, éy bagay mégatang du tolay ta diyos-diyosan, i péngihayinan dia éy éwan ta Diyos, éng'wan ta dimonyo! Diyan kam mékidipon dide. Sala ko a mékiagum kam ta dimonyo.
21 Ewan maari a mékidipon kam ta péngapon na Panginoon sakay tulos kam be a mékidipon ta péghayinan de ta dimonyo.
22 Ataay, isip moy beman éwan mégingél i Diyos du mégkona sa? O siguru isip moy mesibét kam diya, a éwan tu maanya dikam?

23 Nadid, makay te mégkagi a maari kitam kan a magimet ta maski anya.
Pero éwan. Da te gimet be a mégpadukés dikitam. Tutuhanan ya a maari kitam
a magimet ta maski anya, pero bakit magimet kam ta éwan makatulung ta
tolay?
24 Diyan moy isipén tu sarili moy, éng'wan i sarili na iba.
25 Maari a méngan kam ta maski anya a pilas a iyébugtong de ta palengke.
Kanén moy san; pero diyan moy pakelagip éng gébwat ta pégatangan, monda
éwan kam matageg a makay te kasalanan kam.
26 Dahilan i mundu, sakay i étanan a édse ta mundu éy koo na Diyos. Kanya
éwan bawal a kanén tam.
27 Nadid, mara te tolay a éwan méniwala, éng pékanén de kam, éy kanén moy
san i maski anya a ihayin de dikam. Diyan moy ipakelagip éng gébwat ta
pégatangan, monda éwan kam matageg a makay te kasalanan kam.
28-29 Pero éng te mégkagi dikam, a "Gébwat ina ta pégatangan ta diyos-
diyosan," éy diyan moy kékanén. Alang-alang to négkagi dikam éy diyan moy
kanén; makay matageg siya a te kasalanan kam.
Makay kagi moy, a "Maski métageg i iba a tolay a te kasalanan kitam, éy
kanén tam san, da éwan be bawal."
30 O makay kagi moy, a "Bakit sawayén de kitam ta kanén tam, éng
nipagpasalamat tam be dén ta Diyos?"
31 I sengbet ko man déna ta éya, éy gemtén moy san i mahusay, monda
purién na tolay i Diyos. Maski méngan kam, maski méginom kam, éy gemtén
moy i pangpurian de ta Diyos.
32 Diyan kam pégsapulan na kasalanan na iba a tolay, maski Judeo, maski
éwan Judeo, maski du top moy ta péniwala.
33 Mara sakén, mékisuyuék ta étanan a tolay. Pero éwanék kanya mékisuyu
dide éy monda agumanék de. Eng'wan, alang-alang dide, monda meligtas
side.

11

Tungkul Ta Pégalibunbun Eng Manalangin

1 Ey sikam, ahigénék moy, a kona ta péngaheg ko ni Cristo.
2 Nadid, sakén éy masayaék dikam, da maala-alaék moy, sakay sésundin
moy i étanan a nitoldu ko dikam.
3 Pero gustu ko a mapospusan moy a ti Cristo i te sakup ta bawat lélake; i
lélake éy te sakup ta asawa na; i Diyos éy te sakup ni Cristo.
4 Kanya tu lélake, éng manalangin, o mégtoldu ta kagi na Diyos a te
alibunbun tu ulo, éy éwan siya tu galang ni Cristo.
5 Sakay tu bébe, éng manalangin siya, o mégtoldu ta kagi na Diyos a éwan tu
alibunbun, éy makasanisanike be ya. Koman i pinokpukan a bébe.
6 Eng mégidel tu bébe a mégalibunbun éy dapat pa siya ipapukpok. Pero
kasanisanike i bébe a apehit tu buk. Kanya dapat i bébe a magalibunbun.
7 Pero tu lélake, éy éwan maari a mégalibunbun, da te kapangyarian i lélake a
kona ta Diyos. Pero tu bébe, éy sumunud siya ta lélake.
8 Dahilan tu neditol a lélake to araw éy éwan gébwat to bébe. Eng'wan, tu
bébe i négébwat to lélake.
9 Sakay éwan be nilalang i lélake para ta bébe, éng'wan nilalang i bébe alang-
alang ta lélake.

10 Kanya dapat mégalibunbun i bébe, da saya i tandaa a sakup siya na asawa
na. Saya i patunay naa du anghel, a gumalang siya ta asawa na.
11 Pero kaluuben na Diyos, éy umasa i bébe ta lélake, sakay umasa i lélake ta
bébe.
12 Da gébwat tu bébe to lélake to araw. Pero nadid éy nienak na bébe i lélake.
Sakay gébwat ta Diyos i étanan.
13 Anya i isip moya? Maari tu bébe a manalangin a éwan mégalibunbun?
Ewan!
14 Dahilan i ugali tam éy medukés tu lélake a mégpaatakdug ta buk na.
15 Pero memahal tu bébe a mégpaatakdug ta buk na, da saya i mégealibunbun
naa.
16 Nadid, éng te mékipagpasuway ta éye, i makagi ko sana, éy éwan kame tu iba
a ugali. Ey sé' be ya i ugalia du tolay a méniwala ta Diyos ta iba-iba a simbaan.

Tu Katapusan a Péngapon Na Panginoon

17 Nadid, te hatulék man dén dikam a iba. Pégkagian ta kam, dahilan éng
mégpisan kam éy éwan mahusay tu pégmiting moy, éng éwan medukés.
18 Dahilan éy nabaheta ko a bagay magmiting kam éy éwan kam négkaisa tu
isip. Eng'wan, magurugurupu kam kan. Katutuhanan siguru ya.
19 Kailangan wade dikam a magurugurupu kam, monda mapospusan moy
éng ti ésiya dikam i matapat.
20 Bagay mégmiting kam éy kagi moy a ahigén moy tu katapusan a péngapon
na Panginoon. Pero iba i péngan moy.
21 Dahilan i bawat esa dikam éy medémot a méngan ta bilon na. Ewan moy
diponén du kaguman moy a kulang tu kanén. Sakay te sénganya dikam a
méglango.
22 Bakit! Eng kanén san i isipén moya, éy méngan kam pa ta bile moy. Bakit
apién moy du kakaguman moy ta simbaan, a pakasanikién moy du éwan tu
kanén? Anya, purién ta kam ta éya? Ewan!

Tungkul Ta Péngaheg To Katapusan
a Péngapon No Panginoon

23 Saye i kagi na Panginoon a ihatul ko man dén dikam. Ti Panginoon Jesus,
to kélép a nipéngitokyon diya, éy inalap na pa tu tinapay, sakay
24 nagpasalamat, sakay pinuseng-puseng na, sakay kinagi na, a "Saye i bégi
kua a meatéd a para dikam. Ahigén moy ye monda maala-alaék moy."
25 Ey kona be sa i ginamet na, ubus de a néngan éy inalap na tu alak,
sakay kinagi na, a "I alakae, éy saye i tanda na bigu a pangako na Diyos, a
katunayan na digi ko. Bagay uminum kam ta éye," kagi na, "éy maala-alaék
moy."
26 Nadid, bagay ahigén moy i éya, a méngan kam ta tinapay sakay uminom
kam ta alak, éy saya i pékaala-ala moy to nikate no Panginoon tam. Ahigén
moy i éya a péngapon na hanggan ta késoli na se a huway.
27 Nadid, dahil ta éya a kinagi ko, maski ti ésiya a umaheg ta éya a péngapon
na Panginoon a éwan matapat, éy medukés. Mara éng kanén moy tu tinapay,
o inumén moy tu alak, a éwan kam matapat, éy te kasalanan kam, da éwan
moy iyégalang tu bégi na Panginoon, éy ta dige na.
28 Kanya isipén pa na bawat esa dikam i sarili na, éng tama, bagu moy
kanén tu tinapay, sakay inumén tu alak.

29 Dahilan, éng mékiagum kam du umaheg ta péngapon na Panginoon, sakay
éwan moy alélahanén tu bégi na Panginoon, tu kinan moy i mangatéda dikam
ta parusa moy.
30 Saya i dahilana na pégladu na meadu dikam, sakay te sénganya dikam a
minate dén.
31 Kanya isipén moy pa, éng te kasalanan kam se, o éng éwan, monda éwan
kam parusaan na Diyos.
32 Ey parusaan kitam ngani na Diyos, monda matolduan kitam, monda
éwan kitam mahukum ta péghukum na du iba a tolay.
33 Kanya nadid, sikam a tétotop ko, bagay négpisan kam a méngan éy diyan
kam meditol du kaguman moy. Sabay kam san.
34 Eng éwan kam makatiis ta alép, éy méngan kam pa ta bile moy bagu kam
négpisan. Makay parusaan kam na Diyos éng éwan tama tu péngaheg moy to
péngapon na Panginoon. Ey tungkul ta iba a bagay, éy hatulan ta kam kédemét
ko sina.

12

I Kaluub Na Banal a Espiritu

1 Nadid, tungkul du kaluub a gébwat ta Banal a Espiritu, éy ipaliwanag ko
dikam. Gustu ko a mapospusan moy tungkul ta éye.
2 To éya, bagu kam naniwala ni Jesus, éy naniwala kam pa ta diyos-diyosan,
a éwan be buhay. Side ya i nangatéda ta kamalian moy.
3 Pero nadid éy gustu ko a mapospusan moy éng gébwat ta Espiritu na Diyos
i kagi du tolay a mégtoldu. Saye i pangpuhuba moya dide: Eng kagi na maski
ti ésiya, a "Isumpa ko ti Jesus," éy besa a Espiritu na Diyos i mégpakagia diya.
Sakay éng te mégkagi, a "Ti Jesus i Panginoon," éy siya i tinulungan na Banal
a Espiritu.
4 Nadid, iba-iba i kaluuba dikitam. Pero isesa san i nipagkaluuba dikitam
a Espiritu na Diyos.
5 Iba-iba i serbisiyu tam. Pero isesa san a Panginoon i pagserbisiyuan tam.
6 Iba-iba i tungkulin tam a gemtén. Pero isesa san a Diyos i néngipagkaluub
dikitam ta tungkulin tam.
7 Nipagkaluub na Espiritu ta bawat esa dikitam i sarili tam a tungkulin,
monda magserbisiyu kitam ta kakaguman tam.
8 Kanya tu iba éy pinagkaluuben na Espiritu ta tungkulin na a mégpaliwanag
ta mahusay ta kagi na Diyos. Sakay tu iba éy pinagkaluuben na Espiritu a
makapospos sakay mégtoldu ta kagi na Diyos.
9 Tu iba man dén éy pinagkaluuben na Espiritu a dikél i péniwala na ta
Diyos. Du iba pa éy te kapangyarian a mégpahusay ta te ladu.
10 Du iba éy kaya de a mégimet ta kataka-taka. Ey du iba man dén éy kaya de
a mégpahayag ta kagi na Diyos. I iba man dén i makapospos éng ahe i gébwat
na gimet na tolay, éng gébwat ta Espiritu na Diyos, o éng gébwat ta medukés
a espiritu. Te iba a méképégkagi ta iba-iba a kagi. Sakay te iba man dén a
mégpaliwanag ta kahulugen na iba-iba a kagi.
11 I étanan a éya a tungkulin éy gébwat ta Espiritu na Diyos. Ipagkaluub
na ta bawat esa dikitam i iba-iba a pégserbisiyu, ayun ta gustu na, monda
magserbisiyu kitam ta kakaguman tam.

Esa a Bégi a Meadu a Kasangkapan

12 Mara ti Cristo éy esa a bégi a meadu a kasangkapan. Isesa san a bégi, pero
iba-iba i kasangkapan na.
13 Ey sikitam i kasangkapan na bégi na, da sikitam éy iba-iba kitam--te
Judeo, te éwan Judeo, te mehirap sakay te malaya dikitam. Pero naging isesa
kitam a bégi to nipangsakup dikitam na Espiritu, da bininyagen kitam ta
Espiritu. Ey nadid éy édse dikitam a étanan i isesa a Espiritu na Diyos.
14 Halimbawa, sikam a étanan éy esa kam san a bégi. Nadid, i esa a bégi na
tolay éy meadu a kasangkapan.
15 Mara éng kagi no tikéd, a "Ewanék kamét, kanya éwanék kaguman na
bégi." Pero kaguman siya no bégi, da kasangkapan na.
16 Mara éng kagi no talinga, a "Ewanék mata, kanya éwanék kaguman na
bégi," éy mali be, da kasangkapan be siya no bégi.
17 Eng purus a mata i bégi, éy pakodyan na a makabati? O éng purus a
talinga i bégi, éy pakodyan na a makaahob?
18 Pero inayus na Diyos i kasangkapan na bégi, ayun ta gustu na.
19 Mara éng isesa san i kasangkapan na bégi, éy éwan ina bégi!
20 Pero i tutuhanana éy meadu a kasangkapan, pero isesa san a bégi.
21 Kanya éwan maari a mégkagi tu mata to kamét, a "Ewan ta ka kailangan."
Ewan be maari a mégkagi tu ulo to tikéd, a "Ewan ta ka kailangan."
22 Dahilan tu kasangkapan na bégi a mehina éy kailangan be.
23 Sakay du parti na bégi a kagi de a éwan importante, éy alagaan tam side
ta mahusay a tahod. Sakay du parti na bégi tam a éwan mahusay a entan, éy
taklében tam ta badu.
24 Pero du iba a parti na bégi tam éy éwan tu kailangan ta badu.
Inayus na Diyos i bégi ta mahusay, monda alagaan tam ta lalo a mahusay
du kasangkapan na a mehina,
25 monda maging isesa a isip i iba-iba a kasangkapan na bégi, monda
négkasuyuan side ta mahusay.
26 Eng masakitan i esa a parti na bégi, éy masakitan i étanan na bégi. Eng
napuri i esa a parti na bégi éy masaya i étanan na bégi.
27 Nadid, i kahulugina na éya, éy sikam i bégi ni Cristo. I bawat esa dikam
éy kasangkapan kam na bégi na.
28 Ey inayus na Diyos du tolay na. Nipagkaluub na ta bawat esa dide i
tungkulin de. Purumeru a kaluub éy te apostol; ikaduwa éy te mégpahayag
ta kagi na Diyos; ikatélo éy te mégtoldu. Sakay te makagimet ta kataka-taka;
te mégpahusay ta te ladu; te tumétulung ta te kailangan; te tolay a bihasa a
mamahala; sakay te méképégkagi ta iba-iba a kagi.
29 Iba-iba i tungkulin tam a serbisiyu. Ewan kitam paripareho--te apostol
dikitam; te mégpahayag ta kagi na Diyos; te mégtoldu; te makagimet ta kataka-
taka.
30 Te maari a mégpahusay ta te ladu; te méképégkagi ta iba-iba a kagi. Sakay
te mégpaliwanag ta kahulugen na iba-iba a kagi.
31 Kanya pumilit kam a atdinan na Diyos du mahalaga a kaluub na.
Ey nadid, éy ipaliwanag ko dikam i ugali a mahusay ta étanan.

13

I Tunay A Pégmahal

1 Mara, éng méképégkagiék ta iba-iba a kagi, maski méképégkagiék ta koman
i anghel, éng éwan ko mahal i kapareho ko, éy éwan ya tu pasa. Koman san i
ténog a éwan tu kahulugen na kagi ko, éng kona sa.
2 Mara éng te kapangyarianék a mégpahayag ta kagi na Diyos, sakay matali-
nungék, sakay mépospusan ko i meadu a lihim, éy éwan ya tu pasa éng éwan ko
mahalén tu kapareho ko. Maski dikél i péniwala ko, a hanggan mapaagton ko
i buked ta panalangin ko, éng éwan ko mahalén i tolay, éy éwanék tu pasa.
3 Mara éng iatéd ko ta pobre i étanan a ari-arian ko, sakay itaya ko i buhay ko
hanggan matutudék, éng éwan ko mahal i tolay, éy éwan tu kabuluhan i gimet
ko.
4 Tu mégmahal ta tolay éy magpasensiya ta tolay, sakay mebait siya. Ewan
siya ménaghili. Ewan siya mégpalalo.
5 Ewan siya mégmalaki. Ewan siya malakiin. Ewan siya méiyamut. Ewan
siya méghinanakit.
6 Ewan siya masaya ta medukés a gimet, éng 'wan i kasayaan na éy tu
mahusay a gimet.
7 Tu mégmahal ta tolay, éy tiisén na i hirap na, sakay magkatiwala siya ta
iba a tolay, sakay umasa siya dide. Sakay matiyaga siya.
8 Du iba-iba a kaluub na Diyos dikitam éy dumemét i panahun a malipas
side. Mara i tungkulin moy a mégpahayag, sakay tu pégkagi moy ta iba-iba
a kagi, sakay tu katalinungan moy, éy malipas ya. Pero tu pégmahal moy éy
éwan maibut, hanggan.
9 Dahilan i katalinungan tam sakay tu pégpahayag tam, éy mediyo mahusay
san.
10 Pero kédemét na oras a mahusay dén i étanan, éy éwan dén tu kailangan
tu tungkulin tam a mediyo mahusay; kanya malipas.
11 To éya pa a kéanak ko, éy négkagiék ta koman i anak, te isipék ta koman i
anak, sakay nangatuwiranék ta koman i anak. Pero nadid, da te idadék dén,
éy inibutan ko dén tu pagkaanak ko.
12 Ey kona sa i pékapospos tam ta Diyos. Koman tam i meeta i larawan na ta
salaming a mediklém. Pero dumemét i oras a meta tam siya a mismo. Nadid
i pékapospos ko éy koman i anak, pero kédemét na oras, éy mapospusan ko ta
mahusay, a kapareho na pékapospos diyakén nadid na Diyos.
13 Kanya nadid, éy te étélo a kailangan tam a manatili: i péniwala tam ta
Diyos; sakay i pégasa tam diya, sakay i pégmahal tam ta kapareho tam. Ey
nadid i pinakamahalaga diden ya éy tu pégmahal tam.

14

Tungkul Man Dén Ta Kaluub Na Espiritu

1 Nadid, éng kona sa, éy pumilit kam a magmahal ta kapareho moy a tolay.
Sakay pilitén moy be a atdinan kam na Diyos du kaluub na; lalo dén tu
pégpahayag ta kagi na Diyos.
2 Dahilan tu mégkagi ta iba a kagi éy éwan tolay i pégkagian na, éng 'wan
Diyos, da éwan tu makapospos to kagi na. Mégkagi siya ta lihim a kagi ta
tulung na Espiritu.
3 Pero tu méngipahayag ta kagi na Diyos, éy tolay i pégkagian na, monda
hatulan na side, a aguman na side.
4 Tu mégkagi ta iba-iba a kagi, éy tulungan na san tu sarili na, pero tu
mégpahayag ta kagi na Diyos, éy tulungan na du kaguman na ta simbaan.

5 Nadid, gustu ko maka a méképégkagi kam a étanan ta iba-iba a kagi. Pero
i lalo a gustu ko, éy makapagpahayag kam ta kagi na Diyos. Mas mahalaga i
magpahayag kesira ta mégkékagién ta iba-iba a kagi. Pero maigi be i iba-iba
a kagi, éng te magpaliwanag maka ta kahulugen na, monda makatulung du
tolay ta simbaan.
6 Mara sakén, anya i pékinabang moy diyakén éng iba-iba san a kagi i kékagin
ko dikam? Ewan! Pero pakinabanganék moy éng ipahayag ko dikam tu
nipaliwanag diyakén na Diyos.
7 Mara i pégtogtogen, mara tu turotot, éng éwan tama i ténog na, éy pakodyan
a mapospusan na tolay éng anya i togtog na?
8 Mara tu tambuli na sundalu, éng tambulién no sundalu ta mali, éy ti ésiya
i makahanda ta panglaban?
9 Ey kona be sa dikam éng iba-iba san a kagi i kékagin moya. Ey pakodyan
a mapospusan na tolay i kahulugen na kékagin moya. Sayang tu kagi moy.
10 Talaga ngani a meadu a kalakalase a kagi ta mundua. Ey te kahulugen
side a étanan.
11 Pero éng éwan ko mépospusan i kagi a kékagin no kaguman ko, éy éwan
kame magkaentendian.
12 Kanya nadid, da gustu moy du kaluub na Espiritu, éy pilitén moy du
mahalaga a kaluub na, monda makatulung kam du kakaguman moy ta
simbaan.
13 Dahil ta éya, i méképégkagi ta iba-iba a kagi, éy kailangan ipanalangin de
a atdinan be side ta kaluub a magpaliwanag ta éya.
14 Eng manalanginék ta iba a kagi, éy Espiritu i mégpakagia diyakén, pero
éwan ko tukoy i kahulugen no kagi ko.
15 Nadid, éng kona sa, éy anya i mahusay a gimet ko? Manalanginék ta iba-
iba a kagi, sakay manalanginék be ta sarili ko a kagi. Magkantaék ta iba-iba
a kagi, sakay magkantaék be ta sarili ko a kagi.
16 Eng magpasalamat kam ta Diyos ta iba-iba a kagi, du kakaguman moy
a makabati dikam, éy éwan side maari a umo to kagi moy, da éwan de tukoy i
kahulugen na.
17 Maski memahal tu pégpasalamat moy ta iba a kagi, éy éwan ya makatulung
du kaguman moy, da éwan de mapospusan i kahulugen no kagi moy.
18 Sakén, éy mégpasalamaték ta Diyos, da mégkagiék ta iba-iba a kagi ta higit
pa dikam a étanan.
19 Pero éng mékiagumék du kakaguman ko ta pégmiting, éy gustu ko a
mégkagi ta maski sandali san a kagi a makapagtoldu dide, kesira ta libu-libu
a kagi a éwan be tu makapospos.
20 A tétotop ko, diyan kam mégisip ta koman i isip na anak. Koman kam i
anak a éwan tu malay ta medukés a gimet. Pero mégisip kam be ta mahusay.
21 Kona se i kagi ta kasulatan, a pinaange se na Diyos i tolay a dayuan, a
monda pégkagian de du tolay na ta iba-iba a kagi, pero éwan de bébaten.
22 Kanya napospusan tam i kagi a iba-iba a gébwat ta Diyos, éy tanda ya a
para du éwan méniwala. Sakay tu pégpahayag ta kagi na Diyos, éy tanda ya para
du méniwala.
23 Nadid, éng mégpisan kam, sakay mégpégkagi kam ta iba-iba a kagi; éng
dumemét ta ina i tolay a éwan méniwala, a makabati dikam, éy éwan de beman
kagin a luku-luku kam?

24 Pero éng mégkagi kam a étanan ta kagi na Diyos, sakay dumémét dikam i
tolay a éwan méniwala, éy maala-ala na i kasalanan na, a magsisi siya.
25 Tu kasalanan na a lihim, éy mehayag dén, a tulos siya a sumamba ta
Diyos, a kagi na, a "Talaga a édse dikam i Diyos."

Diyan Méligalig Eng Magmiting

26 Anya i gustu ko a kagin? Bagay négpisan kam ta pégmiting, éy maigi pa
éy te mégkanta, sakay te mégtoldu, sakay te mégbaheta ta kaluuben na Diyos,
sakay te mégkagi ta iba-iba a kagi, sakay te esa be a mégpaliwanag du kagi a
iba-iba. Gemtén moy i makatulung du kakaguman moy.
27 Eng te mégkagi ta iba-iba a kagi, éy dapat éduwa san, o dikaya étélo, a
méglelewas side. Sakay dapat be a te magpaliwanag to kagi de.
28 Pero éng éwan tu magpaliwanag to kagi de, éy diyan side tumétulos. Dapat
te ginék san side ta miting. Manalangin san side ta lihim.
29 Eduwa o étélo dikam i magpahayag ta kagi na Diyos. Sakay sikam a iba,
éy isipén moy tu kagi de, éng tama.
30 Sakay éng te esa dikam ta miting moy a makabati ta pégpaliwanag diya na
Diyos, éy humintu san tu mégkagi, monda lewasan na tu mégpaliwanag.
31 Kona sa, malelewas kam a étanan a magpahayag ta kagi na Diyos, monda
matutu i étanan, a patibayén de i isip dia.
32 Dahilan du pinamihasa na Diyos a magpahayag ta kagi na, éy dapat
humintu side a mégkagi, éng te esa a gustu a mégkagi.
33 Da éwan gustu na Diyos a maligalig du tolay na éng magmiting, éng'wan
matahimik kitam.
Nadid, maski ta ahe a simbaan,
34 du bébe éy kailangan matahimik side ta pégmiting moy. Bawal side a
mégkagi, da saya i utus ta kasulatan na Judeo, a kailangan a sumunud i bébe.
35 Du bébe, éng te gustu side a mapospusan, éy magpakelagip side ta asawa
de kédemét de ta bile. Dahilan éy makasanisanike tu bébe a mégkagi ta
simbaan.
36 Bakit éwan kam méniwala ta éya? Sikam wade beman i kégébwatan na
Mahusay a Baheta! Sikam bale san i makapospusa ta éya!
37 Eng isip na maski ti ésiya dikam a i tungkulin na éy mégpahayag, éy dapat
na dén a napospusan a i sulat ko a éye, éy utus na Diyos. Mara, i tolay a
pégiyanan na Banal a Espiritu, éy tukoy de dén a gébwat ta Diyos i utus ko a
éye.
38 Tu éwan méniwala ta éye, éy diyan moy siya alintanaén.
39 Sikam a tétotop ko, dahil ta éya, éy pilitén moy a magpahayag ta kagi na
Diyos. Sakay diyan moy ipagbawal tu pégkagi ta iba-iba a kagi.
40 Basta diyan kam méligalig ta pégmiting moy, monda maayus.

15

To Kébuhay Ni Cristo a Huway

1 Nadid, sikam a tétotop ko, éy ipaala-ala ko dikam i Mahusay a Baheta a
nipahayag ko dén dikam. Tinanggap moy ya, a saya i péniwalaan moya nadid.
2 Saya i méngiligtasa dikam, éng éwan moy kaleksapan i éya a nitoldu ko.
Pero éng éwan tunay tu péniwala moy, éy éwan tu pasa.
3 Dahilan éy nipahayag ko dén dikam i mahalaga a baheta a dinumemét
diyakén, a minate ti Cristo dahil ta kasalanan tam.

4 Sakay nielbéng siya, sakay nabuhay siya a huway to ikatélo a aldew. Saya
i nipangtupad na to kinagi to kasulatan.
5 Sakay tulos pinumeta siya ni Pedro, sakay du labindalawa a alagad na.
6 Sakay pinumeta be siya du tolay a mahigit a lima a datos a napisan, a
méniwala side diya. Pate dén nadid i sénganya dide, pero meadu pabi i buhay
dide.
7 Kétapos na éya, éy pinumeta be siya ni Santiago, sakay du étanan a apostol.
8 Nadid, i ménegipo a pinetaan na éy sakén. Komanék i mehina a apostol,
9 da sakén i mababaa ta étanan a apostol. Sakén i éwan maari a dulawén a
apostol, da pinahirapan ko to éya du tolay a méniwala ni Jesus.
10 Pero nadid, dahil ta kaluuben na Diyos diyakén, éy naging apostolék.
Ewan sayang tu nipagkaluub na diyakén, da mesipagék ta mahigit pa du dati
a apostol. Pero éwan ta sarili ko san i kesipag kua, éng'wan tu tulung na Diyos
diyakén.
11 Kanya maski sakén i magpahayag, maski du iba a apostol, éy pareho san
i péngitoldu mia. Ey saya i péniwalaan moya.

Tu Katunayan a Mabuhay Kitam a Huway

12 Nadid, i itoldu mia éy nabuhay a huway ti Cristo. Pero bakit kékagin na
sénganya dikam a éwan mabuhay i pate a tolay a huway?
13 Eng tahod a éwan mabuhay i pate a huway, éy éwan be nabuhay ti Cristo.
14 Nadid, éng éwan bale nabuhay ti Cristo a huway, éy éwan tu pasa tu
pégpahayag me, sakay éwan be tu pasa tu kéasa moy diya.
15 Eng kona bale sa, éy kakabulyan san i pégpahayag mia, da iyétoldu me a
binuhay na Diyos ti Cristo. Pero kakabulyan ya, éng talaga a éwan mabuhay
i pate a huway.
16 Eng éwan mabuhay i pate a tolay a huway, éy éwan be nabuhay ti Cristo.
17 Pero éng éwan nabuhay ti Cristo, éy éwan bale pabi naibut dikitam i
kasalanan tam, sakay éwan be tu pasa tu kéasa tam diya.
18 Eng kona bale sa, du tolay a naniwala ni Cristo a minate dén, éy
napahamak bale san i kaliduwa de.
19 Eng paasaén kitam san ni Cristo éy kakakagbi kitam a tahod, kesira ta
iba a tolay.
20 Pero éwan! Da talaga a nabuhay dén ti Cristo a huway. Saya i katunayana
a mabuhay be a huway du étanan a pate a méniwala diya.
21 Mara, mate nadid i tolay dahil to gimet ni Adan to araw. Ey kona be sa,
mabuhay nadid a huway i tolay dahil to gimet ni Cristo.
22 Mate i étanan a tolay da lahi side ni Adan. Ey kona be sa, éy mabuhay a
huway i étanan a tolay a sakup ni Cristo.
23 Pero te iba-iba a panahun a mabuhay i tolay. Tu neditol a nabuhay
a huway éy ti Cristo. Sumunud éy buhayén na du sakup na ta késoli na ta
munduae.
24 Sumunud ta éya éy dumemét i katapusan. Ta éya a oras, éy madaig ni
Cristo du étanan a hari sakay du iba pa a te kapangyarian. Sakay iatéd na
Nama na a Diyos a maghari ta étanan.
25 Dahilan éy maghari ti Cristo a hanggan éwan na madaig du étanan a
kalaban na, a tulos na mapasuku side.
26 I ménegipo a kalaban na a pasukuén na éy tu kamatayan. Sapul ta éya éy
éwan dén mate i tolay.

27 I Diyos éy mapasuku na ni Cristo i étanan a bagay. Kanya sakupén ni
Cristo i étanan. Pero éwan na sakupén i Diyos, da Diyos i bahala a magpasuku
ta étanan.
28 Nadid, bagay masakupan dén ni Cristo i étanan, éy tulos ipasakup Nama
na a Diyos. Sakay tulos maghari i Diyos ta étanan.
29 Nadid, éng éwan mabuhay i pate a huway, éy bakit ipabinyag i tolay
alang-alang du tolay a minate?
30 Ey bakit sikame, éy palagi kame a metaya tu buhay a mégpahayag ta
Mahusay a Baheta, éng éwan katutuhanan.
31 A tétotop ko, katutuhanan a itaya ko i buhay ko aldew-aldew. Mégkagiék
ta éya, da masayaék dikam, alang-alang ni Cristo Jesus a Panginoon tam.
32 Eng éwan mabuhay i pate, éy anya i pékinabang kua to nipékipagsuway ko
du metapang a kalbug ko ta Epeso? Eng éwan mabuhay i pate a huway, éy
maigi pa éy sundin tam san i péginom éy ta péngan, da kédemét na oros, éy
mate kitam san.
33 Diyan kam magkamali tu isip. Eng mékiagum kam ta medukés a tolay, éy
ahigén moy side a talaga.
34 Baguén moy tu isip moy a mali, a ibutan moy tu kasalanan moy. Te
sénganya dikam a éwan de tukoy i Diyos. Ewan kam beman masanike?

I Idsura Na Bégi Tam Ta Huway a Kébuhay

35 Makay te magpakelagip diyakén, a "Pakodyan a buhayén i pate a huway?
Anya i idsura na bégi dia?"
36 Isipén moy! Mara tu bukél, éwan magtubu éng éwan moy pa imula ta luta.
37 Mara tu imula moy a pahay, éy éwan pabi tu tubu, éng'wan bukél pabi.
38 Pero patubuén na Diyos a kona ta gustu na. I bawat esa a kalase a bukél,
éy iba-iba i tubu dia bagay tumubu dén.
39 Ey kona be sa i idsura na hayup, a éwan paripareho. Iba a idsura i tolay.
Iba be a idsura i hayup; iba be a idsura i manok: sakay iba be a idsura i ikan.
40 Te sari-sari a bégi ta langet, sakay te sari-sari be a bégi ta lutaa. Du édsa
ta langet éy iba i kamahal de. Du édse ta lutaa, éy iba be i kamahal de.
41 Iba i demlag na bilag; iba be i demlag na bulan; sakay iba be i demlag na
bawat biton.
42 Nadid, kona be sa du pate a mabuhay a huway, I bégi a ielbéng éy
mahunot. Pero i bégi a buhayén a huway éy mabuhay a éwan tu katapusan.
43 I bégi a ielbéng éy medukés, a éwan tu kaya. Pero éng buhayén tu bégi éy
memahal a mesibét.
44 I bégi a ielbéng éy para ta luta; pero i bégi a buhayén a huway éy para ta
langet. Te bégi a para ta luta, sakay te bégi be a para ta langet.
45 Kona se i kagi ta kasulatan: Tu neditol a amo na tolay éy ti Adan. Ey
inatdinan siya na Diyos ta buhay na. Ey nadid tu ménegipo a amo tam éy ti
Cristo. Siya i Espiritu a méngatéd dikitam ta huway a buhay.
46 I meditol a bégi tam éy para ta luta. Pero i bégi tam a buhayén a huway,
éy para ta langet.
47 Tu neditol a lélake a ti Adan, éy gébwat ta luta, da nilalang siya ta alikabuk.
Pero ti Cristo éy gébwat ta langet.
48 Ey nadid i tolay, éy te bégi side a koman i bégi ni Adan, a para ta luta san.
Pero du tolay a sakup na Diyos, éy te bégi side ta kapareho ni Cristo, a para
ta langet.

49 Mara nadid i bégi tama éy meubet ni Adan. Pero kédemét na oras, éy
meubet kitam ta bégi ni Cristo.
50 Saye i gustu ko a kagin, a tétotop ko: tu bégi a ginamet ta pilas sakay ta
dige éy éwan makaabut ta kaharian na Diyos, da para ta luta san. Tu bégi a
para ta luta éy éwan mabuhay a éwan tu katapusan.
51 Entan moy. Ikagi ko dikam i lihim a kagi: Ewan mate i étanan dikitam.
Pero mabagu kitam a étanan.
52 Ey bigla ya a manyari ta sandali. Koman i bakség na esa a kisép na mata.
Kasabay na kéténog na tambuli ta katapusan a aldew. Ta kéténog na tambuli,
éy mabuhay du minate a huway. Sakay sikitam a mabuhay pabi, éy mabagu
kitam a étanan.
53 Dahilan i bégi tama a mate, éy baguén na Diyos, monda éwan mate, a
hanggan.
54 Bagay mabagu dén i bégi tam a para ta luta, éy te bégi kitam a para ta
langet. Bagay manyari ya, éy matupad dén tu kagi to kasulatan, a "Nanalo
dén i Diyos, a éwan dén mate i tolay."
55 Ewan kitam dén méganteng a mate. Nadaig dén i kamatayan.
56 Kanya mate i tolay éy dahil to kasalanan de. Sakay i katunayana a te
kasalanan kitam éy tu utus na Diyos a éwan tam sinunud.
57 Pero nadid, magpasalamat kitam ta Diyos, da atdinan na kitam ta panalo
tam ta kamatayan, dahil ta gimet na Panginoon tam a Jesu Cristo.
58 A tétotop ko, dahil ta éya éy patibayén moy i isip moya, a diyan kam
masugpu ta péniwala moy. Magsipag kam ta gimet moy ta Panginoon, a isipén
moy a éwan masayang i gimet moy a para diya.

16

Tu Abuluy Para Du Tétotop Tam

1 Nadid, tungkul ta abuluy tam du tétotop tam ta Hudea a te hirap. Gemtén
moy be tu nibilin ko du iba a simbaan ta Galasia.
2 Tuwing simba, i bawat esa dikam, éy dapat ibukod moy i sénganya to
mineta moy, a iimbak moy, monda éwanék tu kailangan a magaged dikam
ta abuluy moy ta kédemét ko.
3 Ey nadid, kédemét ko sina, éy péglakadén ko ta Jerusalem i maski ti ésiya a
gustu moy, a magtugén ta abuluy moy dide. Sakay manulaték be ta simbaan
ta Jerusalem, monda tukoy de a sakén i nagutusa du pinaange moy sa.
4 Sakay éng maglakadék be ta Jerusalem, éy kuyugén ko dén du paangen
moy sa.

Tu Gayak Ni Pablo

5 Nadid, éy umangeék pa ta Masedonia. Kéhektat ko sa, éy tulos ko sina
dikam.
6 Makay maleék sina dikam. Makay mégiyanék sina a esa a amiyan, monda
pagayakanék moy éng maglakadék ta iba a lugar.
7 Idelék a sumibel san sina; éng'wan, gustu ko a matagal sina dikam, éng
pakultadenék na Panginoon.
8 Pero édseék pabi nadid ta Epesoae, hanggan éwan malipas i Piyesta na
Pentekos.
9 Da maski te meaduék a kakontara ta éye, éy te meadu be se a gustu a
mégbati ta pégtoldu ko.

10 Eng dumemét sina ti Timoteo, éy tanggapén moy siya ta mahusay, da mégtarabaho be siya ta Diyos, a kona diyakén.
11 Diyan moy siya apién. Maigi pa, éy péglakadén moy siya ta mahusay, monda makasoli se siya diyakén, da sakén éy uhayén ko siya sakay du kakaguman na.
12 Sakay tu top tam a Apolos, éy pinékiohonan ko siya a kuyugén na du iba a top tam ta péngbisita de dikam. Pero éwan pabi maari a makaange sina dikam. Bumisita siya dikam, bagay te panahun siya.

Katapusan A Kagi

13 Mangilag kam, a patibayén moy i isip moya ta péniwala tam. Diyan kam méganteng.
14 I mahalaga a gemtén moy éy mahalén moy i kapareho moy.
15 Nadid, a tétotop ko, éy te bilinék pa dikam a esa: Tukoy moy dén de Esteban a mététena, a side i neditol a méniwala ta Akaya. Palagi side nadid a mégtulung du tolay na Diyos.
16 I pékiohon kua dikam, éy pasakup kam ta kona sa a tolay. Pasakup kam du étanan a mégtulung du méniwala ta Diyos.
17 Masayaék, da dinumemét dén se de Esteban, sakay ti Portuna, sakay ti Akay. Maski éwan kam se, éy side i katulung ko.
18 Pinatibay de dén i isip kua, sakay ta isip moya. Igalang moy i kona sa a tolay.
19 Du tolay ta bawat simbaan ta Asia éy mékikumusta side dikam. De Akila éy ti Priska, sakay du tolay a mégsimba ta bile de, éy mékikumusta be side dikam, da top moy be side ta péniwala.
20 Sakay mékikumusta dikam du iba a top tam ta éye. Sikam éy négbatian kam ta mahusay.
21 Sakén éy ti Pablo. Sakén a mismo i nagsulata ta éye.
22 Maski ti ésiya éng éwan na gustu i Panginoon tam--isumpa siya! Dumemét ka maka agad, Panginoon!
23 Kagbian kam maka na Panginoon tam a Jesu Cristo.
24 Mahal ta kam a étanan, dahil ni Cristo Jesus. Ewan dén, Pablo.

Tu Ikaduwa a Sulat ni Pablo du Taga Korinto

1 Gébwat ye ni Pablo a apostol ni Cristo Jesus ayun ta kaluuben na Diyos,
sakay ti Timoteo a top tam. Saye i sulat mia du sakup na simbaan ta Korinto
sakay du étanan a tolay na Diyos a édse ta Akaya.
2 Tama tam a Diyos sakay ti Panginoon tam a Jesu Cristo, éy atdinan de kam
maka ta biyaya sakay ta kapayapaan.

Pégpasalamat Ni Pablo

3 Purién tam i Diyos, a Ama no Panginoon tam a Jesu Cristo. Diyos i
mangagbi ta tolay. Siya i mégpatibay ta isip na tolay.
4 Siya i mangtulunga dikitam ta kahirapan tam, monda makatulung kitam
be du iba a te hirap. Maari me a tulungan du te hirap, dahil ta péngtulung
dikitam na Diyos.
5 Eng dikél i hirap tam a kona to hirap ni Cristo to araw, éy dikél be i
péngtulung na dikitam.
6 Ey sikame éy naghirap kame, monda tulungan me kam, a tulos meligtas
kam. Kanya tinulungan kame na Diyos, éy monda tulungan me kam be.
Patibayén me i isip moya, monda makapagtiis kam éng madanasan moy be i
hirap a kona ta nagdanasan me.
7 Umasa kame dikam ta mahusay. Tukoy me, éng madanasan moy i hirap
a kona dikame, éy te kabahagi kam be dikame ta tulung na Diyos.
8 A tétotop ko, ibaheta me dikam i kahirapan me a dinanas me ta Asia. Dikél
a tahod i hirap me ta éya, hanggan talaga kame a mate.
9 Akala me éy dinumemét dén i oras me a mate. Pero nanyari ya monda
éwan kame umasa ta sarili me, éng éwan ta Diyos. Siya i mégpabuhaya ta pate
a huway.
10 Inagaw na kame to tiyak a ikate me. Ey umasa kame diya, a agawén na
kame a huway.
11 Sakay sikam, éy aguman moy kame be ta panalangin moy. Eng meadu
i méngipanalangin dikame, éy pansingén na Diyos i panalangin dia, a tulos
aguman na kame. Eng kona sa, éy meadu be i magpasalamat ta Diyos ta
gimet na dikame.

Nabagu Tu Gayak Ni Pablo

12 Saye i kasayaan mia. Tukoy me dén a mahusay dén i ugali mia. Ey lalo
dén dikam. Matapat kame. I ugali mia éy éwan kona ta ugali na tolay, éng'wan
gébwat ta tulung na Diyos.
13-14 Ewan kame manulat dikam ta éwan moy maari a mapospusan. Ey
nadid, éng mapospusan moy i kalahati san, éy umasaék a mapospusan moy
i étanan. Eng kona sa, éy purién moy kame, sakay purién me kam be ta aldew
a késoli na Panginoon Jesus.
15-16 Nadid, da inumasaék dikam, éy naisip ko éy talagaék pa dikam a
bumisita, baguék tumulos ta Masedonia. Ey nadid éy talagaék maka be a
sumibel dikam to késoli ko a gébwat ta Masedonia, monda patulusénék moy
ta penduwa; sakay péglakadénék moy maka be ta Hudea.

17 Ey nadid, da éwanék nakatulos, éy makay kagi moy a mégsalawahanék.
Pero éwan. Diyan moy kékagin a mégbagu-bagu i gayak ko, a kona du iba a
tolay a éwan matapat.
18 Maari kam a magkatiwala ta kagi ko. Ewanék mégbulibuli. Matapat i
Diyos, sakay matapat be i kagi ko.
19 Sikame ti Silbano sakay ti Timoteo, éy nagpahayag kame dikam ta anak
na Diyos, a ti Jesu Cristo. Ey éwan tu kakabulyan dia. Palagi siya a matapat.
20 Ti Jesu Cristo i méngtupada ta étanan a pangako na Diyos. Dahil diya, éy
méniwala kitam ta pangako na Diyos. Saya i péngpuri tama ta Diyos.
21 Diyos i nagpatibaya dikitam ni Cristo. Sakay pati éy pinili na kitam, a
inatdinan na kitam ta tungkulin tam.
22 Tinandaan na kitam a sikitam i koo na, a inatdinan na kitam ta Espiritu.
Saya i katunayana a tupadén na i pangako na dikitam.
23 Sistigu ko i Diyos a éwanék mégbulibuli. Kanya éwanék sina dikam
bumisita ta Korinto, éy sala ko a paginglan ta kam ta kasalanan moy.
24 Ewan ko gustu a laluan ta kam ta péniwala, da matibay dén i péniwala moy.
Eng'wan, gustu me a tumulung dikam monda masaya kam.

2

1 Kanya naisip ko dén a éwanék pabi bumisita dikam a huway nadid, monda
éwan ta kam man dén palungkutén.
2 Dahilan, éng atdinan ta kam ta ikalungkut moy, éy éwanék moy wade dén
maari a pasayaén.
3 Kanya nanulaték dikam to sulat ko a esa, monda éwanék moy palungkutén
éng dumeméték sina. Da sikam i dapat a magpasaya diyakén. Da méniwalaék
a i kahusayan ko éy kahusayan moy be.
4 To pénulat ko dikam to sulat a esa, éy nalungkuték dikam.
Nakasangisangeték a makay éwan moy tanggapén tu nihatul ko dikam. Ey
éwanék nanulat dikam a pakasaniken ta kam; éng'wan, monda mapospusan
moy a mahal ta kam a tahod.

Pégpasensiya Ta Te Kasalanan

5 Nadid, tu kaguman moy sina a te kasalanan to éya, éy éwan san sakén i
inatdinan na ta kalungkutan, da pinakasanike na be i senganya dikam.
6 Pero nadid éy hustu dén tu nipangparusa moy diya.
7 Pagpasensiyaan moy siya nadid, a tulungan moy siya, monda éwan
masiyadu i kalungkutan na.
8 Kanya i pékiohon kua dikam nadid, éy ipeta moy diya i pégmahal moy diya.
9 Kanya nisulat ko dikam tu sulat ko a esa, éy monda puhubaan ta kam, éng
sumésunud kam diyakén tungkul ta éya a lélake a te kasalanan.
10 Pero nadid, éng patawadén moy siya to kasalanan na, éy patawadén ko
be. Ey tukoy ni Cristo a pinatawad ko dén siya nadid, alang-alang dikam.
11 Maigi éy patawadén tam siya, monda éwan kitam matalo ni Satanas. Da
tukoy tam dén i paraan na.

Métageg Ti Pablo Ta Troas

12 Nadid, to kédemét ko ta Troas a magpahayag ta Mahusay a Baheta, éy
inatdinanék na Panginoon ta mahusay a pagkékataon ko.
13 Pero métagegék tu isip, da éwan sa tinumagbu ti wadi ko a Tito. Kanya
nagpaalamék du kakaguman ko sa, a nagtulosék dén ta Masedonia.

Nanalo Kitam Dahil Ni Cristo

14 Pero salamat ta Diyos! Dahil ta pékiagum tam ni Cristo, éy sinakup kitam dén na Diyos, da utusan kitam dén na Diyos a méngipahayag ni Cristo ta tolay.
Mara, i ipahayag tama éy koman i sépot a mekalat ta étanan a tolay.
15 Mara, sikitam i sépot ni Cristo a gustu na Diyos. Ey maahob ya du tolay
a meligtas, sakay du tolay be a mepahamak.
16 Du mepahamak éy koman side i makaahob ta medukés a ahob a makate
i ipahayag tam. Pero du meligtas, éy koman ya i mesépot a ahob a mangatéd
ta buhay. Ti ésiya i maari a magimet ta kona se para ta Diyos?
17 Ewan kame kona du iba a mégtoldu ta kagi na Diyos a monda maketa side
ta kuhata. Eng'wan, inutusan kame na Diyos. Ey tukoy na a mégtoldu kame
ta matapat, da utusan kame ni Cristo.

3

Mégtarabaho Kame Ta Bigu a Pangako

1 Anya, kagi moy wade a ipagmalaki ko dikam i sarili ko? O makay isip
moy te kailanganék ta kasulatan a para dikam, o dikaya kasulatan a gébwat
dikam, a magpatunay diyakén a tama i pégtoldu ko. Du iba a mégtoldu dikam
ta mali, éy gustu de ipeta i kona sa a kasulatan. Pero sakén, éy éwan.
2 Da sikam dén a mismo i katunayana a tama i tarabaho ko. Mara sikam
i kasulatan kua, da tukoy na étanan a tolay a méniwala kam ni Cristo dahil
diyakén.
3 Mara sikam i kasulatana a gébwat ni Cristo. Ey sakén i néngitugéna ta éya
a kasulatan. Ey éwan ya nesulat ta tinta to bito, éng'wan Espiritu na Diyos i
nagtoldua ta éya ta isip moya.
4 Nakagi me ye da mégkatiwala kame ta Diyos, dahil ni Cristo.
5 Ewan me kaya ta sarili me a mangtupad ta tarabaho me. Eng kaya me a
tupadén, éy gébwat ya ta kaluub na Diyos dikame.
6 Diyos i nagkaluuba dikame ta kabihasa me a tungkulin me, a mégtarabaho
kame ta bigu a pangako na Diyos. I éya a pangako, éy éwan gébwat ta kautusan
ni Moises, éng'wan Espiritu na Diyos i nagpaliwanaga dikitam ta éya. Dahilan
i kautusan ni Moises, éy méngatéd san ta ikate. Pero i Espiritu éy méngatéd ta
buhay.
7 Tu kautusan éy nesulat dén to bito. Ey to péngiatéd ni Moises ta éya,
éy mehayag dén i memahal a demlag na Diyos. Tu mudet ni Moises éy
medemlag a tahod. Ey du tolay a Israel, éy méganteng side a lumameng ni
Moises, da medemlag; pero nalipas i éya a demlag. I éya a kautusan, éy
méngatéd ta ikate.
8 Pero i Mahusay a Baheta nadid, a mégpaliwanag i Espiritu, éy lalo ya a
medemlag to kautusan.
9 Nadid, éng kamahalan tu kautusan ni Moises, a méngatéd ta ikate, éy
lalo a kamahalan i Mahusay a Baheta, da kagi na éya a éwan kitam dén tu
kasalanan.
10 Dahil ta éya, éy makagi tam a tu dati a kautusan a kamahalan, éy éwan
dén. Dahilan éy kapalitan na dén i mas memahal a Mahusay a Baheta.
11 Eng kamahalan tu kautusan a nalipas dén, éy mas mahigit a kamahalan
i Mahusay a Baheta nadid, da pirmi ina.
12 Nadid, da umasa kitam ta éya, éy metapang kitam a mégpahayag ta éya.

13 Ewan kitam kapareho ni Moises a nagtakléb to mata na para éwan meta
du Israel a mélipas i demlag to mudet na.
14-16 Pero du Judeo to araw, éy éwan de napospusan, da mekétog side tu
isip. Ey maski nadid, bagay basaén de tu kautusan ni Moises, éy éwan de
mépospusan i kahulugen na. Basta du mékiagum ni Cristo i nakapospusa ta
kahulugen na.
17 Nadid, i éya a Panginoon, éy siya tu Espiritu. Sakay du mékiagum ta
Espiritu na Panginoon, éy éwan side tu kailangan a sumunud to kautusan du
Judeo. Libri dén side to dati a ugali de a medukés.
18 Kanya sikitam éy mépospusan tam ta mahusay. Ey meta tam i kamahalan
a Panginoon. Sakay baguén kitam dén na Panginoon, hanggan pumareho
kitam diya. Gébwat ya ta Panginoon; éy Espiritu siya.

4

Tu Mehuna a Binga a Te Lasén a Gintu

1 Nadid, da kinagbianék na Diyos, éy inatdinanék na ta tungkulin ko.
Kanya éwanék manghina tu isip.
2 Iniwasan ko i gimet a medukés a makasanisanike. Ewanék méngloko,
sakay éwanék mégtoldu ta kakabulyan. Ewan ko palitan i kahulugen no kagi a
édse ta kagi na Diyos. Eng'wan, tukoy na Diyos a mégtolduék ta katutuhanan.
Ey du tolay, éy tukoy de a katutuhanan i pégtoldu kua.
3 Pero du tolay a mepahamak, éy éwan de mépospusan i ipahayag me.
4 Ewan side méniwala, da ti Satanas éy pinaktog na i isip dia. Siya i diyos
du éwan méniwala. Nékialam siya ta isip dia, monda éwan de mapospusan i
Mahusay a Baheta. Ewan side maketa ta demlag na Mahusay a Baheta, sakay
ta demlag ni Cristo. Ti Cristo éy neubet siya ta Diyos.
5 Ey sakén, éy éwan ko ipahayag i sarili ko, éng'wan ti Jesu Cristo, a siya i
Panginoon. Sakén éy utusan moy san, alang-alang ni Jesus.
6 Da Diyos i négkagi, a "Tumanglaw i demlag ta kedikléman." Siya i
nagpaliwanag ta isip mia, monda mapospusan me a meta i demlag na Diyos
ta mudet ni Cristo.
7 Mara, sakén, éy komanék i mehuna a binga a te lasén a mahalaga a gintu.
Da maski mababaék san a lélake, éy te kébilék ta Mahusay a Baheta. Sakay
meta na tolay a te kapangyarian i Diyos, dahil ta pégtoldu ko.
8 Naghirapék ta meadu, pero éwanék mésaway. Eng mensan, éy
mégalanganinék, pero éwanék manghina tu isip.
9 Te meadu a mékelbug diyakén, pero éwanék pébayan na Diyos. Pinasaki-
tanék na tolay, pero éwanék de binuno.
10-11 Aldew-aldew, éy bébantaénék de a bunon, a kona ni Jesus to éya. Kona
sa, monda meta na tolay a buhay ti Jesus, a alagaanék na. Habang buhayék,
éy palagiék a adene a mate, dahil to tarabaho ko ni Jesus.
12 Dahil ta pégpahayag ko, éy palagiék a adene a mate. Pero dahil ta éya, éy
naketaun kam ta buhay a éwan tu katapusan.
13 Te kagi to kasulatan, a kagi na éy, "Magpahayagék ta péniwala kua." Ey
sakén, éy kona be sa i péniwala ko. Kanya ipahayag ko be tu péniwala ko.
14 Dahilan, binuhay na Diyos ti Panginoon Jesus. Ey tukoy ko be a buhayén
na kitam be, a pakuyugén na kitam ni Jesus ta harap na.

15 I étanan a pégtiis ko éy alang-alang dikam, monda éng kumadu a kumadu
du makatanggap ta kaluub na Diyos, éy kumadu be du magpasalamat ta
Diyos, sakay du mégpuri diya.

Mabagu I Bégi Tama

16 Kanya sakén, éy éwanék ménghina tu isip. Maski maging mehina i bégi
kua, éy sumibét a sumibét i isip kua.
17 I sandali san a hirap ko nadid, éy tiisén ko, da mangatéd ya diyakén ta
dikél a gantimpala ko, a éwan tu katapusan.
18 Kanya éwanék umasa ta gantimpala ta munduae, da malipas ya.
Eng'wan, i asaan kua éy tu tunay a gantimpala a éwan meta na tolay, da éwan
ya tu katapusan.

5

1 Nadid, kanya tiisén ko i hirap ko nadid, éy tukoy ko éng mate i bégi tam,
éy atdinan kitam na Diyos ta bégi tam a bigu ta langet a éwan mate.
2 Mégsawa kitam nadid ta bégi tam ta éye, a gustu tam a tahod a tahod a
mégiyan kitam ta bégi tam a bigu ta langet. Koman ya i badu tam a bigu.
3 Monda mabihisan kitam dén a éwan kitam demtan aékbus.
4 Habang mégiyan kitam pabi ta bégi tam a dati ta éye, éy mégsawa kitam ta
hirap tam. Ewan tam ngani gustu a mate, pero gustu tam a magsolot ta bégi
tam a bigu ta langet. I bégi tam a dati a mate, éy gustu tam a mapalitan ta bégi
tam a bigu, a te buhay a éwan tu katapusan.
5 Ey nadid, Diyos i néngitiyaka dikitam para ta kapalitan na éya. Ey
nipagkaluub na i Espiritu na a bilang katunayan a baguén na kitam tu bégi.
6 Nadid, dahil ta éya, éy matibay dén i isip kua. Tukoy ko a hanggan mégiyan
kitam pabi ta munduae, éy adeyo kitam ta Panginoon tam.
7 Maski éwan ko siya meta, éy mégkatiwalaék diya.
8 Matibay dén i isip kua. Mahusay éng mateék, monda mégiyanék dén ta
Panginoon.
9 Pero maski mateék nadid, o éwan pabi, éy gustu ko a gemtén i gustu naa.
10 Dahilan i bawat esa dikitam, éy humarap ni Cristo ta péghukum na,
monda gantian na kitam ta mahusay, o dikaya ta medukés, ayun to ginimet
na bawat esa dikitam to kébuhay tam pabi ta mundua.

Ibilang Kitam Na Diyos a Kadimoy Na

11 Nadid, da isipén ko i péghukum na Panginoon, a makaanteng, éy pilitén
ko a akitén i tolay, monda magsoli side diya. Tukoy na Diyos a matapaték, éy
umasaék a tukoy moy be ya.
12 Kinagi ko ye dikam, éwan monda ipagmalaki ko dikam i sarili ko, éng'wan
monda éwan kam masanike ta ugali ko. Saye i sengbet moya du mégtoldu sina
a mégmalaki, pero medukés i isip dia.
13 Anya, luku-lukuék beman éng mégkagiék ta kona se? Eng isip moy éy
luku-lukuék, éy pabayan ko san, da mégkagiék ta kona se da mégtarabahoék ta
Diyos. Pero éng isip moy éy mahusayék tu isip, éy mahusay, monda aguman
ta kam.
14 Tu pégmahal ni Cristo dikitam, éy saya i méngatéd ta kesipag ko a
sumunud diya. Méniwalaék a minate siya para ta étanan a tolay. Ey nadid,
éng siya i pinakangbégi na étanan a tolay to nikate na, éy bilang pate dén i
étanan a tolay.

15 Minate siya para ta étanan a tolay, sakay nabuhay a huway, monda du étanan a tolay éy éwan de sundin i sarili de, éng'wan sumunud side diya.
16 Kanya nadid, éy éwan kame dén mékipospos ta maski ti ésiya ayun ta pagkatolay de. To éya éy napospusan me ti Cristo ayun san ta pagkatolay na. Pero nadid éy éwan dén.
17 Eng mékipagesa i maski ti ésiya ni Cristo, éy bigu dén siya a nilalang. Nalipas dén tu dati a pagkatolay na, a bigu dén siya a tolay.
18 Diyos i nagimita ta étanan a éya. Dahil to gimet ni Cristo, éy sikitam a kalbug na to araw, éy ibilang kitam dén na Diyos a kadimoy na. Sakay inatdinanék na Diyos ta tungkulin ko, a pagsolién ko diya i meadu a tolay.
19 I gustu ko a kagin, éy nibilang dén na Diyos i tolay a kadimoy na, dahil to gimet ni Cristo. Ewan na dén tandaan i meadu a kasalanan de. Sakay nipagkatiwala na diyakén i éya, a monda ipahayag ko.
20 Kanya sakén éy utusanék na Diyos. Ey ginimiték na Diyos a pinakangbégi na a mékiohon dikam a makipagkasundu kam pad ta Diyos, alang-alang ni Cristo.
21 Ti Cristo éy éwan tu kasalanan. Pero pinarusaan siya na Diyos para ta kasalanan tam, monda mékipagesa kitam ni Cristo, a ibilang kitam na Diyos a éwan tu kasalanan.

6

Tu Kahirapan Ni Pablo

1 Nadid, da katulung kame na Diyos, éy mékiohon kame dikam, a diyan moy pébayan tu pagkékataon moy a nipagkaluub dikam na Diyos.
2 Da kinagi dén na Diyos, a "Ta tama a panahun a meligtas kam, éy binati ta kam." Ey entan moy, nadid dén i tama a panahun moy a meligtas kam!
3 Sakén, éy pilitén ko a gemtén i tama a gimet, monda éwan tu mégpintas diyakén ta tungkulin ko, a tulos umidel side ta Panginoon ko.
4 Kanya ipeta ko a mahusay i ugali ko, monda meta na tolay a tunayék a utusan na Diyos. Mégtiisék ta mahigpit a kahirapan;
5 binalbalék de, sakay nipihesuék, sakay binélbégék. Nagdanasék ta mahigpit a tarabaho; nagpuyaték; sakay pinalasék.
6 Nipeta ko a utusanék na Diyos ta ugali ko a matapat, sakay ta katalinungan ko, sakay ta pégpasensiya ko ta tolay, sakay mebaiték. Kona sa, da agumanék na Banal a Espiritu.
7 Matapaték a mégkagi ta kapangyarian na Diyos. I ugali ko a mahusay, éy saya i panglaban ko ta kalinga ko.
8 Te gumalang diyakén. Pero te mégpakasanike be diyakén a mégupos diyakén. Ey maski kagi de a mebuliék, éy katutuhanan san i kagi ko.
9 Maski tukoyék na tolay, éy kagi de a éwanék de tukoy. Maski talagaék dén a mate, éy mabuhayék! Maski pinarusaanék na Diyos, éy éwanék na binuno.
10 Maski mélungkuték, éy palagiék be a masaya ni Cristo. Pobreék, pero inatdinan ko i meadu ta kayamanan de. Ewanék tu kasangkapan, pero édse diyakén i dikél a gantimpala ko.
11 Sikam a taga Korinto, matapat san i kagi ko dikam, da mahal ta kam a tahod.
12 Bakit méghinanakit kam diyakén? Ewanék mégtampo dikam, éng'wan sikam i mégtampua diyakén.

13 Magpasensiya kam. Sikam éy koman ta kam i anak. Mahal ta kam.
Mahalénék moy be.

Diyan Kam Mékiagum Ta Ewan Méniwala

14 Diyan kam mékiagum ta éwan méniwala ni Cristo. Maari beman a
magagum i mahusay éy ta medukés? O dikaya i demlag éy ta diklém?
15 Maari beman a mégkaigi de Cristo sakay ti Satanas? Mékipagesa beman
tu tolay a méniwala sakay tu éwan méniwala?
16 Maari beman i tolay a sumamba ta diyos-diyosan a ribultu ta bile na
Diyos? Ey sikitam ngani i pégiyanan na Diyos, da siya be dén i négkagia, a
"Mégiyanék dide, a édseék dide. Sakén i péniwalaan dia, a side i tolay ko.
17 Kanya sikam a tolay ko, kagi na Diyos, éy umadeyo kam du éwan méniwala a
tolay, a diyan kam mékiagum dide. Eng umadeyo kam ta ugali de a medukés,
éy tanggapén ta kam.
18 Maging Amaék moy, a sikam i maging anak ko. Saya i kagi na Panginoon
tam a makapangyarian."

7

Nasaya Ti Pablo To Kagi Ni Tito

1 Nadid, kékadimoy ko, da nipangako dikitam na Diyos i éya, éy ibutan tam i
maski anya a kasalanan tam a magpadukés ta bégi tam éy ta isip tam. Sakay
gumalang kitam ta Diyos, a gemtén tam i mahusay ta harap na.
2 Mahalén moy kame. Ewan kame tu kasalanan ta maski ti ésiya dikam.
Ewan kame nangloko ta maski ti ésiya. Sakay éwan kame nangdaya ta maski
ti ésiya.
3 Ewan ta kam sisién ta éya, da mahal ta kam. Maski mateék éy éwan maibut
tu pégmahal ko dikam.
4 Mégkatiwalaék dikam. Purién ta kam ta tolay. Maski te hirap kame, éy
mélowasék tu isip dikam, a mésayaék.
5 To édse me ta Masedonia, éy éwan kame tu kéimang. Da panay i hirap me ta
éya. Sakay lébugén me du kontara me, sakay natageg kame dikam a natageg.
6 Pero i Diyos, éy ugali na a tumulung du mélungkut. Ey tinulungan na kame
be, da pinademét na ti Tito dikame.
7 Ey sikame, éy mésaya kame to demét na. Sakay lalo kame a mésaya to
péngibaheta na dikame, a tinulungan moy siya. Nibaheta be ni Tito dikame a
nagsisi kam dén, a mégamwaw kam kan dén diyakén, a isuhogék moy kan dén.
Kanya laloék dén a mahusay tu isip dikam.
8 Maski naghinanakit kam to sulat ko a esa, éy éwanék nagsisi. Talagaék a
magsisi, da pinalungkut ta kam. Pero éwan, da sandali san tu lungkut moy.
9 Nasayaék to sulat ko a éya dikam, da nagsisi kam dén to kasalanan moy,
a inibutan moy dén. Diyos i nagpasisia dikam to sulat ko. Kanya tu sulat ko,
éy éwan nikasida na isip moya.
10 Dahilan i pagsésisi a gébwat ta Diyos, éy siya i nangbagu ta ugali na tolay
a medukés, monda meligtas side. Pero i tolay a magsisi ta isip na san, pero
éwan na ibutan tu ugali na a medukés, éy mapahamak siya!
11 Ey enta moy tu pagsésisi moy a gébwat ta Diyos. Dahil ta éya, éy nasanike
kam, a naiyamut kam to gimet sina a medukés. Sakay pinarusaan moy agad
tu te kasalanan. Naniwala kam dén diyakén. Nagpatunay kam dén diyakén
a éwan kam tu kasalanan.

12 Tukoy na Diyos tu péngsulat ko dikam, a éwan monda maparusaan tu te
kasalanan, sakay éwan san alang-alang to pinagkakasalananan na, éng'wan
monda palitawén ko dikam i tunay a pégmahal moy diyakén.
13 Kanya tu ginimet moy éy nangatéd dén diyakén ta mahusay a isip.
Sakay nasahat kame be to saya ni Tito to péngtulung moy diya.
14 Pinuri ta kam ni Tito to araw, éy éwanék dén mésanike nadid, da neta na
dén a tutuhanan a mahusay kam, a kona to kinagi ko diya. Négkagiék dikam
ta katutuhanan. Ey nadid, tu kinagi ko ni Tito, éy katutuhanan be.
15 Kanya nadid, éy lalo a dikél i pégmahal ni Tito dikam, da méala-ala na tu
pénggalang moy diya, sakay tu péngsunud moy.
16 Ey sakén, éy mésayaék be, da sikam éy maari ko a pagkatiwalaan.

8

Tungkul Ta Péngatéd Du Te Hirap

1 Nadid, a tétotop ko, éy gustu ko a ibaheta dikam i mahusay a kagbi na
Diyos a dinumemét du kakaguman tam a méniwala ni Cristo ta Masedonia.
2 Pinuhubaan side na Diyos, a pinagdanas na side ta dikél a hirap. Pero
maski édse dide i kahirapan, éy mésaya san side, a mebait side. Sakay
nangatéd side ta meadu a ambag de a para du tétotop tam a te hirap ta Hudea.
3 Nagsuul side a umambag ta kaya de. Sakay nangatéd be side ta higit pa
ta kaya de. Tutuhanan ya,
4 da side i nékiohona diyakén, a atdinan ko side ta pagkékataon de a
makatulung side du tétotop tam ta Hudea.
5 Akala ko éy kétihék san tu ambag de, pero meadu bale! Sakay higit pa ta
éya, da nangatéd be side ta sarili de ta Panginoon. Sakay tinulunganék de be,
ayun ta kaluuben na Panginoon.
6 Nadid, sikam kan be san i nagsapul a nag-ipun ta ambag moy be, a para
du top tam ta Hudea a te hirap. Kanya pinékiohonan ko ti Tito a magsoli sina
dikam, a monda aguman na kam a magtapos ta iambag moy. Da ti Tito i
nagpaipun dikam to éya.
7 Sikam éy tanyag dén i péniwala moya, sakay ta pégtoldu moy, sakay ta
katiyagaan moy, sakay ta pégmahal moy dikame. Nadid, i gustu kua, éy
metanyag kam be dén ta pégambag moy du kakaguman tam ta Hudea.
8 Ewan ta kam pilitén a umambag. Basta nibaheta ko san dikam tu kétulung
du iba, monda masubuk ta kam, éng kodya i pégtapat moya diyakén.
9 Dahilan sikam, éy tukoy moy éng kodya i kadikél na péngtulung ni
Panginoon Jesu Cristo. To sapul éy siya i te koo ta étanan. Pero pinabayan na
i kayamanan na, a naging tolay siya a mahirap, monda tulungan na kitam,
monda yumaman kitam ta langet, dahil to kahirapan na.
10 Nadid, saye i hatul kua dikam ta éya: maigi pa éy tapusén moy nadid
tu talaga moy a iambag to esa a panahun. Da sikam i neditol a nagayak a
umambag du tétotop tam ta Hudea.
11 Dapat tapusén moy nadid tu ginayak moy, a umambag kam nadid ta
kaya moy a iatéd.
12 Dahilan, éng gustu moy ngani a umambag du tétotop tam ta Hudea, éy
tanggapén na Diyos i maski sénganya a kaya moy a iatéd. Ewan na hangad a
mangatéd kitam ta éwan tam kaya.
13 Ewanék mégkagi a ubusén moy tu kuhata moy ta pégtulung moy du iba
monda maging mayaman side. Ewan!

14 Pero dapat kitam a négtulungan. Da masagana kam nadid, éy dapat
tulungan moy du kakaguman tam ta Hudea a te kailangan. Eng dumemét
i oras a masagana side, sakay sikam i te hirap, éy tulungan de kam be.
15 Te kagi tungkul ta éya ta kasulatan:
"Du tolay a masagana, éy éwan side tu sobha. Sakay du tolay a kulang tu
naalap de, éy te hustu, da binunongan de side."
16 Ey nadid, salamat ta Diyos, da kinagbian kam ni Tito a kona ta péngagbi
kua dikam.
17 Ewan na inidelan tu nipékiohon ko diya a magsoli dikam. Eng'wan,
nagsuul pa a siya i umangea sina.
18 Pakuyugén ko be diya i esa a top tam. Siya, éy tanyag dén ta maski ahe a
simbaan, dahil ta pégpahayag na ta Mahusay a Baheta.
19 Sakay pati, éy siya i pinilia du tolay du simbaan ta éye, a siya i kaguman
me a méngitugén ta iambag moy ta Hudea. Ey itugén me ya monda du tolay
sa, éy purién de i Diyos. Saya i pangtulung tama dide.
20 Siya i sistigu mia, monda éwan tu magpehay dikame a magkupit kame ta
iambag moy a kébilén me ta Hudea.
21 Kuyugén me i éya a lélake a matapat, monda mapospusan na tolay a tama
i gimet me. Sakay tukoy be dén ya na Diyos.
22 Nadid, pakuyugén me de Tito i esa pa a top tam. Siya éy pinuhubaan me
ta meadu a beses, éy palagi siya a matiyaga a tumulung. Ey lalo siya nadid a
matiyaga a tumulung dikam, da mégkatiwala siya dikam.
23 Ey ti Tito, éy siya i kaguman ko a méngagum dikam. Ey tu kaguman na a
éduwa, éy utusan side du tolay du simbaan ta éye. Dahil ta gimet diden ya a
éduwa, éy meadu i méngpuri ta Diyos.
24 Kanya sikam, éy tanggapén moy side ta mahusay, monda du tolay du iba
a simbaan ta ina, éy meta de a tutuhanan tu kinagi ko dide a tungkul dikam;
da kinagi ko dide a mahusay dén i ugali moya.

9

Dapat Umambag

1 Ewanék dén tu kailangan a sumulat dikam tungkul ta péngtulung moy du
iba a top tam ta péniwala.
2 Da tukoy ko dén a sadya kam dén a tumulung du top tam ta Hudea. Pinuri
ta kam du taga Masedonia. "Du top tam ta Korinto," kagi ko, "éy talaga side
to esa a taon a umambag." Ey nadid, du taga Masedonia, pékabati de ta éya,
éy gustu de dén a umaheg dikam.
3 Ey nadid, pégdetulén ko sina dikam de Tito, monda paghandaén de kam
ta sadya moy a iambag. Maghanda kam, monda éwanék masanike to kinagi
ko di tolayae, a naghanda kam to esa a taon.
4 Eng te taga Masedonia a kumuyog diyakén, sakay demtan me kam a éwan
pabi nakahanda, makay masanikeék. Ey sikam, éwan kam lalo a masanike?
Da pinuri ta kam dide.
5 Kanya paditulén ko de Tito sina dikam, monda paghandaén de kam ta
iambag moy a nipangako moy, monda éy demtan ta kam a nakahanda dén.
Kona maka sa, monda du kaguman ko, éy meta de a maluwag kam tu isip, a
éwan kam sapilitan.
6 Tandaan moy ye: tu méghasik ta kétihék, éy kétihék be i ladéyén na. Ey tu
méghasik ta meadu, éy meadu be i ladéyén na.

7 I bawat esa, éy dapat mangatéd ta gustu na san, a maluwag ta isip naa, a éwan sapilitan. Da gustu na Diyos tu mégsuul.
8 Kaya na Diyos a mangatéd dikam ta sobha pa ta kailangan moy, monda éwan kam tu kulang, monda palagi kam a maari a mangatéd ta tolay a te kailangan.
9 Kagi na Diyos tungkul ta mebait a tolay, a "Palagi siya a méngatéd du mahirap, a éwan tu hanggan i kabaitan na."
10 Diyos i mangatéda ta binhi a ihasik, sakay ta kanén a makan. Ey sikam, éng te kailangan kam, éy atdinan na kam ta sobha pa ta kailangan moy, monda lalo kam a maari a mangatéd ta mahirap.
11 Kona sa, pakaduén na Diyos i kabuhayan moy, monda maari kam a mangatéd ta meadu. Ey meadu i magpasalamat ta Diyos, dahil ta ambag moy dide, a itugén me.
12 I éya a iatéd moy éy aguman na du tolay na Diyos a mahirap. Sakay pati éy meadu i magpasalamat ta Diyos dahil ta niatéd moy.
13 Eng meta na tolay i ugali moy a tumulung du mahirap, éy puriién de i Diyos dahil ta pégtulung moy dide, da saya i katunayana a méniwala kam a talaga ta Mahusay a Baheta ni Cristo.
14 Sakay panalangin de kam be, sakay mahal de kam, dahil ta dikél a kaluub na Diyos dide, a gébwat dikam.
15 Salamat ta Diyos, dahil ta dikél a kaluub na dikitam a éwan tu hanggan.

10

Nangatuwiran Ti Pablo

1 Nadid, sakén éy ti Pablo. Te kaginék dikam, a ahigén ko i kabaitan ni Cristo. Te sénganya sina dikam a akala de éy mégantengék a méngisuwat dikam éng dumeméték. Kagi de kan a metapangék san ta sulat, pero éng kaharapék moy, éy mebaiték kan san.
2 I pékiohon kua dikam, éy diyanék moy puhubaan, éng metapangék. Siguradu a talaga a isuwat ko du méngupos diyakén sina; du mégkagi a medukés i ugali ko.
3 Tutuhanan a mehinaék san a tolay, pero éwan ko ahigén i ugali na tolay ta mundua ta pékilaban ko.
4 I armas ko éy éwan kona ta armas na iba a tolay; éng'wan, kapangyarian na Diyos i nipangdaig ko du kalaban ko. Médaig ko du mékipégsuway ta mali.
5 Sésugpuén ko i tolay a mégmataas a kontara ta Diyos. Métalo ko i isip na tolay, monda sumuku side ni Cristo.
6 Sakay sikam, éng tulos kam a méniwala diyakén, éy handaék dén a magparusa du édsina dikam a uméedel pabi.
7 Tandaan moy ye: Du tolay sina a kontara diyakén, éy kagi de a koo side ni Cristo. Pero side, éy dapat alélahanan de a kooék be ni Cristo.
8 Maski ipagpalalo ko i kapangyarian ko éy éwanék mésanike, da niatéd dén ya diyakén na Diyos a itulung ko dikam.
9 Diyan moy kékagin a mégpakantengék dikam du sulat ko.
10 Te mégkagi kan sina a "Metapang a meingél ti Pablo éng sumulat, pero éng dumemét siya éy meta tam a mababa san siya, a éwan na tukoy a mégtoldu."
11 Pero éwan! Tu lélake a négkagi ta éya, éy dapat mapospusan na i maski anya a kagin ko ta sulat ko a éye, éy tupadén ko éng dumeméték.

12 Ewan ko gustu a ipahero ko i sarili ko diden ya a maistu a mégmalake.
Luku-luku side! Eng anya i gimet de, éy kagi de a mahusay ya.
13 Pero sakén, éwanék lumabis ta hanganan na tungkulin ko a niatéd
diyakén na Diyos. Ey sakup ya ta pégtoldu ko dikam.
14 Kanya éwanék lumabis ta tungkulin ko éng magtolduék dikam, da sakén
i neditol a nakaabut dikam a nagpahayag ta Mahusay a Baheta ta tungkul ni
Cristo.
15 Ewan ko ipalalo i éwan ko tungkulin, sakay ta ginimet na iba a tolay.
Eng'wan, i asaan kua, éy tumibay i péniwala moya, monda dumikél a dumikél
i tarabaho ko dikam,
16 monda maariék a magpahayag ta Mahusay a Baheta du banubanuwan
sa ta banda a sa dikam. Pero éwanék magpalalo a sakén i nagimita ta
tarabaho a ginimet no iba.
17 Da kagi na Diyos, “Diyan kam magpalalo, éng'wan purién moy i Pangi-
noon moy.”
18 Da purién na Diyos tu tolay a meta na a mahusay. Pero éwan na gustu tu
tolay a mégpalalo ta sarili na.

11

Tungkul Du Mégwari-wari a Apostol

1 Nadid, pagpasensiyaanék moy, éng ipagpalalo ko i kapangyarian ko.
2 Métagegék dikam, da mahal ta kam a koman i pégmahal na Diyos dikam.
Da sakén i nangipahayaga ni Cristo dikam. Mara sikam, éy kapareho kam no
madiket a adene a ikasal: matapat siya to katipan na. Mara sikam, éy katipan
ni Cristo.
3 Natandaan moy ti Eba to araw: mahal na i Diyos, pero linoko siya no ulag.
Ey i antingan kua nadid, éy makay te mangloko dikam, a kaleksapan moy be
tu pégmahal moy ni Cristo.
4 Dahilan gustu moy a tanggapén i maski ti ésiya a dumemét dikam a
mégtoldu ta iba a tungkul ni Jesus, a puwera tu nitoldu ko dikam. Tinanggap
moy kan tu iba a pégtoldu. Sakay tinanggap moy kan be i iba a espiritu a éwan
Espiritu na Diyos.
5 Nadid, diden ina a mégtoldu dikam, a kagi de a apostol side, éy éwan side
mataas diyakén.
6 Maski éwanék bihasa a mégkagi ta talumpati, éy éwanék be mehuli ta
katalinungan. Ey sikam, tukoy moy dén a katutuhanan tu nitoldu ko dikam.
7 Bakit! To pégpahayag ko dikam ta Baheta na Diyos éy éwanék nipaupa
dikam. Nagpababaék san dikam, monda aguman ta kam. Kagi moy beman
ya a kasalanan ko?
8 To péngtulung ko dikam, éy du iba a simbaan i nanggastusa diyakén.
Nagpaupaék dide, pero sikam i nagtarabahoan kua!
9 Sakay pati, to kétulos ko dikam éy éwanék nagaged dikam ta kailangan
ko. Eng'wan, du tétotop tam a taga Masedonia, éy tinognanék de ta tulung
de. Ewan ta kam inabala to éya ta kailangan ko. Sakay éwan ta kam abalaén
habang buhay.
10 Tutuhanan ya ta Diyos! Maski ahe i angayan ko ta Akaya, éy éwanék
mékeged ta maski ti ésiya ta kailangan ko.
11 Nadid, maski éwanék mékeged dikam, éy diyan moy isipén a éwan ta kam
mahal. Ewan! Tukoy dén na Diyos a mahal ta kam.

12 Nadid, itulos ko san i éya a ugali ko a éwan mékeged, monda ipeta ko a éwanék umaheg du iba sina a mégtoldu dikam. Kagi de a ahigénék de san ta pégpaupa de dikam, pero éwan.
13 Diden ya a tolay éy éwan side tunay a apostol. Mégbuli-buli side, a mégwari-wari side a apostol ni Cristo.
14 Ey anya pa! Da maski ti Satanas, éy mégwari-wari siya a anghel a utusan na Diyos.
15 Kanya diyan kitam mégtaka éng kona be sa du utusan ni Satanas. Mégwari-wari be side a Diyos i nagpaangea dide sina a magtoldu. Pero kédemét na oras, éy magantian side to gimet de a medukés.

Nilista Ni Pablo Tu Kahirapan Na

16 Nadid, pékiohon ko man dén dikam. Diyanék moy isipén a hangal. Pero éng kona sa i isip moya, éy pagpasensiyaan moy be, monda san éy makapagpalaloék be ta kétihék.
17 I kagi ko a éye éy éwan utus na Panginoon. Eng'wan, i pégpalalo ko a éye éy koman i kagi na hangal a tolay.
18 Da te meadu sina a mégpalalo, éy magpalaloék be.
19 Isip moy wade éy matalinung kam! Pero tanggapén moy du mégtoldu sina a hangal!
20 Eng matalinung kam, éy bakit tanggapén moy i kona sa. Utusan de kam, alapén de tu kuhata moy, sakay lélokon de kam, sakay apién de kam, pero pégtiisan moy side!
21 Pinakasanikeék moy; kagi moy a mababaék san, da éwanék inumaheg dide a matapang dikam.

Nadid, diden ina a mégwari-wari, éng mégpalalo side, éy makapagpalaloék be, maski komanék i hangal.
22 Mégpalalo side a Judeo side, a lahi side ni Israel, a apo-apo side ni Abraham. Pero konaék be sa.
23 Eng utusan side ni Cristo, éy mas mahusayék a utusan ni Cristo kesira dide. (Hus, komanék i hangal ta kagi ko a éye.) Higit pa dide i tarabaho ko ta Diyos. Higit pa dide i pégparusa na tolay diyakén, dahil ta pégtoldu ko ta katutuhanan. Meadu a beses a nepihesuék. Meadu a beses a yinabaték. Meadu a beses a talagaék a mate.
24 Lima a beses éy binalbalék du Judeo ta meadu. Bawat esa a beses éy épat a pulu a balbal.
25 Etélo a beses a hinaplité du te tungkulin a taga Roma. Mensan éy binatikalék de. Etéloék dén a beses a nabagbag ta te sakayan ko a paraw. To mensan, éy esa a aldewék éy ta esa a kélép a te pataw.
26 To kedalas ko a péglebut, éy keetaunan ko i iba-iba a kahirapan. Bihéng, sakay tulisan. Sakay nékialam diyakén du kabébayan ko a Judeo, sakay du éwan Judeo. Nadanasan ko i hirap ta banuwan, sakay ilang a lugar, sakay ta diget, sakay du mégwari-wari a top tam ta péniwala.
27 Nagdanasék be ta mahigpit a hirap a sari-sari. Measadékék a mégpuyat, sakay mégalép, sakay mégeplék. Nagtiisék be dén ta dégnin, sakay nagkulangék ta badu.
28 Sakay naghirapék ta meadu pa. Sakay bukod ta éya, éy métagegék aldew-aldew du tolay ta étanan a simbaan.

29 Eng te mehina ta péniwala, éy meramayék dide. Sakay éng te nagkasala,
éy méghirapék be tu isip.
30 Nadid, da pinilitéк moy dén a magpalalo, éy mégpalaloék san ta kahinaan
ko.
31 Ewanék mégbuli-buli. Ey tukoy dén ya na Diyos. Siya i Ama na Panginoon
Jesus. Purién siya a éwan tu katapusan.
32 To édsa ko ta Damasko, tu gubernador sa a sakup ni Hari Aretas éy
pinabantay na tu pintuan na banuwan, monda ipadiképék.
33 Pero du kaguman ko éy niasékék de to gatang sakay nitostosék de ta lipat
no pader; tulos nakaginanék dén.

12

To Kéange Ni Pablo Ta Langet

1 Kailangan éy magpalaloék, maski éwan tu pakinabang ta éya. I kékagin kua
dikam nadid, éy na nipetaa diyakén na Panginoon a lihim.
2-3 To éya éy kembilék ta langet. Ewan ko tukoy éng kaliduwa ko san i kembil
ta éya, o éng bégi ko be. Diyos san i nakapospusa. Basta i napospusan ko sana,
éy kembilék ta langet. Nanyari ya to sapulu éy ta épat a taon a nakalipas.
4 To édsa ko sa éy nabati ko i éwan ko maari a ilagip, da bawal i maski ti ésiya
a mégkagi ta éya.
5 Nadid, maski maariék a magpalalo ta éya a nanyari diyakén, éy éwan ko
itulos. Basta i pégpalalo kua éy tu kahinaan ko.
6 Pero éng magpalaloék maka, éy éwanék hangal, da tutuhanan ya a nanyari
diyakén. Pero éwanék magpalalo, da sala ko a maisip na tolay a mataasék.
Tama dén éng meta de san i ugali ko sakay ta pégtoldu ko.
7 Nadid, para éwan ko ipagmalaki du meadu a tanda a nipeta diyakén na
Diyos, éy inatdinanék na ta kahirapan ko. Pinakultaden na tu esa a utusan
ni Satanas a nagpahirap diyakén, monda éwanék magmalaki.
8 Etélo a beses ko a iyédalangin ta Panginoon a ibutan na i éya.
9 Pero i sengbet naa diyakén éy, “Ewan. Tama dén i péngagum ko diko, Pablo.
Dahilan,” kagi na, “éng mehina ka, éy saya i oras a pékapospos mo ta péngagum
ko diko a makapangyarian.”
Nadid, to pégkagi na ta éya diyakén, éy mésayaék ta kahinaan ko, monda
mapospusan ko i katibayan ni Cristo diyakén, a makapangyarian.
10 Da umasaék ni Cristo, éy tiisén ko san éng mehinaék, éng te hirapék, éng
lélokonék na tolay. Dahilan, éng mehinaék, éy saya i oras a mapospusan ko i
katibayan ni Cristo diyakén.

Magmalasakit Ti Pablo Du Taga Korinto

11 Komanék i hangal ta pégpalalo ko a éye. Pero pinilitéк moy. Sikam maka
i nagpuria diyakén. Da maski mehinaék san a tolay, éy éwanék mehuli diden
ina a mégkagi a apostol side.
12 To kétulos ko sina dikam, éy neta moy a tunayék a apostol ni Cristo, dahil
to ginimet ko. Maski nagtiisék sina éy neta moy tu ginimet ko sina a tanda
sakay kataka-taka.
13 Anya beman ye i mineta moya a nitulung ko du iba a simbaan, a éwan
ko be dikam niatéd? Ewan ta kam be inabala ta gastos ko. Siguru saya i
kasalanan ko, éy pagpasensiyaanék moy.

14 Handaék nadid a bumisita dikam. Ikatélo dén ye nadid a beses a
bumisitaék dikam. Pero éwanék magaged dikam. Sikam a mismo i gustu ko
a entan. Puwera tu kuhata moy. Dapat éy magulang i méngatéd ta anak de,
kesira to anak i méngatéd to magulang.
15 Hus, maari a iobus ko tu kuhata ko dikam, monda aguman ta kam. Maski
éwanék moy mahal, éy sakén éy mahal ta kam a tahod.
16 Pero maski éwanék nagpagastos dikam, éy te négkagi sina a nagparaanék
kan dikam, a dinaya ta kam.
17-18 Bakit? Pinagsamantalaan ko beman i mahusay a ugali moy to
péngiange ko sina de Tito? Dinaya kam beman ni Tito? Ewan! Da pareho
kame tu isip. Pareho i ugali mia ti Tito.
19 Makay isip moy mangalapék san ta katuwiran ko ta sulat kuae. Pero
éwan. Mégkagiék san ayun ta gustu ni Cristo. Ey tukoy dén ya na Diyos. I
étanan a kagi ko a éye, éy para aguman ta kam, a kékadimoy ko.
20 Mégantengék a makay demtan ta kam a éwan tama i gimet moy. Eng
kona sa éy makay gemtén ko be i éwan moy gustu. Makay demtan ta kam
a te méglébug dikam, éy ta ménaghili; o te meingél éy ta medémot. Makay te
méngupos dikam, éy ta méngdusta, éy ta mégmalaki, sakay ligalig.
21 Mégantengék a makay masanikeék ta Diyos, dahil ta ugali moya.
Malungkuték éng dumeméték sina, éng te sénganya pabi dikam sina a éwan
pabi nagsisi to ginimet de a medukés. Lalo du méngibébi éy ta méngilélake.

13

Katapusan a Hatul Ni Pablo

1 Saye i ikatélo a beses a bumisitaék dikam. Kédemét ko, éy parusaan ko du
te kasalanan. Pero maski anya a abla, éy kailangan éy te éduwa a sistigu, o
étélo.
2 To ikaduwa a bisita ko dikam éy pinégkagian ko du te kasalanan, a
parusaan ko side éng demtan ko side a huway a te kasalanan pabi. Ey
pégkagian ta kam a huway nadid: du te kasalanan pabi éy éwan side makai-
was ta parusa ko.
3 Da gustu moy a meta i katunayan a ti Cristo i nagutusa diyakén, éy meta
moy! Ewan mehina ti Cristo dikam, éng 'wan dikél i kapangyarian na a
mangparusa dikam.
4 Mehina ngani ti Cristo to nikate na to kudos. Pero buhay dén siya
nadid, dahil ta kapangyarian na Diyos a édse diya. Ey sakén, mehinaék be
a kona diya. Pero éng dumeméték dikam, éy meta moy a édse be diyakén i
kapangyarian na Diyos, da mékiagumék ni Cristo.
5 Tiyakén moy, éng manatili kam ta péniwala tam o éwan. Masdan moy i
sarili moy. Ewan moy baman tukoy a édse dén dikam ti Jesu Cristo? O siguru
éwan. Siguru mégwari-wari kam san a méniwala.
6 Umasaék dikam, a isipén moy a tunayék a apostol ni Cristo.
7 Iyédalangin ko ta Diyos a éwan kam maka magkamali. Ewan ko gustu
a magpatunay dikam a tama i gimet ko. Eng'wan, i gustu kua éy sikam i
magimita ta tama a gimet, maski kagi de a éwanék tunay a apostol.
8 Da éwanék kontara ta katutuhanan a gimet na Diyos. Eng éwan, gustu ko
a mapospusan na tolay i katutuhanan.

9 Masahaték éng demtan ta kam a matibay i péniwala moy, monda éwanék
tu kailangan a magparusa dikam. Saya i panalangin kua, a maging mahusay
kam ta péniwala.
10 Kanya nisulat ko ye baguék sina umange. Monda éng dumeméték sina éy
éwanék tu kailangan a magparusa dikam ta kapangyarian a niatéd diyakén
na Panginoon. I éye a kapangyarian a édse diyakén éy éwan monda parusaan
ko i tolay, éng'wan pégtulung ko ta tolay.
11 Nadid, a tétotop ko, éy saye i katapusan na sulat ko a éye dikam. Pilitén
moy a maging mahusay kam. Sundin moy i hatul ko a éye dikam. Magkaisa
kam, négsuyuan kam. Tu pégmahal na Diyos, sakay ta kapayapaan na Diyos,
éy édse maka dikam.
12 Négbatian kam ta matapat. Mékikumusta dikam du étanan a méniwala ni
Jesus ta éye.
13 Kagbian kam maka na Panginoon Jesu Cristo. Edse maka dikam i
pégmahal na Diyos, a mékiagum dikam ta mahusay i Banal a Espiritu. Ewan
dén. Pablo.

Tu Sulat ni Pablo du
Taga Galasia

1 Gébwat ye ni Pablo a apostol. Bakén a tolay i nangatéda diyakén ta
tungkulin ko a naging apostol, éng'wan ti Jesu Cristo, sakay Tama na a Diyos.
Siya i nangbuhay ni Cristo a huway.
2 Pati du tétotop tam ta péniwala ta éye, éy kaguman ko side a nanulat ta éye
dikam. Saye i sulat mia du sakup du simbaan ta Galasia.
3 Tama tam a Diyos sakay ti Panginoon Jesu Cristo, éy atdinan de kam maka
ta biyaya sakay ta kapayapaan.
4 Niatéd ni Cristo i buhay na dahil ta kasalanan tam, monda maagaw na
kitam ta medukés ta munduae. Saya i kaluuben Nama tam a Diyos.
5 Purién maka siya na tolay a éwan tu katapusan. Kona sa.

I Tunay a Mahusay a Baheta

6 Nadid, sakén éy mégtakaék dikam, éng bakit agad moy pinabayan i Diyos.
Nangakit siya dikam dahil ta kagbi ni Cristo. Ey nadid, éy bakit inumagton
kam dén ta iba a rilihiyon?
7 Pero éwan tu iba a tunay a rilihiyon. Kanya san éy te méngligalig dikam ta
ina, éy pilitén de a baguén i Mahusay a Baheta tungkul ni Cristo.
8-9 Pero tandaan moy ye: saye tu kinagi ko to éya: maski ti ésiya a magtoldu
dikam ta éwan kapareho no nitoldu me dikam to éya, éy parusaan siya na
Diyos! O ngani. Maski sikame, maski anghel a gébwat ta langet, éy parusaan
na Diyos a talaga. Kanya maski ti ésiya i magtoldu dikam ta kontara ta
Mahusay a Baheta, éy parusaan na Diyos.
10 Anya, akala moy wade éy tolay i suyuén kua? Ewan. Diyos i suyuén kua.
Eng mékisuyuék pabi ta tolay, éy éwanék utusan ni Cristo.

Eng Kodya Naging Apostol Ti Pablo

11 Gustu ko a mapospusan moy, a tétotop ko, a éwan gébwat ta tolay i
nipahayag kua a Mahusay a Baheta.
12 Da éwan ya gébwat ta tolay. Ewan be tolay i néngitoldua diyakén ta éya.
Eng'wan, ti Jesu Cristo a mismo i néngipaliwanaga diyakén ta éya a baheta.
13 Nabaheta moy dén tu dati a ugali ko, to péniwala ko pabi ta rilihiyon na
Judeo. Tukoy moy dén éng pinakodya ko a nipaparusa du méniwala ni Cristo.
Sakay pilitén ko side a sidaén.
14 Mesipagék du kaanakan ko a Judeo a ménugsug ta rilihiyon me. Sakay
dikél i pégmalasakit ko ta ugali du ninuno me a Judeo.
15 Pero maski nagkunaék sa, éy kinagbianék dén na Diyos. Baguék nienak,
éy piniliék na, monda atdinanék na nadid ta tungkulin ko a sakén i utusan
na.
16 Ey kédemét na takda na a oras, éy nipaliwanag na diyakén i anak na, da
kaluuben na éy ipahayag ko siya du éwan Judeo a tolay. Nadid, to nanyari a
éya, éy éwan ko nipakelagip ti Jesus ta maski ti ésiya.
17 Sakay éwanék be inumange ta Jerusalem a néngisiyasat du neditol diyakén
a apostol ni Jesus. Eng'wan, inumangeék san ta Arabia. Sakay kétapos na éya,
éy nagsoliék dén ta Damasko.

18 Nadid, kélipas na étélo a taon, éy inumangeék ta Jerusalem, a nakipagketaék ni Pedro. Ey nagkaguman kame sa ta sapulu éy ta lima a aldew.
19 Pero éwanék sa tu mineta a apostol a iba, éng'wan ti Pedro san, sakay ti Santiago a top no Panginoon tam.
20 Tutuhanan ye a kagi ko ta sulatae. Tukoy na Diyos a éwanék mégbuli-buli.
21 Nadid, kétapos na éya, éy inumangeék ta Siria sakay ta Silisia.
22 Kanya éwanék pabi mineta du méniwala ni Cristo ta Hudea.
23 Basta nabaheta de san dén, a "Tu lélake a dati a nagpaparusa dikitam, a ti Pablo, éy méngipahayag kan dén nadid ta rilihiyon tam a gustu na ibutan to araw."
24 Kanya nagpuri side ta Diyos, dahil diyakén.

2

Ti Pablo Sakay Du Iba a Apostol

1 Nadid, kélipas na sapulu éy ta épat a taon, éy inumangeék a huway ta Jerusalem, a kaguman ko ti Bernabe sakay ti Tito.
2 Inumangeék sa da inutusanék na Diyos. Nékipéguhonék pa ta lihim du matétanda sa a apostol. Nipaliwanag ko dide tu nitoldu ko du éwan Judeo. I nitoldu kua éy iligtas na Diyos i tolay a méniwala ni Cristo, maski éwan side maging Judeo. Gustu ko pumayag maka du apostol ta pégtoldu ko, monda éwan maibut tu tarabaho ko.
3 Ey pinumayag side a talaga diyakén. Tu kaguman ko sa a ti Tito, éy éwan siya Judeo, pero éwan de siya pinilit a ipabugit, a ipasakup ta ugali na Judeo.
4 Pero te sénganya sa a Judeo a nagwari-wari a méniwala side ni Jesus. Gustu de mékiagum dikame monda subukan de éng sundin me pabi i ugali na Judeo. Pero inagaw kitam ni Cristo Jesus ta éya. Gustu de a ipasakup kame maka ta utus ni Moises.
5 Pero éwan kame pinumayag dide, da sala me a mabagu i katutuhanan tungkul ta Mahusay a Baheta. Monda éwan moy isipén a kailangan kam be a ipasakup ta rilihiyon na Judeo.
6 Pero du mataas sa a apostol, éy éwan side tu pintas to nipagtoldu ko tungkul ni Cristo (Ewan mahalaga diyakén a mataas side, da éwan kumampi i Diyos ta isesa a tolay.)
7 Eng'wan, neta de a sakén i pinilia na Diyos a méngipahayag du éwan Judeo, a kapareho be no nipangpili na ni Pedro a méngipahayag du Judeo.
8 Da ginimiték na Diyos a magpaliwanag du éwan Judeo, a kona to ginimet na ni Pedro a nagpaliwanag be du Judeo.
9 Nadid, du bilang mataas a apostol ta éya éy de Santiago, sakay ti Pedro sakay ti Juan. Diden ya, péketa de a inatdinanék na Diyos a talaga ta éya a tungkulin ko, éy pinayagen de kame ti Bernabe. Ey pinagkasunduan me a sigi kame a mégtoldu du éwan Judeo, sakay side éy sigi side a mégtoldu du Judeo.
10 Basta i nipékiohon de sana dikame, éy diyan me pébayan du kaguman de a mahirap. Ey gustu ko be ya a gemtén.

Pinégkagian Ni Pablo Ti Pedro

11 Nadid, kétapos na éya, éy pinégkagian ko ti Pedro ta Antiokia, da nagkamali siya.
12 Dahilan to kédedemét na ta Antiokia, éy nékidipon siya du éwan Judeo a tolay sa. Ey tama ya. Pero to kédemét sa du inutusan ni Santiago, éy éwan

dén nékiagum ti Pedro du éwan Judeo, da néganteng siya a pintasan siya du kapareho na a Judeo. Lalo du mégkagi a éwan tanggapén na Diyos i tolay éng éwan side ipabugit, a monda maging Judeo side.

13 Nadid, du étanan a Judeo ta Antiokia a méniwala ni Jesus, éy tulos be side
a inumaheg ni Pedro, a éwan be side nékidipon du éwan Judeo. Pati ti Bernabe.
Nagwari-wari side a bawal kan ta Diyos i mékidipon ta éwan Judeo.
14 Kanya sakén, péketa ko a éwan side matapat ayun ta Mahusay a Baheta,
éy kinagi ko ni Pedro ta harapan de a étanan, a "Siko Pedro," kagi ko, "éy Judeo
ka, pero sapul to péniwala mo éy pinabayan mo dén i ugali na Judeo. Ey bakit
nadid, éy pilitén mo maka du éwan Judeo a umaheg ta ugali na Judeo?"

I Makapagpabanal Ta Tolay Ey
Tu Péniwala De Ni Jesus

15 Tahod ngani a Judeo kame. Ewan kame makasalanan a tolay a kona du
éwan Judeo.
16 Pero tukoy me a éwan tanggapén na Diyos i tolay éng sundin de i utus
ni Moises. Eng'wan, i tanggapén na, a ibilang na a éwan tu kasalanan, éy tu
umasa ni Jesu Cristo. Kanya sikame a Judeo éy naniwala kame dén ni Cristo,
monda tanggapén kame be na Diyos. Da maski nikésiya éy éwan tanggapén
na Diyos i tolay dahil ta késunud de ta utus ni Moises.
17 Eng pilitén me a tanggapén kame na Diyos dahil ta péniwala me ni Cristo,
éy neta du tolay a te kasalanan kame be. Kanya te mégkagi a ti Cristo i
nangatéd kana dikame ta kasalanan me. Pero mali ya!
18 Pero éng ipasakupék a huway ta utus ni Moises a inibutan ko dén, éy saya
i katunayana a linabag ko dén i éya a utus.
19 To péketa ko a éwanék maging banal ta pégsunud ko ta utus ni Moises, éy
gininanan ko, monda ipasakupék ta Diyos. Kanya komanék be dén i minate
a kaguman ni Cristo to kudos.
20 Kanya nadid, éy bilang kaguman ko ti Cristo a nipako to kudos. I bigu a
buhay ko nadid, éy éwan gébwat diyakén, éng éwan, gébwat ni Cristo a mégiyan
diyakén. Sakay hanggan édseék ta munduae, éy méniwalaék ta anak na Diyos.
Siya, éy mahalék na, a niatéd na i buhay na para diyakén.
21 Kanya sakén éy éwan ko idelan i kaluub na Diyos ta tolay. Dahilan, éng
ibilang na Diyos a éwan tu kasalanan i tolay dahil ta késunud de ta kautusan
ni Moises, éy éwan tu pasa tu nikate ni Cristo.

Diyan Kam Umasa Ta Késunud
Moy Ta Utus Ni Moises

3

1 Naloko kam dén, sikam a taga Galasia! Bakit pinakultaden moy du Judeo
a nangatéd dikam ta nipagkamali moy? Isip ko nipaliwanag me dikam ti
Cristo sakay to nikate na to kudos?
2 Na éye san i gustu ko a ipakelagip dikam: tinanggap moy beman i Banal a
Espiritu dahil ta pégsunud moy ta utus ni Moises? Ewan. Eng'wan, tinanggap
moy siya dahil ta péniwala moy ta Mahusay a Baheta a nibaheta me dikam.
3 Loko kam! Ataay, to pégsapul moy a méniwala ni Cristo, éy nékiagum kam ta
Espiritu. Pero nadid, akala moy wade man dén éy meligtas kam ta pégsunud
moy ta utus ni Moises.

4 Eng kona sa, éy maging éwan tu kabuluhan tu étanan a dinanas moy alang-
alang ni Cristo.
5 Bakit niatéd dikam na Diyos i Espiritu na? Bakit niatéd na dikam i
kapangyarian moy a mégimet ta mahusay? Dahil ta késunud moy ta utus ni
Moises, o dahil ta péniwala moy ta Mahusay a Baheta?
6 Mara entan moy ti Abraham to araw: "Naniwala siya ta Diyos; kanya
nibilang na kan siya a éwan tu kasalanan."
7 Isipén moy ya; du méniwala ta Diyos, éy side i tunay a lahi ni Abraham.
8 Nihula no kasulatan to araw, a tanggapén na Diyos du éwan Judeo a tolay,
a ibilang na side a éwan tu kasalanan, dahil to péniwala de diya. Kanya kinagi
na ni Abraham to araw, a "Dahil diko, éy pagkaluuben ko i étanan a tolay ta
mundua."
9 Nadid, pinagkaluuben na Diyos ti Abraham, dahil to péniwala na diya. Ey
kona be sa du étanan a méniwala diya nadid, éy pagkaluuben na be side.
10 Pero du tolay a umasa a meligtas side dahil to késunud de ta utus ni
Moises, éy parusaan side. Da nakagi dén ta kasulatan, a "Parusaan du tolay
a éwan suméśunud ta étanan a utus ta kasulatan ni Moises."
11 Nadid, éng kona sa, éy tukoy tam dén a éwan ibilang na Diyos a banal i
tolay dahil to késunud de ta kautusan. Da nakagi dén to kasultan, a "Du tolay
a ibilang na Diyos a éwan tu kasalanan dahil to péniwala de, éy side ya du
mabuhay a éwan tu katapusan."
12 Pero tu umasa ta kautusan ni Moises, éy éwan umasa ta Diyos, da nakagi
ta kautusan a meligtas i tolay éng sundin na i étanan a utus ni Moises.
13 Pero nadid, inagaw kitam ni Cristo to parusa a gébwat to pégidel tam to
kautusan. Tinanggap na dén i parusa tam to nikate na to kayo. Tukoy tam a
katutuhanan ya, da nakagi dén ta kasulatan, a "Tu iekpét de ta kayo, éy siya
i parusaan na Diyos."
14 Nadid, tinanggap ya ni Cristo monda du éwan Judeo, éy maari be side a
masakup to kagbi na Diyos a nipagkaluub na ni Abraham. Ey nadid, dahil ta
éya, éy maari tam be a tanggapén i Banal a Espiritu a nipangako na Diyos du
maniwala diya.

Tu Kautusan Sakay Tu Pangako Na Diyos

15 Mara, sikam a tétotop ko, saye i halimbawa na éya: Mara i éduwa a tolay,
éng nagkasundu dén side, a pinirmaan de dén i katibayan de, éy éwan dén tu
maari a makabagu ta éya.
16 Ey nadid, nipangako na Diyos ni Abraham, sakay tu apo ni Abraham.
Pero éwan ya para du étanan a apo ni Abraham, éng'wan tu apo na san a esa.
Ey ti Cristo ngani dén.
17 Nadid, saye i gustu ko a kagin: Pinatibay na Diyos tu nipangako na ni
Abraham to araw. Ey bagu dinumemét tu kautusan éy minalipas pa i épat
a datos a taon éy ta étélo a pulu. Ey nadid, éwan maari i éya a kautusan a
mangbagu to nipangako na Diyos.
18 Mara, entan moy; éng pégkaluuben kitam na Diyos dahil to pégsunud
tam ta kautusan, éy éwan dén ya dahil to nipangako na. Pero éwan, da
pinagkaluuben na Diyos ti Abraham dahil to nipangako na diya.
19 Nadid, éng kona sa, éy bakit inatdinan kitam ni Moises ta kautusan?
Nidagdag na ya, a monda mapospusan tam éng anya i labag ta Diyos,
hanggan éwan dumemét tu nipangako na, a apo ni Abraham, ti Cristo. Ey

siya i nipangakua na Diyos. Ey éwan Diyos i nangatéda du tolay to kautusan,
da anghel san i néngitugéna ta éya ni Moises, sakay ti Moises i nangiatéda du
tolay to kautusan.
20 Pero tu pangako na Diyos to araw pa, éy lalo a mahusay, da Diyos dén a
mismo i nangiatéda ni Abraham. Ewan na inutusan tu iba a méngitugén.

Tu Kautusan I Nagtoldua Ta Tolay

21 Pero diyan kam mégisip a tu kautusan ni Moises éy kontara to pangako
na Diyos ni Abraham. Ewan! Eng maari kitam maka a mabuhay a éwan tu
katapusan dahil ta pégsunud tam to kautusan, éy sé ngani ya i magpabanala
dikitam ta mata na Diyos.
22 Pero éwan, da nakagi dén ta kasulatan na Diyos a te kasalanan i étanan
a tolay. Dahil ta éya, éy napospusan tam a du méniwala ni Jesu Cristo, éy
tanggapén de tu nipagkaluub na Diyos a pangako na, dahil to péniwala de.
23 Bagu dinumemét ti Cristo, éy sakup kitam pabi na kautusan. Mara
tu kautusan i nanggipusa dikitam hanggan éwan dinumemét i panahun a
péniwala tam ni Cristo.
24 Kanya tu kautusan ni Moises, éy saya i nagtoldua dikitam hanggan to
panahun ni Cristo, monda tanggapén kitam na Diyos, a ibilang na kitam a
éwan tu kasalanan, dahil ta péniwala tam diya.
25 Ey nadid, da méniwala kitam dén ni Cristo, éy éwan kitam dén tu kailangan
a ipasakup ta kautusan ni Moises.
26 Da nadid éy anak kam dén na Diyos, a kaguman kam ni Cristo Jesus, dahil
ta péniwala moya diya.
27 Ey du étanan a mégpabinyag ta péniwala de ni Cristo, éy neaheg dén side ni
Cristo.
28 Ewan dén nagkaiba i Judeo éy ta éwan Judeo, sakay du pobre éy ta
mayaman, sakay du lélake éy ta bébe, da naging isesa kam dén a étanan, da
sakup kam dén ni Cristo.
29 Ey nadid, éng sakup kam dén ni Cristo, éy bilang apo kam dén ni
Abraham. Kanya tanggapén moy be tu nipangako na Diyos diya.

4

1 Saye i halimbawa a tungkul to kautusan ni Moises: Mara, to kéanak pabi
no pamanaan, éy pobre pabi siya a koman i utusan, maski siya i te ari ta
étanan a ipamana nama na.
2 Ale na a anak pabi, éy édse pabi tu mana na du tagapamahala. Sakay side
i mégalagaa diya, hanggan éwan dumemét i oras a nitakda nama na.
3 Ey kona be sa sikitam; to éwan tam pabi péniwala ni Cristo, éy koman kitam
pabi i anak, da utusan kitam be na ugali ta mundua a medukés.
4 Pero to kédemét no takda a oras, éy pinaange na Diyos tu anak na ta
munduae. Nienak siya na bébe, sakay nipasakup be siya ta kautusan ni
Moises,
5 monda agawén na du iba a sakup na kautusan. Eng kona sa, éy mebilang
kitam dén a anak na Diyos.
6 Nadid, sikam éy anak kam dén na Diyos. Kanya pinagkaluuben kitam na
Diyos ta Espiritu no anak na. Tu Espiritu i nagpatunaya dikitam a Diyos i
Ama tam.
7 Kanya nadid, éwan kam dén sakup no kautusan, da anak kam dén na
Diyos. Sakay éng anak na kam dén, éy sikam be i pamanaan naa.

Katagigen Ni Pablo Du Taga Galasia

8 To éwan moy pabi pékapospos ta Diyos, éy utusan kam san na diyos-
diyosan.
9 Pero nadid, éy tukoy moy dén i Diyos; sakay i Diyos éy tukoy na kam be
dén. Eng kona sa, éy bakit gustu moy a ipasakup a huway ta ugali ta mundua
a medukés? Bakit gustu moy a utusan de kam pa a huway?
10 Bakit! Ipangilin moy i sénganya a aldew, sakay bulan, sakay panahun,
sakay taon, monda isuhog kam maka na Diyos. Pero éwan ya tu pasa.
11 Mégantengék makay sayang san tu nitoldu ko dikam to éya.
12 I pékiohon kua dikam, a tétotop ko, éy ahigénék moy, a diyan kam dén
ipasakup to kautusan. Da natandaan moy, to nipaniwala ko dén ni Cristo, éy
inibutan ko dén tu kautusan. Ey to kétulos ko dikam, éy inagumanék moy.
13 Tukoy moy dén a kanyaék sina mineange a tulos nagpahayag dikam ta
Mahusay a Baheta, éy dahilan to nikaladu ko.
14 Ey maski medukés tu ladu ko, éy tiniisék moy, a éwanék moy inahew.
Eng'wan, tinanggapék moy a koman i anghel na Diyos. Tinanggapék moy
a koman ti Cristo Jesus!
15 To éya éy mésaya kam diyakén. Naala-ala ko a to éya éy gustu moy a
mangatéd diyakén ta maski anya a kaya moy. Eng anya wade pa san i mata
moya, éy linugit moy maka dén a niatéd diyakén. Pero nadid, éy bakit éwan
kam dén mésaya diyakén?
16 Bakit isip moy kontaraén ta kam, da kinagi ko dikam i katutuhanan?
Ewan.
17 Du tolay sina a kumampi ta kautusan ni Moises, isuhog de kam ngani,
pero éwan tama i hangad dia. Gustu de san a pabayanék moy, monda side i
sundin moya.
18 Ewan medukés i péngisuhog ta tolay, éng mahusay i hangad de, maski
éwanék sina dikam.
19 Sikam a anak ko a mahal ko; dahilan dikam éy mégtiisék ta hirap a
huway, a kapareho na bébe a gégsokan. Mégtiisék a hanggan éwan kam
mékiagum ni Cristo ta mahusay.
20 Gustu ko maka a mékiagum dikam nadid, monda makagi ko dikam i édse
ta isip kua, da métagegék dikam.

Tu Halimbawa Ni Agar Sakay Ti Sara

21 Saye i pakelagip kua dikam, sikam a te gustu a ipasakup ta kautusan:
éwan moy wade nabati i kagia ta kautusan?
22 Kinagi ta éya a ti Abraham éy te éduwa a anak a lélake. Tu esa éy nienak
no asawa na a utusan na, sakay tu esa éy nienak no asawa na a malaya.
23 Tu anak na to utusan na éy besa ya tu nipangako na Diyos ni Abraham.
Pero tu anak na to malaya a bébe, éy saya tu nipangako na Diyos ni Abraham.
24-25 I éya éy halimbawa. Diden ya a éduwa a bébe éy halimbawa na éduwa a
pangako na Diyos. Tu esa éy saya tu kautusan ni Moises a inalap na to buked
ta Arabia, a ngéngahinan de a Sinay. Mara saya i kahalimbawaa ni Agar. Siya
tu utusan a nagenak ta anak ni Abraham. Ey du anak na éy utusan be. Mara
side du tolay nadid ta Jerusalem a utusan be side, da nipasakup be side ta
kautusan.
26 Pero tu asawa ni Abraham a esa, éy malaya siya. Ey sikitam a méniwala,
éy kapareho na kitam dén, da éwan kitam dén ipasakup to kautusan.
27 Nakagi dén ta kasulatan, a

"Diyan ka mélungkut, siko a bébe a éwan nagenak!
Dumulaw ka dahil ta kasayaan mo, siko a éwan nakabate ta gésok na anak!
Dahilan tu bébe a gininanan no asawa na, éy atdinan siya ta meadu a anak,
a higit pa to bébe a te asawa!"

28 Nadid, a tétotop ko, sikitam éy anak kitam na Diyos ayun ta pangako na.
Kapareho kitam ni Isak a nienak no bébe a malaya.
29 To éya, tu anak a nienak no utusan, éy pinahirapan na tu wadi na a ti
Isak, a nienak ta Espiritu na Diyos. Ey kona be sa nadid, da pahirapan kitam
nadid du méniwala ta kautusan ni Moises.
30 Ey kona se i kagia na kasulatan: "Paibutén mo tu bébe a utusan sakay to
anak na. Dahilan tu anak no utusan éy éwan maari a makahati ta mana no
anak no malaya a bébe."
31 Kanya ngani, éwan kitam anak na Diyos dahil ta pégsunud tam to
kautusan ni Moises, éng'wan anak kitam na Diyos ayun to pangako na.

5

Nilibri Kam Ni Cristo

1 Nadid, éwan kitam dén sakup no kautusan na Judeo, da nilibri kitam dén
ni Cristo ta éya. Magpakatibay kam, a diyan kam dén pasakup a huway ta
kautusan.
2 Tandaan moy i kagi kuae: éng pumayag kam ta utus du Judeo dikam, a
ipabugit kam ayun ta ugali dia, éy bilang éwan dén tu kabuluhan ti Cristo
dikam.
3 O ngani, éng ipasakup kam ta ugali dia a esa, éy kailangan sundin moy i
buu a kautusan de a gébwat ni Moises.
4 Maski ti ésiya a pumilit a maging mahusay ta mata na Diyos ta pégtupad
ta kautusan, éy hiwalay dén ya ni Cristo. Ewan dén ya kasakup na kagbi na
Diyos.
5 Pero sikitam, éy umasa kitam a ibilang kitam na Diyos a éwan tu
kasalanan, dahilan ta péniwala tam diya, sakay ta tulung na Espiritu na Diyos.
6 Maski sinunud tam dén i kautusan, maski éwan, éwan ya importante.
Basta i mahigpit a kailangan dikitam, éy maniwala kitam ni Cristo, sakay
mahalén tam siya.
7 Mahusay tu péniwala moy to éya. Ti ésiya wade i nanggipusa dikam nadid
ta késunud moy ta katutuhanan?
8 Ewan ya gébwat ta Diyos, da siya éy nilibri na kam to kautusan.
9 Halimbawa, diden ya a mégtoldu dikam ta mali, éy koman side tu
pégpaalsa ta tinapay; da maski kétihék, éy mégpaapsot ya ta meadu.
10 Pero sikam, éy umasaék pabi a éwan kam magkaiba tu isip tungkul ta
péniwala tam ta Panginoon tam. Ey masiguru ko a parusaan na Diyos i maski
ti ésiya a mangligalig dikam.
11 Sikam a tétotop ko, te négkagi wade sina dikam a mégtolduék kan a dapat
kam a ipasakup ta kautusan na Judeo. Pero éwan, dahilan éng kona ngani sa,
éy bakit pahirapanék pabi du Judeo? Eng katutuhanan ya, éy éwan dén side
méligalig ta pégtoldu ko tungkul to nikate ni Cristo to kudos.
12 Diden ya a mangligalig dikam ta pégtoldu de a mali, éy maano maka
ipabating side!

13 Sikam a tétotop ko, nilibri kam na Diyos to kautusan na Judeo. Pero diyan
moy gamitén i kalayaan moy a sundin moy i hilig na bégi moya a medukés.
Eng'wan, négsuyuan kam a négtulungan kam.
14 Dahilan i étanan a kautusan éy meange ta isesa a kagi: “Mahalén mo tu
kapareho mo a kona ta pégmahal mo ta bégi mo.”
15 Pero, éng néglébug kam, a meiyamut kam ta kaguman moy, éy mangilag
kam, makay masida i gurupu moy.

I Banal a Espiritu Sakay Ta Hilig Na Bégi

16 I hatul kua dikam, éy sundin moy i Banal a Espiritu. Diyan moy sésundin
i hilig na bégi moya a medukés.
17 Dahilan i hilig na bégi tama éy kontara ya ta gustu na Espiritu. Sakay i
gustu na Espiritu éy kontara be ta hilig na bégi tama. Magkalaban di éduwa a
éya. Kanya éng pilitén moy a gemtén i kaluuben na Espiritu, éy te mangsaway
dikam.
18 Pero éng aguman kam na Espiritu éy éwan kam dén sakup na kautusan.
19 Ewan meliso i hilig na bégi a medukés. Péngibébi, péngilélake,
20 pégsamba ta diyos-diyosan, pégilo, kéiyamut, pégingél, pénaghili, kedémot,
mégduwa-duwa i isip dia.
21 Sumésene side, méglango side, sakay mégkasayaan side ta medukés, sakay
iba be a medukés a gimet. Pégkagian ta kam dén a huway, a éwan matanggap
ta kaharian na Diyos du mégimet ta kona sa.
22 Pero tu ugali na pékiaguman na Banal a Espiritu éy négmahalan side,
masaya side, mapayapa side, mebait side, mahusay side, matapat side,
23 sakay tipidén de i bégi dia. Du mégkona sa, éy éwan side tu kailangan ta
kautusan.
24 Ey du nipasakup dén ni Cristo Jesus, éy inibutan de dén tu dati a
pagkatolay de, sakay tu hilig na bégi dia a medukés.
25 Tu Espiritu i nangatéda dikitam ta buhay tama. Kanya Espiritu be i dapat
maghari dikitam.
26 Diyan kitam magpalalo; diyan kitam mékelbug; diyan kitam
négpanaghilian.

6

Négtulungan Kam

1 A tétotop ko, éng meta moy i kaguman moy a esa a nagkasala, sikam
a nékiagum ta Espiritu i mangpasolia diya ta Diyos, a hatulan moy siya ta
mebait. Pero mangilag kam be, makay sikam man dén i matokso.
2 Négtulungan kam; éng kona sa i gémtén moy éy matupad moy i utus ni
Cristo.
3 Eng te mégisip a mahalaga siya, a éwan siya magkasala, éy magkamali siya
tu isip. Ewan mahalaga i kona sa a tolay.
4 Dapat isipén na bawat esa i sarili na a gemtén. Eng mahusay a talaga, éy
masahat siya, sakay éwan na dén ipareho tu gimet na ta gimet na iba.
5 Dahilan éy dapat tupadén na bawat esa i sarili na a kailangan.
6 Du tétolduan ta kagi na Diyos, éy dapat atdinan de ta mahusay tu mégtoldu
dide.
7 Diyan kam magkamali tu isip. Ewan maloko na maski ti ésiya i Diyos. Eng
anya i ginimita na tolay, éy gantian siya na Diyos ayun ta éya.

8 Eng sundin na tolay i hilig na bégi naa, éy dumemét diya i kamatayan na.
Eng mégimet siya ta kaluuben na Espiritu na Diyos, éy dumemét diya i buhay
a éwan tu katapusan.
9 Kanya diyan kitam mégsawa a mégimet ta mahusay. Kédemét na takda a
oras éy dumemét dikitam i gantimpala, éng éwan kitam manghina tu isip.
10 Kanya dapat mégimet kitam ta mahusay ta tolay; lalo dén du tétotop tam
ta péniwala.
11 Entan moy, sakén a mismo i nanulata ta éye. Entan moy i kadikél na letra
a nisulat ko dikam!
12 Du nagpilit dikam a tumanggap ta utus ni Moises, éy mégpalalo side. I
hangadén dia, éy iwasan de i hirap a dumemét du méniwala a minate ti Cristo
to kudos.
13 Maski du nagpabugit ayun ta ugali na Judeo, éy éwan side tumupad ta
kautusan. Basta gustu de sana, éy bugitén de kam ayun to ugali de, monda
mapuri side a nipasakup kam dén ta rilihiyon de.
14 Pero para diyakén, i purién ko sana éy tu Panginoon tam a Jesu Cristo, to
nikate na to kudos. Dahil ta éya, éy éwanék dén utusan na ugali ta mundua a
medukés.
15 Tu kautusan, maski tinupad mo to araw, maski éwan, éy éwan ya
importante. Basta i mahigpit a kailangan éy baguén kam dén ni Cristo, a
maging bigu i pagkatolay moya.
16 Du étanan a sumunud ta nisulat ko a éye, éy mapayapa maka dén side, a
kagbian side na Diyos. Kona maka sa du étanan a tolay na Diyos.
17 Kanya sapul nadid, éy diyan maka dén dagdagen na iba a tolay i hirap
kua. Da hustu dén i pilat kua ta bégi kua. Saya i katunayana a utusanék ni
Jesus.
18 Kagbian kam maka na Diyos, sikam a tétotop ko. Kona sa. Ewan dén.
Pablo.

Tu Sulat ni Pablo du
Taga Epeso

1 Gébwat ye ni Pablo. Apostolék ni Cristo Jesus ayun ta kaluuben na Diyos.
Saye i sulat kua du sakup ni Cristo ta Epeso, side a méniwala ni Cristo Jesus.
2 Tama tam a Diyos sakay ti Panginoon tam a Jesu Cristo, éy atdinan de kam
maka ta biyaya sakay ta kapayapaan.

Purién Tam I Diyos

3 Purién tam i Diyos, a Ama no Panginoon tam a Jesu Cristo. Inatdinan
na kitam ta étanan a kagbi na a gébwat ta langet, dahilan ta pékiagum tam ni
Cristo.
4 Bagu nilalang i mundua, éy pinili kitam dén na Diyos a sakup na, dahil
to gimet ni Cristo. Pinili na kitam monda maging banal kitam a éwan tu
kapintasan ta harap na. Dahilan a gustu kitam na Diyos,
5 éy kanya tiniyak na kitam to éya pa a maging anak na, dahil ta gimet ni
Jesu Cristo. Saya i kaluuben na sapul to sapul.
6 Purién tam siya dahil to memahal a kagbi na dikitam. Kagbian na kitam
da sakup kitam no anak na a mahal na.
7 Siya i nipanubus naa dikitam tu digi na to nikate na. Eng kona sa, éy
pinagpasensiyaan kitam dén na Diyos ta kasalanan tam. Kona san dén sa
i kabaitan na dikitam,
8 da kinagbian na kitam a tahod. Sakay inatdinan na kitam ta tama a isip
tam.
9 Ey nadid, éy ginimet dén na Diyos tu tiyak a gemtén na, a nipaliwanag na
dén dikitam tu lihim a plano na, da ti Cristo i nangtupada ta éya.
10 I plano na Diyos, éy du étanan a édse ta langet éy ta luta, éy ipasakup na
side ni Cristo. Ey tupadén ya na Diyos ta kédemét na takda na a panahun.
11 Dahilan i étanan a gemtén na Diyos éy ayun ta takda na a plano na.
Tiniyak na a te kabahagi kitam ta gantimpala na a para du tolay na.
12 Kanya sikame a Judeo a neditol a inumasa ni Cristo éy pinili na kame
monda purién me i kapangyarian na.
13 Pati sikam a éwan Judeo, sapul to pékabaheta moy ta Mahusay a Baheta a
iligtas kam na Diyos, éy naniwala kam dén ni Cristo. Ey nadid, i katunayana
a sakup na kam dén éy tu Banal a Espiritu a mégiyan dikam. Tu Espiritu a
nipangako na dikitam,
14 éy saya i katibayana a maalap tam i gantimpala tam a nipangako na
Diyos para du sakup na. Kanya mégkompiyansa kitam a iligtas na kitam a
talaga. Purién tam i kapangyarian na Diyos.

Ménalangin Ti Pablo

15 Nadid, dahil ta éya, sapul to pékabaheta ko ta péniwala moy ni Panginoon
Jesus, sakay ta pégmahal moy du étanan a sakup na Diyos,
16 éy éwan tu tahan i pégpasalamat kua ta Diyos dahil dikam. O, panalangin
ta kam a palagi
17 ta Diyos na Panginoon tam a Jesu Cristo. Siya éy Tama tam a kamahalan.
I panalangin kua, éy atdinan na kam ta karunungan moy, sakay ipahayag na
maka dikam i kaluuben na, monda mapospusan moy siya.

18 I panalangin kua, éy paliwanagen na Diyos i isip moya, monda mapospusan moy i nipagakit naa dikam a alapén moy; monda mapospusan moy be éng kodya i kamahal na gantimpala moy a nipangako na a para du sakup na a tolay.
19 Sakay panalangin ko a mapospusan moy be éng kodya i kadikél na kapangyarian na a édse du méniwala diya. I éya a kapangyarian a édse dikitam, éy sé' be ya i
20 ginamit na a kapangyarian to nipamuhay na ni Cristo a huway, a tulos kaguman na siya ta langet a méghari.
21 Nadid, éy méghari sa ti Cristo, a te kapangyarian siya du étanan a hari sakay du iba pa a te kapangyarian. Siya i mataasa nadid, sakay ta panahun a dumemét, a éwan tu katapusan.
22 Sakay nipasakup dén na Diyos i étanan diya. Sakay nidéton na dén a ti Cristo i Pangulu na étanan, alang-alang du méniwala diya.
23 Ey du méniwala diya, mara side i bégi ni Cristo; kanya side i mangganap diya. Ey siya i namamahala ta étanan.

2

Binuhay Kitam Na Diyos

1 To éya, éy bilang pate kam dén dahil to kasalanan moy.
2 Sinunud moy to éya i medukés a ugali ta mundua. Sinunud moy ti Satanas. Siya i espiritu a te kapangyarian ta mundua, a mégutus du tolay a masuwayin.
3 Pati sikitam, éy kona be sa i ugali tam to éya. Sinugsug tam be tu hilig na bégi tama a medukés. Kanya kabilang kitam be du kéiyamutan na Diyos, a kapareho du iba a tolay.
4 Pero nadid, éy kinagbian kitam na Diyos a tahod, a mahal na kitam ta mahigpit.
5 Kanya maski bilang pate kitam dén dahil to kasalanan tam, éy binuhay na kitam a kapareho ni Cristo. (Niligtas na kitam dahil ta kabaitan na.)
6 Sakay gemtén na a kaguman tam ti Cristo ta langet a méghari.
7 Ginimet ya na Diyos, monda ipeta na a éwan tu katapusan i kadikél na kabaitan na dikitam, dahil ni Cristo.
8 Kanya meligtas kam éy dahil ta kabaitan na Diyos, sakay ta péniwala moy ni Cristo. Ewan kam meligtas dahil ta gimet moy a sarili, éng'wan gébwat ya ta kaluuben na Diyos.
9 Kanya éwan makapagpalalo i maski ti ésiya a meligtas siya dahil ta gimet na a mahusay.
10 Nilalang kitam na Diyos, a inatdinan na kitam ta bigu a buhay dahil ta péniwala tam ni Cristo Jesus. Kanya binuhay na kitam éy monda gemtén tam i mahusay a tarabaho a nihanda na to éya a para dikitam.

Pinagesa Kitam Ni Cristo

11 Nadid, sikam a éwan Judeo, éy alélahanén moy tu dati a kalagayan moy. Nginahinan kam du Judeo a dayuan kam, a éwan kam kan sakup na Diyos, da éwan moy sundin i utus ni Moises.
12 Ey katutuhanan ngani ya, da hiwalay kam ni Cristo to éya, a éwan kam kabilang du tolay na Diyos. Sakay éwan kam tu kabahagi ta nipangako na

Diyos du tolay na a Judeo. To éya éy éwan kam tu pag-asa, sakay éwan moy
tukoy i Diyos.
13 Pero nadid, da mékiagum kam dén ni Cristo Jesus, sikam a dati a adeyo
éy meadene kam dén, dahilan to digi ni Jesus.
14 Pinagkasundu kitam ni Cristo, sikame a Judeo sakay sikam a éwan Judeo.
Pinagesa na kitam, da inibutan na dén tu utus ni Moises a nagpahiwahiwalay
dikitam.
15 Inibutan na to nikate na to kudos, monda pagisesaén na i éduwa a lahi a
tolay, a sakupén na side a pareho, sakay pagkasunduén na side.
16 Kanya nadid, pati Judeo sakay éwan Judeo, éy mékiagum dén side ta Diyos,
sakay naging isesa side a bégi, da minate ti Cristo to kudos. Sakay inibutan
ni Cristo tu kéiyamut de.
17 Ey inumange se ti Cristo a nagtoldu ta Mahusay a Baheta na kapayapaan.
Ey sikam a éwan Judeo a dati a adeyo ta Diyos, éy nitoldu na dikam. Sakay
nitoldu na be dikame a Judeo a dati a adene ta Diyos.
18 Ey nadid, dahil ni Cristo, éy makaadene i maski ti ésiya ta Diyos, maski
Judeo éy ta éwan Judeo, da aguman kitam na Banal a Espiritu.
19 Kanya nadid, sikam a éwan Judeo, éy éwan kam dén dayuan, éng'wan
négkabébayan kitam dén a sakup kitam dén na Diyos ta bile na.
20 Mara, sikam be i kasangkapan na bile na Diyos. Du apostol sakay du
purupeta, side i nagpataknég ta bile. Ey ti Cristo Jesus, siya i panuluk na.
21 Siya i mégpatibaya ta bile na Diyos, a pahusayén na ta mahusay.
22 Ey dahil ta pékiagum moy ni Cristo, éy sikam be i kagumana du iba ta
pégiyanan na Diyos. Ey gébwat ya ta Banal a Espiritu.

3

Tu Lihim a Kaluuben Na Diyos

1 Nadid, sakén éy ti Pablo a pihesuék alang-alang ni Cristo Jesus. Kanya
nepihesuék éy nipahayag ko ti Cristo dikam a éwan Judeo.
2 Siguradu a nabaheta moy dén a inatdinanék na Diyos ta tungkulin ko a
mégpahayag dikam ta kabaitan na.
3 Tukoy moy be a nipaliwanag na diyakén tu nilihim na a plano na, a kona
to nisulat ko dikam.
4 Kanya éng mabasa moy ya, éy tukoy moy i pékapospos kua to nilihim na
Diyos a tungkul ni Cristo.
5 To nakalipas a panahun, éy éwan tukoy na tolay i éya a lihim a plano na
Diyos, pero nadid éy nipaliwanag dén ya na Espiritu du apostol na sakay du
purupeta na.
6 Ey nadid, saye i plano na a lihim: du éwan Judeo, éy te kabahagi be side
ta gantimpala na Diyos a kapareho du Judeo. Kanya nagagum dén side du
Judeo, a naging isesa side a bégi. Sakay te kabahagi be side ta pangako na
Diyos, dahil ni Cristo Jesus. Ey gébwat ya ta Mahusay a Baheta.
7 Nadid, éy ginimeték na Diyos a utusan na, a magpahayag ta Mahusay a
Baheta. Sakay inatdinanék na ta kapangyarian na éy ta kabaitan na.
8 Maski sakén i mababaa du étanan a tolay na Diyos, éy sakén i pinilia na
Diyos a méngipahayag du éwan Judeo ta memahal a gemtén ni Cristo dide.
9 Sakay ipaliwanag ko ta étanan a tolay éng pakodyan na Diyos a gemtén i
nilihim a plano na. Nale a panahun a nilihim na i gemtén na,

10 monda du espiritu ta langet, éy mapospusan de nadid i karunungan na
Diyos, bagay meta de i kahusayana na nipégagum du sakup na a tolay.
11 Ey nadid, ginimet dén ya na Diyos ayun to plano na sapul to sapul. Ey ti
Cristo Jesus, siya i nangtupada ta éya.
12 Ey nadid sikitam, dahil ta pékiagum tam diya sakay ta péniwala tam diya,
éy makaadene kitam ta Diyos a éwan masanike.
13 Kanya sikam, diyan kam manghina tu isip ta tétiisén kua se a hirap alang-
alang dikam, da mégtiisék monda mapospusan moy i Diyos.

I Pégmahal Ni Cristo Dikitam

14 Nadid, éy bagay isipén ko i memahal a ginimet Nama tam, éy lumuhudék
diya.
15 Siya i Ama du étanan a tolay ta langet éy ta luta.
16 I panalangin kua, éy gamitén maka na Diyos i Espiritu na a magpatibay
ta isip moya, ayun ta kapangyarian na.
17 Sakay mégiyan maka ti Cristo dikam ta mahusay, dahil ta péniwala moya.
Sakay manatili kam ta pégmahal ni Cristo dikam.
18 Mapospusan moy maka be i kadikél na pégmahal ni Cristo dikitam. Sakay
mapospusan maka be du étanan a tolay na Diyos
19 i pégmahal ni Cristo. (Pero éwan tu makapospos a talaga ta étanan a
medisalad a pégmahal na ta tolay.) Saya i panalangin kua, monda sakupén
kam na Diyos ta mahusay a tahod.
20 Purién ko i Diyos! Makagimet siya ta mahigit pa ta étanan a pékiohon
tam diya. Makaatéd siya ta mahigit pa ta étanan a gustu tam, dahil ta
kapangyarian na a édse dikitam.
21 Du sakup na a tolay, éy aguman maka side ni Cristo a purién de i Diyos.
Purién maka siya a éwan tu katapusan. Kona sa.

4

Sikitam I Bégi Ni Cristo

1 Sakén éy nepihesuék da sakupék na Panginoon. Kanya mékiohonék
dikam, a sugsugén moy i ugali a kona to niutus dikam na Diyos to péngpile
na dikam.
2 Dapat a mebait kam, a pagtiisan moy tu kamalian na kaguman moy,
sakay négmahalan kam.
3 Pagpilitan moy a patibayén i kapisanan moy a niatéd dikam na Espiritu,
sakay négsuyuan kam.
4 Sikitam éy négkaguman kitam dén, a naging isesa kitam dén a bégi. Sakay
isesa be san i pag-asa tam a nipagakit dikitam na Diyos.
5 Isesa i Panginoon tam; isesa i péniwala tam; isesa i binyag tam.
6 Isesa i Diyos a Ama na étanan a tolay. Siya i Panginoon na étanan. Gemtén
na i étanan, a mégiyan siya ta étanan.
7 Pero inatdinan na Diyos i bawat esa dikitam ta kaluub na, ayun ta gustu
ni Cristo a méngatéd. Kona sa i kinagia ta kasulatan.
8 I kinagi na éy to kéontok kan ni Cristo ta langet, éy kembil na kan sa du
minatalo na, sakay inatdinan na kan du tolay ta kaluub na.
9 Nadid, éng inumontok dén siya ta langet éy napospusan tam a dinumibe
pa siya ta lutaae, bagu inumontok.

10 Kanya tu dinumibe, éy siya be san tu inumontok ta ontok a tahod a tahod
ta lipat na langet. Ey nanyari ya monda sakupén na i étanan.
11 Nadid, i niatéd na a kaluub dikitam, éy pinamihasa na du iba a maging
apostol, sakay du iba éy maging purupeta, du iba éy magpahayag ta Mahusay
a Baheta, du iba éy maging pastor, du iba éy magtoldu.
12 Pinamihasa na side monda magtarabaho side diya, monda tulungan de
du méniwala diya, a patibayén de side ta péniwala de.
13 Ey nadid, i keangayana na éya, éy maging esa kitam tu isip ta péniwala tam
diya. Sakay mapospusan tam tu anak na Diyos ta mahusay. Sakay maging
mahusay i pagkatolay tama a hanggan maging kapareho kitam na ugali ni
Cristo.
14 Eng kona sa, éy éwan kitam dén kona ta isip na anak, a agad mabagu-bagu
ta maski anya a pégtoldu. Da éwan dén tu makapagloko dikitam ta pégtoldu de
a kamalian.
15 Eng'wan, dapat kitam a matapat du kakaguman tam dahil ta pégmahal
tam dide; sakay maging mahusay kitam ta péniwala tam ni Cristo. Siya i
Pangulo tama.
16 Mara du méniwala diya, side i bégi na. Tu ulo éy namamahala ta bégi. Siya
i méngatéda ta bégi ta kailangan na, monda sumibét a dumikél. I kahulugen
na éya, éy lalo a tumibay i nipégagum tam, da négmahalan kitam.

Utus a Gébwat Ta Panginoon

17 Nadid, te kaginék dikam a gébwat ta Panginoon. Saye i kailangan moya
a mahigpit: diyan kam dén umaheg ta ugali du éwan mékidiyos. Side éy éwan
tu pasa i isip dia.
18 Ewan side tu pékapospos. Ewan side tu kabahagi ta buhay a gébwat ta
Diyos, da éwan de tukoy i Diyos, sakay mekétog i isip dia.
19 Ewan side tu sanike. Basta gemtén de san i medukés, a bastos i ugali dia.
20 Ewan sa kona i nitoldua dikam ni Cristo.
21 Talaga a nabaheta moy dén diya, sakay nagadal kam dén ta katutuhanan
ni Jesus, da sikam éy sakup na.
22 Kanyaékbusén moy dén tu dati a pagkatolay moy, da saya i talaga a
méngipahamak dikam dahil to ginustu moy a medukés.
23 Sakay baguén moy i isip moya.
24 Isolot moy dén i bigu a pagkatolay moy a gimet na Diyos, monda umaheg
kam diya, sakay mahusay kam, a maging banal kam.
25 Dahil ta éya, éy diyan kam dén mégbuli-buli. Mégkagi kam ta katutuhanan
ta kaguman moy, da pisan kitam dén a méniwala ni Cristo.
26 Eng mégingél kam, éy ilagen moy a diyan magkasala. Ibutan moy tu ingél
moy agad bagu sumahém tu bilag.
27 Makay sakali éy atdinan moy ti Satanas ta pagkékataon na a mangloko
dikam; da éng meingél kam, éy saya i panahun ni Satanas.
28 Tu mégtako éy diyan dén huway a magtako. Maigi pa, éy magtarabaho
siya ta mahusay, monda makapangatéd siya ta te hirap.
29 Diyan kam mégkagi ta medukés a salita. Eng'wan, mégkagi kam san ta
mahusay a kagi a pangtulung du makabati, monda melagin side tu isip.
30 Sakay diyan moy palungkutén i Banal a Espiritu ta gimet moy a mali,
da i Espiritu éy siya i katunayana a pangtubus dikam na Diyos a talaga, ta
kédemét na takda na a aldew.

31 Mara, diyan kam mégsekay, diyan kam méiyamut éy ta mégingél, diyan
kam méghabuhabuk, diyan kam mégupos, diyan kam mégdukés tu isip.
32 Eng'wan, i maigia éy magbait kam, a kagbian moy du kaguman moy.
Sakay négpasipasensiyaan kam a kapareho na nipagpasensiya dikam na Diyos,
dahil ni Cristo.

5

Mégiyan Kam Ta Demlag

1 Nadid, da anak kam dén na Diyos a mahal na, éy umaheg kam diya.
2 Mahalén moy be a palagi du iba a tolay a kaparis na pégmahal ni Cristo
dikitam. Entan moy, dahil ta pégmahal na dikitam, éy niatéd na tu buhay na
para dikitam. Nagpakamatay siya a nangtubus dikitam ta kasalanan tam.
3 Kanya sikam, da tolay kam dén na Diyos, éy diyan moy dén bébanggitén, ta
uhon moy, i péngibébi éy ta méngilélake. Sakay diyan kam mégkagi ta bastos,
sakay diyan kam medémot.
4 Mangilag kam a diyan uhunén i éwan tu pasa a kagi, sakay ta bastos. Sakay
diyan kam mégdadahet ta medukés. Eng'wan, puri ta Diyos i uhon moya.
5 Tukoy moy dén a siguradu a tu bastos a tolay, sakay du méngibébi, éy éwan
side tu kabahagi ta kaharian ni Cristo sakay ta kaharian na Diyos. Ey kona
be sa du medémot, da iba i mégediyos dia.
6 Mangilag kam, a diyan tu magkamali dikam tungkul ta éya. Makay
kagin de dikam a éwan ya kasalanan, pero parusaan ngani na Diyos du éwan
méniwala diya, dahil ta kona sa a ugali.
7 Kanya diyan kam dén mékiagum ta kona sa a tolay a bastos.
8 To éya, éy négiyan kam be ta diklém. Pero nadid, éy mégiyan kam dén ta
demlag, da sakup kam dén na Panginoon. Kanya éy sugsugén moy dén i ugali
du mégiyan ta demlag.
9 Dahilan i ugali du mégiyan ta demlag éy mahusay, a matapat side.
10 Magadal kam ta kasahatan na Panginoon.
11 Sakay diyan kam mékiagum du tolay a mégimet ta éwan tu pasa a ugali a
gébwat ta diklém. Eng'wan, ipaliwanag moy du tolay i kona sa a medukés a
ugali.
12 Dahilan éy kasanisanike san a bébanggitén i gégemtén de a lihim.
13 Pero éng ipaliwanag moy a medukés i kona sa a ugali, éy meta de i
kasalanan de a talaga, a tulos maka side a ipasakup ta demlag.
14 Kanya te mégkagi, a "Lumukag ka, siko a tidug. Mabuhay ka a gébwat ta
pate, sakay paliwanagen ka ni Cristo."
15 Kanya nadid éy ilagen moy i ugali moya. Diyan kam pumaris du éwan
makapospos; éng'wan maging matalinung kam dén.
16 Samantalaén moy i pagkékataon moy a magimet ta mahusay, da medukés
ye a panahun.
17 Diyan kam maloko; basta isipén moy éng anya i kaluuben na Panginoon
dikam.
18 Sakay diyan kam méglango, da saya i makaloko ta buhay moya. Eng'wan,
pilitén moy a mékiagum dikam i Banal a Espiritu.
19 Mégpégkanta kam ta kanta na Diyos. Mégkanta kam ta puri diya, a
matapat kam diya ta kanta moy.
20 Sakay magpasalamat kam a palagi Nama tam a Diyos ta étanan a bagay,
a ngahinan moy ti Panginoon Jesu Cristo.

Ugali Na Mahusay a Pasawa

21 Nadid, négsunuran kam, a tanda ya na kégalang moy ni Cristo.
22 Sikam a bébekés, éy sundin moy i asawa moy, da saya i péngsunud moy ta
Panginoon.
23 Dahilan i lélake, éy siya i pangulo na asawa na, a kapareho ni Cristo éy
siya i pangulo du sakup na a tolay. Du sakup na, mara side i bégi na. Ey siya
i tagapagligtas.
24 Kanya éng pakodyan i péngsunud dia ni Cristo, éy kona be sa i péngsunuda
du bébekés du asawa de.
25 Nadid, sikam a lélake, mahalén moy du asawa moy, a kaparis na pégmahal
ni Cristo du sakup na a tolay. I tandaa na pégmahal naa dide, éy niatéd na i
buhay na a para dide.
26 Ginimet na ya monda sakupén na side. Sakay lininisan na side ta kagi
na sakay ta dinom na pégbinyag.
27 Ginimet na ya monda tanggapén na du sakup na a tolay a memahal dén,
a éwan dén side tu kasalanan, sakay banal dén side.
28 Nadid, sikam a lélake, dapat a kona sa i pégmahal moy ta asawa moy.
Mahalén moy side ta kapareho na pégmahal moy ta bégi moy a sarili. Tandaan
moy, tu lélake a mégmahal ta asawa na, éy mahalén na be tu sarili na a bégi.
29 Ey éwan tu mégidel ta sarili na a bégi; éng'wan pékanén na a alagaan na.
Ey kona be sa i pégalaga ni Cristo du sakup na a tolay.
30 Da sikitam a sakup na, mara sikitam i kasangkapan na bégi naa.
31 Kanya te kagi ta kasulatan na Diyos, a "Ginanan na lélake i ina na éy tama
na, a mékiagum siya ta asawa na, a tulos a maging isesa side."
32 Nadid, éy medisalad i éya a kagi; pero para diyakén éy méngikagi ya ta
pékiagum ni Cristo du sakup na a tolay.
33 Pero méngikagi be ya dikam a pépésawan; a dapat i lélake a magmahal ta
asawa na ta kapareho ta bégi na. Sakay dapat du bébekés a gumalang du
asawa de.

6

Ugali Na Mahusay a Patena

1 Sikam a anak, sundin moy dena moy éy ta ama moy, da tama ya a ugali.
2 Tandaan moy, te dati a utus i Diyos tungkul ta éya, a te halu a pangako. I
utus na éy "Igalang mo tama mo éy ta ina mo." Sakay i dagdag naa a pangako,
éy
3 "Eng sundin mo ya, éy umatakdug i buhay mua," kagi na, "a mahusay be
i buhay mua."
4 Pati sikam a te anak, diyan moy side masiyadu a péginglan ta ikaiyamut
de. Eng'wan, padikélén moy side ta mahusay, a tolduan moy side ta pégtoldu
na Panginoon tam.

Ugali Na Mahusay a Utusan, Sakay Ta Amo Na

5 Sakay sikam a utusan, sundin moy du amo moy ta matapat, a igalang moy
side. Sundin moy side a koman ti Cristo i pégtarabahoan moya.
6 Maski éwan de kam te itan, éy gemtén moy a mahusay i utus de dikam.
Pilitén moy a gemtén i kagustuan na Diyos, da utusan kam be ni Cristo.
7 Kanya sumunud kam du amo moy a melagin kam tu isip.

8 Da tukoy moy dén a gantian na Panginoon i maski ti ésiya ta ginimet na a
mahusay, maski pobre éy ta mayaman.
9 Ey nadid sikam a amo du utusan, éy dapat mebait kam be du utusan moy.
Diyan moy side pégkagian ta medukés. Da tandaan moy, pareho kam a utusan
ta isesa a Amo moy ta langet. Ey siya éy éwan kumampi ta isesa a tolay.

I Kasangkapan Na Sundalu Na Diyos

10 Nadid, magpakatibay kam ta pékiagum moy ta Panginoon; éy gébwat ya
ta tulung na kapangyarian na dikam.
11 Mara sundalu kam, éy isolot moy i kasangkapan na sundalu na Diyos,
monda malabanan moy i tokso ni Satanas dikam.
12 Dahilan i kalaban tama éy éwan tolay, éng'wan du mesibét a espiritu a
medukés ta langet, du te kapangyarian ta kedikléman ta munduae.
13 Kanya alapén moy i kasangkapan na sundalu na Diyos, monda makata-
gal kam a mékilaban dide, éng dumemét dikam i medukés a panahun. Nadid,
kélipas na pékilaban moy, éy mahusay kam be san a te taknég, a éwan kam
madaig.
14 Nadid, saye i gamitén moy a kasangkapan ta pékilaban moy de Satanas:
mara i mégesinturon moya éy tu matapat a ugali. I mégetakléb ta hako moya
éy tu mahusay a gimet moy.
15 I mégesapatus moya éy tu péghanda moy a mégtoldu ta Mahusay a Baheta
na kapayapaan.
16 I mégekalasag moya éy tu péniwala moy ni Cristo. Da saya i pégsalag moya
ta pana ni Satanas.
17 I mégehelmet moya éy tu pag-asa moy ta kaligtasan moy. Ey tu kagi na
Diyos, éy siya i mégeispada moya a iatéd dikam na Espiritu na Diyos.
18 Nadid, manalangin kam a palagi ayun ta kaluuben na Espiritu. Pilitén
moy a manalangin ta mahigpit. Sakay ipanalangin moy be du étanan a tolay
ni Cristo.
19-20 Sakay ipanalanginék moy be, a agumanék na Diyos ta pégpahayag ko
ta Mahusay a Baheta, monda mesipagék a tahod a méngipahayag ta lihim a
plano na Diyos. Alang-alang ta éya a Mahusay a Baheta, éy nepihesuék, da
utusanék na Diyos.
21-22 Nadid, éy paangen ko sina dikam ti Titiko, monda ibaheta na dikam
i étanan a kalagayan me ta éye; sakay patibayén na i isip moya. Ti Titiko éy
top tam a mahal. Matapat siya a katulung, a kaguman tam ta tarabaho na
Panginoon.
23 I Diyos éy atdinan na maka du étanan a méniwala diya ta kapayapaan, a
aguman na kam a négmahalan, dahil ta péniwala moy. Gébwat ya Nama tam a
Diyos sakay ni Panginoon Jesu Cristo.
24 Kagbian maka na Diyos du étanan a mégmahal ta Panginoon tam a Jesu
Cristo a éwan tu bagu. Ewan dén. Pablo.

Tu Sulat ni Pablo du
Taga Pilipos

1 Gébwat ye de Pablo éy ti Timoteo. Utusan kame ni Cristo Jesus. Saye i sulat
mia du sakup ni Cristo Jesus ta Pilipos, sakay tu tagapamahala ta ina, sakay
du katulung ta simbaan ta ina.
2 Tama tam a Diyos sakay ti Panginoon Jesu Cristo, éy atdinan de kam maka
ta biyaya sakay ta kapayapaan.

Tu Panalangin Ni Pablo Dide

3 Mégpasalmaték ta Diyos bagay maala-ala ta kam.
4 Sakay éng ipanalangin ta kam, éy mésahat ék dikam,
5 da maala-ala ko tu pékiagum moy diyakén to péngipahayag ko ta Mahusay
a Baheta; da inaguman ék moy sapul to pénanggap moy ni Cristo a hanggan
nadid.
6 Nadid, Diyos i kégébwatan na kaligtasan moy. Ey tukoy ko be a siya be ya
i mangganapa ta éya, ta késoli se ni Cristo a huway.
7 Kanya maala-ala ta kam ta mahusay, éy mahal ta kam a tahod. Da
inaguman ék moy ta tungkulin ko a niatéd na Diyos diyakén. O, inagumanék
moy nadid a pihesuék. Sakay inagumanék moy be to péngisuhog ko ta
Mahusay a Baheta, a pégpahayag ko.
8 Tukoy na Diyos i pagkagustu kua dikam. Kapareho ya na kadikél na
pégmahal ni Cristo dikam.
9 Kanya panalangin ta kam a négsuyuan kam ta lalo a mahusay. Sakay
panalangin ko a mapospusan moy ta mahusay, a tama i isip moya,
10 monda matukoy moy i tama a gimet moy. Nadid éng magkuna kam sa,
éy demtan kam ni Cristo a éwan tu kasalanan, ta kédemét na a maghukum.
11 Sakay te mahusay kam a ugali nadid, a gébwat ni Jesu Cristo. Ey saya i
pégpuri na tolay ta kapangyarian na Diyos.

Tu Isip Ni Pablo

12 Nadid, a tétotop ko, éy gustu ko a mapospusan moy i nanyaria a éye a
hirap ko éy éwan medukés. Da lalo a netanyag i Mahusay a Baheta, dahilan
ta nikepihesu ko a éye.
13 Pati du guwardia ta éye, sakay du étanan a iba se a tolay, éy tukoy de dén
a pihesuék da utusanék ni Cristo.
14 Sakay meadu du tétotop tam ta éye a méniwala ni Jesus, éy tinumibay
dén i péniwala dia dahil ta nikepihesu kua, a tulos éwan dén side méganteng
a méngipahayag ta kagi na Diyos.
15 Tahod ngani a te séngasénganya dide a méngipahayag ni Cristo da ménaghili
side diyakén. Gustu de be a mataas. Pero du iba, éy ipahayag de ta mahusay,
a éwan side ménaghili diyakén.
16 Side, éy mahalék de, da tukoy de a piniliék na Diyos a méngisuhog ta
Mahusay a Baheta.
17 Pero du iba, éy éwan side méngipahayag ni Cristo ta matapat. I hangad
de sana éy maging mataas side. Sakay gustu de éy paghirapénék de hanggan
égseék ta pihesu.

18 Pero pébayan ko san side. Da maski méngipahayag side ni Cristo ta éwan
matapat, éy mésayaék san, da te méngipahayag ta Panginoon tam.
19 Sakay tukoy ko be a makalégsewék ta éye dahil ta tulung na Espiritu ni
Cristo, sakay ta panalangin moy diyakén.
20 I gustu kua éy ganapén ko ta mahusay i tungkulin kua. Ey lalo nadid a
nepihesuék, éy éwanék maka dén mésanike a méngipahayag ni Cristo. Da gustu
ko purién na tolay ti Cristo dahil ta ugali ko, maski bunonék de éy ta éwan.
21 Da para diyakén, éng buhayék pabi, éy mahusay, da i buhay kua éy para
ni Cristo. Ey dahil ta éya éy lalo a mahusay éng mateék.
22-23 Kanya mégsalawahanék éng anya i gustu kua. Gustu ko mateék maka,
monda makakuyogék ni Cristo ta langet, da mahusay ya. Pero éng buhayék
pabi, éy makagimeték pa ta memahal a tarabaho.
24 Kanya gustu ko be a buhayék pabi, monda matulungan ta kam.
25 Ey siguradu a buhayék pabi, a tulos kaguman ta kam, monda mapatibay
ko pa i péniwala moya; monda masaya kam.
26 Kanya nadid, éng légsiwanék de, éy purién moy ti Cristo ta mahusay, da
kaguman ta kam man dén.
27 Nadid, i mahigpit a kailangan moy, éy tu ugali moy a dapat umayun ta
Mahusay a Baheta ni Cristo; monda maski éwanék makasoli sina dikam, éy
mabaheta ko a matibay kam san, a maging esa i isip moya. Sakay isuhog
moy i Mahusay a Baheta a péniwalaan tam.
28 Diyan kam méganteng du kalaban moy. I pégtiis moya dide, éy saya i
tandaa dide a ipahamak side na Diyos; pero sikam, éy iligtas kam na Diyos.
29 Da i katungkulan moya a gébwat ta Diyos, éy éwan san tu péniwala ni
Cristo, éng'wan magtiis kam be alang-alang diya.
30 Kanya nadid, éy pumareho kam dén diyakén, a mékipaglaban kam be dén
du kontara ta Diyos. Mineta moy to éya tu pégtiis ko ta éye a laban. Sakay
tukoy moy be dén a siya ye i tétiisén ko pabi.

Tu Kabaitan Ni Cristo
Sakay Tu Kapangyarian Na

2

1 Nadid, éng nabati moy dén i pégpatibay ni Cristo dikam, sakay éng nabati
moy i pégmahal na dikam, sakay éng mékiagum kam dén ta Espiritu na, sakay
éng négkasuyuan kam ta mahusay,
2 éy baten moy pad i hatul ko a éye dikam: éng gustu moy a masaya i isip
kua, éy maging isesa kam tu isip, a négmahalan kam.
3 Diyan moy hangadén a tumanyag i bégi moya. Sakay diyan kam palalo.
Eng'wan, dapat magpakabait kam; sakay diyan moy isipén a mataas kam du
iba.
4 Sakay diyan moy san isipén i sarili moy san a gemtén; éng'wan aguman
moy be du iba a tolay ta gemtén de.
5 Dapat a mebait kam a kapareho ni Cristo.
6 Ti Cristo, maski kapareho siya na Diyos éy éwan siya pinumilit a mangalap
ta karapatan na a pumareho ta Diyos.
7 Eng'wan, inibutan na tu pagkadiyos na, a tulos naging tolay siya a
mababa, monda tulungan na i tolay.
8 Ey to naging tolay na, éy nagpakabait siya. Sakay sinunud na tu utus
Nama na a hanggan minate siya. Ey anya i kinatayan naa, éy to kudos.

9 Kanya nadid, éy pinataas siya na Diyos a tahod, a inatdinan na ta ngahen
a higit pa ta étanan a iba a ngahen;
10 monda du étanan ta langet, sakay ta luta, a hanggan du tolay be a dati
a minate, pékabati de ta ngahen ni Jesus, éy lumuhud side diya a gumalang
side diya.
11 Sakay kagi de a étanan a ti Jesu Cristo, éy siya i Panginoon. Saya i pégpuri
dia Nama tam a Diyos.

Sikam I Demlag a Magpaliwanag Ta Tolay

12 Kanya nadid, a kakaguman ko, da sinunudék moy ta mahusay to éya a
nipégagum tam, éy sundinék moy pa man nadid ta mahigit pa ta éya. Dapat
umanteng kam ta Diyos, a magtarabaho kam diya ta mahusay, hanggan éwan
maganap i kaligtasan moy.
13 Da i Diyos, éy siya i édsea dikam a méngatéd dikam ta isip moya sakay ta
kaya moy a magimet ta kaluuben na.
14 Gemtén moy i étanan a kailangan moy a diyan kam méglekramo,
15 monda éy éwan kam mapintasan, sakay mebilang kam dén a anak na
Diyos, hanggan mégiyan kam ta munduae, a kahalu kam na mududukés a
tolay. Mara sikam i demlag a mégpaliwanag ta tolay,
16 bagay kagi moy dide i kagi a mangatéd dide ta kaligtasan de. Eng
pakunan moy sa, éy purién ta kam ta késoli se ni Cristo. Da sikam i
magpatunaya a éwan sayang tu tarabaho ko.
17 Mara tu péniwala moy ta Diyos, éy saya i iatéd moya diya. Kanya sakén,
éng bunonék de ta éye nadid, éy mésayaék san, da iatéd ko be i buhay kua ta
Diyos. Ey mésaya kitam a pareho ta péngatéd tama diya.
18 Ey gustu ko masaya kam be diyakén, monda pareho kitam a masaya.

Ti Timoteo Sakay Ti Epapro

19 Nadid, éng kaluuben ni Panginoon Jesus, éy paangen ko sina agad ti
Timoteo, monda matahimik i isip kua éng ibaheta na diyakén i kalagayan
moya ta ina.
20 Ewanék tu iba a kaguman ta éye a mébalisa dikam a kapareho diyakén,
éng éwan ti Timoteo.
21 Dahilan du étanan a iba ta éye, éy isipén de san i sarili de a gégemtén. Ewan
de isipén i gimet ni Jesu Cristo.
22 Pero sikam be dén i nakapospusa ta ugalia ni Timoteo, a matapat siya.
Inagumanék na a kapareho na péngagum na anak ta ama na, to péngipahayag
ko ta Mahusay a Baheta.
23 Pero bagu ko siya paangen sina, éng mapospusan ko dén éng anya i
manyaria diyakén ta éye.
24 Pati sakén, éng kaluuben na Panginoon, éy umasaék a umangeék be sina
ta sandali a panahun.
25 Nadid, éy naisip ko be dén a pasolen ko sina dikam ti Epapro. Siya i
kaguman kua a mesipag ta tarabaho me ta éye, sapul to pémaange moy se diya
a tumulung diyakén.
26 Pero nadid, mégamwaw siya dikam, sakay métageg siya dikam, a makay
akala moy a minate siya, da nabaheta moy a minaladu.
27 Ey tama ngani a melubha tu ladu na, a kétihék siya a mate. Pero
kinagbian siya na Diyos. Sakay kinagbianék be na Diyos, da éng minate siya,
éy lalo a nadagdagen i kalungkutan kua.

28 Kanya gustu ko be pasolen ko ti Epapro dikam, monda meta moy siya, a
masaya kam. Sakay sakén éy maibut be dén i balisa kua dikam.
29 Kanya dapat masaya kam a tanggapén moy siya, a ibilang moy dén a
tunay a kaguman tam ta péniwala tam. Eng meta moy i tolay a kapareho na
ugalia ni Epapro, éy igalang moy side.
30 Da ti Epapro, éy talaga siya a mate dahil to tarabaho na ni Cristo. Sakay
pinabayan na i buhay na a monda agumanék na alang-alang dikam.

3

Tungkul Ta Utus Ni Moises

1 Nadid, a tétotop ko, dapat masaya kam ta Panginoon. Ewanék mégsawa a
méngisulat dikam ta étanan a éye, dahilan i éye, éy kahusayan moy be.
2 Mangilag kam du magkadukés a tolay--du Judeo a kagi de a éwan kam kan
iligtas na Diyos, éng éwan kam pa ipabugit ayun ta rilihiyon na Judeo.
3 Diyan kam méniwala ta éya, da i tandaa na tunay a anak na Diyos éy éwan
ta pégpabugit, éng éwan tu késamba na ta Diyos. Aguman kitam na Espiritu
ta késamba tam ta Diyos. I kasayaan tam éy ti Cristo Jesus. Ewan kitam
mégkatiwala ta utus ni Moises.
4 Mara, éng tanggapén maka na Diyos du méniwala ta utus ni Moises, éy lalo
dén sakén a tanggapén na, da bihasaék a dati ta utus ni Moises.
5 Dahilan sakén, to ikawalu a aldew san i idad kua, éy binugiték de. Sakén
éy puruék a Judeo, a gébwaték ta lahi ni Bendyamin. Apoék ni Israel. Ey
sinugsug ko a tahod i utus ni Moises, da Pariseyoék.
6 Dahil to kehigpit na pégmahal ko to rilihiyon me, éy pinarusaan ko be du
méniwala ni Jesus. Sinunud ko i utus ni Moises hanggan éwanék mapintasan.
7 Pero nadid, sapul to pénanggap ko ni Cristo, éy nibilang ko a éwan tu pasa
i étanan a éya.
8 Talaga ngani, sapul to pékapospos ko ta Panginoon ko, éy nibilang ko a
éwan tu pasa i maski anya a ginimet ko to éya. Basta i mahalaga a kailangan
ko éy tu pékiagum ko ni Cristo. Alang-alang diya éy naghirapék ta meadu.
9 Kanya nadid, éy éwan ko dén hangadén a maging mahusayék pabi ta
késunud ko ta utus ni Moises. Eng'wan ibilangék dén nadid na Diyos a éwan
tu kasalanan, dahil ta kéasa ko ni Cristo.
10 I gustu ko sana nadid, éy mapospusan ko ti Cristo a tahod, sakay
mapagdanasan ko i kapangyarian na to nikabuhay na. Sakay gustu ko be
a umahegék diya to pégtiis na ta hirap, maski mateék be a kapareho na,
11 monda éng maari éy mabuhayék be a huway.

Tu Pégpilit Ni Pablo

12 Ewanék tu isip a ginanap ko dén i étanan a pékapospos ko ni Cristo. Pero
pilitén ko a ganapén, da sakupék dén ni Cristo.
13 Tukoy ko a éwan ko pabi tinupad i pékapospos ko ni Cristo. Pero éwan ko
isipén tu ginimet ko a nakalipas; éng'wan i isipén kua éy tu keangayan ko.
14 Kanya pilitén ko a ganapén i pékiagum ko ni Cristo, monda maalap ko
i gantimpala a nipagakit diyakén na Diyos, dahil ni Cristo Jesus. Ey saya i
buhay a éwan tu katapusan.
15 Dapat a kona sa i isipa na étanan a méniwala ni Cristo ta matibay. Ey éng
éwan sa kona i isip moya, éy ipaliwanag dikam na Diyos.

16 Basta i kailangan tam sana nadid, éy sundin tam san tu napospusan tam
a péniwalaan tam.
17 Nadid, a tétotop ko, umaheg kam diyakén ta éya a ugali ko. Sakay umaheg
kam be du méniwala diyakén.
18 Natandaan moy tu kinékagi ko dikam to éya, a meadu i méngkontara ta
péniwala tam tungkul to kudos ni Cristo. Makasangeték dide,
19 da i kesapitan dia éy impiyerno. I mégediyos de sana éy tu gustu na bégi
dia. Ewan side mésanike ta gégemtén de a medukés, éng'wan masaya side ta
éya. Gustu de san i gimet na tolay ta munduae.
20 Pero sikitam, éy sakup kitam na langet. Ey umasa kitam ta késoli na
tagapagligtas tam a gébwat ta éya--ti Panginoon Jesu Cristo.
21 Kédemét na éya a aldew, éy baguén na i bégi tam a mehina, a gemtén na
a mahusay dén, a kapareho na bégi na. I kapangyarian na a nipamasuku na
ta étanan, éy saya i gamitén na a mangbagu dikitam.

4

Tu Pégbilin

1 Nadid, sikam a tétotop ko a mahal ko, sikam i kasahatan kua. Sikam i
katunayana a éwan sayang tu tarabaho ko. Mégamwawék dikam. Magpakati-
bay kam ta késunud moy ta Panginoon.
2 Siko, Eyodi, sakay siko Sintike, i pékiohon kua dikam a éduwa, éy magka-
sundu kam dén, da magtop kam dén ta Panginoon.
3 Sakay siko, kadimoy, aguman mo diden ya a éduwa a bébe. Side be i
nangtulunga diyakén, sakay ti Klemente, to pégpahayag me ta Mahusay a
Baheta. Sakay du iba be a kaguman ko. Nakalista ngani dén i ngahen dia
ta libru ta langet du te buhay a éwan tu katapusan.
4 Masaya kam san a palagi ta Panginoon. Saya i mahigpit a gemtén moy.
5 Ipeta moy ta étanan i mebait a isip moy. Adene a dumemét i Panginoon.
6 Diyan kam mabalisa ta maski anya. Maigi pa éy ipanalangin moy ta Diyos
i étanan a kailangan moy, a magpasalamat kam diya a palagi.
7 Matahimik i isip moya, dahil ta kapayapaan na Diyos, da méniwala kam
ni Cristo Jesus. Ewan tu makapospos ta kapayapaan naa.
8 Nadid, a tétotop ko, dapat a isipén moy a palagi i mahusay a bagay sakay
ta pégpuri moy. Isipén moy i mahusay, sakay ta tama a gimet, sakay ta mebait
a ugali.
9 Gemtén moy i étanan a nitoldu ko dikam. Sakay ahigén moy tu ugali
ko. Eng pakunan moy sa, éy mékiagum dikam i Diyos, a iatéd na dikam i
kapayapaan.

Salamat Ta Kaluub Moy Diyakén

10 Sakén éy masayaék ta Panginoon, da dinumemét man dén i pagkékataon
moy a méngipatawed diyakén ta tulung moy. Tukoy ko a éwanék moy kinalek-
sapan, pero nale a panahun a éwan kam néngipatawed diyakén ta kaluub moy.
11 Ewanék méglekramo ta hirap ko ta éye. Ewan, da mahusayék san tu isip
maski anya i lagay kua.
12 Nadanasan ko dén i hirap, sakay nadanasan ko be dén i sagana. Pero
tahimik san i isip kua, maski mégalépék éy ta bésogék; maski pobreék, maski
te kuhataék.
13 Makatiisék ta maski anya, dahil ta pégpatibay diyakén ni Cristo.

14 Eng kona man sa, éy mahusay tu ginimet moy, da tinulunganék moy ta
hirap ko ta éye.
15 Sikam a taga Pilipos, natandaan moy be tu tulung moy diyakén to ditol
a néngipahayag ko ta Mahusay a Baheta ta ina. Sakay to kéhektat ko ta
Masedonia, éy éwan tu iba a simbaan a néngatéd diyakén ta kuhata, éng'wan
sikam san.
16 Pati to édsa ko dén ta Tesalonika, éy sénganya a beses a pinatawedenék
moy ta tulung moy.
17 Ewan ko hangad a magaged a palagi ta kaluub moy, éng'wan i gustu kua,
éy gantian kam na Diyos to pégtulung moy diyakén.
18 Nadid tu kuhata a nipetugén moy se ni Epapro, éy tinanggap ko dén. Ey
sobha dén ya. Ewanék dén tu kailangan nadid. I éya a tulung moy diyakén,
éy saya i bilang kaluub moy ta Diyos, éy mésaya siya ta éya.
19 Atdinan kam na Diyos ta étanan a kailangan moy, a gébwat ya ta
kayamanan na a éwan maubus, da sikam i sakup ni Cristo Jesus.
20 Purién maka na tolay Tama tam a Diyos, a éwan tu katapusan.
21 Pékikumustaék moy du étanan sina a méniwala ni Cristo Jesus. Du tétotop
tam ta éye, éy mékikumusta be side dikam.
22 Sakay du étanan a iba a méniwala ni Jesus ta éye, éy mékikumusta be side
dikam. Ey lalo du mégiyan ta hari ta éye.
23 Kagbian kam maka na Diyos, sikam a étanan. Ewan dén. Pablo.

Tu Sulat ni Pablo du
Taga Kolosas

1 Gébwat ye ni Pablo a apostol ni Cristo Jesus ayun ta kaluuben na Diyos,
sakay ti Timoteo a top tam.
2 Saye i sulat mia du sakup ni Cristo ta Kolosas, sikam i matapat a top
me ta péniwala. Atdinan kam maka Nama tam a Diyos ta biyaya sakay ta
kapayapaan.

Tu Panalangin Ni Pablo Dide

3 Palagi kame a mégpasalamat ta Diyos, a Ama na Panginoon tam a Jesu
Cristo, bagay ipanalangin me kam.
4 Dahilan éy nabaheta me dén i péniwala moy ni Cristo Jesus sakay ta
pégmahal moy du étanan a sakup na Diyos.
5 Kona sa i ugali moya, da te asa kam ta gantimpala moy ta langet. Ey
nabaheta moy dén i gantimpala moy sapul to néngipahayag de dikam ta
Mahusay a Baheta.
6 I éya a baheta éy linumaganap dén ta étanan a mundu. Meadu dén i tolay
a méniwala diya, a tulos nabagu dén i ugali dia. Ey sikam, éy kona kam be dén
sa, da nabagu kam be dén tu ugali sapul to pékabaheta moy éy ta pékapospos
moy ta kagbi dikam na Diyos.
7 Ti Epapras i nagpahayaga dikam ta éya a Mahusay a Baheta. Siya i
kaguman me a mahal, a utusan be na Diyos. Matapat siya a katulung ni
Cristo, alang-alang dikame.
8 Ti Epapras i nagbahetaa dikame ta pégmahal moy ta iba; i pégmahal moy a
éya, éy gébwat ta Banal a Espiritu.
9 Kanya nadid, sapul to pékabaheta me dikam, éy palagi me kam a
pénalangin. I dalangin mia ta Diyos, éy ipékipospos na maka dikam i kaluuben
na dikam. Sakay atdinan na kam maka ta tama a isip moy a gébwat ta
Espiritu.
10 Nadid, makagimet kam maka ta kagustuan na Panginoon, monda
masaya siya dikam. Sakay makagimet kam be ta meadu a mahusay a gimet.
Sakay tukoy moy maka a lalo i Diyos.
11 Ipanalangin me kam a patibayén kam maka na Diyos ta kapangyarian
naa, monda makatiis kam ta mahusay ta maski anya.
12 Sakay magpasalamat kam maka Nama tam, a masahat kam be. Siya éy
gemtén na a te kabahagi kam be ta gantimpala na a para du sakup na a tolay
ta kaharian na a medemlag.
13 Inagaw na kitam ta kapangyarian ni Satanas a mediklém, a niagton na
kitam ta kaharian na anak na a mahal na.
14 Siya tu nangtubus dikitam, a pinagpasensiyaan na kitam ta kasalanan
tama.

Tu Ginimet Ni Cristo

15 Ti Cristo i larawan na Diyos a éwan meeta. Siya i mataasa ta étanan a
nilalang ta mundua.
16 Dahilan pinaglalang siya na Diyos ta étanan. I étanan a édse ta langet éy ta
luta, maski meta mo éy ta éwan, éy pinalalang diya na Diyos. Pati du étanan a
te kapangyarian a anghel éy ta espiritu, éy nilalang be side ni Cristo para ta
sarili na.

17 Siya i ditol ta étanan, sakay siya i bahala ta kaayusan na étanan.
18 Siya i punu du étanan a méniwala diya--mara, siya i ulo na bégi. Siya i gébwata na buhay na bégi. Siya i neditol a nabuhay a huway, monda siya i pinakangmahal ta étanan.
19 Dahilan nitakda dén na Diyos a édse to anak na i étanan a pagkadiyos na.
20 Ey nadid, dahil to ginimet no anak na, éy makaadene dén i tolay ta Diyos. Dahilan to nikate ni Cristo to kudos, éy nagkasundu dén i Diyos sakay ta étanan a mégiyan ta lutaa éy ta langet.
21 Pati sikam, to éya éy dati kam a hiwalay ta Diyos, a kontara kam diya, dahil to gimet moy a medukés.
22 Pero nadid éy ginimet kam dén na Diyos a kadimoy na, dahilan to bégi ni Cristo a minate to kudos. Ginimet na ya monda makaharap kam diya a éwan tu kapintasan, a naging banal kam dén.
23 Pero i kailangan moya, éy manatili kam a matapat ta péniwala tam. Diyan maibut tu pag-asa moy a tinanggap moy to pékabaheta moy to Mahusay a Baheta. Ey sakén éy naging utusanék na Diyos alang-alang ta éya a Baheta. Ey nadid éy mepahayag dén ya ta étanan a tolay ta mundua.

Tu Tungkulin Ni Pablo

24 Ey nadid, éy masahaték ta hirap ko alang-alang dikam. Da éng te hirapék tu bégi, éy ganapén ko dén tu hirap ni Cristo to araw alang-alang du sakup na a tolay. Mara, side i bégi naa.
25 Da sakén, éy naging utusanék na Diyos, da piniliék na a méngipahayag dikam ta kagi na. I tungkulin kua, éy ipahayag ko i kagi na ta étanan.
26 Nale a panahun a nilihim na Diyos tu plano na. Pero nadid éy inisip na dén a ihayag na dén ya du sakup na a tolay.
27 I memahal a plano na a lihim éy para ta étanan a tolay. Ey anya i plano na a lihim: mégiyan dikam ti Cristo. Ey saya i katunayana a te gantimpala kam ta esa a panahun.
28 Kanya sikame, éy méngipahayag kame ni Cristo ta étanan a tolay. Hatulan me i maski ti ésiya, a tolduan me side ta mahusay, monda maganap maka dén i péniwala de ni Cristo.
29 Kanya sakén, éy pilitén ko ta mahigpit a méngipahayag ta éya. Sakay gamitén ko i tulung ni Cristo diyakén a makapangyarian.

2

1 Nadid, éy métagegék dikam. Kanya ipanalangin ta kam ta mahigpit. Sakay panalangin ko be du édsa ta Laodisia, sakay du étanan a méniwala ta Diyos a éwan ko pabi neta.
2 O ngani, panalangin ta kam a étanan, monda tumibay i isip moya ta péniwala, sakay négmahalan kam. Panalangin ta kam a maganap dén i pékapospos moya ta nilihim na Diyos to éya: éy saya ti Cristo.
3 Kéye diya i étanan a karunungan na Diyos. Siya san i makapagpaliwanag ta tolay tungkul ta isip na Diyos.
4 Kagin ko ye dikam monda éwan dikam pagkamalién ta kakabulyan a kagi na maski ti ésiya.
5 Da maski éwanék sina dikam, éy alélahanén ta kam a palagi. Sakay mésayaék, da tukoy ko a esa dén i isip moya, sakay matibay dén i péniwala moya ni Cristo.

Mahusay I Buhaya Du Mékiagum Ni Cristo

6 Ey nadid, da tinanggap moy dén ti Cristo Jesus a Panginoon moy, éy mékiagum kam diya ta mahusay.
7 Manatili kam diya, monda tumibay ta lalo i péniwala moya a nitoldu dikam de Epapras. Sakay magpasalamat kam ta Diyos a palagi.
8 Mangilag kam makay pagkamalién kam na tolay to kagi de a éwan tu kabuluhan. Te kagi side a mali a gébwat ta pégtoldu du matétanda, sakay du espiritu a medukés. Bakén a gébwat ni Cristo.
9 Dahilan ti Cristo, éy édse dén ta bégi na i buu a pagkadiyos na Diyos.
10 Ey nadid sikam pati, éy naging mahusay dén i buhay moya, dahil ta pékiagum moya diya. Ey siya i mataasa du étanan a te kapangyarian a anghel éy ta espiritu.
11 Mara tu ugali du Judeo, éy sundin de i utus ni Moises, monda umayun side ta utus na Diyos dide. Pero sikitam, i kéayun tama ta Diyos éy éwan sa kona. Mara i pag-asa tama éy tu péngagaw dikitam ni Cristo ta kasalanan na bégi tama.
12 Sakay to nipagpabinyag moy, éy saya i halimbawaa a minelbéng kam dén a kaguman ni Cristo, sakay kaguman moy be siya a nabuhay. Kona sa, da naniwala kam dén ta kapangyarian na Diyos to nipamuhay na ni Cristo a huway.
13 To éya, éy hiwalay kam ta Diyos. Bilang pate kam dahilan to kasalanan moy, sakay pati éy éwan kam Judeo. Pero nadid, éy binuhay kam dén na Diyos a kapareho ni Cristo. Sakay pinagpasensiyaan na kitam ta kasalanan tam.
14 To éya éy bilang nahukum kitam dén da linabag tam i utus na. Pero nadid éy nibut dén ya na Diyos to nikate ni Cristo to kudos.
15 To nikate ni Cristo to kudos, éy tinalo na du medukés a espiritu. Sakay nagpatunay be dén siya ta étanan a siya i nanaloa.
16 Ey nadid, dahil ta éya, éy diyan kam méniwala du mégtoldu ta mali. Diyan kam pasakup ta maski anya a kagi de tungkul ta bawal kan a pagkain sakay ta inumén. Diyan kam maniwala ta pégtoldu de tungkul ta kailangan moy kan éng te bigu a bulan, sakay ta pangilin na Judeo.
17 Diden ya a ugali éy éwan side pirmi; da bilang tanda san side na bagay a dumemét. Ey nadid éy dinumemét dén ya, éy ti Cristo siya ngani dén.
18 Te mégtoldu a tolay a kagi de a matalinung kan side da neta de kan i himala. Gustu de a tolduan de kam maka ta magpakumbaba kam, sakay pilitén de kam maka a sumamba ta anghel. Pero diyan kam méniwala dide. Magmalaki side, da isip de éy mataas side.
19 Pero éwan side pasakup ni Cristo. Mara ti Cristo éy siya i Pangulu. Du méniwala diya éy side i bégi. Mara i ulo éy namamahala ta bégi. Siya i méngatéda ta bégi ta kailangan na, monda sumibét at dumikél ayun ta kaluuben na Diyos.

Isipén Moy I Langet

20 Nadid, éng nate kam dén a kaguman ni Cristo, éy nakaligtas kam ngani dén du medukés a espiritu. Ey nadid, da kona sa, éy bakit sugsugén moy pabi i ugali ta mundua? Bakit méniwala kam pabi ta pégtoldu du kontara ta Diyos?
21 Mara kagi de, “Diyan moy ye kékbilan,” sakay, “Diyan moy ina kenaman.”
22 Pero diden ya a utus éy gébwat san ta isip na tolay. Ewan bawal a méngan ta maski anya a pagkain, da éng kanén mo, éy maubus be.

23 Kagi du tolay éy memahal i kona sa a utus, da mékidiyos kan i sumunud
ta éya. Sakay tolduan ka kan na éya a utus ta panalangin. Sakay gipusén na
kan i bégi na tolay, a diyan mégimet ta medukés. Sakay magpababa ta tolay.
Pero éwan tu pasa i kona sa a utus a magibut ta hilig na bégi mua a medukés.

3

1 Nadid, éng nabuhay kam dén a huway a kaguman ni Cristo, éy isipén moy
i édse ta langet. Tandaan moy, saya i édsean ni Cristo, a kaguman na sa i Diyos
a méghari.
2 O, isipén moy a palagi i langet, kesira ta étanan a bagay ta munduae.
3 Da tandaan moy, bilang nate kam dén, a sakay édse kam dén ta Diyos, a
kaguman ni Cristo.
4 Ti Cristo i nangatéda dikitam ta buhay tam a bigu. Nadid, ta késoli na se,
éy kaguman na kam be, a hatian na kam ta pagkadiyos na.

Ibutan Moy Tu Dati a Ugali

5 Kanya nadid, éy ibutan moy ta bégi moya i medukés a ugali a gimet du
tolay ta mundua. Diyan kam méngibébi éy ta méngilélake. Diyan kam mégisip
ta bastos. Diyan kam mégimet ta medukés. Sakay diyan kam medémot, da éng
medémot kam, éy saya i mégediyos moya.
6 Kanya ngani éy parusaan na Diyos du éwan méniwala diya, éy dahil ta kona
sa a gimet.
7 Pati sikam to éya, éy minagimet kam be ta kona sa a medukés, bagu kam
naniwala.
8 Pero nadid, éy ibutan moy i étanan a medukés a gimet: Diyan kam
méiyamut; diyan kam mégdukés tu isip; diyan kam mégupos; diyan kam
mégkagi ta bastos;
9 diyan kam be mégbuli-buli, da tandaan moy, inékbus moy dén nadid tu dati
a pagkatolay moy,
10 a nisolot moy dén i bigu a pagkatolay moy a gébwat ta Diyos. Ey aldew-
aldew éy aguman na kam, monda makaaheg kam diya ta mahusay, sakay
matukoy moy siya ta mahusay.
11 Kanya éwan dén nagkaiba i Judeo éy ta éwan Judeo, sakay ta dayuan,
sakay ta tolay a iba. Ewan dén nagkaiba i pobre éy ta mayaman. Eng'wan,
du méniwala ni Cristo éy naging isesa dén side a étanan, maski iba-iba side a
lahi, da sakup dén side ni Cristo.
12 Ey sikam be dén i tolay na Diyos. Sikam i pinili naa a mahal na.
Kanya dapat kam a mangagbi ta iba, sakay aguman moy tu te hirap, sakay
magpakabait kam, sakay matiyaga kam.
13 Négsuyuan kam be, sakay éng néghinahinanakitan kam éy
négpasipasensiyaan kam, da entan moy, pinagpasensiyaan kam dén na Diyos.
14 Sakay i kailangan moya a mahigpit, éy négmahalan kam, da saya i
mangayusa ta isip moya a maging isesa.
15 Sakay tu kapayapaan a gébwat ni Cristo, éy sa' maka ya i magpahusaya ta
isip moya. Kanya pinili kam na Diyos, éy monda maging esa kam a mahusay,
a sikam i bégi ni Cristo. Nadid, magpasalamat kam ta Diyos a palagi.
16 Ala-alaén moy a palagi tu kagi ni Cristo. Sakay négtolduan kam ta
mahusay, a néghatul-hatulan kam be. Magkanta kam ta puri ta Diyos, a isipén
moy tu utang a luub moy ta Diyos.

17 Maski anya i gemtén moy éy ta kagi moy éy sundin moy i kaluuben na
Panginoon Jesus dikam. Sakay éng magpasalamat kam Nama tam a Diyos,
éy ngahinan moy ti Cristo.

Tu Tama a Ugali Moy

18 Sikam a bébekés, éy sundin moy i asawa moy, da saya i tama a ugali na
méniwala ta Panginoon.
19 Sikam a lélake, éy mahalén moy tu asawa moy, a diyan moy side
kéiyamutan.
20 Sikam a anak, éy sundin moy a palagi dena moy éy ta ama moy, da siya
ya i kasahatan na Panginoon.
21 Sikam a te anak, éy diyan moy side masiyadu a péginglan; makay
manghina side tu isip.
22 Sikam a utusan, éy sundin moy a palagi du amo moy. Maski éwan de kam
te itan éy gemtén moy a matapat i utus de dikam. Kona kam maka sa dahil ta
péniwala moy ta Panginoon.
23 Maski anya i tarabaho moy, éy gemtén moy a melagin ta isip moya, da
éwan san du amo moy i pégtarabahuan moya, éng'wan pati i Panginoon.
24 Ala-alaén moy, kédemét na oras, éy atdinan kam na Panginoon ta
gantimpala moy. Kanya i tunay a Amo moy a pégtarabahuan moy éy ti Cristo.
25 Sakay tandaan moy, éwan kumampi i Diyos ta maski ti ésiya. Kanya tu
magimet ta medukés, éy gantian siya na Diyos ta kasalanan na.

4

1 Ey nadid sikam a amo du utusan, ipeta moy dide i tama a ugali moy, a
matapat kam dide. Da tandaan moy, sikam a amo, éy te amo kam be ta langet.
2 Nadid, éy magtiyaga kam a manalangin, a diyan moy pébayan. Sakay
magpasalamat kam ta Diyos.
3 Sakay ipanalangin moy kame be, a aguman kame na Diyos ta pégpahayag
me ta plano na, dahil to nikepihesu ko.
4 O, ipanalanginék moy, monda makapagpaliwanagék ta tolay ta tungkul
ni Cristo.
5 Mangilag kam a ipeta moy i mahusay a ugali du tolay sina a éwan méniwala
ni Jesus. Samantalaén moy i pagkékataon moy a mégimet ta mahusay.
6 Mégkagi kam dide ta mahusay tungkul ni Cristo. Sakay dapat i sengbet
moya dide, éy tama a kagi, sakay mebait, éng ipakelagip de dikam tu péniwala
moy.
7-8 Nadid éy paangen ko sina dikam ti Tikiko, monda ibaheta na dikam i
étanan a kalagayan me ta éye; sakay patibayén na i isip moya. Ti Tikiko éy
top tam a memahal. Matapat siya a katulung, a kaguman tam ta tarabaho
na Panginoon.
9 Kaguman na ti Onesimo a kabébayan moy. Siya be i memahal a top tam a
matapat. Side a éduwa i méngibahetaa dikam ta étanan a nanyari ta éye.
10 Ti Aristarko a kaguman ko ta éye a pihesu, sakay ti Markos a pensan ni
Bernabe, éy mékikumusta be side dikam. Nibilin ko dén dikam ti Markos, a
tanggapén moy ta mahusay éng dumemét sina dikam.
11 Pati ti Jesus Hustus, éy mékikumusta be dikam. Diden ya a étélo a Judeo
i nangtulunga diyakén ta tarabaho ko a para ta kaharian na Diyos. Ey
inagumanék de ngani ta mahusay.

12 Mékikumusta be dikam ti Epapras a kabébayan moy. Utusan be siya ni
Cristo Jesus. Panalangin na kam a palagi ta mahigpit. Ménalangin siya a
maniwala kam maka dén ta mahusay a tahod, a matibay kam dén tu isip,
a tukoy moy maka a palagi i kaluuben na Diyos dikam.
13 Mégpatunayék dikam éng kodya i sipag na a méngipanalangin dikam, sakay
du édsa ta Laodisea, sakay du édsa ta Hirapolis.
14 Mékikumusta be dikam ti Demas, sakay tu mahal tam a doktor a ti Lukas.
15 Pékikumustaék moy du top tam ta Laodisea. Pékikumustaék moy de Nimpa,
pati du kaguman na a mégmiting ta bile na.
16 Nadid, pékabasa moy dén ta éye a sulat, ipabasa moy be ta kakaguman
tam ta Laodisea. Sakay pati, éy basaén moy be i sulat a gébwat dide ta éya.
17 Ikagi moy ni Arkipo a itulos na i pégimet diya na Panginoon.
18 Entan moy, sakén a mismo i te pirma ta sulatae, a ti Pabloék a nanulat
ta éye. Alélahanénék moy a kéyeék ta pégpihesuanae. Kagbian kam maka na
Diyos. Ewan dén. Pablo.

Tu Purumeru a Sulat ni Pablo du Taga Tesalonika

1 Gébwat ye ni Pablo, sakay ti Silas sakay ti Timoteo. Saye i sulat mia du
sakup na simbaan ta Tesalonika. Sikam a nipasakup Nama tam a Diyos
sakay ni Panginoon Jesu Cristo. Edse maka dikam i biyaya na Diyos sakay
ta kapayapaan.

I Ugali Du Taga Tesalonika

2 Mégpasalamat kame ta Diyos a palagi dahil dikam, sakay panalangin me
kam be a palagi.
3 Dahilan, bagay ménalangin kame ta Diyos, éy méala-ala me tu mahusay a
ugali moy a gébwat ta péniwala moy; sakay méala-ala me tu péngtulung moy
du iba da mahal moy side; sakay méala-ala me tu kéasa moy a matibay ni
Panginoon Jesu Cristo.
4 Sikam a tétotop me, tukoy me a mahal kam na Diyos, sakay pinili na kam
dén a sakup na.
5 Dahilan to pégpahayag me dikam ta Mahusay a Baheta, éy éwan san na
éya a kagi me i nagpatunaya dikam, éng'wan pati i kapangyarian na Banal
a Espiritu. Siya i nagpatunaya dikam a katutuhanan tu pégpahayag me.
Sakay tukoy moy be a mahusay tu ugali me to kétulos me dikam, monda
makatulung kame dikam ta mahusay.
6 Inaheg moy kame, sakay ta Panginoon, da sapul to pénanggap moy ta
Mahusay a Baheta, éy nagdanas kam be ta meadu a hirap. Pero maski kona
sa, éy inatdinan kam na Banal a Espiritu ta kasayaan moy. Kona sa i péngaheg
moya dikame.
7 Nadid, ta éya a ugali moy, éy ahigén kam be du étanan a méniwala ta
Masedonia sakay ta Akaya.
8 Pero éwan san Masedonia sakay ta Akaya i nakabahetaa ta kagi na Diyos
dahil dikam; éng'wan linumaganap dén ta maski ahe i péniwala moya ta
Diyos. Ewan kame tu kailangan a magbaheta dide,
9 da tukoy de dén, a side dén i mégbahetaa éng pinakodya moy a nananggap
dikame, sakay kékagin de be a inibutan moy kan tu péniwala moy ta diyos-
diyosan, a tulos méniwala kam kan nadid ta tunay a Diyos.
10 Kagi de be a umasa kam kan ta kédemét na anak na Diyos a gébwat ta
langet. Ti Jesus siya, a binuhay na Diyos a huway. Siya i méngiligtasa dikitam
ta parusa a dumemét.

2

Tu Tarabaho Ni Pablo Ta Tesalonika

1 Nadid, a tétotop me, tukoy moy be dén a pinakinabangan moy to kébisita
me sina dikam.
2 Tukoy moy be a bagu kame dinumemét sina dikam, éy pinékialaman de
kame dén ta Pilipos, a nipihesu de kame sa. Pero i Diyos éy pinatibay na i
isip mia, monda kédemét me dikam, éy magpahayag kame dikam ta Mahusay
a Baheta. Ewan kame nagalanganin, maski te meadu a kontara dikame ta
banuwan moya.

3 Tandaan moy, i pégtoldu mia éy éwan mali, sakay éwan tungkul ta medukés
a ugali. Sakay éwan me be hangad a manglinlang ta tolay.
4 Eng'wan, i pégtoldu me sana éy tu niutus dikame na Diyos. Da nipagkati-
wala na dikame i Mahusay a Baheta, a pinili na kame a magpahayag ta éya.
Kanya éwan me hangad a pasayaén i tolay, éng'wan Diyos i pakasayaén mia.
Ey Diyos i méngpuhubaa ta isip tama.
5 Tukoy moy be a éwan kame nagwari-wari a sinumuyu ta maski ti ésiya ta
banuwan moya. Diyos i sistigu mia a éwan kame tu hangadén a lihim. Ewan
me gustu tu kuhata moy,
6 éwan me gustu a déyawén kame na maski ti ésiya. Maski te kapangyarian
kame, da apostol kame ni Cristo, éy éwan kame nagaged dikam.
7 Eng'wan, mebait kame dikam a kapareho na péngalaga na bébe to anak
na.
8 Mahal me kam a tahod. Kanya éwan san tu Mahusay a Baheta i niatéd me
dikam, éng'wan pati i bégi mia, da gustu me kam a tahod.
9 Ewan moy beman natandaan, a nagtarabaho kame to kétulos me dikam,
to pégpahayag me dikam ta Mahusay a Baheta? Aldo éy ta kélép éy nag-
tarabaho kame, monda éwan kame tu kailangan a magaged dikam ta gastos
me.
10 Diyos i sistigu mia a mahusay san i ugali mia dikam, a éwan kame tu
kapintasan. Sakay sikam be i sistigu mia, da mineta moy be i ugali mia.
11 Tukoy moy be i ugali mia dikam, éy kona ta ugali na lélake to anak na.
Pinatibay me i isip moya, sakay hinatulan me kam
12 a dapat gemtén moy i ikasaya na Diyos. Siya i nagpilia dikam a ipasakup
ta kaharian na sakay ta kapangyarian na.
13 Kanya mégpasalamat kame ta Diyos a palagi, da tinanggap moy i kagi na
Diyos, to pégpahayag me dikam. Napospusan moy a éwan san kagi na tolay,
éng'wan tukoy moy a saya i tunay a kagi na Diyos. Ey katutuhanan ngani ya.
Ey saya i mégtoldua dikam, sikam a méniwala.
14 Tukoy moy, a tétotop me, a tu nanyari dikam éy kapareho to nanyari du
méniwala ni Jesus ta Hudea. Pinékialaman kam na kabébayan moy. Ey kona
be sa du sakup na Diyos ta Hudea, a pinékialaman be side du kapareho de a
Judeo.
15 Du Judeo, éy side ya di namunua ni Panginoon Jesus. Sakay Judeo be i
namunua du purupeta to araw. Sakay sikame pati, éy pinahirapan de kame
be ta mahigpit, Sakay inidelan de be du tolay a iba. Sala na Diyos i ugali dia.
16 Sakay pati, éy talaga de kame be a sawayén a magpahayag du éwan Judeo
a tolay ta kagi na Diyos a monda meligtas side. Saya i medukésa ta étanan a
kasalanan de a meadu. Pero nihanda dén na Diyos i parusa de.

Gustu Ni Pablo a Bumisita Side a Huway

17 Nadid, sikam a tétotop me, maski néghiwalay kitam ta sandali a panahun,
éy éwan me kam kaleksapan. Mégamwaw kame dikam. Talaga kame a
bumisita dikam,
18 da gustu me kam a meta. Lalo dén sakén a mismo, éy pépilitén ko a
bumisita dikam, péro sinaway kame ni Satanas.
19 Tandaan moy, ta kéharap me ta Panginoon Jesus ta késoli na, éy dikél i pag-
asa me diya dahil dikam. Sakay dikél be i kasayaan me dikam. Sakay éwan
kame mésanike diya, da sikam i katunayana a mahusay i tinarabaho me diya.
20 Sikam ngani dén i pépurién mia, da mésaya kame dikam.

3

1-2 Nadid, kédemét no oras a éwan kame nakatiis ta amwaw me dikam, éy
naisip me a pinaange me dikam ti Timoteo. Siya i utusan na Diyos, sakay
kaguman me be a mégpahayag ta Mahusay a Baheta ni Cristo. Ey sikame, éy
nawahak kame ta Atenas a naguhay diya. Kanya pinaange me siya dikam,
éy monda patibayén na i isip moya, a tulungan na kam ta péniwala moy,
3 monda éwan moy maka ibutan tu péniwala moy dahil du mékialam dikam.
Diyan moy kaleksapan tu kinagi na Diyos a te hirap a talaga du méniwala diya.
4 Ewan moy natandaan tu kinagi me dikam to pégiyan me sina, a te
mangloko dikam a talaga? Ey nadid, éy nanyari ngani dén ya.
5 Kanya pinaange ko sina dikam ti Timoteo, éy éwan ko dén natiis i tageg
kua dikam. Pinaange ko siya dikam monda mapospusan ko tu péniwala
moy, éng mahusay pabi. Mégantengék makay tinokso kam dén ni Satanas,
éy sayang dén tu tinarabaho me dikam.
6 Pero éwan bale. Dahilan to késoli se ni Timoteo a gébwat dikam éy
binahetaan na kame a mahusay san i péniwala moya sakay na pégmahal moya.
Kinagi na be a alélahanén moy kame kan ta mahusay, sakay mégamwaw kam
kan dikame a kona ta pégamwaw mia dikam.
7 Kanya nadid, a tétotop me, maski meadu i hirap me ta éye, éy matibay san
i isip mia, da nabaheta me dén a mahusay kan san i péniwala moya.
8 Kanya nadid éy mahusay man dén i isip mia, da tukoy me dén a matibay
dén i péniwala moya ta Panginoon tam.
9 Kanya mégpasalamat kame ta Diyos a tahod ta kasayaan me a niatéd moy
dikame.
10 Ey nadid, éy dumédaying kame ta mahigpit ta Diyos, a pakultaden na
kame maka a bumisita dikam a huway, monda tolduan me kam maka ta
éwan moy pabi napospusan tungkul ta péniwala tama. Aldo éy ta kélép, éy
saya i daying mia.
11 Ipagkaluub maka Nama tam a Diyos sakay ti Panginoon Jesus a
makaange kame sina dikam.
12 Patibayén maka na Panginoon i pinégagum moy sakay ta pégmahal moy
ta iba a tolay, a hanggan umaheg kam ta pégmahal me dikam.
13 Eng kona kam maka sa, éy patibayén na Diyos i isip moya. Sakay pati, ta
kédemét se ni Panginoon Jesus, a kaguman na du étanan a méniwala diya, éy
gemtén kam Nama tam a Diyos a banal ta kéharap moya diya.

4

I Tama a Ugali a Ikasaya Na Diyos

1 Nadid, a tétotop me, nitoldu me dén dikam i tama a ugali moy a ikasaya na
Diyos. Ey tukoy me a kona dén sa i ugali moya nadid. Pero i hatul mia dikam
nadid, éy sipagen moy ta lalo i késunud moy ta éya. Saya i hatul mia dikam a
gébwat ni Panginoon Jesus.
2 Nabati moy dén tu niutus me dikam a gébwat ta Panginoon Jesus.
3 I kaluuben na Diyos, éy maging banal kam, sakay diyan kam méngibébi
éy ta méngilélake.
4 Basta asawan moy san i sarili moy a asawa, da saya i kaluuben na Diyos.
5 Pero diyan mékialam i maski ti ésiya dikam ta éwan mo asawa. Da kona sa
i gimita du tolay a éwan makatukoy ta Diyos.

6 Mangilag kam. Diyan moy lélokon du kapareho moy a tolay ta éya, a diyan
moy pékialaman tu asawa de. Natandaan moy tu kinagi me dikam a mahigpit
to éya, a parusaan na Diyos a talaga i méngibébi éy ta méngilélake.
7 Tandaan moy, éwan kitam pinili na Diyos a monda magimet kitam ta
medukés, éng'wan monda magimet kitam ta mahusay.
8 Kanya maski ti ésiya i mangpabaya ta éye a nitoldu ko, éy éwan utus na
tolay i pabayan naa, éng'wan utus na Diyos. Ey Diyos i méngatéda dikitam ta
Espiritu na a Banal, monda éwan tam sa pakunan.
9 Nadid, éwan kame tu kailangan a manulat dikam tungkul ta pégmahal moy
du top moy ta péniwala, da tinolduan kam dén na Diyos a négmahalan kam.
10 Tukoy me a mahal moy dén du étanan a tétotop tam ta maski ahe ta
Masedonia. Kanya i hatul me sana dikam, éy sigi kam a négmahalan kam ta
lalo.
11-12 Pilitén moy a tahimik san i buhay moya. Diyan kam mékialam ta éwan
moy katungkulan. Magtarabaho kam ta hanap buhay moy, monda éwan kam
tu kailangan a magaged. Saya i nibilin mia dikam to éya, monda igalang kam
du iba a tolay a éwan méniwala.

Tungkul Ta Késoli Ni Jesus Ta Mundua

13 Nadid, a tétotop me, gustu me a mapospusan moy tungkul du kakagu-
man tam a minate, monda éwan kam malungkut a kona du iba a tolay a éwan
tu pag-asa ta huway a buhay.
14 Méniwala kitam a minate ti Jesus, a nabuhay siya a huway; tama? Nadid,
kona be sa du kakaguman tam a minate; ta késoli ni Jesus ta mundua, éy
pakuyugén side na Diyos a dumibe.
15 Baten moy, saye i toldua na Panginoon: Sikitam a buhay pabi ta késoli na
Panginoon tam, éy éwan kitam meditol du kakaguman tam a minate.
16 Kédemét na éya a oras éy te magdulaw a medegsén, a dulawan kitam
na anghel a mataas. Sakay tomnog tu tambuli na Diyos, sakay i Panginoon
tam, éy dumibi siya a gébwat ta langet. Ey du naniwala ni Cristo a minate, éy
mabuhay side. Saya i meditol a manyari.
17 Nadid, kétapos na éya, sikitam a buhay pabi, éy iontok na kitam be ta
kuném, a sambatén tam i Panginoon tam ta ontok. Ey iagum na kitam du
kakaguman tam a minabuhay dén. Nadid, éng kona sa, éy kakaguman tam i
Panginoon tam a éwan tu katapusan.
18 Kanya nadid, du tétotop tam sina a mélungkut, éy wili-wilen moy side ta
kagi ko a éye.

5

Tu Péghanda Ta Késoli Na Panginoon

1 Nadid, a tétotop me, éwan kame manulat dikam éng nikésiya i ideméta na
éya.
2 Da tukoy moy dén i aldew na péghukum na Panginoon, a i kédemét naa éy
kona ta kédemét na mégtako ta kélép.
3 Bagay kagin du tolay a mahusay i buhay dia, a éwan tu antingan, éy bigla
a dumemét dide i kapahamakan de. Ewan side makaiwas, da i kédeméta na
éya éy kapareho na bébe a gégsokan, a bigla.

4 Pero sikam, a tétotop me, éy éwan kam mégiyan ta diklém a kona du tolay
a éwan méniwala. Ewan kam biglaén na éya a aldew. Mara kona du mégtako a
biglaén de i tolay, éy éwan sa kona i manyaria dikam.
5 Da sikam, éy sakup kam dén na demlag, sakup kam dén na aldew, a
kahulugen na éya, éy sakup kam dén na Diyos. Ewan kitam dén sakup na
kélép éy ta diklém.
6 Kanya dapat kitam a palagi a lukag a nakahanda. Mara, diyan kitam
tidug a kapareho na iba a tolay. Eng'wan, ingatan tam i bégi tama.
7 Eng kélép éy tutuhanan a tidug i tolay. Sakay ta kélép be i tutuhanan a
péglasing de.
8 Pero sikitam, da sakup kitam na aldew, éy dapat a nakahanda kitam,
a ingatan tam i bégi tama. Mara sundalu kitam, éy i kalasag tama éy tu
péniwala tam sakay tu pégmahal tam. Ey tu helmet tam éy siya tu pag-asa tam
ta kaligtasan tam. Side ya i dipensa tama ni Satanas.
9 Tandaan moy, éwan kitam pinili na Diyos a monda hukumén na kitam.
Eng'wan pinili na kitam a iligtas na kitam dahil ta Panginoon tam a Jesu
Cristo.
10 Siya éy nagpakamatay para dikitam. Kanya maski pate kitam o buhay
kitam man, éy kaguman na kitam a buhay ta késoli na se a huway.
11 Nadid, dahil ta éya, éy patibayén moy i isip na bawat esa, sakay
négtulungan kam, a kapareho na gimet moya nadid.

Katapusan a Bilin

12 Nadid, i hatul me a éye dikam, a tétotop me, éy igalang moy du taga-
pamahala dikam a mégtarabaho dikam. Da side i pinilia na Diyos a magtoldu
dikam.
13 Ipeta moy dide i mahusay a pénggalang moy dide sakay ta pégmahal moy
dide, dahil ta katungkulan de. Sakay sikam, éy négkaguman kam a mapayapa.
14 I hatul mia dikam, a tétotop me, éy pégkagian moy du metamad a
mégtarabaho. Patibayén moy i isipa du ménglupaypay. Tulungan moy du
ménghina tu isip. Sakay pagtiisan moy i maski ti ésiya a tolay.
15 Diyan kam guméganti ta magimet ta medukés dikam. Eng'wan, maigi pa
éy gemtén moy i mahusay ta kaguman moy sakay ta étanan a tolay.
16 Dapat a masahat kam a palagi.
17 Magtiyaga kam a manalangin.
18 Mégpasalamat kam ta Diyos a palagi, maski anya i buhay moya. Saya i
gustua na Diyos du sakup ni Cristo Jesus.
19 Diyan moy sésawayén i gimet na Banal a Espiritu.
20 Mara, diyan moy isipén a medukés i pahayag na tolay a gébwat ta Diyos.
21 Siyasatén moy pa i maski anya a bagay, éy nadid, éng mahusay, éy
sugsugén moy.
22 Pero iwasan moy i maski anya a medukés.
23 Nadid, i Diyos éy siya i méngatéda ta kapayapaan. Gemtén na kam maka
a banal, a alagaan na kam maka ta mahusay. Patibayén na maka i isip moya
éy ta kaliduwa moya éy ta bégi moya, monda éwan kam tu kasalanan ta késoli
se na Panginoon tam a Jesu Cristo.
24 Diyos i mangtupada ta éya dikam, da siya i nagpilia dikitam a ipasakup
diya, éy matapat siya.
25 Panalangin moy kame be, a tétotop me.

26 Mékikumusta kam du étanan a tétotop tam ta ina.
27 Utusan ta kam ta utus na Panginoon, a kailangan a basaén moy i sulatae
du étanan a tétotop tam sina.
28 Kagbian kam maka na Panginoon tam a Jesu Cristo. Ewan dén. Pablo.

Tu Ikaduwa a Sulat ni Pablo du Taga Tesalonika

1 Gébwat ye ni Pablo, sakay ti Silas sakay ti Timoteo. Saye i sulat mia du
sakup na simbaan ta Tesalonika. Sikam a nipasakup Nama tam a Diyos
sakay ni Panginoon Jesu Cristo.
2 Side éy atdinan de kam maka ta biyaya sakay ta kapayapaan.

Tu Pégparusa Ni Jesus Ta Kédemét Na

3 Sikam a tétotop me, mesipag kame a mégpasalamat ta Diyos a palagi dahil
dikam. Tama ya, da tumibay dén i péniwala moya ni Cristo, sakay lalo be a
humigpit dén i pégmahalan moya.
4 Kanya sikame, bagay bumisita kame du méniwala ni Jesus ta iba-iba
a banuwan, éy pépurién me kam dide. Pépurién me kam dide dahilan ta
péniwala moya sakay ta pégtiis moya, maski te meadu kam a hirap dahilan
du mékialam dikam.
5 Nadid, i matibay a péniwala moy, éy saya i katunayana a tama i gimet na
Diyos. I keangayana na ina a hirap moy, éy gemtén kam na Diyos a mahusay
kam a ipasakup ta kaharian na. Kanya i pégtiis moya nadid, éy alang-alang
ta kaharian na.
6 Ey tama ngani i gimet na Diyos, da paghirapén na a talaga du mégpahirap
dikam.
7 Sakay sikitam a méghirap nadid, éy agawén na kitam ta késoli ni Pangi-
noon Jesus a gébwat ta langet. Ey ta késoli na, éy kaguman na du anghel na a
makapangyarian. Sakay palebut siya na apoy a medingat.
8 Nadid, ta kédemét na, éy parusaan na du éwan makatukoy ta Diyos sakay
du éwan méniwala ta Mahusay a Baheta ni Panginoon Jesus.
9 Maghirap side ta parusa na Diyos a éwan tu katapusan, da hiwalay side ta
Panginoon sakay hiwalay be side ta kapangyarian na.
10 Saya i manyaria dide ta aldew a kédemét na. Ta éya a aldew éy purién
siya du tolay na a méniwala diya. Sakay sikam éy kabilang kam be ta éya, da
tinanggap moy be i Mahusay a Baheta a nipahayag me dikam.
11 Kanya pénalangin me kam a palagi, éy monda gemtén kam maka na
Diyos a mahusay kam a ipasakup ta péngakit naa dikam. Gamitén na maka
i kapangyarian na a mangatéd dikam ta étanan a gustu moy a kasayaan na
Diyos. Sakay aguman na kam maka ta tarabaho moy a gébwat ta péniwala
moy.
12 Eng pakunan moy sa, éy purién du iba a tolay i kapangyarian na
Panginoon tam, dahil ta ugali moy a mahusay. Sakay siya éy purién na kam
be. Ey manyari ya dahil ta kagbi na Diyos, sakay ta kagbi ni Panginoon Jesu
Cristo.

2

Tu Lélake a Masuwayin

1 Nadid, a tétotop me, te itolduék dikam tungkul ta késoli ni Panginoon Jesu
Cristo sakay ta kédulug tama diya. I bilin mia dikam,
2 éy diyan kam méligalig tu isip to nabaheta moy a dumemét kan dén nadid
i péghukum na Panginoon. Diyan kam méniwala ta éya. Makay te naghula a

nabati moy, o makay te nagtoldu wade ta éya dikam, o makay te négkagi a
saya tu nisulat me to éya.
3 Pero éwan. Diyan kam mégkamali ta kona sa a paraan. Da bagu dumemét
i péghukum, éy maganap pa i dikél a kéidel na tolay ta Diyos. Sakay lumitaw
be i esa a lélake a masuwayin. Siya i nitakdaa a mapahamak.
4 I éya, éy kontara siya ta maski anya a rilihiyon. Sakay pataasén na i sarili
na ta Diyos. Sakay pati i Templo na Diyos, éy saya i pégiknuden naa, a tulos
magpahayag siya a siya i Diyos.

5 Ewan moy natandaan a saya tu kinagi ko dikam to pégiyan ko dikam to
éya?
6 Pero éwan pabi nanyari i éya, da te méngsaway diya. Ey tukoy moy dén éng
anya i méngsawaya diya. Pero kédemét na takda na a panahun, éy lumitaw a
talaga i éya a lélake a masuwayin.
7 Nadid, i tarabahoa na éya a masuwayin, éy nagamit dén ta lihim. Pero i
bégi na a mismo, éy éwan pabi linumitaw, da éwan pabi naibut ta mundua tu
méngsaway diya.
8 Eng maibut dén tu méngsaway diya, éy lumitaw dén i éya a lélake a
masuwayin,
9 a gébwat i kapangyarian na ni Satanas. Kanya nagimet siya ta meadu a
milagro, sakay ta makalinlang a tanda, sakay ta kataka-taka.
10 Gemtén na i sari-sari a paraan a pagkamalién na du étanan a tolay
a mapahamak. Mapahamak side da éwan de tanggapén i katutuhanan a
monda meligtas side.

11 Nadid, da éwan de tanggapén i katutuhanan, éy paangen dide na Diyos
tu mégtoldu dide ta kamalian, monda maniwala side ta kakabulyan.
12 Nadid, i keangayana na éya, éy maparusaan dén i étanan a éwan méniwala
ta katutuhanan. Basta i gustu de sana, éy tu gimet de a medukés. [8b] Sakay
tu lélake a masuwayin, éy yopyopan san ni Panginoon Jesus, éy mate dén. Ey
talaga ngani a manyari ya, dahilan ta késoli ni Jesus ta munduae, éy ibutan
na i kapangyarian na éya a lélake.

Pinili Na Diyos Du Iligtas Na

13 Nadid, sikam a tétotop me a mahal na Diyos, éy mesipag kame a
mégpasalamat ta Diyos a palagi dahil dikam. Dahilan éy sapul to sapul, éy
pinili kam dén na Diyos a sikam i iligtas naa. Ey gébwat ya ta gimet na Espiritu
dikam, da naniwala kam ta katutuhanan.
14 Ey nadid, éy dinulawan na kam to pégpahayag me dikam ta Mahusay a
Baheta, monda maging kaguman moy be ti Panginoon tam a Jesu Cristo ta
kapangyarian na.

15 Kanya nadid, a tétotop me, éy manatili kam ta péniwala moya. Sundin
moy tu nitoldu me dikam sakay tu nisulat me dikam.
16 Nadid, éy manalangin kame ni Panginoon tam a Jesu Cristo sakay Nama
tam a Diyos. Siya i mégmahala dikitam; siya i palagi a mégpatibay ta isip tama;
sakay siya i nangatéda dikitam ta pag-asa tam, dahil ta kagbi na dikitam.
17 I panalangin mia, éy patibayén na maka i isip moya ta lalo, a aguman na
kam maka, monda mahusay i étanan a gimet moy éy ta kagi moy.

3

1 Nadid, a tétotop me, éy panalangin moy kame be, monda lumaganap agad
i kagi na Diyos, monda tanggapén ya du tolay a kona dikam to éya, a puriién
de maka be i kagi na Diyos.
2 Panalangin moy kame be a agawén kame na Diyos du medukés a tolay.
Da éwan méniwala i étanan a tolay.
3 Matapat i Panginoon. Patibayén na kam tu isip a talaga, a alagaan na kam
ni Satanas.
4 Dahil ta Panginoon, éy mégkatiwala kame dikam, a sundin moy a palagi i
étanan a utus me dikam.
5 Nadid, ipaala-ala maka dikam na Diyos i pégmahal naa dikam, sakay ta
pégtiyaga ni Cristo.

Kailangan a Magtarabaho Kitam Ta Kanén

6 Nadid, a tétotop me, te utus kame dikam a gébwat ni Panginoon tam a Jesu
Cristo: I utus mia, éy paibutén moy dén i maski ti ésiya dikam a metamad a
mégtarabaho, sakay ta éwan sumunud to nitoldu me dikam.
7 Da tandaan moy, dapat a ahigén moy tu ugali me to pégiyan me dikam. Ey
anya i ugali mia, éy éwan kame metamad,
8 éwan kame inumasa ta maski ti ésiya dikam ta kabuhayan me, éng'wan
binayaden me kam ta maski anya a tinanggap me dikam. Aldo éy ta kélép
éy nagtarabaho kame monda éwan kame tu kailangan a magabala dikam a
magaged ta gastos me.
9 Dahilan ta tungkulin me, éy dapat kame maka a magaged dikam, pero
éwan kame sa kona, da gustu me ipeta dikam i mahusay a ugali a monda
ahigén moy.
10 Natandaan moy, to pégiyan me dikam, éy niutus me dikam a diyan moy
pékanén i metamad a mégtarabaho.
11 Kanya ipaala-ala me dikam nadid i éya a utus, éy dahilan éy nabaheta
me a metamad kan i sénganénganya dikam a mégtarabaho, a basta i tarabaho
de kana éy abalaén de du kaguman de a mégtarabaho.
12 Nadid, diden ya a tolay, éy ihatul me dide i kagi a gébwat ni Panginoon
Jesu Cristo, a kailangan a magtarabaho side ta pagkain de, sakay patamaén
de tu ugali de.
13 Sakay sikam a étanan, éy diyan kam magsawa a magimet ta mahusay.
14 Nadid, éng te éwan méniwala sina dikam ta éya a utus ko, éy tandaan moy
siya. Paibutén moy siya, monda masanike, a pagsisian na maka tu ketamad
na.
15 Pero diyan moy siya ibilang a kalaban moy. Eng'wan, hatulan moy siya,
da siya éy bilang top moy.
16 Nadid i Panginoon tam, éy atdinan na kam a palagi ta kapayapaan, da
siya i tagapagpayapaa. Kaguman na kam maka a palagi.
17 Entan moy, sakén a mismo, éy pirmaan ko dén i sulatae, a sakén éy ti
Pabloék a nanulat ta éye. Kona se i pénulat kua ta étanan a sulat ko.
18 Kagbian kam maka na Panginoon tam a Jesu Cristo. Ewan dén. Pablo.

Tu Purumeru a Sulat ni Pablo ni Timoteo

1 Gébwat ye ni Pablo a apostol ni Cristo Jesus. Inutusanék na Diyos a
magbaheta ta tolay. Siya i méngiligtasa dikitam. Sakay sakén éy inutusanék
ni Cristo Jesus. Siya i asaan tama.
2 Saye i sulat kua ni Timoteo a tunay ko a anak ta péniwala tam. Tama tam a
Diyos sakay ti Panginoon tam a Cristo Jesus, éy atdinan de ka maka ta biyaya,
sakay kagbian de ka maka, sakay atdinan de ka maka ta kapayapaan.

Mangilag Ka Ta Mali a Pégtoldu

3 Nadid, Timoteo, diyan mo ginanan i Epeso. Da saya tu nibilin ko diko to
éya, to péglakad ko ta Masedonia. Te tolay kan sina nadid a mégtoldu side ta
mali, éy siko i bahala a mangsaway dide.
4 Hatulan mo side a diyan dén side mégéisipén ta sari-sari a lagip, sakay
diyan side mégadal du listaan du matétanda to araw. Du mégadal ta kona sa,
éy pinégsuwayén de du kaguman de a talaga. Nadid, éng kona sa i gemtén du
tolay mo sina, éy éwan side makasunud ta kaluuben na Diyos, da kulang i
péniwala dia diya.
5 Kanya gustu ko éy hatulan mo du tolay sina, Timoteo, monda négmahalan
side ta mahusay. Ewan kitam maari a négmahalan éng éwan kitam pa méniwala
ta mahusay, sakay éng éwan matapat i isip tama.
6 Pero te sénganya sina a tolay a pinabayan de dén i éya a nisulat ko diko. I
gustu de sana éy négpasupasuway side ta éwan tu pasa a kagi.
7 Gustu de éy side i magtoldu ta utus na Diyos. Isip de éy tama tu pégkagi
de, pero éwan de tukoy a talaga i kahulugina no pégtoldu de.
8 Nadid, mapospusan tam a mahusay i utus na Diyos, éng gamitén na tolay
ta mahusay.
9 Pero tandaan mo ye: i utus na Diyos, éy éwan para du mahusay a tolay;
éng éwan, i gimet na utus na Diyos éy para matolduan du medukés a tolay.
Ginamet ya para du éwan méniwala, sakay du éwan mékidiyos, sakay du te
kasalanan, monda meta de tu kasalanan de. Sakay ginamet be ya para du
mémuno ta ina de éy ta ama de, sakay du mégbuno ta iba a tolay.
10 Ginamet be ya para du méngibébi sakay du méngilélake, sakay du bakla.
Sakay para be du mégkidnap ta tolay, sakay du mégbuli-buli. Kanya i utus na
Diyos, éy para du tolay a mégimet ta maski anya a bawal ta tunay a pégtoldu.
I éya éy para dide, monda meta de a te kasalanan side.
11 I éya a pégtoldu éy gébwat ta Mahusay a Baheta a tungkul ta Diyos. Ey
sakén éy inutusanék na Diyos a méngibaheta ta éya a pégtoldu.

Mégpasalamat Ti Pablo Ta
Kagbi Na Diyos Diya

12 Mégpasalamaték ni Cristo Jesus a Panginoon tam, da pinatibay na i isip
kua. Purién ko siya, da sakén be i pinili naa a mégtarabaho diya. Tinanggapék
na,
13 maski linapastangan ko siya to araw. Pinékialaman ko du naniwala diya,
a pinahirapan ko side. Pero kinagbianék na Diyos, da éwan ko pabi tukoy a
medukés tu ginamet ko, da éwanék pabi méniwala diya.

14 Nadid éy mebait diyakén a tahod i Panginoon tam. Binagu na dén i isip
kua, monda maniwalaék diya, sakay monda mahalén ko be du iba a tolay. Ey
gébwat ya ni Cristo Jesus.
15 Nadid, Timoteo, tandaan mo i kagi ko a éye, da tunay ya. Maniwala
maka ta éye i étanan a tolay: “Inumange ti Cristo Jesus ta mundua a monda
méngiligtas ta tolay a te kasalanan.” Ey sakén i medukésa dide, da dikél i
kasalanan ko.
16 Pero kinagbianék na Diyos, da gustu na a magpatunay ta tolay a
makapagpasensiya siya ta maski medukés a tahod a lélake. Kanya sakén i
halimbawaa na Diyos du tolay a éwan pabi méniwala, monda umabut be side
ta buhay a éwan tu katapusan.
17 Purién tam maka dén i hari tam a Diyos. Ewan tu katapusan i péghari
naa. Buhay siya a hanggan, a éwan tu naketa diya. Siya ya i Diyusa a tunay.
Kéye diya i kapurian a éwan tu katapusan.
18 Nadid, Anéng, tandaan mo tu nihula diko du matétanda, a siko kan i
maging tagapamahala du méniwala. I hula a éya, éy magpasipag maka diko a
mékipaglaban.
19 Patibayén mo tu péniwala mo sakay tu isip mo a matapat. Te tolay a
nagkamali. Maski tukoy de a medukés tu gimet de, éy sigi san side, tulos
naibut dén tu péniwala de ta Diyos.
20 Kabilang de pati ti Himeneo sakay ti Alehandro. Kanya pinabayan ko
side ni Satanas, monda tolduan maka side na kahirapan de a diyan side
méglapastangan ta Diyos.

2

Tungkul Ta Ugali Moy Ta Simbaan

1 Nadid, Timoteo, i kailangan moya, éy ipanalangin moy du étanan a tolay.
Dumaying kam ta Diyos, a kagbian na side. Sakay purién moy i Diyos éng
tulungan na side.
2 Ey ipanalangin moy be du hari moy, sakay du iba a tagapamahala, monda
mapayapa dén i buhay moya. Ipanalangin moy side, monda mahusay i
péniwala moya, monda igalang kam be na tolay.
3 Saya i mahusay a gimet moy a kagustuan na Diyos. Siya i méngiligtas
dikitam.
4 I kaluubena na Diyos, éy makaligtas i étanan a tolay ta mundua; sakay i
kaluuben na bia, éy mapospusan de i katutuhanan.
5 Entan mo, isesa i Diyos. Sakay isesa be i mékiohon ta Diyos a para ta tolay.
Ey saya i lélakia a ti Cristo Jesus.
6 Kanya kédemét na takda a oras, éy nagpakamatay siya, éy saya i nipang-
tubus naa ta étanan a tolay. Nadid, saya i katunayana a gustu na Diyos a
makaligtas i étanan a tolay.
7 Kanya inutusanék na Diyos a magtoldu du éwan Judeo a tolay, monda
magpahayagék dide ta katutuhanan a baheta a tungkul ta péniwala tam. Saye
i katutuhanan a kagi, Timoteo. Ewanék mégbuli-buli.
8 Maski ta ahe i pégpisanan du méniwala ni Jesus, éy gustu ko éy manalangin
du lélake, a iontok de i kamét dia. Sakay éng manalangin side éy dapat éwan
side tu kasalanan, sakay diyan side meiyamut ta kapareho de.
9 Sakay saye i utus kua du bébe: Mangilag side ta pégbadu de. Diyan side
magbadu ta masiyadu a memahal a damit. Diyan side palalo. Sakay diyan

de maka dédekoresyonan ta masiyadu i buk dia éy ta badu dia. Sakay diyan de
gégamitén a masiyadu i alahas.
10 Maigi pa, i pinakang-dekoresyon na bégi dia, éy na ugali dia a mebait.
Saya i tama a gemtén du bébe a mékidiyos.
11 Sakay éng mégmiting kam, éy dapat manahimik san i bébe, a magpakabait
side a mégbati.
12 Ewan ko pakultaden du bébe a mégtoldu, Sakay pati, éwan side maari a te
kapangyarian du lélake. Kailangan san side a manahimik ta pégmiting.
13 Nadid, Timoteo, bakit kona sa i utus kua? Dahilan i neditol a ginamet na
Diyos éy tu lélake a ti Adan, bagu na nisunud ti Eba a bébe.
14 Sakay pati, éy éwan ti Adan i linokua ni Satanas, éng'wan tu bébe i linoko
naa. Tu bébe i naglabaga ta utus na Diyos.
15 Kanya méghirap du bébe éng magenak side. Pero agawén side na
Diyos éng méniwala side diya, sakay éng mebait side, sakay éng éwan side tu
kasalanan, sakay éng kagbian de du kapareho de.

3

Utus Tungkul Ta Maging Pastor

1 Nadid, tandaan mo i kagi a éye a katutuhanan: Eng gustu na lélake a
maging pastor du tolay ta simbaan, éy mahusay, da memahal ya a tarabaho.
2 Pero tandaan mo ye: i kailangana na pastor ta simbaan, éy éwan siya tu
kapintasan. Sakay isesa san i asawa na. Kailangan be a éwan siya méglasing,
sakay mahusay be i ugali na. Sakay kailangan éy igalang siya na tolay. Sakay
bihasa be siya a mégtoldu. Sakay ugali na makaa, éy patulusén na ta mahusay
du bisita na. Ewan maari i lélake a maging pastor éng éwan sa kona i ugali na.
3 Sakay éwan be maari éng i ugali naa éy méglasing sakay mékelbug sakay
medémot ta kuhata. Eng'wan, mebait maka san i pastor ta simbaan.
4 Sakay i dapat ta pastor éy alagaan na du mététena na ta mahusay, sakay
sundin maka siya du anak na, a igalang de siya.
5 Da éng medukés i lélake a mégalaga du mététena na, éy pakodya na a
mangalaga du kagurupu na ta simbaan?
6 Sakay pati, éwan maari a maging pastor tu bigu pabi a méniwala ni Jesus.
Makay ipagpalalo na a mataas dén siya. Nadid, éng mégkona sa siya, éy
parusaan siya na Diyos, a kona ta péngparusa na ni Satanas.
7 Eng'wan, i maging pastor makaa, éy maski du éwan méniwala ni Jesus
éy gumalang side diya, monda éwan siya mapintasan, monda éwan siya
mabiklugen ni Satanas.

Utus Tungkul Ta Katulung Na Pastor

8 Nadid, du katulung na pastor ta simbaan, éy dapat mahusay maka i
ugali dia, a diyan side mégbuli-buli, a diyan side méglasing, sakay diyan side
medémot.
9 Kailangan be a sundin de ta mahusay i tunay a pégtoldu ta péniwala, sakay
matapat maka i isip dia.
10 Puhubaan moy pa side, Timoteo, éng mahusay side a talaga. Nadid, éng
meta moy a éwan side tu kasalanan, éy atdinan moy side ta tungkulin de, a
maging katulung side na pastor.
11 Pati du asawa de, éy kailangan éy mahusay maka be i ugali dia, a diyan
side tu upos, sakay diyan be side méglasing. Dapat maka a umasa dide i tolay.

12 Du katulung na pastor ta simbaan, éy kailangan éy isesa san i asawa de,
sakay alagaan de maka ta mahusay du mététena de.
13 Nadid, éng mégtarabaho ta mahusay du katulung ta simbaan, éy igalang
side du kaguman de. Sakay lalo a tumibay tu péniwala de ni Cristo Jesus.

Makataka-taka I Rilihiyon Tam

14-15 Gustu ko éy bumisitaék diko agad, Timoteo, pero makay maabalaék
pabi. Kanya i sulat kua a éye diko nadid, éy monda maski éwanék pabi
makademét diko ta ina, éy makapagadal ka pa ta hatul kua a éye diko, éng
anya i tama a ugali du anak na Diyos. Sikitam i anak na Diyos a tunay.
Sikitam i bahala a mégpatibay ta katutuhanan a pégtoldu na Diyos.
16 Tukoy tam a masiyadu a kataka-taka i rilihiyon tam a nipaliwanag
dikitam na Diyos. Naging tolay ti Cristo. Nipaliwanag siya na Espiritu na
Diyos dikitam. Neta siya du anghel. Nipahayag de siya du étanan a tolay ta
mundua. Meadu i méniwala diya ta mundua. Pinaontok dén siya nadid ta
langet.

4

Tungkul Du Mégtoldu Ta Kakabulyan

1 Nadid, éy nipaliwanag dén dikitam na Espiritu na Diyos, a te dumemét
kan a panahun a ibutan na sénganya a tolay i péniwala de ni Cristo. Nadid, i
sugsugén dia, éy du mégtoldu ta kakabulyan, sakay tu pégtoldu du dimonyo.
2 Du mégtoldu ta éya, éy tolay a mégbuli-buli. Ewan de maari a ibutan tu
kasalanan de, da sakup side ni Satanas.
3 I pégtoldua diden ya a tolay, éy bawal kan a mangasawa, sakay bawal kan i
kalakalase a kanén. Pero éwan ya tama, dahilan i ginamet na Diyos a sari-sari
a pagkain, éy para ta tolay. Kanya sikitam a makapospos ta katutuhanan, éy
dapat masaya kitam a méngan, a magpasalamat kitam ta kanén tam.
4 Tandaan mo, makan tam i maski anya a kanén, éng mégpasalamat kitam
pa ta Diyos, da mahusay i étanan a ginamet na Diyos.
5 Nadid, éng mégpasalamat kitam ta kanén tam, sakay maala-ala tam i kagi
na Diyos, éy maski anya éy maari tam a kanén.

Tungkul Ta Mahusay a Katulung Ni Cristo

6 Nadid, Timoteo, éng itoldu mo du kakaguman mo sina i éye a nisulat ko,
éy mahusay ka a katulung ni Cristo Jesus. Sakay lalo a matibay i péniwala mo,
éng alélahanén mo i tunay a pégtoldu ta kagi na Diyos.
7 Nadid, Timoteo, iwasan mo du sari-sari a medukés a lagip, da éwan ya tu
kabuluhan. Eng'wan, magpamihasa ka a sugsugén mo i kaluuben na Diyos.
8 Eng mara, pamihasaén na tolay i bégi na a magtarabaho, éy mahusay.
Pero lalo a mahusay éng mamihasa i tolay a mékidiyos. Saya i magpahusaya
ta buhay tam nadid, sakay ta buhay tam ta langet ta esa a panahun.
9 Nadid, méniwala maka ta éya du étanan a tolay, da tunay ya a kagi.
10 Kanya, Timoteo, éy pilitén tam ta mahigpit a magpahayag ta Mahusay a
Baheta, da umasa kitam ta tunay a Diyos. Siya i mangiligtasa ta tolay. Ey lalo
dén du méniwala diya.
11 Nadid, Timoteo, itoldu mo ya du kakaguman mo sina, a ihatul mo dide
a méniwala side ta éye a kagi.
12 Sakay magimet ka ta mahusay, monda éwan de ka pintasan, maski éwan
pabi masiyadu i idad mua. Ipeta mo dide tu ugali mo a mahusay, monda

meta de i ugali na méniwala ni Cristo, a mahusay. Monda ahigén de. Mahalén mo side, sakay ipeta mo be dide i péniwala mua ni Cristo, sakay ipeta mo be dide a éwan ka tu isip a medukés.

13 Nadid, Timoteo, i gustu kua a gemtén mo a hanggan éwanék sina dumemét diko, éy basaén mo a palagi i kagi na Diyos du kakaguman mo. Sakay pati, éy hatulan mo side a itoldu mo dide i kahulugina na bébasaén mua.

14 Diyan mo kaleksapan, Timoteo, tu oras a nipéngiatéd me diko to tungkulin mo a naging pastor ka, to pinéngitupo du tagapamahala ta kamét dia diko. Sakay nihula de a iatéd diko na Espiritu na Diyos tu kapangyarian mo a magtoldu. Kanya, Timoteo, éy diyan ka mésanike a manggamit ta éya a niatéd diko na Espiritu.

15 Sakay diyan mo pébayan i éya a hatul ko diko; éng'wan sundin mo ya, monda meta du tolay a mahusay i péniwala mo ta Diyos.

16 Mangilag ka, a diyan ka magkamali. Sakay isipén mo i pégtoldu mua, makay makapagtoldu ka ta mali. Eng sundin mo a palagi i éya a hatul ko diko, éy meligtas ka, sakay meligtas be i tétolduan mua.

5

1 Nadid, Timoteo, éng te matanda diko ta gurupu moya a te kasalanan, éy diyan mo pégkagian; éng'wan mékiohon ka diya ta meimayas, a kona ta pékiohon mo nama mo. Sakay du kabataan a lélake, éy ibilang mo side a top mo.

2 Sakay du bébakés, éy ibilang mo side a ina mo. Sakay du bobe, éy ibilang mo side a wadi mo, a diyan ka mégisip dide ta medukés.

Tungkul Du Bilo a Bébe Ta Simbaan

3 Nadid, Timoteo, du bébe ta ina a bilo, éng éwan tu mégalaga dide a talaga, éy tulungan moy side.

4 Pero éng te bilo a te anak, o éng te apo, éy side i bahala a mangtulung diya. Dahilan éng gustu de a talaga i Diyos, éy dapat side i mégalaga ta ina de a bilo. Saya i ganti dia ta dédikél de. Saya i kaluuben na Diyos.

5 Pero éng te bilo a bébe a éwan tu mégalaga diya, éy umasa san siya ta Diyos, a manalangin san siya aldo éy ta kélép a monda aguman siya na Diyos.

6 Pero éng te bilo a sundin na san i kalayaan na, éy medukés. Maski buhay pabi i mégkonaa sa a bilo, éy bilang pate dén, da éwan tu pasa tu pékidiyos na.

7 Nadid, Timoteo, ikagi mo du kakaguman mo sina i nisulat ko a éye tungkul ta bilo a bébe, monda éwan tu magpintas dikam.

8 Kagi mo be dide, a tu éwan mégalaga ta dédikél na, éy medukés siya a ugali. Ey lalo dén du éwan mégalaga ta pamilya de. I kona sa éy éwan tu kabuluhan tu péniwala de ta Diyos. Entan mo, lalo a medukés i kona sa a tolay kesira du éwan mékidiyos, dahilan du éwan mékidiyos, éy alagaan de du pamilya de. Pero side éy éwan.

9 Nadid, Timoteo, diyan moy ilista du bilo a éwan pabi tu idad. Eng'wan, i ilista moy sana, éy du bilo a inumabut ta éném a pulu a taon tu idad. Diden ya san i tulungan moya. Pero diyan moy iyélista du minangasawa dén ta penduwa.

10 Eng'wan, i ilista moy sana, éy du tanyag a mahusay tu ugali de sapul to éya pa. Mara éng inalagaan na bilo du anak na ta mahusay, sakay pinatulos

na du bisita na ta mahusay, sakay tinulungan na du méniwala ta Diyos, sakay
tinulungan na du mahirap, éy maari. Saya i maari a ilista moy a bilo.
11 Pero du bilo a éwan pabi bakés, éy diyan moy iyélista. Dahilan kédemét
na oras, éy makay pabayan de tu pangako de ni Cristo, a makay gustu de a
mamakét.
12 Nadid, éng magkuna sa side, éy pintasan side du tolay, da gininanan de
tu pangako de.
13 Sakay pati, éng ilista moy du bébelo a éwan pabi bakés, éy metamad side
a talaga a magtarabaho. Basta i gustu de sana, éy méglélebutén ta bawat bile,
a mégéupusén ta sari-sari. Sakay mékialam side ta tarabaho na iba.
14 Kanya, Timoteo, i gustu kua éy mamakét du bébelo a éwan pabi bakés.
Sakay i gustu ko bia, éy magenak side a alagaan de du anak de. Eng kona sa,
éy éwan tu katuwiran du kalinga tam a mangpintas dikitam.
15 Tandaan mo, Timoteo, te bilo a pinabayan de dén ti Cristo, a i sésugsugén
de déna éy ti Satanas. Kanya kona se i hatul kua diko.
16 Nadid, éng te tolay sina a te top a bilo a bébe, éy kailangan alagaan de
siya, monda éwan masiyadu a mahirapan i gurupu moya. Monda i alagaan
moy san déna, éy du bébelo a éwan tu asaan.

Tungkul Du Tagapamahala Ta Simbaan

17 Nadid du tagapamahala a mémahala ta mahusay ta simbaan, éy dapat
dubli i upa dia. Ey lalo dén du mesipag dide a mégtoldu.
18 Upaan maka side ta mahusay, da saya i kahulugina no kagi na Diyos, a
“Diyan mo kan busalan tu baka a ipagpaégik mo, monda makakan.” Sakay
te iba be a kagi, a “Kailangan kan a te upa tu mégtarabaho.”
19 Nadid, Timoteo, éng te magabla diko a te kasalanan kan i tagapamahala
a esa, éy diyan ka méniwala éng éwan tu sistigu a éduwa, o dikaya étélo.
20 Pero éng te nagkasala a talaga, éy pégkagian mo ta harap na gurupu moy,
monda umanteng side a éwan de ahigén tu kaguman de a nagkasala.
21 Nadid, Timoteo, te utusék diko nadid a mahigpit. Ey tandaan mo, i Diyos
sakay ti Cristo Jesus, sakay du anghel a banal, éy side i sistigu kua a tama
i utus ko a éye diko: Baten mo; i utus kua, éy sundin mo i sulat ko a éye,
a pégkagian mo tu te kasalanan. Pariparehuén mo du kagurupu mo; maski
kadimoy mo, maski éwan. Diyan mo kampian tu esa dide.
22 Sakay, Timoteo, éy diyan mo atdinan agad i maski ti ésiya a lélake ta
tungkulin na a maging pastor, éng éwan mo pa mapospusan i ugali na. Makay
magimet siya ta medukés. Makay meramay ka du kasalanan na iba. Sakay
ingatan mo be, Timoteo, i bégi mua. Makay magkasala ka be.
23 Nadid, Timoteo, éy diyan san dén purus a dinom i inuméń mua. Eng'wan
uminum ka be ta kétihék a alak a gamot na tiyan mua, monda éwan ka
medalas a méladu.
24 Te sénganya a tolay a nehayag dén tu kasalanan de nadid, éy parusaan
side na Diyos a talaga. Pero i kasalanana du iba a tolay, éy lihim pabi nadid.
Pero ta esa a panahun, éy mehayag dén be.
25 Ey kona be sa i mahusay a tolay, a mehayag dén be nadid i ugali dia a
mahusay. O dikaya, maski éwan pabi mehayag nadid, éy ipahayag na Diyos
ta esa a panahun.

6

1 Nadid, Timoteo, du utusan sina, éy dapat a igalang de du amo de, monda
du iba a tolay, éy éwan side tu katuwiran a mangpintas ta Diyos, sakay ta
pégtoldu tama.
2 Sakay éng te sénganya sina dikam a te amo a méniwala be ni Cristo, éy diyan
de pébayan tu utus no amo de. Mara, diyan de kagin, a "Pabayan ko tu amo ko,
da nagtop kame dén." Eng'wan, sundin de maka san siya ta lalo a mahusay.
Bakit éwan de be tulungan tu amo de, éy sakup be siya ni Cristo, a mahal be
na Diyos!

Tungkul Ta Pékipéglébug Sakay
Ta Pénggustu Ta Kuhata

Tandaan mo, Timoteo, i éye a isulat ko, éy siko i bahala a méngitoldu ta tolay.
3 Eng te mégtoldu ta iba, a éwan na payagen i tunay a kagi ni Panginoon tam
a Jesu Cristo, éy medukés. O ngani, du éwan ménugsug ta pégtoldu tama,
4 éy kulang i isip dia. I pégpalalo diden ya, éy maging mataas side. Gustu
de a palagi a mékipagpasuway ta maski anya a kagi. Nadid, i keangayana na
éya, éy managhili side, sakay magdusta side, sakay mégisip side ta medukés
ta kaguman de,
5 sakay mékelbug side. I mégkunaa sa a tolay, éy éwan side tu isip, sakay
nileksap de dén i katutuhanan. Saya i ugalia du mégtoldu ta kontara dikitam.
I isip dia siguru éy tu rilihiyon de éy ipagyaman de.
6 Ey tama ngani, te pakinabang ka ta rilihiyon éng tahimik ka san tu isip;
pero éwan kuhata.
7 Entan mo, to nikeenak tam, éy éwan kitam tu kébil a kayamanan tam.
Sakay éng mate kitam, éy éwan kitam be tu kébil a kayamanan tam.
8-9 Ey bakit gustu pa du tolay a maging mayaman? Eng te kanén kitam san
sakay te badu kitam, éy tama dén ya. Pero du mégpilit a maging mayaman,
éy side ya i tétoksoéna ni Satanas. Tu meadu a gustu de a alapén, éy medukés.
Saya i méngatéda ta kasalanan de, sakay sé' be ya i méngipahamaka dide, sakay
sé' be ya i mamakatea dide.
10 Dahilan i gimita na tolay a medukés, éy gébwat ta pagkagustu dia ta
kuhata. Ey te sénganya a tolay a pinabayan de dén tu péniwala de, dahilan
ta pégpilit de ta kuhata. Ey nadid, tulos a naghirap side tu isip.
11 Pero siko, Timoteo, iwasan mo i ugali a éya, da siko i katulung na Diyos.
Diyan ka mégimet ta medukés. Mékidiyos ka, a méniwala ka a tahod. Sakay
mahalén mo i tolay, sakay magpakabait ka, sakay tiisén mo i maski anya a
hirap mo.
12 Sakay gemtén mo i étanan a kaya mo ta pékilaban tam alang-alang ta
péniwala tam, monda manalo ka ta buhay a éwan tu katapusan. Da entan mo,
dinulawan ka na Diyos, a inatdinan na ka ta éya. Ey nanyari ya to péngitapat
mo ta meadu a tolay ta péniwala mua.
13 Nadid, Timoteo, éy te iutusék diko a mahigpit. Diyos i sistigu kua a
katutuhanan i sulat ko a éye a utus ko diko. Siya i nagsapulana na buhay
na étanan. Sakay ti Cristo Jesus i sistigu ko bia. Siya i nagpatunaya ta
katutuhanan to kéharap na ni Gubernador Pilato.
14 Baten mo; saye i utus kua diko: éy sundin mo ta mahusay i pégtoldua ni
Cristo, monda éwan tu mangpintas ta pégtoldu naa. Saya i tungkulin mua,
Timoteo, hanggan éwan sumoli se tu Panginoon tam a Jesu Cristo.

15 Tinakdaan dén na Diyos i aldew a kédemét se ni Cristo ta mundua.
Kamahalan i Diyos. Siya i isi-isesa a mataas ta étanan. Siya i haria na étanan
a hari. Siya i Panginoon ta étanan.
16 Siya san i éwana mate. Siya i mégiyana ta demlag a éwan tam maadenean.
Ewan tu maketa diya. Kéye diya i kapurian sakay ta kapangyarian a éwan tu
katapusan.
17 Nadid, Timoteo, ihatul mo du kaguman mo a mayaman, a diyan side
mégpalalo, sakay diyan side umasa to kayamanan de, da maibut ya agad.
Eng'wan, i asaan dia éy Diyos. Siya ya i méngatéda dikitam ta biyaya a monda
mahusay i buhay tama.
18 Ihatul mo be dide a magimet side ta mahusay, sakay magpakabait side,
sakay magkaluub side, a makapangatéd side du iba.
19 Eng kona sa i gimet dia, éy bilang te kayamanan side ta langet a éwan
maibut. Sakay magkamit be side ta tunay a buhay a éwan tu katapusan.
20 Nadid, Timoteo, bantayan mo tu pégtoldu ni Cristo a nipagkatiwala diko
na Diyos. Iwasan mo tu éwan tu kabuluhan a uhon a kontara ta Diyos. Sakay
iwasan mo be tu mali a katuwiran, da mégwari-wari a matalinung i kona sa a
tolay.
21 Te tolay a manugsug ta éya, éy i keangayana na éya, éy naibut dén tu
péniwala de ni Cristo. Kagbian kam maka na Diyos. Ewan dén. Pablo.

Tu Ikaduwa a Sulat ni Pablo ni Timoteo

1 Gébwat ye ni Pablo a apostol ni Cristo Jesus ayun ta kaluuben na Diyos.
Inutusanék na Diyos a méngibahetaék to pangako na tungkul ta buhay a éwan
tu katapusan. Saya i édsea du nipasakup ni Cristo Jesus.
2 Saye i sulat kua ni Timoteo a bilang anak ko.
Tama tam a Diyos sakay ti Panginoon tam a Cristo Jesus, éy atdinan de
ka maka ta biyaya, sakay kagbian de ka maka, sakay atdinan de ka maka
ta kapayapaan.
3 Mégpasalamaték ta Diyos, a mégtarabahoék diya ta tapat, a kapareho du apo
ko to araw. Mégpasalamaték diya dahil diko, Timoteo, sakay palagi ta ka a
alélahanén éng manalanginék diya.
4 Naala-ala ko be tu pakasangi-sanget mo, Timoteo, to péghiwalay ta, sakay
gustu ko a tahod a tahod a meta ta ka, monda malowas i isip kua.
5 Naala-ala ko be i péniwala mua ni Jesus a matapat. Kona be sa tu péniwala
no apo mo a Loida. Sakay kona be sa tu péniwala nena mo a Yunise. Tukoy ko
a kona be sa nadid i péniwala mua.
6 Kanya, Timoteo, éy ipaala-ala ko diko a sipagen mo i tungkulin mo a
niatéd na Diyos diko sapul to péngitupu ko diko ta kamét kua.
7 Da tandaan mo, i Espiritu a niatéd na Diyos dikitam, éy éwan na kitam
pakasanikién. Eng'wan, saya i mégpatibaya ta isip tama. Sakay atdinan na
kitam ta pégmahal tam ta iba, sakay ta pégtipid tam ta sarili tam.
8 Kanya éy diyan ka mésanike a magpatunay tungkul ta Panginoon. Sakay
diyanék mo be ikésanike, da pihesuék alang-alang diya. Sakay diyan ka
alanganin a magtiis ta hirap alang-alang ta Mahusay a Baheta tungkul ni
Jesus. Diyos i mégpatibaya ta isip mua.
9 Niligtas kitam na Diyos, a pinili na kitam a sakup na a tolay. Bakén a dahil
to gimet tam a mahusay, éng'wan niligtas na kitam dahil ta kagbi na dikitam
sakay ta kaluuben na. Saya i nihanda na dikitam bagu nilalang i mundua.
Ey ti Cristo Jesus, siya i nangtupada ta éya a nihanda na.
10 Ey nadid éy nepaliwanag dén dikitam tu nihanda na Diyos, sapul to
kédemét se no mégligtas dikitam a ti Cristo Jesus. Siya i nagpaliwanaga ta
buhay a éwan tu katapusan to pégpahayag na ta Mahusay a Baheta. Siya i
néngibuta ta kapangyarian na kamatayan tam.
11 Ey nadid, éy ginimiték na Diyos a apostol sakay maistu, a inutusanék na
a mégpahayag ta Mahusay a Baheta.
12 Kanya méghirapék a nepihesuék. Pero maski, éwanék mésanike, da tukoy
ko i pagkatiwalaan kua. Sakay tukoy ko be a agumanék na ta pégtoldu ko a
nikatiwala na diyakén, hanggan ta aldew a késoli na se a maghukum.
13 Nadid, Timoteo, sugsugén mo i tunay a kagi a nitoldu ko diko. Sakay
manatili ka be ta péniwala tam, sakay mahalén mo du kaguman mo; da saya
i ugalia na mékiagum ni Cristo Jesus.
14 Diyan mo pébayan tu tunay a pégtoldu a nikatiwala diko na Diyos. I Banal
a Espiritu a mégiyan dikitam, éy aguman na ka.
15 Tukoy mo dén a gininananék du étanan a méniwala ta Asia. Pati ti Pigelio
sakay ti Hermogenes, éy gininananék de be.

16 Pero ti Onesiporo, éy éwan. Kagbian maka na Diyos de Onesiporo a
mététena, da inagumanék na ta meadu a beses. Maski pihesuék éy éwanék
na ikésanike,
17 éng'wan to kédemét na se ta Romaae, éy piniliték na a inahayok hanggan
éwanék na neta.
18 Sakay natandaan mo wade be tu péngtulung na diyakén ta Epeso to araw.
Maano maka kagbian siya na Panginoon ta aldew na péghukum.

2

Tu Matapat a Sundalu Ni Cristo

1 Nadid, Anéng, patibayén mo i isip mua ta tulung ni Cristo Jesus.
2 Te meadu a mégpatunay to nitoldu ko diko. Ey siko éy dapat mo a itulos
a magtoldu ta éya a nitoldu ko diko. Tolduan mo du mapagkatiwalaan mo a
tolay, a monda maari be side a magtoldu man dén ta iba.
3 Tiisén mo i hirap mo, da siko i sundalu ni Cristo Jesus a matapat.
4 I tunay a sundalu, éy éwan na masugsug i éwan na katungkulan. Eng'wan,
pilitén na a mangatéd ta kasayaan no kapitan na.
5 Sakay tu mégkontes, éy éwan siya manalo éng éwan na sundin i utus no
kontes de.
6 Sakay tu mesipag a mégaradu, éy dapat a meditol a mangalap ta pakina-
bang na.
7 Isipén mo diden ya a étélo a halimbawa, Timoteo, éy ipaliwanag diko na
Diyos i étanan a kahulugen na éya.
8 Alélahanén mo ti Jesu Cristo, a nagébwat ta lahi ni Dabid, a nabuhay a
huway. Saya i Mahusay a Baheta a ipahayag ko.
9 Kanya méghirapék a pihesu, dahilan ta nipahayag kua. Sakay pati, éy
kinadenaanék de be a komanék i tulisan. Pero éwan de makadenaan i kagi
na Diyos.
10 Kanya tiisén ko i maski anya a hirap alang-alang du pinili na Diyos a
tolay na, monda magkamit be side ta kaligtasan de a gébwat ni Cristo Jesus,
sakay ta kamahalan a buhay a éwan tu katapusan.
11 Nadid, tandaan mo i kagi a éye a tunay: “Eng mate kitam kan a kaguman
ni Jesus, éy kaguman na kitam be a buhay.
12 Eng tiisén tam san i hirap tama, éy kaguman tam siya a maghari. Pero
éng idelan tam siya, éy idelan na kitam be.
13 Maski éwan kitam matapat diya, éy matapat kan pabi siya dikitam, da
éwan maari a malipas i pangako na.”
14 Ipaala-ala mo ya du kakaguman mo sina, Timoteo, sakay ihatul mo dide
a diyan side mékipégsuway ta sari-sari a salisalita. Ewan tu iatéd a mahusay i
kona sa a pégpasuway. Eng'wan mepahamak san i isipa du mégbati. Ey Diyos
i sistigu ta péghatul mua dide.
15 Pumilit ka a pumeta ta Diyos a mégtoldu ka ta mahusay ta kagi na, monda
purién na ka, monda éwan ka be masanike ta tinarabaho mo diya.
16 Sakay iwasan mo tu éwan tu kabuluhan a uhon a kontara ta Diyos,
dahilan i mégkagia ta kona sa, éy lalo a umadeyo ta Diyos.
17 Koman i saket a mékeahes i kona sa a pégtoldu, da kumalat ta iba a tolay
a pagkamalién na side. Kaguman diden ya a mégtoldu éy de Himeneo éy ti
Pileto.

18 Side a duwa, éy inumadeyo dén side ta katutuhanan. Sakay sésidaén
de i péniwala du iba, a kékagin de a éwan kitam kan mabuhay a huway da
nakalipas dén i éya.
19 Pero entan mo, pinatibay na Diyos i sakup na a tolay. Koman dén side
i dikél a bito a éwan mo mayégyég. Sakay i kagia no tanda na éya a bito, éy
"Tukoy kan na Panginoon éng ti ésiya i sakup na a tunay." Sakay i tanda a esa,
éy kagi na a, "Tu bawat kan mégkagi a sakup siya na Panginoon, éy dapat a
ibutan na tu gimet na a medukés."
20 Mara du mégiyan ta memahal a bile, éy te kasangkapan side a gintu,
sakay pilak, sakay kayo, sakay binga. Du iba, éy mahalaga side; du agum
éy éwan side masiyadu a importante.
21 Nadid, mara du tolay ta simbaan, éy koman be side i kasangkapan na
bile. Eng ibutan de tu ugali de a medukés, éy talaga a handa dén side a
tumulung to amo de. Gamitén na Diyos i kona sa ta mahalaga a gimet.
22 Kanya siko, Timoteo, éy iwasan mo i medukés a kagustuan du olito.
Pilitén mo a gemtén i mahusay éy ta mapayapa a buhay. Sakay manatili ka ta
péniwala mua, sakay mahalén mo i kapareho mo. Saya i ugalia du méniwala
ni Jesus ta tunay, a éwan side tu kasalanan ta isip dia.
23 Iwasan mo be du mégpasuway a tolay, da éwan ya tu kabuluhan. Tukoy
mo i keangayana na éya, éy lébug.
24 Ewan maari a mékelbug i utusan na Panginoon. Eng'wan dapat mebait
siya ta étanan. Sakay dapat a matiyaga siya a mégtoldu ta mahusay.
25 Sakay dapat be a mégpasensiya siya du kontara na, a patamaén na i isip
dia. Makay sakali éy atdinan side na Diyos ta panahun de a magsisi, monda
mapospusan de maka i katutuhanan.
26 Eng kona sa, éy makalégsew maka side ta biklog ni Satanas, da siya ngani
i nagdiképa dide a pinilit na side a sundin de i kagustuan na.

3

Tu Ménegipo a Panahun a Dumemét

1 Tandaan mo ye: Te dumemét a hirap ta ménegipo a panahun bagu sumoli
ti Cristo.
2 I ugali na tolay ta éya a panahun, éy gustu de san i sarili de, sakay medémot
side ta kuhata, sakay palalo side, sakay mégpintas side. Masuwayin side ta
magulang de; éwan side tu utang a loob; éwan side mékidiyos;
3 éwan side tu kagbi; mekétog i isip dia; mégahew side; éwan de tipidén i sarili
de; metapang side; méiyamut side ta mahusay a tolay;
4 mégtaraidor side; éwan de isipén i gimet dia; hambug side; sakay éwan de
sundin i Diyos, éng'wan sundin de san i kalayaan dia.
5 Mégwari-wari side a méniwala side ta rilihiyon tam, péro inidelan de dén i
Panginoon tam.
Iwasan mo, Timoteo, i kona sa a tolay.
6 I sénganya dide éy makasdép side ta pamilibilea, a tulos de a mégtoldu
ta mali du bébe a kulang tu isip. Du kona sa a bébe, éy mélungkut side ta
kasalanan de, sakay sésundin de san i maski anya a gustu de.
7 Diden ya a bébe, éy bébaten de i maski ti ésiya a mégtoldu, pero éwan side
makaadal ta katutuhanan.

8 Nadid, diden ya a lélake, éy ahigén de de Hanes sakay ti Hamberes to késuway de ni Moises to araw, da sumuway be side nadid ta katutuhanan.
Ewan side tu isip, sakay éwan tu pasa tu péniwala de.
9 Pero éwan de itulos i ugali dia a kona sa, da humayag agad i kalukoan dia.
Matalo side a kona de Hanes to araw.

Tu Ménigipo a Hatul Ni Pablo

10 Nadid siko, Timoteo, éy napospusan mo dén i nipagtoldu kua sakay ta
ugali kua sakay ta layunin kua. Tukoy mo be dén i péniwala ko éy ta pégtiyaga
ko éy ta pégmahal ko ta tolay.
11 Sakay tukoy mo be dén i nipékialama diyakén du tolay ta Antiokia sakay
ta Ikonio sakay ta Listra, éng pinakodya de a nagpahirap diyakén. Pero
inagawék na Panginoon ta étanan a éya.
12 Ey maghirap a talaga du étanan a méniwala ni Jesus ta mahusay, da lélokon
side na iba a tolay.
13 Ey du medukés a tolay sakay du ménglokо, éy lumalo side a medukés,
hanggan maloko be side.
14 Pero siko, Timoteo, éy diyan mo kaleksapan i katutuhanan a inadal mo,
da saya i péniwala mo a tahod. Dapat ka a magkatiwala du nagtoldu diko.
15 Natandaan mo, sapul to kékétihék mo, éy tukoy mo dén i kasulatan na
Diyos. Saya i pagadalan mua a monda meligtas ka, dahil ta péniwala mo ni
Cristo Jesus.
16 I étanan a kasulatan na Diyos, éy Diyos i nagpasulata. Saya i méngatéda
diko ta pégtoldu mo sakay ta ipégsaway mo du mégkamali. Sakay saya i péghatul
mo du makasalanan. Sakay saya i pégadalan mo ta tama a ugali.
17 Kona sa i iatéda na kasulatan, monda tu utusan na Diyos, éy handa dén
siya a magimet ta maski anya a mahusay a tarabaho.

4

1 Nadid, Timoteo, Diyos i sistigu kua ta iutus ko a éye diko. Sakay ti Cristo
Jesus i sistigu ko bia. Siya i maghukuma du tolay a buhay sakay du pate.
Alang-alang ta késoli na sakay ta péghari na, éy utusan ta ka a
2 magpahayag ta baheta na Diyos. Maski nikésiya, maski melagen, maski
mehirap, éy sipagen mo a magpahayag. Magpatunay ka dide, sakay hatulan
mo side, sakay pégkagian mo du mégkamali. Sakay pagtiyagaan mo san a
magtoldu.
3 Kanyaék mégbilin diko ta kona se, Timoteo, éy dahilan éy te panahun a
dumemét a éwan tanggapén na tolay i tunay a pégtoldu. Eng'wan i sundin de
sana éy du mégtoldu ta gustu de a mabate.
4 Idel de a makabate ta katutuhanan. Basta sari-sari a lagip i péniwalaan
dia.
5 Kanya siko, Timoteo, éy patibayén mo a palagi i isip mua. Pagtiisan
mo i hirap mo. Sigi ka a magpahayag ta Mahusay a Baheta. Sundin mo i
katungkulan mo.
6 Ey sakén, dumemét dén nadid i ikate ko alang-alang ta Panginoon tam.
7 Natupad ko den i pékilaban ko. Sinipagen ko a nangtupad ta tungkulin ko.
Ewan ko inibutan tu péniwala ko.
8 Kanya nadid éy nihanda dén na Diyos i gantimpala ko. Ey ti Panginoon
Jesus, éy siya i mangatéda diyakén ta kédemét na se a maghukum. Ey éwan san

sakén i atdinan na, éng'wan pati du étanan a méguhay diya a umasa ta kédemét
na. Siya i mahusay a maghukum.
9 Pilitén mo, Anéng, a dumemét ta éye agad.
10 Dahilan ti Dimas, éy pinabayanék na dén. Isipén na wade san i kalayaan
na. Inumange dén siya ta Tesalonika. Ti Kresente éy inumange dén ta
Galasia. Sakay ti Tito, éy inumange ta Dalmasia.
11 Basta ti Lukas san dén i kaguman kua nadid. Ahayukén mo ti Markos a
kuyugén mo ta éye, da dikél i metulung na diyakén.
12 Ti Titiko éy pinéglakad ko dén ta Epeso.
13 Kéange mo se, éy kébilén mo tu diyaket ko a niwahak ko ni Karpo ta Troas.
Pati du libru. Pero i mas mahalaga a kébilén mo éy du sulat.
14-15 Mangilag ka ni Alehandro a mégpanday, da pinékialamanék na ta
mahigpit. Kontara siya a tahod ta pégtoldu me. Gantian siya na Panginoon a
talaga ta ginamet na a éya dikame.
16 Tu neditol a sisiyon de diyakén, éy éwan tu néngisuhog diyakén. Basta
gininananék de a étanan. Patawadén maka side na Diyos.
17 Pero i Panginoon, éy éwanék na pinabayan. Pinatibay na i isip kua a
monda maariék a mégpahayag ta kagi na, monda mébati du éwan Judeo a tolay.
Sakay pati, éy inagawék na to talaga ko a ikate.
18 Ey agawénék pabi na Panginoon ta maski anya a medukés, hanggan
éwanék na kébilén ta kaharian na ta langet. Purién maka siya a éwan tu
katapusan.
19 Ipékikumustaék mo de Priska a pasawa, sakay de Onesiporo a mététena.
20 Nawahak ti Erasto ta Korinto; sakay niwahak ko ti Tropino ta Melito da
naladu.
21 Nadid, Timoteo, pilitén mo a umange se bagu taglamig. Mékikumusta diko
ti Yubalo. Pati ti Prudente, ti Lino, ti Klaudia, sakay du iba a méniwala ta éye,
éy mékikumusta be side diko.
22 Mékiagum maka diko i Panginoon tam. Kagbian kam maka na Diyos.
Ewan dén. Pablo.

Tu Sulat ni Pablo ni Tito

1 Gébwat ye ni Pablo a utusan na Diyos, sakay apostol ni Jesu Cristo.
Inutusanék na a monda patibayén ko i péniwala du pinili na Diyos a tolay na,
monda ipaliwanag ko dide i katutuhanan ayun ta péniwala tama.
2 I katibayan na péniwala tam éy tu kéasa tam ta buhay a éwan tu katapusan.
Saya tu nipangako na Diyos bagu na nilalang i mundua. Ey éwan mégbuli-buli
i Diyos.
3 Ey nadid, kédemét na takda na a oras, éy nipaliwanag na tu nipangako na.
Sakay nipagkatiwala na diyakén a sakén i magpahayaga ta kagi na ayun ta
utus na Diyos. Siya i tagapagligtas tama.
4 Saye i sulat kua ni Tito, a tunay a anak ko ta péniwala tam. Tama tam a
Diyos sakay ti Cristo Jesus a tagapagligtas dikitam, éy atdinan de ka maka,
Tito, ta biyaya sakay ta kapayapaan.

Tu Katungkulan Ni Tito Ta Kreta

5 Kanya niwahak ta ka ta Kreta, Tito, éy monda husayén mo i étanan a bagay
ta ina a éwan pabi mahusay du simbaan ta ina; sakay monda pilién mo du
tagapamahala du simbaan ta bawat banuwan sina, a atdinan mo side ta
tungkulin de. Tandaan mo tu nibilin ko diko:
6 Du matétanda a tagapamahala ta simbaan, éy kailangan a éwan side tu
kapintasan, sakay isesa san i asawa de, sakay méniwala be du anak de, sakay
éwan side manggugulo.
7 Kailangan a éwan tu kapintasan i tagapamahala ta simbaan, da side
i bahala ta tarabaho na Diyos. Kailangan a éwan side palalo, éwan side
maiyamutin, éwan side méglélasing, éwan side manggugulo, sakay éwan side
tu démot ta kuhata.
8 Eng'wan, dapat a ugali de, éy patulusén de ta mahusay du bisita de,
sakay mahusay i ugali de, sakay tipidén de i sarili de, sakay mékidiyos side
ta mahusay.
9 Kailangan be a sugsugén de a palagi i tunay a pégtoldu, monda maari de
ya a gamitén ta péghatul de ta tolay. Sakay sawayén de du tolay a kontara ta
éya a pégtoldu.

Du Mégtoldu Ta Mali

10 Da entan mo, Tito, te meadu a tolay a mekétog tu isip, a pagkamalién de
du iba ta pégtoldu dia a éwan tu pasa. Kona be sa i meadu a Judeo a méniwala
ni Jesus.
11 Kailangan a masaway side agad, da pinagkamali de dén i péniwala na
meadu a mététena. Monda san éy maketa side ta kuhata, kanya mégtoldu side
ta mali.
12 Entan mo, tu kinagi no purupeta de a esa éy, “Du taga Kreta kan, éy palagi
side a mégbuli-buli; koman kan side i hayup a metamad side, sakay medémot
side.”
13 Ey tama ngani ya. Kanya, Tito, éy pégkagian mo side ta mahigpit, monda
tumibay i péniwala dia ni Jesus,
14 monda éwan de sugsugén i sari-sari a lagip a gébwat du Judeo to araw,
sakay monda éwan de sundin du tolay a inumidel ta katutuhanan.

15 Melinis i étanan a bagay éng melinis ka be tu isip. Pero du medukés a
tolay a éwan méniwala, éy éwan side tu mahusay a gimet, da mehupet a tahod
i isip dia.
16 I kékagin dia, éy tukoy de i Diyos, pero éwan. Da i gimet dia, éy éwan
umayun ta kagi dia. Medukés side a tahod, sakay masuwayin side. Ewan
side makagimet ta maski anya a mahusay.

2

Tu Tama a Pégtoldu

1 Kanya siko, Tito, éy kailangan éy mégtoldu ka ta tama a pégtoldu.
2 Ihatul mo du matétanda a lélake a diyan side méglasing, sakay mahusay
maka i ugali de, sakay tipidén de i sarili de. Hatulan mo side a patibayén de
tu péniwala de, sakay mahalén de i tolay, sakay magtiyaga side.
3 Pati du matétanda a bébe, Tito, éy hatulan mo be side a gemtén de a palagi
i kagustuan na Diyos; sakay diyan side mégupos; diyan side mahilig ta alak.
Dapat magtoldu side tungkul ta mahusay,
4 monda matolduan de du kabataan a bébe a mahalén de du asawa de
sakay du anak de.
5 Kona maka sa, monda magadal du kabataan a bébe a magtipid ta sarili de,
a diyan side meana-ananya. Dapat magsipag side sakay mebait side, sakay
sundin de tu asawa de. Kona maka sa monda éwan mapintasan i kagi na
Diyos.
6 Pati du kabataan a lélake, éy hatulan mo be side a magtipid ta sarili de.
7 Sakay pati siko, Tito, éy ipeta mo i ugali mo a mahusay, monda ahigén de
ka. Magtoldu ka ta matapat, a diyan mo gégemtén a biro.
8 Magtoldu ka ta tama a kagi a éwan mapintasan. Eng pakuna mo sa, éy
masanike du kalaban tam, da éwan side tu makagi a medukés dikitam.
9 Pati du utusan, éy hatulan mo be side, Tito, a sumunud side ta amo de, a
diyan side pulusupiya. Pilitén de maka a gumamet ta kasayaan na amo de.
10 Diyan side mégkupit. Eng'wan, dapat a matapat side to amo de, monda
mepeta de i kamahalan a pégtoldu na Diyos ta gimet dia.
11 Dahilan éy nipaliwanag dén nadid i memahal a gimet na Diyos a
kaligtasan na tolay.
12 Saya i mégtoldua dikitam a méngibut ta labag ta Diyos sakay ta ugali ta
mundua a medukés. Saya i mégtoldua dikitam a magtipid ta sarili tam sakay
ta pégpatama ta ugali tam, sakay ta pékidiyos tam.
13 Dapat kona sa i ugali tam, habang umasa kitam ta éya a memahal a
aldew a uhayén tam. Saya i aldewa a dumemét i Diyos tam a ti Jesu Cristo
a tagapagligtas. Ey dikél i kapangyarian na ta éya a aldew.
14 Niatéd na tu sarili na, a monda meligtas na kitam ta medukés. Sakay
lininisan na kitam, monda sikitam i tolay na a sarili, monda mesipag kitam
a magimet ta mahusay.
15 Itoldu mo ya, Tito. Gamitén mo i kapangyarian mo a maghatul ta tolay,
sakay pégkagian mo side. Diyan mo pakultaden a te umidel diko.

3

I Dapat a Ugali Du Méniwala Ni Jesus

1 Ipaala-ala mo du méniwala sina, Tito, a dapat side sumunud du mayor
de sakay du iba a tagapamahala. Dapat sundin de side, sakay palagi side a
handa a gumamet ta mahusay.
2 Pégkagian mo side a diyan side mégupos, sakay diyan side mékelbug.
Kailangan a mebait side, sakay gumalang side ta maski ti ésiya a tolay.
3 Da tandaan mo, pati sikitam, éy medukés i ugali tam to araw. Mekétog i
isip tam, sakay masuwayin kitam. Sakay éutusan kitam to éya na maski anya
a gustu tam a medukés. Ugali tam sana to éya, éy medukés, sakay sumésene
kitam. Naiyamut dikitam du iba, sakay naiyamut kitam be dide.
4 Pero nadid, éy mepaliwanag dén i ugali na Diyos a mebait,
5 da niligtas na kitam. Pero éwan na kitam niligtas dahil to gimet tam
a mahusay, éng ʼwan kanya niligtas na kitam éy to kagbi na san dikitam.
Mineligtas kitam dahil ta péglinis na dikitam. Dahil ta éya, éy nienak kitam
a huway, a naging bigu i buhay tama. Ey gébwat ya ta Banal a Espiritu.
6 Niatéd na Diyos dikitam i Banal a Espiritu ta pamag-itan ni Jesu Cristo a
tagapagligtas tam.
7 Kona sa i ginamet na, monda tanggapén kitam na Diyos, a ibilang na
kitam a éwan tu kasalanan, monda magkamit kitam ta buhay a éwan tu
katapusan. Saya i asaan tama.
8 Tandaan mo i kagi ko a éye, Tito, da tunay ya.
Kanya gustu ko a tiyagaan mo ya, Tito, a itoldu mo du méniwala ta
Diyos, monda mesipag side a gumamet ta mahusay. I éya éy mahusay, a
pakinabangan na tolay.
9 Diyan ka mékipégsuway ta éwan tu pasa, sakay du atakdug a listaan du
matétanda to araw. Iwasan mo be i pékelbug tungkul ta kautusan. I éya éy
éwan tu kabuluhan.
10 Sakay éng te tolay sina dikam a pinégsuwayén na du kaguman moy, éy
pégkagian mo. Nadid, éng éwan siya maniwala éy pégkagian mo a huway.
Nadid, éng sigi san siya éy diyan mo pakultaden a mékiagum dikam.
11 Da tukoy mo dén a medukés i kona sa a tolay. Te kasalanan siya, sakay
tukoy na be ta isip na a te kasalanan dén siya.
12 Paangen ko diko ti Artemas, o dikaya ti Tikiko. Kédemét na diko, Tito, éy
pilitén mo a umange diyakén agad ta Nikopolis, da saya i pégpalipasan kua a
talaga nadid a taglamig.
13 Pilitén mo a pagayakan de Senas éy ti Apolos, monda mahusay i lakad
dia. Pagayakan mo side ta étanan a kailangan de.
14 Matolduan maka du étanan a kaguman ta a magtarabaho ta mahusay,
monda matulungan de du te kailangan. Diyan side mégbébulakbolén.
15 Du kaguman ko ta éye, éy mékikumusta side diko. Sakay sakén, éy
ipékikumustaék mo du kaguman tam ta ina a méniwala. Kagbian kam maka
na Diyos. Ewan dén. Pablo.

Tu Sulat ni Pablo ni Pilimon

1 Gébwat ye ni Pablo a pihesu alang-alang ni Cristo Jesus. Sikame ti Timoteo
i nanulata ta éye. Saye i sulat mia ni Pilimon, tu mahal me a katulung me ta
tarabaho tam.
2 Sulatan me be ti Apia a top tam, sakay ti Arkipo a katulung tam ta kalaban
tam, sakay du iba sina a méniwala a te sakup du mégsimba ta bile moy.
3 Tama tam a Diyos sakay ti Panginoon tam a Jesu Cristo, éy atdinan de kam
maka ta biyaya sakay ta kapayapaan.
4 Mégpasalamaték ta Diyos a palagi, dahil diko, Pilimon, a alélahanén ta ka ta
panalangin ko.
5 Dahilan éy nabaheta ko dén i pégmahal mo du étanan a méniwala, sakay
nabaheta ko be a matibay dén tu péniwala mo ni Panginoon Jesus.
6 Ménalanginék a mapospusan maka du tolay i mahusay a dumemét diki-
tam a gébwat ni Cristo. Mapospusan de maka ya dahil ta péniwala mo a
ipahayag mo.
7 Tu péngmahal mo du iba a tolay, Wadeng, éy saya i nagpasayaa diyakén,
da pinatibay mo kan i isip du étanan a méniwala ta Diyos.
8 Kanya nadid, Pilimon, éy te kaginék diko. Pero éwan ko gamitén i
kapangyarian ko a gébwat ni Cristo a mangpilit diko a mangtupad ta gustu
kua.
9 Eng'wan, alang-alang ta pégkasuyu taa, éy mékiohonék san diko. Maski
lakayék a nepihesu alang-alang ni Cristo, éy éwan ta ka pilitén.
10 I pékiohon ko sana diko, Pilimon, éy alang-alang ni Onesimo. Dahilan éy
bilang anak ko dén siya a tunay, da tinolduan ko siya a ipasakup ni Jesus ta
kinepihesuan kuae.
11 To éya éy éwan ka tu pakinabang ni Onesimo. Pero nadid, éy te pakina-
bang ka dén diya; sakay sakén éy te pakinabangék be, da inagumanék na.
12 Nadid, Kadimoy, éy pasolién ko dén nadid diko ti Onesimo, maski
magamwawék diya.
13 Gustu ko maka a gipusén ko pa se siya a kaguman ko, monda siya maka
i mégebégi mo a tumulung se diyakén ale ko a pihesu.
14 Pero éwan, da mésanikeék a gamitén tu utusan mo éng éwan mo pakul-
taden. Ewan ta ka pilitén éng éwan mo isuul diyakén.
15 Kanya wade nehiwalay diko ti Onesimo a sandali a panahun, éy monda
maging kaguman mo siya a huway habang buhay.
16 Ey éwan dén siya nibilang a utusan mo san nadid, éng'wan higit pa ta
utusan, da naging top mo siya nadid ta péniwala. Sakén éy gustu ko siya a
tahod. Pero siko, éy mas mahigit i pénggustu mua diya a talaga, da te utusan
ka man dén, sakay te top ka be dén a méniwala ta Panginoon tam.
17 Kanya Pilimon, éng magkadimoy kita a talaga, éy tanggapén pad ti
Onesimo a kona maka be ta pénanggap mo diyakén.
18 Eng te kasalanan siya diko, o éng te utang diko, éy sakén i bahala.
19 Tandaan mo, sakén a mismo, éy pirmaan ko dén i sulatae, monda
maniwala ka a sakén i bahala a magbayad ta utang na. Pero, Pilimon, diyan

mo be kaleksapan a te utang a luub ka be diyakén, da sakén i néngipaliwanaga
diko ta buhay a éwan tu katapusan.
20 Kanya, Wadeng, éy umayun ka pad ta pékiohon ko a éye diko dahil ta
péniwala ta ta Panginoon. Pakasayaénék pad, da patwadi kita dén ta péniwala.
21 Mégkompiyansaék diko, Pilimon, da tukoy ko a sundin mo i pékiohon kua
diko ta sulatae. Tukoy ko a gemtén mo i mas mahigit ta gustu ko.
22 Maghanda kam be ta demtan ko, da umasaék a paluwasénék de ta
pégpihesuanae, dahil ta panalangin moya diyakén, a tulos bumisitaék dikam.
23 I kaguman ko a éye a ti Epapras, éy mékikumusta diko. Nipihesu be siya
dahil ta péniwala na ni Cristo Jesus.
24 Sakay du katulung ko a iba ta tarabaho ko, a ti Markos, ti Aristarko, ti
Demas, ti Lukas, éy mékikumusta be side diko.
25 Kagbian kam maka na Panginoon tam a Jesu Cristo. Ewan dén. Pablo.

Tu Sulat a para du
Hebreo

1 To éya éy nipaliwanag na Diyos i kagi na du apo-apo tam ta pamag-itan
du purupeta na. Nipaliwanag na ya ta iba-iba a panahun, sakay ta iba-iba a
gimet na.
2 Pero nadid, éy nipaliwanag na dén dikitam i kagi na ta pamag-itan no
anak na. Siya i pinaglalanga na Diyos ta étanan. Siya i inutusan na a bahala
ta étanan.
3 Tu anak na Diyos, éy siya i méngipetaa ta pagkadiyos na Diyos ta mundua.
Dahilan, éng kodya i Diyos, éy kona be dén sa tu anak na. Siya be i bahala ta
sanlibutan ta pamag-itan no kagi na a makapangyarian. To nikate na a para
malinis i tolay ta kasalanan de, éy nagsoli siya ta langet, a kaguman na sa i
Diyos a méghari.

Mataas Ti Jesus Du Anghel

4 Kanya tu anak na Diyos, éy pinataas siya na Diyos du anghel. Dahilan i
tungkulin na a makapangyarian, éy mahigit pa du anghel.
5 Da bakén a anghel i pinégkagiana na Diyos ta kagi a éye, a "Siko i anak
ko. Sakén i Ama mua." Tu anak na san i pinégkagian na ta éya. Ti Jesus san i
nginahinan na a anak na.
6 Sakay to pégpaange na Diyos to anak na a isesa ta mundua, éy kinagi na, a
"Dapat a siya i sambaana na étanan a anghel ko."
7 Nginahinan na Diyos du anghel a utusan na, a koman kan side i pahés éy
ta apoy, da mesibét side a gemtén de agad i utus na Diyos.
8 Pero i ningahen naa to anak na éy Diyos! Da kinagi na diya, a "Siko éy
Diyos ka. I kapangyarian mua, éy éwan tu katapusan. Méghari ka ta tama.
9 I gimet a mahusay éy kasahatan mo. Pero i gimet a medukés éy kaiyamu-
tan mo. Kanya sakén a Diyos, éy pinili ta ka dén a mataas ka du iba. Sakay
inatdinan ta ka ta kasayaan mo."
10 Sakay i kagi a iba a tungkul to anak na Diyos, éy "Siko, Panginoon, i
naglalanga ta mundua. Sakay i étanan ta langet, éy linalang mo be.
11 Kédemét na oras éy maibut side. Pero siko éy éwan ka maibut, maski
nikésiya. Maluma side a étanan a koman i badu.
12 Ey siko, iduho mo i mundu, sakay du édsa ta langet, a koman side i dati a
damit. Mabagu side; pero siko éy éwan ka mabagu. Ewan ka tumanda, sakay
éwan ka mate."
13 Sakay bakén a anghel i pinégkagian na Diyos ta éye, a "Kaguman ta ka se
a maghari, a hanggan mapasuku ko diko du kalaban mo." Tu anak na san i
pinégkagian na ta éya.
14 Ey anya i tungkulina na anghel? Side éy du espiritu a mégtarabaho ta
Diyos. Side i utusan na Diyos a ange tumulung du tolay a meligtas.

2

Diyan Moy Pébayan Tu Inadal Moy

1 Nadid, éng kona sa i kapangyarian ni Jesus, éy dapat a pansingén tam
ta mahigpit i katutuhanan a inadal tam tungkul diya, monda éwan tam
kaleksapan.

2 Da entan moy tu kahigpitan no kautusan na Diyos a nipahayag du anghel
ni Moises to araw. Eng maparusaan na Diyos a talaga i maski ti ésiya a éwan
méniwala ta éya,
3 éy anya, isip moy makaiwas kitam beman ta parusa na nadid, éng
pabayan tam tu nipahayag no Panginoon tungkul ta pégligtas ta tolay? Da
lalo ya a mahigpit to kautusan. Ey tandaan moy, du tolay a nakabati ni Jesus,
éy side ya di nagpatunaya dikitam a katutuhanan ya.
4 Pati i Diyos, éy nagpatunay be siya dikitam a katutuhanan tu nitoldu de
dikitam. Da inatdinan na side ta kapangyarian a monda makagimet side
ta kataka-taka ta harapan tama, monda méniwala kitam. Sakay inatdinan
na be du méniwala ta iba-iba a kaluub na a gébwat ta Banal a Espiritu, ayun
ta gustu na a iatéd. Diden ya a kaluub éy sa' be ya i mégpatunaya dikitam a
katutuhanan tu nitoldu de.

Ti Jesus I Tagapagligtas

5 Nadid, te kagin ék tungkul ta bigu a mundu a dumemét: bakén a anghel i
pinilia na Diyos a bahala ta éya, éng éwan tolay.
6 Da kinagi ye to kasulatan:
"Siko, Diyos, bakit tolay i pansingén mua? Maski éwan side tu pasa, éy
alagaan mo side.
7 Ta sandali a panahun, éy ginamet mo side a mababa side du anghel. Sakay
pinataas mo side a koman i hari,
8 da inatdinan mo side ta kapangyarian ta étanan."
Nadid, éng kinagi na Diyos a inatdinan na i tolay ta kapangyarian ta étanan,
éy i kahulugen na éya, éy éwan tu bagay a éwan ipasakup ta tolay. Nadid a
panahun éy meta tam a éwan pabi makapangyarian i tolay ta étanan.
9 Pero entan moy ti Jesus. Ta sandali a panahun éy pinababa siya na Diyos
du anghel, a naging tolay siya, monda mate siya para ta étanan a tolay. Ey
ginimet ya na Diyos da kéagbian na kitam. Pero nadid, éy pinataas dén siya
na Diyos a hari, da minate siya para dikitam.
10 Linalang na Diyos i étanan, a siya i bahala ta étanan. Kanya tama i plano
na a naghirap ti Jesus, monda maging ganap dén ti Jesus a tagapagligtas ta
meaadu a tolay na Diyos, a iange na side ta langet.
11 Ey nadid éy inibutan na dén dikitam tu kasalanan tam. Ey nadid, i Ama
na, at sakay na Ama tam, éy isesa. Kanya ti Jesus, éy éwan siya mégalanganin
a dulawan na kitam a top na.
12 Kona se i kinagi naa ta Diyos, a "Ipahayag ta ka, Améng, du tétotop ko. Ta
pégpisan de, éy purién ta ka ta harap de."
13 Sakay kagi na be, éy "Umasa ék ta Diyos." Sakay kinagi na be, a "Kéye ék
dén se, a kaguman ko du anak na Diyos a naging tétotop ko."
14 Nadid, sikitam a anak na Diyos, éy tolay kitam a mate kitam be. Kanya ti
Jesus éy naging tolay be siya, a te bégi be, monda mate siya para dikitam. Ey
ta pamag-itan no nikate na, éy natalo na ti Satanas, da ti Satanas i kégébwatan
na kamatayan.
15 Minate ti Jesus to kudos, a monda agawén na kitam ta anteng tam ta ikate
tam.
16 Bakén a du anghel i tétulungan naa, éng'wan sikitam a lahi ni Abraham.
17 Kanya naging tolay siya a kona dikitam a tétotop na, monda meramay
siya ta hirap tam, monda kagbian na kitam. Ginimet na ya a monda siya
i tagapanalangin dikitam ta harap na Diyos. Minate siya para ta tolay,

monda pagpasensiyaan na Diyos i tolay ta kasalanan de. Matapat ti Jesus,
a kinagbian na kitam dén.
18 Ey nadid, maari na dén a aguman du tétokson ni Satanas, monda éwan
side magkasala; da naghirap siya a tinokso be siya ni Satanas to éya.

3

Mataas Ti Jesus Ni Moises

1 Sikam a tétotop ko ta péniwala, pinili kam be dén na Diyos a anak na. Isipén
moy ti Jesus, siya a nibaheta tam ta tolay. Siya i pinaange se na Diyos ta
mundua, monda siya i maging tagapanalangin dikitam.
2 Inatdinan siya na Diyos ta tungkulin na; éy matapat siya ta Diyos, a kona
ni Moises. Da ti Moises, éy matapat be ta Diyos to araw, to péngatéd diya na
Diyos to tungkulin na a siya i tagapamahala ta bile na Diyos. (I bile na éy du
tolay na a Judeo.)
3 Pero ti Jesus éy mas higit pa ni Moises, da siya i naglalanga du tolay na
Diyos. Ey ti Moises éy linalang san.
4 Tokoy tam dén a i bawat bile, éy te tolay a nagimet ta éya. Ey Diyos i
nagimita ta étanan.
5 Nadid ti Moises, éy matapat a utusan na Diyos a tagapamahala ta étanan
a tolay na Diyos to araw. I tungkulin na sana, éy ipahayag na du tolay i gimet
na Diyos ta esa a panahun a dumemét.
6 Pero ti Cristo éy éwan utusan na Diyos a kona ni Moises, éng'wan anak
ngani na Diyos, a matapat siya a tagapamahala ta tolay na Diyos nadid.
Ey sikitam i tolay na, éng éwan tam pébayan i pag-asa tam diya, sakay éng
mégkompiyansa kitam diya ta mahusay.

Tu Lugar a Para Du Tolay

Na Diyos a Imangan De

7 Kanya isipén moy i kagi na Banal a Espiritu du Judeo to araw: “Bagay
mabati moy nadid i kagi na Diyos,
8 éy diyan kam mekétog tu ulo, a kona du apo moy to araw, to péngidel de ta
Diyos to ilang a lugar.
9 Da du Judeo to araw, maski mineta de i memahal a gimet na Diyos to
lubuk na épat a pulu a taon, éy pinuhubaan de siya éng pabayan na i ugali de
a medukés.
10 Kanya kinaiyamutan na Diyos diden ya a tolay, da kinagi na a palagi side
a éwan méniwala ta utus na, a medukés be i isip dia.
11 Mégingél i Diyos dide, a nisumpa na side” a kinagi na, a “Ewan side
makasdép ta lugar a nihanda ko dide a kaginhawaan de.”
12 Sikam a tétotop ko, mangilag kam, makay te sénganya dikam a te medukés
a isip, a maibutan tu péniwala moy ta Diyos.
13 Maigi pa éy négpaalélahanan kam a aldew-aldew, habang te panahun
pabi, monda éwan tu esa dikam a maloko na kasalanan na; monda éwan tu
esa dikam a umidel ta Diyos.
14 Da kaguman kitam ni Cristo a étanan, éng méniwala kitam diya ta matibay
hanggan éwan dumemét i katapusan.
15 Sé' ngani ye i kinagia to kasulatan: “Bagay mabati moy i kagi na Diyos
éy sundin moy. Diyan kam mekétog tu ulo a kapareho du Judeo to araw.”
16 Ey ti ésiya diden ya i nakabatia to kagi na Diyos, a tulos de inidelan? Du
Judeo ngani a étanan a niluwas ni Moises ta Egipto.

17 Ti ésiya i pinaginglana na Diyos to lubuk no épat a pulu a taon? Diden ya
ngani a Judeo a te kasalanan. Ey minate side a étanan to ilang a lugar.
18 Ti ésiya du pinégkagian na Diyos a éwan side makasdép to lugar a nihanda
na dide a kaginhawaan de? Du tolay a masuwayin.
19 Kanya tukoy tam a éwan side nakasdép to luta a nipangako na Diyos a
para dide, da éwan side naniwala.

4

1 Nadid éy nipangako na Diyos a makasdép du tolay na to adene na, a
maginhawa. Ey i éya a pangako éy para dikitam be. Pero mangilag kam;
makay te esa dikam a éwan makasdép ta éya a nipangako na.
2 Da sikitam éy nabati tam be dén i Mahusay a Baheta a kona du Judeo to
araw, a méngiligtas i Diyos ta tolay. Pero side, éy éwan de pinakinabangan i
éya, da éwan side naniwala.
3 Ey sikitam a méniwala nadid, éy makasdép kitam a kaguman tam i Diyos
a maginhawa. Pero du éwan méniwala éy éwan maari. Da mégingél i Diyos ta
kona sa, a kinagi na a éwan makasdép i kona sa to lugar a nihanda na dide a
kaginhawaan de. Ey kinagi na i éya, maski nakahanda dén tu lugar na sapul
to nipaglalang na ta mundua.
4 Da linalang na Diyos i étanan ta éném san a aldew. Sakay to ikapitu a
aldew, éy inumimang kan dén siya to péglalang na. Saya tu kagi to kasulatan.
5 Sakay kagi na be ta éya, a diden ya a tolay éy éwan side makasdép a
kaguman na Diyos a umimang ta kaginhawaan de.
6 Kanya du tolay to araw a nakabati ta Mahusay a Baheta, éy éwan side
nakasdép to lugar na Diyos, da éwan side naniwala. Pero te iba a makasdép
a monda kaguman dén side na Diyos a maginhawa.
7 Kanya huway siya a néngitakda ta esa a panahun a makasdép i tolay ta
lugar na. Ey nadid ngani dén i panahun a éya! Da kélipas no panahun du
tolay a éwan méniwala, éy kinagi ni Dabid tu kagi na Diyos a kona se: “Bagay
mabati moy i kagi na Diyos,” kagi na, “éy diyan kam mekétog tu ulo.”
8 Nadid, i éya a lugar a kaginhawaan, éy bakén a banuwan na Israel a
dinemtan du Judeo to péngigiya dide ni Hosue. Da éng kona sa éy éwan maka
dén négkagi i Diyos a ta esa pa a panahun éy te dumemét a ginhawa.
9 Samakatuwid, éy te imangan pa a lugar a nakahanda a para ta tolay na
Diyos, a kaginhawaan de.
10 I maski ti ésiya a makasdép ta éya éy kaguman na Diyos a maginhawa, a
kona to kéimang na Diyos to péglalang na to éya.
11 Kanya magpilit kam a sumunud ta Diyos, monda makasdép kam ta éya
a lugar, a kaguman moy siya a maginhawa. Diyan sumuway i maski ti
ésiya dikam; makay te éwan makasdép dikam, a kona du Judeo to araw a
masuwayin. Dapat kitam a sumunud,
12 da i kagi na Diyos éy éwan malipas, sakay mahigpit ina a méngipeta ta
édse ta isip tama. Mara i kagi na Diyos éy metadém ta maski ahe a sondang
a magtembang i tadém naa, da bumébétko a hanggan ta isip tama sakay ta
angés tama, a puhubaan na i gayak na tolay.
13 Ewan tu makaliso ta Diyos. Meta na i maski anya a gimet na tolay éy ta
gayak de. Siya i péngatuwiranan tam ta kasalanan tam.

Ti Jesus I Tagapanalangin

14 Nadid, dapat patibayén tam ta mahusay i péniwala tam ni Jesus. Da
te tagapanalangin kitam a inumange ta langet a mékiohon ta Diyos a para
dikitam--ti Jesus a mismo, a anak na Diyos!
15 Maigi da ti Jesus i tagapanalangin ta Diyos a para dikitam. Da siya éy
tukoy na dén i pagkatolay tam a medukés. Da tolay be siya a tinokso be ni
Satanas. Ewan tu pégtokso ni Satanas ta tolay a éwan nabati ni Jesus. Pero
éwan siya nagkasala. Kanya méhabag siya dikitam.
16 Ey dahil ni Jesus, éy diyan kitam mésanike a umadene ta Diyos, da mebait
siya. Manalangin kitam diya, monda kagbian na kitam, sakay aguman na
kitam bagay te kailangan kitam.

5

1 Nadid, i bawat mataas a padi na Judeo, éy pinili siya ta tolay, a i tungkulin
na éy tagapanalangin ta Diyos a para dide. Mégatang siya ta Diyos dahil ta
kasalanan de, monda patawadén side na Diyos.
2 I kona sa a padi éy tolay be siya a makasalanan be. Kanya mahusay siya
a mangagbi du tolay a iba a te kasalanan.
3 Ey siya, da mehina be, éy kailangan mégatang siya éwan san para ta
kasalanan du tolay, éng'wan para ta kasalanan na be a sarili.
4 Nadid, tungkul ta tungkulin na mataas a padi éy éwan maari i esa a tolay
a mangalap ta éya a tungkulin. Da Diyos san i nangpilia éng ti ésiya i mataas
a padi, a kona to nipangpili na ni Aron to araw.
5 Ey kona be sa ti Cristo. Ewan siya nagpataas ta sarili na a monda siya i
tagapanalangin. Eng'wan, Diyos i nagpilia diya a tagapanalangin, to pégkagi
na diya, a "Siko i anak kua. Sakén i Ama mua."
6 Te iba be a kagi na Diyos diya, a "Siko i tagapanalangin ta tolay a éwan tu
katapusan, a kona ni Padi Melkisedek to araw."
7 Ti Jesus, to pégiyan na pabi ta munduae, éy ménalangin siya ta Diyos, a
dumédaying siya a makasanget, da tukoy na a Diyos i maari a méngiligtas diya
ta ikate na. Ey pinansing siya na Diyos, da neta na a masiyadu i péniwala na
diya.
8 Maski anak siya na Diyos éy natutu siya a méniwala diya, dahil to hirap a
tiniis na.
9 Ey nadid, naganap dén ti Jesus ta mahusay, a tulos siya tagapagligtas
nadid ta étanan a tolay a sumésunud diya.
10 Ey pinili dén siya na Diyos, a siya i tagapanalangin ta tolay, a kona ni Padi
Melkisedek to araw.

Diyan Moy Pébayan Tu Péniwala Tam

11 Te meadu ék maka pa a makagi tungkul ta éya, pero mehirap a ipali-
wanag dikam, da sala moy a mapospusan.
12 Nale kam dén a méniwala ni Jesus! Bakit kailangan kam pa a tolduan ta
medibo a pégtoldu na Diyos? Dapat sikam maka dén i mégtoldu! Koman kam
pabi i anak a mégsuso pabi, da éwan moy pabi kaya a méngan ta kanén.
13 Eng gatas san i kaya moy a kanén, éy koman pabi i anak i isip moya.
Mehina pabi i péniwala moya, a éwan moy pabi tukoy i kagi na Diyos a
mégtoldu ta mahusay a ugali.
14 I mekétog a kanén éy saya i medisalad a pégtoldu. I éya éy para san du
te isip; side a gumégimet ta mahusay, da mapospusan de i mahusay éy ta
medukés.

6

1 Kanya sikam, éy dapat kam a magadal ta medisalad a pégtoldu ni Cristo,
monda tumibay i péniwala moya. Diyan kam san magadal a huway-huway ta
medibo san a pégtoldu. I medibo a pégtoldu éy tungkul san ta péngibut ta ugali
a éwan tu pasa, sakay ta péniwala ta Diyos,
2 sakay ta pégbinyag, sakay tungkul ta péngitupo moy ta kamét moya ta tolay
a basbasan moy, sakay ta kéhuway a buhay, sakay ta parusa na Diyos a éwan
tu katapusan.
3 Magadal kam be ta medisalad a pégtoldu, éng pakultaden kam na Diyos.
4 Da entan moy: i tolay a nagpasakup dén ni Jesus, éng idelan de man dén,
éy éwan dén maari a makapagsisi i kona sa, sakay éwan be maari a mapasoli
side a huway. Du tolay a kona sa, éng naliwanagen dén side, a nabati de dén
i kaluub na Diyos, sakay naging kabilang dén side du tinumanggap ta Banal
a Espiritu, éy anya éng idelan de?
5 Eng nakabati side a mahusay i kagi na Diyos, éng makaramdam side ta
kapangyarian na Diyos a dumemét a maghari, éy anya éng idelan de?
6 Eng mabati na tolay i kona sa, sakay tulos idelan de, éy éwan dén maari a
makapagsisi i kona sa; éwan dén maari a makasoli side a huway, da koman de
i nipako a huway ti Jesus ta kudos, dahil ta kéidel de diya ta harap na meadu
a tolay.
7-8 Mara i tolay a nipasakup ni Jesus, sakay tulos idelan de, éy koman side
i luta a demtan na uden, pero i imula sa éy éwan magtubu. Ewan ya tu pasa
a luta, da medukés san a lamon i tumubua ta éya, sakay set. Talaga a idelan
no te koo i kona sa a luta, a tulos na a tutudén. Samakatuwid éy parusaan na
Diyos i tolay a kona ta éya a luta, a inumidel ni Jesus. Pero du manatili diya,
éy tulungan na.
9 Kékadimoy, maski kona sa i kinagi ko, éy tukoy ko a memahal i kalagayan
moy, a iligtas kam na Diyos ta mahusay.
10 Tama i gimet na Diyos. Ewan na kéleksapan i ginimet moya sakay tu
pégmahal moy diya a iyépeta moy to pégtulung moy du top moy ta péniwala.
Ey sé' pabi ya i ugali moya nadid.
11 Sakay sakén, i gustu kua, éy tulos mesipag i bawat esa dikam a méniwala
a hanggan buhay kam, monda kamtan moy i asaan tama.
12 Diyan kam metamad. Eng'wan, ahigén moy du iba a tolay a tétiisén de i
hirap de, a uméasa side to nipangako na Diyos dikitam.

Tu Nipangako Na Diyos

13 Entan moy ti Abraham: to péngako na Diyos diya, éy nipangako na Diyos
a tupadén na. Ey pinatibay na tu pangako na ta sarili na a ngahen. Ey éwan
tu mataas ta ngahen na Diyos.
14 Kinagi na Diyos diya, éy “Pagpalaén ta ka a talaga, sakay pakaduén ko i
lahi moy.”
15 Ey entan moy ti Abraham: nale siya a naguhay, pero nakamtan na be tu
nipangako na Diyos diya.
16 Eng sumumpa i tolay ta pangako, éy ngahinan na i esa a tolay a mataas
pa diya. Ey du makabati, éy méniwala side ta pangako na éng isumpa na.
17 Ey kona be sa i Diyos to araw--pinatibay na tu pangako na ta pamag-itan
na pénumpa, monda du pinangakuan na, éy tukoy de a éwan malipas tu kagi
na.

18 Kanya sikitam a nipasakup ta Diyos, éy umasa kitam to nipangako na,
da nisumpa na be. Ey matibay i kéasa tam diya, da éwan siya mégbuli-buli.
19-20 Tukoy tam a siguradu a tanggapén tam i nipangako na Diyos dikitam,
da ti Jesus, éy neditol siya dikitam ta langet, a siya i tagapanalangina dikitam
ta harap na Diyos, a éwan tu katapusan. Koman siya ti Padi Melkisedek.

7

Ti Padi Melkisedek

1 Ti Melkisedek, éy siya i hari to araw ta Salem. Sakay padi be siya a
tagapanalangin ta Diyos. Ey ti boboy tam a Abraham, to késoli na a gébwat to
banuwan a nagpabuno du hari a kalaban na, éy sinambat siya ni Melkisedek.
Tulos na a binasbasan ti Abraham, a monda kagbian siya na Diyos.
2 Nadid ti Abraham, éy inatdinan na ti Melkisedek to ikasapulu no sinam-
sam na du kalaban na. Tu ngahen ni Melkisedek, éy éduwa i kahulugen na.
Tu esa éy hari na tama a gimet. Sakay tu kahulugen na a ikaduwa, éy hari na
katahimikan, da hari siya na Salem. (I kahulugen na Salem éy tahimik.)
3 Ewan tu nakapospos to ama ni Melkisedek, sakay to ina na, o dikaya to
kinégébwatan na. Ewan be nisulat tu nikeenak na o dikaya tu kamatayan na.
Kanya ti Melkisedek, halimbawa éy koman siya ti Jesus a anak na Diyos, a
naging padi a tagapanalangin ta tolay, a éwan tu katapusan.
4 Entan moy: mataas siya a tahod. Maski mataas be ti boboy tam a
Abraham, éy inatdinan na ti Melkisedek to ikasapulu no sinamsam de du
kalaban de. Nigalang siya ni Abraham.
5 Kanya tu padi a koman ti Melkisedek éy mataas siya du padi a apo ni Lebi.
Da side san i maaria a mangalap du kapareho de a Judeo ta ikasapulu na
kabuhayan de. Ey du apo ni Lebi éy apo be side ni Abraham.
6 Ey ti Abraham, éy mataas siya, da siya i pinangakuan na Diyos. Ey
ti Melkisedek, maski éwan siya apo ni Lebi éy inatdinan siya ni Abraham
to ikasapulu no sinamsam na. Sakay ti Melkisedek, siya i nagbasbasa ni
Abraham.
7 Ey talaga tu mégbasbas, éy siya i mataasa to basbasan na. Kanya mas
mataas ti Melkisedek ni boboy Abraham.
8 Da entan moy, du apo-apo ni Lebi éy padi side. Ey alapén de i ikasapulu
to hanap no kapareho de. Pero maski padi side, éy mate be side. Pero ti Padi
Melkisedek, éy kagi na kasulatan a buhay pabi siya.
9 Kanya ti Abraham, to nipangatéd na ni Melkisedek to ikasapulu no
sinamsam na, éy bilang nangatéd be ti Lebi,
10 da apo siya ni Abraham, maski éwan pabi nienak. Kanya mataas ti
Melkisedek ni Lebi.
11 Tu utus a niatéd na Diyos du Judeo éy monda maging mahusay side.
Nadid, éng naging mahusay side ta pamag-itan du padi a gébwat ta lahi
ni Lebi, éy éwan maka dén kinailangan i iba a padi, ayun ta pagkapadi ni
Melkisedek. Pero te iba nadid a tagapanalangin ta tolay, a ti Jesus ngani dén.
Ey éwan kaparis ni Aron a apo ni Lebi i pagkapadi naa.
12 Ey to péngbagu na Diyos to tagapanalangin diya, éy binagu na be tu
kautusan.
13 Ey tu Panginoon tam a Jesus, éy siya i nanglewasa du dati a padi a
tagapanalangin ta tolay. Ey éwan siya lahi du dati a padi,

14 da gébwat siya ta lahi ni Huda. Ey ti Moises, to pégkagi na ta tungkul du
padi, éy éwan na kinagi a maging padi du Judeo a sakup ta lahi ni Huda.

Maari Ti Jesus Du Dati a Padi

15 Kanya tukoy tam a naibut dén i tungkulin du dati a padi, da i kalewas
dia éy ti Jesus. Siya i tagapanalangin a kapareho ni Melkisedek to araw.
16 I pagkapadi naa éy éwan gébwat to dati a kautusan, éng éwan inatdinan
siya na Diyos ta tungkulin na a tagapanalangin dikitam, dahil ta kapang-
yarian na, sakay pati éy nabuhay siya a huway, a éwan tu katapusan.
17 Diyos i nagpatunaya ta éya, da kagi na to kasulatan, a ti Jesus i taga-
panalangin ta tolay a éwan tu katapusan, a kona ni Padi Melkisedek to araw.
18 Kanya tu dati a kautusan éy nalipas dén, da éwan tu pasa, a éwan na kitam
tinulungan.
19 Da éwan tu tolay a makasunud ta éya ta hustu, a monda mebilang dén a
éwan tu kasalanan. Pero nadid i kalewas na éya, éy ti Jesus. Siya i pag-asa
tama. Dahil diya, éy makaadene kitam dén ta Diyos.
20 Lalo a mahusay i bigu a ginimet na Diyos, a niatéd na ti Jesus a
tagapanalangin tam. Ewan nangako i Diyos du dati a padi.
21 Pero nangako siya ni Jesus. Da kagi to kasulatan, a nangako dén i Diyos
a ti Jesus i tagapanalangin a hanggan. Ey éwan mabagu i isip na Diyos.
22 Ey dahil ta éya a pangako, éy tukoy tam a lalo a mahusay ti Jesus to gimet
du dati a padi. Umasa kitam ta tipan ni Jesus.
23 Du dati a padi éy meadu side, da éng mate i esa, éy kailangan lewasan na
iba.
24 Pero ti Jesus éy te buhay a éwan tu katapusan. Ewan siya tu kalewas ta
tungkulin na a méngipanalangin dikitam.
25 Kanya maski nikésiya, éy maari ti Jesus a méngiligtas ta tolay a umadene
ta Diyos ta pamag-itan na. Da buhay siya a hanggan, a mékiohon siya ta Diyos
a para dide.
26 Kanya ti Jesus, éy siya i tagapanalangina dikitam. Banal siya, a éwan siya
tu kasalanan. Ewan siya tu medukés a kona ta iba a tolay. Sakay inumange
dén siya ta langet, a siya i mataasa ta éya.
27 Iba siya du padi a tagapanalangin. Side éy mégatang side aldew-aldew ta
bayad no kasalanan de a sarili, sakay na kasalanan na iba a tolay be. Pero ti
Jesus, éy mensan san a niatéd na tu bayad du kasalanan na tolay. Ey anya i
niatéd naa? Tu bégi na a sarili to nikate na to kudos.
28 Du iba a padi éy pinili side ayun to kautusan ni Moises, maski
makasalanan be side. Pero tu kasunud no kautusan éy tu pangako na Diyos. I
pinili naa a tagapanalangin éy tu anak na. Ey éwan siya tu kasalanan a maski
isesa, a hanggan.

8

Ti Jesus I Padi Tam

1 Nadid, saye i kahulugen na éya a kinagi ko: Te pinakangbégi kitam a
kaguman na Diyos a méghari ta langet, a ti Jesus.
2 Siya i mékiohon ta Diyos a para dikitam. Mara siya i padi a manalangin
dikitam ta tunay a bile na Diyos ta langet. I éya a bile éy éwan simbaan a
nitaknég na tolay, éng'wan i Panginoon i nagimita ta éya.

3 Du padi a Judeo, i tungkulin dia éy mégatang, a méngatéd side ta Diyos.
Kanya tu padi tam a ti Jesus, éy kailangan a méngatéd be siya.
4 Pero éng mégiyan pabi ti Jesus ta mundua, éy éwan siya maari a maging
padi, da te padi dén a Judeo a mégatang dén ta Diyos ayun to kautusan.
5 I tarabahua diden ya a padi, éy halimbawa san na édsa ta langet. Tukoy
tam dén ya, da ti Moises, to péngitolnék na to tolda a kapilya, éy nibilin diya
na Diyos. "Magimet ka ta tolda," kagi na, "a kona to nipeta ko diko to buked."
6 Sakay tu tungkulin ni Jesus a tagapanalangin, éy mahigit pa ta tungkulin
du iba a padi. Dahilan tu bigu a tipan a ginimet na a monda tanggapén kitam
na Diyos, éy mas mahusay be. Da i bigu a tipan, éy pinatibay na Diyos to
pangako na.
7 Eng éwan kulang tu neditol a tipan na Diyos a nitoldu ni Moises, éy éwan
maka dén kailangan i bigu.
8 Pero i Diyos, éy neta na a te mali du tolay na. Kanya i kinagi naa, éy
"Dumemét i oras a mékipéguhonék ta bigu a tipan du tolay ta Israel.
9 Ewan kapareho no tipan ko du apo de to araw, to péngiluwas ko dide ta
Egipto. Da éwan side matapat," kagi na Diyos, "to tipan ko dide to éya. Kanya
pinabayan ko side.
10 Saye i bigu a tipan a pangako ko du Israel: Kédemét na oras," kagi na, "éy
imula ko i utus ko ta isip dia. Sakén i maging Diyos de, sakay side i maging
tolay ko.
11 Ta éya a panahun," kagi na Diyos, "éy éwan dén kailangan a itoldu na maski
ti ésiya to kabébayan na, a 'Dapat tenggi mo i Panginoon,' da tenggiék de dén
a étanan, sapul du mababa a hanggan du mataas.
12 Sakay sakén, éy patawadén ko side ta kasalanan de, sakay kagbian ko side."
13 Saya i bigu a pangako na Diyos a tipan. Inibutan na dén tu dati a tipan.
Dahilan tu dati a tipan éy minalipas dén.

9

Nakasdép Ti Cristo Ta Kuwarto Na Diyos

1 Tu dati a tipan a nitoldu na Diyos ni Moises, éy te maneho ta pégsamba,
sakay te simbaan be a édse ta lutaa.
2 Tu nipataknég de a simbaan éy tolda a dikél, a te éduwa a kuwarto. Tu esa
éy ngéngahinan de a kuwarto a panalanginan. I édsaa ta éya éy tu simbuan,
sakay tu lamesa sakay tu tinapay a niatéd ta Diyos.
3 Ey te tabing a dikél ta lubuk no tolda. Ta lipat na éya éy te kuwarto a
ikaduwa, a ngéngahinan de a kuwarto na Diyos.
4 I édsaa sa éy tu pégsuuben a gintu sakay tu kaban a gintu. I éya a kaban éy
tanda no pangako na Diyos. Sakay tu lasén no kaban éy tu garapon a gintu
a te lasén a kanén a mana. Edse be to lubuk no kaban tu sahukod ni Aron a
nagdon, sakay tu éduwa a bito a pelpel a te sulat sa tu pangako na Diyos.
5 To dibo no kaban éy te éduwa a ribultu a anghel. Side i tandaa a saya i
édseana na Diyos. Nataklében no pakpak de tu puwestu a pégdétonan na padi
ta dige na baka éng mégatang, monda mapatawad na Diyos i kasalanan de.
Pero éwan ko ipaliwanag dikam nadid i éya.
6 Kona sa i pégkaayusa no lubuk no tolda a pégsimbaan de. Sakay du padi éy
sumésdép side aldew-aldew to purumero a kuwarto, monda ganapén de tu
tungkulin de.

7 Pero tu mataas san a padi i makasdép to ikaduwa a kuwarto. Sakay siya
éy mensan san ta esa a taon. Késdép na, éy kailangan éy te kébil siya a dige a
iatéd na ta Diyos. Iwahasek na tu dige to kaban. Saya i pégatang na, monda
patawadén na Diyos tu kasalanan na, sakay ta kamalian du tolay.

8 Saya i gimita du padi to simbaan de. Ey dahil ta éya, éy ipaliwanag dikitam
na Banal a Espiritu a éwan pabi tu tolay to éya a makaadene ta Diyos, da
gégamitén de pabi tu tolda. Ey éwan tu nakasdép to kuwarto na Diyos to tolda,
éng'wan basta tu mataas san a padi.

9 Nadid, i éya a ugali to tolda éy halimbawa ya a para dikitam nadid.
Mégtoldu i éya dikitam, a du suméssamba ta Diyos to éya, sakay du mégatang,
éy éwan ya maari a mangibut ta kasalanan na tolay.

10 Dahilan i éya a ugali de a mégsamba éy tungkul san ta bawal a kanén,
sakay ta péginom, sakay ta iba a péglinis. Utus san ya tungkul ta bégi na tolay.
Ugali san ya a nalipas dén to kéange se ni Cristo ta mundua. Da siya éy binagu
na i éya a ugali to tolda.

11 Ey nadid éy dinumemét dén ti Cristo. Ewan kitam dén tu kailangan ta
padi a manalangin para dikitam to tolda, da ti Cristo dén i tagapanalangina
dikitam. Nakasdép dén ti Cristo ta tunay a kuwarto na Diyos ta langet.

12 Inumadene dén ti Cristo ta Diyos. Bakén a dige na hayup i kébil na a iatéd,
éng'wan tu digi na a sarili. Tanda ya a minate siya a para dikitam. Saya i
bayad na kasalanan tam, monda iligtas kitam na Diyos a éwan tu katapusan.

13 To éya, ayun to kautusan, éng te tolay a bilang melége ayun to rilihiyon de,
éy wahasikan siya du padi ta digi na hayup, sakay ta abu no baka a tinutod.
Eng kona sa éy bilang melinis siya.

14 Nadid, lalo a mahusay tu digi ni Cristo a mangibut ta kasalanan tam. Ti
Cristo éy niatéd na i bégi na ta Diyos; éy éwan siya tu kapintasan. Ey inaguman
siya na Espiritu na Diyos. Ta pamag-itan no digi na, éy binagu na i isip tama,
monda éwan tam dén gemtén i dati a pagkatolay tam a medukés. Monda
maari kitam a mégtarabaho ta Diyos ta mahusay.

15 Ti Cristo i bahala ta bigu a tipan na Diyos ta tolay. Minate siya para ta
tolay, monda maibut dide tu dati a kasalanan de a labag to neditol a tipan
na Diyos, a nitoldu ni Moises. Kanya nadid, du tolay a pinili na Diyos, éy
makamtan de i gantimpala a nipangako dén na Diyos, a buhay a éwan tu
katapusan.

16 Eng mara, i ikahalimbawa na éya éy tu lakay a mégimet to katibayan na
éng ti ésiya i pamanaan na to kasangkapan na. Kailangan a mapatunayan a
minate dén tu lakay

17 bagu makaalap tu pamanaan na ta kasangkapan na. Da éng buhay pabi
tu lakay éy koo na pabi tu imana na. Ey kona be sa ti Jesus, éng éwan siya
minate éy éwan kitam makaalap ta gantimpala na Diyos.

18 Ey kona be sa tu dati a tipan na Diyos a gébwat ni Moises, éwan mapatu-
tuhanan éng éwan ta pamag-itan na dige du hayup a niatang de.

19 Nibaheta ni Moises du tolay i bawat maneho to kautusan. Kétapos na, éy
inalap na tu digi na hayup a te halo a dinom, sakay nisawsaw na tu buk no
tupa a te egut to kayo, sakay tulos na winahasikan tu libru a te sulatan du
utus. Sakay winahasikan na be du tolay to buk a te egut to kayo.

20 “Saye i dige a mégpatibay to nipangako na Diyos dikam,” kagi na, “a
ipatupad na dikam.”

21 Ey kona be sa, éy niwahasek na be tu dige to tolda sakay tu kagamitan
de ta pégsimba.
22 Da ayun to kautusan lahus étanan a bagay éy wahasikan ta dige, monda
mahusay. Sakay i Diyos, éy éwan na patawadén i tolay ta kasalanan na éng
éwan pa tu mate, a mebulak tu dige na.

Niatang Ti Cristo Monda
Ibutan Na I Kasalanan Tam

23 Kanya tu simbaan du Judeo ta munduae, sakay tu kasangkapan sa, éy
halimbawa san ya ta édse ta langet. Kanya kailangan wahasikan side ta dige
bagu tanggapén na Diyos. Pero tu simbaan ta langet, éy kailangan i mas
mahigit a pégatang.
24 Kanya tu niatang ni Cristo éy tu bégi na a sarili. Ey dahil ta éya éy
sinomdép dén siya ta tunay a kuwarto na Diyos ta langet. Bakén a simbaan
na Judeo i sendépan naa, da halimbawa san ya na tunay a simbaan ta langet.
Ey édsa siya nadid ta harap na Diyos, a mékiohon diya para dikitam.
25 Mara tu padi a Judeo, éy sumésdép side to kuwarto na Diyos to tolda a
taon-taon, a te kébil side a dige na hayup. Pero ti Cristo éy mensan san a
sinomdép to kuwarto na Diyos ta langet, a niatéd na tu bégi na, a tama dén
ya.
26 Eng éwan sa kona, éy kailangan a huway-huway maka siya a mate sapul
to nipaglalang ta mundua. Pero éwan, da mensan san siya a dinumemét
nadid a adene dén i kétapos na panahunae, monda mate siya para ta tolay,
monda ibutan na i kasalanan de.
27 Tukoy tam a mensan san a mate i tolay. Sakay kétapos na éya, éy hukumén
na Diyos.
28 Ey kona be sa ti Cristo, a mensan san siya a minate, a saya i nipégatanga
ta Diyos, a monda ibutan na i kasalanan na meadu a tolay. Nadid, ta kédemét
na a huway, éy éwan na ibutan i kasalanan, da tinupad na dén ya; éng'wan
iligtas na du umasa diya a méguhay diya.

10

1 Tu kautusan a gébwat ni Moises, éy tukoy tam dén a halimbawa san ya
na mahusay a gimet ni Cristo ta kédemét na. Ayun to kautusan, éy mégatang
du padi taon-taon. Pero éwan maari a ibilang na Diyos du tolay a éwan tu
kasalanan ta pamag-itan na éya.
2 Da entan mo: éng naibut dide tu kasalanan de to pégatang, éy bakit aminén
de a te kasalanan pabi side? Bakit mégatang side a huway-huway?
3 Tutuhanan éy mégatang side taon-taon, da naala-ala de a te kasalanan
pabi side ta Diyos.
4 Da éwan maari i dige na hayup a mégpaibut ta tolay ta kasalanan de.
5 Kanya ti Cristo, kédibi na ta mundua, éy kinagi na i éye Nama na a Diyos:
"Ewan mo gustu, Améng, i hayup a iatang de. Eng'wan, na bégi kua i nihanda
mua a para iatang.
6 Ewan mo gustu i hayup a iatéd de diko ta pégatangan," kagi na.
7 "Diyos," kagi ni Cristo, "kaye ék se a monda tupadén ko i kaluuben mo, ayun
to kagi to kasulatan a tungkul diyakén."
8 Kinagi ni Cristo a sala na Diyos i pégatang de diya a hayup, maski ayun ya to
kautusan.

9 Sakay kinagi na be ta Diyos, a “Kaye ék se, a monda tupadén ko i kaluuben
mo.” Ey dahil ta éya a kinagi na, éy tukoy tam dén a inibutan dén na Diyos tu
dati a pégatang, a i kalewas na éy tu péngiatang to bégi ni Cristo to kudos.
10 Ey nadid, da sinunud ni Cristo tu kaluuben na Diyos diya, éy melinis kitam
a étanan to kasalanan tam. Lininis kitam ni Jesu Cristo ta pamag-itan no bégi
na a niatéd na. Ey éwan siya tu kailangan a mate a huway para ta tolay.
11 Pero entan moy tu dati a ugali na padi. Mégatang side a huway-huway ta
hayup. Pero i éya a ugali éy éwan maari a mangibut ta kasalanan na tolay.
12 Pero ti Cristo éy niatang na tu bégi na a mensan san, éy saya i nagpaibuta
dikitam ta kasalanan tam. Ey kétapos na éya, éy inumange siya ta langet, a
kaguman na sa i Diyos a méghari.
13 Méguhay sa siya hanggan mapasuku diya na Diyos du kalaban na.
14 Samakatuwid, ta pamag-itan na isesa san a péngatéd ni Cristo ta Diyos éy
ibilang kitam na Diyos a éwan tu kasalanan.
15 Sakay i Banal a Espiritu, éy mégpatunay be dikitam tungkul ta éya; da
kinagi na pa, a
16 “Sakén i Panginoon. Saye i bigu a tipan a pangako ko du tolay: kédemét
na oras, éy imula ko i utus ko ta isip dia.
17 Sakay,” kagi na, “patawadén ko side ta kasalanan de, sakay ta ugali de a
medukés.”
18 Ey nadid, da pinagpasensiyaan kitam dén na Diyos ta kasalanan tam, éy
éwan dén tu kailangan a mégatang ta Diyos a para malinis i tolay ta kasalanan
de.

Makaadene Kitam Dén Ta Diyos

19 Kanya ngani, a tétotop ko, éy malaya kitam a makaadene ta Diyos a
manalangin diya, dahil to dige ni Jesus to nikate na.
20 To nikate ni Jesus, éy saya i péngbukas na dikitam ta bigu a dilan,
monda makaadene kitam ta Diyos. I éya a dilan éy tamo ta buhay a éwan tu
katapusan.
21 Nadid éy ti Jesus dén i tagapanalangin dikitam, a siya dén ya i bahala du
tolay na Diyos.
22 Kanya sikitam, éy dapat umadene kitam ta Diyos a matapat tu isip, a
umasa kitam diya ta mahusay. Da melinis kitam dén to dige ni Jesus, a
tukoy tam a éwan kitam dén tu kasalanan. Sakay nabinyagen kitam be dén ta
melinis a dinom.
23 Dapat magpakatibay kitam ta pag-asa tam, a diyan kitam mégalanganin,
da tapat i pangako na Diyos dikitam.
24 Sakay sikam, éy négsuyuan kam ta mahusay. Négmahalan kam, a aguman
moy i bawat esa dikam a magimet ta mahusay.
25 Diyan moy pébayan tu miting moy a kona ta ugali du iba. Eng'wan
mapisan kam a magsimba. Patibayén moy tu isip du kaguman moy. Lalo
dén nadid da tukoy tam a adene dén i aldew a kédemét na Panginoon.
26 Nadid, éng tanggapén na tolay i pégtoldu a tungkul ni Cristo, a sakay tulos
ibutan de, éy éwan dén tu huway a péngatéd ta Diyos a para ta éya a kasalanan.
Ewan patawadén na Diyos i kona sa a kasalanan.
27 Basta i keangayana na magkuna sa éy tu makaanteng a péghukum na
Diyos, sakay mepépasi a apoy a mangtutod du kalaban na Diyos.
28 Mara entan moy tu ménglabag to kautusan ni Moises: éng te sistigu a
manga étélo a te kasalanan siya, éy éwan tu kagbi diya. Basta bunon de dén.

29 Ey anya i tolay a mégidel ta anak na Diyos, a kagi na a éwan tu pasa tu
dige na to nikate na? Da i éya a dige, éy saya tu nagpaibut to kasalanan tam
to éya, ayun to pangako na Diyos. Anya tu mégkona sa, a idelan na be i Banal
a Espiritu a nangagbi diya? Ewan beman lalo a dikél i parusa na éya?
30 Da tukoy tam dén a kinagi na Diyos, a "Sakén i gumantia. Sakén i
magparusa." Hukumén na Diyos a talaga i tolay na.
31 Makaanteng a tahod i péghukum na Diyos du tolay a umidel diya.
32 Natandaan moy tu nanyari dikam to éya, to pékabaheta moy ta Mahusay
a Baheta. Eng pakodya tu pégdanas moy ta meadu a hirap, pero éwan kam
nadaig.
33 Eng mensan éy linoko kam na tolay, sakay inapi de kam, da méniwala
kam ni Cristo. Sakay éng mensan be éy nékiramay kam du kakaguman moy
to parusa dide na tolay.
34 Inaguman moy be du nepihesu. Sakay to péngagew de du kasangkapan
moy, éy éwan kam nalungkut, da tukoy moy dén a te gantimpala kam ta langet
a éwan mebut dikam.
35 Kanya diyan kam maibutan nadid ta kéasa moy ta Diyos. Da éng umasa
kam diya ta mahusay, éy atdinan na kam ta dikél a gantimpala.
36 Kailangan a magtiis kam, monda masunud moy i kaluuben na Diyos,
tulos maalap moy tu pangako na.
37 Da kétihék san dén a panahun éy dumemét dén ti Cristo. Ewan dén male.
38 Du méniwala diya, a ibilang na Diyos a mahusay, éy atdinan na side ta
buhay a éwan tu katapusan. Pero du sumuway ta Diyos éy éwan na side
tanggapén.
39 Pero sikitam, éy éwan kitam kabilang du sumuway ta Diyos a mepa-
hamak. Da méniwala kitam diya, a meligtas kitam.

11

Ugali Du Méniwala Ta Diyos

1 Eng méniwala kitam ta Diyos a talaga, éy tukoy tam a siguradu a dumemét
dikitam i asaan tam a éwan tam pabi neta.
2 Du tolay to araw, éy kinasahatan side na Diyos dahilan éy méniwala side
diya ta mahusay.
3 Nadid sikitam, dahil ta péniwala tam ta Diyos, éy mépospusan tam a
linalang na Diyos i mundua to kagi na. Sakay du étanan a bagay a meeta tam
éy gébwat side ta éwan tam meeta.
4 Mara ti Abel to araw, dahil to péniwala na ta Diyos, éy nangatéd siya ta
Diyos ta mas mahusay a bagay kesira to niatéd no aka na a Kain. Dahil to
péniwala ni Abel éy nibilang siya na Diyos a mahusay, a tinanggap na tu niatéd
na. Maski nale dén a pate ti Abel, éy mégtoldu pabi siya dikitam, da nabaheta
tam tu péniwala na a mahusay.
5 Sakay ti Enok: dahil to péniwala na éy éwan siya nate, éng'wan niagton
siya na Diyos ta langet. Ewan kan dén siya mineta, da niagton dén na Diyos
ta langet. Ey kona sa, da ti Enok éy kinasahatan na Diyos.
6 Ewan kasahatan na Diyos i éwan méniwala diya. Dahilan i maski ti ésiya
a magpasakup ta Diyos, éy dapat méniwala a te Diyos. Sakay dapat be a
méniwala a mangatéd i Diyos ta gantimpala du magpasakup diya a talaga.
7 Sakay ti Noe: dahil to péniwala na éy binati na tu banta na Diyos tungkul
to dilobiyo a dumemét, maski éwan na pabi mineta. Nagimet siya ta dikél a

abeng, monda meligtas side a mététena ta bihéng. Sinunud ni Noe i Diyos, éy
saya i katunayana ni Noe a te kasalanan du iba a tolay. Sakay siya éy nibilang
na Diyos a mahusay dahil ta péniwala na diya.
8 Sakay ti Abraham: dahil to péniwala na, éy sinunud na i Diyos to pégpaange
na diya ta iba a banuwan a iatéd na diya. Gininanan na tu dati a banuwan
na, maski éwan na pabi tukoy éng ahe i angayan na.
9 Dahil to péniwala na, éy inumange a négiyan ta iba a banuwan. Dayuan
siya ta éya, maski nipangako diya na Diyos a iatéd na diya i éya a luta, sakay
tu anak na a Isak, sakay tu apo na a Hakob. I bile de sana ta éya éy tolda.
10 Da inumasa ti Abraham ta pirmi a banuwan ta langet a éwan masida, a
pinalano na Diyos a ginimet na.
11 Sakay ti Sara a asawa ni Abraham: dahil to péniwala de, éy pinagkalu-
uben siya na Diyos a nagenak, maski da bakés a baug. Kanya nagbuktet ti
Sara, éy naniwala siya to nipangako na Diyos diya, a magenak siya.
12 Kanya ti Abraham, maski da lakay dén a tahod éy nagenak tu asawa na
a bakés dén. Ey gébwat ta éya i étanan a lahi ni Abraham a meaadu a tahod!
Ey nadid i apo-apo ni Abraham éy éwan mabilang, da meadu side a koman i
biton ta langet, o dikaya baybay ta diget.
13 Nadid, diden ya a étanan, éy minate side bagu de nakamtan tu nipangako
na Diyos dide, a luta de. Pero maski kona sa, éy éwan de inibutan tu péniwala
de, da inumasa san side a atdinan side na Diyos. Tukoy de a dayuan san side
ta mundua, a i tunay a banuwan de éy ta langet.
14 I tolay a kona sa, éy kagi de a éwan ta munduae i banuwan de, da i tunay
a banuwan de éy ta langet.
15 Eng maala-ala de Abraham tu banuwan a kinagébwatan de, a saya i
banuwan de a sarili, éy te pagkékataon side a magsoli ta éya.
16 Pero éwan side nagsoli, dahilan i gustu dia éy tu esa a banuwan a lalo
a memahal. I éya a banuwan éy édse ta langet. Kanya i Diyos, éy éwan siya
mégalanganin a tanggapén na side a tolay na, da nipaghanda na side ta esa a
banuwan.
17-18 Nipangako na Diyos ni Abraham a meadu siya a apo, a gébwat side ni
Isak a anak na. Pero i Diyos, éy pinuhubaan na ti Abraham, a inutusan na a
iatang na tu anak na a bunon. Ey ti Abraham, dahil to péniwala na, éy talaga
na a bunon tu anak na.
19 Naisip ni Abraham éng mate tu anak na, éy buhayén siya na Diyos a
huway. Ey halimbawa a kagi, éy koman i nabuhay ngani dén a huway tu
anak na, da talaga a bunon siya ni Abraham, pero sinaway siya na Diyos.
20 Ey nadid ti Isak: dahil to péniwala na, éy nipanalangin na du anak na
a ti Hakob sakay ti Esaw, a kinagi na dide a dumemét i oras a talaga a
paginhawaén side na Diyos, ayun to nipangako na.
21 Sakay ti Hakob, naniwala be siya ta Diyos. To adene siya a mate, éy
kinombil siya to sahukod na a sinumamba ta Diyos. Sakay nipanalangin na
du apo na a éduwa, a anak ni Hose.
22 Sakay ti Hose, naniwala be siya ta Diyos. To adene siya a mate, éy kinagi
na a siguradu a humektat du Judeo ta Egipto. Da matibay i péniwala na ta éya,
éy nibilin na du apo na a kébilén de tu tulang na éng humektat side.
23 Sakay ti Moises: dahil to péniwala dena na ta Diyos, éy sinuway de tu utus
no hari, a kailangan a bunon de du anak du Judeo a lélake. Kanya niliso de ti
Moises ta étélo a bulan, da neta de a memahal a anak.

24 Ey ti Moises, éy naniwala be siya ta Diyos. To te idad na dén, éy idel na a
ibilang a anak siya no bébe a nagpadikél diya. I éya a bébe éy anak no hari.
25 I gustu naa éy mékiagum siya du tolay na Diyos a Judeo ta hirap de, kesira
ta pékiagum na du Egipto. Maski masaya du Egipto, éy tukoy ni Moises a
malipas, da kasalanan ta Diyos i ugali de.
26 I isip ni Moises éy maigi pa éy maghirap siya alang-alang ta tiniyak na
Diyos a tagapagligtas ta mundua, kesira ta te kayamanan siya ta Egipto. Da
umasa siya ta gantimpala a iatéd na Diyos diya.
27 Dahil to péniwala ni Moises éy gininanan na i Egipto, a éwan siya
méganteng to hari ta éya a mégingél diya. Matibay i isip naa, da koman na i
meeta i Diyos.
28 Dahil to péniwala ni Moises, éy nitatag na i Piyesta na Ala-ala. Inutusan
na du Judeo a pahiden de ta dige i pintuan du bile de, monda tu anghel a
mamuksa éy éwan na bunon du anak de a panganay.
29 Sakay du Judeo, dahil ta péniwala de, éy nakaahabes side ta Medideg a
Diget. Pinakatian ya na Diyos, monda makaahabes side ta memade a luta.
Pero du Egipto a nanghagad dide, to kéahabes de, éy nalimés side.
30 Sakay du Judeo, éy naniwala be side ta Diyos. Dahil to péniwala de, éy
nayuno tu pader ta palebut no banuwan na Heriko, kétapos de a linebut ta
pitu a aldew.
31 Tulos dinuklos side du Judeo. Ey te bébe sa a medukés, a ti Rahab
i ngahen na. Naniwala siya ta Diyos, a tinulungan na i éduwa a Judeo a
nagsubuk ta éya a banuwan. Ey dahil ta éya, éy éwan siya neramay du
kabébayan na a minapuksa, side a éwan naniwala ta Diyos.
32 Ey te meadu pa a nagpatunay ta péniwala de ta Diyos. Ewan ko maari a
isalaysay side a étanan dikam. Mara de Gideon, ti Barak, ti Samson, ti Hepte,
ti Dabid, ti Samwel, sakay du purupeta.
33 Dahil to péniwala de, éy natalo de du kalaban de. Du iba éy nagimet side
ta mahusay. I iba man éy inatdinan side na Diyos ta mahusay. I sénganya dide
éy sinaway de du liyon, monda éwan side mégkaget.
34 I iba éy éwan natutod ta landub na apoy. I iba éy nakaiwas side du talaga
dide a mamuno. Du iba a mehina tu bégi éy pinasibét side na Diyos. Du iba
éy metapang a lumaban, a tinalo de du dayuan a sundalu.
35 I sénganya a bébe, éy naniwala be ta Diyos. Ey du anak de a minate éy
binuhay na Diyos.

Sakay te iba be to araw a naniwala ta Diyos a naghirap. I sénganya dide éy
pinahirapan side na tolay a hanggan a éwan side mate. Idel de a ipalégsew, da
inumasa side a buhayén side na Diyos ta higit pa a mahusay a buhay.
36 I iba éy dinusta side sakay binalbal. Sakay te édsa be a nepihesu, a
ginapus ta kadena.
37 I iba éy binébatikal, sakay pinilak side ta lagari. I iba éy binuno side ta
sondang, dahil to péniwala de. I iba éy kulet san na hayup i badu dia. Inapi
side na tolay, a pinaghirap de side.
38 I iba éy ginuminan side ta buked, a négiyan side ta kuweba. Pero ta Diyos
éy side i mahusay a tolay ta mundua.
39 Nadid, diden ya a étanan éy kasahatan na Diyos, da naniwala side diya
ta mahusay. Pero i pangako na Diyos dide, éy éwan natupad to kapanahunan
de.

40 Da mas memahal i plano na Diyos dikitam nadid, a sikitam éy kaguman
de bagu tupadén na Diyos tu nipangako na.

12

Parusaan Na Diyos Du Anak Na

1 Nadid, kona sa i ugalia du méniwala to araw. Kanya sikitam éy dapat kitam
a umaheg dide, da nipeta de dén i tama a ugali na méniwala ta Diyos. Dapat
tam a ibutan i maski anya a kasalanan tam, monda masugsug tam i Diyos ta
mahusay.
2 Isipén tam ti Jesus. Siya i kinagébwatan na péniwala tama. Siya be i
mégpatibaya ta péniwala tam. Ewan siya nasanike a nate to kudos, da tukoy
na a masaya siya ta kétapos na éya. Ey nadid éy kaguman siya na Diyos ta
langet a méghari.
3 Alélahanén moy éng kodya na a nagtiis ta hirap dahil du makasalanan a
tolay a méiyamut diya. Isipén moy ya, monda sikam éy éwan kam manghina
tu isip.
4 Da entan moy, maski te hirap kam da inidelan moy tu medukés a ugali,
éy éwan tu nangbuno dikam.
5 Bakit, kinaleksapan moy wade dén tu hatul na Diyos dikam a anak na? I
kinagi naa, éy
"Sikam a anak ko, éy pansingén moy ta mahusay bagay tolduan ta kam ta
hirap moy. Diyan kam malungkut bagay parusaan ta kam.
6 Da tolduan ko du anak ko a mahal ko, a parusaan ko i bawat esa dide,
monda matutu side."
7 Tanggapén moy i parusa na Diyos dikam. Bakit, tu te anak, éwan na beman
parusaan, monda matutu siya? Saya i katunayana a ibilang kam na Diyos a
anak na a tunay.
8 Eng éwan na kam parusaan, éy siguru éwan na kam anak a tunay.
9 Mara du dédikél tam éy pinarusaan de kitam to kéanak tam pabi, éy
gumalang kitam dide. Ey anya, éwan lalo a maari a ipasakup kitam Nama
tam a Diyos éng parusaan na kitam? Da parusaan na kitam ta mahusay,
monda mabuhay kitam.
10 Du dédikél tam, éy pinarusaan de kitam to kéanak tam, ayun ta isip de. Pero
i Diyos éy parusaan na kitam ta ikaigi tam, monda magsisi kitam, monda
maging mahusay kitam a kona diya.
11 Mentaras parusaan kitam na Diyos, éy malungkut kitam. Pero kélipas na
éya éy mahusay dén i ugali tam, a mapayapa dén i buhay tama.

Dumiretso Kam Ta Tunay a Dilan

12 Kanya sikam a mélungkut ta pémarusa na Diyos dikam, éy patibayén moy
tu péniwala moy.
13 Dumiretso kam ta tunay a dilan, monda du kaguman moy a ménghina tu
isip ta péniwala, éy mapatibay moy side.
14 Pumilit kam a mékisuyu ta étanan a tolay, sakay gemtén moy i mahusay.
Da éwan moy meta i Panginoon éng éwan kam sa kona.
15 Mangilag kam, a diyan ginanan na maski ti ésiya dikam i kagbi na Diyos.
Mangilag kam, makay te esa dikam a mégimet ta medukés; éng kona sa éy
makay matolduan na du kaguman moy ta medukés be.
16 Mangilag kam, makay te esa dikam a pabayan na tu péniwala na ta Diyos,
a kona ni Esaw to araw. Da ti Esaw éy nipalit na i karapatan na a bilang

pagkapanganay na, para ta esa san a péngan. I kaluuben na Diyos diya, éy basta pinabayan na a para ta kanén san.
17 Ey kétapos na éy nagsisi siya a nagsanget, da gustu na atdinan siya nama na to mana na. Pero inidelan siya nama na, da nipalit na dén to wadi na ta kanén.
18 Nadid, i pégpasakup tam ta Diyos nadid, éy éwan kona du Judeo to araw. Da side, to pégpasakup de ta Diyos, éy inumange side to dikél a buked ta Sinay. Te méglandub a apoy ta éya. Sakay te diklém, sakay te bagyo.
19 Nakabati side ta éya ta ténog no tambuli, sakay ta boses na Diyos a medegsén. Pékabati de ta boses na Diyos, éy méganteng side. Mékiohon side diya a diyan dén siya mégkagi dide.
20 Da éwan de kaya tu utus na Diyos, a éwan kan maari i maski ti ésiya a umadene to buked. Maski tolay, maski hayup, kagi na, éng umadene side to buked éy batikalén de a hanggan mate.
21 Talaga makaanteng i métan-aw dia to buked. Pati ti Moises éy méganteng a tahod.
22 Pero sikitam, to pégpasakup tam ta Diyos, éy éwan kitam inumanteng a kona diden ya to araw. Da meramay kitam dén du tolay a suméssamba ta Diyos ta iba a buked a ngéngahinan de a Sion. Halimbawa éy saya i banuwana na Diyos ta langet. Saya i édseana na meaadu a anghel.
23 Nasakup kitam dén du étanan a anak na Diyos a nelista dén i ngahen de ta langet. Nékiagum kitam dén ta Diyos. Siya i manghukum ta tolay. Tumagubet kitam dén du kaliduwa du mahusay a tolay na Diyos a minate dén.
24 Nipasakup kitam dén ni Jesus. Siya i nagimita ta bigu a tipan a monda tanggapén kitam na Diyos. Ta pamag-itan no dige na, éy nilinis na kitam dén to kasalanan tam. Mahusay tu dige na to dige ni Abel, da tu dige ni Abel éy tanda ya na parusa na Diyos.
25 Kanya sikam éy mangilag kam, a pansingén moy tu kagi na Diyos. Da entan moy du tolay to araw a inumidel to kagi ni Moises dide a gébwat ta Diyos: pinarusaan side na Diyos! Ey anya sikam? Isip moy éwan kam maparusaan be éng pabayan moy tu kagi na Diyos nadid?
26 To éya éy naglindul i lutaa to boses san na Diyos. Pero nadid éy kinagi na a kédemét na oras éy palindulén na man dén i luta éy ta langet!
27 I kahulugen na éya, éy ibutan na Diyos i étanan a linalang na. Basta i manatili sana éy tu kaharian na.
28 Kanya magpasalamat kitam ta Diyos, da sakup kitam dén na kaharian a éwan maibut. Dapat sumamba kitam diya ta kasahatan na. Dapat gumalang kitam diya a umanteng kitam.
29 Da i Diyos éy koman i apoy a makaapong.

13

Gimet a Kasahatan Na Diyos

1 Tulos mahalén moy tu top moy ta péniwala.
2 Patulusén moy be i tolay a taga iba a banuwan a éwan moy natenggi. Te tolay to éya a nagpatulos ta tolay ta bile de, éy éwan de tukoy a anghel bale side a gébwat ta langet!
3 Aguman moy du kaguman moy a pihesu dén. Kagbian moy side a koman kam be i nepihesu ta pégéisip. Aguman moy be du méghirap, a koman kam be dén i méghirap.

4 Diyan tu mégkagi a medukés a ugali i péngasawa. Matapat kam ta
asawa moy, a diyan tu méngibébi. Parusaan na Diyos tu méngibébi sakay tu
méngagew.
5 Diyan kam medémot ta kuhata. Basta tama dén dikam tu kuhata a édse
dikam. Da kagi na Diyos a éwan na kam pébayan.
6 Magkompiyansa kam ta Diyos, a mégkagi kam ta kona se: “I Panginoon
ko i tumétulung diyakén. Ewan ék méganteng. Anya i pékialama diyakén na
tolay?”
7 Alélahanén moy du bahala dikam to éya. Side i nagpahayaga dikam ta kagi
na Diyos. Isipén moy tu ugali de to nikate de, sakay ahigén moy tu péniwala
de.
8 Ti Jesu Cristo éy éwan mabagu, hanggan to araw, a hanggan nadid, a éwan
tu katapusan.
9 Diyan kam malinlang ta iba a pégtoldu a sari-sari. Maigi pa éy patibayén
tam i isip tama ta tulung na Diyos, da éwan maari tu utus a tungkul ta pagkain
a mangtulung dikitam ta péniwala tam.
10 Sikitam a méniwala ni Cristo, éy tukoy tam a niatang siya to kudos a para
dikitam. Ey du padi a Judeo a mégatang pabi ta hayup éy éwan side tulungan
ni Cristo, da éwan side umasa diya to péngiatang diya to kudos.
11 Du padi to simbaan de, éy kembil de tu dige na hayup ta lubuk no
kuwarto na Diyos, a saya i iatéd na a para ta kasalanan de. Pero du hayup
a binuno de, éy tutudén de ta luwas no banuwan de.
12 Ey kona be sa ti Jesus, da binuno de be siya ta luwas no banuwan, monda
malinis na i tolay du kasalanan de ta pamag-itan no dige na.
13 Kanya sikitam, éy dapat kitam a uméange ni Jesus a aldew-aldew, a diyan
kitam dén umasa to dati a rilihiyon na Judeo. Dapat mégtiis kitam be ta hirap
a kona diya, to péngiluwas de diya ta banuwan a bunon.
14 Da éwan kitam se tu pirmi a banuwan ta munduae. Eng'wan, uhayén tam
i kédemét na banuwan na Diyos. Saya i pirmi a pégiyanan tam.
15 Kanya sikitam éy dapat purién tam i Diyos a palagi, dahil ni Jesus. Saya
i iatéd tama diya. Mégkagi kitam ta tolay a gustu tam ti Jesus.
16 Gemtén moy i mahusay, sakay tulungan moy i iba a tolay, da saya i
kasahatan na Diyos.
17 Pasakup kam du tagapamahala dikam, da side i mégalagaa dikam a
méniwala. Ey panagutan de ta Diyos tu tungkulin de, éng tama, o éng mali.
Eng sundin moy side, éy masahat side ta pégtupad de to tungkulin de. Pero
éng éwan, éy malungkut side. Eng kona sa, a éwan kam sumunud, éy éwan ya
makaigi dikam.
18 Ipanalangin moy kame. Tukoy me a éwan kame tu medukés a ugali, éng
'wan gustu me san a gemtén i mahusay.
19 Ipanalangin ék moy, a gemtén na Diyos a makasoli ék agad dikam.
20 Diyos i méngatéd ta kapayapaan. Siya i nangbuhay ni Panginoon tam a
Jesus. Ti Jesus i mégpastor dikitam a tupa na, dahil to dige na to nikate na. I
dige na éy saya i katibayan no pangako na a tanggapén kitam na Diyos. Ey
éwan ya malipas.
21 Maano, tulungan na kam ta étanan, a monda makagimet kam ta buu a
kaluuben na. Maano gemtén na dikitam i kasahatan na, ta pamag-itan ni
Jesu Cristo. Purién tam ti Cristo a éwan tu katapusan.

22 Sikam a tétotop ko, i pékiohon kua dikam, éy baten moy ta mahusay i hatul
ko a éye dikam ta sulatae, da apehit san ye a sulat.
23 Ti Timoteo a top tam, éy nakaluwas dén ta pihesu. Eng dumemét se siya
agad, éy kuyugén ko siya ta kéange ko sina dikam.
24 Ipékikumusta moy kame du méniwala ni Jesus ta ina, sakay du tagapama-
hala dikam. Mékikumusta dikam du top tam a taga Italia.
25 Maano kagbian kam na Diyos ta mahusay. Ewan dén.

Tu Sulat ni Santiago

1 Gébwat ye ni Santiago a utusan na Diyos, sakay ta Panginoon Jesu Cristo.
Saye i sulat kua du étanan a tolay na Diyos a mégiyan ta iba-iba a parti na
munduae. Mékikumustaék dikam.
2 A tétotop ko, i hatul kua dikam, éy dapat masaya kam éng te dumemét
dikam a hirap.
3 Dahilan éy tukoy moy dén a lalo a tumibay tu péniwala moy éng tiisén moy
ta mahusay tu hirap moy.
4 Kanya tiisén moy san tu hirap moy, monda maging mahusay tu péniwala
moy ta Diyos, monda éwan kam kulang tu isip.
5 Pero éng te esa dikam a éwan makapospos ta mahusay a gemtén na, éng
manalangin siya ta Diyos, éy atdinan na siya ta tama a isip na. Da i ugalia na
Diyos éy mebait, sakay méngatéd siya.
6 Pero éng manalangin kam ta Diyos, éy kailangan a méniwala kam a
aguman na kam. Diyan kam mégalanganin diya. Dahilan tu mégalanganin, éy
kapareho na tagmék ta diget a pasoli-soli, éng mabati na i pahés.
7 I Diyos, éy éwan na atdinan a talaga i kona sa a tolay a mégalanganin diya,
8 da éwan siya mégkatiwala ta Diyos, éng éwan, pasoli-soli san tu isip na.

Du Mayaman Sakay Du Mahirap

9 Nadid, du kaguman tam a mahirap, éy dapat masaya side, da mahal side
na Diyos.
10 Sakay du kaguman tam a mayaman, éy dapat masaya be side éng maging
mababa side. Dahilan du mayaman a tolay, éy malipas san side a koman i
bulaklak
11 bagay mabati na tu pasi na bilag. Da késikat na bilag a mepasi, éy malanés
i bulaklak a hanggan mate. Pati tu kemahal de, éy maibut be. Nadid, kona
be sa i mayaman a tolay, a mate be side a ginanan de tu kayamanan de.

Anya I Mangtokso Ta Tolay

Ta Ipagkasala Na?
12 Masuwerte ngani i tolay éng éwan na ibutan tu péniwala na ta Diyos, éng
dumemét diya i hirap na. Da kélipas na péngpuhuba na Diyos diya, éy atdinan
na siya ta gantimpala na a nipangako na a para du tolay a mégmahal diya---
buhay a éwan tu katapusan.
13 Nadid, éng mabati na tolay a te méngtokso diya ta ipagkasala na, éy diyan
siya mégkagi a “Tinoksoék na Diyos.” Ewan! Da éwan méngtokso i Diyos ta
tolay, éy éwan be tu makapagtokso ta Diyos ta ipagkasala na.
14 Eng'wan, tu gustu na tolay a medukés, éy saya i méngtoksoa dide ta
ipagkasala de.
15 Nadid, tu gustu na tolay a medukés, éy tulos na a mangatéd dide ta
ipagkasala de. Ey nadid tu ginimet de a kasalanan, bagay meadu dén, éy siya
dén ya i mamakatea dide.
16 Kanya, a tétoptop ko, diyan kam magkamali ta éya.
17 Tandaan moy ye: i étanan a dumédemét dikitam a mahusay, éy Diyos
i méngatéda dide. Siya i naglalanga du medemlag ta langet. Ey side a

medemlag ta langet, éy mabagu, da éng mensan éy mehina tu demlag de.
Pero i Diyos, éy éwan mébagu, maski nikésiya.
18 Sakay ginimet kitam na Diyos a anak na, da saya i kaluuben naa.
Ginimet na ya to pégpaliwanag na dikitam ta tunay a baheta. Ginimet na ya
da gustu na éy mataas kitam du iba a linalang na a tolay.

Sugsugén Moy I Kagi Na Diyos

19 Nadid, a tétotop ko, tandaan moy ye: maigi pa éy sipagen moy a mégbati
ta kagi na Diyos. Pero diyan kam méseplot a mégkagi, at sakay mégingél.
20 Dahilan éng meingél i tolay, éy éwan de masugsug i kaluuben na Diyos
dide.
21 Kanya ibutan moy i étanan a ugali moy a medukés. Magpasakup kam ta
Diyos ta mahusay, a tanggapén moy i kagi na a nipaliwanag na dén ta isip
moya. Da saya i méngatéda dikam ta kaligtasan moy.
22 Pero éng isip moy a tama dén tu gimet moy éng baten moy san tu kagi na,
éy magkamali kam! Kailangan sundin moy be.
23 Dahilan, tu mégbati san ta kagi na Diyos, sakay éwan na sundin, éy mali
siya! Mara kuman siya i esa a tolay a entan na tu mudet na ta salaming.
24 Pero kéhektat na éy kaleksapan na agad tu mudet na.
25 Pero i utus na Diyos éy tama, a maari a mégpalaya ta tolay. Kanya éng
sugsugén moy ina ta mahigpit, a éwan moy kaleksapan, éy atdinan kam na
Diyos ta suwerte moy ta maski anya a gemtén moy.
26 Anya, makay sakali éy te tolay sina dikam a isip na éy mékidiyos ta
mahusay? Pero tandaan moy, éng éwan na matipid tu dila na a mégkagi, éy
éwan tu pasa tu pékidiyos na.
27 I tunay a mékidiyos éy tu mégalaga ta ulila sakay ta bilo a bébe ta hirap
de. Sakay éwan siya umaheg ta ugali ta mundua a medukés. Saya i tunay a
mékidiyos ta mata Nama tam.

2

Diyan Moy Apién I Tolay

1 Nadid, sikam a tétotop ko, éng méniwala kam a talaga ta Panginoon tam a
Jesu Cristo, éy bakit du mayaman san i iyégalang moya, sakay apién moy du
pobre?
2-3 Halimbawa, te lélake a mayaman a somdép ta pégmitingan moy a te badu
a memahal, sakay te sangkalan a gintu. Ey igalang moy siya, a pégiknudén
moy ta bangko a mahusay. Mamaya-maya éy te somdép kan be a lélake a
pobre, a medukés i badu na, sakay pégiknudén moy san siya ta luta.
4 Eng kona sa éy anya? Ewan beman ya katunayan a te isip kam a medukés?
Da akala moy éy mahusay du mayaman, pero du pobre éy apién moy san.
5 Tandaan moy ya, a tétotop ko; du pobre a tolay ta mundua, éy side ya di
pinilia na Diyos a méniwala diya ta mahusay. Side ya di pinili naa a te sakup
ta kaharian na, da saya i pangako na a gantimpala na du mégmahal diya.
6 Pero sikam, bakit apién moy du pobre? Ti ésiya i méngdayaa dikam? Ti
ésiya i méngidimandaa dikam, éng éwan du mayaman?
7 Side ngani i méngpintasa ta memahal a ngahen ni Jesus a te sakup dikitam.
8 Nadid, tama ngani tu gimet moy éng sundin moy a talaga tu mahalaga a
utus na Diyos a édse ta kasulatan na, a i kagi naa, éy "Mahalén mo tu kapareho
mo a kona ta pégmahal mo ta bégi mo."

9 Kanya éng igalang moy du mayaman, sakay apién moy du pobre, éy te
kasalanan kam ayun ta utus na Diyos; dapat kam a parusaan.
10 Mara, éng sundin na maski ti ésiya i étanan a iba a utus na Diyos, pero
nilabag na tu isesa san, éy ibilang na Diyos a nilabag na dén i buu a utus na.
11 Da kinagi na Diyos, a "Diyan ka mengibébi éy ta méngilélake." Sakay utus
na be a esa, éy "Diyan ka mémuno." Nadid, maski éwan ka méngibébi, éng
mamuno ka éy nilabag mo i buu a utus na Diyos.
12 Kanya mangilag kam ta gimet moy sakay ta pégkagi moy, dahilan éy
hukumén kam ayun ta utus a magpalaya ta tolay.
13 Sakay i Diyos éy éwan siya tu kagbi éng hukumén na i tolay a éwan
makapospos a méngagbi. Pero i mekagbi éy éwan dapat a umanteng ta oras
na péghukum.

I Katunayan Na Péniwala

Moy Ey Tu Gimet Moy

14 A tétotop ko, anya wade i pékinabanga na tolay éng kagi na a méniwala siya
ta Diyos, pero éwan na be mapatunayan tu gimet na a mahusay? Meligtas
wade siya ta kona sa a péniwala? Ewan.
15 Mara, éng te kaguman kam a mahirap, a éwan side tu badu sakay kanén.
16 Eng mara, péglakadén moy side a kagi moy, a "Kagbian kam maka na
Diyos, a paketan na kam ta badu moy éy ta kanén moy." Nadid, anya i
kabuluhan na éya a kinagi moy éng éwan moy side atdinan ta kailangan de?
17 Eng kona san sa tu péniwala moy, a éwan tu kahalo a gimet a mahusay, éy
éwan dén tu pasa tu péniwala moy.
18 Makay te mékipégsuway, a kagi na, "Eng méniwala san i tolay, éy tanggapén
siya na Diyos." Pero i sengbet kua ta éya, éy importante be a gemtén na tolay
i mahusay. Da éng éwan moy gemtén i mahusay éy ahe i katunayan moya a
méniwala kam a talaga? Kanya éng gemtén tam i mahusay éy meta du tolay a
méniwala kitam ni Cristo a talaga.
19 Ataay, isip mo meligtas ka da méniwala ka a isesa i Diyos? Ewan! Da pati
du dimonyo éy méniwala ta éya, sakay side éy méganteng a tahod!
20 Dikél i kamalian na tolay, éng isip na hustu dén tu péniwala na, éng éwan
na be gemtén i mahusay. Entan moy
21 tu apo tam a Abraham. Tinanggap siya na Diyos dahil to gimet na a
mahusay. Da sinunud na i Diyos, a talaga na a iatéd diya tu anak na a ti Isak
to pégatangan.
22 Entan moy: tu péniwala na éy te halu a gimet a mahusay. Tu ginimet na,
éy saya i nagpatibaya to péniwala na.
23 Kanya katutuhanan tu kagi to kasulatan, a kagi na a "Kanya tinanggap
na Diyos ti Abraham éy dahil to péniwala na diya." Sakay dinulaw de ti
Abraham a kadimoy na Diyos.
24 Ewan moy meta? Kanya tinanggap na Diyos i tolay éy dahil to gimet na
a mahusay; éwan dahil ta péniwala na san.
25 Kona be sa tu medukés a bébe, a ti Rahab--tinanggap be siya na Diyos
dahil to gimet na a mahusay. Da pinatulos na i éduwa a Judeo a mégsubuk to
banuwan na. Sakay pinadiman na be side to iba a dilan, monda éwan side
madikép.
26 Tu bégi a éwan tu espiritu, éy pate dén. Ey kona be sa i péniwala mo; éng
éwan meagum i gimet a mahusay, éy éwan be tu pasa.

3

Tu Halimbawa Ta Dila

1 A tétotop ko, diyan moy pilitén a meadu dikam i magtoldu. Da tukoy moy,
sikame a mégtoldu, éy lalo a mahigpit i parusa me éng mégtoldu kame ta mali.
2 Medalas kitam a étanan a mégkamali. I tolay a éwan mégkamali ta kagi na
a maski nikésiya, éy siya i mahusay a tolay. Siya i maari a mangtipid ta sarili
na.
3 Eng mara tu kabayo, bagay binukaduan tam i labi naa, éy maari tam siya
mapasuku, a paangen tam ta maski ahe i gustu tam.
4 Ey kona be sa tu paraw. Maski dikél siya, maski itoglad na mesibét a
pahés, éy maari tu timonel a péglakadén na ta maski ahe i gustu na, dahil to
timon a kétihék.
5 Ey kona be sa i dila na tolay, da maski kétihék be, éy mesibét be a kapareho
na kétihék a bukadu sakay kétihék a timon. Ey dikél be i tarabaho na.
Mara i dila, éy kapareho no kétihék a dingat na apoy a makatutod ta dikél
a talon.
6 I dila na tolay, éy koman i apoy, da makagimet ta medukés. I kégébwatana
na medukés ta mundua, éy tu dila. Siya i mégpadukés ta étanan a bégi tam. Siya
i ménglokua dikitam ta étanan a buhay tam. Ey tu gimet na dila a medukés, éy
gébwat ni Satanas.
7 Maari i tolay a mégpaamo ta maski anya a kalase a hayup. Pati i manok,
sakay ulag, sakay ikan, éy nasupil na tolay.
8 Pero éwan masupil na tolay i dila. Medukés i dila, a éwan mo madaig. Putat
ina ta kamandag a makate, da makasaket éng mégkagi.
9 Saya i gamit tama a mégpuri ta Panginoon tam a Ama tam. Ey siya be ya i
gamit tama a mégbauy ta tolay a linalang na Diyos a kapareho na.
10 Bakit lumwas ta esa a labi i mahusay a kagi éy ta medukés a kagi? A
tétotop ko, éwan maka maari a mégkuna kitam sa.
11 Bakit, te mahusay a dinom sakay te medukés be a dinom a lumwas ta esa
a bukal? Ewan!
12 Mara tu abukadu, éwan makapagbunga ta bayabas. Sakay tu lanot
éy éwan makapagbunga ta abukadu. Ey kona be sa i diget--éwan ka sa
makasagéb ta mahusay a dinom. Ey kona maka be sa dikitam: mahusay
maka san i kagin tama, a éwan tu halo a medukés.

Ugali Na Tolay a Te Talinung

a Gébwat Ta Diyos

13 Nadid, éng te tolay dikam a matalinung, a maari a magtoldu, éy maigi éng
palagi a mahusay i ugali na. Maigi be éng mebait siya, da saya i katunayan
na a matalinung a talaga.
14 Pero éng ménaghili kam du kapareho moy, a gustu moy a sikam i mataasa
dide, éy medukés. Mara, éng te esa dikam a kona sa, éy diyan siya mégpalalo
a matalinung, da mebuli ya.
15 I éya a kalase na katalinung, éy éwan gébwat ta Diyos, éng éwan, gébwat san
ta ugali ta mundua sakay ta isip na tolay, sakay du dimonyo.
16 Tandaan moy, maski ta ahe, éng te tolay a ménaghili, a gustu de a maging
mataas du kapareho de, éy te ligalig ta éya dide, sakay te gimet sa a medukés.
17 Pero tu tolay a te talinung a gébwat ta Diyos éy mahusay siya. I ugalia na
éya éy mebait sakay kagbian na du kapareho na, a tulungan na side. Ewan
siya mégbagu-bagu tu isip, sakay éwan be siya mégwari-wari.

18 Nadid, side a tiwasay, a mégpayo side du kapareho de, éy pagemtén de side ta mahusay.

4

Diyan Moy Sugsugén I Ugali Ta Mundua

1 Anya wade i sapula na pinéglébugen moya? Ewan beman gébwat ta hilig na bégi moya a medukés. Saya i mangligalig ta isip moya.
2 Te gustu kam a alapén, pero éwan moy maalap. Kanya magayak kam a mamuno. Gustu moy i koo na iba, sakay éng éwan kam makaalap, éy mékelbug kam. Ewan moy maalap i gustu moy, da éwan moy agidén ta Diyos.
3 Sakay tu agidén moy ta Diyos, éy éwan na iatéd, da medukés i hangad moya. Gustu moy san para ta kalayaan moy.
4 Ayhay, sikam a pinabayan moy tu péniwala moy ta Diyos! Ewan moy beman tukoy a du ménugsug ta ugali a medukés ta mundua, éy maging kontara side na Diyos? Entan moy, maski ti ésiya a te gustu ta ugali ta mundua, éy kalaban na Diyos.
5 Bakit, akala moy wade éy éwan importante tu kasulatan na Diyos? I kagi naa éy Tu Espiritu a niatéd na Diyos dikitam, éy sala na a mahal tam i kontara ta Diyos.
6 Pero tulungan kitam na Diyos ta mahusay. Da kagi no kasulatan, a "Kontara na Diyos du palalo, pero tumulung siya du mababa."
7 Kanya i maigia dikam, éy ipasakup kam ta Diyos. Labanan moy ti Satanas, éy ginanan na kam a talaga.
8 Umadene kam ta Diyos, éy umadene be siya dikam. Sikam a makasalanan, éy linisan moy i ugali moy. Sikam a mégsalawahan san ta péniwala moy, éy patibayén moy i isip moya.
9 Sakay magsisi kam a pagsangitan moy tu kasalanan moy. Diyan kam masaya a mégngihit ta kasalanan moy.
10 Sakay magpababa kam ta Diyos, éy itaas na kam.

Diyan Kam Mégpintas

11 A tétotop ko, diyan kam mégpintas ta kakaguman moy. I mégpintas ta kaguman na, éy idelan na be i utus na Diyos. Nadid, éng idelan moy i utus na Diyos, éy talaga a éwan moy sundin.
12 Bakit isip moy maari kam a mégkagi a te kasalanan du kaguman moy? Ewan ya tama. Diyos i nagimita ta utus na. Siya san i maaria a magpintas ta tolay. Tandaan moy, siya san i maari a mangiligtas ta tolay. Sakay siya be san i maari a manghukum ta tolay.
13 Nadid, batenék moy, sikam a mégkagi, a "Maglakad kame ta gabia ta iba a banuwan, a magnigosiyo kame sa ta esa a taon, a monda maging mayaman kame."
14 Bakit mégisip kam ta kona sa, pero éwan moy isipén i Diyos? Entan moy, éwan tam tukoy i manyaria dikitam ta gabia, da koman i kuném i buhay tam, a matunaw agad.
15 Ewan! I maigi a kagi moy, éy "Eng kaluuben na Panginoon, éy mabuhay kame, sakay itulos me tu gayak me a gemtén."
16 Pero sikam, éng mégpalalo kam ta gayak moy a gemtén, éy magkamali kam ta dikél.
17 Tandaan moy ye: éng tukoy na maski ti ésiya i tama a gemtén na, sakay éwan na tulos a gemten, éy te kasalanan siya.

5

Dapat Mangilag I Mayaman

1 Nadid, sikam a mayaman, tandaan moy i kagin kuae. Magsisi kam a
magsanget kam ta dikél, da te dumemét dikam a hirap a talaga!
2 Neta na Diyos a éwan tu pasa tu kayamanan moy. Sakay tu meadu a damit
moy, éy kutamén dén.
3 Sakay tu kuhata moy a niimbak moy, éy pinikas dén. Sakay tu pikas na,
éy saya i tandaa na kasalanan moy. Saya i katunayana a medémot kam. Isip
moy wade éy tu niimbak moy a para ta esa a panahun, éy kuhata. Pero éwan!
Eng éwan, i niimbak moy a éya, éy parusa moy a apoy!
4 Enta' moy, neta dén na Diyos a te liso ta bile moy tu suweldu du dinaya
moy a tarabahador moy. Sakay nabati dén na Mataas a Diyos i sanget dia.
5-6 Pinarusaan moy be du éwan tu kasalanan, sakay pinabunu moy side.
Ey éwan side linumaban dikam. Pero sikam, éy melagin san i buhay moy,
a meadu i kalayaan moy. Pero éwan moy alélahanén i péghukum na Diyos
dikam. Kapareho kam no baka a pinatabi a éwan na tukoy éng adene dén
siya a bunon.

Magtiyaga Kam a Maguhay

Ta Kédemét Na Panginoon

7 Nadid, sikam a tétotop ko, magtiyaga kam pa a hanggan ta kédemét na
Panginoon. Mara, entan moy tu ménubigan, mégtiyaga san siya a hanggan
éwan maluto tu pahay na. Sakay maguhay be siya ta panahun na uden,
monda makataluk.
8 Ey nadid sikam, éy dapat kam be a magtiyaga. Patibayén moy i isip moya,
da adene dén i kédemét na Panginoon.
9 Diyan kam négpipintas, a tétotop ko, monda éwan kam hukumén na Diyos.
Da adene dén i péghukum na Diyos ta tolay.
10 Tandaan moy du purupeta to éya a inutusan na Diyos. Basta tiniis de san
tu kahirapan de. Ey sé' maka ya i ahigén moya.
11 Kagi tam a masuwerte du mégtiyaga, sakay mégtiis. Nabaheta moy dén
ti Hob, tungkul to pégtiis na. To kélipas no hirap na, éy ginimet siya na
Panginoon a mahusay. Saya i katunayan a mebait i Panginoon, a méngagbi
ta tolay.
12 Nadid, a tétotop ko, i mahalaga a utus ko dikam nadid, éy diyan kam
ménumpa bagay mangako kam ta tolay. Diyan moy kagin a i sistigu na kagi
moya éy luta éy ta langet. Diyan moy isumpa a maski anya i sistigu na kagi
moya. Eng éwan, i maigia, éy umo kam san dén, o dikaya éwanén moy san dén,
monda éwan kam parusaan na Diyos.

Hatul a Tungkul Ta Panalangin

13 Nadid, éng te esa dikam a te hirap, éy dapat manalangin siya. Eng te esa
dikam a masaya, éy dapat magkanta siya ta kanta a puri ta Diyos.
14 Eng te esa dikam a te saket éy dapat pauwet na du tagapamahala a
matétanda ta simbaan moya, monda ipanalangin de siya. Sakay kuluan de
ta langis, a dulawan de i ngahen na Panginoon.
15 Ey du manalangin, éng umasa side ta Diyos, éy maghusay tu te saket.
Pahusayén na Panginoon a talaga. Sakay éng te kasalanan siya a dati, éy
pagpasensiyaan siya na Diyos ta éya.

16 Kanya i maigia dikam, éy ipagtapat moy du kaguman moy i kasalanan
moy. Sakay ipanalangin moy be i bawat esa, monda magamot kam éng
te saket kam. Da entan moy, i panalangin na mahusay a tolay, éy dikél i
kabuluhan na.
17 Mara ti Elias to araw: kapareho tam san siya a tolay, pero to pénalangin
na a éwan umuden, éy étélo a taon éy ta kalahati a éwan tu uden!
18 Nadid, to pénalangin na a huway, éy naguden man dén, a nagbunga man
dén i halaman na tolay.
19 A tétotop ko, éng mara te esa dikam a umadeyo ta tunay a péniwala tam,
éy maigi éng mapasoli siya no esa a kaguman na.
20 Tandaan moy, éng mapasoli moy tu kaguman moy a te kasalanan, éy
meligtas moy tu kaliduwa na ta parusa na Diyos. Sakay pati, éy pagpasen-
siyaan na Diyos i kasalanan na a meadu. Ewan dén. Santiago.

Tu Purumeru a Sulat ni Pedro

1 Gébwat ye ni Pedro, a apostol ni Jesu Cristo. Saye i sulat kua du pinili
na Diyos a tolay na a nangalat dén ta iba-iba a banuwan: ta Ponto, sakay
ta Galasia, sakay ta Kapadosia, hanggan ta Asia, hanggan ta Bitinia.
2 Sikam éy pinili kam Nama tam a Diyos sapul to sapul, da saya i kaluuben
na. Kaluuben na a sikam i ibukod naa a maging tolay na, a ipasakup kam ni
Jesu Cristo. Ey gimet ya na Banal a Espiritu. I nipangibut naa ta kasalanan
moy éy tu digi na. Edse maka dikam i biyaya na Diyos, sakay ta kapayapaan.

Matibay I Pag-asa Tam

3 Salamat ta Diyos, a Ama no Panginoon tam a Jesu Cristo. Dahil ta kagbi
na a dikél, éy nienak kitam dén a huway, a anak kitam nadid na Diyos, sapul
to nikabuhay a huway ni Jesu Cristo. Kanya matibay i pag-asa tama,
4 a umasa kitam ta gantimpala na Diyos a para dikitam a sakup na a tolay.
Hinanda na dén ya ta langet, da éwan sa mabagu, sakay éwan maibut, sakay
éwan malipas.
5 Dahil ta péniwala tam, éy alagaan kitam na Diyos ta kapangyarian na,
hanggan méguhay kitam ta kaligtasan tam a dumemét ta katapusan na
panahunae.
6 Nadid, dapat a masahat kam ta éya, maski mélungkut kam nadid ta sari-
sari a hirap moy. Diden ya a hirap moy éy ipangpuhuba dikam na Diyos.
7 Mara ta gintu, éy puhubaan na tolay ta apoy, monda meta de éng tunay. Ey
kona be sa i péniwala moy; puhubaan na Diyos, monda meta na éng tunay. I
péniwala moya, éy mahigit pa ta kamahal na gintu. Nadid, éng meta na Diyos
a tunay i péniwala moya, éy purién na kam ta aldew a késoli ni Jesu Cristo.
Sakay igalang na kam be.
8 Nadid, maski éwan moy pabi neta ti Jesus, éy tukoy ko a mahal moy dén
siya sakay méniwala kam dén diya. Kanya mésahat kam a tahod a tahod,
9 da makamtan moy i kaligtasan na kaliduwa moya, da saya i keangayana
na péniwala moya.
10 Entan moy du purupeta to araw, siniyasat de ta mahigpit i tungkul ta éya
a kaligtasan. Side i naghulaa tungkul ta mahusay a iatéd na Diyos dikam.
11 Siniyasat de éng nikésiya i deméta na éya, sakay éng kodya na a manyari,
dahilan nipaisip dide na Espiritu ni Cristo i tungkul ta panahun a éye. Sakay
nipahayag dide na Espiritu a maghirap ti Cristo, sakay nipahayag na be dide
i kapangyarian ni Cristo ta kétapos na a maghirap.
12 Nipahayag na Diyos diden ya a purupeta a éwan matupad i éya a péghula
de ta panahun de a sarili, éng'wan nadid a panahun tam. Ey nadid, du utusan
na Diyos, éy nipahayag de dén dikam i Mahusay a Baheta, da nipaliwanag
dide na Banal a Espiritu. Ey du anghel ta langet, éy gustu de be a mapospusan
i éya.

Kailangan a Maging Banal Kam

13 Kanya nadid, éy patibayén moy i isip moya. Ingatan moy i bégi moya.
Umasa kam ta mahigpit ta memahal a iatéd na Diyos dikam ta késoli ni Jesu
Cristo.

14 Da anak kam na Diyos, éy sundin moy siya. Diyan moy gégemtén a huway
tu ugali moy to éwan moy pabi pékapospos ta katutuhanan.
15 Eng'wan, dapat a maging banal kam ta étanan a gimet moy, da banal i
Diyos.
16 Da i kagia ta kasulatan, éy kailangan kan a magpakabanal kam, da banal
i Diyos.
17 Nadid, éng dulawén moy i Diyos a Ama moy ta panalangin, éy kailangan
a igalang moy siya habang buhay kam. Tandaan moy, siya i maghukuma ta
étanan a tolay ayun to ginamet de, a éwan siya tu kampian.
18 Tukoy moy dén éng anya i nipanubus naa dikam to medukés a ugali moy
a gébwat du apo moy. Bakén a kuhata i nipanubus naa dikam, da maibut ya.
19 Eng'wan i nipanubus naa dikam, éy tu dige ni Cristo. Siya i tupa a éwan
tu kapintasan, a nipagtubus na Diyos ta kasalanan na tolay.
20 Bagu linalang i mundua, éy nihanda dén siya na Diyos ta éya a gimet na.
Ey nadid a panahun, éy pinaange se siya na Diyos monda tubusén na kitam.
21 Dahil ni Cristo éy méniwala kam ta Diyos. Ey Diyos i nagpabuhaya diya
a huway, a inatdinan na siya ta kapangyarian na. Kanya nadid éy méniwala
kam ta Diyos a umasa kam diya.
22 Nadid, éy melinis kam dén dahil ta késunud moy ta katutuhanan. Ey
matapat dén i pégmahal moy du top moy ta péniwala. Kanya pilitén moy a
négmahalan kam.
23 Tandaan moy, nihuway kam dén a nienak, a Diyos dén nadid i Ama
moya. Ey gébwat ya ta kagi na Diyos a éwan malipas. I éya a kagi i méngatéda
ta bigu a buhay a éwan tu katapusan.
24 Dahilan te kagi ta kasulatan, a i kagi naa éy: “Koman kan i lamon i tolay,
da sandali san i buhay dia. Sakay i kamahal na tolay éy koman kan san i
bulaklak, a malanés agad i lamon sakay tu bulaklak na.
25 Pero i kagi na Diyos, éy pirmi.” Nadid, i éya a kagi na Diyos, éy saya i
Mahusay a Baheta a nepahayag dén dikam a talaga!

2

Tu Bito a Maging Hari

1 Kanya nadid sikam, éy ibutan moy i étanan a medukés a ugali. Diyan
kam mégbuli-buli; diyan kam mégwari-wari; diyan kam ménaghili; diyan kam
mégpintas.
2 Mara entan moy tu mabulol, gustu na a palagi i gatas, monda sumibét
siya. Nadid éy kona maka sa i ahigén moya--dapat a gustu moy a palagi i
kagi na Diyos, monda sumibét i péniwala moya, a hanggan magkamit kam ta
kaligtasan.
3 Da sikam, éy nabati moy dén i kabaitan na Panginoon.
4 Umadene kam ta Panginoon. Mara siya i bito a inidelan na tolay. Pero i
Diyos, éy pinili na siya a mahal na.
5 Ey nadid sikam, mara maging bito kam be, monda gamitén kam na Diyos
a kasangkapan na ta pégbile na. Nadid, éy sikam be i tagapanalangin, a
méngatéd kam ta Diyos ta gustu na, ta pamag-itan ni Jesu Cristo.
6 Da kinagi na Diyos ta kasulatan, a te pinili kan siya a maging hari. Mara
bito siya a mahalaga. Ey pataknégén na kan siya ta Jerusalem, a siya i bito a
panuluk na bile. Ey éwan kan magsisi i maski ti ésiya a méniwala diya.

7 Kanya ngani mahalaga ti Jesus dikam a méniwala diya. Pero du éwan méniwala, éy side i mangtupada ta éye a kagi ta kasulatan, a i kagi naa éy:
"Tu bito a inidelan du tagapagbile, da isip de éwan tu pasa, éy siya bale kan i
mahalagaa a bito a panuluk na bile."
8 Sakay te kagi be a iba, a "I éya a bito, éy keehakpaan kan na tolay." Kanya
side meehakpa, éy éwan side méniwala ta kagi na Diyos. Nadid, i kahulugina
na hakpaa, éy hukum! Ey saya i nihanda na Diyos dide a parusa.

9 Pero sikam, éy éwan kam sa kona, da sikam i lahi na a pinili na. Sikam
i tagapanalangina ta tunay a hari. Sikam i tolay na, a pinili kam na Diyos
a monda magpahayag kam ta memahal a gimet na. Pinaadeyo na kam ta
kedikléman, a pinégiyan na kam ta demlag naa a memahal.
10 To éya, éy éwan kam tolay na Diyos. Pero nadid, éy tolay na kam dén.
To éya, éy éwan kam pinagpasensiyaan na Diyos, pero nadid éy kinagbian na
kam dén a pinagpasensiyaan na kam dén.

Du Utusan Na Diyos

11 Nadid, kakaguman ko a mahal, natandaan moy, éwan kitam dén sakup
na munduae, éng'wan sakup kitam dén na langet. Kanya i bilin kua dikam
nadid, éy iwasan moy tu gustu na bégi moya a medukés, da saya i méngsawaya
ta késunud moy ta Diyos.
12 Dapat a mahusay san i ugali moya ta harap du éwan mékidiyos, monda
maski pépintasan de kam nadid, éy meta de a mahusay bale i ugali moya.
Nadid, éng kona sa, éy purién de be i Diyos ta aldew a késoli na ta mundua.

13 Nadid, alang-alang ta Panginoon, éy dapat ipasakup kam du te kapang-
yarian ta banuwan. Maski hari, da siya i mataasa,
14 maski mayor, éy sundin moy be, da side i utusan na hari a mégparusa du
te kasalanan. Sakay purién de be du mégimet ta tama.
15 Da saye i kaluuben na Diyos: Magimet kam san ta mahusay, monda meta
na tolay a kakabulyan san tu pégpintas dikam du iba a tolay a kulang tu isip.
16 Sikam éy libri kam dén, da niligtas kam dén na Diyos. Pero diyan kam
mégisip a makagimet kam ta medukés da libri kam. Eng'wan dapat a utusan
kam na Diyos.
17 Igalang moy i maski ti ésiya a tolay. Sakay mahalén moy du top moy ta
péniwala. Igalang moy be i Diyos, sakay igalang moy be tu hari moy.

Ahigén Moy Tu Tiniis Ni Cristo

18 Sikam a utusan, éy kailangan a igalang moy du amo moy. Ipasakup kam
dide maski mebait side, maski meiyamut side.
19 Dahilan, éy kasahatan na Diyos i kona sa a tolay a mégtiis ta parusa, éng
éwan siya tu kasalanan, da isipén na éya i Diyos.
20 Pero anya, purién kam beman na Diyos éng tiisén moy i parusa dahil
ta ginamet moy a medukés? Ewan! Pero éng tiisén moy i parusa dahil ta
ginamet moy a mahusay, éy kagbian kam na Diyos.
21 Tandaan moy, kanya pinili kam na Diyos, éy monda magtiis kam be.
Nagtiis ti Cristo ta hirap alang-alang dikam. Ey nadid éy dapat ahigén moy
siya.
22 Ewan siya nagimet ta maski anya a kasalanan. Ewan tu nakabati diya a
nagbuli-buli.

23 To péngdusta de diya, éy éwan siya ginumanti dide ta salita a medukés.
To péghirap na, éy éwan siya nagbanta dide. Eng'wan, basta inumasa siya ta
Diyos, da Diyos i tunay a maghukum dide.
24 Naparusaan dén ti Cristo ta kasalanan tam to péngipako de diya to
kudos, monda sikitam, éy ibutan tam tu kasalanan tam, a tulos gemtén tam i
mahusay a gimet. I nipamahusay naa dikam, éy tu talitalingo na.
25 To éya, éy koman kam i tupa a netawtaw ta talon. Pero nadid, éy pinasoli
kam dén na Diyos ta Pastor moy a tagaalaga dikam.

3

Ugali Na Pasawa a Méniwala Ni Jesus

1 Nadid, sikam a bébekés, éy dapat ipasakup kam du asawa moy, monda
maski éwan side méniwala nadid ta kagi na Diyos, éy amo-amon moy side
dahil ta ugali moy a mebait. Nadid maniwala side, maski éwan moy side
pégkagian,
2 éng meta de i ugali moya a mahusay sakay tu pénggalang moy dide.
3 Sikam a bébekés, éy diyan kam masiyadu a magpaganda ta bégi moya,
kaparis na pégaayus ta buk, sakay ta pégsolot ta gintu, sakay ta pégbihis ta
damit a mahalaga.
4 Eng'wan, i mégebihis moy makaa, éy tu mebait a isip moy, da éwan malipas
i kona sa a kamahal na bébe. Sakay pati, éy dulawén ya na Diyos a memahal
a tahod.
5 Kona sa i ugalia du bébe to éya a panahun a inumasa ta Diyos. I mégebihis
dia éy tu ugali de a mebait to asawa de.
6 Saya i gimita ni Sara to araw. Tu asawa na a Abraham, éy dinulaw na a
amo na, a sinunud na siya. Ey nadid sikam a bébekés, éy sikam ngani i lahi
naa éng magimet kam ta mahusay, sakay éng éwan kam méganteng.
7 Nadid pati sikam a lélake, dapat a kagbian moy du asawa moy, a igalang
moy be side, da mehina side kesira ta lélake. Diyan moy kaleksapan a
mebilang be side ta buhay a éwan tu katapusan. Nadid, éng kona sa, éy éwan
abala i panalangin moya.

Tungkul Ta Hirap Du Méniwala

8 Nadid, saye i bilin kua dikam a étanan: Maging isesa kam tu isip.
Négsuyuan kam. Mahalén moy du top moy ta péniwala. Sakay maging mebait
kam a diyan kam palalo.
9 Diyan moy gantian ta medukés tu mégimet ta medukés dikam. Sakay
diyan moy dustaén tu mégdusta dikam. Eng'wan i ganti moy maka dide, éy
ipanalangin moy side a kagbian maka side na Diyos. Da tandaan moy, maski
nagkasala kam ta Diyos éy pinili na kam a bendisiyonan na kam.
10 Kanya kagi na kasulatan, a "Tu te gustu a magkamit ta malaya a buhay,
éy diyan kan siya mégkagi ta medukés, sakay diyan mégbuli-buli.
11 Dapat pabayan na kan i gimet a medukés, a magimet siya ta mahusay.
Sakay pilitén na kan be i mapayapa a buhay.
12 Da alagaan kan na Panginoon du mahusay, a baten na a palagi i
panalangin de. Pero du mégimet ta medukés, éy idelan na kan."
13 Kanya nadid, ti ésiya i magpasakita dikam éng mesipag kam a magimet
ta mahusay?

14 Pero maski maghirap kam da mégimet kam ta mahusay, éy masuwerte
kam. Diyan kam méganteng ta tolay, sakay diyan kam métageg.
15 Eng'wan, basta méniwala kam ni Cristo, a gemtén moy a Panginoon moy.
Sakay handa kam maka dén a palagi a magpaliwanag ta maski ti ésiya a
magpakelagip dikam tungkul ta kéasa moya ta Diyos.
16 Pero éng magpaliwanag kam ta tolay éy dapat mebait san i kagi moya
dide, a igalang moy du pégkagian moy. Pamihasaén moy a matapat kam tu
isip, monda éng pépintasan kam na tolay dahil ta ugali na péniwala moy, éy
masanike side.
17 Mara, éng maghirap kam dahil ta gimet moy a mali, éy parusa ya to
kasalanan moy. Pero, éng maghirap kam dahil ta gimet moy a tama, éy
mahusay ya, da tukoy tam a kaluuben na Diyos a maghirap i sakup na a tolay.
18 Kaluuben na a ahigén tam ti Cristo ta hirap na. Ey nagpakamatay ti
Cristo para dikam. Minate siya para ta kasalanan na étanan, monda maari
kam a ipasakup ta Diyos. Minate tu Mahusay alang-alang du medukés.
Minate tu bégi na, pero tu espiritu na éy buhay,
19 a tulos inumange tu espiritu na du nepihesu a kaliduwa na tolay a
minate to araw, a nagpahayag siya dide.
20 Side ya du éwan naniwala ta Diyos to panahun ni Noe to nipagimet na
to barko. Nale a nagtiis i Diyos to ugali de a medukés. Ey nadid, sénganya du
sinumakay to barko a nakaligtas to bihéng? Walu san a tolay!
21 Ey nadid, i dinom na éya a bihéng éy saya i halimbawa na pégbinyag a
magligtas dikam. I pégbinyag éy éwan monda maibut tu légi ta bégi, éng'wan
monda atdinan kam na Diyos ta melinis a isip a éwan tu kasalanan. Kanya
nakaligtas dén du nagpabinyag, éy dahil to nikabuhay a huway ni Jesu Cristo.
22 Ey nadid éy nagsoli dén siya ta langet, a kaguman na sa i Diyos. Ey siya
i te kapangyariana ta étanan a anghel sakay du espiritu sakay du iba pa a
mataas ta langet.

4

1 Nadid, da naghirap ti Cristo, éy dapat a maghanda kam be a maghirap.
Dahilan maski ti ésiya a mégtiis ta hirap, éy éwan siya maabala ta kasalanan.
2 Kanya sapul nadid, éy ipasakup kam ta kaluuben na Diyos dikam, habang
buhay kam. Diyan moy sésundin tu gustu na bégi moya a medukés.
3 To éya éy nagimet kam be ta gimet du éwan mékidiyos a kagustuan de.
To éya éy bastos tu ugali moy; sakay medukés i gustu na bégi moya; sakay
méglélasing kam; sakay sumésamba kam be ta diyos-diyosan, maski bawal.
Pero nadid éy tama dén ya a pégimet moy ta medukés. Diyan kam dén
huméhuway.
4 Kanya mégtaka nadid dikam du éwan mékidiyos, da éwan kam dén
mékiagum dide ta kona sa a medukés a gimet. Kanya dédustaén de kam nadid.
5 Pero kédemét na oras a humarap side ta Diyos, éy panagutan de i
kasalanan de. Ey handa dén nadid i Diyos a maghukum du tolay a buhay,
sakay du pate.
6 Nadid minepahayag be dén i Mahusay a Baheta du tolay a pate. Kanya
maski naparusaan side to kébuhay de to araw, éy makasapit be dén i kaliduwa
de ta buhay a éwan tu katapusan, a kona ta Diyos.

Gamitén Moy Tu Utus Na
Diyos a Namihasaan Moy

7 Tandaan moy, adene dén i katapusan na mundua. Kanya mangilag kam
a tipidén moy i bégi moya, monda makapanalangin kam ta mahusay.
8 I mahigpit a kailangan moy, éy négmahalan kam ta mahusay. Dahilan du
mégmahal ta tolay, éy nabuha dén i kasalanan de.
9 Tu top moy ta péniwala, éy patulusén moy side agad ta bile moy, a diyan
kam mégdukés tu isip.
10 Nadid, éng pinagkaluuben kam na Diyos ta maski anya a tungkulin moy,
éy saya i gemtén moya a pangtulung moy du kaguman moy. Nadid, éng
pakunan moy sa, éy mahusay i pégamit moya ta niatéd dikam na Diyos.
11 Mara, éng nipagkaluub diko na Diyos a magtoldu, éy sigi ka a magtoldu
ka ta kagi na Diyos. Eng nipagkaluub na diko a mangtulung ta top mo ta
péniwala, éy tulungan mo side ta lalo, a gamitén moy i niatéd diko na Diyos
a tungkulin mo. Nadid, éng kona kam sa, éy purién na tolay i Diyos dahil ni
Jesu Cristo. Siya san i purién na tolay. Siya san i te kapangyarian a éwan tu
katapusan.

Maghirap a Talaga Du Méniwala Ni Jesus

12 Nadid, a kakaguman ko, diyan kam mégtaka ta dikél a hirap moy a tétiisén
moy nadid, da saya i péngpuhubaa dikam na Diyos.
13 Eng'wan dapat a masahat kam ta éya, da saya i kabahagi moya to hirap
ni Cristo. Nadid, éng pakunan moy sa, éy masahat kam a tahod a talaga ta
aldew a késoli ni Cristo a ipeta na i kapangyarian na.
14 Sakay éng ahewén kam na tolay da sakup kam ni Cristo, éy masuwerte
kam, da tanda ya a édse dikam a talaga i memahal a Espiritu na Diyos.
15 Pero mangilag kam, a diyan kam magimet ta medukés, monda éwan
kam maparusaan. Mara diyan kam mémuno, diyan kam mégtako, diyan kam
mékialam ta éwan moy katungkulan.
16 Pero éng maparusaan i maski ti ésiya dikam da méniwala kam ni Jesus,
éy diyan na ikésanike tu parusa na; éng'wan dapat a magpasalamat siya ta
Diyos, da sakup siya ni Cristo.
17 Da entan moy, dumemét dén nadid i oras a puhubaan na Diyos du sakup
na a tolay. Ey nadid, éng paghirapén na kitam pa, éy anya wade i hirapa du
éwan méniwala ta Mahusay a Baheta a gébwat ta Diyos éng puhubaan na side?
Mahigpit a talaga!
18 Dahilan, “Eng talaga a éwan meligtas du mahusay a tolay, éy anya wade
i keangayana du éwan mékidiyos a makasalanan?”
19 Kanya sikam a te hirap ayun ta kaluuben na Diyos dikam, éy basta sigi
kam san ta gimet moy a mahusay, a umasa kam san ta Diyos, da matapat siya.

5

Du Tupa Na Diyos

1 Nadid, sikam a tagapamahala du méniwala ta ina, éy te kaginék dikam. Ey
tandaan moy, sakén éy tagapamahalaék be. Sakay sistiguék be to péghirap ni
Cristo to kudos. Sakay te kabahagiék be ta kapangyarian na a humayag ta
késoli na. Nadid, saye i bilin kua dikam a tagapamahala:
2 Pastoran moy du tupa na Diyos a nipagkatiwala na dikam. Pero dapat a
maluwag kam tu isip, da saya i gustua na Diyos. Sakay diyan moy hangadén
a maketa kam ta kuhata, éng'wan i hangadén moy sana, éy tulungan moy du
tupa na Diyos.

3 Diyan kam metapang du nipagkatiwala dikam na Diyos ta simbaan moy,
éng'wan ipeta moy dide i mebait a ugali moy, monda ahigén de maka i ugali
na tunay a méniwala ni Jesus.
4 Ey nadid, késoli se na Mataas a Pastor, éy atdinan na kam ta gantimpala
moy a éwan malipas.
5 Nadid, éy kona be sa sikam a kabataan: Kailangan a ipasakup kam du
matétanda. Sakay négsuyuan kam a étanan, da entan moy, “Du palalo, éy idelan
kan na Diyos; pero du mebait, éy kagbian na kan.”
6 Kanya, éy ipasakup kam nadid ta kapangyarian na Diyos, monda itaas na
kam ta takda na a panahun.
7 Umasa kam ta Diyos ta étanan a hirap moy, da siya éy mahal na kam.
8 Mangilag kam, dahilan tu kalinga moy a Satanas, éy palebut-lebut san a
koman i metapang a liyon a mégéngéh, a mégahayok ta duklusén na a tolay.
9 Labanan moy siya, sakay patibayén moy i péniwala moya, monda éwan
na kam madaig. Da tukoy moy a kona be sa i pégtiisa du kapareho moy a
méniwala ta maski ahe ta mundua.
10 Ey nadid, kétapos moy a magtiis ta sandali, éy pahusayén na Diyos i
péniwala moya, a patibayén na i isip moya. Siya i méngagbia ta tolay. Siya i
nagpilia dikam a monda te kabahagi kam be ta kapangyarian na a éwan tu
katapusan, dahil ni Cristo.
11 Siya i te kapangyarian a éwan tu katapusan! Kona sa.
12 Ti Silbano i katulung ko a nanulat ta sulatae dikam. Ey ibilang ko siya
a top ko a matapat. Kanya nisulat ko i éye dikam, éy monda hatulan ta kam,
monda patunayan ko dikam a saye i tunay a kagbi na Diyos dikam. Manatili
kam ta éye.
13 Nadid, di top tama ta simbaanae na Babilonia, éy mékikumusta side
dikam. Side be i pinilia na Diyos. Sakay ti Markos a bilang anak ko ta éye,
éy mékikumusta be dikam.
14 Négbatian kam a négmahalan kam. I kapayapaan éy umagum maka
dikam, sikam a tagasunud ni Cristo. Ewan dén. Pedro.

Tu Ikaduwa a Sulat ni Pedro

1 Gébwat ye ni Simon Pedro, a apostol sakay utusan ni Jesu Cristo. Saye i
sulat kua dikam a tinumanggap ta péniwala. Nadid éy kapareho me kam dén
a sakup na Diyos. Ey gébwat ya ta mahusay a gimet na Diyos tam a ti Jesu
Cristo a tagapagligtas.
2 Edse maka dikam i biyaya na Diyos sakay ta kapayapaan, dahil ta
pékapospos moy ta Diyos éy ta Panginoon tam a Jesus.

I Dapat a Ugali Du Méniwala

3 Pinili kitam na Diyos, monda mabati tam i kapangyarian na éy ta
kabaitan na. Da tukoy tam siya, éy patibayén na i isip tama, ta pamag-itan
na kapangyarian na, monda matapat kitam diya tu ugali.
4 Ey nadid, dahil ta kapangyarian na, éy nangako siya dikitam ta mahalaga
a bagay, monda makaiwas kitam ta medukés a gimet na tolay ta munduae a
kapahamakan, sakay maaheg tam i ugali naa.
5 Kanya nadid, dahil ta éya, éy magimet kam ta mahusay, monda metibay i
péniwala moya. Sakay mégisip kam ta tama;
6 sakay tipidén moy i bégi moya; sakay tiisén moy i hirap moy; sakay
mékidiyos kam ta mahusay;
7 sakay négsuyuan kam; sakay négmahalan kam.
8 Nadid, éy kona sa i ugali moya a talaga, éy tukoy moy dén i Panginoon tam
a Jesu Cristo, sakay maging mahalaga i tarabaho moya diya.
9 Pero i maski ti ésiya a éwan sa kona i ugali na, éy koman dén siya i kulang tu
isip. Naleksapan na wade den tu nipagpasensiya diya na Diyos ta kasalanan
na.
10 Kanya nadid, sikam a tétotop ko, da pinili kam dén na Diyos a dinulaw
na kam, éy patibayén moy i éya a lagay moy. Eng pakunan moy sa, éy éwan
kam mebut a talaga.
11 Sakay matanggap kam a mahusay ta kaharian na Panginoon tam a Jesu
Cristo a tagapagligtas. Ey éwan tu katapusan i kaharian na.
12 Nadid, maski matibay dén i péniwala moya sakay tukoy moy dén i éya a
nisulat ko, éy ipaala-ala ko san dikam a huway-huway.
13 Dahilan habang buhayék, éy minamaigi ko a ipaala-ala ko ye dikam,
monda isipén moy.
14 Tukoy ko a adene dén i oras a maibut i buhay ko ta munduae, ayun to
kinagi diyakén ni Panginoon Jesus.
15 Kanya nadid éy gemtén ko i kaya ko a magimet ta sulat a para dikam,
monda maski mateék éy te magpaala-ala dikam tungkul ta éye a pégtoldu.

Du Naketa Ta Kapangyarian Ni Cristo

16 Tandaan moy, to pégpahayag me dikam tungkul ta késoli na Panginoon
tam a Jesu Cristo, éy éwan me sinugsug i sari-sari a kakabulyan a lagip. Da
sikame a mismo i naketaa ta kapangyarian na.
17-18 Entan moy, kaguman kame ni Jesus to édse na to buked a pinégkagian
dikame na Diyos. Nabati me tu boses Nama na ta langet to péngpuri na diya,
a dinemlagen na i bégi naa. I kinagi naa, éy “Saye i anak ko a mahal ko, éy
mésayaék diya.”

19 Nadid, i éya a nanyari ta harap mia, éy saya i nagpatunaya a tama tu
nihula du purupeta to araw. Kanya sikam, éy sugsugén moy i éya a hula, da
koman ya i simbu a mangdemlag ta kedikléman, a hanggan éwan dumemét a
huway i Panginoon. Mara, koman siya i palawayan a magpaliwanag ta isip
moya.
20 Pero i mahigpita a kailangan a matandaan moy, éy éwan tu makapag-
paliwanag ta maski anya a hula ta kasulatan na Diyos, éng isip na san.
21 Dahilan i nihula du purupeta, éy éwan gébwat ta isip na tolay, éng'wan
pinégkagi na Banal a Espiritu diden ya a tolay, to pégpahayag de ta kagi na
Diyos.

2

Tungkul Du Mégtoldu Ta Mali

1 Pero te mebuli be a purupeta to araw a nagtoldu du Judeo ta kakabulyan.
Ey kona be sa nadid, te umange be dikam a talaga a tolay a mebuli, a mégtoldu
ta kamalian. I pégtoldu dia, éy makay makasida ta péniwala moya. Sakay pati,
éy idelan de tu Panginoon de a néngiligtas dide. Kanya bigla a dumemét dide
i kapahamakan de.
2 Sakay pati, éy meadu a tolay du simbaan a umaheg ta ugali de a bastos.
Ey nadid, dahil ta éya, éy mapintasan na tolay i péniwala tam.
3 Diden ya a mégtoldu ta mali, éy linlangén de kam ta sari-sari a uhon de,
monda maalap de i kuhata moy. Pero nakahanda dén a dati i maghukuma
dide.
4 Mara, entan moy du anghel a iba a nagkasala. Ewan side pinatawad na
Diyos, éng'wan nibut na side ta impiyerno, a nipihesu na side ta mediklém a
lugar. Sakay ginapus na sa side ta kadena a hanggan ta aldew na péghukum.
5 Sakay du tolay to araw a nagkasala, éy pinabihéng na Diyos i mundua a
hanggan da minapuksa side. Basta i niligtas na sana éy de Noe a mététena, a
walu side. Ti Noe a nagtoldu ta mahusay a ugali.
6 Sakay du banuwan na Sodoma sakay Gomora, éy pinarusaan side na
Diyos a pinuksa na side ta apoy. Ey saya i tandaa para ta étanan a tolay, a
hukumén na Diyos a talaga du medukés.
7 Basta i niligtas na sana ta éya, éy ti Lot, da mahusay siya. Ti Lot, éy
mélungkut a mélungkut ta medukés a ugali diden ya a bastos a tolay.
8 Dahilan to pégiyan ni Lot dide, éy neta na aldew-aldew i ugali de a
medukés. Kanya mélungkut siya.
9 Nadid, i kahulugina na éya a étélo a halimbawa, éy monda meta moy i
ugali na Panginoon a méngagaw du mékidiyos a tolay ta hirap de. Sakay ugali
na be a méngipihesu du medukés a tolay a hanggan ta aldew na péghukum.
10 Ey lalo i parusa na du tolay a sundin de san i kalayaan na bégi dia a
bastos, sakay du mégidel ta tagapamahala dide.

Nadid, diden ya a mégtoldu ta mali, éy kona be sa i péngparusa naa dide.
Side éy méngahas, sakay palalo side. Sakay éwan side gumalang du anghel ta
langet, éng'wan dustaén de side.
11 Pero du anghel, maski mataas side diden ya a mégtoldu ta mali, éy éwan
de side iabla ta harap na Panginoon.
12 Pero side a mégtoldu ta mali, éy sugsugén de san tu katétubu de a ugali
a medukés. I isip dia éy koman san i isip na mealiyas a hayup a linalang na

Diyos a monda bunon na tolay. Dustaén de be i maski éwan de tukoy. Pero mate side a koman i mealiyas a hayup.
13 Saya i kabayadena no gimet de a medukés. Maski aldew dén éy sundin de san i kabastosan de a ikésaya de. Sakay éng mékidipon side dikam ta pégmiting moy, éy kapintasan tu péngan moy. Mésaya side ta péngloko de dikam a pégtoldu de.
14 Ewan side tu iba a ahayukén, éng'wan bébe a kasayaan de. Ewan side mégsawa ta gégemtén de a kasalanan. Pagkamalién de du tolay a mehina san tu péniwala de. Namihasa side a medémot. Pero nisumpa dén side na Diyos.
15 Diden ya a mégtoldu ta mali, éy pinabayan de dén i tunay a péniwala, a tulos naibut dén side. Inaheg de tu ugali ni Balam a anak ni Bosor to araw. Ey anya tu ugali ni Balam, éy nagimet siya ta medukés monda maketa siya ta kuhata.
16 Pero to talaga na a pagkasala, éy sinaway siya no kabayo na, a pinégkagian na siya ta boses na tolay, dahil to gimet na a medukés.
17 Side a mégtoldu ta mali, éy koman side i bukal a natian, da éwan dén side tu pasa. Kuman side i kuném a nianod na pahés. Ey nadid, éy nipaghanda dén side na Diyos ta mediklém a lugar a medukés.
18 Isip de matalinung i pégkagi dia, pero éwan tu pasa a talaga a kagi. Mara du tolay a bigu a méniwala ni Jesus, éy talaga a ginanan de i kaguman de a medukés. Pero diden ya a mégtoldu, éy tétatangguan de side. I nipangtatanggu dia dide, éy éwan kan bawal i gustu na bégi dia a kabastosan.
19 I pégtoldu dia, éy maging malaya kam kan éng ipasakup kam dide. Pero side, éy éwan side malaya, da gégipusén side na ugali de a méngipahamak dide. Bakit, éwan de wade tukoy a matalo i tolay ta ugali de a medukés?
20 Entan moy, éng makalégsew i tolay ta ugali a medukés ta mundua, da tukoy de ti Panginoon Jesu Cristo, éy mahusay. Pero nadid, éng madikép man dén side na ugali ta mundua, éy lalo a medukés i lagay dia kesira to neditol.
21 Maigi maka san dén éy éwan napospusan na kona sa a tolay i péniwala tam, kesira ta tinanggap de, sakay tulos pinabayan de.
22 Eng kona sa, éy tupadén de tu lagip, a "Ugali na aso, maski i ota na kan, éy kanén na be a huway. Sakay tu babuy kan, maski digusén mo, éy sumoli san ta putik."

Tu Pangako Ni Jesus
Tungkul Ta Késoli Na

3

1 Nadid, a kakaguman ko, saye i ikaduwa a sulat a nisulat ko dikam. Kanya ko nisulat dikam i éduwa a éye a sulat, éy monda éwan moy kaleksapan tu péniwala tam.
2 I gustu kua, éy ipaala-ala ko dikam tu nihula du purupeta na Diyos to araw. Sakay ipaala-ala ko be dikam tu utus na Panginoon a nipahayag dikam du apostol.
3 I kailangan a mapospusan moy, éy bagu dumemét i katapusan na panahunae, éy te lumitaw a tolay a mangloko dikam. Side éy sundin de san i kalayaan de. I pangloko dia dikam
4 a kagi, éy "Bakit, ahe se tu Panginoon moy? Isip me i pangako na éy sumoli kan? Bakit," kagi de, "nale dén a nate du apo tam, péro éwan pabi nabagu i munduae sapul to pénglalang na Diyos!"

5 Pero entan moy, du mangloko dikam ta kona sa, éy naleksapan de dén i
ginamet na Diyos to araw. Basta kinagi na Diyos, éy nalalang dén i mundu éy
ta langet. I nipanglalang na ta mundua, éy dinom.
6 Sakay pati, i nipamunu naa ta tolay to araw, éy dinom be, da pinabihéng
na ta dikél i mundua.
7 Ey nadid, i mundu tama éy ta langet, éy kagi na Diyos a matutod side ta
apoy. Matutod kan side kédemét na aldew a péghukum na Diyos du medukés
a tolay.
8 Nadid, a kakaguman ko, tandaan moy, maski malipas i sanglibu a taon,
éy koman san ya i esa a aldew ta Diyos.
9 Kanya diyan moy isipén a naleksapan dén na Panginoon tu nipangako
na tungkul ta katapusan na mundua. Eng'wan kanya meale pabi, éy
mégpasensiya siya ta tolay. Umasa siya a magsisi maka side ta kasalanan de,
da sala na a mapahamak side.
10 Pero entan moy, i aldew na péghukum na Panginoon, i kédemét na éy
koman i kédemét na mégtako, a basta bigla! Kédemét na éya a oras, éy bigla
a maibut i langet, a te makaanteng a ugung. Sakay matunaw ta apoy i bilag,
sakay tu bulan, sakay du biton. Pati i mundua, éy matunaw be.
11 Nadid, da kona sa i katapusana na étanan, éy dapat a mahusay i ugali
moya, a sumunud kam ta Diyos.
12 Maguhay kam san ta éya a aldew na Diyos, a gemtén moy i kaya moy
monda dumemét agad. Saya i aldewa a matutod i langet, a tulos matunaw.
Sakay tu pasi na apoy, éy tunawén na tu bilag, sakay tu bulan sakay du biton.
13 Pero sikitam éy umasa kitam ta bigu a langet sakay ta bigu a mundu, da
saya i pangako na Diyos. Ey éwan tu medukés ta éya a maski anya.
14 Kanya nadid, a kakaguman ko, ale moy a maguhay ta éya a aldew, éy
pilitén moy a magimet ta mahusay, a mapayapa i isip moya, monda demtan
kam na Diyos a éwan kam tu kasalanan.
15 Alelahanén moy, kanya meale pabi i Panginoon, éy monda madagdagen
pa du tolay a meligtas. Kona be sa tu nisulat no top tam a Pablo. Ey Diyos i
nangatéda diya ta katalinungan na a nanulat dikam.
16 Négkagi ti Pablo ta étanan a sulat na ta tungkul ta éya. Pero te kagi be du
sulat ni Pablo a medisalad, éy mehirap ya a mapospusan. Kanya du mali
tu isip, éy ipaliwanag de ta éwan tama. Ey kona be sa i gimet dia ta iba a
kasulatan. Kanya mapahamak side.
17 Pero sikam a kakaguman ko, da napospusan moy dén ya, éy mangilag
kam. Makay pagkamalién kam du medukés a tolay a mégtoldu ta mali. Ey
mebut kam be.
18 Tumibay a tumibay maka i péniwala moya ni Jesu Cristo, dahil ta kagbi na
dikam sakay ta pékapospos moya diya. Siya i Panginoon tam a Tagapagligtas
tam. Siya san i purién na tolay, a éwan tu katapusan. Ewan dén. Pedro.

Tu Purumeru a Sulat ni Juan

1 Ménulaték dikam nadid tungkul diya. Sapul to sapul éy siya dén i mégkagi
ta kagi na Diyos a méngatéd ta buhay. Ey sikame éy nabati me dén siya, sakay
mineta me, sakay kinapot me be.
2 Siya, to kédemét na, éy mineta me ngani dén. Ey nadid éy ipatunay
me dikam. Ey siya bale i Cristo a méngatéd ta buhay a éwan tu katapusan.
Kaguman na Tama tam a Diyos bagu dinumemét dikame.
3 Nadid éy ibaheta me dikam i éya a mineta me sakay minabati me, monda
mékiagum kam dikame a makipagkaesa kitam Nama tam a Diyos, sakay ta
anak na a Jesu Cristo.
4 Ey isulat ko ye dikam nadid, monda lalo a masaya kitam ta mahusay.

I Diyos Ey Demlag

5 I Diyos éy siya i demlag, a éwan tu diklém diya.
6 Kanya éng kagin tam a kaguman tam siya, pero tulos kitam pabi ta
kedikléman a medukés, éy mégbuli-buli kitam.
7 Pero éng tulos kitam ta demlag a kona ta Diyos a édse ta demlag, éy
mahusay. Eng kona kitam sa éy négkaesa kitam. Sakay tu digi no anak na
a Jesus éy siya i nipaglinis na dikitam ta étanan a kasalanan tam.
8 Eng mégkagi kitam a éwan kitam tu kasalanan, éy lélokon tam san i isip
tama, a maibut dén tu katutuhanan ta isip tam.
9 Pero éng ipagtapat tam i kasalanan tam ta Diyos éy pagpasensiyaan na
kitam ta kasalanan tam. Sakay linisan na kitam ta étanan a medukés ta isip
tama, da tama i gimet naa.
10 Pero éng kagin tam a éwan kitam tu kasalanan, éy nangangahulugan a
mebuli i Diyos, da éwan ya umayun ta kagi na Diyos. Eng kona sa i kagi moya,
éy inadgen moy dén i kagi naa.

2

Ti Cristo I Katulung Tama

1 Manulaték dikam a anéng ko, monda éwan kam magkasala. Pero éng
magkasala i esa dikitam, éy te magsangki dikitam, a ti Jesu Cristo. Siya i éwana
tu kasalanan. Siya i mékiohuna Nama na a para dikitam.
2 Ti Cristo a mismo, éy siya i nangtubusa dikitam ta kasalanan tam. Ey éwan
san du kasalanan tam, éng'wan kasalanan na étanan a tolay.
3 Nadid, éng sundin tam san i utus na Diyos, éy mapospusan tam a tukoy
tam siya.
4 Mara, éng mégkagi i maski ti ésiya, a tukoy na dén siya, pero éwan na sundin
i utus na, éy mebuli siya. Maibut tu katutuhanan ta isip naa.
5-6 Pero tu sumunud ta kagi na, éy siya i mégmahal ta Diyos ta mahusay.
I maski ti ésiya a mégkagi a ménatili siya ta Diyos, éy dapat siya a umaheg ta
ugalia ni Jesu Cristo. Eng kona kitam sa, éy mapospusan tam a ménatili kitam
dén ta Diyos a talaga.

Tu Bigu a Utus

7 Enta moy ye, a wéwadi ko. Ewan ye bigu a utus i isulat kua dikam nadid.
Ewan bigu, da nabati moy dén ye a nale. Nabati moy dén ye to pékabaheta
moy ta hatul ni Jesus to éya.
8 Pero i utus a éye a isulat ko dikam, éy bigu be, dahilan éy méglililipas dén i
diklém a mégdédedemlag dén i tunay a demlag. Ey katutuhanan ngani be i éye
a utus, da méniwala kam diya, éy gébwat ya ni Cristo.
9 Mara, i mégkagi a édse dén siya ta demlag ni Cristo, sakay te iyamut pabi
ta kaguman na, éy égse pabi i kona sa ta diklém.
10 I mégmahal ta kaguman na, éy siya dén ya i ménatilia ta demlag. Sakay
éwan siya méngatéd ta ipagkasala na kapareho na.
11 Pero tu méiyamut ta kaguman na, éy égse pabi siya ta kedikléman.
Méglakad siya ta kedikléman, sakay éwan na be tukoy éng ahe i angayan na,
da binuhék siya na diklém.
12 Manulaték dikam a anéng ko, da pinagpasensiyaan dén na Diyos du
kasalanan moy, dahil ni Jesus.
13 Manulaték dikam a matétanda, da tukoy moy ti Jesus, a buhay dén siya
to éwan pabi tu mundu. Manulaték dikam a kabataan, da nadaig moy dén ti
Satanas a medukés. Manulaték dikam a anéng ko, da tukoy moy Tama tam.
14 Manulaték dikam a matétanda, da tukoy moy a buhay dén siya to éwan
pabi tu mundu. Manulaték dikam a kabataan, da matibay dén i isip moya.
Edse a palagi i kagi na Diyos ta isip moya. Ey nadaig moy dén ti Satanas.
15 Diyan moy mahalén i gustu na tolay ta mundua. Eng mahalén moy i ugali
ta mundu, éy éwan kam mégmahal Nama tam.
16 Kona se i gustua du tolay a iba ta mundua: méghangad side ta sari-sari a
isip de. Méghangad be side ta bawat meta de a gustu de. Hambug side. Ewan
ya kaluuben Nama tam, éng éwan, sé san ya i gustua du tolay a iba ta mundua.
17 I Mundu, sakay i étanan a égse diya a gustu na tolay, éy maibut. Pero i
tumétupad ta kaluuben na Diyos éy mabuhay a éwan tu katapusan.

Tu Kontara Ni Cristo

18 Sikam a anéng ko, adene dén i katapusan. Tandaan moy, nabaheta moy
dén a dumemet se tu kontara ni Cristo. Ey entan moy, te meadu dén nadid a
dinumemét a kontara na, a mégtoldu side ta éwan tama. Kanya tukoy tam a
adene dén i katapusan.
19 Diden ya a tolay a kakontara ni Cristo, éy dati a kaguman tam to éya. Pero
éwan side tunay a mékipagkaesa dikitam. Da éng tunay a kaguman tam side, éy
manatili maka side dikitam. Pero hiniwalayan de kitam, kanya maliwanag
dén a side éy éwan tam kaguman.
20 Pero sikam, éy inatdinan kam ni Cristo ta Espiritu a Banal. Kanya
napospusan moy dén i katutuhanan tungkul ta Diyos.
21 Nadid, manulaték dikam da tukoy moy dén i katutuhanan. Ewanék tu
isip a éwan moy tukoy. Napospusan ko a tukoy moy dén. Sakay tukoy moy be
a éwan kakabulyan i tunay a pégtoldu ni Cristo.
22 Nadid, ti ésiya i mégbuli-bulia? Side a mégkagi a ti Jesus éy éwan Cristo, éy
side i mégbuli-bulia. Tu mégkagi ta kona sa, éy sé' ngani ya i kontaraa ni Cristo
a talaga. Mégidel side Nama tam sakay to anak na a Jesus.
23 Side i mégidela to anak na Diyos. Sakay i maski ti ésiya a tumanggap ta
anak na Diyos, éy umédse be diya Tama na a Diyos.

24 Kanya diyan moy ibutan ta isip moya tu nabaheta moy to éya. Eng pirmi
kam a méniwala ta éya a nabaheta moy to éya, éy pirmi kam be a meagum
Nama tam a Diyos, sakay ta anak na a Jesu Cristo.
25 Ey anya i nipangakua dikitam ni Cristo? Buhay a éwan tu katapusan!
26 Nadid, i isulat kua dikam a éye, éy tungkul du kontara ni Cristo, da
puhubaan de kam a lokon ta péniwala moy.
27 Pero sikam éy inatdinan kam ni Cristo ta Espiritu na. Bagay mégiyan dén
i Espiritu dikam, éy éwan dén kailangan a te mégtoldu dikam a maski ti ésiya.
Dahilan Espiritu na Diyos i mégtoldua dikam ta étanan. Ey éwan kakabulyan
i pégtoldu naa. Kanya sikam, éy sundin moy i pégtoldu na Espiritu, sakay
mékiagum kam ni Cristo ta mahusay.
28 Sikam a anéng ko, mékiagum kam ni Cristo ta mahusay, monda éwan kam
umanteng ta aldew a kédemét na. Monda éwan kam mésanike.
29 Napospusan moy dén a mahusay i Diyos. Kanya dapat mapospusan moy
be a side a mégimet ta mahusay, éy anak side na Diyos.

3

Du Anak Na Diyos

1 Enta moy éng kodya i pégmahal dikitam Nama tam! Da nginahinan na
kitam a anak na! Ey tutuhanan ya. Saya i dahilana na bakit éwan kitam tukoy
na iba a tolay, da éwan de be tukoy i Diyos.
2 A kakaguman ko, anak kitam dén na Diyos. Ewan pabi mehayag éng anya
i kalagayan tama. Pero tukoy tam a kédemét se ni Cristo éy meaheg kitam
diya, da meta tam siya ta tunay na a kalagayan.
3 Ey nadid, i maski ti ésiya a umasa ni Cristo, éy idelan na i medukés, monda
melinis siya a kona ni Cristo.
4 I bawat mégkasala, éy labagén na i kautusan na Diyos. Da labag ta
kautusan i kasalanan.
5 Tukoy moy dén a inumange se ti Cristo a mangibut ta kasalanan na tolay.
Ey siya éy éwan tu kasalanan.
6 Kanya side a mékiagum ni Cristo, éy éwan side magtulos ta kasalanan. Ey
side a magtulos ta pégkasala, éy éwan de pabi siya tukoy.
7 Mangilag kam, sikam a anéng ko; makay pagkamalién kam na tolay. I
maski ti ésiya a mégimet ta mahusay, éy mahusay siya a koman ti Cristo.
8 Sakay i mégtulos ta pagkasala, éy sakup ni Satanas. Da ugali ni Satanas a
sapul to sapul éy makasalanan. Kanya inumange se tu anak na Diyos, monda
ibutan na tu gimet ni Satanas.
9 I maski ti ésiya a tinanggap na Diyos a bilang anak na, éy éwan mégtulos
ta pégkasala, dahilan siya éy te bigu a buhay a gébwat ta Diyos. Da Diyos dén i
Ama na nadid, éy éwan siya maari a magtulos pa ta pégkasala.
10 Saye i pakapospusan moya éng ti ésiya i anaka na Diyos, sakay ti ésiya
i anaka ni Satanas; i maski ti ésiya a éwan mégimet ta mahusay, sakay éwan
mégmahal ta kaguman na, éy side i éwana anak na Diyos.

Dapat Négmahalan Kam

11 Saye i pégtoldu a nabati moy to éya pa: dapat négmahalan kitam.
12 Diyan kitam umaheg ni Kain. Siya éy sakup ni Satanas. Kanya binunu na
tu wadi na. Ey bakit binunu na siya? Da medukés tu gimet na, pero mahusay
tu gimet no wadi na.

13 Kanya, a wéwadi ko, éy diyan kam mégtaka éng méiyamut dikam du tolay
a iba. Da umaheg san side ni Kain to keiyamut na to wadi na.
14 Napospusan tam a inumagton kitam dén ta buhay, a gébwat kitam ta
kamatayan, da mahal tam dén nadid i kakaguman tam. Du éwan mégmahal
ta kakaguman de, éy manatili ta kamatayan.
15 I tolay a méiyamut ta kapareho na a tolay, éy bilang nagbuno dén ta tolay.
Ey tukoy moy, i mégbuno ta tolay éy éwan siya tu buhay a éwan tu katapusan.
16 Ti Jesus i nagtoldua dikitam éng kodya i pégmahal tam ta kaguman tam,
da niatéd na i buhay na para dikitam. Kanya dapat a iatéd tam be i buhay
tam para ta kaguman tam.
17 Mara éng te mayaman a tolay a meta na i kaguman na a te kailangan,
sakay éwan na siya tulungan, éy kodya na a mégkagi a mahal na i Diyos, éng
kona sa i ugali na?
18 Anéng ko, éwan hustu tu kagi moy a mahal moy du kakaguman moy,
éng éwan moy patunayan. Kanya patunayan moy be tu pégmahal moy dide
a tulungan moy side ta mahusay.

Diyan Kam Mésanike Ta Diyos

19 Eng kona sa i pégmahal tam, éy tukoy tam a tunay kitam a sakup na Diyos.
Ewan kitam mésanike ta harap naa.
20 Pero maski éng mésanike kitam diya ta isip tam dahil to kasalanan tam,
éy diyan kitam dén mésanike. Dahilan Diyos i mékapuspusa ta étanan.
21 A kakaguman ko, éng éwan kitam mésanike diya éy éwan kitam be
mégalanganin a umadene diya a manalangin.
22 Ey matanggap tam i maski anya a agidén tam diya, dahilan éy sésundin
tam i utus na, sakay gégemtén tam i ikasaya na.
23 Ey anya i utus naa? Maniwala kitam ta anak na a Jesu Cristo, sakay
négmahalan kitam, a kona to nikagi ni Cristo dikitam.
24 Maski ti ésiya a sumésunud ta utus na Diyos éy ménatili dén siya ta Diyos,
sakay ménatili be i Diyos diya. Ey bakit tukoy tam a ménatili i Diyos dikitam?
Tukoy tam ya dahil ta Espiritu na a niatéd na dikitam.

4

Mangilag Kam Du Mégtoldu Ta Mali

1 A kakaguman ko, diyan kam méniwala agad ta bawat mégkagi a égse dide
i Espiritu na Diyos. Eng'wan puhubaan moy pa side, monda mapospusan
moy éng gébwat ta Espiritu na Diyos i pégtoldu dia. Dahilan éy te meadu dén
a mégtoldu ta éwan tama.
2 Saye i pékapospusan moya éng gébwat ta Espiritu na Diyos i pégtoldu dia;
éng mégpahayag side a inumange se ti Jesu Cristo ta mundua, a naging tolay,
éy gébwat ngani ta Espiritu i kagi dia.
3 Pero tu éwan mégpahayag ta kona sa tungkul ni Jesus éy éwan gébwat ta
Espiritu i pégtoldu dia. Eng'wan, i espiritu no kontara ni Cristo i égse ta kona
sa a tolay. Nabaheta moy dén a umange se tu kontara ni Cristo. Ey nadid éy
dinumemét dén.
4 Pero sikam a anéng ko, éy sakup kam dén na Diyos, sakay nadaig
moy dén du mégtoldu ta kakabulyan. Dahilan tu Espiritu a égse dikam éy
makapangyarian siya ta espiritu a égse du tolay a sakup na ugali ta mundua.

5 Side, i pégtoldu dia éy gébwat ta ugali ta mundua. Ey du iba a tolay éy méniwala side dide, da sakup be side na ugali ta mundua.
6 Pero sikitam éy tolay kitam na Diyos. Maski ti ésiya a makapospos ta Diyos éy mégbati side dikitam. Sakay du éwan mékatukoy ta Diyos éy éwan mégbati dikitam. Saya i tandaa éng ti ésiya i égsean na Espiritu na Diyos, sakay éng ti ésiya i égsean na espiritu no kontara ni Cristo.

Mégmahal I Diyos Ta Tolay

7 A kakaguman ko, dapat négmahalan kitam, da Diyos i kégébwatan na éya a ugali.
8 Siya a éwan mégmahal ta kapareho na, éy éwan na be tukoy i Diyos, da ugali na Diyos a mégmahal.
9 Saye i katunayana na Diyos a mahal na kitam: Pinaange na se i isesa a anak na ta munduae, a monda magkaruun kitam ta buhay a éwan tu katapusan.
10 Ewanék nanulat tungkul ta pégmahal tam ta Diyos, éng éwan, i sulat kua, éy tungkul ta pégmahal na Diyos dikitam. Da mahal na kitam a pinaange na se tu anak na a mangtubus dikitam ta kasalanan tam.

11 Nadid, a kakaguman ko, éng kona sa i pégmahal na Diyos dikitam, éy dapat kitam be a négmahalan.
12 Enta moy, éwan pabi tu naketa ta Diyos. Ey maski éwan tam pabi siya neta, éy mékiagum dén siya dikitam éng négmahalan kitam. Sakay pati éy husayén na i pégmahal tam ta iba.

13 Nadid, séye i tandaa dikitam a mékiagum kitam dén ta Diyos, sakay siya éy mékiagum be dikitam: i tandaa éy tu Espiritu na a niatéd na dikitam.
14 Ey sikame éy mineta me dén, sakay ipahayag me nadid, a Diyos i nagpaangea se to anak na a méngiligtas ta tolay ta mundua.
15 Maski ti ésiya a mégpahayag a ti Jesus éy anak na Diyos, éy siya i mékiaguma ta Diyos, sakay i Diyos éy mékiagum be diya.
16 Ey sikitam éy tukoy tam a mahal kitam na Diyos.

Ugali na Diyos a mégmahal ta tolay; kanya side a mégmahal ta kapareho de, éy mékiagum side ta Diyos, sakay mékiagum be i Diyos dide.
17 Nadid, husayén na Diyos i isip tama, monda mahalén tam tu kapareho tam, sakay ta Diyos; monda éwan kitam méganteng kédemét na péghukum na Diyos. Da sikitam éy kapareho kitam ni Cristo, maski kaye kitam pabi ta mundua.
18 Kodya i péganteng tama ta Diyos, éy mahal na kitam ta mahusay? Sakay éng mahal tam be siya ta mahusay, éy éwan kitam méganteng diya. Eng méganteng kam pabi diya, éy éwan pabi mahusay i pégmahal moya diya.

19 Nadid sikitam éy mahalén tam i kapareho tam, dahilan Diyos i neditula a nagmahal dikitam.
20 Eng mégkagi i maski ti ésiya a mahal na i Diyos, sakay méiyamut be siya ta kapareho na, éy mebuli siya. Dahilan éng éwan mo maari a mahalén i kapareho mo a meeta mo, éy kodya i péngmahal mo ta Diyos, éy éwan mo be meta?
21 Saye i utus a nibilin ni Cristo dikitam: i mégmahal ta Diyos, éy dapat be a mahalén na i kapareho na a tolay.

5

Makadaig Kitam Ta Ugali Ta Mundua

1 I maski ti ésiya a méniwala a ti Jesus i pinilia na Diyos a tagapagligtas, éy
anak side na Diyos. Sakay i tunay a mégmahal Nama tam a Diyos, éy mahalén
na be du anak na.
2 Nadid, éng mahal tam i Diyos, a méniwala kitam ta utus naa, éy tukoy tam
a mahal tam be du anak na Diyos.
3 Ey anya i gemtén tama éng mahal tam i Diyos? Maniwala kitam ta utus
na. Ey éwan be mehirap i utus na,
4 dahilan i bawat anak na Diyos, éy makadaig side ta maski anya a ugali ta
mundua a medukés. I péniwala tam, éy saya i mégpatibay ta isip tama, monda
makadaig kitam ta ugali ta mundua.
5 Ti ésiya i makapanalo ta ugali ta mundua? Tu méniwala a ti Jesus éy anak
na Diyos.

Te Etélo a Tanda a

Magpatunay Ni Cristo

6 Ti Jesu Cristo i inumangea ta mundua. Tu tanda no kédemét na éy dinom,
sakay dige, da bininyagen siya ta dinom, sakay binumulos tu dige na to
kudos. Bakén a dinom san i tanda naa, éng éwan, dige be. I nagpatunaya ta
éya éy Espiritu na Diyos. Ey katutuhanan i Espiritu.
7 Kanya te étélo a tanda a mégpatunay ni Jesus, a anak siya na Diyos.
8 I Espiritu, sakay to dinom a nipangbinyag diya, sakay tu dige na to nikate
na. Ey diden ya a étélo, éy nagkaesa side.
9 Nadid, éng méniwala kitam ta katunayan na tolay, éy lalo dén i katunayan
na Diyos a méniwala kitam. Ey tu ételo a katunayan na, éy ipahayag de a ti
Jesus éy anak na Diyos.
10 Nadid, maski ti ésiya, éng méniwala siya ta anak na Diyos, éy tukoy na ta
isip na a tama i péniwala naa. Pero maski ti ésiya a éwan méniwala ta éya, éy
nangangahulugan a mebuli i Diyos, da éwan méniwala to pégpatunay na Diyos
tungkul to anak na.
11 Ey saye i katunayana na Diyos: inatdinan na kitam ta buhay a éwan tu
katapusan. Ey i buhay a éya éy gébwat ta anak na.
12 Siya a nipasakup ta anak na Diyos éy te buhay a éwan tu katapusan. Ey
siya a éwan nipasakup ta anak na Diyos, éy éwan siya tu buhay.

Tu Buhay a Ewan Tu Katapusan

13 Nadid, i sulat ko a éye éy para dikam a méniwala ta anak na Diyos. I isulat
ko a éye dikam, éy monda mapospusan moy a talaga a te buhay kam a éwan
tu katapusan.
14 Ewan kitam mégalanganin a umadene ta Diyos a manalangin, da tukoy
tam dén a baten na kitam ta agidén tam, éng manalangin kitam ayun ta
kaluuben na.
15 Ey tukoy tam a katutuhanan ya. Sakay éng mabati na i agidén tam, éy
tukoy tam be a iatéd na dikitam.
16 Nadid, éng te esa dikam a meta na tu kaguman na a mégimet ta
kasalanan, éy dapat ipanalangin na siya, éy atdinan siya na Diyos ta buhay
a éwan tu katapusan. Pero éng mégimet tu kaguman moy ta kasalanan a
magpahiwalay diya ta Diyos a hanggan, éy diyan moy siya ipanalangin.

Dahilan te esa a kasalanan a pahiwalayén na i tolay ta Diyos a éwan tu
katapusan.
17 I maski anya a gimet a medukés éy kasalanan ta Diyos. Pero te isesa a
kasalanan a pahiwalayén na i tolay ta Diyos a hanggan.
18 Tukoy tam a éwan tulos a mégkasala i tunay a anak na Diyos, da éalagaan
side no anak na Diyos. Ey éwan maari a mékialam dide ti Satanas.
19 Tukoy tam a sakup kitam dén na Diyos. Pero du étanan a tolay ta mundua
éy sakup dén side na kapangyarian ni Satanas.
20 Nadid, tukoy tam be dén a inumange dén se ta mundua i anak na Diyos.
Ey pinaliwanagen na dén i isip tama monda mépospusan tam i tunay a Diyos.
Ey nadid, éy mékiagum kitam dén ta tunay a Diyos, da mékiagum kitam be dén
ni Jesu Cristo a anak na. Ey siya i tunay a Diyos. Ey gébwat diya i buhay a éwan
tu katapusan.
21 Sikam a anéng ko, umadeyo kam dudu diyos-diyosan. Ewan dén. Juan.

Tu Ikaduwa a Sulat ni Juan

1 Gébwat ye ta lakay a tagapamahala. Saye i sulat kua a para ta mahusay a
bakés a pinili na Diyos, sakay du anak na. Sakén éy mahal ta kam. Sakay du
étanan a makapospos ta katutuhanan, éy mahalén de kam be;
2 da nipasakup kitam dén ta katutuhanan, éy éwan ya maibut dikitam, a
hanggan.
3 Tama tam a Diyos sakay tu anak na a ti Jesu Cristo, éy atdinan na kitam
ta biyaya éy ta kapayapaan, sakay kagbian na kitam. Ey aguman na kitam ta
péniwala tam ta katutuhanan, sakay ta pégmahal tam ta kakaguman tam.

Dapat Négmahalan Kitam

4 Sakén, Dada, éy mésahaték a tahod, da dinemtan ko i sénganya a anak mo
a ménatili ta tunay a péniwala tam, a kona to niutus dikitam Nama tam.
5 Kanya, Dada, i bilin kua diko nadid, éy négmahalan kitam. Ey éwan ya bigu
a utus i isulat kua nadid diko, éng éwan, nabati tam dén ya a nale.
6 Nadid, éng mahal tam i Diyos, éy méniwala kitam dén ta utus na. Ey anya
i utus na a nabati moy dén to araw: négmahalan kam.

Mangilag Kam Du Mégtoldu Ta Mali

7 Nadid, te meadu a tolay a kinumalat dén ta mundu, a mégtoldu side ta
éwan tama. Ewan side mégpahayag a inumange se ti Jesu Cristo ta mundua,
a naging tolay. Side éy kakontara ni Cristo, éy mégtoldu side ta pégkamali na
tolay.
8 Kanya sikam, Dada, éy mangilag kam; makay pagkamalién de kam be.
Mangilag kam, monda éwan masayang tu ginimet moy a para ta Diyos,
monda makamtan moy i buu a gantimpala Nama tam.
9 I maski ti ésiya, éng dagdagen na tu pégtoldu ni Cristo, éy éwan siya sakup
na Diyos. Ewan siya ménatili ta pégtoldu na a dati. Pero side a ménatili ta
pégtoldu na, éy sakup side Nama tam, sakay ta anak na.
10 Eng te dumemét dikam a bakén a na éya i kébil na a pégtoldu, éy diyan
moy tanggapén ta bile moy; sakay diyan moy be pansingén.
11 Dahilan i bumati ta kona sa, éy maging kaguman na ta gimet na a
medukés.
12 Nadid, éy te meaduék maka pa a kagin dikam, pero sala ko a isulat ta
papelae. Eng'wan, mégayakék a ange bumisita dikam, monda masaya kitam
a méguhon.
13 Du anak no wadi mo a kaguman ko se, éy mékikumusta side dikam. Ewan
dén. Juan.

Tu Ikatélo a Sulat ni Juan

1 Gébwat ye ta lakay a tagapamahala. Saye i sulat kua ni kadimoy ko a Gayo,
a mahal ko a tunay.
2 Kadimoy, ipanalangin ta ka a mahusay maka i kalagayan mo, a éwan ka
tu ladu. Tukoy ko a matibay dén i péniwala mua.
3 Melubhaék dén a sahat, Gayo, to kédedemét se na sénganya a top tam, da
nibaheta de diyakén a matapat ka dén a mahusay ta péniwala tam. Saya i ugali
mo a palagi.
4 Saye i kasahatan kua, bagay mébati ko a ménatili du anéng ko ta katu-
tuhanan.

Mahusay Ti Gayo

5 Kadimoy, tu nipangtulung mo du top tam ta péniwala, maski éwan mo side
natenggi, éy saya i katunayana a matapat ka.
6 Side, kédemét de se a gébwat ta bile mo, éy nagpatunay side dikame ta
simbaan ta éye tungkul ta kabaitan mo dide. Kanya lalo a mahusay éng
matulungan mo pa side ta kailangan de, éng tumulos man dén side diko. Da
side i méglebut a mégtoldu ta tungkul ni Cristo.
7 Uméange side ta bawat banuwan, a mégpahayag ni Cristo, sakay sala de a
tumanggap ta tulung na tolay a éwan méniwala ni Cristo.
8 Kanya sikitam a méniwala, éy dapat tulungan tam side ta kabuhayan de,
monda sikitam be i katulung dia ta tarabaho de ta Diyos.

Ti Diotrepes Sakay Ti Demetrio

9 Nadid, Gayo, éy nipatawed ko dén tu sulat ko a esa ta gurupu mo ta ina ta
simbaan moy. Pero ti Diotrepes éy pinabayan na dén, da siya éy gustu na a
siya i tagapamahala ta simbaan moy ta ina.
10 Pero sakén, kédemét ko sina éy ikagi ko i étanan a ginimet na a medukés,
sakay tu medukés a upos na dikame, sakay tu kagi na a mebuli. Sakay i
kasalanan ni Diotrepes a iba, éy éwan na tanggapén du top tam a mégtoldu
éng dumemét side diya. Sakay pati éy sésawayén na be i iba a kaguman moy
éng tanggapén de side. Gustu na a paibutén na side ta simbaan.
11 Kadimoy ko, diyan ka umaheg ta medukés a ugali, éng'wan ahigén mo i
mahusay. Tu mégimet ta mahusay a ugali, éy sakup siya na Diyos, sakay tu
mégimet ta medukés a ugali, éy éwan na tukoy i Diyos.
12 Tungkul ni Demetrio, éy mégkagi i étanan a mahusay siya a lélake, da
umayun siya ta katutuhanan. Sakay sikame be éy mégpatunay kame a
mahusay siya. Ey tukoy moy a katutuhanan i kagi mia.
13 Te meaduék maka pa a kagin diko, pero sala ko a isulat ta papelae.
14 Umasaék a magketa kita agad, monda magkauhon kita ta mahusay.
15 Umange maka diko i kapayapaan. Du kadimoy mo ta éye éy mékikumusta
diko. Ikumustaék mo du kadimoy ta ta ina. Ewan dén. Juan.

Tu Sulat ni Hudas

1 Gébwat ye ni Hudas, a utusan ni Jesu Cristo, a wadi be ni Santiago. Saye i
sulat kua du pinili na Diyos a maging tolay na. Side ya i mahala Nama tam a
Diyos. Sakay side ya i éalagaana ni Jesu Cristo.

2 Kagbian kam maka na Diyos, a édse maka dikam ta mahusay i kapaya-
paan, sakay ta pégmahal na Diyos.

Tungkul Du Mebuli a Mégtoldu

3 Sikam a kékadimoy ko. Talagaék a manulat dikam tungkul to péngiligtas
dikitam no te sakup dikitam. Pero nabati ko a dapat ko pa a isulat dikam,
monda hatulan ta kam a sumuway ta pégtoldu na tolay a kontara ta péniwala
tam. Nipaliwanag dén na Diyos i katutuhanan ta tolay na; éy éwan maari a
palitan ya na tolay.

4 Dahilan éy te tolay a éwan mékidiyos a nékiagum dén dikitam; éy éwan tam
san side napansing. Side éy idelan de ti Panginoon Jesu Cristo a Amo tam. Ey
nadid éy palitan de maka i dati a baheta a tungkul ta kagbi na Diyos ta tolay.
I katuwirana no ugali de a medukés éy éwan kan magparusa i Diyos ta tolay
ta kasalanan de, da mebait kan siya. Pero te dati a kagi ta kasulatan tungkul
ta parusa a makamtan na kona sa a tolay.

5 Nadid, maski tukoy moy dén a dati a ugali na Diyos a mégparusa, éy ipaala-
ala ko man dén dikam i ginimet na a éye: éng kodya a inagaw na Diyos du lahi
ni Israel to te hirap de, a pinaluwas na side ta Egipto. Pero to nipangagaw na
dide, éy pinuksa na du éwan méniwala diya.

6 Sakay tandaan moy be du anghel to araw a inumidel to tungkulin de, a
gininanan de i édsean dia ta langet. Ey nadid nipihesu dén side na Diyos ta
mediklém a lugar, a ginapus na side ta kadena a éwan méukad. Ey niwahak
na sa side hanggan ta aldew a péghukum.

7 Sakay tandaan moy be i banuwan na Sodoma sakay Gomora, sakay du
banuwan ta palebut dia. Du tolay sa éy inaheg de du anghel a bastos, a
néngibébi side sakay néngilélake. Sakay i ugalia du lélake sa, éy melétog side
ta kapareho de a lélake. Ey pinarusaan side na Diyos a pinuksa na side ta
apoy. Ey saya i tandaa a para ta étanan, a te apoy a iba a éwan maédéédép. Ey
saya i pégparusaan na Diyos.

Nadid, diden ya a étélo a nilagip ko, éy saya i katunayana a ugali na Diyos
a mégparusa.

8 Nadid, diden ya a tolay a nékiagum dikitam, a mégtoldu ta mali, éy kona
be sa i ugali de. Da éwan side makapospos, éy paduksén de i bégi dia. Sakay
idelan de i kapangyarian na Diyos dide. Sakay dédustaén de du anghel na
Diyos ta langet.

9 Pero entan moy ti Migel a mataas a anghel; maski da anghel siya, éy éwan
sa kona i ugali na. Nagpasuway side ti Satanas to araw to bangkay ni Moises,
éng ti ésiya i makaalapa diya. Ey maski da naglébug side, éy méganteng ti Migel
a mangdusta ni Satanas. Basta i kinagi na sana, éy “Sawayén ka maka na
Diyos.”

10 Pero diden ya a tolay a mégtoldu ta mali, éy dustaén de i éwan de tukoy.
Koman san side i hayup, da sugsugén de san tu katutubu de a ugali a
medukés. Ey saya i mamakatea dide.
11 Kagbi side. Inaheg de tu ugali ni Kain. Sakay inaheg de tu kasalanan
ni Balaam, monda makaalap side ta kuhata. Pero ipabunu side na Diyos a
kapareho ni Kore, to pégidel de Kore ta kapangyarian ni Moises.
12 Diden ya a mégtoldu ta mali, bagay mékidipon side dikam ta pégmiting
moy, éy paduksén de tu péngan moy, da medukés tu ugali de. Ewan side tu
sanike. Makasarili san side. Koman side i kuném a éwan tu kabuluhan, da
éwan tu lasén a uden. Kapareho side na kayo a éwan mégbunga. Kapareho be
side na kayo a minate a tulos nabuwal.
13 Kapareho be side na dikél a tagmék, da i gimet dia a medukés, éy koman
i melégi a bugak na tagmék a éwan tu pasa. Kapareho be side no biton a
gininanan na tu édsean na. Pero nipaghanda dén side na Diyos ta medukés a
mediklém a lugar. Ey saya i pégiyanan de a éwan tu katapusan.
14 Enta moy ti Enok a ikapitu dén a salin ni Adan. Siya i nanghulaa to
araw ta tungkul diden ya a mégtoldu ta mali. I kinagi naa, éy "Tandaan moy,
dumemét se i Panginoon, a kaguman na du libu-libu a anghel na a banal.
15 Ey maghukum siya du étanan a tolay," kagi na. "Hukumén na du étanan
a te kasalanan a éwan mékidiyos, dahilan to gimet de a labag diya. Sakay
parusaan na be side, dahilan to kinagi de a medukés a kontara diya."
16 Nadid, diden ya a medukés a tolay a mégtoldu ta mali, éy palagi side a
mégpintas, a méiyamut side ta suwerte de. Sugsugén de san i maski anya a
gustu de a medukés. Sakay mégpépalaluén side. Sakay manuyu síde du iba a
monda maloko de side.
17 Nadid sikam a kékadimoy ko, éy alélahanén moy tu kinagi dikam du
apostol ni Jesu Cristo to éya.
18 Tu kinagi de dikam, éy kédemét na iba a panahun, éy te mangloko dikam
a tolay dahil ta péniwala moy. Gemtén de san tu ugali de a medukés.
19 Side kan i magimet ta pégkahiwahiwalay na tolay. Ewan égse dide i Espiritu
na Diyos, éng'wan sugsugén de san i ugali ta mundua.
20 Pero sikam, a kékadimoy ko, patibayén moy tu péniwala moy ta tunay a
pégtoldu. Manalangin kam ta pamag-itan na tulung na Banal a Espiritu.
21 Manatili kam ta pégmahal na Diyos dikam, hanggan méguhay kam ta
Panginoon tam a Jesus Cristo a magkaluub dikam ta buhay a éwan tu
katapusan, dahil ta kagbi na dikitam.
22 Kagbian moy du mégalanganin ta péniwala tam. Agawén moy side ta apoy.
23 Nadid, te iba be a tolay a dikél i kasalanan de. Kagbian moy side, pero
mangilag kam dide, a idelan moy tu ugali de. Makay pagkamalién kam na
ugali de a medukés.
24-25 Nadid i isesa a Diyos a mangiligtas dikitam, éy siya i mégalagaa dikam
a monda éwan kam magkasala. Siya i magpaadenea dikam ta harap na ta
langet, a pakasayaén na kam. Ta pamag-itan ni Jesu Cristo a Panginoon tam,
éy tanyag dén i Diyos a siya i mataasa. Sakay dikél i kapangyarian na. Saya
i katutubu na a sapul to sapul, a hanggan nadid, a éwan tu katapusan. Ewan
dén. Hudas.

Tu Pahayag ni Jesu Cristo a Nisulat ni Juan

1 Saye i pahayaga a niatéd na Diyos ni Jesu Cristo, monda tulos ti Cristo a méngipahayag du méniwala diya, éng anya i adene dén a dumemét. Ey tulos ni Cristo a nipaange na to anghel na ti Juan a méngipahayag diya. Ti Juan a utusan na.
2 Ey sakén éy ti Juan. Sakén a mismo i nanulata ta éye. Nadid éy nipahayag ko dén i étanan a mineta ko. Saye i ipahayag kua a kagi a gébwat ta Diyos, at sakay gébwat be ta katutuhanan a nipahayag ni Jesu Cristo.
3 Masuwerte i magbasa ta libru a éye. Sakay du mégbati ta hula a éye, a sugsugen de, éy masuwerte be side. Da adene dén i panahun a maganap i étanan a nisulat ko a éye.
4 Gébwat ye ni Juan. Saye i sulat kua du tolay ta pitu a simbaan ta Asia:
Atdinan kam maka na Diyos ta biyaya sakay ta kapayapaan. Siya i te buhay sapul to sapul, a hanggan nadid, a éwan tu katapusan. Pati i Banal a Espiritu a édse ta harap na Diyos. Siya i te pitu a tungkulin.
5 Sakay ti Jesu Cristo. Ti Cristo i mégpatunaya ta katutuhanan. Siya i neditol a nabuhay a huway. Siya i mataasa dudu hari ta mundua.
Mahal kitam ni Cristo. To nikate na, éy nilibri na kitam ta kasalanan tam, dahil to digi na a nebulak.
6 Sinakup kitam ni Cristo ta kaharian na, a sikitam i purién na, a manalangin kitam Nama na a Diyos. Siya san i purién na tolay. Siya san i te kapangyarian a éwan tu katapusan. Kona sa.
7 Tandaan moy, ta kédemét na éy édse siya ta kuném. Ey meta siya na étanan. Pati du nagpabikal diya to gayang, éy meta de be siya. Ey dahil diya, éy magsanget i étanan a tolay ta mundua, dahil ta parusa na dide. O, magkakuna ngani sa.
8 "Sakén i neditula ta étanan," kagi na Diyos, "Sakay sakén i katapusana." Siya i Panginoon a makapangyarian. Siya i te buhay sapul to sapul, a hanggan nadid, a éwan tu katapusan.

Neta Ni Juan Ti Cristo

9 Sakén éy ti Juan a top moy. Sakén i kaguman moy ta hirap tam, sakay ta kaharian na Diyos, sakay ta pégtiis tam. Ey kaguman tam be ti Jesus ta éya a hirap. Nadid, sakén, éy nibuték ta puduk na Patmos dahil to pégpahayag ko ta kagi na Diyos sakay ni Jesus.
10 To esaék dén a simba ta éya, éy te nanyari diyakén: Nipaisip diyakén na Espiritu na Diyos, a tulos nabati ko ta adég kua i boses a mebakség, a koman i ténog na tambuli.
11 I kinagi naa diyakén éy "Isulat mo dén i étanan a meta mo, a ipatawed mo du pitu a simbaan. Ipatawed mo," kagi na, "du méniwala ni Jesus a édsa ta Epeso, sakay du taga Esmirna, sakay du taga Pergamo, sakay du taga Tiatira, sakay du taga Sardis, sakay du taga Piladelpia, sakay du taga Laodisea."
12 Nadid, pékabati ko ta éya, éy sinuleg ko, monda meta ko i négkagia diyakén. Ey tu neta ko éy pitu a simbu a gintu.
13 Sakay to lubuk du simbu éy naketaék be sa ta koman i lélake. Te badu siya a atakdug, sakay te bédbéd ta hako naa i gintu.

14 Koman i bulak i kalatak na buk naa, a melélatak a tahod. At saka i mata
naa, éy medédingat a koman i apoy.
15 Sakay i tikéd naa, éy mégdiléng-diléng a koman i tanso a tinunaw ta apoy.
Sakay i boses naa éy koman i pahungupong na dinom.
16 Sakay te kébilan na i pitu a biton ta kamét naa. Ey linumwas ta labi naa
i ispada a magtembang i tadém naa. I mata naa éy makadile a kapareho na
bilag éng tanghali.
17 Nadid, péketa ko diya, éy minalugmukék to tikéd na, a komanék i pate.
Pero kembilanék na a kinagi na a, "Diyan ka méganteng, Juan, Sakén i neditol
ta étanan, at sakén i katapusana.
18 Sakén i nabuhaya," kagi na. "Entan mo, minateék, pero nabuhayék dén
nadid a éwan tu katapusan. Sakén i te kapangyarian ta kamatayan sakay ta
Dinatagen.
19 "Kanya nadid, Juan," kagi na, "éy isulat mo dén i étanan a mineta mo
nadid, sakay na ipeta kua diko a manyari ta esa a panahun.
20 Mara, i kahulugen na pituae a biton a te kébilan ko, éy side ye di pitu a
tagapamahala ta pitu a simbaan ta Asia. Sakay di pituae a simbu," kagi na,
"mara side ye du pitu a simbaan."

2

Tu Sulat To Simbaan Ta Epeso

1 Nadid, kinagi no lélake diyakén, a "Isulat mo ye to tagapamahala to
simbaan ta Epeso:
"Saye i peekagia ni Jesus. Siya i te kébila to pitu a biton. Siya tu méglakad ta
lubuk no pitu a simbu a gintu:
2 "Napospusan ko dén i gégemtén moya," kagi na. "Tukoy ko dén i étanan a
tarabaho moy a mahigpit, éy ta pégtiis moya. Sakay tukoy ko be a inidelan
moy i medukés a tolay. Sakay du mégwari-wari a apostol, éy pinuhubaan moy
dén side, a pinatunayan moy a mebuli side.
3 Tukoy ko a matiyaga kam, a nagtiis kam ta hirap alang-alang diyakén.
Sakay éwan kam nanghina tu isip.
4 Pero, te kasalanan kam pabi diyakén, da éwanék moy mahalén a
masiyadu, a kona to dati.
5 Kanya, alélahanén moy tu dati a kalagayan moy, a pagsisian moy i
medukés a gimet moy. Sakay gemtén moy a huway tu dati a gimet moy to
ditol. Eng éwan kam magsisi, éy umangeék sina a ibutan ko ta édsean moya i
simbu moya.
6 "Pero sé' man dén ye i napuri kua dikam, da kéiyamutan moy be a kona
diyakén i ugalia du Nikolaita a medukés.
7 "Eng mékabati kam, éy baten moy i kékagin na Banal a Espiritu du
simbaan!
"Du éwan madaig na medukés ta mundua, éy atdinan ko side ta karapatan
de a méngan ta bunga no kayo a makabuhay, a édse ta kaharian na Diyos."

Tu Sulat To Simbaan Ta Esmirna

8 Nadid, kinagi na man dén diyakén, a "Isulat mo ye to tagapamahala to
simbaan ta Esmirna:
"Saye i peekagia ni Jesus. Siya i neditula ta étanan, at sakay siya i
katapusana. Siya i minatea sakay siya be i minabuhay a huway.

9 “Napospusan ko dén i hirap moya,” kagi na, “da pobre kam a tahod (pero
te kayamanan kam ta langet). Napospusan ko be i pégpintas dikam du Judeo.
Kagi de a Judeo side a sakup kan side na Diyos. Pero éwan, da sakup side ni
Satanas!
10 Diyan kam méganteng ta pagdanasan moy a hirap a adene a dumemét
dikam. Baten moy, ipepihesu ni Satanas i sénganya dikam, monda puhubaan
na kam. Ey maghirap kam ta sapulu a aldew. Basta manatili kam a matapat
diyakén, hanggan ta ikate moy, éy atdinan ta kam ta gantimpala moy, a buhay
a éwan tu katapusan.
11 “Eng mékabati kam, éy baten moy i kékagin na Banal a Espiritu du
simbaan. Du éwan madaig na medukés ta mundua, éy éwan side magdanas ta
ikaduwa a kamatayan.”

Tu Sulat To Simbaan Ta Pergamo

12 Nadid, kinagi no lélake diyakén, a “Isulat mo ye to tagapamahala to
simbaan ta Pergamo:
“Saye i peekagia ni Jesus. Siya i te ispada ta magtembang tu tadém:
13 “Napospusan ko i pégiyanan moya,” kagi na, “a mesibét i kapangyarian
ni Satanas ta banuwan moya. Ey maski kona sa, éy ménatili kam a matapat
diyakén. Sakay éwan moy inibutan tu péniwala moy diyakén, maski binunu de
ti Antipas ta édsean ni Satanas ta banuwan moya. Siya i matapata a utusan
ko a nagpatunay diyakén.
14 Pero te sénganya kam pabi a kasalanan diyakén, da te sénganya dikam
a sumésunud ta pégtoldu ni Balam. Ti Balam i néngitoldua ni Balak to éya,
a pagkasalaén na du Israel, da tinolduan side ni Balak a méngan ta kanén
a niatéd de ta diyos-diyosan. Sakay tinolduan na be side ta péngibébi éy ta
péngilélake.
15 Sakay te sénganya be dikam a sumésunud ta pégtoldu du Nikolaita.
16 Kanya pagsisian moy a ibutan moy i kasalanan moy. Eng éwan kam
magsisi, éy umangeék sina a hukumén ko du tolay ta ina dikam ta ispadaa
a luméluwas ta labi kua.
17 “Eng mékabate kam, éy baten moy i kékagin na Banal a Espiritu du
simbaan. Du éwan madaig na medukés ta mundua, éy atdinan ko side ta te
liso a kanén a gébwat ta langet. Ey atdinan ko be i bawat esa dide ta melatak a
bito a te sulat a ngahen a bigu. Ey éwan tu iba a makapospos ta ina a ngahen,
éng éwan tu néngiatdinan san.”

Tu Sulat To Simbaan Ta Tiatira

18 Nadid, kinagi man dén no lélake diyakén, a “Isulat mo ye to tagapamahala
to simbaan ta Tiatira:
“Saye i peekagia no anak na Diyos. Siya i te mataa a medédingat a koman i
apoy. Sakay siya i te tikéda ta mégdiléng-diléng a koman i tanso.
19 “Napospusan ko dén i gégemtén moya,” kagi na, “sakay ta pégmahal moy
diyakén sakay ta pégtapat moy diyakén. Tukoy ko be i pégtulung moy ta iba
sakay na pégtiyaga moy. Sakay tukoy ko be a lalo dén a mahusay i gimet moya
nadid kesira to neditol.
20 Pero saye i hinanakit kua dikam: bakit pinakultaden moy tu bébe a
ti Hesebel a mégtoldu du kakaguman moy? Lélinlangén na du utusan ko a
méngibébi at méngan ta kanén a iatéd ta diyos-diyosan. Mégwari-wari siya a
gébwat i pégtoldu na ta Diyos.

21 Inatdinan ko dén i éya a bébe ta tama a panahun a monda magsisi siya ta
ugali na a bastos, pero éwan siya mégbagu.
22 Kanya nadid, éy padatayén ko siya to kama na. Pati du méngibébi diya éy
pagdanasén ko side ta mahigpit a hirap de éng éwan side magsisi ta médukés
a gégemtén de diya.
23 Sakay pati, éy bunon ko du anak na, monda mapospusan du simbaan a
sakén san i nakapospusa ta isip na tolay. Monda mapospusan de a gégantian
ko i bawat esa dikam ayun ta gimet moya.
24 "Pero sikam a iba ta Tiatira a éwan méniwala ta medukés a pégtoldu ni
Hesebel, éy éwanék tu idagdag a utus dikam. Da sikam, éy éwan kam nagadal
ta magkadisalad kan a lihim ni Satanas.
25 Basta i utus kua dikam, éy manatili kam ta péniwala moya hanggan
éwanék dumemét.
26-27 Du éwan madaig na medukés ta mundua, sakay du mangtupad ta
kaluuben ko a hanggan ta katapusan, éy atdinan ko side ta kapangyarian
a kona to niatéd diyakén Nama ko. Gemtén ko a side i mamamahala du
banubanuwan ta mundua. Magmayor side du banubanuwan ta mahigpit,
a péparusan de side a hanggan madurug side a koman i kédurug na binga.
28 Sakay atdinan ko side ta talang-umaga; samakatuwid éy buhay a éwan
tu katapusan.
29 "Eng mékabati kam, éy baten moy i kékagin na Banal a Espiritu du
simbaan."

3

Tu Sulat To Simbaan Ta Sardis

1 Nadid, kinagi man dén no lélake diyakén, a "Isulat mo ye to tagapamahala
to simbaan ta Sardis:
"Saye i peekagia ni Jesus. Siya i pégiyanan na Banal a Espiritu a te pitu a
tungkulin. Siya i te pitu a biton.
"Napospusan ko dén i gégemtén moya," kagi na. "Kagi de a buhay kam dén,
pero para diyakén éy pate kam dén!
2 Kanya nadid, éy mangilag kam, a patibayén moy i péniwala moya, da
adene dén a maglipas. Neta na Diyos a éwan pabi naganap i gégemtén moya
a para diya.
3 Isipén moy tu nabaheta moy a tinanggap moy to éya. Sugsugén moy ya,
sakay ibutan moy tu gégemtén moy a medukés. Eng éwan kam mangilag, éy
demtan ta kam a bigla a talaga. Ey éwan moy mapospusan i oras a kédemét
ko.
4 "Pero te sénganya sina dikam ta Sardis a éwan tu kasalanan. Mara éwan de
hinupitan i badu dia ta medukés a ugali ta ina. Kumuyoyog ya side diyakén
a te solot side ta melatak, da mahusay side.
5 Ey du éwan madaig na medukés ta mundua, éy pégbaduén ko side ta
melatak, a tanda ya a banal side. Sakay éwan ko ibutan i ngahen de to libru a
listaan na ngahen na mabuhay a éwan tu katapusan. Sakay ipagtapat ko side
Nama ko sakay du anghel na, a side i sakup kua.
6 "Eng mékabati kam, éy baten moy i kékagin na Banal a Espiritu du
simbaan."

Tu Sulat To Simbaan Ta Piladelpia

7 Nadid kinagi na man dén diyakén, a "Isulat mo ye to tagapamahala to simbaan ta Piladelpia:

"Saye i peekagia no banal a lélake a pégkatiwalaan tam. Siya i te kapangyarian ta kaharian ni Dabid. Ewan tu makasaway ta pasdépén na ta kaharian na, at sakay éwan tu makasdép to pintuan éng éwan na pakultaden.

8 "Napospusan ko dén i gégemtén moya," kagi na. "Tukoy ko a maski mehina i kapangyarian moy, éy sinunud moy dén i pégtoldu kua. Sakay éwanék moy pinabayan. Ey nadid éy binukasan ko dén i pintuan ko ta harap moya. Ey éwan tu makasaway dikam a somdép.

9 Entan moy, padulugén ko dikam du tolay a sakup ni Satanas, sakay paluhudén ko side ta harap moya. Mégwari-wari side a Judeo side a méniwala ta Diyos, pero éwan. Ipeta ko dide a sikam i mahal kua.

10 "Ey nadid, da tinupad moy dén i niutus kua dikam a nagtiyaga kam, éy agawén ta kam be ta hirap a dumemét ta mundua. I éya a hirap i pangpuhuba ta étanan a tolay ta mundua.

11 Dumeméték agad. Kanya manatili kam ta péniwala moya diyakén monda éwan tu makaagew ta gantimpala moya.

12 Du éwan madaig na medukés ta mundua éy gemtén ko side a manatili a pirmi ta pégiyanan na Diyos, a éwan side maibut ta éya, maski nikésiya. Sakay tandaan ko side ta ngahen na Diyos ko. Sakay tandaan ko side a side i sakup na bigu a Jerusalem a dumibi a gébwat ta Diyos. Sakay tandaan ko side ta ngahen ko a bigu.

13 "Eng mékabate kam, éy baten moy i kékagin na Banal a Espiritu du simbaan."

Tu Sulat To Simbaan Ta Laodisia

14 Nadid, kinagi no lélake diyakén a huway, a "Isulat mo ye to tagapamahala to simbaan ta Laodisia:

"Saye i peekagia no matapat a mégpatunay ta katutuhanan. Siya i kégébwatan na étanan a nilalang na Diyos.

15 "Napospusan ko dén i gégemtén moya," kagi na. "Tukoy ko a éwanék moy kéiyamutan. Pero éwanék moy be mémahalén. Maano maka éy kaiyamutanék moy, o dikaya éy mahalénék moy.

16 Pero nadid, éwanék moy kéiyamutan sakay éwanék moy be mahalén. Basta éwanék moy isipén. Kanya isopha ta kam ta labi kua.

17 Sikam, éy kagi moy a mayaman kam, a sagana kam ta étanan. Pero éwan, da éwan moy tukoy a kakakagbi kam, sakay pobre kam, sakay buhék kam, sakay uba kam.

18 Kanya i bilin kua dikam, éy mangalap kam diyakén ta tunay a kayamanan moy, monda mayaman kam a talaga. Sakay mangalap kam be diyakén ta melatak a damit a takléb na bégi moya, da makasani-sanike. Sakay mangalap kam diyakén ta gamot na mata moya, monda maketa kam.

19 "Tandaan moy, paginglan ko du étanan a tolay ko a mahal ko, a parusaan ko side. Ey purusaan ta kam be éng éwan moy ibutan tu ketamad moy diyakén, sakay éng éwan kam magsisi.

20 Entan moy, te taknégék ta luwas na pintuan a mégtétuktukén. Eng batenék na maski ti ésiya, a bukasan na i pintuan na, éy somdépék ta pégiyanan na, sakay magagum kame ta mahusay.

21 Du éwan madaig na medukés ta mundua, éy atdinan ko side ta ka-
pangyarian, a kaguman ko side a maghari. Kona sa Tama ko diyakén, a
kagumanék na be a méghari, da nadaig ko i mundua.
22 "Eng mékabati kam, éy baten moy i kékagin na Banal a Espiritu du
simbaan."

4

Tu Neta Ni Juan Ta Langet

1 Nadid, kétapos na éya, éy linameng ko a huway, éy neta ko ta langet i bukas
a pintuan. Sakay nabati ko a huway tu boses a koman i ténog na tambuli,
a kinagi na diyakén, a "Sumangkay ka se. Ipeta ko diko i manyari ta esa a
panahun."
2 Nadid, éy nipaisip diyakén na Espiritu na Diyos éy neta ko ta langet i
bangko a édsean na Diyos a méghari.
3 Tu mudet na Diyos éy mégdiléng-diléng a kapareho na mahalaga a bito.
Sakay te balaghari ta palebut no bangko, a asul i kolor naa.
4 Sakay pinalebutan siya na bangko a duwapulu éy ta épat, a pégiknuden
du matétanda a duwapulu be éy ta épat. Te badu side a magkalatak, sakay te
kurona side a gintu ta ulo dia.
5 Te sumésiklab a kilat a gébwat to bangko a pégiknuden na Diyos, a kasabay
i mebakség a kéduh. Te pitu a medingat a sulo to harap no bangko na Diyos.
Ey side ya i pitu a tungkulin na Banal a Espiritu na Diyos.
6 Ey te édsa be to harap no bangko i koman i diget a melélekmang a koman
pa i salaming.
Ey te épat be a hayup ta palebut no bangko na Diyos, a putat ta mata i harap
dia éy ta adég dia.
7 Tu neditol a hayup éy koman i liyon. Tu ikaduwa a hayup éy koman i
baka. Tu ikatélo éy te mudet a koman i tolay. Sakay tu ikaépat a hayup éy
koman i sébed a uméegbéh.
8 Tégéném side ta pakpak. Sakay putat ta mata i bégi na bawat esa dide, ta
lubuk éy ta luwas. Ewan tu bagu i pégkanta dia, maski aldo éy ta kélép. I kanta
dia, éy
"Banal a tahod i Panginoon Diyos a makapangyarian ta étanan. Siya i te
buhay sapul to sapul, a hanggan nadid, a éwan tu katapusan."
9 Mégkékantaén du épat a hayup ta puri ta Diyos, sakay na kemahal na,
sakay na pégpasalamat de diya. I pégkantaan dia, éy tu mégiknud to bangko.
Siya i te buhay a éwan tu katapusan. Ey bagay mégkanta side diya,
10 éy dumédapa diya du duwapulu éy ta épat a matétanda, a sumésamba side
diya. Siya i te buhay a éwan tu katapusan. Sakay itogpal de du kurona de ta
harap naa, a kékagin de a,
11 "Siko a Panginoon me a Diyos! Kailangan éy purién na tolay i kemahal
mo sakay na kapangyarian mua, da siko i naglalanga ta étanan. Sakay
nilalang mo side ayun ta kaluuben mo."

5

Tu Kasulatan Sakay Tu Tupa

1 Nadid éy neta ko i Diyos a te eknud to bangko, a te kébil siya a kasulatan. I
papel a te kébilan na éy te sulat ta harap éy ta adég. Pero éwan tu makabuklat,
da kempétan ta pitu a képét.

2 Sakay neta ko be i mesibét a anghel a kinagi na ta mebakség, a “Ti ésiya i
maaria a mangsida du képét sakay mangbuklat ta kasulatan?”
3 Pero éwan tu minaketa ta langet éy ta luta éy ta disalad na luta ta
makapagbuklat ta kasulatan, a monda meta i lasén na.
4 Kanya sakén, éy nagsangeték ta mahigpit, da éwan tu meeta a maari a
mangbuklat ta ina.
5 Pero nadid, kinagi diyakén no matanda a esa, a, “Diyan ka mégsanget.
Entan mo ti Jesus ina. Siya i ngéngahinan de a liyon, a gébwat ta lahi ni Huda,
a apo-apo siya ni Dabid. Siya éy nanalo dén. Kanya siya i te kapangyarian a
mangsida ta pitu a képét, sakay mangbuklat ta kasulatan.”
6 Nadid, to pégkagi no anghel ta éya, éy naketaék ta esa a Tupa a te taknég
to lubuk du matétanda. Sakay to bangko na Diyos, sakay du épat a hayup.
Samakatuwid éy ti Jesus dén ya. Ey mineta ko a te pilat bale, a koman i te
namuno diya. Te pitu siya a saduk, sakay te pitu be a mata, a side ya du pitu
a tungkulin na Espiritu na Diyos a pinaange na ta mundua.
7 Nadid, inumadene tu Tupa ta Diyos to bangko, sakay inalap na tu
kasulatan a te kébilan na.
8 To péngalap na ta éya, éy dinumapa diya du épat a hayup, sakay dinumapa
be diya du duwapulu éy ta épat a matétanda. Te kébil i bawat esa dide
ta pégtogtogen sakay ahung a gintu a putat ta suub. Tu suub, éy saya i
halimbawaa na panalangin na tolay na Diyos.
9 Nadid, kékantaén de i kanta a bigu, a i kagi dia, éy

“Siko i maari a mangalap ta kasulatan, sakay siko be i maari a mangsida ta
pitu a képét na a seradu na. Da siko, éy binunu de ka dén, éy dahil to
nikate mo, éy tinubus mo i tolay a para ta Diyos, tolay a gébwat ta étanan
a lahi ta mundua, sakay ta étanan a banubanuwan, sakay kanikanya a
salita.

10 Sinakup mo side ta kaharian na Diyos, a side i magpuri ta Diyos, a
manalangin diya.”
11 Nadid, kélameng ko a huway, éy nabati ko i meaadu a libu-libu a anghel.
Te taknég side to palebut no bangko na Diyos, sakay du hayup, sakay du
matétanda.
12 Kinagi de ta medegsén, a

“I Tupa a binuno, éy kailangan éy purién na tolay i kemahal na ugali na.
Siya i maaria a te kapangyarian, sakay kayamanan, sakay karunungan!”

13 Nadid, nabati ko i étanan a nilalang na Diyos a mégpuri diya. Du étanan ta
langet, sakay ta luta, sakay ta disalad na luta, sakay ta diget, éy mégpégpuri
side diya. I kinagi dia, éy

“Purién na tolay i Diyos a méghari, sakay tu Tupa. Purién de i kemahal na
ugali de sakay na kapangyarian de, a éwan tu katapusan.”

14 Ey nadid, kinagi du épat a hayup, a “kona sa.” Ey du matétanda, éy
dinumapa side, a sinumamba side diya.

6

Péngisida No Tupa To Pitu a Képét

1 Nadid, neta ko a sinida no Tupa tu neditol a képét to kasulatan. Sakay
nabati ko a mégkagi tu esa a hayup a koman i kabakség na kéduh, a “Kadon
se,” kagi na.

2 To pégkagi na ta éya, éy neta ko a linumitaw i kabayo a melatak, a te
sakayan na te kébil ta busog. Inatdinan siya ta kurona, a tulos hinumektat
siya a ange mangdaig to kalaban na.
3 Nadid, sinida no Tupa tu ikaduwa a képét to kasulatan, éy nabati ko i kagi
no ikaduwa a hayup, a "Kadon."
4 Ey to pégkagi na ta éya, éy linumitaw man dén i kabayo a esa, a medideg.
I te sakaya ta éya, éy inatdinan siya a te kapangyarian a magsapul ta gera ta
mundua, monda négpatayan i tolay. Esa a dikél a sondang i niatéda diya.
5 Nadid, péngsida no Tupa to ikatélo a képét, éy nabati ko a kinagi no ikatélo
a hayup, a "Kadon." To pégkagi na ta éya, éy te kabayo sa a mengitet a mineta
ko, a te sakayan na te kébil ta timbangan.
6 Sakay nabati ko i koman i ténog a gébwat to édsean du épat a hayup, a kinagi
na diya, a "Gemtén mo a esa san a takal a pahay i mabugtunga du tolay to upa
de ta maghapun. Sakay étélo san a takal a maes i mabugtunga to upa de ta
maghapun. Pero diyan mo halagaan i langis éy ta alak," kagi na.
7 Nadid sinida no Tupa tu ikaépat a képét to kasulatan, a tulos nabati ko tu
kagi no ikaépat a hayup, a "Kadon."
8 To pégkagi na ta éya, éy neta ko sa i kabayo a esa, a putla i kolor naa.
I ngahina na sakaya na éya éy ti Kamatayan. Sakay i kaunonoda na éya
éy ti Dinatagen. Inatdinan side ta kapangyarian de ta ikaépat a bahagi na
mundua, monda mamuno sa side ta sondang, sakay ta alép, sakay ta saket,
sakay ta mebagsik a hayup.
9 Nadid, péngsida no Tupa to ikalima a képét, éy neta ko ta sahok no
dambana dudu kaliduwa du binuno. Binuno side dahil to pégpahayag de ta
kagi na Diyos.
10 Side, éy kinagi de ta medegsén, a "Panginoon a makapangyarian! Siko i
tunaya a banal. Sénganya pa i paguhay mia diko," kagi de, "bagu mo hukumén
dudu tolay ta mundua? Nikésiya pa i iganti mua du minamuno dikame?"
11 Nadid, to pégkagi de ta éya, éy inatdinan i bawat esa dide ta melatak a
badu. Sakay kinagi dide no esa sa, a "Umimang kam pa ta kétihék a panahun
a hanggan éwan mabunu i sénganya pa a tétotop moy, da bunon be i sénganya
dide a kona dikam."
12 Nadid, neta ko a sinida no tupa tu ikaéném a képét. Ey to péngsida na, éy
linumindul ta mesibét, a tulos nginumitet tu bilag a koman i pégluksa a damit.
Sakay tu bulan, éy koman i dige i kolor naa.
13 Sakay du biton, éy natépduk side ta lutaa. I kétépduk dia éy koman i
kétépduk na bunga na kayo bagay yégyégén na mesibét a pahés.
14 Sakay tu langet, éy basta naibut a koman i abék a bigla a nilukot. Sakay
naibut be du buked sakay du puduk to édsean de.
15 Ey nadid dudu hari ta mundua, sakay dudu mataas, sakay du heneral,
sakay du mayayaman, sakay du te kapangyarian, éy linumiso side a étanan
du kuweba sakay ta sahok du bito to bukibuked. Pati du étanan a tolay, maski
malaya, maski mababa, éy linumiso be side.
16 Dinumaying side du bukibuked, sakay dudu bito, a "Anin, tapuhan moy
kame," kagi de, "monda éwan kame meta no méghari ta langet. Sakay monda
éwan me masapit i iyamuta dikame no Tupa!
17 Da dumemét dén," kagi de, "i aldew a kéiyamut na Diyos, éy ti ésiya i
makaiwas ta parusa na!"

7

Du Sandaan Ey Ta Epatapulu Ey Ta Epat a Libu a Tolay

1 Nadid, kétapos na éya, éy naketaék ta épat a anghel, a natagtag side a te
taknég ta épat a digdig na mundua. I gimet dia, éy sésawayén de i épat a pahés
ta mundua, monda éwan dén pumahés ta lutaa sakay ta digita, sakay maski
ta ahe a kayo.
2 Ey nadid, éy neta ko be i esa a anghel a sumésangkay ta dumanég ta
sikatan. Kébil na i marka na Diyos. Nadid, dinumulaw siya du épat a anghel.
(Side ya i te tungkulina a gébwat ta Diyos, a mangsida ta luta éy ta diget.)
3 I kinagi naa dide, éy "Diyan moy pa péperdién i lutaa éy ta diget éy ta kayo,
hanggan éwan me pa mamarkaan du sakup na Diyos ta kidép dia."
4 Nadid, kinagi de diyakén éng sénganya i mamarkaan dia, a sandaan kan
éy ta épat a pulu éy ta épat a libu. Ey gébwat side ta étanan a lahi na Israel.
5 Labindalawa a libu a gébwat ta lahi ni Huda; labindalawa a libu a gébwat
ta lahi ni Ruben; labindalawa a libu a gébwat ta lahi ni Gad;
6 labindalawa a libu a gébwat ta lahi ni Aser; labindalawa a libu a gébwat ta
lahi ni Neptali; labindalawa a libu a gébwat ta lahi ni Manases;
7 labindalawa a libu a gébwat ta lahi ni Simeon; labindalawa a libu a gébwat
ta lahi ni Lebi; labindalawa a libu a gébwat ta lahi ni Isakar;
8 labindalawa a libu a gébwat ta lahi ni Sabulon; labindalawa a libu a gébwat
ta lahi ni Hose; labindalawa a libu a gébwat ta lahi ni Bendyamin.

Du Meadu a Tolay a Niligtas No Tupa

9 Kétapos na éya, éy péngenta ko, éy te meadu bale a tolay a éwan mabilang
na maski ti ésiya. Side éy gébwat ta bawat lahi, sakay banubanuwan, sakay
kanikanya a salita. Te taknég side ta harap na Diyos, sakay ta harap no Tupa.
Te badu side a melatak, sakay te kébilan de i meadu a kayakas.
10 Sabay-sabay side a négkagi ta medegsén, a "I Diyos tamae a te eknud ta
bangkuae," kagi de, "sakay na Tupaa, éy side i néngiligtasa dikitam!"
11 Te taknég i étanan a anghel ta palebut no bangko a édsean na Diyos,
sakay ta palebut du matétanda, sakay ta palebut du épat a hayup. Ey nadid,
dinumapa side to harap no bangko a sinumamba ta Diyos.
12 I kinagi dia, éy "Purién na tolay i Diyos tam," kagi de, "a magpasalamat
side diya. Siya i kamahalan; siya i marunung; siya i te kapangyarian, a éwan
tu katapusan. Kona sa."
13 Nadid, kinagi diyakén no matanda a esa a, "De ésiya di tolaya a te badu
ta melatak? Ahe i kinagébwatan dia?"
14 "Ewan ko tukoy," kagi ko. "Siko i nakapospusa." Ey kinagi na diyakén, a
"Side ina di nagébwata to mahigpit a hirap. Lininis de sakay pinalatak de to
digi no Tupa i badu dia. Samakatuwid éy naibut dén tu kasalanan de to digi
ni Jesus.
15 Kanya édse side ta harap no bangko na Diyos," kagi na, "a tulungan de
siya aldo éy ta kélép ta bile naa. Sakay i Diyos a te eknud to bangko, éy alagaan
na side.
16 Ewan dén side magalép. Ewan dén side mageplék. Ewan be dén side
makabati ta pasi na bilag.
17 Dahilan tu Tupa a édse to bangko," kagi na, "éy siya i magalagaa dide.
Sakay iange na side ta bukal a dinom a méngatéd ta buhay. Sakay pahiden
na Diyos i léwa ta mata dia, monda maibut i lungkut dia."

8

Tu Ikapitu a Képét

1 Nadid, péngsida no tupa to ikapitu a képét to kasulatan, éy matahimik i
langet ta manga kalahati a oras.
2 Ey kétapos na éya, éy neta ko du pitu a anghel a te taknég ta harap na Diyos,
a inatdinan na i bawat esa dide ta tambuli.
3 Nadid, te esa pa a anghel a inumange to harap no dambana. Te kébil siya
a ahung a gintu a pégsuuben. Sakay inatdinan siya ta meadu a kamangyan,
monda iedton na to dambana a gintu a édse to harap na Diyos. Gamitén na
ya monda meagum tu asok na to panalangin du sakup na Diyos a tolay.
4 Ey tu asok no kamangyan éy mégalalutot a gébwat to kamét no anghel, a
kasabay na panalangin du sakup na Diyos.
5 Nadid, inalap no anghel tu baga to dambana, a niasék na to ahung a
pégsuuben, sakay nibatikal na ta lutaa. Ey agad nagkéduh, sakay te ugung,
sakay nagkilat, sakay naglindul.

Du Pitu a Tambuli

6 Nadid, du pitu a anghel a te kébil ta pitu a tambuli, éy nakahanda dén side
a mangyopyop to tambuli de.
7 Nadid, enyopan no neditol a anghel tu tambuli na, éy inumuden ta yelo
sakay apoy, a te halu a dige. Natutod i ikatélo a bahagi na lutaa, sakay i ikatélo
a bahagi du kayo, pati du étanan a sariwa a lamon.
8 Nadid, enyopan no ikaduwa a anghel tu tambuli na, éy binumagsak to
diget i koman a dikél a buked a minatutod. Naging koman i dige i ikatélo a
parti na digita,
9 sakay minate i ikatélo a bahagi na ikan, sakay nawasak i íkatélo a bahagi
na sésakyan ta digita.
10 Nadid, enyopan no ikatélo a anghel tu tambuli na, éy natépduk a gébwat ta
langet i esa a dikél a biton a mégdingat. Sakay binumagsak ta ikatélo a bahagi
na manga dinom, sakay ta manga bukal.
11 I éya a biton éy ngéngahinan de a Meapsot. Ey inumapsot i ikatélo a bahagi
na dinom. Sakay meadu a tolay i minate to kéinom de ta éya, da inumapsot.
12 Nadid, enyopan no ikaépat a anghel tu tambuli na, éy naperdi i katélo
a bahagi na bilag, sakay na bulan, sakay du biton, a hanggan da minaibut i
ikatélo a bahagi na demlag de. Nagdiklém be i ikatélo a bahagi na aldo. Sakay
pati éy éwan tumanglaw i ikatélo a bahagi na kélép.
13 Nadid, kétapos na éya, éy péngenta ko, éy nabati ko i esa a sébed a mégegbéh
ta ontok, a kinagi na ta mebakség, a "Adiyoy, adiyoy, adiyoy, i hirap beman
di édsea ta mundua bagay éyupan pa du étélo pa a anghel du tambuli de."

9

1 Nadid, enyopan no ikalima a anghel tu tambuli na, éy neta ko ta lutaa
i koman i biton a minatépduk dén. Sakay niatéd diya i susi no ébut a
medédisalad.
2 Sakay binukasan na tu ébut, éy tinumébwag i asok to ébut a koman i asok
na dikél a dagmang. Ey nagdiklém i bilag sakay ta langet, dahil to asok a
gébwat to ébut.
3 Ey tulos nagbéswal to asok i meadu a pésah, a tulos side nangalat ta
mundua. Ey inatdinan side ta kapangyarian de a magpasaket side a koman
i kaget na kahame.

4 Pinagbilinan side a diyan de péperdién i lamon éy ta kayo, sakay maski
anya a halaman. Basta du tolay a éwan tu marka na Diyos ta kidép dia, éy
saya i pasakitana du pésah.
5 Ewan side pinakultaden a bunuén de i tolay, éng'wan pasakitan de san
side hanggan lima a bulan. Koman i kaget na kahame i kasaket dia, monda
mahirapan du tolay.
6 To lubuk no lima a bulan, éy gustu du tolay a mate, pero éwan maari, da
umadeyo i kamatayan dide.
7 Dudu pésah, éy koman side i kabayo a handa ta pékilaban. Te soklong side
a koman i kurona a gintu, sakay koman i mudet na tolay i mata dia.
8 Sakay i buk dia éy koman i buk na bébe. I ngipén dia éy koman i ngipén
na liyon.
9 Sakay i hako dia, éy nataklében ta koman i badu a bakal. I payadpad na
pakpak dia, éy koman i ténog na meadu a kalesa a hela na kabayo a tamo ta
gera.
10 Te ipos side a mekamandag a koman i kahame i dégés naa. Ey kéye ta
ipos dia i kapangyarian de a magpasaket ta tolay para ta lima a bulan.
11 I hari dia éy tu anghel a medukés a bahala to ébut a medédisalad. Ti
Abadon i ngahen na ta kagi na Hebreo. Ey du Griego, i pégngahen de dia éy ti
Apoliyon. (I kahulugen na éya éy siya i magwasaka.)
12 Nakalipas dén i neditol a hirap. Eduwa pa i dumemét.
13 Nadid, enyopan no ikaéném a anghel tu tambuli na, éy nabati ko i boses
a gébwat ta épat a iskina no dambana a gintu ta harap na Diyos.
14 Kinagi no boses to ikaéném a anghel, a "Du épat a medukés a anghel a te
gapus to digdig no dinom na Uprates, éy ukaden mo."
15 Kanya inukaden na du épat a anghel, a monda bunon de i ikatélo a bahagi
na manga tolay. Talaga a hinanda side a para ta takda a oras a mamuno.
16 Te négkagi diyakén éng sénganya du sundalu a nakakabayo ta éya, a éduwa
a datos a milyon.
17 Saye tu nipeta diyakén. Neta ko du kabayo, sakay du te sakay dide, éy
te badu side a medingat a koman i kolor na apoy, sakay asul, sakay dilaw.
Koman i ulo na liyon i uloa du kabayo. Sakay buméběswal ta labi dia i apoy,
sakay asok, sakay asupre.
18 Te étélo a peste i mamuno ta ikatélo a bahagi na manga tolay: apoy, sakay
asok, sakay asupre. Diden ya a étélo éy gébwat side ta labia du kabayo.
19 I kapangyarian du kabayo, éy kéye ta labi dia sakay ta ipos dia. I ipos dia
éy koman i ulag, a te ulo side, monda gégamitén de ta pégpasaket de.
20 Nadid, du tolay a nawahak to hirap a éya a éwan minate, éy éwan side
nagsisi. Ewan de inibutan tu pégsamba de ta dimonyo sakay ta diyos-diyosan
a ginimet de--du larawan a gintu, pilak, tanso, bito, sakay kayo. Pero éwan
maketa i diyos-diyosan; éwan side makabate, éwan side makapaglakad!
21 Sakay du tolay, éy éwan de be pégsisian tu binuno de, sakay tu pégilo de,
sakay tu péngibébi de, sakay tu pégtako de.

10

Tu Anghel a Te Kébil To Kétihék a Kasulatan

1 Nadid, kélipas na éya, éy neta ko man dén i esa pa a anghel a mesibét, a
inumogsad a gébwat ta langet. Te balut siya ta kuném, sakay te balaghari ta

némo na ulo naa. Makadile a koman i bilag i mata naa, sakay i tikéd naa éy
medingat a koman i adigi a apoy.
2 Te kébilan na i kétihék a kasulatan a binuklat. Niepdék na i kawanan a
tikéd na ta digita. Sakay tu kawihe a tikéd na éy niepdék na be to luta.
3 Dinumulaw siya, éy koman bale i boses na liyon i kabakség na dulaw naa.
To kédulaw na, éy nagténog i pitu a kéduh.
4 Nadid, éy talaga ko a nisulat tu kinagi no kéduh, éy sinawayék no boses
ta langet, a kinagi na, a "Diyan mo ina isulat! Ilihim mo tu kinagi du pitu a
kéduh."
5 Nadid, tu anghel a mineta ko a te pédék to diget éy to luta, éy niontok na
tu kamét na,
6-7 a tulos nanumpa siya ta Diyos. I kinagi naa, éy "Ewan dén male.
Eng'wan, bagay yopyopan no ikapitu a anghel tu tambuli na," kagi na, "éy
tupadén na Diyos i plano na a lihim. Tupadén na a kona to nipahayag na
dudu purupeta a utusan na to araw. Diyos i te buhay a éwan tu katapusan,"
kagi na, "a siya i naglalanga ta langet, sakay ta luta, sakay ta diget, sakay du
étanan a édsa sa."
8 Nadid, kétapos na éya, éy kinagi man dén diyakén no boses ta langet, a
"Ange mo alapén i kasulatana a binuklat," kagi na, "a te kébilan na anghela.
Na te pédék ta digita sakay ta lutaa."
9 Kanya sakén, pékabati ko ta éya, éy inadenean ko tu anghel sakay inaged
ko tu kasulatan. "Alapén mo dén," kagi na, "a kanén mo dén. Metam-is ina ta
labi mua," kagi na, "a koman i tam-is no pitukan. Pero meapsot ina ta tiyan
mua."
10 Nadid, ginewat ko tu kétihék a kasulatan, sakay kinan ko dén. Ey metam-
is ngani ta labi kua; pero to péngietlén ko dén, éy meapsot bale ta tiyan kua.
11 Ey nadid te négkagi diyakén, a "Kailangan ihula mo a huway du meadu
a tolay, sakay dudu nasiyon, sakay dudu hari."

11

Tu Eduwa a Sistigu

1 Nadid, te nangatéd diyakén ta atakdug a kayo a pégsukat. Sakay kinagi na
diyakén, a "Angen mo sukatén tu templo na Diyos, sakay no dambana. Sakay
bilangén mo du suméssamba ta éya.
2 Pero diyan mo sésukatén tu karsada to palebut no templo," kagi na.
"Pabayan mo ya, da niatéd dén ina dudu tolay a éwan mékidiyos. Pusungén
de i éya a banuwan na Jerusalem para ta ételo a taon éy ta kalahati.
3 Pero paangen ko sa i éduwa a sistigo ko, a te badu side ta sako a damit,"
kagi na. "Ey magpahayag side ta kagi na Diyos para ta étélo a taon éy ta
kalahati."
4 Diden ya a éduwa a sistigu, mara side ina di éduwa a kayo a olibo, sakay na
éduwa a simbu a édse ta harap na Diyos.
5 Eng te magayak a magpasaket dide, éy buméswal ta labi dia i apoy a
mangtutod ta kalaban de a mamuno dide.
6 Te kapangyarian be side a mangsaway ta langet, a monda éwan maguden
ta panahun na pégpahayag de ta kagi na Diyos. Sakay te kapangyarian be side
a paging digién de i meadu a bukal a dinom. Sakay mangatéd be side ta tolay
ta mundua ta maski anya a peste, kada gustu de.

7 Nadid, kétapos du éduwa a sistigu a magpatunay, éy buméswal i metapang
a hayup a édse to ébut a medédisalad. Mékipaglaban siya dide a éduwa, éy matalo
side a mabunu side no hayup.
8-9 Ey nadid tu bangkay de, éy te dégso san ta karsada na éya a dikél a
banuwan ta étélo a aldew éy ta kalahati. Ey pégitaan du étanan a tolay ta
mundua tu bangkay de, a éwan side pumayag a méngielbéng dide. Saya tu
banuwan a néngipakuan de to Panginoon de. I palayawa na éya a banuwan,
éy Sodoma, sakay Egipto.
10 Ey masahat du tolay ta mundua, dahil éy minate dén du éduwa.
Magkasayaan side, sakay mangatéd side ta regalo, da minate dén du éduwa a
éya a purupeta a nagpahirap dide ta masiyadu.
11 Nadid, kélipas na étélo a aldew éy ta kalahati, éy inatdinan na Diyos du
éduwa a bangkay ta angés, a tulos de a nabuhay, tulos tinumaknég side. Ey du
étanan a naketa ta éya, éy néganteng side a tahod!
12 Nadid, nabati du éduwa i medegsén a boses ta langet, a kinagi na,
a "Umontok kam dén see!" Ey hanggan te itan side du kalaban de, éy
inumontok side a hanggan da sinomdép side to kuném.
13 Ta éya a mismo a oras, éy linumindul ta mebébakség. Tulos nebagsak i
ikasapulu a bahagi no banuwan, sakay pitu a libu a tolay i minatea. Ey du
nabuhay a tolay, éy méganteng side, a pinuri de i Diyos ta langet.
14 Nakalipas dén i ikaduwa a hirap. Esa san dén i dumeméta.

Tu Ikapitu a Tambuli

15 Nadid, enyopan no ikapitu a anghel tu tambuli na, éy te mebakség a
boses ta langet, a kinagi de, a "I péghari na tolay ta mundua, éy niagton dén
to Panginoon tam, sakay tu pinili na a ti Cristo. Maghari siya a éwan tu
katapusan," kagi no boses.
16 Nadid, du duwapulu éy ta épat a matétanda a kaeeknud du bangko de ta
harap na Diyos, pékabati de ta éya, éy dinumapa side sakay sinumamba side
ta Diyos.
17 I kinagi dia, éy
"Panginoon Diyos a makapangyarian ta étanan. Siko i te buhay sapul to
sapul, a hanggan nadid. Magpasalamat kame diko, da ginamit mo dén
i kapangyarian mo, a nagsapul ka dén a maghari.
18 Du éwan mékidiyos, Panginoon, éy méiyamut side. Pero dinumemét dén i
oras mo a mégingél. Dinumemét dén i péghukum du pate. Dinumemét dén
i oras a péngatéd mo ta gantimpala mo du utusan mo a purupeta, sakay du
étanan a méniwala diko, mataas éy ta mababa. Oras dén nadid a lipulén mo du
étanan a nagpahirap ta mundua." (Saya tu kinagi du matétanda.)
19 Nadid, nabukasan i templo na Diyos a édse ta langet, éy neta me tu kaban
a édsean no pangako na a kasulatan. Ey nadid, tulos nagkilat sakay te ugung,
sakay nagkéduh, sakay linumindul, sakay naguden ta meadu a yelo.

12

Tu Bébe Sakay Tu Biklat

1 Nadid, kétapos na éya, éy linumitaw ta langet i tanda a dikél, a nipeta na i
manyaria ta esa a panahun: te esa a bébe a te taknég to bulan, a mabuktet
siya. I ulo naa éy te kurona ta labindalawa a biton, sakay i badu naa éy
medédemlag a koman i bilag.

2 Sakay adene dén siya a magenak. Gégsokan siya hanggan da yékéhéyona.
3 Nadid, esa pa a tanda i linumitawa ta langet: Neta ko ti Satanas a koman
dén siya i medideg a biklat a napakasiyadu a dikel. I éya éy pitu i ulo naa,
sakay sapulu i saduk naa. Sakay te kurona i bawat ulo na.
4 Dinagil no ipos na du ikatélo a bahagi du biton ta langet, a tulos nibatikal
na ta mundua. Dinumoho tu biklat ta tikéda no bébe a adene dén a magenak,
a monda ietlén na maka agad tu anak ta péngienak na.
5 Nadid tu bébe éy nienak na tu anak a lélake--tu tiniyak a maghari ta
mahigpit ta étanan a banubanuwan. Ey nadid, agad inagaw tu anak a kembil
na siya ta Diyos to bangko na.
6 Tu bébe man dén, éy ginuminan ta ilang a lugar--linumiso siya to esa a
lugar a nihanda na Diyos a para koo na, monda maalagaan sa siya para ta
étélo a taon éy ta kalahati.
7 Nadid, kélipas na éya, éy nagsapul i gera ta langet. Ti Anghel a Migel sakay
du kakaguman na a anghel, éy linumaban side to medideg a biklat sakay du
kaguman na a anghel a medukés.
8 Natalo tu biklat sakay du anghel na, tulos naibut side ta langet.
9 Tu dikél a biklat, éy siya tu matanda a ulag, a ngéngahinan de a Diyablo.
Ti Satanas ngani dén. Siya tu minangloko ta étanan a mundu. Nibut siya ta
mundua, a kaguman na dudu étanan a anghel na.
10 Nadid, nabati ko man dén i medegsén a boses ta langet. I kinagi naa, éy
"Dumemét dén i pégligtas na Diyos. Nipeta dén na Diyos i kapangyarian na a
maghari! Hinumayag be dén i kapangyarian no pinili na a ti Cristo! Dahilan
éy pinaibut dén ta langet tu palagi a mégpintas du tétotop tam.
11 Du tétotop tam," kagi no boses, "éy nanalo side to nilaban de ni Satanas,
dahil to digi no Tupa. Sakay nanalo be side dahil to katutuhanan a nipahayag
de. Ewan side nanghinayang ta buhay de.
12 Kanya sikam a mégiyan ta langet," kagi na, "éy masaya kam. Pero
sikam a mégiyan ta mundua, éy makaanteng i pagdanasan moya! Dahilan
éy inumogsad dén dikam ti Satanas, éy méiyamut siya a tahod! Tukoy na
a kétihék san dén a panahun i nabuhaya diya." (Saya tu kinagi no boses a
nabati ko.)
13 Nadid tu medideg a biklat, péketa na a nibut dén siya ta mundua, éy
hinagad na tu bébe a néngienak to anak a lélake.
14 Pero tu bébe, éy inatdinan siya ta éduwa a pakpak a dédekél a gébwat to
dikél a sébed, monda ginanan na tu ulag. Makaegbéh siya ta lisawan na ta
ilang a lugar. Ey alagaan sa siya ta para étélo a taon éy ta kalahati.
15 Nadid tu biklat, péketa na a éwan na maabut tu bébe, éy néngisopha siya ta
dinom a meadu, a monda meanod tu bébe.
16 Pero tu luta, éy tinumulung to bébe, da pinomtak a tulos na ininum tu
dinom a nisopha no biklat.
17 Ey tu biklat, péketa na a meligtas tu bébe, éy méiyamut siya diya. Kanya
nagsoli a monda geraén na du étanan a lahi na éya a bébe. Side ya du
sumésunud ta utus na Diyos, du mégpatunay ni Jesus ta matapat.
18 Ey te taknég tu biklat ta digdig na diget.

13

Tu Hayup a Gébwat To Diget

1 Nadid, neta ko i dikél a hayup a metapang a linumitaw ta diget. Pitu i
ulo naa, sakay sapulu i saduk naa. Sakay te kurona i bawat saduk na. Sakay
nakasulat ta bawat ulo na i ngahen a medukés a kontara ta Diyos.
2 Koman siya i tigre. I tikétikéd na éy dédekél. Sakay na labi naa éy koman i
labi na liyon. Ey tu medideg a biklat, éy niatéd na tu sibét na to hayup. Sakay
niatéd na be diya tu kapangyarian na a maghari ta mundua.
3 I uloa a esa no hayup, éy te talingo ta ikate na, pero buhay san siya. Sakay
du étanan a tolay ta mundua, éy nagtaka side to hayup, a sumésunud side diya.
4 Pati tu biklat, éy sinamba siya du étanan a tolay, da niatéd na tu kapang-
yarian na to hayup a metapang. Sakay sinamba de be tu hayup. "Ti ésiya i
makaahiga to hayup?" kagi de. "Ti ésiya i makalabana diya?"
5 Nadid maari tu hayup a magpalalo, sakay mégkagi ta kontara ta Diyos,
sakay maghari ta étélo a taon éy ta kalahati. Ewan siya sinaway na Diyos.
6 Linapastangan na i Diyos, sakay ta ngahen na Diyos, sakay ta pégiyanan
na. Sakay linapastangan na be dudu mégiyan ta langet.
7 Sakay maari be tu hayup a lumaban du sakup na Diyos a tolay na, sakay
taluén na side. Sakay inatdinan siya ta kapangyarian na a mémahala ta étanan
a tolay ta mundua.
8 Ey sésambaan siya du étanan a tolay. Pwera du tolay a nakasulat i ngahen
de to libru a péglistaan ta mabuhay a éwan tu katapusan. I éya a libru éy koo
no Tupa a binuno. Ey nelista dén i ngahen de ta éya bagu nilalang i mundua.
9 Eng mékabati kam éy baten moy ye.
10 Eng ti ésiya i takdaa a madikép, éy madikép ngani. Sakay du takda a
bunon, éy bunon side a talaga. Kanya kailangan éy mégtiis a méniwala du
tolay na Diyos.

Tu Hayup a Gébwat To Luta

11 Nadid, éy neta ko i esa pa a dikél a hayup a metapang a linumitaw to luta.
Te saduk siya a éduwa a koman i saduk na tupa. Pero i boses na éy koman i
boses na biklat.
12 Inaguman na tu neditol a hayup, sakay ginamit na i étanan a kapang-
yarian na éya. Sakay pilitén na du étanan a tolay ta mundua a sumamba to
neditol a hayup. Siya tu te talingo ta ikate a naghusay dén.
13 Makataka a milagro i ginimita no ikaduwa a hayup. Pinadibi na be ta
harapa du tolay i apoy a gébwat ta langet.
14 Naloko na du étanan a tolay, dahil to milagro a ginégimet na ta harapa
no neditol a hayup. Sakay pati, éy naakit na be side a magimet ta ribultu no
neditol a hayup--tu te talingo ta sondang a ikate na, pero buhay san siya.
15 Nadid, maari be tu ikaduwa a hayup a magpabuhay to ribultu no neditol
a hayup. Pinakultaden siya na Diyos. Kanya méképégkagi tu ribultu, sakay
ipabunu na du étanan a éwan sumamba diya.
16 Nadid, pinilit no hayup a minarkaan i étanan a tolay ta kamét dia sakay
ta kidép dia. Pati du mababa éy ta mataas, pati mayaman éy ta pobre, éy
minarkaan side a étanan ta tanda na.
17 Ey éwan maari a mamugtong o dikaya magpabugtong du tolay a éwan tu
marka ta ngahen no hayup, o tu numero a kapareho no ngahen na.
18 Isipén moy, sikam a mégbasa ta éye--du matalinung san i makapospusa
ta kahulugen no numeru no hayup. Dahilan i kaparehua no numeru na éy
ngahen na esa a lélake. I numeru na éy 666.

14

Mégpégkanta Du Tinubus Na Diyos

1 Nadid, kélameng ko, éy kéya sa tu Tupa a te taknég ta Buked na Sion, a
kaguman na i sandaan éy ta épat a pulu éy ta épat a libu a tolay. Te sulat ta
kidép dia i ngahen no Tupa sakay tu ngahen no Ama na.
2 Sakay nabati ko nadid i boses ta langet a i ténog na éy koman i pahun-
gupong na dinom, sakay ta kadegsén na kéduh. Sakay koman be i togtog na
meadu a gitaha.
3 Mégpégkanta side a étanan ta bigu a kanta ta harapan na Diyos sakay ta
harap du épat a hayup, sakay ta harap du duwapulu éy ta épat a matétanda.
Ey éwan tu makaadal ta éya a kanta, éng'wan side san a tinubus na Diyos ta
mundua--du sandaan éy ta épat a pulu éy ta épat a libu.
4 Side ya du lélake a éwan inumadene ta bébe, sakay éwan side nangasawa.
Basta uméunonod side to Tupa maski ahe i angayan na. Tinubus side ta étanan
a tolay. Side ya du neditol a méniwala ta Diyos sakay to Tupa.
5 Ewan side nagbuli-buli, maski nikésiya. Sakay éwan side tu kapintasan.

Tu Etélo a Anghel

6 Nadid, mineta ko man dén i esa pa a anghel a uméegbéh ta ontok. Siya éy
te Mahusay a Baheta a éwan malipas, monda ipahayag na dudu étanan a tolay
ta mundua. Ibaheta na du tolay ta maski ahe a banubanuwan, sakay maski
anya a lahi, sakay ibaheta na du tolay a iba-iba tu kagi.
7 Kinagi no anghel ta medegsén, a "Gumalang kam ta Diyos, sakay purién
moy i kapangyarian na. Da dumemét dén i oras a péghukum na. Sambaén
moy i Diyos a naglalang ta langet," kagi na, "sakay ta lutaa, sakay ta diget éy
ta bukal na dinom."
8 Nadid, neta ko man dén i esa a anghel a kasunud, a kinagi na, a
"Bumagsak dén a talaga i dikél a banuwan na Babilonia! Da side i néngitoldua
du étanan a tolay ta gimet dia a medukés, sakay ta pégsamba de ta diyos-
diyosan."
9 Nadid, te anghel a esa a tinumagubet du éduwa. Ey kinagi na be ta
medegsén, a "Sindu suméssamba to hayup a metapang sakay to ribultu na,
sakay tinanggap de tu marka na ta kamét dia éy ta kidép dia,
10 éy parusaan side na Diyos ta dikél," kagi na, "a éwan na side kagbian ta
maski kétihék. Pahirapan side ta apoy sakay ta asupre ta harapan no Tupa
sakay du banal a anghel.
11 Ey tu asok a gébwat to apoy a magpahirap dide," kagi na, "éy éwan tu bagu
i tumétébwaga. Aldo éy ta kélép éy éwan tu kéimang du sinumamba to hayup
sakay to ribultu na; sakay sindu tinumanggap to marka no ngahen na."
12 Dahil ta éya a kinagi no anghel, éy kailangan éy magtiis du sakup na
Diyos. Side a méniwala ta utus na Diyos sakay ni Jesus.
13 Nadid, nabati ko man dén i boses ta langet, a kinagi na, a "Isulat mo ye:
Masuwerte du étanan a mate sapul nadid éng édse side ta Panginoon!" "Tahod
ngani," kagi na Banal a Espiritu, "da umimang side to tarabaho de, sakay
kamtan de be i gantimpala no tarabaho de."

Tu Mégapas Ta Mundua

14 Nadid, kélameng ko, éy neta ko i melatak a kuném, a te eknud sa i koman
i lélake. Te kurona siya a gintu, sakay te kébilan na i metadém a gapas.

15 Nadid, linumuwas to templo i esa pa a anghel, sakay kinagi na ta
medegsén to te eknud to kuném, a "Gamitén mo dén i gapas mua," kagi na,
"a magapas ka dén, da panahun dén na pégapas. Nalutu dén i gapasén ta
mundua."
16 Nadid, pékabati ta éya no te eknud to kuném, éy nagapas dén siya, éy
nagapas dén i gapasén ta mundua.
17 Nadid, linumuwas to templo ta langet i esa man dén a anghel. Siya éy te
kébil be ta gapas a metadém.
18 Sakay te linumuwas man den to dambana a esa a anghel. Siya tu
namamahala ta apoy. Kinagi na to anghel a te gapas a metadém, a "Nay,
gamitén mo dén i gapas mua, a ladéyén mo dén i bunga na ubas a étanan ta
mundua," kagi na, "da minalutu dén side."
19 Kanya ginamit no anghel tu gapas na a linadéy na du ubas, sakay
nibatikal na to pégpésitan ta bunga na ubas. Kahulugen na éy nibatikal na
du tolay to pégparusaan na Diyos du kéiyamutan na.
20 Ey tulos pensépsit de du ubas ta luwas na banuwan. Ey binumulos to
pégpésitan i dige, a hanggan da étélo a datos a kilumetru i kalawa no bihéng
a dige. Sakay i kabétong na éy sadpa.

15

Du Pitu a Ménegipo a Peste

1 Nadid, neta ko i esa pa a dikél a tanda ta langet: pitu a anghel a te kébil ta
pitu a peste. Saye i katapusana a peste, da kélipas de, éy humintu be i iyamut
na Diyos.
2 Nadid, te minetaék a koman i diget a melélekmang a te halu a apoy. Neta
ko be sa du nanalo to metapang a hayup a dikél, sakay to ribultu na. Sakay
nanalo be side to te numero a kapareho no ngahen na. Te taknég side to diget
a melélekmang, sakay te kébilan de i gitaha a niatéd na Diyos.
3 Kékantaén de tu kanta ni Moises a utusan na Diyos, sakay tu kanta no
Tupa:
"Panginoon Diyos a makapangyarian ta étanan. Kamahalan a tahod i étanan
a gimet mo! Siko i Haria du étanan a banubanuwan. Tama a katu-
tuhanan i étanan a ugali mo!
4 Ti ésiya i éwana umanteng diko, Panginoon? Ti ésiya i umidila a méngipahayag
ta kapangyarian mo? Ange sumamba diko du étanan a tolay, da meta na
étanan i tarabaho mo a tama."
5 Nadid, kétapos na éya, éy neta ko be a binumukas i templo ta langet. Sakay
neta ko be sa tu tolda a édsean no pangako na Diyos.
6 Ey nadid éy linumuwas to templo du pitu a anghel a te kébil ta pitu a peste.
Te badu side ta melinis a manta. Sakay te gintu a te bédbéd ta hako dia.
7 Nadid, du épat a hayup, éy esa dide i nangatéda du pitu a anghel ta ahung
a gintu. Diden ya a ahung éy putat ta iyamut na Diyos. Diyos i te buhay a
éwan tu katapusan.
8 Ey tu templo éy putat ta asok. Saya i tanda a kamahalan i kapangyarian
na Diyos. Ey éwan tu makasdép to templo hanggan éwan matapos du pitu a
peste a kébil du pitu a anghel.

16

Méngibulak Du Pitu a Anghel To Ahung De

1 Nadid, nabati ko i medegsén a boses to templo a mégutus du pitu a anghel.
I kinagi naa, éy "Angen moy dén ibulak ta mundua i lasén na pitu a ahung a
iyamut na Diyos!"
2 Kanya inumange tu neditol a anghel éy ange na nibulak ta mundua tu
lasén no kébil na a ahung. Ey dahil ta éya, éy natalitalingo du tolay ta medukés
a meaapdés a talingo--du te marka to ngahen no dikél a hayup, sakay du
mégsamba to ribultu na.
3 Sakay tu ikaduwa a anghel, éy nibulak na tu lasén no ahung na to diget.
Ey tu diget éy naging koman i dige na pate a tolay. Ey minate du étanan a te
buhay ta diget.
4 Tu ikatélo a anghel, éy nibulak na tu lasén no ahung na ta bawat dinom
sakay du bukal, éy naging dige be i éya.
5 Tulos nabati ko a kinagi no anghel a tagapamahala du étanan a dinom, a
"Siko i banal; siko i te buhay sapul to sapul, a hanggan nadid. Tama tu gimet
mo a péghukum, Panginoon,
6 da binunu de du sakup mo a tolay, sakay du purupeta mo. Kanya pinenom
mo be side ta dige a inumén de. Sé' ina i tamaa dide."
7 Sakay nabati ko be i boses to dambana, a kinagi na, a
"Panginoon Diyos a makapangyarian ta étanan, talaga a mahusay a tama i
péghukum mua!"
8 Nadid, tu ikaépat a anghel, éy nibulak na tu lasén no ahung na to bilag.
Inatdinan na ta pasi na a monda tutudén na a masiyadu i tolay.
9 Pero maski da napasi side to bilag, éy éwan side nagsisi to kasalanan de;
éng'wan linapastangan de pa i Diyos. Ewan de pinuri i kapangyarian na,
maski da siya i namamahala diden ya a peste.
10 Nadid, nibulak no ikalima a anghel tu lasén no ahung na to bangko no
dikél a hayup, éy nagdiklém i kaharian na. Tulos du tolay a kinaget de tu dila
de dahil to saket de.
11 Sakay linapastangan de i Diyos dahil to saket de sakay du talitalingo de.
Sakay éwan be side nagsisi to gimet de a medukés.
12 Nadid, nibulak no ikaéném a anghel tu lasén no ahung na to melawa a
dinom na Uprates. Tulos natian tu dinom a para te dimanén du hari a gébwat
ta sikatan.
13 Ey neta ko nadid i étélo a medukés a espiritu, a koman side i tukak.
Natagtag side a binuméswal to labi no medideg a biklat, sakay to labi no dikél
a hayup, sakay to labi no mebuli a purupeta.
14 Di espiritu a éye éy du dimonyo a mégimet ta kataka-taka. Lélebutén de
du étanan a hari ta mundua, a monda tipunén de side a para ta laban ta takda
a aldew na Diyos. Diyos i makapangyarian ta étanan.
15 "Tandaan moy ye," kagi ni Jesus. "I kédemét ko éy koman i kédemét na
mégtako, a basta bigla! Masuwerte du mégbantay diyakén, a hinanda de dén
tu badu de. Side éy éwan maglakad a uba a tulos éwan side masanike."
16 Nadid, du étélo a medukés a espiritu, éy tinipun de i étanan a hari ta lugar
a ngéngahinan de a Armagedon ta kagi na Hebreo.
17 Nadid, tu ikapitu a anghel éy nisapwah na ta ontok tu lasén no ahung
na, monda makébil no pahés. Tulos te kagi a medegsén a gébwat to bangko na
Diyos ta langet, a kinagi na, a "Naganap dén i parusa ko du tolay."

18 Nadid, kinumilat, sakay te ugung, sakay nagkéduh, sakay linumindul ta
mebébakség. Sapul to péglalang ta tolay ta mundua, éy saya i mebébakséga a
lindul.
19 Pinomtak ta étélo a bahagi tu dikél a banuwan, sakay binumagsak be
i étanan a banubanuwan ta mundua. Tinandaan ngani na Diyos i dikél a
banuwan na Babilonia. Sakay pinarusaan na side ta masiyadu dahil ta
iyamut na.
20 Naibut dén du étanan a puduk, sakay nayuno be du étanan a buked.
21 Inumuden be ta dédekél a yelo, a i timbanga na bawat esa a pirasu éy
limapulu a kilu. Ey binumagsak ya du tolay. Ey linapastangan de i Diyos,
dahil to uden a yelo. Medukés a tahod i peste a éye!

17

Tu Tanyag a Bébe a Medukés

1 Nadid, kétapos na éya, éy inumadene diyakén i esa du pitu a anghel a te
pitu a ahung. Kinagi na diyakén, a "Kadon se. Ipeta ko diko éng kodya i
pamarusaa to tanyag a bébe a medukés. Siya i maghari to dikél a banuwan a
édse ta meadu a dinom.
2 Dudu hari ta mundua," kagi na, "éy inaheg de dén i ugali na éya a
bébe. Sakay dudu tolay ta mundua, éy nalango side to alak na a bastos.
(Samakatuwid éy inaheg de tu ugali na a bastos.)"
3 Nadid, nipaisip diyakén na Espiritu na Diyos, a tulos kembilék no anghel
to ilang a lugar. Ey neta ko sa tu tanyag a bébe, a te sakay to medideg a hayup.
I hayup a éya éy te pitu a ulo sakay sapulu a saduk. Ey nakasulat ta étanan a
bégi na i meadu a ngahen a kontara ta Diyos.
4 Sakay tu bébe, éy te solot ta medideg a badu na hari. Sakay te meaadu siya
a alahas a gintu, sakay mahalaga a bito, sakay perlas. Te kébilan na i ahung a
gintu a putat ta ugali na a medukés.
5 Te sulat ta kidép naa i ngahen a lihim i kahulugen na. I kagia no sulat éy
"I dikél a banuwan na Babilonia, éy siya i kégébwatan na étanan a medukés a
ugali sakay ta étanan a makasanisanike ta mundua."
6 Sakén, to péketa ko ta éya a bébe, éy mégtakaék, da lasing dén siya ta digi na
tolay ni Jesus a binunu na.

Méngipaliwanag Tu Anghel Ta Kahulugen No Bébe

7 "Bakit mégtaka ka?" kagi diyakén no anghel. "Ipaliwanag ko diko i
kahulugen na bébea a ina sakay na te sakayan naa a hayup.
8 Tu hayup a mineta mo éy buhay to éya, pero nadid éy pate dén. Pero
buméswal pa siya to ébut a medédisalad," kagi na, "a tulos umange ta kapa-
hamakan. Ey du tolay ta mundua, éy magtaka side. Saya du tolay a éwan
nakasulat i ngahen de to libru a péglistaan ta mabuhay a éwan tu katapusan.
Ey nelista dén i ngahen ta éya bagu nilalang i mundua. Diden ya a tolay,"
kagi na, "bagay meta de tu hayup a pitu tu ulo sakay sapulu i saduk naa, éy
magtaka side a tahod, da minate dén sakay huway a lumitaw.
9 "Nadid, isipén mo," kagi diyakén no anghel, "du matalinung san i maka-
pospusa ta kahulugen na éye: Du pitu a ulo éy side ina du pitu a buked a
édsean no banuwan a pégharian no bébe.
10 Sakay i kahulugen be na éya," kagi na, "éy pitu be a hari. Nakalipas dén i
lima. Ey méghari pabi nadid i esa; sakay tu ménegipo éy éwan pabi dinumemét.
Ey ta kédemét na," kagi na, "éy maghari san siya ta sandali.

11 Sakay tu hayup a dikél a minate, éy saya tu ikawalu a hari. Ey esa be siya
du pitu. Ey mepahamak be siya."
12 Nadid, kinagi pabi no anghel diyakén, a "I sapulu a saduk a mineta mo,
éy sapulu be side a hari a iba. Pero éwan pabi side naghari. Ta péghari de, éy
mamahala side a kaguman no hayup ta sandali san.
13 Esa i isip di sapulu a éye. Sakay iatéd de to hayup tu kapangyarian de.
14 Labanan de tu Tupa," kagi na, "pero natalo na side, da siya i Panginoon
ta étanan, sakay siya i Hari ta étanan a hari. Ey du kaguman no Tupa, éy side
du méniwala diya a inakit na."
15 Sakay kinagi man dén no anghel diyakén, a "Tu mineta mo a dinom a
pégharian no bébe a tanyag," kagi na, "éy tolay ya a gébwat ta étanan a lahi
sakay banubanuwan.
16 Sakay tu sapulu a saduk a mineta mo, sakay tu hayup, éy maiyamut side
to bébe a tanyag. Agiwan de siya ta étanan a ari-arian na, sakay ginanan de a
uba. Kanén de tu pilas na," kagi no anghel, "sakay tutudén de tu bégi na.
17 Ipaisip dide na Diyos, monda gemtén de i kaluuben na, maski éwan
de tukoy. Ey kaluuben na Diyos," kagi na, "éy magesa side a iatéd de tu
kapangyarian de to hayup. Kona sa éy maganap dén i kagi na Diyos.
18 "Sakay tu medukés a bébe a neta mo," kagi no anghel, "samakatuwid éy
saya tu dikél a banuwan a makapangyarian dudu hari ta mundua."

18

Tu Kébagsak Na Babilonia

1 Nadid, kétapos na éya, éy neta ko i esa man dén a anghel a inumogsad a
gébwat ta langet. Dikél i kapangyarian na. Dinumemlag i mundua dahil to
bégi na a medingat.
2 I kinagi na ta medegsén, éy "Binumagsak dén tu tanyag a bébe a medukés.
(I kahulugen na éya, éy binumagsak dén i dikél a banuwan na Babilonia.)
Pégiyanan dén nadid du dimonyo," kagi na, "da péglebutan ya na magkadukés
a espiritu. Sakay péglobunan na magkadukés a manok a makaanteng.
3 Da inaheg dén du tolay i ugali na a bastos. Sakay dudu hari ta mundua,
éy binébi de siya. Sakay du mégnigosiyo," kagi na, "éy nagyaman side to
kayamanan na a medukés."
4 Nadid, to pégkagi no anghel ta éya, éy nabati ko i boses a iba ta langet,
a kinagi na, éy "Umadeyo kam diya, sikam a sakup ko a tolay. Diyan kam
mékihati ta kasalanan na, monda éwan kam maparusaan a kaguman na.
5 Da neta na Diyos i meadu a kasalanan na," kagi no boses, "sakay éwan na
pabayan i kaduksan na.
6 Gemtén diya na Diyos i ginamet naa dikam. Gantian na siya ta dubli to
ginamet na a medukés. Mara, penumén siya na Diyos ta higit pa to nipenom
na dikam a alak a meapsot.
7 To éya éy nagmataas siya a malaya siya. Pero nadid," kagi na, "éy atdinan
moy siya ta hirap na sakay ta pégsisi na. Kinagi na a 'Mataasék ta étanan.
Ewanék bilo. Ewanék makasapit ta medukés a malas.'
8 Pero éwan! Da entan moy, dahil to kinagi na a éya, éy demtan siya ta esa
a aldew na meadu a peste! Sabay a dumemét diya i saket, sakay pégsisi na
sakay alép. Tulos tutudén siya na apoy. Dahilan i Panginoon a maghukum
diya, éy makapangyarian siya."

9 Nadid, dudu hari ta mundua, a kaguman na a malaya, a néngibébi diya, éy
magsanget side a magsisi bagay tan-awén de tu asok no banuwan a natutod.
10 Te taknég side ta adeyo, da méganteng side a meramay ta sinapit naa a
parusa. I kékagin dia, éy "Anin! Makaanteng! Esa san dén a oras éy natunaw
dén i éya a dikél a banuwan na Babilonia!"
11 Pati dudu mégnigosiyo ta mundua, éy magsanget be side a magsisi, da
éwan dén tu mamugtong ta tinda dia.
12 Ewan dén tu mamugtong ta gintu de, sakay pilak, alahas a bito, perlas,
sakay sari-sari a mahalaga a damit (manta, seda, sakay kundiman); éwan dén
tu mamugtong ta kalakalase a mahalaga a kayo, sakay sangho na elepante,
tanso, bakal, mina,
13 rikadu, kamangyan, pulurida; éwan tu mamugtong ta alak éy ta langis,
arina, pahay, baka sakay tupa, kabayo, kalesa, sakay tolay a ibugtong de.
14 "Naibut dén du étanan a memahal a ari-arian mo," kagi de. "Sakay naibut
be dén i étanan a kayamanan mo, sakay éwan mo side meta a huway."
15 Du tolay a naging mayaman dahil to pégnigosiyo de ta éya a banuwan, éy
éwan side inumadene ta éya, da méganteng side a meramay ta kahirapan na.
Magsanget side a magsisi,
16 a kagi de, a "Anin! Makaanteng i nanyaria ta dikél ya a banuwaneh! Dati
a nagbihis ta sari-sari a memahal a damit sakay sari-sari a alahas a gintu,
sakay perlas.
17 Pero nadid," kagi de, "naibut ya side ta esa san a oras."
Sakay du kapitan du paraw, sakay tu méglakad ta diget, sakay du étanan a
mégtarabaho ta diget, pékatan-aw de
18 to asok a tumétébwag to banuwan a natutod, éy "Adiyoy," kagi de. "Ewan
tu kapareho tu kadikél i banuwan a éya!"
19 Tulos kinuluan de ta alikabuk i ulo dia, sakay nagsanget side, a kinagi
de, a "Anin! Makaanteng i nanyaria ta éya a dikél a banuwan! To éya éy
nagyaman du étanan a pinumundu to pégpunduan na," kagi de, "pero nadid,
éy nawasawasak dén i éya a banuwan ta esa san a oras!"
20 Kanya masahat kam, sikam a mégiyan ta langet, da nawasak dén i éya
a dikél a banuwan. Masahat kam, sikam a sakup na Diyos, sakay sikam
a apostol, sakay sikam a purupeta, da hinukum dén siya na Diyos dahil to
ginamet na dikam!
21 Nadid, i esa a anghel a mesibét, éy inégkat na tu dikél a tahod a bito,
a tulos nibakség na a nibatikal to diget. Sakay kinagi na, a "Kona sa i
péngibagsaka ta dikél a banuwan na Babilonia, a éwan dén siya meta a huway!
22 Ewan dén mabati ta éya i togtog du mégmosiko! Ewan dén meta a huway
ta éya du mégtarabaho! Ewan dén mabati ta éya i ténog na kiskisan!
23 Ewan dén meta ta éya i maski isesa a simbu! Ewan dén mabati ta éya i
boses na kasalén!" kagi no anghel, "dahilan du kabébayan de a mégnigosiyo,
éy side i makapangyariana ta mundua. Sakay du taga éya a tolay, éy linéloko
de i tolay ta mundua ta mebuli a salamangka!"
24 Pinarusaan i Babilonia da mineta be sa diya i dige du purupeta sakay tu
dige du tolay na Diyos, sakay du iba pa a tolay a binuno.

19

1 Nadid, kétapos na éya, éy nabati ko i medegsén a ténog ta langet, a koman
i boses na meaadu a tolay a mégkanta. "Salamat ta Diyos!" kagi de. "Diyos i
néngiligtasa dikitam. Purién na tolay i kapangyarian na!

2 Mahusay a tama i péghukum na! Hinukum na dén tu tanyag a bébe a
medukés; siya i nagpadukésa ta mundua to ugali na a bastos. Pinarusaan
siya na Diyos dahil to nipangbunu na du utusan na Panginoon!"
3 Nadid, huway side a négkanta, a "Salamat ta Diyos!" kagi de. "Ewan san
tu bagu i tumétébwaga a asok to dikél a banuwan a natutod."
4 Nadid, to pégkanta de ta éya, éy tulos dinumapa du duwapulu éy ta épat
a matétanda a suméssamba side ta Diyos. Ey kinagi de a "Kona sa; salamat ta
Diyos!" Diyos i mégiknud to bangko a méghari ta langet.

Tu Kasal No Tupa

5 Nadid, te négkagi to adene no bangko na Diyos, a "Purién moy i Diyos
tam," kagi na, "sikam a étanan a utusan na. Igalang moy siya a étanan, sikam
a mababa éy ta mataas."
6 Ey to pékabati ko ta éya, éy nabati ko i ténog a koman i boses na meaadu
a tolay. Koman i pahungupong na dinom sakay ta kabakség na kéduh. I
kinagi dia, éy "Salamat ta Diyos! Da méghari dén i Panginoon tam! Siya i
makapangyarian ta étanan!
7 Dapat masahat kitam," kagi de, "sakay purién tam siya! Da adene dén i
kasal no Tupa. Nakahanda dén tu katipan na a bébe,
8 da pinagbadu dén siya ta melinis a melélatak a damit." (Mara tu damit, éy
saya du mahusay a gimet du sakup na Diyos.)
9 Nadid, kinagi diyakén no anghel, a "Isulat mo ye: Masuwerte du kom-
bidadu to kasal no Tupa." Sakay kinagi be no anghel diyakén, a "Saya i tunay
a kagi na Diyos."
10 To pégkagi ta éya no anghel diyakén, éy dinumapaék ta tikéd na a
sumamba diya. Pero kinagi na diyakén, a "Diyan mo! Utusanék be san a
kapareho mo. Utusanék san a kona du étanan a tétotop mo a méniwala ni Jesus.
Basta Diyos i sambaan mua." kagi na. (Dahilan i keangayana na pégtoldu du
purupeta, éy magpatunay ni Jesus.)

Tu Te Sakay To Kabayo a Melatak

11 Nadid, nabukasan i langet, éy neta ko i esa a kabayo a melatak. I te sakaya ta éya, éy ngéngahinan de a Matapat a Katutuhanan. Ey tama i péghukum na sakay tu pékilaban na.
12 I mata naa éy koman i dingat na apoy, sakay meadu siya a kurona ta
ulo naa. Te sulat ta bégi naa i ngahen na, pero siya san i nakapospusa ta
kahulugen na.
13 I badu naa éy memansa ta dige. Sakay i pégngahen de diya, éy "Siya i kagi
na Diyos."
14 Sinumunud diya du étanan a sundalu na langet, a te badu be side ta
melinis a damit a melatak. Sakay te sakay be side ta kabayo a melatak.
15 Linumuwas ta labi naa i sondang a metadém. Saya i gamit na a pénalu na
du étanan a banuwan ta mundua. Sakay tulos maghari siya dide ta mahigpit.
Sakay bunon na side ta pégpésitan ta bunga na ubas. (Mara, saya i pégparusaan
na Diyos du kéiyamutan na.)
16 Te sulat ta badu na sakay ta pukél na i ngahen, a "Hari siya dudu étanan
a hari, sakay siya i Panginoon ta étanan."

Du Inanyayaan a Manok

17 Nadid, neta ko man dén i esa a anghel a te taknég to bilag. Dinulawan
na du manok, a kinagi na, a "Kamon se; mapisan kam ta dikélae a anyaya na
Diyos!
18 Kamon dén. Méngan kam dén ta pilas na hari, sakay ta pilas na heneral,
sakay sundalu, sakay kabayo, sakay du te sakay dide. Nay," kagi na, "kanén
moy dén i pilas na étanan a tolay, pati mababa éy ta mataas, pati mayaman éy
ta pobre!"
19 Nadid, neta ko a dinumulug tu dikél a hayup a metapang, sakay dudu
hari ta mundua, sakay dudu sundalu de, monda labanan de tu te sakay to
kabayo a melatak, sakay du sundalu na.
20 Ey nadikép tu dikél a hayup. Sakay nadikép be tu mebuli a purupeta a
nagimet ta milagro ta harapa no hayup. Saya i ginamet na a péngloko na du
tolay a te marka ta ngahen no hayup, sakay du sinumamba to ribultu na. Ey
nadid, di éduwa a éya, éy nibatikal side a buhay to melélawa a apoy a mégdingat
ta asupre.
21 Sakay du sundalu de éy binuno side to sondang a luméluwas to labi no
te sakay to kabayo, hanggan da nagsawa dén du manok ta pégkékan de to
bangkay de.

20

Tu Panahun Na Sanlibu a Taon

1 Nadid, kélipas na éya, éy neta ko i esa a anghel a inumogsad a gébwat ta
langet. Te kébilan na i dikél a kadena sakay susi no ébut a medédisalad.
2 Nadid dinikép na tu medideg a biklat, a siya ya tu ulag a dati, a
ngéngahinan de a Diyablo, sakay Satanas. Pékadikép na diya, éy ginapus na
to kadena, a ipihesu na ta sanlibu a taon.
3 Nibatikal siya no anghel to ébut a medédisalad, sakay sineraduan na a
kinandaduan, monda éwan siya makaluwas a makapangloko a huway dudu
tolay ta banubanuwan, a hanggan éwan matapos i sanlibu a taon. Kétapos na
éya, éy paluwasén siya ta kétihék a panahun.
4 Nadid, naketaék ta meadu a bangko. Sakay du mégiknud sa éy inatdinan
side ta kapangyarian de a makapaghukum. Neta ko be sa du kaliduwa du
binuno dahil to pégpahayag de ni Jesus sakay ta kagi na Diyos. Side ya du éwan
sinumamba to dikél a hayup sakay to ribultu na; sakay éwan de tinanggap
tu marka no hayup ta kidép dia sakay ta kamét dia. Side éy binuhay side a
monda kaguman de ti Cristo a maghari ta sanlibu a taon.
5 Saya i neditula a pémuhay ta pate a tolay. Bagu buhayén du iba pa a minate
a tolay, éy makalipas pa i sanlibu a taon.
6 Masuwerte a maging banal du neditol a nabuhay. Ewan side magdanas ta
ikaduwa a kamatayan. Magpuri side a manalangin ta Diyos sakay ni Cristo.
Sakay kaguman na side a maghari ta sanlibu a taon.

Tu Nikatalo Ni Satanas

7 Nadid, kélipas na sanlibu a taon, éy légsiwan ti Satanas to ébut a medisalad.
8 Paluwasén siya a monda lukoén na man dén dudu tolay ta banubanuwan
ta mundua. Du tolay a ngéngahinan de a Gog sakay Magog. Padulugén side ni
Satanas a monda kaguman na side a lumaban. Koman i kakadu na baybay
ta digdig na diget didi sundalu a éya.

9 Kumalat side ta étanan a mundua a monda kulungén de du sakup na Diyos
a tolay, sakay tu mahal na a banuwan. Pero dumibi i apoy a gébwat ta langet
a tutudén na side.
10 Ey nadid ti Satanas a nangloko dide éy ibut ta melélawa a apoy a te
halu ta asupre. Saya tu pinéngibatikalan be to dikél a hayup sakay to mebuli
a purupeta. Ey mapisan sa side a pahirapan, aldo éy ta kélép, a éwan tu
katapusan.

Tu Dikél a Péghukum

11 Nadid, kétapos na éya, éy neta ko i esa a dikél a bangko na hari a melatak.
Sakay neta ko be i Diyos a te eknud ta éya. Tulos linompés ta harap naa i
mundua éy ta langet; éy éwan dén side meta a huway.
12 Ey neta ko a te taknég sa ta harap no bangko du étanan a minate a tolay,
mayaman éy ta pobre. Ey bukas dén du libru. Pati tu libru a péglistaan ta
ngahen na mabuhay a éwan tu katapusan, éy bukas be. Ey hukumén du
minate ayun to ginimet de a nakalista du libru.
13 Sakay pati éy nitugén sa na diget du étanan a pate a édse diya. Sakay
nitugén be na Kamatayan sakay na Dinatagen du étanan a pate a édse dide.
Ey hukumén side a étanan ayun to ginimet de.
14 Nadid, kétapos na éya, éy nibatikal ta melélawa a apoy du étanan a minate
sakay du étanan a édsa ta Dinatagen.
15 Maski ti ésiya a éwan nakasulat i ngahen de to libru a péglistaan ta
mabuhay a éwan tu katapusan, éy nibatikal to melélawa a apoy.

21

I Bigu a Langet Sakay I Bigu a Mundu

1 Nadid, kétapos na éya, éy neta ko i bigu a langet sakay bigu a mundu. Ewan
dén tu dati a langet, sakay tu dati a luta, sakay tu dati a diget.
2 Sakay neta ko be a dumédibe a gébwat ta Diyos ta langet i bigu a Jerusalem,
a banuwan na Diyos. Kamahalan dén a kapareho na kamahal no bébe a
kasalén, a nakahanda dén a sumambat to lélake a maging asawa na.
3 Nadid, nabati ko i medegsén a boses to bangko, a kinagi na, a "Nadid, i
pégiyanan na Diyos éy édse dén ta tolay! Mégiyan siya dide, éy side i sakup na
a tolay. Ey palagi na side a kaguman.
4 Sakay pahiden na Diyos i léwa ta mata dia," kagi na, "sakay éwan dén tu
mate; éwan dén tu kalungkutan; éwan dén tu magsanget; éwan dén tu te saket;
da nakalipas dén i étanan a dati a nanyari."
5 Nadid, kinagi man dén na Diyos, a "Entan mo, baguén ko dén nadid i
étanan a bagay." Sakay kinagi na be diyakén, a "Isulat mo ye, da maasaan
ye a katutuhanan i kagi a éye.
6 Naganap dén i tarabaho ko," kagi na. "Sakén i neditula ta étanan, sakay
sakén i katapusana. Sindu mégeplék éy atdinan ko ta dinom a éwan tu bayad
a gébwat to bukal a méngatéd ta buhay.
7 Sakay du éwan madaig na medukés ta mundua, éy atdinan ko side ta
gantimpala de. Ey sakén i Diyos de, sakay side i maging anak ko.
8 Pero du méganteng a manatili diyakén," kagi na, "sakay du éwan méniwala,
sakay du medukés, sakay du mémuno, sakay du méngibébi, sakay du
méngilélake, sakay du mégilo, sakay du sumésamba ta diyos-diyosan, sakay du

étanan a mégbuli-buli, i pagdanasan dia éy tu melélawa a lumélagablab a apoy sakay asupre, a saya i ikaduwa a kamatayan.”

I Bigu a Jerusalem

9 Nadid, inumadene diyakén i esa du pitu a anghel a néngibulak to pitu a ahung a putat ta peste. Kinagi na diyakén, a “Kadon se, a ipeta ko diko tu bébe a maging asawa no Tupa.”

10 Pékabati ko ta éya, éy nipaisip diyakén na Espiritu na Diyos, a tulos kembilék no anghel to melangkaw a buked, sakay nipeta na diyakén i Jerusalem a banuwan na Diyos, a dumédibe a gébwat ta langet.

11 I demlag na Diyos i mégpademlaga ta éya a banuwan. Ey méngislap i éya a kapareho na mahalaga a bito--melélekmang a koman pa i salaming.

12 Sakay tu pader ta palebut no banuwan éy melangkaw, sakay te labindalawa siya a pintuan. I bawat esa dide éy te guwardia a anghel. Ey nakasulat ta bawat pintuan i ngahen na labindalawa a lahi na Israel.

13 Te étélo a pintuan ta bawat parti no pader: te étélo ta sikatan; te étélo be ta kamiyanan; te étélo ta kabagatan, sakay te étélo be ta sahéman.

14 I padera no banuwan éy te tupo ta labindalawa a bito. Ey te sulat be dide i ngahen du labindalawa a apostol no Tupa.

15 Nadid, tu anghel a négkagi diyakén éy te kébil ta pégsukat a gintu, a monda sukatén na tu banuwan, sakay du pintuan na, sakay tu pader na.

16 Tu banuwan éy kwadradu--éng kodya i kaatakdug naa, éy kona be sa i kalawa naa. Ey nadid, to péngsukat no anghel to banuwan, éy duwapulu éy ta épat a datos a kilumetru i kaatakdug naa, sakay ta kalawa naa. Ey kona be sa i kalangkaw naa.

17 Sinukat na be tu pader, éy épat a pulu a dépa i kalangkaw na.

18 Tu pader éy ginimet ta mahalaga a bito, sakay tu banuwan éy purus a gintu, a koman i bubug a melekmang.

19-20 Sakay du labindalawa a bito a te topwan no pader, éy nahiyasan side ta étanan a kalakalase a mahalaga a bito. Te bito a medideg, sakay dilaw, sakay mengitet, sakay asul, sakay berde, sakay du iba a bito éy halu-halu side a kolor. Ey kamahalan side a tahod. Labindalawa side a kalakalase.

21 Sakay du labindalawa a pintuan, éy ginimet i bawat esa dide ta esa a perlas. Sakay tu karsada na banuwan éy ginimet ta purus a gintu, a koman i bubug a melekmang.

22 Nadid, napansing ko a éwan tu templo ta banuwan a éya a panalanginan de ta Diyos. Da édsa sa I Panginoon Diyos sakay tu Tupa. Kanya éwan side tu kailangan a umange ta templo a manalangin.

23 Sakay éwan dén kailangan i bilag éy ta bulan a demlag de ta éya, da demlag na Diyos i tanglaw de ta éya, sakay i demlag no Tupa.

24 Sakay mégiyan i étanan a tolay ta éya a demlag. Sakay du étanan a hari ta mundua, éy purién de i éya a banuwan, a gumalang side diya.

25 Palagi a bukas ta maghapun du pintuan na éya a banuwan. Ewan side mégseradu, da éwan dén sa dumemét i kélép.

26 Sakay kébilén sa du tolay i kayamamanan de a gébwat dudu iba a banuwan.

27 Pero éwan somdép ta éya i maski anya a medukés. Sakay éwan be sa makasdép i maski ti ésiya a mégimet ta medukés, sakay du mégbuli-buli. Basta du nakasulat tu ngahen to libru a makabuhay a koo no Tupa, éy side ya di makasdépa ta éya a banuwan.

22

1 Nadid, nipeta be diyakén no anghel tu dinom a méngatéd ta buhay. I
dinom a éya éy koman i kalekmang na bubug. Mégbukal ya to bangko na Diyos
sakay to Tupa,
2 a bumébulos to lubuk no karsada no banuwan. To magtembang a dibilew
no dinom éy te kayo a makabuhay, a mégbunga side a bulan-bulan. Sakay i
don naa éy pégamot ta saket du tolay ta iba-iba a banuwan.
3 Sakay éwan ka tu meta ta éya a maski anya a nisumpa na Diyos. Ey saya i
pégharian na Diyos sakay no Tupa, a sambaan siya du étanan a méniwala diya.
4 Meta de i mata naa, sakay mesulat ta kidép dia i ngahen naa.
5 Ta éya éy éwan tu kélép; sakay éwan dén side mangailangan ta simbu éy ta
bilag, dahilan éy Panginoon Diyos i tanglaw dia. Ey du tolay na, éy maghari
sa side a éwan tu katapusan.

Tu Kédemét Ni Jesus

6 Nadid, kinagi diyakén no anghel, a "Maasaan a katutuhanan i kagi a
éye. I Panginoon Diyos a mégpaliwanag du purupeta na ta hula, éy siya i
nagpaangea se to anghel na, a monda ipahayag na du méniwala diya i étanan
a adene dén a manyari."
7 "Tandaan mo," kagi ni Jesus, "dumeméték agad! Masuwerte du maka-
sunud ta hula a nesulat ta libruae."
8 Sakén éy ti Juan. Sakén éy nabati ko sakay neta ko i étanan a nisulat ko ta
libruae. Ey to pékabati ko, éy dinumapaék to tikéd no anghel a sumamba diya.
9 Pero kinagi na diyakén, a "Diyan mo! Utusanék be san a kapareho mo.
Utusanék san a kona du étanan a tétotop mo a purupeta. Kaparehoék be san
du iba a sumésunud ta kagi ta libru a ina. Basta Diyos i sambaan mo," kagi
na.
10 Sakay kinagi be diyakén no anghel, a "Diyan mo iyélihim i hula a édse ta
libru a ina," kagi na, "da adene dén a matupad i étanan a ina.
11 Kédemét na éya a oras," kagi na, "éy sigi pabi du medukés a mégimet ta
medukés; sigi pabi du te kasalanan a mégkasala. Pero du mahusay a banal, éy
sigi san side a mégimet ta mahusay."
12 "Tandaan mo," kagi ni Jesus, "dumeméték agad! Kédemét ko éy gantian
ko i bawat esa ayun to gimet de!
13 Sakén i neditula ta étanan," kagi na, "sakay sakén i katapusana."
14 Masuwerte du méglinis ta badu dia--samakatuwid éy naibut dén tu
kasalanan de to digi ni Jesus. Da atdinan side ta karapatan de a makasdép
ta éya a banuwan, sakay méngan side ta bunga no kayo a makabuhay.
15 Pero mawahak ta luwas no banuwan du tolay a medukés, du mégilo, du
méngibébi sakay du méngilélake, du mémuno, sakay du ménalangin ta diyos-
diyosan, sakay du mégbuli-buli ta kagi de éy ta gimet de.
16 "Sakén éy ti Jesus a nagpaange to anghel ko ta ina a monda ipahayag na
i éye dikam. Sikam a étanan a sakup dudu simbaan. Sakén éy gébwaték ta lahi
ni Hari Dabid. Sakén i talang-umaga."
17 I Espiritu na Diyos, sakay tu bébe a kasalén, éy kagi de, a "Kadon." Du
étanan a nakabati ta éya, éy dapat mégkagi be side a "Kadon."

Umadene se i maski ti ésiya a mégeplék. Kamon se a mangalap ta dinom a
méngatéd ta buhay, a éwan tu bayad.

18 Nadid, sakén éy ti Juan, éy magbilinék ta maski ti ésiya a makabati ta kagi
ta libru a éye: Eng ti ésiya i magdagdag ta lasén na libruae, éy idagdag be na
Diyos diya to parusa na i peste a nakasulat ta éye.
19 Sakay i maski ti esiya a mangibut ta maski anya a hula a nesulat ta
éye, éy ibutan be na Diyos tu karapatan na ta bunga no kayo a makabuhay.
Sakay ibutan na be tu karapatan na a somdép ta banuwan na Diyos. I éya a
banuwan a nikagi ko ta libru a éye.
20 Nadid, tu mégpatunay ta étanan a kagi a éye, éy kinagi na dén a
“Dumemétek agad a talaga!”
Kona sa, dumemét ka maka dén, Panginoon Jesus!
21 Maano maka éy masapit na étanan i kagbi ni Panginoon Jesus.